

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

การประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ประจำปี 2564

National Conference in Applied Research

NCAR NBK

“วิถีชีวิตใหม่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง”

วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2564 ณ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

ด้านศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 1/2

www.northbkk.ac.th

การประชุมวิชาการระดับชาติ “วิถีใหม่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง” ประจำปี 2564

จัดทำโดย สำนักวิจัย และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.ประเสริฐ ประวัตรุ่งเรือง	อธิการบดี
ผศ.ดร.สิทธิพร ประวัตรุ่งเรือง	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการอาวุโส

กองบรรณาธิการ

ศ.ดร.สายหยุด จำปาทอง	ผศ.ดร.ทองยศ แก้วมงคล
ศ.ดร.จรรยา สุวรรณทัต	ผศ.ดร.ตระกูล จิตวัฒนากร
ศ.ดร.มนต์ชัย เทียนทอง	ผศ.ดร.เพชรวาลย์ ธีระวงษ์พงศ์
รศ.ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ	ผศ.ดร.อนันต์ ธรรมชาลัย
รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต	ผศ.ดร.सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล
รศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร	อ.นิษฐา พรสุริวงษ์
ผศ.ดร.สมยศ อวเกียรติ	

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ด้านสังคมศาสตร์และสหวิทยาการ

ศ.ดร.จำเนียร จวงตระกูล	ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง
ศ.ดร.พรณี บัวเล็ก	ผศ.ดร.วิริณห์ กิตติพิชัย
ศ.ดร.สมศักดิ์ สัมคันธ์ธรรม	ผศ.ดร.สรวงอัยย์ อนันท์วิจักขณ์
รศ.เรื่อนแก้ว ภัทรานุประวัติ	ผศ.ดร.สิทธิชัย ธรรมเสนห์
รศ.ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์	ผศ.ดร.สุจิตรา สัมคันธ์ธรรม
รศ.ดร.ประภาส ปันตบแต่ง	ผศ.ณัฐนันท์ ทองทรัพย์
รศ.ดร.สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์	ผศ.ธนุตร์ เอี่ยมอร่าม
รศ.ดร.สักรินทร์ อยู่ผ่อง	ผศ.รสดา เวชฎาพันธุ์
รศ.ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์	ดร.ไพโรจน์ พิภพเอกสิทธิ์
ผศ.ดร.เชษฐิดา กุศลไสยานนท์	ดร.ธนาชาติ เราประเสริฐ
ผศ.ดร.เดช ชูจันทร์	ดร.ธัญญาทิพ พิชิตการค้า
ผศ.ดร.เสาวลักษณ์ ชัยทวีป	ดร.ธิปไตย โสติวรรณ
ผศ.ดร.กิ่งแก้ว เขียมแฉล้ม	ดร.บุปผา ภิภพ
ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ วิเศษ	ดร.ประดิษฐ์ สงค์แสงยศ
ผศ.ดร.ธิดา หน้มนี่	ดร.วรรณสินธ์ สัตยานุวัตร
ผศ.ดร.ธิต ตรีศิริโชติ	ดร.วัชรพงษ์ พินิจธำรง
ผศ.ดร.วนิดา วาดีเจริญ	

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ด้านศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล	ผศ.ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์
รศ.ดร.ดุชนิ โยเหลา	ผศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ศิริบุบผะ
รศ.ดร.ทิวดี มณีโชติ	ผศ.ดร.มนตา ตูลย์เมธากา
รศ.ดร.ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ	ผศ.ดร.ฤทธิชัย อ่อนมิ่ง
รศ.ดร.พงศ์ หวดาล	ผศ.ดร.วันชัย ปานจันทร์
รศ.ดร.มนสิข สิริสมบุญ	ผศ.ดร.วิเชียร พันธุ์เครือบุตร
รศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร	ผศ.ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์
รศ.ดร.วิภาส ทองสุทธิ	ผศ.ดร.สินธะวา คามดิษฐ์
รศ.ดร.สมสรบุญก วงศ์อยู่น้อย	ผศ.ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์
รศ.ดร.สุปรานี ขวัญบุญจันทร์	ดร.ธำรง รัตนภานุเดช
รศ.ดร.สุรัชย์ สีขาวบัณฑิต	ดร.บุปผา ปลื้มสำราญ
ผศ.ดร.ไพรัช วงษ์ยุทธไกร	ดร.วราภรณ์ ไตรดิลาพันธ์
ผศ.ดร.ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ	ดร.ศศิธรดา แสงไทย
ผศ.ดร.ปัญญา ชีระวิทยเลิศ	

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

ด้านสังคมศาสตร์และสหวิทยาการ

ศ.ดร.มนต์ชัย เทียนทอง	ผศ.ดร.อนันต์ ธรรมชาลย์
รศ.ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์	ผศ.พรณรงค์ สิงห์สำราญ
ผศ.ดร.สมยศ อวเกียรติ	ดร. สุภารักษ์ จูตระกูล
ผศ.ดร.ตระกูล จิตวัฒนาก	ดร.จรัมจิต เกิดบ้านชั้น
ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	ดร.ณัฐภัสสร ธนาบวรพาณิชย์
ผศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิต	ดร.ปัญญาวัฒน์ จุฑามาศ
ผศ.ดร.สมยศ อวเกียรติ	ดร.วิยะดา วรานนท์วินัย
ผศ.ดร.सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล	อ.นิษฐา พรสุวิงษ์

ด้านศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.ภาวดี อนันต์นาวิ

ผศ.ดร.ทรงยศ แก้วมงคล

รศ.ดร.เสาวณีย์ สีขาบัณฑิต

ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม

รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง

ผศ.ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนา

ผศ.ดร.กุลจิรา รักชนคร

ดร.ณรงค์ พิมสาร

ผศ.ดร.เบญจรัตน์ ราชขวาง

ดร.ดวงกมล แก้วแดง

ผศ.ดร.เพชรวัลย์ ธีระวณัฐพงศ์

ดร.วิโรจน์ หมั่นเทพ

ผศ.ดร.คำเพชร ภูริปริญญา

ดร.สมนึก การีเวท

ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผศ.สุวเดช บุญลือ

สารอธิการบดี

เรียน ผู้บริหาร คณาจารย์นักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

และผู้เข้าร่วมงานประชุมวิชาการ ระดับชาติทุกท่าน

ผมขอต้อนรับทุกท่านด้วยความยินดี ที่มาร่วมงานการประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ประจำปี 2564 ซึ่งเป็นครั้งที่ 3 ในวันนี้

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง ซึ่งได้เปิดดำเนินการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 โดยมีการจัดการเรียนการสอน ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา และมีภารกิจที่สำคัญ คือ การสอนเพื่อผลิตบัณฑิต ที่มีความรู้คู่คุณธรรม การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยฯ ยังได้ตระหนักถึง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด 2019 (COVID-19) ในปัจจุบัน ทำให้คณะผู้จัดงานได้ปรับเปลี่ยนระบบนำเสนอผลงานทางวิชาการ ผ่านการประชุมทางไกลด้วยการนำเสนอผ่านโปรแกรม Google Meet โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสร้างโอกาส และสร้างเวทีให้กับนักศึกษา คณาจารย์ และนักวิจัย ตลอดจนผู้ที่สนใจจากสถาบันการศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานวิชาการ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และต้องขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วศิน อิงคพัฒนามกุล วิทยาการพิเศษ ที่ให้เกียรติมาบรรยายพิเศษในหัวข้อ เรื่อง “วิถีชีวิตใหม่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง” ในวันนี้ด้วย

ผมขอขอบคุณ คณะกรรมการทุกท่านที่ได้ร่วมกันดำเนินงานในการจัดการประชุมในวันนี้ มหาวิทยาลัย นอร์ทกรุงเทพหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทุกท่านจะได้รับความรู้อย่างเต็มที่จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในวันนี้

ในโอกาสนี้ ผมขอเปิดงานประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2564 และขออำนวยการให้การดำเนินการในครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ทุกประการครับ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ประเสริฐรุ่งเรือง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

กำหนดการ

การประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2564

(The 3rd NCAR NBU : National Conference in Applied Research)

“วิถีชีวิตใหม่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง”

(New Ways of Life in a Society of Changing)

วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2564 เวลา 08:00-16:30 น.

- 08:00 –08:45 น. ผู้นำเสนอบทความทางวิชาการ ลงทะเบียนผ่าน Google Form
ผู้ทรงคุณวุฒิ ลงทะเบียน ณ อาคารเรียน 2 ชั้น 1 มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต
- 09:00 –09:15 น. พิธีเปิด การประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ประจำปี 2564
กล่าวเปิดการประชุมโดย ประธานพิธี อธิการบดี มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ (Facebook Live)
กล่าวรายงานโดย ประธานคณะกรรมการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการ (Facebook Live)
- 09:15 –10:00 น. การบรรยายพิเศษ เรื่อง “วิถีชีวิตใหม่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง”
โดย รองศาสตราจารย์ ดร.วศิน อิงคพัฒนานกุล (Facebook Live)
- 10:00 –10:15 น. เตรียมการนำเสนอผลงานทางวิชาการ (แยกตามห้องประชุมทางไกล)
- 10:15 –12:00 น. การนำเสนอผลงานทางวิชาการผ่านการประชุมทางไกล ช่วงที่ 1 (Google Meet)
- 12:00 –13:00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13:00 –15:00 น. การนำเสนอผลงานทางวิชาการผ่านการประชุมทางไกล ช่วงที่ 2 (Google Meet)
- 15:00 –15:15 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 15:15 –16:30 น. การนำเสนอผลงานทางวิชาการผ่านการประชุมทางไกล ช่วงที่ 3 (Google Meet)

หมายเหตุ:

เข้าร่วมพิธีเปิด การประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ประจำปี 2564 (Facebook Live)

ผู้นำเสนอผลงานทางวิชาการ นำเสนอผลงานผ่านการประชุมทางไกล (โปรแกรม Google Meet)

ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์ผลงานทางวิชาการ ประจำห้อง ณ อาคารเรียน 2 มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

สารบัญ

		หน้า
E0004	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ตาม ความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 4	1
E0005	แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4	13
E0006	ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตรา ตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน มัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ	26
E0007	ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning)	34
E0008	การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิด สร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	44
E0009	ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อ ความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตร ศึกษา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์	54
E0010	ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาระดับโรงเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่ม โครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานี และหนองบัวลำภู: โรงเรียนบ้านหนองกุงแก้ว อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู	65

สารบัญ

		หน้า
E0011	การพัฒนาทักษะภาษาจีนด้านการฟังโดยใช้ชุดฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	เมย์ธาวีร์ ศักดิ์ศิษฎ์พัฒน์ 75
E0012	การมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัด ปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7	สุทธิวัฒน์ พิมพ์จันทร์ 85 อุทัยวรรณ สายพัฒนะ
E0013	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร	ธนิภา จันทร์จูน 98 ทรงยศ แก้วมงคล
E0014	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงาน เขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร	ภัทจิรา แสงคำ 110 ทรงยศ แก้วมงคล
E0015	ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร	ปวีณา ครุฑเผือก 122 ทรงยศ แก้วมงคล
E0016	การศึกษาสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2	ภิญญาพัชญ์ เชิงเทิน 133 กุลจิรา รักษนคร เบญจรัตน์ ราชฉวาง
E0017	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทร จินดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7	ธัญญาพร พรหมอ่อน 147 ทรงยศ แก้วมงคล
E0018	ศึกษาการบริหารจัดการรายได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 เจ้าหน้าที่พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาแหร อำเภอเมือง จังหวัดยะลา	อภิสิทธิ์ อีซอ 157 นาวาวี สาเฝ้า อาหะมะ บาราเฮง วัชร ขาวสังข์

สารบัญ

		หน้า
E0019	การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านวังสาแหร ในช่วงสถานการณ์โควิด 19	165
	นุรดิน สามานูง นุรฮัน อาแซ ฟาฏิล ฮะยีมะมิง วัชระ ขาวสังข์	
E0021	การศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียน ชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง	176
	กิงกาญจนา สุวรรณโชติ กุลจิรา รักษนคร เบญจรัตน์ ราชฉวาง	
E0022	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตาม การรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเบญจลริ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร	191
	เจษฎาภรณ์ ศรีพี รัตนา กาญจนพันธุ์	
E0023	ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1	200
	นันทน์ภัส วัฒนอริย ทรงยศ แก้วมงคล	
E0024	การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ ของครู กลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1	209
	เสาวนันท ไชยธวัช	
E0025	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู กลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ	224
	วงศกร มาระวงศ์ ทรงยศ แก้วมงคล	
E0026	สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในตำบลหนองเหล็กกลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1	233
	ชาญวิทย์ คำงาม ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง	
E0027	ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1	246
	ศตวรรษ ปานธรรม สมศักดิ์ คงเที่ยง	

สารบัญ

		หน้า
E0028	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2	อุดมโชค เวียงคำ ทรงยศ แก้วมงคล 259
E0029	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	บุญธิชา โพธิ์ศรี ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง 269
E0030	การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	พชรมน เลียงใส ทรงยศ แก้วมงคล 281
E0031	สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3	สาวิตรี จันทราต ทรงยศ แก้วมงคล 294
E0033	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9	เอมิกา สุวรรณหิตาทร ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง 305
E0034	การศึกษาสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	นฤเบศร์ สุขวิสิฐ ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง 317
E0036	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2	ชนาธิวัฒน์ สืบศักดิ์ ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง 329
E0038	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7	อินทิรา ลอช ทรงยศ แก้วมงคล ² 341

สารบัญ

		หน้า
E0039	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	อินทิรา ละออง อุทัยวรรณ สายพัฒนา 356
E0041	การศึกษาปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	วิเชียร หงษ์จันอัด กุลจิรา รักษนคร เบญจรัตน์ ราชขวาง 368
E0042	ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	ธิดิวัฒน์ ธนโชติเรืองนนท์ ทรงยศ แก้วมงคล 382
E0043	การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด	อัจฉรา สิริสุขพงศ์ ทรงยศ แก้วมงคล 393
E0044	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	กมลศิริ ภูเวช ทรงยศ แก้วมงคล 405
E0045	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิค ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร	ธัญยรัตน์ สุริยวารกุล ทรงยศ แก้วมงคล 420
E0046	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะจังหวัดตราด	สิทธิพงษ์ หมั่นมาก อุทัยวรรณ สายพัฒนา 435
E0047	สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	กิตติกร มูลประสิทธิ์ พรพิมล ประวิตรุ่งเรือง 446
E0048	ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียน โรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	กมลวรรณ บุญรุ่ง สมศักดิ์ คงเที่ยง 458
E0049	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	นางสาววัชรกร เกษี ผศ.ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนา 474

สารบัญ

		หน้า
E0050	การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหาร ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยาการศึกษา มิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2	สุปรียา สงค์ดำ กุลจิรา รักษนคร เบญจรัตน์ ราชฉวาง 488
E0051	การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10	สุทธาภา พรหมสะอาด ปราศรัย ประวิติรุ่งเรือง 504
E0052	ภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด	ศุภกร ภูหลงเพีย ฉุทัยวรรณ สายพัฒนาะ2 518
E0053	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ ของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร	ชาลี อินมอญ สมศักดิ์ คงเที่ยง 530
E0054	การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในศูนย์ประสานงาน ชลบุรีสิน อำเภอขลุง สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2	ธนพรรณ นิยมพฤษ กุลจิรา รักษนคร เบญจรัตน์ ราชฉวาง 542
E0055	การศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ ประสานงาน ชลบุรีสิน อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2	ปกรณ ฝึกฝนจิตต์ กุลจิรา รักษนคร เบญจรัตน์ ราชฉวาง 557
E0056	ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	ณัฐพงศ์ จันทรรุ่ง สมศักดิ์ คงเที่ยง 573
E0057	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของ โรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด	สาวิตรี พลเทพ ฉุทัยวรรณ สายพัฒนาะ 585

สารบัญ

		หน้า
E0058	ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ(เรือนายอุปลัมภ์) สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2	ธรรณชนก กุลยอด อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 595
E0059	ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่21 ของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1	วาสนา บ้องภักดี ปราศรัย ประวิตรุ่งเรือง 605
E0060	การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี	นวัรัฐ ทิพย์แสง ปราศรัย ประวิตรุ่งเรือง 617
E0061	การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2	อารยา วงศ์พัชร สมศักดิ์ คงเที่ยง 631
E0062	การศึกษาความต้องการในการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต1	หนึ่งฤทัย กำจาย กุลจิรา รักษนคร เบญจรัตน์ ราชฉวาง 641
E0063	การศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร	อภิญา อินตะ กุลจิรา รักษนคร เบญจรัตน์ ราชฉวาง 656
E0064	ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการ ใช้หลักสูตรพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิค ดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ	ไพโรจน์ ชาละวัน อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 670
E0065	การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียน ในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร	สาธิตา หรีกประโคน กุลจิรา รักษนคร เบญจรัตน์ ราชฉวาง 679

สารบัญ

		หน้า
E0066	การศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ.	ชนัญชิตา มูลประโก กุลจิรา รักษนกร เบญจรัตน์ ราชขวาง
E0067	การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงาน กิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	จารุวัฒน์ พูนทรัพย์ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ
E0068	การศึกษาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน สื่อความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคซิปปา (CIPPA Model)	ศุภวิชญ์ ชูยวงษ์ สุนันท์ ศลโกสุม

E0004: ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4

THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC LEADERSHIP OF EXECUTIVES AND LEARNING ORGANIZATION OF SCHOOLS, SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

สุชาติ สืบทอง¹ สุภัชฌา ศรีเยี่ยม² ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

^{2,3} อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 2) ศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น จำนวน 346 คน จากนั้นทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การพัฒนาวิชาชีพ 4) การจัดการด้านการเรียนการสอน 5) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 6) การนิเทศภายใน ตามลำดับ

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) แบบแผนทางความคิด 3) การคิดเชิงระบบ 4) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ และการมีวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

This study aims to 1) study the level of the academic leadership of school administrators according to the teachers' opinions of the Secondary Educational Service Area Office 4, 2) to study the level of learning organization in school according to the teachers' opinion under the Secondary Educational Service Area Office 4, and 3) to study the relationship between the academic leadership of school administrators and the learning organization in schools according to the teachers' opinion of the Secondary Educational Service Area Office 4. The research samples were 346 teachers who have been worked in the schools under the Secondary Educational Service Area Office 4. The multi-stage random sampling the research instrument questionnaire with 0.96 of reliability. The statistics used in analyzing were percentage, mean ($\bar{X}$), Standard Deviation: S.D., and Pearson's Correlation Analysis.

The research finding.

1. The academic leadership of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office 4 was totally at a high level. The academic leadership of school administrators considering from the highest to the lowest average levels were 1) the vision setting, 2) the curriculum development, 3) professional development, 4) teaching and learning management, 5) the support of academic environment, 6) and the internal supervision.

2. The level of organization of learning in school according to the teachers' opinions under the Secondary Educational Service Area Office 4 was totally at a high level. The results from the highest to the lowest average levels were 1) teamwork learning, 2) conceptual pattern, 3) system thinking, and 4) being knowledgeable and having vision.

3. The relationship between the academic leadership of school administrators and the learning organization in school according to the teachers' opinion of the Secondary Educational Service Area Office 4 was positively overall at .01 level.

Keywords: learning organization

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทาง การพัฒนาการศึกษายุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคม และประเทศชาติ โดยมีเป้าหมายคือ คนทุกวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข คนทุกวัยในเขตพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ คนทุกวัยได้รับการศึกษาการดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีเป้าหมาย ได้แก่กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมของประเทศ สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาลดบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้านและการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้โดยมีเป้าหมาย ได้แก่ โรงเรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองมีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คนทุกวัยมีทักษะความรู้ความสามารถแนวทางการศึกษามาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร และมีคุณภาพมาตรฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 4 แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่และระบบกลไกการวัด การติดตาม และการประเมินผลมีประสิทธิภาพ ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน (อจธว. นิยามา, 2561) สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 หมวด 2 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานความรู้ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม ผู้นำการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมผู้นำภาวะผู้นำการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาการนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้จัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพการบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้งปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อร่วมงานความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและท้องถิ่นทฤษฎี หลักการ กระบวนการ การบริหารงานวิชาการเพื่อคุณภาพและความเป็นเลิศ การบริหารแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้การบริหารงานบุคคลการบริหารงานธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาและการวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา, 2556) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา จึงอยู่ทำงานวิชาการประกอบด้วย งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดส่งเสริมด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดและการประเมินผล ขั้นตอน การดำเนินงานวิชาการ จะมีขั้นตอนวางแผนด้านวิชาการ ขั้นตอนจัดการและดำเนินการ และติดตามผลด้านวิชาการ หลักการด้านวิชาการ หลักการบริหารด้านวิชาการ คือ หลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) มีการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพมีศักยภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม โดยมีแนวทางการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งให้ครูใช้เครื่องมือในการพัฒนาทักษะของตนเองเพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นลักษณะสำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากต้องพัฒนาศักยภาพภายในองค์กรในการเรียนรู้เพื่อจะรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ปัจจุบัน ต้องมีการจัดการทรัพยากรบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการสร้างความเชื่อ การทำทนายและยอมรับว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิตต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงเรียนรู้ในองค์กร จึงต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หลักสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาหรือองค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็คือการสร้างสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการทำงานสูง เกิดความพอใจทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ผลิตผู้เรียนเพื่อเป็นบุคลากรที่สังคมและประเทศชาติต้องการ มีการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ดี เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังในด้านการศึกษา ปรีพนธ์ จำเริญพัฒน์ (2560) กล่าวว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นองค์กรที่

บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการปรับตัว พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องเกิดจากการเรียนรู้ การสั่งสมความรู้ การสร้างความรู้จากประสบการณ์การทำงานทั้งในระดับบุคคล ระดับทีม และระดับองค์กรเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานที่ดีให้กับองค์กรอย่างเป็นระบบ และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมองค์กร อันจะนำองค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ประกอบโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสองจังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี สระบุรี จำแนกเป็นสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยมีการจัดส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ประชากร ้วยเรียนอย่างทั่วถึง ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ มีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความสามารถและสมรรถนะที่เหมาะสม รองรับตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาครู ให้มีประสิทธิภาพ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนมีการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาจะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องแสวงหาวิธีการเพื่อเสริมสร้างให้โครงสร้างของสถานศึกษาสามารถช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง และยังช่วยให้สถานศึกษามีการปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาวัฒนธรรมและบรรยากาศของสถานศึกษาเองให้มีลักษณะเปิด ก่อให้เกิดความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการศึกษา ให้กับนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการสร้างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ บุคลากร ในโรงเรียนมีขีดความสามารถและศักยภาพ มีการพัฒนางาน เสริมสร้างความรู้ แบ่งปัน ความรู้ แลกเปลี่ยนและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้จึงมีความสำคัญที่สามารถนำพาองค์กรให้ไปถึงเป้าหมายและประสบความสำเร็จ (รายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล 2561) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นข้อมูลสำหรับวางแผนพัฒนาการบริหารสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4

สมมติฐานในการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 สามารถนำข้อมูล และแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาโรงเรียนสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
2. ผู้บริหารสถานศึกษา นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาส่งเสริมให้ครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
3. ครูสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยนำแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านมาสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้ ฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy, 1985) แม็คอีแวน (McEwan, 2003) กลิคแมน (Glickman, 2001) เดวิส และโทมัส (Davis and Thomas, 1989) (ฉัจฉรา นิยมมาภา 2561) และองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีของ เซงเก้ (Senge, 1990)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 1. การกำหนดวิสัยทัศน์ 2. การนิเทศภายใน 3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 4. การพัฒนาหลักสูตร 5. การพัฒนาวิชาชีพ 6. การจัดการด้านการเรียนการสอน	องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 1. การคิดเชิงระบบ 2. การเป็นบุคคลที่รอบรู้ 3. แบบแผนทางความคิด 4. การมีวิสัยทัศน์ร่วม 5. การเรียนรู้เป็นทีม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตประชากร คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จำนวน 3,470 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสังเคราะห์จากแนวคิดของนักวิชาการได้ 6 ด้านดังนี้ 1) กำหนดวิสัยทัศน์ 2) การนิเทศภายใน 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

4) การพัฒนาหลักสูตร 5) การพัฒนาวิชาชีพ 6) การจัดการด้านการเรียนการสอน และการเป็นองค์ประกอบองค์กร
 แห่งการเรียนรู้ได้นำแนวคิดของเซงเก้ (Senge, 1990) มาเป็นกรอบแนวคิด 5 ด้าน ดังนี้ 1) การคิดเชิงระบบ 2) การ
 เป็นบุคคลที่รอบรู้ 3) แบบแผนทางความคิด 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 5) การเรียนรู้เป็นทีม

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ไปยังครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 4 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จำนวน 346 คน
 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาเขต 4 แล้วมารับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างภายในเวลา 2 สัปดาห์
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม จำนวน
 346 ชุด มีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC แบบสอบถามทั้งหมด
 อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ทุกข้อ และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรจำนวน 3,470 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่ม
 ตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 346 คน จากนั้นทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือแบ่งโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน
 เป็น 4 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ และสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกโรงเรียน แล้วสุ่ม
 ตัวอย่างโดยการสุ่มครูในโรงเรียนที่เลือกตามสัดส่วนของประชากร

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation:
 S.D.) และการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีรายละเอียดดังนี้

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. การกำหนดวิสัยทัศน์	4.18	0.65	มาก
2. การนิเทศภายใน	4.06	0.73	มาก
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.10	0.70	มาก
4. การพัฒนาหลักสูตร	4.17	0.64	มาก
5. การพัฒนาวิชาชีพ	4.15	0.70	มาก
6. การจัดการด้านการเรียนการสอน	4.13	0.66	มาก
รวม	4.13	0.58	มาก

ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($= 4.13$, S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ ($= 4.18$, S.D.= 0.65) 2) การพัฒนาหลักสูตร ($= 4.17$, S.D.= 0.64) 3) การพัฒนาวิชาชีพ ($= 4.15$, S.D.= 0.70) 4) การจัดการด้านการเรียนการสอน ($= 4.13$, S.D.= 0.66) 5) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ($= 4.10$, S.D.= 0.70) 6) การนิเทศภายใน ($= 4.06$, S.D.= 0.73) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีรายละเอียดดังนี้

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. การคิดเชิงระบบ	4.21	0.63	มาก
2. การเป็นบุคคลที่รอบรู้	4.20	0.67	มาก
3. แบบแผนทางความคิด	4.22	0.65	มาก
4. การมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.20	0.71	มาก
5. การเรียนรู้เป็นทีม	4.27	0.65	มาก
รวม	4.22	0.56	มาก

ผลการศึกษาพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($= 4.22$, S.D.= 0.56) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การเรียนรู้เป็นทีม ($= 4.27$, S.D.= 0.65)

2) แบบแผนทางความคิด ($=4.22$, S.D.= 0.65) 3) การคิดเชิงระบบ ($=4.21$, S.D.= 0.63) 4) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ ($=4.20$, S.D.= 0.67) และการมีวิสัยทัศน์ร่วม ($=4.20$, S.D.= 0.71) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4

ภาวะผู้นำทาง วิชาการ	การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้					รวม
	คิดเชิงระบบ	บุคคลแห่ง การเรียนรู้	แบบแผนทาง ความคิด	มีวิสัยทัศน์ ร่วม	เรียนรู้เป็นทีม	
กำหนด วิสัยทัศน์	.649**	.655**	.648**	.634**	.489**	.728**
นิเทศภายใน	.595**	.635**	.583**	.596**	.449**	.681**
ส่งเสริม บรรยากาศ	.619**	.630**	.618**	.660**	.484**	.718**
พัฒนา หลักสูตร	.667**	.671**	.608**	.637**	.548**	.744**
พัฒนาวิชาชีพ	.592**	.641**	.623**	.664**	.463**	.710**
การจัดการ เรียน	.657**	.640**	.645**	.670**	.501**	.741**
รวม	.737**	.757**	.728**	.755**	.573**	.843**

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการพัฒนาหลักสูตรกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้มีค่าความสัมพันธ์มากที่สุด ($r = .671$) รองลงมา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการจัดการเรียนการสอนกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ($r = .670$) และค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านกรนิเทศภายในกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านการเรียนรู้เป็นทีม ($r = .449$)

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การพัฒนาวิชาชีพ 4) การจัดการด้านการเรียนการสอน 5) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 6) การนิเทศภายใน ตามลำดับ

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) แบบแผนทางความคิด 3) การคิดเชิงระบบ 4) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ และการมีวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุขฤทัย จันทรทรวงกร (2558) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุจฤทัย โพนนอก (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 ผลการศึกษพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะผู้บริหารมีส่วนในการผลักดันให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผลการวิจัยข้อนี้ สอดคล้อง กับผลการวิจัยของ สุทธภา อร่ามรัตน์ (2562) ได้ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาณี มาลาศรี (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีทัศนะต่อการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพา วันตา (2553) ได้ศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรีกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรีกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารในสังกัดสำนักงานมัธยมศึกษาเขต 4 เป็นผู้มองการณ์ไกลในเชิงบวก มีวิสัยทัศน์ของตนเองมีความกระตือรือร้นและแรงจูงใจภายในตนเองที่จะสร้างความสำเร็จให้กับตนเองและสถานศึกษา ด้วยค่านิยมผู้บริหารที่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้จึงทำให้เกิดการกระตุ้นให้ครูนั้นเกิดปัญญาในการพิจารณา ปัญหาต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมโดยผ่านการสนทนาแลกเปลี่ยนกันอย่างเปิดเผยและอิสระเนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่กระตุ้นให้ครูแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เป็นผู้ที่สามารถจับประเด็นสำคัญได้ดีและการที่ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูใช้ทักษะกระบวนการคิดนั้น ทำให้ครูสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกาญจน์ จิระสาคร (2553) ได้ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4

ผลการวิจัยพบว่า ระดับ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำตารางการนิเทศภายใน และออกคำสั่งการนิเทศภายในเพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูว่าสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน ให้การสนับสนุนด้านการสอนโดยเยี่ยมห้องเรียนแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้คำแนะนำและพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรหาวิธีให้บุคลากรในสถานศึกษามีการฝึกฝนตนเองและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอและยอมรับการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกสร้างความรู้ให้ตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้น สนใจและใฝ่หาความรู้พัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของตนเองให้มีความเชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น และการปรับตนเองแบบแผนทาง สร้างวิสัยทัศน์ที่ตีรวมกันการรับฟังซึ่งกันและกัน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบการนำหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร หรือสร้างหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 หรือเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา เช่น วัฒนธรรมองค์กร บรรยากาศขององค์กร แรงจูงใจ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยการศึกษาเชิงลึกในแต่ละด้าน

เอกสารอ้างอิง

- ดุจฤทัย โพนนอก. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของครู
กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธานี มาลาศรี. (2554). การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บริหารงานบุคคล. (2561). รายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4.
- ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา. (2556). **สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพ ของผู้ประกอบ
วิชาชีพครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย
มาตรฐานวิชาชีพ.** คุรุสภา.
- ปริญญ์ จำเริญพัฒน์, ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ และสัญญา เคนาภูมิ. (2560). แนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์กร
แห่งการเรียนรู้ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย **สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. 6(2): 751-752.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- พรทิศา วันตา. (2553). องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิริกาญจน์ จิระสาคร. (2553). การศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษาตาม **ความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครู** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุฤทัย จันทร์ทรงกรด. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรีสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุทธยา อร่ามรัตน์. (2562). **ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2560. **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.**
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อัจฉรา นิยมมา. (2561). **ภาวะผู้นำทางวิชาการศักยภาพผู้บริหารยุคใหม่.** กรุงเทพฯ: วิสด้าอินเตอร์บิ้น
- Davis, G., & Thomas, M. (1989). *Effectiveschools andeffective teachers*. Boston: Allyn and Bacon.
- Glickman, C. (2 0 0 1). *Super vision and instructional leadership A developmentalApproach*. Boston:
Pearson.
- Hallinger, J.S., & Murphy, S.L. (1985). *Workstress andsocial support*. Massachusetts: Addison-Wesley.

- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607-610
- Likert, R. (1967). **The Method of Constructing and Attitude Scale**. In Reading in Fishbein, M (Ed.), **Attitude Theory and Measurement**. New York: Wiley & Son.
- McEwan, E.K. (1998). **Seven steps to effective instructional leadership**. California: Macmillan.
- Senge, P. M. (1990). **The fifth discipline The art and practice of the learning organization**. New York: Doubleday.

E0005: แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

GUIDELINES ON INTERNAL EDUCATION QUALITY ASSURANCE MANAGEMENT OF BASIC EDUCATIONAL SCHOOLS UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

กิตติดนัย แจ่มแสงทอง¹ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต² มนสิข สิริสมบุญ³

¹ นักศึกษานักบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน รวม 117 คน และผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($= 4.11, S.D. = .78$)

2. แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ดำเนินการบริหารด้วยวงจร PDCA คือ 1) การวางแผน (Plan: P) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2) การดำเนินการตามแผน (Do: D) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 3) การตรวจสอบ (Check: C) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา 4) การแก้ไขปรับปรุง (Act: A) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายใน, การศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This research aimed to study conditions and guidelines for internal education quality assurance management of basic educational schools under secondary educational service area office 4. The samples for a quantitative method included school directors, deputy-directors and persons who were responsible for the school internal quality assurance, totally 117 persons; and the key informant for a qualitative method included school directors, and supervisors. Tools used to collect data was a questionnaire and an interview form. The statistics used in data analysis are mean, Standard Deviation, and Content Analysis.

The finding revealed that;

1. The condition of internal education quality assurance management of basic educational schools under secondary educational service area office 4 was at a high level in practices ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .78).

2. Guidelines on internal education quality assurance management of basic educational schools under secondary educational service area office 4 conduct management with the PDCA cycle, 1) P: Plan, consists of establishment of educational standards and preparation of educational management development plans of educational institutions, 2) D: Do, consists of implementation of the educational management development plan of educational institutions and evaluation and examination of educational quality of educational institutions, 3) C: Check, consists of monitoring of educational quality assessment results of educational institutions and annual quality reporting of educational institutions, and 4) A: Act, consists of application of quality assessment results.

Keywords: Education quality assurance, a basic education

บทนำ

การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาศักยภาพทุกแห่งให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียม และจัดให้มีระบบสนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ทั้งผู้เรียนและสถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่เปิดช่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเสมอภาคในการศึกษาเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2562)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 43 โรงเรียน ได้ดำเนินการพัฒนามาตรฐาน และคุณภาพการศึกษาตาม

แนวทางระบบประกันคุณภาพภายใน และกฎกระทรวง ผลจากการประเมินภายนอกรอบสามของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า มีโรงเรียน จำนวน 17 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.48 ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการประเมินภายนอกรอบสาม และเมื่อพิจารณารายการมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีโรงเรียนที่ได้ระดับคุณภาพควรปรับปรุง 17 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.48 และระดับคุณภาพพอใช้ 21 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50 จึงมีความจำเป็นต้องเร่งพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดังกล่าว เพราะผลของการพัฒนาจะสะท้อนถึงกระบวนการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษา และบทสรุปผู้บริหารที่กล่าวถึงด้านการประกันคุณภาพภายในที่ให้สถานศึกษาควรทำความเข้าใจกับคุณครูให้ตระหนักและร่วมมือในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ควรส่งเสริมให้ครูทุกคนเห็นความสำคัญในการประเมินคุณภาพภายใน ทั้งนี้รวมไปถึงรายงานการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 ของกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา พบปัญหาในเรื่องการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาบ่อย ทำให้ต้องเรียนรู้งานใหม่ ซึ่งทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน รวมทั้งผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. 2561)

จากความสำคัญ และสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการดำเนินการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารและจัดการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้กับผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและมีความสามารถในการนำการประกันคุณภาพสู่การปฏิบัติจริง ให้เกิดประสิทธิผลที่ยั่งยืน จึงจัดทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

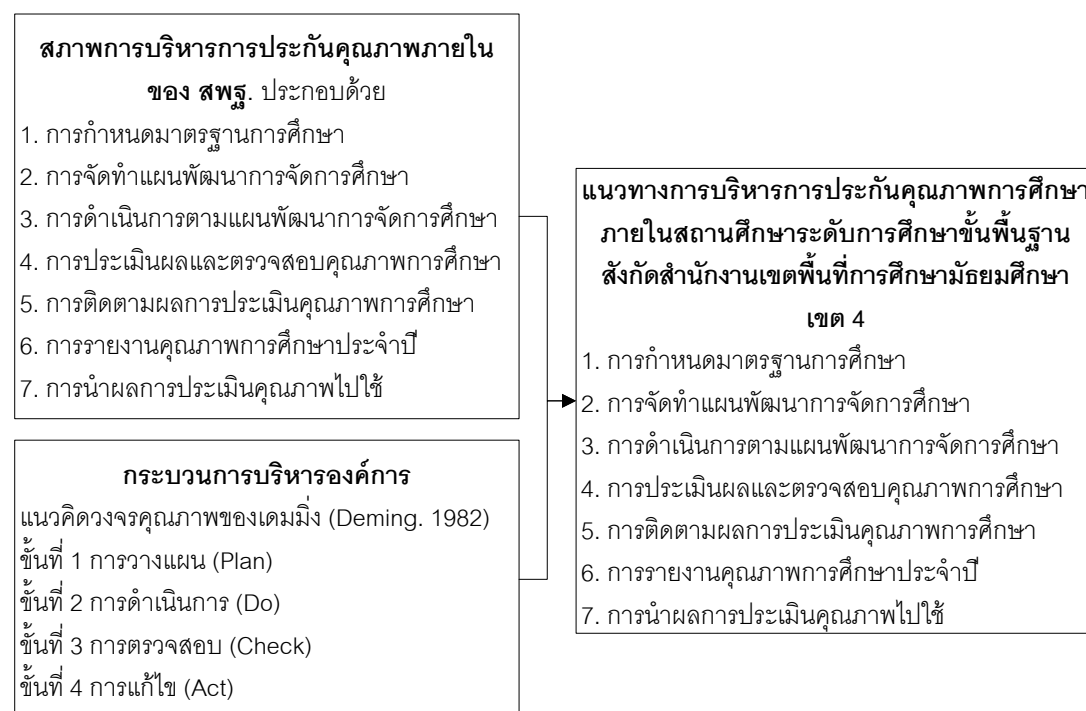
1. เป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมกระบวนการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษา
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4” ผู้วิจัย กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

1. สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายใน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2561) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ประกอบด้วย 7 เรื่อง ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษา 6) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 7) การนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้

2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดวงจรคุณภาพของ เดมมิง (Deming, 1982) แบ่งออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) ขั้นที่ 2 การทำตามแผน (Do) หรือลงมือทำ ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ขั้นที่ 4 การแก้ไข (Act)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการประกันคุณภาพภายใน

ตัวแปร ได้แก่ องค์ประกอบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. สอบถามโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 43 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 43 คน ครูผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 43 คน รวม 129 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 39 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 39 คน ครูผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 39 คน รวม 117 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี; และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607 – 610).

2.3 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

2.4 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีค่า IOC ระหว่าง 0.8 – 1 จำนวน 35 ข้อ ได้ค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.931 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.918

2.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

3.1 ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 5 คน ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบระบบการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 2 คน และครูผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน จำนวน 5 คน รวมจำนวน 12 คน โดยการสัมภาษณ์

3.2 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interviews) มีค่า IOC ระหว่าง 0.8 – 1 จำนวน 7 ข้อ ได้ค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.857

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา

1. สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติของสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม

(n = 117)

สภาพการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	3.90	.82	มาก
2.	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.02	.80	มาก
3.	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.49	.52	มาก
4.	การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.88	.81	มาก
5.	การติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.01	.85	มาก
6.	การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา	4.49	.52	มาก
7.	การนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา	3.98	.81	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.11	.78	มาก

จากตาราง 1 พบว่า สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($= 4.11$, S.D. = .78) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ($= 4.49$) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($= 4.02$) ด้านการติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($= 4.01$) ด้านการนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา ($= 3.98$) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($= 3.90$) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($= 3.88$)

2. แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ว่าดำเนินการบริหารด้วยวงจร PDCA คือ 1) การวางแผน (Plan: P) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2) การดำเนินการตามแผน (Do: D) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 3) การตรวจสอบ (Check: C) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา 4) การแก้ไขปรับปรุง (Act: A) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา ดังนี้

2.1 แนวทางการบริหารด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ 1) ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของมาตรฐานชาติ มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานเขตพื้นที่ มาตรฐานหลักสูตร ศึกษาความต้องการ จำเป็นและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ 3) กำหนดผู้รับผิดชอบ 4) มีการพัฒนาพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานตามภาระหน้าที่ 5) กำหนดจุดเน้นจุดเด่นที่สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา 6) กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่จะใช้เป็น

มาตรฐานของสถานศึกษา 7) ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด 8) ประกาศมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 9) กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ 10) จัดทำประกาศค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้โดยได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 11) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบ

2.2 แนวทางการบริหารด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ 1) ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา 2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 3) กำหนดวิธีดำเนินงาน ทุกโครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล 4) กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ และร่วมดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ 6) กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน 7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับ กิจกรรม/โครงการ 8) เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาและลงนามให้ความเห็นชอบ 9) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 10) กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน 11) เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

2.3 แนวทางการบริหารด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ 1) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 2) ตรวจสอบแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และโครงการที่กำหนดตามแผนพัฒนาฯ 3) กำหนดเป้าหมายการดำเนินโครงการ ที่ตรงกับค่าเป้าหมายสำหรับแต่ละมาตรฐานการศึกษา 4) จัดสรรงบประมาณตามโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน 5) จัดผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อเขียนรายละเอียดของโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี 6) เขียนแผนปฏิบัติการประจำปี ตามโครงการที่กำหนด โดยใช้รูปแบบการเขียนโครงการของสถานศึกษา 7) ประชุมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปี และปรับปรุง 8) ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา 9) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี 10) จัดทำแผนผังคลี่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กับภาระงานปกติ และงานตามโครงการของสถานศึกษา 11) มีการจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา 12) มีการจัดระบบบริหารจัดการทรัพยากรที่มุ่งเน้นคุณภาพการจัดการศึกษา 13) ผู้รับผิดชอบตรวจสอบความพร้อมก่อนดำเนินโครงการ และดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินการปฏิบัติงาน เก็บข้อมูล และประเมินผลการดำเนินงานระหว่างการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี 14) มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการอย่างใกล้ชิด 15) ประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการ และสรุปผลการดำเนินงานโครงการตอบวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ และตอบสนองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 16) สรุป นำเสนอผลการดำเนินงานตามโครงการ และการตอบสนองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา และรวบรวมปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อการปรับปรุงในปีต่อไป

2.4 แนวทางการบริหารด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ 1) มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) มีการกำหนดผู้ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 3) ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วย บุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้น

สังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน 4) จัดทำเครื่องมือสำหรับประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างหลากหลาย 5) ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.5 แนวทางการบริหารด้านการติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ 1) มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) มีการกำหนดกรอบการประเมินภายในที่ระบุรายละเอียดที่จะประเมินและมิติการประเมินที่ครอบคลุม 3) มีการกำหนดผู้ประเมินครอบคลุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย 4) มีการกำหนดวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่จะประเมิน 5) มีการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย 6) มีการสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การให้คะแนนเพื่ออำนวยความสะดวกในการประเมิน 7) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล/เอกสาร/หลักฐานการประเมินที่ถูกต้องครบถ้วน 8) มีการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลที่ต้องเหมาะสม 9) มีการประเมินระหว่างดำเนินการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.6 แนวทางการบริหารด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ได้แก่ 1) แต่งตั้งคณะจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา โดยแต่งตั้งบุคคลผู้รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2) รวบรวมข้อมูล สารสนเทศจากการดำเนินงานของสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน ของสถานศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา และผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) ออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมไว้ในแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้ 4) วิเคราะห์และแปลผลเพื่อการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา 5) การค้นหาจุดที่ควรปรับปรุง หรือจุดที่ควรพัฒนาต่อไป 6) เขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษา 7) นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ 8) รายงานผลและเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ 9) มีการเผยแพร่ผลการประเมินภายในสู่สาธารณชน

2.7 แนวทางการบริหารด้านการนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา ได้แก่ 1) การส่งเสริมการนิเทศ ติดตามเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) มีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งบุคลากรภายในสถานศึกษา ครู นักศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมนำเสนอประเด็นเพื่อการพัฒนา 3) มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาและกำหนดแนวทางส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 4) มีการดำเนินงานของสถานศึกษาตามวิธีการพัฒนาของวงจรคุณภาพ PDCA

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้กำหนดนโยบายและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการสร้างความเข้าใจให้กับคณะผู้บริหาร ครู และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย และมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ ปรีดา บุญเพลิง, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และสิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต (2562: 96) ที่กล่าวว่า การนำนโยบายการปฏิบัติให้บรรลุความสำเร็จเพียงไรขึ้นอยู่กับความตั้งใจของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ และจำเป็นต้องตระหนักด้วยว่า ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต้องยึดมุมมองของผู้กำหนดนโยบาย สอดคล้องกับ สมคิด พรหมจ้อย (2544) ที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อยืนยันผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งการวางแผน การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการปฏิบัติงานตาม

แผนที่วางไว้ ทั้งยังมีการตรวจสอบผลงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 หมวดที่ 6 มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

2. แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ดำเนินการบริหารด้วยวงจร PDCA คือ 1) การวางแผน (Plan: P) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2) การดำเนินการตามแผน (Do: D) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 3) การตรวจสอบ (Check: C) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา 4) การแก้ไขปรับปรุง (Act: A) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา ดังนี้

2.1 แนวทางการบริหารด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ 1) ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของมาตรฐานชาติ มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานเขตพื้นที่ มาตรฐานหลักสูตร ศึกษาความต้องการ จำเป็นและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ 3) กำหนดผู้รับผิดชอบ 4) มีการพัฒนาพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานตามภาระหน้าที่ 5) กำหนดจุดเน้นจุดเด่นที่สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา 6) กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่จะใช้เป็นมาตรฐานของสถานศึกษา 7) ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด 8) ประกาศมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 9) กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ 10) จัดทำประกาศค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้โดยได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 11) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบ สอดคล้องกับ จารัต นองมาก (2545) ที่กล่าวว่า การวางแผนเป็นการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อที่จะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เขตพื้นที่การศึกษา แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องการใช้เพื่อการทำงานให้สำเร็จ

2.2 แนวทางการบริหารด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ 1) ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา 2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 3) กำหนดวิธีดำเนินงาน ทุกโครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล 4) กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ และร่วมดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ 6) กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน 7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับ

กิจกรรม/โครงการ 8) เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาและลงนามให้ความเห็นชอบ 9) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 10) กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน 11) เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ สอดคล้องกับ บพผา ทองน้อย (2557) ที่กล่าวว่า ควรวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นพัฒนาคุณภาพสารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพให้คณะกรรมการสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพควรมีความเชื่อมโยงกับความต้องการของท้องถิ่นและหลักสูตรของสถานศึกษา

2.3 แนวทางการบริหารด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ 1) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 2) ตรวจสอบแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และโครงการที่กำหนดตามแผนพัฒนาฯ 3) กำหนดเป้าหมายการดำเนินโครงการ ที่ตรงกับค่าเป้าหมายสำหรับแต่ละมาตรฐานการศึกษา 4) จัดสรรงบประมาณตามโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน 5) จัดผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อเขียนรายละเอียดของโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี 6) เขียนแผนปฏิบัติการประจำปี ตามโครงการที่กำหนด โดยใช้รูปแบบการเขียนโครงการของสถานศึกษา 7) ประชุมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปี และปรับปรุง 8) ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาฯ 9) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี 10) จัดทำแผนผังความสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กับภาระงานปกติ และงานตามโครงการของสถานศึกษา 11) มีการจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา 12) มีการจัดระบบบริหารจัดการทรัพยากรที่มุ่งเน้นคุณภาพการจัดการศึกษา 13) ผู้รับผิดชอบตรวจสอบความพร้อมก่อนดำเนินโครงการ และดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินการปฏิบัติงาน เก็บข้อมูล และประเมินผลการดำเนินงานระหว่างการทำงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี 14) มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการทำงานตามแผนงาน/โครงการอย่างใกล้ชิด 15) ประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการ และสรุปผลการดำเนินงานโครงการตอบวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ และตอบสนองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 16) สรุป นำเสนอผลการดำเนินงานตามโครงการ และการตอบสนองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา และรวบรวมปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อการปรับปรุงในปีต่อไป สอดคล้องกับ จำรัส นองมาก (2545) ที่กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนเป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยสรุปสาระสำคัญของแผนงาน จัดลำดับโครงการ กิจกรรม ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี โดยมีการประชุมชี้แจง การดำเนินงาน และนิเทศให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน เพื่อให้งานเป็นไปตามที่กำหนด

2.4 แนวทางการบริหารด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ 1) มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) มีการกำหนดผู้ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 3) ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วย บุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน 4) จัดทำเครื่องมือสำหรับประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างหลากหลาย 5) ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับ จำรัส เรืองขจร (2543) ที่กล่าวถึง การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกันว่า การตรวจสอบเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่

กำหนดไว้เพียงใด การตรวจสอบควรแต่งตั้งบุคคลจากสถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนการตรวจสอบต้องใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม

2.5 แนวทางการบริหารด้านการติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ 1) มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) มีการกำหนดกรอบการประเมินภายในที่ระบุรายละเอียดที่จะประเมินและมิติการประเมินที่ครอบคลุม 3) มีการกำหนดผู้ประเมินครอบคลุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย 4) มีการกำหนดวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่จะประเมิน 5) มีการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย 6) มีการสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การให้คะแนนเพื่ออำนวยความสะดวกในการประเมิน 7) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล/เอกสาร/หลักฐานการประเมินที่ถูกต้องครบถ้วน 8) มีการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลที่ต้องเหมาะสม 9) มีการประเมินระหว่างการทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ จำรูญ เรืองขจร (2543) ได้ให้แนวคิดที่สอดคล้องกันว่าการประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา และสอดคล้องกับ รังสรรค์ มณีเล็ก (2541) ที่กล่าวว่า รูปแบบการประเมินตนเองที่ชัดเจนและเป็นระบบตามบริบทที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่ โดยมีรูปแบบหลัก คือ 1) การเตรียมการประเมินตนเอง คือ การสร้างความตระหนัก การกำหนดตัวผู้ประเมิน การกำหนดกรอบการประเมิน และการกำหนดปฏิทินการประเมิน 2) การดำเนินการประเมินตนเอง คือ การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการตรวจสอบผลการประเมิน 3) การสรุปผลรายงานผลการประเมิน และ 4) การนำผลการประเมินไปใช้

2.6 แนวทางการบริหารด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ได้แก่ 1) แต่งตั้งคณะจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา โดยแต่งตั้งบุคคลผู้รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2) รวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานของสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน ของสถานศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา และผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) ออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมไว้ในแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้ 4) วิเคราะห์และแปลผลเพื่อการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา 5) การค้นหาจุดที่ควรปรับปรุง หรือจุดที่ควรพัฒนาต่อไป 6) เขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษา 7) นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ 8) รายงานผลและเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ 9) มีการเผยแพร่ผลการประเมินภายในสู่สาธารณะ สอดคล้องกับ สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต (2560) กล่าวว่า การรายงานผลการดำเนินงาน ควรจัดทำรายงานตนเองในรูปแบบที่ง่ายและใช้เป็นข้อมูลพัฒนาต่อไปและการเขียนรายงานคุณภาพประจำปี โดยการนำเสนอสภาพการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงานพร้อมแนวทางการพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป

2.7 แนวทางการบริหารด้านการนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา ได้แก่ 1) การส่งเสริมการนิเทศ ติดตามเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) มีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งบุคลากรภายในสถานศึกษา ครู นักศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมนำเสนอประเด็นเพื่อการพัฒนา 3) มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาและกำหนดแนวทางส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง 4) มีการดำเนินงานของสถานศึกษาตามวิธีการพัฒนาของวงจรคุณภาพ PDCA สอดคล้องกับ เรืองวิทย์ เกตุสุวรรณ (2545) ที่กล่าวถึงปรัชญาคุณภาพทั้งระบบและเครื่องมือการพัฒนาที่เรียกว่า การจัดการคุณภาพทั้งระบบ (Total Quality Management-TQM) ลดความสูญเสียอันเกิดจากการดำเนินงาน ซึ่งการจัดการคุณภาพของสถานศึกษาทั้งระบบ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการ การออกแบบ การจัดหาทรัพยากร การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบการดำเนินงาน และการปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษาและวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถดึงศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษามาดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ควรอบรมความรู้และเตรียมความพร้อมของบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยนำไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
2. ควรมีการวิจัยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561, 20 กุมภาพันธ์). **กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- จำรัส นองมาก. (2545). “การประกันคุณภาพภายนอก โดย สมศ. เป็นเรื่องที่น่ากลัวจริงหรือ”. **วารวิชาการ**. 3(1): 14–15.
- จำรูญ เรื่องขจร. (2543). **คู่มือการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- บุปผา ทองน้อย. (2557). **การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่งานประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ปรีดา บุญเพลิง; เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และสิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต. (2562). “การนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนนิติบุคคลไปสู่การปฏิบัติระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ**. 8(1): 96 - 106.
- รังสรรค์ มณีเล็ก. (2541). **รูปแบบการประเมินตนเองของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2545). **การจัดการคุณภาพ: จาก TQC ถึง TQM, ISO 9000 และการประกันคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2544). “การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. **วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช**. 14(1): 14–46.
- สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต. (2560). **การประกันคุณภาพการศึกษา (Education Quality Assurance)**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. (2561). **ข้อมูลสารสนเทศ**. ปทุมธานี: สพม.4.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, 16 สิงหาคม). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: พรินทวนกรกราฟิค.

สำนักงานทดสอบการศึกษา. (2544). การประกันคุณภาพการศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา: กรอบและแนวดำเนินงาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2561). รายงานประจำปี 2561 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี.

Deming, W. Edwards. (1982). *Out of Crisis*. Cambridge, Mass.: Massachusetts Institute of Technology, Center for Advance Educational Services.

Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size of Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607–640.

E0006: ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ

STUDYING ON READING AND WRITING ABILITIES IN THAI SPELLING SECTION OF PRATHOMSUKSA 3 STUDENTS AT MATTHAYOMWATMAIKRONGTONG SCHOOL UNDER THE ROYAL PATRONAGE OF HER ROYAL HIGHNESS PRINCESS MAHA CHAKRI SIRINDHON THROUGH LEARNING MANAGEMENT WITH GAMES

ดาร์กซ์ กุ่มเดช¹ ไพฑูรย์ โพธิ์สาร² กัลยา พวงมะลิ³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวน 1 ห้อง จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หน่วยที่ 1 จำนวน 4 แผน หน่วยที่ 2 จำนวน 6 แผน หน่วยที่ 3 จำนวน 7 แผน หน่วยที่ 4 จำนวน 3 แผน รวมทั้งหมด 20 แผน 2) กิจกรรมเกม จำนวน 8 เรื่อง 3) แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน มาตราตัวสะกด จำนวน 1 ฉบับ และ 4) แบบทดสอบความสามารถในการเขียน มาตราตัวสะกด จำนวน 1 ฉบับ ระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 4 สัปดาห์ 20 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (One-sample t-test, Paired t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 30.589$) โดยความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 14.356$) และความสามารถในการเขียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 16.233$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\mu = 24$, $t = 7.563$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $\mu = 12$, $t = 5.239$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $\mu = 12$, $t = 8.246$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$ ตามลำดับ)

2. ความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลังการจัดการเรียนรู้โดย

ใช้กิจกรรมเกมสูงขึ้นไป โดยความสามารถในการอ่าน มาตราตัวสะกด ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่เกรียงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมสูงขึ้นไป และความสามารถในการเขียน มาตราตัวสะกด ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่เกรียงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมสูงขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 4.372$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $t = 4.852$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $t = 3.542$, $df = 44$, $p\text{-value} = .0005$ ตามลำดับ)

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ, ความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด

Abstract

Studying On Reading and Writing Abilities In Thai Spelling Section of Prathomsuksa 3 Students At Matthayomwatmaikrongtong School Under The Royal Patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri SiRindhon Through Learning Management With Games. The sample of this study was 45 Prathomsuksa 3 students from one classroom, selected based on a simple random sampling, in the first semester, academic year 2020 at Matthayomwatmaikrongtong School under the Royal Patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri SiRindhon. Research instruments were 1) 4 learning plans for Unit 1 on reading and writing ability of final consonants for grade 3 students, 6 learning plans for Unit 2, 7 learning plans for Unit 3, and 3 learning plans for Unit 4, totaling 20 plans, 2) 8 game activities, 3) A test of the reading ability of final consonants, and 4) A test of the writing ability of final consonants. The experiment was drawn at 4 weeks or 20 hours. The statistics used for data analysis were count, percentage, mean, Standard Deviation, and One-sample t-test, and Paired t-test.

The results of this research indicated as follows:

1. Overall reading and writing ability of final consonants using Games-Based Learning Management of the sample was at the good level ($\bar{X} = 30.589$). The reading ability of final consonants of the sample was at the good level ($\bar{X} = 14.356$) and The writing ability of final consonants of the sample was at the good level ($\bar{X} = 16.233$) with a statistical significance level of .05 ($\mu = 24$, $t = 7.563$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $\mu = 12$, $t = 5.239$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $\mu = 12$, $t = 8.246$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$, respectively).

2. After implementing the Games-Based Learning Management, The overall reading and Writing ability of final consonants was improved and both. The reading ability of final consonants, the writing ability of final consonants of the sample have improved with a statistical significance level of .05 ($t = 4.372$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $t = 4.852$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $t = 3.542$, $df = 44$, $p\text{-value} = .0005$, respectively).

Keywords: Games-Based Learning Management, Reading and writing ability of final consonants

บทนำ

วิชาภาษาไทยถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาสำหรับนักเรียนอย่างมาก เพราะถ้าหากนักเรียนไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ ก็จะไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาในวิชาอื่น ๆ ได้เช่นกัน ดังนั้น วิชาภาษาไทยจึงจำเป็นต้องเน้นพื้นฐานการอ่านและการเขียนให้กับนักเรียนเป็นสำคัญ การอ่านเป็นการรับสารผ่านกระบวนการรับรู้ทางสายตา ส่วนการเขียนเป็นการส่งสารผ่านตัวอักษรในรูปภาษาที่เข้าใจกันได้ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ดังนั้นกระบวนการส่งสารและรับสารด้วยการเขียนและการอ่านจึงมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558: 9)

จากประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของผู้วิจัยพบว่าผลการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในหน่วยการเรียนรู้เรื่องมาตราตัวสะกดยังมีนักเรียนที่อ่านและเขียนคำในมาตราตัวสะกดไม่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลให้คะแนนตัวชี้วัด ป.3/1 ของนักเรียนต่ำ และส่งผลให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำหรือข้อความที่ต้องการสื่อสารนั้นผิดไปจากเดิม ก่อให้เกิดการใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้อง

กิจกรรมเกมเป็นกิจกรรมที่นำเนื้อหาในบทเรียนมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในเรื่องมาตราตัวสะกด ซึ่งกิจกรรมเกมมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง ได้เรียนรู้เนื้อหาสาระเรื่องมาตราตัวสะกดทั้ง 8 มาตรา และ มาตราแม่ ก กา จากเกม การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเข้าใจเรื่องมาตราตัวสะกดง่ายขึ้น อีกทั้งเป็นการฝึกฝนเทคนิคและทักษะต่าง ๆ ก่อเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี สวัสดิ์โสม (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์การอ่านคำศัพท์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเกม ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านคำศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้ด้วยเกมร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านคำศัพท์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากสภาพปัญหาและความสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ที่กล่าวมาข้างต้นจึงได้นำกิจกรรมเกมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกดให้แก่ผู้เรียน เนื่องจากเกมถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยสร้างความเข้าใจในการเรียนและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้ และเนื่องจากการอ่านและการเขียนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมากเพราะการอ่านและการเขียนนั้นสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ได้ และหากนักเรียนเริ่มต้นการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องแล้วก็จะส่งผลดีต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ รวมไปถึงการดำรงชีวิตได้อีกด้วย

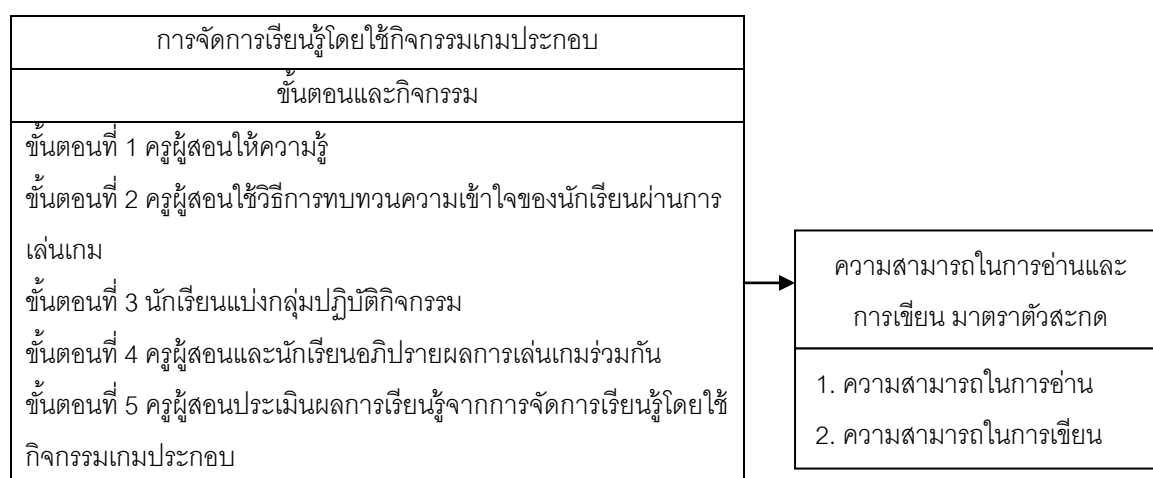
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบเป็นแนวทางการสอนในการอ่าน การเขียน เรื่องมาตราตัวสะกด สำหรับครูสอนวิชาภาษาไทย
2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารการสอนได้
3. เป็นข้อมูลในการนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครู

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่คลองทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากประชากรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 (1 กรกฎาคม 2563 ถึง 13 พฤศจิกายน 2563) โรงเรียนมัธยมวัดใหม่คลองทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยวิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) มา 1 ห้องเรียน จาก 8 ห้องเรียน มีนักเรียน จำนวน 45 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิดคือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 4 แผน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 6 แผน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 7 แผน และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 จำนวน 3 แผน รวมทั้งสิ้น 20 แผน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงทฤษฎี (CVI) ที่ 1.00 2) กิจกรรมเกมการศึกษา จำนวน 8 เกม มีค่าความเที่ยงตรงเชิงทฤษฎี (CVI) ที่ 1.00 3) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด จำนวน 2 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก และแบบตอบสั้น จำนวนฉบับละ 20 ข้อ โดยฉบับที่ 1 แบบทดสอบ

ความสามารถการอ่าน มาตราตัวสะกด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .666 และฉบับที่ 2 แบบทดสอบความสามารถการเขียน มาตราตัวสะกด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .739

3. วิธีการทดลอง ใช้แบบแผนการวิจัยทดลอง Weak Experimental Research Designs ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง One Group Pretest-Posttest Design ตามลำดับขั้นตอน คือ 1) ทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด จำนวน 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง 2) ดำเนินการทดลอง การจัดการเรียนรู้การอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ แก่นักเรียนจำนวน 4 หน่วย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน) และ 3) ทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้การอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ ชุดเดิมทั้ง 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ จำนวน (count) ร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และสถิติการทดสอบที (One-sample t-test, Paired t-test) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ SPSS for Windows

ผลการศึกษา

1. การศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบประกอบ มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบการสอนกับเกณฑ์ระดับดี

จำนวน นักเรียน (N)	Total score	$\bar{X}$	S.D.	μ	Df	t	p-value (1-tailed)
ความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด							
45	40	30.589	5.844	24	44	7.563	.000
ความสามารถในการอ่าน มาตราตัวสะกด							
45	20	14.356	3.016	12	44	5.239	.000
ความสามารถในการเขียน มาตราตัวสะกด							
45	20	16.233	3.443	12	44	8.246	.0005

จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถในการอ่าน มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่า และความสามารถในการเขียน มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ ดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระหว่างก่อนเรียนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบการสอน

<ชื่อตัวแปร>	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value (1-tailed)
ความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตรฐานตัวสะกด						
ก่อนการจัดการเรียนรู้	45	27.488	6.741	44	4.372	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	45	30.588	5.843			
ความสามารถในการอ่าน มาตรฐานตัวสะกด						
ก่อนการจัดการเรียนรู้	45	12.578	3.026	44	4.852	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	45	14.356	3.016			
ความสามารถในการเขียน มาตรฐานตัวสะกด						
ก่อนการจัดการเรียนรู้	45	14.688	4.309	44	3.542	.0005
หลังการจัดการเรียนรู้	45	16.233	3.443			

จากตาราง 2 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถในการอ่าน มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบสูงขึ้นและความสามารถในการเขียน มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

1. ความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่เกรียงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 30.589$) โดยความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 14.356$) และความสามารถในการเขียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 16.233$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\mu = 24$, $t = 7.563$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $\mu = 12$, $t = 5.239$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $\mu = 12$, $t = 8.246$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$ ตามลำดับ)

2. ความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดใหม่เกรียงทอง ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมสูงขึ้น โดยความสามารถในการอ่าน มาตราตัวสะกด หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมสูงขึ้น และความสามารถในการเขียน มาตราตัวสะกด หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 4.372$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $t = 4.852$, $df = 44$, $p\text{-value} = .000$; $t = 3.542$, $df = 44$, $p\text{-value} = .0005$ ตามลำดับ)

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัญชลี สวัสดิ์โสม (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์การอ่านคำศัพท์ภาษาไทย โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเกม ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านคำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลจากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้ด้วยเกมร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านคำศัพท์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนั้นการสอนโดยใช้เกมเป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยผู้เรียนเกิดการรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เล่นเกมกติกานำเนื้อหาและข้อมูลของเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่น และผลการเล่นเกมของผู้เรียนมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปการเรียนรู้การสอนนั้นเป็นวิธีที่ผู้เรียนจะได้รับรู้เรื่องต่าง ๆ อย่างสนุกสนานและท้าทายความสามารถ โดยผู้เรียนเป็นผู้เล่นเอง ทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมสูง (ทิศนา แหมมณี. 2560)

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนในทุกรายวิชา เนื่องจากการอ่านและการเขียนเป็นพื้นฐานของการเรียนทุกรายวิชา การเรียนการสอนที่ใช้วิธีการสอนโดยใช้กิจกรรมเกมประกอบเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเล่นเกมที่มีกฎเกณฑ์ กติกา เงื่อนไข หรือข้อตกลงร่วมกันที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทำให้เกิดความสนุกสนาน ร่าเริง เป็นการออกกำลังกาย เพื่อพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น โดยมีการนำเนื้อหา ข้อมูลเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่นและผลการเล่นเกมมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปการเรียนรู้ (สุวิทย์ มูลคำ. 2545: 90) ซึ่งหากนักเรียนได้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ และเรียนรู้อย่างสนุกสนานจะทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ซึ่ง กูด (Good. 1973: 49) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความพร้อมที่จะกระทำ ปฏิบัติหรือมีปฏิกิริยาต่อบุคคล สิ่งของ และสภาพการณ์ใด ๆ ทั้งทางบวกและทางลบ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด เนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้เล่นเกมเอง ทำให้ได้รับประสบการณ์

ตรง เป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสูง เด็กได้แสดงออกทั้งทักษะ การฟัง การพูด รวมสาระอื่น ๆ (ทศนา แชมณี. 2553: 365)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นและสร้างความสนใจแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความท้าทายอยากเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียน มาตราตัวสะกด ผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ

2. ครูผู้สอนสามารถออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นและสร้างความสนใจแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความท้าทายอยากเรียนรู้ นำไปสู่การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษา กิจกรรมเกมจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความท้าทายอยากที่จะเรียนรู้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการเรียนรู้ทักษะในด้านต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถในการอ่านและการเขียน ครูผู้สอนควรมีการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเกมประกอบมาบูรณาการในรายวิชาต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

ทศนา แชมณี. (2553). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทศนา แชมณี. (2560). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ มูลคำ. (2545). **19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). **คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์: เรียงความ ย่อความ และสรุปความ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

อัญชลี สวัสดิ์โสม. (2557). **ผลสัมฤทธิ์การอ่านคำศัพท์ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเกมร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านคำศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์. ฉะเชิงเทรา: สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. 2nd ed., New York: McGraw-Hill.

E0007: ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning)

STUDYING ON LEARNING ACHIEVEMENT IN COMPUTING SCIENCE 2 COURSE OF MATAYOMSUKSA 2 STUDENTS AT NONSEEWITTAYAKOM SCHOOL THROUGH LEARNING MANAGEMENT WITH E-LEARNING PACKAGES

ภททิยากุล ชุ่มมี¹ ไพฑูรย์ โพธิ์สาร²

¹ นักศึกษานิสิตศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 4 แผน และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 5 แผน 2) บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 บทเรียน และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 9 สัปดาห์ 9 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (One-Sample t-test, paired t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) โดยรวมอยู่ในระดับดี (= 14.550) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\mu=12$, $t=4.158$, $df=19$, $p\text{-value}=.0005$)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=4.158$, $df=19$, $p\text{-value}=.0005$)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิทยาการคำนวณ 2

Abstract

The objectives of this study were to investigate learning achievement and to compare learning achievement in Computing Science 2 course of Matayomsuksa 2 students at Nonseewittayakom School before and after learning through e-learning packages. The sample of this study was 20 Matayomsuksa 2 students at Nonseewittayakom School in the first semester, academic year 2020. Research instruments

were 1) four learning management plans on Computing Science 2 course, Unit 1 and five plans for Unit 2, 2) two e-learning packages, and 3) learning achievement test on Computing Science 2. Experimental duration was 9 weeks and 9 hours. Data were analyzed using statistics, including number, percentage, mean, standard deviation, and one-sample t-test, paired t-test.

The results of this study indicated as follows:

Overall learning achievement in Computing Science 2 course of the sample through e-learning packages was at a good level ($\bar{x} = 14.550$) with a statistical significance level of .05 ($\mu = 12$, $t = 4.158$, $df = 19$, $p\text{-value} = .0005$).

Learning achievement in Computing Science 2 course of the sample after learning through e-learning packages was higher than before with a statistical significance level of .05 ($t = 4.158$, $df = 19$, $p\text{-value} = .0005$).

Keywords: Learning management with E-learning Packages, Learning achievement in Computing Science 2 course

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งถือว่าเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายๆด้านทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมอันนำไปสู่การปรับตัวทั่วโลกกำลังมุ่งสู่กระแสใหม่ของการเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า สังคมความรู้ (Knowledge Society) และระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based Economy) ที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการใช้ความรู้และนวัตกรรม (Innovation) และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ ซึ่งประกอบกันเป็น “สารสนเทศ” จนกระทั่งภาวะ “ไร้พรมแดน” อันเนื่องมาจากอิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศ นับเป็นความกลมกลืนสอดคล้องกันอย่างยิ่ง ที่การพัฒนานวัตกรรมในสังคมอันประกอบด้วยภาคการศึกษาทั้งที่เป็นข้อมูล (Data) ข่าวสาร (Information) ก็ตาม (ไพรัช ธัชยพงษ์; และพิเชษ ดุรงคเวโรจน์. 2541)

การเรียนรู้ในลักษณะ E-learning เป็นการเรียนรู้เนื้อหาหรือสารสนเทศซึ่งออกแบบมาสำหรับการสอนหรือการอบรมที่ใช้เทคโนโลยีของเว็บ (Web Technology) เทคโนโลยีระบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System) เนื้อหาสารสนเทศของ E-learning จะถูกนำเสนอโดยอาศัยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology) เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นทางการเรียนรู้ (flexible learning) สนับสนุนการเรียนรู้ในลักษณะที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (learner-centered) นอกจากนี้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในลักษณะการผสมผสาน (blended) องค์ประกอบของ E-learning ประกอบด้วย 1.) เนื้อหา (content) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดสำหรับ E-learning ผู้สอนได้จัดหาให้แก่ผู้เรียน 2.) ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System) เป็นเสมือนระบบที่รวบรวมเครื่องมือสะดวกแก่ผู้ใช้ในการจัดการกับการเรียนการสอน 3.) โหมดการติดต่อสื่อสาร (Modes of Communication) ผู้เรียนสามารถติดต่อ สื่อสารกับผู้สอน วิทยากรผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ 4.) แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ คือการจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการโต้ตอบกับเนื้อหาในรูปแบบของการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบความรู้ (Information Technology Service Center: ออนไลน์)

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งการปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบ การบูรณาการกับความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาไปสู่การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์หรือสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง (โกสสันต์ เทพสิทธิพรภรณ์. 2562)

วิชาวิทยาการคำนวณ (Computing science) เป็นวิชาที่จะมาแทนที่วิชาคอมพิวเตอร์หรือวิชาทางด้านเทคโนโลยี จะไม่ได้เรียนแค่โปรแกรมพื้นฐานของคอมพิวเตอร์แต่วิชาใหม่นี้จะสอนให้มีกระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสามารถนำมาปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ในสาขาวิชาต่างๆ (แคมป์ปัส. 2561: ออนไลน์) ขอบเขตการเรียนรู้การสอนของวิชาวิทยาการคำนวณมี 3 องค์ความรู้ ดังนี้ 1.) การคิดเชิงคำนวณ (computational thinking) เป็นวิธีการคิดและแก้ปัญหาเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะทำให้เราสามารถเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและมีลำดับวิธีคิดได้ 2.) พื้นฐานความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technology) เป็นการสอนให้รู้จักเทคนิควิธีการต่างๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการเกษตร อุตสาหกรรม หรือคมนาคมและนำมาประยุกต์ใช้งานได้เหมาะสม 3.) พื้นฐานการรู้เท่าทันสื่อและข่าวสาร (media and information literacy) เป็นทักษะเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล แยกแยะได้ว่าข้อมูลใดเป็นความจริงหรือความคิดเห็นเพื่อให้เด็กใช้ช่องทางนี้ได้อย่างรู้เท่าทันและปลอดภัยมากที่สุด (เย็น ภูววรรณ. 2561: ออนไลน์)

โรงเรียนนนทรีวิทยาาคมได้ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาประกอบในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะในด้านการปฏิบัติครูผู้สอนจะต้องใช้วิธีการหลายๆวิธีเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีอิสระในการเรียนรู้

จากความสำคัญข้างต้น จึงได้พัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์(E-learning)ขึ้น เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียน

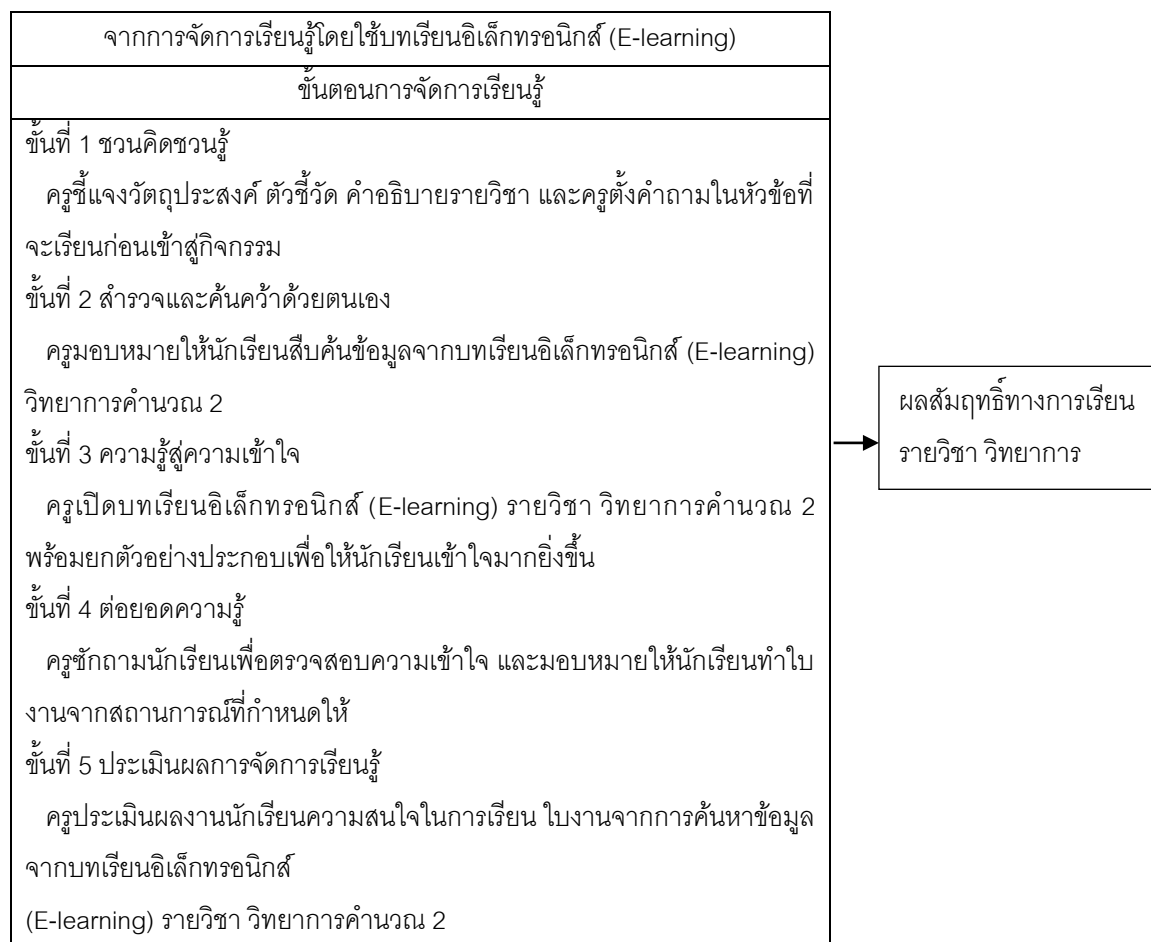
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาาคม จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาาคม ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอนในรายวิชา วิทยาการคำนวณ ภายในโรงเรียนนนทรีวิทยาาคม
2. นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มีทักษะการคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาเขต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 (1 กรกฎาคม 2563 ถึง 13 พฤศจิกายน 2563) ซึ่งมีจำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 4 แผน และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 5 แผน รวมทั้งสิ้น 9 แผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (CVI) ระหว่าง 0.89 – 1 2) บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 บทเรียน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (CVI) ระหว่าง 0.89 – 1 และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบที่มี 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .584

3. วิธีการทดลอง ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง One group Pretest-Posttest Design ระหว่างเดือนกรกฎาคม - พฤศจิกายน 2563 ตามลำดับขั้นตอน คือ 1) ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 โดยใช้แบบทดสอบความสามารถรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 แล้วบันทึกผลคะแนนการสอบไว้เป็นคะแนนความสามารถก่อนเรียน 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 หน่วย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เป็นเวลา 9 สัปดาห์ๆ ละ 1 วันๆ ละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 9 ครั้ง 9 ชั่วโมง และ 3) ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ใช้แบบทดสอบรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ชุดเดิม แล้วบันทึกผลคะแนนการสอบไว้เป็นคะแนนความสามารถหลังเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (One-sample t-test, Paired t-test) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ SPSS for Windows

ผลการศึกษา

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) กับเกณฑ์ระดับดี (12 คะแนนขึ้นไป)

จำนวน นักเรียน (N)	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2				df	t	p-value (1-tailed)
	Total score	$\bar{X}$	SD	μ			
20	20	14.550	2.743	12	19	4.158	.0005

จากตาราง 1 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปราจีนบุรีระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา วิทยาการคำนวณ 2	N	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	p-value (1-tailed)
ก่อนการจัดการเรียนรู้	20	7.300	2.120	19	14.295	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	20	14.550	2.742			

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 14.550$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\mu=12, t=4.158, df=19, p\text{-value}=0.0005$)
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=4.158, df=19, p\text{-value}=0.0005$)

อภิปรายผล

การวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยาฯ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 14.550$) ทั้งนี้เป็นเพราะการใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความรวดเร็ว กว้างขวาง โดยการนำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์มาบูรณาการเข้ากับรายวิชาวิทยาการคำนวณทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการใช้เทคโนโลยีและความคิดแก้ไขปัญหา สฤณีพงษ์ ลิ้มปิยะเรียว (2544) ได้เสนอว่าบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) เป็นการเรียนรู้หรือระบบการเรียนการสอนที่อาศัยสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยเพื่อที่จะให้เกิดการเรียนรู้ ปัจจุบันเราต้องการที่จะให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง รวดเร็ว ประหยัด ซึ่งตรงนี้สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือปัจจุบันเรียกว่า ICT (Information and communication technology) สามารถทำให้การจัดการเรียนการสอนมีต้นทุนต่ำลง ทำให้กว้างขวางขึ้น ICT เป็นเทคโนโลยีที่สามารถจะบูรณาการสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ที่เราเคยใช้เข้ามาสู่ระบบเพียง

ระบบเดียว ด้วยความสามารถของ ICT รวมถึงทุกอย่างมาไว้ในคอมพิวเตอร์เครื่องเดียวโดยอาศัยสื่ออินเทอร์เน็ต ดังนั้น จึงต้องการเน้น ไปที่การบูรณาการมากกว่า คือระบบการเรียนการสอนที่อาศัยสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยให้เข้าสู่ระบบเพียงระบบเดียว ซึ่ง ถนอมพร (ต้นพิพัฒน์) เลขาจรสสส (2545) ได้เสนอว่าบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะด้วยกัน ได้แก่ความหมายโดยทั่วไปและความหมายเฉพาะเจาะจง ความหมายโดยทั่วไปของ E-learning จะครอบคลุมความหมายที่กว้างกล่าวคือจะหมายถึง การเรียนในลักษณะใดก็ได้ซึ่งใช้การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กสทราเน็ตหรือ ทางสัญญาณดาวเทียม (Satellite) ก็ได้แต่ความหมายเฉพาะเจาะจง ของ E-learning หมายถึงการเรียนเนื้อหาหรือสารสนเทศสำหรับการสอนหรือการอบรม ซึ่งใช้การนำเสนอด้วยตัวอักษรภาพนิ่งผสมผสานกับการใช้ภาพเคลื่อนไหววีดิทัศน์และเสียงโดยอาศัยเทคโนโลยีของเว็บ(Web technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีระบบการจัดการคอร์ส(Course management system) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่าง ๆ เช่น การจัดให้มีเครื่องมือการสื่อสารต่าง ๆ เช่น E-mail, Web board สำหรับตั้งคำถาม หรือแลกเปลี่ยนแนวคิดระหว่างผู้เรียนด้วยกันหรือวิทยากรการจัดให้มีแบบทดสอบหลังจากเรียนจบเพื่อวัดผลการเรียน รวมทั้งการจัดให้มีระบบบันทึกติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการเรียน โดยผู้เรียนที่เรียนจาก E-learning ส่วนใหญ่แล้วจะศึกษาเนื้อหาในลักษณะออนไลน์ซึ่งหมายถึงจากเครื่องมือที่มีการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการนำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์มาบูรณาการกับรายวิชาวิทยาการคำนวณจะช่วยเพิ่มทักษะการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดย ชูกิจ ลิ้มปิ จำนง (2561) ได้เสนอว่าวิทยาการคำนวณ สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ได้เพิ่มสาระเทคโนโลยีเป็นสาระที่ ประกอบด้วย วิชาการออกแบบและเทคโนโลยี และวิชาวิทยาการคำนวณซึ่งปรับเปลี่ยนจากเดิมที่สอนให้เป็นผู้ใช้ (user) คอมพิวเตอร์ ผู้การเป็นผู้ที่มีทักษะกระบวนการคิดอย่างมีระบบ สามารถใช้ความรู้พัฒนาการทำงาน สร้างนวัตกรรมที่เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ชีวิตและอนาคตได้ การเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing science) นักเรียนจะไม่ได้เรียนแค่โปรแกรมพื้นฐานของคอมพิวเตอร์ หรือเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์แค่ขั้นพื้นฐานเท่านั้น แต่จะได้กระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์อย่างเป็นระบบสามารถนำมาปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ในสาขาวิชาต่างๆ รวมทั้งเป็นพื้นฐานที่ทำให้นักเรียนสามารถรับมือกับปัญหาที่มีความซับซ้อนได้หรือมีคำถามปลายเปิดทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละวิชาได้ดียิ่งขึ้น เมื่อต้องนำแต่ละวิชามาปรับใช้ด้วยกันทั้งในชั้นเรียนหรือการทำงานในอนาคต เพราะวิชาวิทยาการคำนวณเป็นกระบวนการความคิดเชิงวิเคราะห์เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาของมนุษย์ โดยเป็นการสั่งให้คอมพิวเตอร์ทำงานและช่วยแก้ปัญหาตามที่เราร้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพขอบเขตการเรียนการสอนของวิชาวิทยาการคำนวณ ประกอบด้วยความคิดเชิงคำนวณซึ่งเป็นวิธีการคิดและแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนสามารถวิเคราะห์ มองเห็นภาพรวมและรูปแบบของปัญหา ทำให้การแก้ปัญหาทำได้มีประสิทธิภาพ พื้นฐานความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลการสอนให้รู้จักเทคนิควิธีการต่างๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเฉพาะยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่เน้นด้านระบบอัตโนมัติ (Automation) ในชีวิตประจำวัน พื้นฐานการรู้เท่าทันสื่อและข่าวสาร เป็นทักษะเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล แยกแยะได้ว่าข้อมูลใดเป็นความจริงหรือความคิดเห็น ข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ ความปลอดภัยในโลกไซเบอร์ หลักสูตรใหม่และการเรียนรู้ของเด็กไทยในวันนี้จึงต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทันสังคมโลกที่เปลี่ยนไป โดยเน้น ที่การสร้างคนให้มีทักษะการคิด วิเคราะห์ จัดลำดับ แก้ปัญหา และเข้าใจภาษาคอมพิวเตอร์ สามารถใช้ความรู้เป็นประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพชีวิต การทำงาน การสร้างอาชีพที่แข่งขันได้ในโลกไร้พรมแดน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้จากคนเป็นผู้ขับเคลื่อนเทคโนโลยี

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิทยาการคำนวณ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรี วิทยาคม จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์(E-learning) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการสอนมีคุณภาพ ได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แผนมีการจัดลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและมีการบูรณาการนำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดย กระทรวงศึกษาธิการ (2561 : 4-5) ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงพ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวถึง สาระและมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาระที่ 4 เทคโนโลยี มาตรฐาน ว 4.1 เข้าใจแนวคิดหลักของเทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ใช้ความรู้และทักษะทางด้าน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และศาสตร์อื่นๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการ ออกแบบเชิงวิศวกรรมเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และ มีจริยธรรม ตัวชี้วัด ว 4.2 ม.2/1 ออกแบบอัลกอริทึมที่ใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหา หรือการทำงาน ที่พบใน ชีวิตจริง ว 4.2 ม.2/2 ออกแบบและเขียนโปรแกรมที่ใช้ตรรกะและฟังก์ชันในการแก้ปัญหา ว 4.2 ม.2/3 อภิปราย องค์ประกอบและหลักการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี การสื่อสาร เพื่อประยุกต์ใช้งานหรือ แก้ปัญหาเบื้องต้น ว 4.2 ม.2/4 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย มีความรับผิดชอบ สร้างและแสดงสิทธิใน การ เผยแพร่ผลงาน และ Jones & Farquhar (1997) ได้เสนอว่าการออกแบบบทเรียนอีเลิร์นนิ่งที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม กับกิจกรรมภายในบทเรียนอย่างไรก็ตามการออกแบบบทเรียนที่ไม่มีคุณภาพจะจำกัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่ เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนภายในบทเรียนซึ่งไม่ต่างกับการสอนในห้องเรียนปกติขอบเขตของการเปิดเรียนและ ความยืดหยุ่นของการเรียนด้วยอีเลิร์นนิ่งจะเป็นอิสระตามที่ผู้สอนได้ออกแบบไว้ “ขณะที่มีระบบเปิดมีความยืดหยุ่น เนื่องจากสามารถที่จะออกแบบเนื้อหาที่ยากให้ง่ายได้เนื่องจากระบบเปิดผู้ออกแบบได้ออกแบบให้ผู้เรียนมีอิสระใน การควบคุมเส้นทางในการเรียนของตนเอง” สามมิติ สุขบรรจง (2554 : บทคัดย่อ) การพัฒนาบทเรียน E-Learning รายวิชา “การแสดงและสื่อ” พบว่า นิสิตในกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) สูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อมรินทร์ อำพลพงษ์ (2559 : บทคัดย่อ) การพัฒนาบทเรียนบน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบและเทคโนโลยี ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการทดสอบค่าทีและแบบวัดเจตคติของ นักเรียนที่มีต่อการเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ วิชาการออกแบบและเทคโนโลยี โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า มีค่าประสิทธิภาพ 76.68 / 76.09 สูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่ต่ำ กว่า 75/75 และผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนได้นำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยาการคำนวณ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการใช้เทคโนโลยี มีอิสระในการเรียนรู้ การคิดแก้ปัญหา การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ จาก สื่อที่มีความหลากหลาย โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรู้เท่าทันและปลอดภัย

2. ครูผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำมาบูรณาการกับบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาบทเรียน มีความกระตือรือร้น และการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรให้มีการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ในรายวิชาอื่นๆ ซึ่งบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์นี้เป็นสื่อที่ใช้ในการเสริมความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน การนำสื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเป็นการให้โอกาสผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน โดยครูผู้สอนอาจจะคอยช่วยเหลือ ชี้แนะ เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). คู่มือรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ.
- โกสสันต์ เทพสิทธิกรกรณ์. (2562). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พิมพ์การพิมพ์.
- แคมป์ปัส. วิทยาการคำนวณ วิชาใหม่ของนักเรียนไทย. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2563, จาก [https:// campus. ca mpus-star.com/education/62881.html](https://campus.campus-star.com/education/62881.html)
- ชูกิจ ลิ้มปิ๋จาง. (2561). เปิดมุมมองหลักสูตรใหม่ “วิทยาการคำนวณ” ทักษะการเรียนรู้เพื่อเตรียมคนทันอนาคต. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ.
- ถนอมพร (ต้นพิพัฒน์) เลขาจรรัสแสง. (2545). คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครู ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพรัช รัชพงษ์; พิเชษ ดวงควโรจน์. (2541). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
- เย็น ภูววรรณ. วิทยาการคำนวณคืออะไร?. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2563, จาก <https://school.dek-d.com/blog/kidcoding/computational-science/>
- สุชาติพงษ์ ลิ้มปิ๋จาง. (2544). การอภิปรายทางวิชาการ เรื่อง E-Learning มิติใหม่แห่งการเรียนรู้. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ: อาคารวิทยทัศน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สามมิติ สุขบรรจง. (2554). การพัฒนาบทเรียน E-Learning รายวิชา “การแสดงและสื่อ”. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (ศิลปวัฒนธรรม). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อมรินทร์ อำพลพงษ์. (2559). การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(วิทยาศาสตรคอมพิวเตอร์). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Information Technology Service Center. การเรียนในลักษณะ E-learning. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2563, จาก <http://thanompo.edu.cmu.ac.th/load/BestPracticenew.pdf>

Jones, M.G. & Farquhar, J.D. (1997). User interface design for Web-based instruction. In B.H. Khan (Ed.), Web-based. instruction. pp. 239-244. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.

E0008: การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACTIVITY PACKAGE TO ENHANCE CREATIVE THINKING FOR SECONDARY STUDENTS.

ปณณดา แจ่มพลอย¹ สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร² ชวนพบ เอี้ยวสานุรักษ์³

¹ นักศึกษาลัทธิศาสตร์การศึกษามหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

^{2,3} อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดเวฬุวัน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดลองเชิงวิจัยและพัฒนา จำนวน 30 คน จาก การแบบเจาะจง (เก่ง กลาง อ่อน) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบที

ผลการวิจัย พบว่า

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 18 หน่วยการเรียนรู้ คือ (1) คู่มือและแผนการสอน โครงสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (2) คำสั่งหรือคำชี้แจง (3) เนื้อหาสาระและสื่อ (4) แบบวัดและประเมินผลชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมมีความเหมาะสมที่มาก

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จากการทดสอบ มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2 เท่ากับ 81.68/82.06 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

3. คะแนนทางการเรียนด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ

4. กลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรม, ความคิดสร้างสรรค์, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

Abstract

The purposes of this research were: 1) to create and test suitability of the learning activity package, 2) to explore the efficiency of the learning activity package using 80/80 criteria, 3) to compare creative thinking before and after learning with the learning activity package and 4) to study students'

satisfaction towards the learning activity package to enhance creative thinking for secondary students. Research and Development was used as a research methodology. The sample group consisted of 30 students gaining from purposive sampling. The duration of the experiment was 18 hours in the first semester of the academic year 2020. The research instruments included: 1) a suitability assessment form, 2) a behavior observation form, 3) informal interview questions, 4) a creative thinking test and 5) a satisfaction questionnaire. Statistics used in the research were: mean, standard deviation and T-test.

The research finding were as follow :

1. The learning activity package to enhance creative thinking consisted of 4 elements and 18 learning units included: (1) a handbook and lesson plans of the learning activity package to enhance creative thinking, (2) instructions or explanations, (3) contents and media and (4) tests and assessment forms of the learning activity package to enhance creative thinking, which, as a whole, had the suitability at the high level,
2. The learning activity package to enhance creative thinking, from the assessment, had efficiency according to E1/E2 of 81.68/82.06 in accordance with the 80/80 criteria,
3. The secondary students' learning scores on creative thinking after learning with the learning activity package to enhance creative thinking were higher than before learning with statistical significance at the .01 level and
4. The experimental group had satisfaction towards the learning activity package to enhance creative thinking as a whole at the high level.

Keywords: creative thinking activity package, creative thinking, secondary student

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันจากภายใน และแรงกดดันจากภายนอก ล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ซึ่งตลอดระยะเวลาในการพัฒนาการศึกษาก็ยังมีปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อาทิเช่น คุณภาพของคนไทยทุกกลุ่มวัยยังมีความมีปัญหา ส่งผลต่อการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาที่ยังมีความเหลื่อมล้ำ จากการที่รัฐต้องรับผิดชอบการจัดการศึกษาด้วยทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาส่วนใหญ่เป็นงบบุคลากรซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายประจำ ทำให้งบประมาณสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีน้อย จำนวนสถานศึกษาที่มีมาก โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งผลให้คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในเขตเมืองและชนบท ทั้งสถานศึกษาของรัฐและ เอกชนมีความแตกต่างกันมากขึ้น จากปัญหาวิกฤตของระบบการศึกษาที่สะสมและเรื้อรัง ผสมกับปัญหาและความท้าทายที่ประเทศต้องเผชิญจากปัจจัยภายนอกและภายใน จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศตามโมเดล “ประเทศไทย 4.0” ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2560. 75)

ซึ่งความคิดสร้างสรรค์นั้นถือว่าเป็นความสามารถที่สำคัญ และเป็นสิ่งที่มีอยู่ในตัวทุกคน ซึ่งมีคุณภาพมากกว่าความสามารถด้านอื่น ๆ และเป็นปัจจัยในการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ ทอแรนซ์ (Torrance, 1965 : unpagged อ้างอิงใน อารี พันธุ์มณี, 2557. 2) สนับสนุนว่า ความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้ด้วยการสอน ฝึกฝน และการฝึกปฏิบัติให้ถูกวิธี และควรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ตั้งแต่เด็ก เพื่อเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในวัยต่อมา (อารี พันธุ์มณี, 2557. 2)

จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า สมศ. ได้ให้ข้อเสนอแนะประเด็นหนึ่งว่าควรส่งเสริมและมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2559. ออนไลน์) ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางควบคู่ไปกับการพัฒนาทางการคิด โดยเฉพาะการคิดสร้างสรรค์ จะสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ จึงถือว่าทักษะการคิดควรสนับสนุนให้เกิดขึ้นโดยเร่งด่วน โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนให้โรงเรียนได้ฝึกทักษะการคิดมากกว่าการเร่งสอนเนื้อหาความรู้เพียงอย่างเดียว อันนำไปสู่นโยบายการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่นักเรียนในโรงเรียนในปัจจุบันนี้

กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เติบโตประสบการณ์ตรงเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลาย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560. ออนไลน์) ซึ่งต้องคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมจริง โดยลักษณะของการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียน จะดำเนินการในลักษณะของกิจกรรมชุมนุมตามความสนใจของนักเรียน โดยบูรณาการไปในแต่ละช่วงชั้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557.2)

จากความเป็นมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่าทักษะความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะผู้เรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ จะกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกโดยใช้จินตนาการ และมีความคิดที่แปลกใหม่ จนสามารถสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น จนมีลักษณะที่เป็นนวัตกรรมได้ ประกอบกับ นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ที่มีจุดเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและความสามารถในการเรียนรู้ที่ยังจำเป็นต้องพัฒนาโดยหนึ่งในทักษะที่จำเป็นคือทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ทำให้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้จริงและเป็นชุดกิจกรรมที่ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจต่อการได้มีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และมีแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ต่อไป

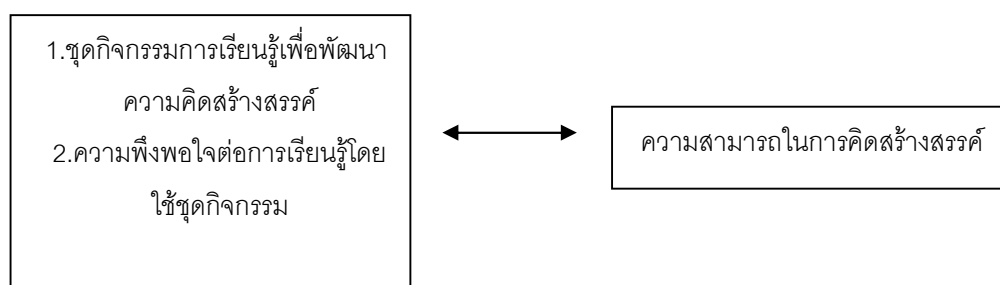
วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2. เพื่อหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัย กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยเลือกใช้แนวทางของวิลเลียมส์ (Williams, 1971 อ้างถึงในอารี พันธุ์ณี, 2527 :121) ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยที่ได้เสนอกลวิธีและการจัดกิจกรรม 18 ชุด ดังนี้ 1)การสอนเกี่ยวกับความคิดเห็นในลักษณะ 2)การพิจารณาลักษณะ 3)การเปรียบเทียบอุปมา อุปมัย 4) การบอกสิ่งที่คลาดเคลื่อน 5)การใช้คำถามยั่วและกระตุ้นให้ตอบ 6)การเปลี่ยนแปลง 7)การเปลี่ยนแปลงความเชื่อ 8)การสร้างสิ่งใหม่จากโครงสร้างเดิม 9)ทักษะการค้นคว้าหาข้อมูล 10)การค้นหาคำตอบจากคำถามที่กำกวมไม่ชัดเจน 11)การแสดงออกจากการหยั่งรู้ 12)การพัฒนาตน 13)ลักษณะบุคคลและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ 14)การประเมินสถานการณ์ 15)พัฒนาทักษะการอ่านอย่างสร้างสรรค์ 16)พัฒนาการฟังอย่างสร้างสรรค์ 17)พัฒนาการเขียนอย่างสร้างสรรค์ 18)ทักษะการมองภาพในมิติต่าง ๆ โดยแต่ละชุดประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ คู่มือครู บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ เนื้อหาสาระและสื่อ และแบบประเมินผล สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรมฯ ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ คือ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลของผลการตรวจสอบคุณภาพใช้การรวมคะแนนจากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน และทำการหาค่าเฉลี่ย และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมฯ ซึ่งผลประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมฯ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.34$)

ขั้นตอนที่ 2 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

การดำเนินงานหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ใช้การทดสอบจำนวน 3 ครั้ง คือ การทดสอบแบบเดียวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 คน ถัดมาเป็นการทดสอบแบบกลุ่ม จำนวน 9 คน และการทดสอบภาคสนาม จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บทดลองคือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จำนวน 18 กิจกรรม กิจกรรมละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 18 ชั่วโมง

วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ด้วยสูตร E1/E2 ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) เป็นฐานตามเกณฑ์ 80/80 ด้วยสูตร E1/E2

ขั้นตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดเวฬุวัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์เพื่อทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ตามแนวคิดของทอแรนซ์ (Torrance Test of Creative Thinking) เพื่อที่จะเป็นแนวทางของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังเรียนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Samples)

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง แสดงตามตารางดังนี้

แบบแผนการทดลอง	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
T_1	X	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

X หมายถึง การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

T1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

T2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน (Posttest)

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยดัดแปลงมาจากการสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543. 118)

ผลการศึกษา

ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมฯ ในองค์ประกอบต่าง ๆ แสดงตามตารางดังนี้

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้	4.37	0.52	มาก
2. ด้านบัตรคำสั่งหรือคำชี้แจง	4.40	0.54	มาก
3. ด้านสื่อ และเนื้อหาสาระ	4.36	0.51	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.26	0.48	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.34	0.51	มาก

ผลการพิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทั้ง 18 หน่วย โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก (= 4.34)

ตาราง 3 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

N = 30		
การทดสอบ	E_1	E_2
ประสิทธิภาพ	81.68	82.06
แปลผล	สูงกว่าเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์

ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 81.42/81.63 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ แสดงตามตารางดังนี้

n = 30				
คะแนนความคิดสร้างสรรค์	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	19.43	2.44	45.26	.000
หลังเรียน	38.56	1.77		

**p<.01

ผลการเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน หลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 ผลของความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ แสดงตามตาราง ดังนี้

รายการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน	4.40	0.49	มาก
2. ครูให้คำปรึกษา แนะนำ นักเรียนในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	4.40	0.49	มาก
3. ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ และอยากเรียนรู้	4.33	0.60	มาก
4. ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	4.23	0.56	มาก
5. เนื้อหา และภาษาเข้าใจง่าย	4.33	0.54	มาก
6. การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.13	0.68	มาก
7. กิจกรรมมีความหลากหลาย	4.40	0.56	มาก
8. นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในการทำกิจกรรม	4.13	0.68	มาก
9. นักเรียนรู้สึกว่า การจัดกิจกรรมไม่มากหรือน้อยจนเกินไป	4.36	0.61	มาก
10. ครูได้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ	4.43	0.50	มาก
เฉลี่ยรวม	4.31	0.54	มาก

n = 30

ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (= 4.31)

สรุปผลการศึกษา

1. การสร้างชุดกิจกรรมฯ พบว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) คู่มือและแผนการสอน โครงสร้างของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้สอน 2) คำสั่งหรือคำชี้แจง ประกอบด้วย คำชี้แจงบัตรเนื้อหา คำชี้แจงบัตรคำ และคำชี้แจงบัตรกิจกรรม ประจำหน่วย โดยอธิบายถึงวิธีการใช้บัตรต่าง ๆ เพื่อใช้ชี้แจงนักเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ 3) เนื้อหาสาระและสื่อ ประกอบด้วย บัตรเนื้อหาโดยแสดงข้อมูลด้านเนื้อหาที่นักเรียนต้องเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน

ใช้ฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และ 4) แบบวัดและประเมินผล ประกอบด้วย แบบประเมินการทำงานเพื่อให้ครูผู้สอนประเมินทักษะด้านพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ด้านผลการตรวจสอบความเหมาะสมพบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก $=4.34$ โดยด้านคู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้ $=4.37$ ด้านบัตรคำสั่งหรือคำชี้แจง $=4.40$ ด้านสื่อ และเนื้อหาสาระ $=4.36$ และด้านการวัดและประเมินผล $=4.26$ พบว่า โดยความเหมาะสมชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2 81.68/82.06 เท่ากับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

3. ความคิดสร้างสรรค์ด้วยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภายหลังการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก ($=4.31$)

อภิปรายผล

ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) คู่มือและแผนการสอน โครงสร้างของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ 2) คำสั่งหรือคำชี้แจง 3) เนื้อหาสาระและสื่อ และ 4) แบบวัดและประเมินผล โดยผลการตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีความเหมาะสมในองค์ประกอบอยู่ในระดับ มาก ($=4.34$) ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ขึ้น โดยกำหนดขอบเขตและขั้นตอนการสร้างที่ชัดเจนตามลำดับขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมของ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556 : 7-19) คือ 1) กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาวิชา 2) กำหนดหน่วยการสอนโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ 3) กำหนดหัวเรื่องในการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ 4) กำหนดหลักเกณฑ์ที่สำคัญให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ 5) กำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่องที่สอน 6) กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 7) กำหนดแบบประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 8) เลือกและผลิตสื่อการสอน และนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ 9) หาประสิทธิภาพชุดกิจกรรม 10) การใช้ชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2 81.68/82.06 เท่ากับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 เนื่องจาก ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เป็นวิธีการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งรูปแบบการสอนนั้นต้องสอนให้เด็กรู้จักคิด แสดงออก ความรู้สึก และการแสดงออกในวิถีทางของความคิดสร้างสรรค์ วิลเลียมส์ (Williams, 1971 อ้างถึงในอารี พันธุ์มี. 2527 :121)

ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ชุดกิจกรรมการ

เรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำมาพัฒนาความสามารถทางความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ เพราะการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งรูปแบบการสอนนั้นต้องสอนให้นักเรียนรู้จักคิด แสดงออกความรู้สึก และการแสดงออกในวิถีทางของความคิดสร้างสรรค์ (Williams. 1971 อ้างถึงในอารีพันธ์ณี. 2527 .121)

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกขั้นตอนให้เข้าใจเป็นอย่างดีแล้วจึงนำไปใช้จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและไม่เสียเวลาในการจัดการเรียนการสอนและอีกประการหนึ่งเนื้อหาในแผนการสอนหนึ่ง ๆ อาจมีความซับซ้อนครูผู้สอนควรมีการยืดหยุ่นเวลา และควรมีการปรับปรุงแผนการสอนให้เหมาะสมกับระยะเวลาในแต่ละชั่วโมงที่ทำการเรียนการสอน

1.2 ก่อนนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียด และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากคู่มือให้เข้าใจโดยละเอียด เพื่อช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

1.3 การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ ครูผู้สอนควรคำนึงถึงสภาพพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูผู้สอนควรปรับบริบทของการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้สื่ออื่น ๆ ที่หลากหลาย เช่น เกม การ์ตูน สื่อหรือนวัตกรรมอื่น ๆ รวมไปถึงด้านการใช้เทคโนโลยีที่สามารถนำมาปรับใช้ เพื่อจะได้มีนวัตกรรมสำหรับพัฒนาศักยภาพของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ กับกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. กรุงเทพฯ : ศิลปาการ.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). แนวทางการจัดกิจกรรมเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3. ชุมชนสารสนเทศการเกษตรแห่งประเทศไทย.

แนวทางการจัดกิจกรรมเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3. (ออนไลน์) แหล่งที่มา :

<http://www.nby.ac.th/images/sampled/aj4h.pdf>. 19 ธันวาคม 2563.

ล้วน และอังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิควิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วิจารณ์ พานิช. (2557). **การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสยามกัมมาจล

สรุปผลประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554 - 2558) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ.2554 . (ออนไลน์) . แหล่งที่มา

<http://www.onesqa.or.th/th/contentdownload/905/>. 16 กันยายน 2559.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. 2560.

กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด.

อารี พันธุ์ณี. (2557). **ฝึกให้คิดเป็นคิดให้สร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

E0009: ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

STUDYING ON READING COMPREHENSION AND WRITING SUMMARIZE ABILITIES IN THAI OF PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS AT SAIMITSUKSA SCHOOL THROUGH JIGSAW TECHNIQUE LEARNING MANAGEMENT

สิริมา บุญนำ¹ ไพฑูรย์ โพธิ์สาร² ศุภร ธนภาณุ³

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวน 1 ห้อง จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความและเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน่วยที่ 1 จำนวน 4 แผน หน่วยที่ 2 จำนวน 4 แผน หน่วยที่ 3 จำนวน 4 แผน หน่วยที่ 4 จำนวน 4 แผน รวมทั้งหมด 16 แผน 2) ใบภาระงานประกอบเทคนิคจิ๊กซอว์ จำนวน 8 ใบ 3) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 1 ฉบับ และ 4) แบบทดสอบความสามารถในการเขียนย่อความ จำนวน 1 ฉบับ ระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (One-sample t-test, Paired t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 30.812$) โดยความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 15.250$) และความสามารถในการเขียนย่อความอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 15.562$)

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์สูงขึ้น โดยความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์สูงขึ้น และความสามารถในการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 10.743$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$; $t = 8.978$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$; $t = 6.830$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$ ตามลำดับ)

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ, เขียนย่อความ, เทคนิคจิ๊กซอว์

Abstract

The objectives of this research were to investigate the ability of reading comprehension and writing summary, and compare the ability to read comprehend and writing summary of grade 5 students between before and after learning management using jigsaw technique. The sample of this research was 32 Prathomsuksa 5 students at Saimitsuksa School in the first semester, Academic Year 2020, which were obtained by simple random sampling. Research instruments were 1) four learning management plans on reading comprehension and writing summary for grade 5 students for Unit 1, four plans for Unit 2, four plans for Unit 3, and four plans for Unit 4, totaling 16 plans, 2) 8 jigsaw technique work sheets, 3) one reading comprehension test and 4) one writing summary test. Experiment duration was 6 weeks, 16 hours in total. Data were analyzed using statistics, including number, percentage, mean, Standard Deviation, one-sample t-test, and Paired t-test.

The research results indicated as follows:

1. Overall ability of reading comprehension and writing summary of the sample after implementing jigsaw technique was at a good level ($\bar{X} = 30.812$). Overall ability of reading comprehension was at a good level ($\bar{X} = 15.250$) and overall ability of writing summary was at a good level ($\bar{X} = 15.562$)

2. After implementing learning management using jigsaw technique, the sample's ability of reading comprehension and writing summary was higher than before, and both the ability of reading comprehension, the ability of writing summary were higher than before with a statistical significance level of .05 ($t = 10.743$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$; $t = 8.978$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$; $t = 6.830$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$, respectively).

Keywords: reading comprehension, writing summarize, jigsaw technique

บทนำ

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ทางด้านการศึกษา การพัฒนาตนเอง และช่วยเพิ่มพูนความรู้ที่สำคัญทำให้คนมีความคิดกว้างไกล และมีวิสัยทัศน์ เนื่องจากการอ่านเป็นการจัดประกายความคิดของผู้อ่านทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิดสติปัญญา ด้วยการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปบูรณาการกับความคิด และความรู้เดิมของตนเองจน เกิดเป็นความคิดใหม่ในการพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งสังคมปัจจุบันเป็นสังคมยุคโลกาภิวัตน์ที่เต็มไปด้วยความรวดเร็วของข้อมูลข่าวสารทางเทคโนโลยี และความไร้พรมแดนของการสื่อสาร อีกทั้งมีความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาการต่าง ๆ ทำให้การรับส่งข้อมูลข่าวสารเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีการรับส่งข้อมูลข่าวสาร ความเชื่อ ค่านิยมและวัฒนธรรมจากสื่อหลากหลายรูปแบบ การรับสารจึงต้องใช้ทั้งความรู้ การคิด วิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีการเลือกกับสารอย่างรอบคอบเพื่อที่จะได้รับประโยชน์จากสารได้อย่างถูกต้องตรงประเด็นการอ่านจึงเป็นเครื่องมือในการรับข้อมูลต่าง ๆ และจำเป็นที่จะต้องได้รับการปลูกฝังและฝึกหัดในระบบการศึกษาทุกระดับ

ความสำคัญของการอ่านหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงได้กำหนดสาระที่ 1 ให้เป็นสาระ การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 คือ ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ว่า นักเรียนสามารถอ่านจับใจความ จากสื่อต่าง ๆ เช่น วารสารคดีในบทเรียน บทความ บทโฆษณา งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ข่าว และเหตุการณ์ประจำวัน และอ่านหนังสือตามความสนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 15)

การย่อความเป็นการจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้อ่านหรือฟังแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ให้สั้นลงด้วยสำนวน ภาษาของผู้ย่อเอง ให้คงความหมายของเรื่องเดิม การย่อความมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนเป็นอย่างมาก การย่อความ เป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องให้มีความกะทัดรัดและคงสาระเดิม (ฉันทชัย อธิเกียรติ; และ สิริพัชร เจษฎาภิวัฒน์. 2551: 39)

ผลการสำรวจเมื่อมีการทดสอบเก็บคะแนนในเรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ พบว่าผู้เรียนไม่สนใจ ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน ไม่สามารถสรุปประเด็นหรือใจความจากเรื่องที่อ่านได้ ส่งผลให้คิดนอกเหนือไปจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ นักเรียนมีความเบื่อหน่ายในการอ่าน ปัญหาในด้านครูผู้สอน พบว่า ครูยังสอนแบบท่องจำ การฝึกทักษะการอ่านของนักเรียนมีน้อยมาก ครูให้ความสำคัญสำหรับการฝึกให้เด็กคิดวิเคราะห์ ตีความ หรือวิจารณ์เรื่องที่อ่านน้อยเกินไป นอกจากนั้นยังขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดกิจกรรมกระตุ้นหรือดึงดูดใจให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจการอ่าน โดยการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นทักษะกระบวนการประกอบการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้ฝึกทักษะ การอ่านให้กับผู้เรียน (สิริมา บุญนา. 2563)

กิจกรรมเทคนิคจิ๊กซอว์เป็นกิจกรรมที่นำเนื้อหาในบทเรียนมาเป็นส่วนประกอบในการทำกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง ได้เรียนรู้เนื้อหาสาระดังนี้ 1) ครูผู้สอนมีหน้าที่ให้ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความและเขียนย่อความแก่นักเรียน 2) ครูผู้สอนใช้วิธีการทบทวนความเข้าใจของนักเรียนโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ประกอบการสอน ซึ่งครูมีหน้าที่กำหนดรูปแบบและบอกวิธีการดำเนินกิจกรรม 3) ให้นักเรียนได้แบ่งกลุ่มในการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นต้องให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม และเริ่มดำเนินกิจกรรมการสอน 4) เมื่อจบการทำกิจกรรมครูผู้สอนและนักเรียนต้องมีการอภิปรายร่วมกัน เพื่อให้เกิดข้อคิด ความคิดเห็น และสรุปความรู้ร่วมกัน และ 5) ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเข้าใจเรื่องการอ่านจับใจความและเขียนย่อความได้ง่ายขึ้น พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544: 20-21) เป็นการฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ และก่อให้เกิดความสนุกสนาน การทำงานเป็นกลุ่ม เกิดความสามัคคีมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โยษิตา วินันท์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน รวมเวลา 10 ชั่วโมง ซึ่งสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียน โดยนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 60.00

จากสภาพปัญหาและความสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านการอ่านจับใจความ ที่กล่าวมาข้างต้น จึงได้นำเทคนิคจิ๊กซอว์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ให้แก่นักเรียน เนื่องจากเทคนิคจิ๊กซอว์ถือว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยสร้างความเข้าใจในการเรียนและสร้างความสนใจให้กับนักเรียนได้ การอ่านจับ

ใจความเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพราะการอ่านจับใจความนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการตั้งคำถาม และตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุ เหตุผลประกอบ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และนักเรียนเกิดการพัฒน ทักษะด้านต่าง ๆ หากนักเรียนเริ่มต้นการอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้องแล้วก็จะส่งผลดีต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย

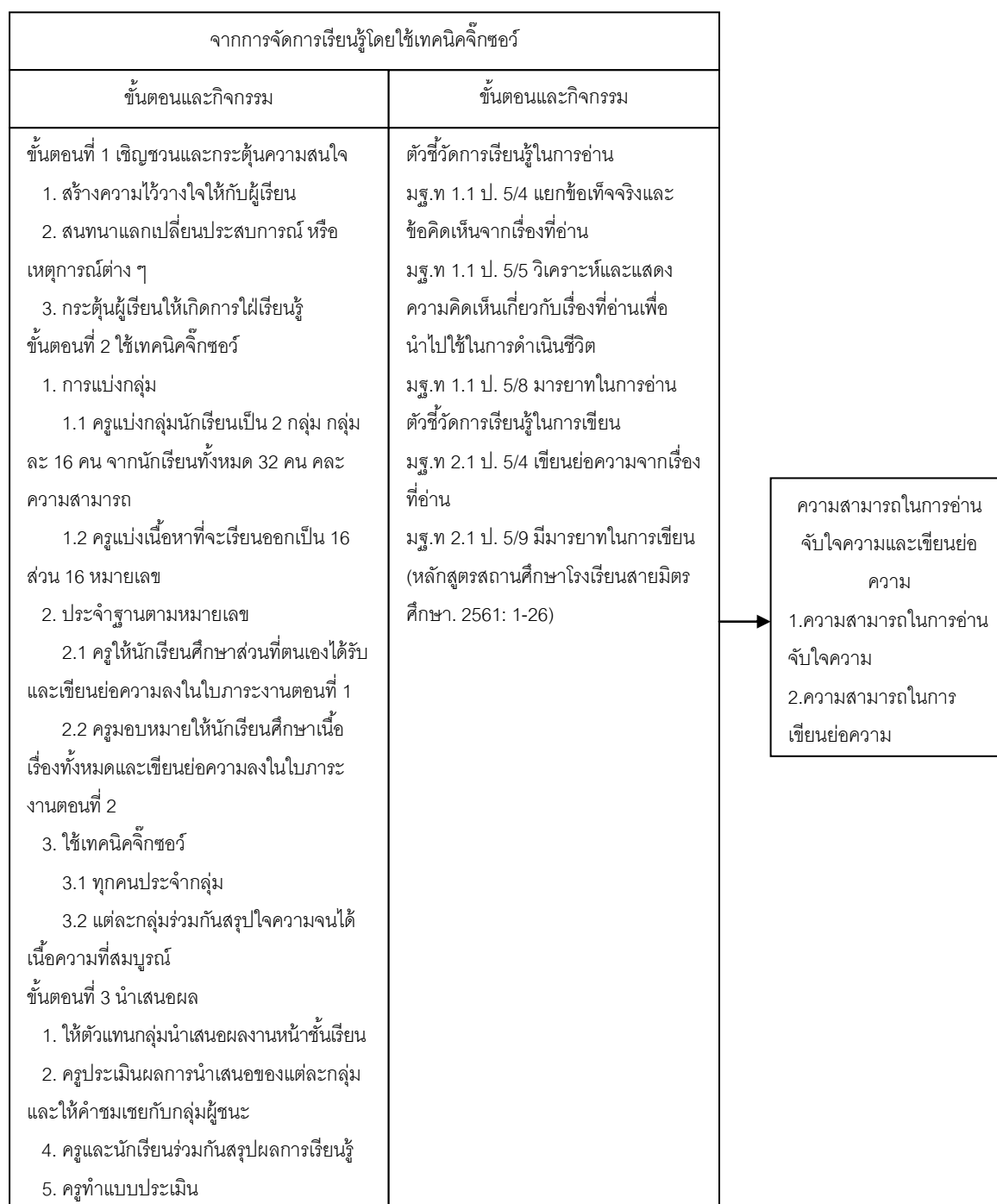
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้สูงขึ้น
2. ได้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและเขียนย่อความโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อนำไปใช้ในการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ในระดับชั้นอื่นต่อไป

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(สช.) ปราชินบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เลือกมาจากประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 ภาคเรียนที่ 1/2563 (1 กรกฎาคม 2563 ถึง 13 พฤศจิกายน 2563) โรงเรียนสายมิตรศึกษา โดยวิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) มา 1 ห้องเรียน จากจำนวน 4 ห้องเรียน มีนักเรียน จำนวน 32 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความและเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 4 แผน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 4 แผน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 4 แผน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 จำนวน 4 แผน รวมทั้งสิ้น 16 แผน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงทฤษฎี (CVI) ที่ 1.00 2) ใบภาระงานประกอบเทคนิคจิ๊กซอว์ ทั้งหมด 8 ใบ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงทฤษฎี (CVI) ที่ 1.00 3) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ จำนวน 2 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และแบบตอบยาว จำนวน 22 ข้อ โดยฉบับที่ 1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .663 และฉบับที่ 2 แบบทดสอบความสามารถการเขียนย่อความ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .728

3. วิธีการทดลอง ใช้แบบแผนการวิจัยทดลอง Weak Experimental Research Designs ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง One Group Pretest-Posttest Design ตามลำดับขั้นตอน คือ 1) ทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ จำนวน 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง 2) ดำเนินการทดลอง การจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความและเขียนย่อความ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ แก่นักเรียนจำนวน 4 หน่วย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน) และ 3) ทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความและเขียนย่อความ จากการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ชุดเดิมทั้ง 2 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ จำนวน (count) ร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และสถิติการทดสอบที (One-sample t-test, Paired t-test) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ SPSS for Windows

ผลการศึกษา

1. การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ประกอบการสอนกับเกณฑ์ (μ) ระดับดี

จำนวน นักเรียน (n)	Total score	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value (1-tailed)
ความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนย่อความ							
32	40	30.812	3.587	24	31	10.743	.000
ความสามารถในการอ่านจับใจความ							
32	20	15.250	2.047	12	31	8.978	.000
ความสามารถในการเขียนย่อความ							
32	20	15.562	2.950	12	31	6.830	.000

จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ สูงกว่าเกณฑ์ระดับดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่า และความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา ระหว่างก่อนเรียนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

<ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ>	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value (1-tailed)
ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ						
ก่อนการจัดการเรียนรู้	32	15.593	3.545	31	15.132	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	32	30.812	3.587			
ความสามารถในการอ่านจับใจความ						
ก่อนการจัดการเรียนรู้	32	7.625	3.013	31	12.361	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	32	15.250	2.047			
ความสามารถในการเขียนย่อความ						
ก่อนการจัดการเรียนรู้	32	8.000	1.626	31	11.971	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	32	15.562	2.950			

จากตาราง 2 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์สูงขึ้น และความสามารถในการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 30.812$) โดยความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 15.250$) และความสามารถในการเขียนย่อความอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 15.562$) สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\mu = 24$, $t = 15.132$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$; $\mu = 12$, $t = 12.361$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$; $\mu = 12$, $t = 11.971$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$ ตามลำดับ)

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์สูงขึ้น โดยความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์สูงขึ้น และความสามารถในการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 10.743$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$; $t = 8.978$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$; $t = 6.830$, $df = 31$, $p\text{-value} = .000$ ตามลำดับ)

อภิปรายผล

การวิจัยศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 30.812$) จากผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศริย์ น้อยมิ่ง (2557) ได้ศึกษา เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ได้สรุปผลการศึกษาไว้ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย โดยภาพรวมเห็นด้วยมาก นาดยา ปิลันธนาพันธ์ (2543: 209) ได้เสนอไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ เป็นแนวทางการกิจกรรมโดยเอาแนวคิด การต่อภาพจิ๊กซอว์ มาใช้โดยผู้สอนแบ่งนักเรียนในห้องออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน แต่ละกลุ่มให้สมาชิกเท่ากันทุกกลุ่มและสมาชิกกลุ่มมีความสามารถต่างกัน ผู้สอนจะกำหนดงานแยกเป็นส่วน ๆ เท่ากับจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ของแต่ละกลุ่ม ให้สมาชิกแต่ละคนทำงาน ของตนไป

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 15.250$) จากผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ อยู่ในระดับดี ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา (2561: 90) ได้อธิบายเกี่ยวกับการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านในใจอย่างหนึ่ง เพื่อมุ่งค้นหาสาระของเรื่อง หรือจับประเด็นของเรื่องที่อ่าน

3. ความสามารถในการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 15.562$) จากผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการเขียนย่อความของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับความสามารถในการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิ๊กซอว์ อยู่ในระดับดี กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 1-2) ได้เสนอไว้ว่า การเขียน การเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ การเขียนเรียงความ ย่อความเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า เขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์ วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก

เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของคนในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอด มาจนถึงปัจจุบัน

4. ความสามารถในการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิกซอร์ สูงขึ้น จากผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการอ่าน จับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิกซอร์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน จับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการรู้โดยใช้ เทคนิคของจิกซอร์ สูงขึ้น

5. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิกซอร์ สูงขึ้น จากผลการทดลองพบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิกซอร์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิกซอร์สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ คันสนีย์ อินทขีณิ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เทคนิค เค ดับเบิลยู แอลพลัส เพื่อพัฒนา ความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้สรุปผลการศึกษาดังนี้ ความสามารถด้าน การอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิลยู แอลพลัสสูงขึ้น โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการอ่านจับใจความด้วยการใช้ เทคนิค เค ดับเบิลยู แอลพลัส เป็นรายบุคคลพบว่า นักเรียนกรณีศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิลยู แอลพลัสช่วยให้ผู้เรียนมีความ สามารถด้านการอ่านจับใจความ ดีขึ้น

6. ความสามารถในการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา หลัง การจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิกซอร์ สูงขึ้น จากผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการเขียนย่อความ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิกซอร์ สูงขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับความสามารถในการเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายมิตรศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการจัดการรู้โดยใช้เทคนิคของจิกซอร์ สูงขึ้น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอร์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและเขียนย่อความได้ดีขึ้น และมีคะแนนทักษะการ อ่านจับใจความและเขียนย่อความของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าและ ภาคภูมิใจในตนเอง ส่งเสริม ทักษะต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ในด้านของ ทักษะในการเป็นผู้นำทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะในการสื่อสาร ความมีมนุษยสัมพันธ์และที่สำคัญทำให้นักเรียนอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข ดังนั้น จึงกล่าว ได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ สามารถส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและเขียนย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูควรจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยความสามารถทั้งในกลุ่มบ้าน (Home group) และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert group) เนื่องจากนักเรียนจะได้มีความสามารถแตกต่างกันภายในกลุ่ม
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ผู้นำผลการวิจัยนี้ไปใช้ควรเพิ่มเสียงบรรยายเนื้อหาหรือภาพเคลื่อนไหวให้มีความดึงดูดและน่าสนใจมากกว่านี้ เพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาให้ดีขึ้น และทำให้สามารถนำเสนอความคิดที่ซับซ้อนหรือยาก ให้ง่ายต่อการเข้าใจมากยิ่งขึ้น
3. เนื้อหาที่จะนำมาจัดการเรียนรู้ควรเป็นเรื่องใกล้ตัว เนื้อหาสั้น และมีความยากง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรอื่น เช่น การทำงานร่วมกัน ความคงทนในการเรียนรู้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และบุคคลอื่น ๆ
2. ควรมีการนำการจัดประสบการณ์โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์มาบูรณาการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการคิดวิเคราะห์ ในด้านการอ่านจับใจความ และเขียนย่อความ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. (2561). **หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสายมิตรศึกษา**. ปราชินบุรี: โรงเรียนสายมิตรศึกษา.
- ชัถร์ชัย อธิเกียรติ; และ สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2551). **ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ อจท.
- นาตยา ปิณฑนานนท์. (2543). **การเรียนรู้แบบร่วมมือ**. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์. (2544). **การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน 2**. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- โยษิตา วินันท์. (2556). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คันสนีย์ อินทชี่ณี. (2558). **การใช้เทคนิค เค ดับเบิลยู แอลพลัส เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิริมา บุญนำ. (2563). **แบบประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วิชาภาษาไทย**. สรุปผลแบบการประเมิน: กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสายมิตรศึกษา.
- อิสริย์ น้อยมิ่ง. (2557). **การสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย**. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร.

E0010: ผลการดำเนินงานโครงการการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานีและหนองบัวลำภู: โรงเรียนบ้านหนองกุงแก้ว อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

THE DEVELOPMENT OF THE SCHOOL IMPROVEMENT PROJECT AS A LEARNING SOURCE FOR DRIVING THE MORAL SCHOOL IN THE SCHOOL FUND PROJECT GROUP IN UDON THANI AND NONG BUA LAM PHU PROVINCE: BAN NONG KUNG KAEW SCHOOL, SI BUN RUEANG DISTRICT, NONG BUA LAMPHU PROVINCE

ศิรินา วาจาสิทธิ์¹

¹ นักวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต โครงการการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา: โรงเรียนบ้านหนองกุงแก้ว อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยการประยุกต์ใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ผู้ให้ข้อมูล คือ ครู จำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 23 คน และนักเรียน จำนวน 21 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 69 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .882 และ .942 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

การประเมินโครงการ โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.42) ผลการประเมินด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.42) ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.49) ด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.52) ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.41)

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, โรงเรียนคุณธรรม, โรงเรียนกองทุนการศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to assess the context, inputs, processes, and outputs applying the CIPP model of the operation of the project to improve the school to be a learning source for driving the moral school in the school fund project group: Bannongkungkaew School, Sibunrueang District, Nong Bua Lamphu Province. The informants were 18 teachers, 7 academic committee members, 23 parents of students and 21 students, totaling 69 people. The instrument used in the research was a questionnaire.

The reliability value of the questionnaires was .882 and .942 respectively. The data were analyzed using percentage, mean and standard deviation.

The results showed that overall, all aspects are at the highest level ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.42). Assessment results: Overall Context Evaluation, the result is at the highest level ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.42), Input Evaluation has a high level of evaluation ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.49), Product Evaluation has a high level of evaluation ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.52), and Process Evaluation, the result is at the highest level ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.41).

Keywords: project evaluation, the moral school, the funding school

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2555 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงรับสั่งให้จัดตั้งกองทุนการศึกษาขึ้น อันเป็นโครงการพระราชดำริโครงการสุดท้าย และตั้ง “โรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม” เพื่อสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ดังรับสั่งที่มีกับคณะองคมนตรีว่า “ฉันจะตั้งกองทุนการศึกษา ให้เอาเงินฉันไปใช้ ไปทำอะไรก็ได้ เป้าหมายคือให้โรงเรียนสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง”และเพื่อให้โรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมประสบความสำเร็จ คณะกรรมการกองทุนฯ จึงแบ่งขั้นตอนออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความยอมรับจากทุกภาคส่วนในโรงเรียนร่วมกัน ตกลงกันทั้ง ผู้บริหาร ครู และนักเรียน รับรู้ว่าเราต้องการจะเปลี่ยนโรงเรียนให้ดีขึ้น 2) ร่วมกันระดมความคิด ทำบัญชีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในช่วง 2-3 ปีที่ได้พบเห็นมา รวมทั้งพฤติกรรมพึงประสงค์ที่อยากจะเห็นในรอบ 12 เดือน มองให้ครบอย่าง 360 องศา ทั้งครู นักเรียน และผู้บริหาร ก่อนจะไปหาความถี่ของทั้งสองสิ่ง 3) ให้ทุกคนลองคิดว่าหากต้องการให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ จะใช้คุณธรรมใดมาแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้ 4) เมื่อได้คุณธรรมที่ทุกคนตกลงกันแล้ว เช่น ความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ จิตอาสา ให้คิดโครงการที่จะทำให้มีคุณธรรมเหล่านั้นมากขึ้นใน 1 ปีต่อจากนั้น เช่น ผู้บริหารคิดว่าจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างจะโปร่งใสมากขึ้น ครูจะไม่เบียดเบียนเวลาราชการ นักเรียนบอกจะไม่ลอกการบ้านเพื่อน กลับบ้านไหว้พ่อแม่ ไม่เที่ยวกลางคืน ดูหนังสือรับผิดชอบ 5) เมื่อได้นโยบายแล้ว ให้ทุกคนประกาศสิ่งที่จะทำให้คนอื่นฟัง พูดเองโดยไม่มีคนบังคับ ให้เขาได้แสดงความรับผิดชอบเองก็จะปฏิบัติกันจริง 6) ขั้นสุดท้ายคือ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและการทำให้ยืนยาว ซึ่งเราเห็นได้ชัดว่าเปลี่ยนแปลงจริง (มิตชน, 2559: 2-3)

ผลสำเร็จของโครงการนี้ แรกเริ่มคือสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนดีขึ้น ร่มรื่น เพราะมีชมรมจิตอาสาของเด็กๆ ช่วยดูแลความสัมพันธระหว่างผู้บริหารและนักเรียนดี รู้จักรับผิดชอบตัวเอง เด็กมีวินัย ปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎระเบียบต่างๆ ของโรงเรียน ผลพลอยได้คือผลการสอบโอเน็ต (O-Net) ของเด็กดีขึ้น เป็นเพราะคนเก่งก็ช่วยเพื่อนแนะนำเพื่อน โรงเรียนได้รับรางวัลต่างๆ มากขึ้น ทำให้ชุมชนเกิดความตื่นตัวอยากเข้าช่วยดูแลบุตรหลานในโรงเรียนด้วย ปัจจุบันมีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการกว่า 155 โรงเรียน กระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศไทย กองทุนการศึกษา ถือได้ว่าเป็น โครงการพระราชดำริสุดท้าย (มิตชน, 2559: 2-3)

การพัฒนายกระดับโรงเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานีและหนองบัวลำภู : โรงเรียนบ้านหนองกุงแก้ว อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีมีบทบาทสำคัญตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนกลุ่มพิเศษ และการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม: โรงเรียนบ้านหนองกุงแก้วนั้น คือ การสนับสนุนความรู้ และเพิ่มทักษะครู โดยการพัฒนาทักษะครู เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้สื่อการเรียนการสอน ยกย่องระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การพัฒนาสภาพแวดล้อมการพัฒนาแบบโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง ร่วมกับโรงเรียนกุงแก้ววิทยาคาร เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนการพัฒนาแบบการพัฒนาแผนการเรียนและหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับทักษะความต้องการของผู้เรียน และบริบทท้องถิ่น ซึ่งการสนับสนุนความรู้ และเพิ่มทักษะนั้น แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาทักษะครู ทักษะนักเรียน 3) ด้านการจัดการโครงการอาหารกลางวัน และ 4) การพัฒนารูปแบบโรงเรียนพี่ – โรงเรียนน้อง กิจกรรมสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา โรงเรียนกลุ่มพิเศษ และการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม ที่ยึดตามกรอบ 5 กลยุทธ์ การพัฒนาของโรงเรียนกลุ่มพิเศษ สอดคล้องกับแผนงานการพัฒนาการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในโครงการกองทุนการศึกษา จำนวน 2 แผนงานหลัก ได้แก่ 1) แผนงานการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาสื่อ การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เสริมสร้างการเรียนรู้ และ 2) แผนงานการพัฒนาทักษะชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง การเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และการส่งเสริมกิจกรรมบนพื้นฐานของประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ซึ่งแผนงานการพัฒนาการขับเคลื่อนโรงเรียนบ้านหนองกุงแก้ว ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยดังต่อไปนี้ 1) แผนงานการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เสริมสร้างการเรียนรู้ ประกอบด้วย กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กิจกรรมการส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กิจกรรมการพัฒนาส่งเสริมการสอนของครูปทุมวัย กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต และกิจกรรมโรงเรียนพี่-โรงเรียนน้อง 2) แผนงานการพัฒนาทักษะชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง การเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และการส่งเสริมกิจกรรมบนพื้นฐานของประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ประกอบด้วย กิจกรรมการปลูกพืช ผัก ผลไม้ กิจกรรมการปลูกเห็ด กิจกรรมการเลี้ยงไก่ กิจกรรมการเลี้ยงปลา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ได้ดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวไปได้ในระดับหนึ่งแล้ว และเพื่อให้ทราบถึงการดำเนินการกิจกรรมตามแผนงานการพัฒนาการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในโครงการกองทุนศึกษานั้น มีการดำเนินการอย่างไร เกิดปัญหาอุปสรรคใดบ้าง จึงได้จัดทำการประเมินผล การดำเนินงานโครงการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานีและหนองบัวลำภู : โรงเรียนบ้านหนองกุงแก้ว อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภูนี้ขึ้น เพื่อทราบผลการดำเนินงานในช่วงเวลา 1 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2562) และเป็นแนวทางในการพัฒนาการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในโครงการกองทุนการศึกษาให้สูงขึ้น จึงได้รายงานการประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานีและหนองบัวลำภู : โรงเรียนบ้านหนองกุงแก้ว อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ตามแนวคิดและรูปแบบการประเมินโครงการแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของ แดเนียล สตฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam, 1971) ที่ครอบคลุมการประเมิน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง พัฒนาและตัดสินใจในการดำเนินงานตามโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

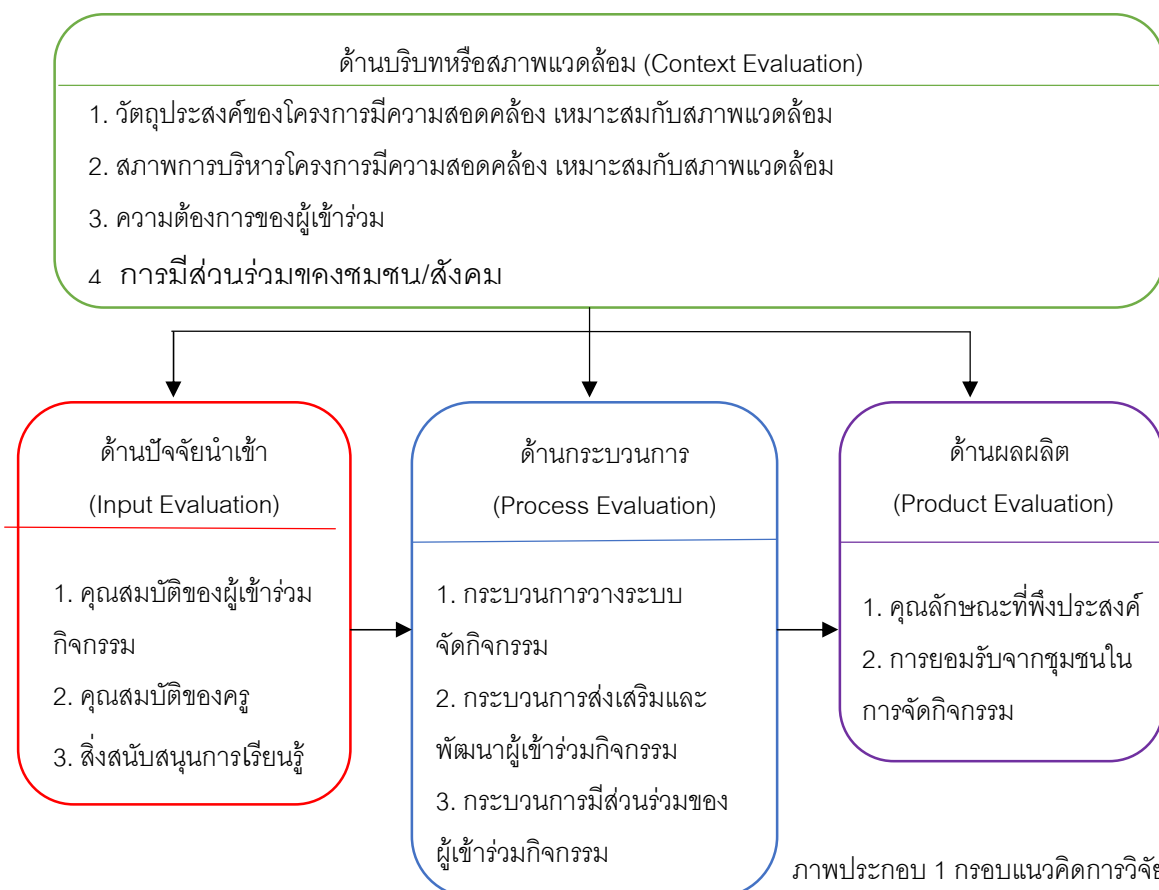
เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานีและหนองบัวลำภู : โรงเรียนบ้านหนองกุงแก้ว อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยการประยุกต์ใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหนองกุงแก้ว อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ในแต่ละด้านว่า มีผลการประเมินเป็นอย่างไรและมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้นำข้อมูลสารสนเทศไปวางแผนพัฒนา ส่งเสริมศักยภาพ หรือแก้ปัญหา ในด้านการบริหารจัดการ ตลอดจนด้านการจัดการเรียนรู้ ให้เกิดคุณภาพมากที่สุด
2. เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการดำเนินงานโครงการพัฒนาระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดอื่นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) โดยนำมาประยุกต์ในกรอบแนวคิดในการทำวิจัยการประเมินผลการดำเนิน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูล คือ ครู จำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 23 คน นักเรียน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6) จำนวน 21 คน ได้จากโรงเรียนบ้านหนองกุงแก้วอำเภอสรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู รวมจำนวนทั้งสิ้น 69 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีทั้งหมด 78 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อคำถาม จำนวนทั้งหมด 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับครู และคณะกรรมการสถานศึกษา 4 ด้าน 63 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .882 และฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน และผู้ปกครอง 1 ด้าน (ด้านผลผลิต) 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .942

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งเวลาการเก็บตามช่วงเวลา 1 ปีการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยการหาความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการพัฒนาระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานีและหนองบัวลำภู : โรงเรียนบ้านหนองกุงแก้ว อำเภอสรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยการหาความถี่ (f) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ประมวลข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ด้วยการ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทำการตรวจให้คะแนน และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ในส่วนที่เป็นมาตราส่วน 5 ระดับ โดยกล่าวถึงก่อนหน้าแล้ว ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการประเมินการพัฒนาระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โดยรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านปัจจัยนำเข้า ตามลำดับ

1. ผลการประเมินการพัฒนาระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ตามความ

ความเห็นของครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียน เห็นความสำคัญของกิจกรรมการพัฒนาและให้การสนับสนุน ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.47) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายการที่มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมการพัฒนาสามารถสนองต่อความต้องการของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านปัจจัยนำเข้า ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความเต็มใจในการเรียนรู้กิจกรรมการพัฒนา ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.56) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายการที่มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนา ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนา ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายการที่มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมการพัฒนามีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59) อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนแสดงพฤติกรรมกระตือรือร้น โรงเรียน มีความกระตือรือร้น ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.64) อยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนแสดงออกถึงความสนุกสนานในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.64) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายการที่มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีความสนใจในบทเรียนมากขึ้น เช่น วิชาภาษาอังกฤษ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.70) นักเรียนมีการแสดงความรู้ใฝ่เรียน เห็นคุณค่าของห้องสมุด ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.70) และโรงเรียนมีภาคีเครือข่ายโรงเรียนพี่-โรงเรียนน้อง ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.76) อยู่ในระดับมาก

5. ผลการประเมินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายโรงเรียนพี่-โรงเรียนน้อง ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.67) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายการที่มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนแสดงออกถึงความสนใจต่อการเข้าใช้บริการห้องสมุด ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.89) อยู่ในระดับมาก

6. ผลการประเมินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนพัฒนาศักยภาพการสอนของครู เพื่อแก้ปัญหาการจัดการสอนที่มีครูไม่ครบชั้น ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) ครูมีความเต็มใจเรียนรู้สิ่งใหม่ และพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.52$,

S.D. = 0.68) ครูมีองค์ความรู้ในการจัดห้องสมุดเพื่อแหล่งเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.68) นักเรียนแสดงพฤติกรรมการอยากมาโรงเรียน มีความกระตือรือร้น ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.68) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายการที่มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนแสดงออกถึงความสนใจต่อการเข้าใช้บริการห้องสมุด ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 1.00) อยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โดยรวมมีผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด
2. ผลการประเมิน ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ผลการประเมิน ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด
4. ผลการประเมิน ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก
5. ผลการประเมิน ด้านปัจจัยนำเข้า ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบผลการประเมินโครงการการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา นำเสนอการอภิปรายผล ในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ผลการประเมินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของกิจกรรม การพัฒนาและให้การสนับสนุน ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนได้ร่วมในการวางแผนเพื่อกำหนดกรอบการดำเนินการกับคณะทำงานการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อน โรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานีและหนองบัวลำภู ให้ข้อมูลประกอบสำรวจวิเคราะห์บริบท สภาพสังคม สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ความต้องการพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืนแก่โรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับ ชัยยันต์ เพาพาน (2559) ที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหาร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสพการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จสามารถสนองตอบต่อการแข่งขันและทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. ผลการประเมินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความเต็มใจในการเรียนรู้กิจกรรมการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความต้องการภายในของคณะครูเต็มใจในร่วมกิจกรรมของโครงการพัฒนา มีความพร้อม มีความต้องการที่จะร่วมกิจกรรมการพัฒนาจึงทำให้การดำเนินการเป็นไปด้วยดี สอดคล้องกับ อรรถนพ จินะวัฒน์ (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตนเองของผู้ประกอบวิชาชีพครู นั้น จำเป็นต้องพัฒนาด้านเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยมีทักษะการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ การสร้างบรรยากาศให้เกิดความรู้สึก หรือทัศนคติทางบวกในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงตนเอง และการปรับปรุงตนเอง โดยแสวงหาการสนับสนุนจากบุคคลในอาชีพเดียวกัน จุดเริ่มต้นของการพัฒนาด้านของผู้ประกอบวิชาชีพครู คือ การประเมินความสามารถของตนเอง เพื่อนำไปสู่การวางแผนการพัฒนาย่างรอบด้าน จะส่งผลสำคัญต่อการพัฒนาด้านที่มีประสิทธิภาพและความยั่งยืนของผู้ประกอบวิชาชีพครู

3. ผลการประเมินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมการพัฒนากายได้ความร่วมมือร่วมใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม แสดงถึงความสามัคคีในหมู่คณะ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน และคนในชุมชน การดำเนินการกิจกรรมการพัฒนาดังกล่าวดำเนินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อน โรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานีและหนองบัวลำภู ทางคณะทำงานฯ ได้ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาดังกล่าวขึ้นทั้งก่อนการดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ และภายหลังการดำเนินการกิจกรรมการพัฒนายวบรวมไปถึงการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการกิจกรรมของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สอดคล้องกับ สุดาวรรณ เครือพานิช (2549) ที่ได้แสดงทัศนะว่า การจะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนดีมีคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง ประชาชน และหน่วยงานองค์กรในท้องถิ่น โรงเรียนควรมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของโรงเรียนให้ชัดเจน และดำเนินงานตามทิศทางที่โรงเรียนกำหนดไว้ มองภาพให้เกิดในอนาคตร่วมกัน กำหนดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน

4. ผลการประเมินการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนแสดงพฤติกรรมอยากมาโรงเรียนมีความกระตือรือร้น และนักเรียนแสดงออกถึงความสนุกสนานในการเรียนรู้ โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายโรงเรียนพี่-โรงเรียนน้อง โรงเรียนพัฒนาศักยภาพการสอนของครู เพื่อแก้ปัญหาการจัดการสอนที่มีครูไม่ครบชั้น ครูมีความเต็มใจเรียนรู้สิ่งใหม่ และพร้อมที่จะพัฒนาด้านตนเอง ครูมีองค์ความรู้ในการจัดห้องสมุดเพื่อแหล่งเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน นักเรียนแสดงพฤติกรรมอยากมาโรงเรียน มีความกระตือรือร้น อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนผ่านกิจกรรมนั้น ทุกกิจกรรมมีจุดเน้นสำคัญในส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะครู และนักเรียน ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ทักษะวิชาการ และทักษะวิชาชีพที่สูงขึ้น มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีความมั่นใจในการสอนแต่ละวิชา มีเครือข่ายเพื่อนครู มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ มีการแบ่งปันความรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีน้ำใจ มีความมั่นใจ นักเรียนมี

พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เช่น มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย และนักเรียนแสดงพฤติกรรมกรออยากมาโรงเรียน มีความกระตือรือร้น สอดคล้องกับ ออลท์แมน และลินตัน (Altman & Linton อ้างถึงใน สมพร ทศนีย์, 2544) ได้ให้เหตุผล 3 ประการเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมในห้องเรียนว่า ครูเหมาะสมสำหรับเป็นผู้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเด็กเพราะ 1) สภาพห้องเรียนเป็นที่ที่เรามองเห็นได้ทั้งพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมทางวิชาการ 2) ในสภาพการเรียนเด็กต้องตั้งใจฟังครูอยู่แล้ว 3) ในหลักสูตรมีเนื้อหาบางส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขพฤติกรรมของเด็ก และในบรรยากาศของห้องเรียนนั้นสามารถปรับพฤติกรรมของเด็กได้หลายอย่างและสามารถทำได้รวดเร็วทันการ และสมพร ทศนีย์ (2544 อ้างถึงใน ไหมไทย ไชยพันธุ์, 2557) ยังเสนอแนวทางในการปรับพฤติกรรมในห้องเรียนสำหรับการแก้ไขพฤติกรรมในห้องเรียนที่เรียกว่า “การปรับพฤติกรรม” สามารถกระทำได้ โดยเฉพาะการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน เป็นการเน้นแนวคิดของมนุษยนิยมที่เน้นอารมณ์ความรู้สึกและความต้องการ โดยเฉพาะความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ ซึ่งได้แก่ 1) ความต้องการทางด้านร่างกาย 2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย 3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ 4) ความต้องการเกียรติและการยอมรับ 5) ความต้องการตระหนักในตน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากการดำเนินกิจกรรมตามโครงการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เป็นการปรับแต่ง สร้างให้โรงเรียนมีฐานสำหรับการเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงโรงเรียนและชุมชนเข้าด้วยกัน ควรต้องติดตามประเมินผลของการดำเนินกิจกรรมการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ต่อไปและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการดำเนินโครงการพัฒนายกระดับโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในกลุ่มโครงการโรงเรียนกองทุนการศึกษา ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และทักษะวิชาชีพของครู เพราะเป็นขั้นการดำเนินการของโครงการในระยะต่อไป

2.2 ควรมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์เชิงลึก) ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพิ่มเติม ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน คนในชุมชน เพื่อให้ทราบข้อมูลนำไปประกอบการพัฒนาได้ละเอียดยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กองทุนการศึกษา โครงการพระราชดำริสุดท้ายด้วยความห่วงใยอนาคตชาติ. (2559, 24 ตุลาคม). **มติชน**, หน้า 2, 3.

จิตใต้ เกตุแก้ว. (2556). ความพึงพอใจของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการพัฒนาครูด้วยชุดฝึกอบรม e – Training.

สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.

ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). **ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21**. ในเอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติ ครูศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สู่ประชาคมอาเซียน : ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21, วันที่ 28 กรกฎาคม 2559 ณ อาคารเรียนรวมและปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, หน้า 301.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมพร สุทัศนีย์, ม.ร.ว. (2544). จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุดาวรรณ เครือพานิช. (2549). โรงเรียนดีมีคุณภาพ. วารสารวิชาการ ปีที่ 9 ฉบับที่ 4 ตุลาคม – ธันวาคม 2549. สืบค้นเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2563, จาก https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=11596&Key=news_research.
- ไหมไทย ไชยพันธุ์. (2557). จิตวิทยา : แนวคิดทฤษฎีการศึกษากการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน. **วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 1(1), 27-28.
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A. J. (2007). *Evaluation Theory, Models and Applications*. San Francisco: Jossey-Bass. อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย**, 5(2), 11.

E0011: การพัฒนาทักษะภาษาจีนด้านการฟังโดยใช้ชุดฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

The Development of Chinese Listening skills by using the Toolkit of Listening Skills for Seventh Grade Students of Demonstration School of Suan Sunandha Rajabhat University

เมย์ธาวีย์ ศักดิ์ศิษฎ์พัฒน์¹

¹ อาจารย์กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ(ภาษาจีน) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะภาษาจีนด้านการฟังโดยใช้ชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีน “ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน”汉语日常用语ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการฟังภาษาจีนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีนที่จัดทำขึ้น และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง Purposive Sampling จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน โดยเลือกจากนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบด้านการฟัง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ 1.ชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีน “ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน”汉语日常用语 จำนวน 3 ชุดให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.แบบวัดความพึงพอใจชุดฝึกทักษะภาษาจีน โดยมีตัวแปรต้น คือ ชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีน เรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีน เรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน และความพึงพอใจในชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test Dependent) ผลการศึกษพบว่า 1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีนในชีวิตประจำวัน汉语日常用语ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น 3 ชุด มีประสิทธิภาพดังนี้ 93.20/90.50, 93.02/91.27, 90.40/91.27, 90.40/90.11 และ 91.91/90.62 2.ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.73$)

คำสำคัญ: ชุดฝึกทักษะการฟัง, การสื่อสาร

Abstract

A study on the development of Chinese listening skills using the toolkit of listening skills for Seventh Grade students at Demonstration School of Suan Sunandha Rajabhat University. The research

is a semi-experimental research project. The objective of this study was to evaluate the Chinese listening skills pre- and post-study achievement with the toolkit of listening skills Seventh Grade students and the satisfaction of the students towards the teaching and learning management by the toolkit of listening skills. The sample groups used in this study are Seventh Grade Room 3, Semester 2, Academic Year 2020. This was a specific sample group for Purposive Sampling, of 1 classroom, of 30 people, selected from the students who did not pass the auditory test. The tools used in this study were: 1. Learning management plan of the toolkit of listening skills of 3 plans. 2. Chinese the toolkit of listening skills "Chinese language in everyday life" 汉语 日常 用语 3 sets 3. A test to measure academic achievement. 4. The satisfaction test of Chinese language skills with the initial variant being the Chinese listening skill set, Matters of daily life For Seventh Grade 1 students at Demonstration School of Suan Sunandha Rajabhat University, the variables were the learning achievement with the Chinese listening toolkit of listening skills and satisfaction with the Chinese listening toolkit of listening skills for Seventh Grade students at Demonstration School of Suan Sunandha Rajabhat University. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation (S.D.) and t-test dependent. The results of the study found that: 1. The efficacy of the Chinese language skill training package in daily life, 汉语 日常 用语, which the reporter created 3 sets was as effective as 93.20 / 90.50, 93.02 / 91.27, 90.40 / 91.27, 90.40 / 90.11 and 91.91 / 90.62 2. The comparison of the academic achievement of Seventh Grade students at the Demonstration School of Suan Sunandha Rajabhat University. The score after study was significantly higher than before studying at .01 level 3. The satisfaction of the students who studied with the Chinese listening toolkit of listening skills was at a high level ($\bar{X} = 4.73$)

Keywords: Chinese listening skills, Communication Skills

บทนำ

ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่นับว่ามีความสำคัญมากในสังคมโลก และเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้คนในโลกมากที่สุดภาษาหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากประเทศจีนมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจจนก้าวขึ้นมาเป็นประเทศมหาอำนาจในโลก ส่งผลให้ประเทศต่างๆ หันมาเรียนภาษาจีนกันอย่างกว้างขวาง เพื่อเพิ่มสมรรถนะของผู้เรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาจีนในชั้นเรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนอังกฤษ-ภาษาจีน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เมื่อจบการศึกษานักเรียนจะต้องสอบผ่านการวัดระดับผลสัมฤทธิ์ทางภาษาระดับ HSK 4 โดยการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทานั้นต้องการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารเพื่อใช้ภาษาในการถ่ายทอด เพื่อให้จัดการเรียนรู้ภาษาจีนเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงมีความพยายามในการใช้สื่อการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ

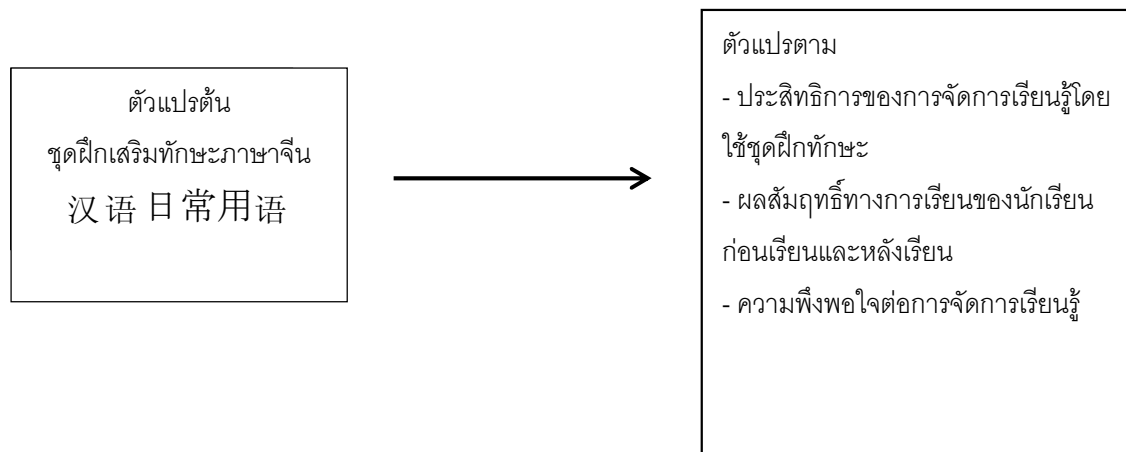
อย่างไรก็ดีปัญหาอุปสรรคสำคัญในการเรียนภาษาจีนของนักเรียน พบว่า คือปัญหาด้านการฟัง เนื่องจากขาดชุดฝึกทักษะที่เหมาะสม โดยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่จะใช้ชุดฝึกทักษะการฟังของประเทศไทย ที่มีเนื้อหาบางส่วนไม่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย หรือมีศัพท์ที่เกินจากระดับความรู้พื้นฐานของนักเรียน ทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนรู้ หรือไม่สามารถตีความหมายได้ถูกต้องแท้ ซึ่งทักษะด้านการฟังนั้นถือเป็นพื้นฐานสำคัญลำดับแรกของการเรียนภาษาจีน และส่งผลต่อการพัฒนาทักษะด้านการพูด อ่านและเขียน

ดังนั้นการศึกษารื่องการพัฒนาทักษะภาษาจีนด้านการฟังโดยใช้ชุดฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา นี้ จึงจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีนที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย อีกทั้งยังเหมาะสมกับช่วงชั้นและระดับความรู้ของนักเรียน ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะการฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาจีนด้านอื่นๆต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีน 汉语日常用语 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการฟังภาษาจีน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีน “ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน” 汉语日常用语 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาจีน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีน “ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน” 汉语日常用语 เพื่อนำมาพัฒนาวิชาภาษาจีนต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้ชุดฝึกเสริมทักษะสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาจีนของนักเรียนด้วยแบบทดสอบทางด้านการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังใช้ชุดฝึกทักษะสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึกทักษะ

3. ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนภาษาจีนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะด้านการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ได้ชุดกิจกรรมกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาจีน โดยใช้ชุดฝึกทักษะด้านการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชั้นเรียนอื่นๆได้

2. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างชุดพัฒนาทักษะวิชาภาษาจีน ในระดับชั้นต่างๆต่อไป

3. นักเรียนได้แนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างจากเดิม และเทคนิคที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน

วิธีการดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental) ใช้รูปแบบ One-group Pretest – Posttest Design (บำรุง ไตรรัตน์ 2534: 29-31)

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนภาษาจีนพื้นฐาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวน 182 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนภาษาจีนพื้นฐาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ที่ได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากจะต้องเลือกกลุ่มทดลองที่สามารถควบคุมตัวแปรได้ และสามารถดำเนินการตามแผนการวิจัยได้ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีน “ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน” 汉语日常用语

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการฟังภาษาจีนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ (Perception) ของชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาจีน เรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน

แบบแผนการวิจัย

กำหนดให้

X แทน การนำรูปแบบการสอนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการฟังในห้องเรียนมาใช้

T1 แทน การทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (Pretest)

T2 แทน การทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (Posttest)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดฝึกทักษะพัฒนาการฟังภาษาจีนจำนวน 3 ชุด ซึ่งเป็นกิจกรรมและแบบฝึกหัดที่อาจารย์ผู้สอนสร้างขึ้น ซึ่งนักเรียนจะได้ศึกษาเนื้อหาทั้งหมด 3 ชุด ซึ่งได้มีการทดลองหาค่าประสิทธิภาพแล้วตามเกณฑ์ 80/80 ด้วยสูตร

E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์) โดยการกำหนดเกณฑ์ให้ผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการประเมินหลังเรียนทั้งหมด ซึ่งเนื้อหาทั้ง 3 ชุด ประกอบด้วย

- เนื้อหาชุดที่1 เรื่อง การซื้อของ 购物
- เนื้อหาชุดที่2 เรื่องการสัมภาษณ์งาน 面试
- เนื้อหาชุดที่3 เรื่อง การเรียนในมหาวิทยาลัย 大学

ชุดฝึกทักษะทางการฟังนี้ จะมีคำถามท้ายบทเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่อง และมีการถามตอบเป็นอัตนัย หรือเว้นคำให้ฝึกเติมลงในช่องว่าง ตามความเหมาะสม

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการฟังภาษาจีนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

3. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการฟัง เนื้อหาในแบบสอบถามนี้จะแบ่งเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย

4.1ด้านการออกแบบและเตรียมกิจกรรมของผู้สอน

4.2ด้านการวัดและประเมินผล ลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Ranking Scale) 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ โดยการให้คะแนนตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert) โดยระดับ 5 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจ/ เห็นด้วย ในระดับมากที่สุด จนถึงระดับ 1 หมายถึงนักเรียนมีความพึงพอใจ/ เห็นด้วย ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการให้ความหมายของค่าวัดที่ได้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านและรายข้อ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

หลังดำเนินกิจกรรมการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะด้านการฟังภาษาจีนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามขั้นตอนดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีน คือ สถิติที่แสดงค่า E_1/E_2

2. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาจีนของนักเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการฟังภาษาจีนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับที่ให้นักเรียนทำก่อนใช้ชุดฝึกทักษะการฟังภาษาจีน และทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test Dependent)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} ; df = N-1$$

t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t – distribution

$\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนการทดสอบก่อน และหลังการสอน โดยใช้ชุดฝึกทักษะพัฒนาการฟังภาษาจีน

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนการทดสอบ ก่อน และหลังการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะพัฒนาการฟังภาษาจีน

N แทน จำนวนนักเรียน

3. สอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะด้านการฟังภาษาจีน และแสดงข้อมูลออกมาในรูปแบบร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

3.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณจากสูตร

$$s = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ s แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลัง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียน

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปรผลที่ได้จากการวิเคราะห์แบ่งเป็น 3 ตาราง

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนเฉลี่ยค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 โดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีน 汉语日常用语 ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รวม 3 ชุด และค่าเฉลี่ยในการทดสอบภาคสนาม (1:100)

ชุดฝึกที่	คะแนนเต็ม			คะแนนเต็ม			E_1/E_2
	ชุดฝึกเสริมหด ระหว่างเรียน	คะแนน เฉลี่ย	E_1	ทดสอบท้าย ชุดฝึก	คะแนน เฉลี่ย	E_2	
1	20	18.46	92.32	20	18.11	90.50	92.32/90.50
2	20	18.60	93.02	20	18.25	91.27	93.02/91.27
3	20	18.09	90.40	20	18.02	90.11	90.40/90.11
รวมเฉลี่ย	60		91.91	60		90.62	91.91/90.62

จากตาราง 1 (N = 30) พบว่า ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1 โดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีน 汉语日常用语 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ชุด มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1 เท่ากับ 91.91 และคะแนนแบบทดสอบท้ายชุดฝึกโดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีน 汉语日常用语 ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2 เท่ากับ 90.62 ดังนั้น ชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีน 汉语日常用语 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดย การเรียน ด้วยชุดฝึกทักษะด้านการฟังภาษาจีน

คะแนน	N	K	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	30	30	19.06	2.09	19.87	.000
หลังเรียน	30	30	26.10	2.46		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดฝึกทักษะด้านการฟังภาษาจีน ซึ่งวัดด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการฟังภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนข้อ (K) มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน ($\bar{X} = 26.10, S.D. = 2.46$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X} = 19.06, S.D. = 2.09$) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเรียนรู้

ด้วยชุดฝึกทักษะด้านการฟังภาษาจีน

คะแนน	N	K	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
หลังเรียน	30	25	4.73	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของระดับความพึงพอใจมีค่าเท่ากับ 4.73 อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ว่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะด้านการฟังภาษาจีนอยู่ในระดับมากขึ้นไป

การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาจีน ตามเกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ 2533) ผลจากการทดลองจากการเจาะจงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ทำคะแนนจากแบบฝึกหัดทำแบบฝึกทักษะการฟัง ภาษาจีนในชั้นทดลองภาคสนามมีค่าเท่ากับ 85.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80 / 80 จึงสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะการฟังภาษาจีนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพดีมาก

สรุป

หลังดำเนินกิจกรรมการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะด้านการฟังภาษาจีนแล้วพบว่าชุดฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ฝึกทักษะการฟังและใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะด้านการฟังภาษาจีน เพื่อพัฒนาทักษะการฟังก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันโดยหลังใช้ชุดฝึกสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึก ทางด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏว่านักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากรูปแบบสีสันและเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจ

อภิปรายผล

1. ชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีนเรื่องการใช้ในชีวิตประจำวัน 汉语日常用语 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งผลการทดลองพบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีนเรื่องการใช้ในชีวิตประจำวัน 汉语日常用语 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับ 91.91/90.62 หมายความว่า ชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีนที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 91.91 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจากการใช้ชุดฝึกเสริมทักษะภาษาจีนได้คะแนนร้อยละ 90.62 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อ 1

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะด้านการฟัง ภาษาจีน เพื่อพัฒนาทักษะการฟังก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลัง

ใช้ชุดฝึกสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึก ทั้งนี้เนื่องจากการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง มีกิจกรรมที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ ไม่ยากจนเกินไป เหมาะสมกับวัยของนักเรียน จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการฟังสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริลักษณ์ ทัพพะกุลธร (2544: 89-90) วิจัยเรื่องพัฒนาสื่อเสริมทักษะการฟังเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับเรื่องในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคงทองวิทยาชลบุรีนครปฐม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะด้านการฟังภาษาจีน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ผลปรากฏว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.73$) อาจเนื่องจากเหตุผล เช่น ด้านรูปแบบของชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง เป็นชุดการสอนที่มีสีสันสวยงามและด้านเนื้อหาของชุดฝึกทักษะ มีเนื้อหาที่หลากหลายทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยะนุช เสนทอง (2555: 94) วิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้

1. ครูผู้สอนควรจัดเตรียมความพร้อมเรื่องต่างๆเกี่ยวกับบทเรียนก่อน โดยเริ่มศึกษาจากแผนการเรียนรู้ เตรียมใบกิจกรรม และสื่อการสอน เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกทักษะการฟัง และการจัดโต๊ะเรียนในห้องเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถฟังข้อความได้ชัดเจนทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

2. ครูสามารถยืดหยุ่นและปรับใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม หรือใช้เวลานอกห้องเรียนในการแก้ปัญหาดังกล่าว หรือให้คำแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล

3. การเลือกเนื้อหา ที่นำมาใช้ ชุดการสอนควรเป็น เรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน เหมาะสมกับวัยของนักเรียน แต่ละเรื่องไม่ควรยาวหรือยาวเกินไป

ข้อเสนอแนะของการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนเรื่องการฟังโดยบูรณาการกับทักษะการอ่านในการเรียนรู้ภาษาจีนด้วย

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังกับวิธีการสอนแบบอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านผู้ฟังของผู้เรียนด้วย

เอกสารอ้างอิง

กรกมล เหมทานนท์. (2541). การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่5 โรงเรียนชุมชนวัดนางใน จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.

นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). “ชุดการสอนระดับประถมศึกษา”เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสื่อการสอน

ระดับชั้นประถมศึกษา หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2533). ระบบการสอน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชิดชนก ปาละรัตน์. (2542). การสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่

ที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2522). เทคโนโลยีการศึกษา หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2547). ภาษาไทยวันนี้ เล่ม 3 ส่วนภาษาไทยในการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

दनัย ไชยโยธา . (2534). หลักการเรียนรู้การสอนในสถาบันการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

นวลศรี วุฒิกิจ. (2546). การพัฒนาชุดการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านการอ่านสำหรับเด็กระดับ

ปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอสมเด็จ จังหวัดมุกดาหาร.

วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บำรุง ไตรรัตน์. (2534) วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: ภาควิชา. หลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่7) . กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2536). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพมหานคร.

ปิยานุช สะอาดสุด. (2540). แบบฝึกทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1

โรงเรียนเทพศิรินทร์ ปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่:

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ยุดา รักไทย. (2542). คนฉลาดฟัง. กรุงเทพฯ : บริษัทเอ็กเปอร์เนท.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิควิธีการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ: สุวีริยา

สาส์น.

ศรวิไล ดอกจันทร์.(2528). ภาษาและการสอน (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุกัญญา.

ศิริรักษ์ ทัพพะกุลธร. (2544). การพัฒนาสื่อเสริมทักษะการฟังด้วยตนเองเกี่ยวกับเรื่องในท้องถิ่น ของ

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคงทองวิทยา จังหวัดนครปฐม . มหาวิทยาลัยศิลปากร: กรุงเทพฯ.

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2537). การวิจัยเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

E0012: การมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤบดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7

A STUDY TEACHERS' PARTICIPATION IN ACADEMIC ADMINISTRATION OF NARUEBODINDRACHINTA SCHOOLGROUP UNDER A JURISDICTION OF THE OFFICE OF PRACHINBURI SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA 7

สุทธิวัฒน์ พิมพ์จันทร์¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในกลุ่มเครือข่ายนฤบดินทรจินดา จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา ผลปรากฏดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The objective of this research were to study and to compare the participation of teachers in academic administration, classified by gender, teaching experience and education level. The sample were 144 teachers of Naruebodindrachinta school group under the office of Prachinburi Secondary Education Service Area 7, by simple random sampling. Research instruments was 5-level Rating Scale of questionnaire which reliability was .96. The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The results were as follows:

1. Participation of teachers in academic administration, in the overall and in each aspect were at the high level.

2. The results of comparing the participation of teachers in academic administration, classified by gender, teaching experience and education level, as follows:

2.1 The participation in academic administration of teachers of different genders, in the overall was no different. When considering each aspect, it was found that the participation of teacher of different genders, in academic administration in the aspect of development and use of technology for education was statistically significant different at the 0.5 level. The participation of teacher on the other aspects were no different.

2.2 The participation in academic administration of teachers of different teaching experiences, in the overall and in each aspect were no different.

2.3 The participation in academic administration of teachers of different education levels, in the overall was no different. When considering each aspect, it was found that the participation of teacher of different education levels, in academic administration in the aspect of educational supervision was statistically significant different at the 0.5 level. The participation of teacher on the other aspects were no different.

Keywords: Participation. Academic.

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไว้ใน มาตรา 49 ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มีความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษา คือ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง การจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมถึงการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก (อานนท์ โอนนอก. 2548: 1)

การจัดการศึกษาในสถานศึกษาจะให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายได้นั้นจะต้องอาศัยการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาก็จะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ และถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารงานของสถานศึกษา ที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนงานอื่น ๆ ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมา งานวิชาการเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจะสำเร็จบรรลุเป้าตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ขึ้นอยู่กับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความร่วมมือ ร่วมควมคุม ตรวจสอบ และร่วมประเมินผล เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป โดยเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาหรือทักษะที่สำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน คือ 3 R 8C ดังนี้ 3R ได้แก่ การอ่านออก (R-Reading), เขียนได้ (W-Writing), มีทักษะในการคำนวณ (A-Arithmetic) และ 8C ได้แก่ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและแก้ปัญหาได้ (Critical Thinking and Problem Solving) คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership) ทักษะในการสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ (Communication Information and Media Literacy) มีความเข้าใจความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural Understanding) ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2546: 33)

การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษา ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนา การเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน งานวิชาการถือเป็นหัวใจที่สำคัญของการบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่จะทำให้การเรียนการสอนสามารถประสบความสำเร็จได้ ปรีชา จันทรมณี (2556: 16) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการจะมีประสิทธิภาพ ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร จะทำให้ประสบความสำเร็จในการบริหารงาน ซึ่งการให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ คือ การให้ครูผู้สอนมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และยอมรับในเป้าหมายเดียวกัน ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหา การบริหารที่สำคัญจะอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดการแบ่งอำนาจหน้าที่ ที่ผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารให้เข้ากับผู้ได้บังคับบัญชาและต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร (สมยศ นาวิการ. 2545: 1)

กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 7 แห่ง สภาพโดยทั่วไปของผู้เรียนส่วนใหญ่ มีความแตกต่างกันในเรื่องของความพร้อมในการเข้ารับการศึกษา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของผู้เรียน แต่ละคน มีความแตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนจึงต้องจัดอย่างหลากหลาย ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ดังนั้นการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จะมีความสำคัญที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนในสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับชาติ เนื่องจากครูผู้สอนทุกคนจะเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทุกแห่ง เนื่องจากการบริหารวิชาการ จะเกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของผู้เรียนโดยตรง จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น จากการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

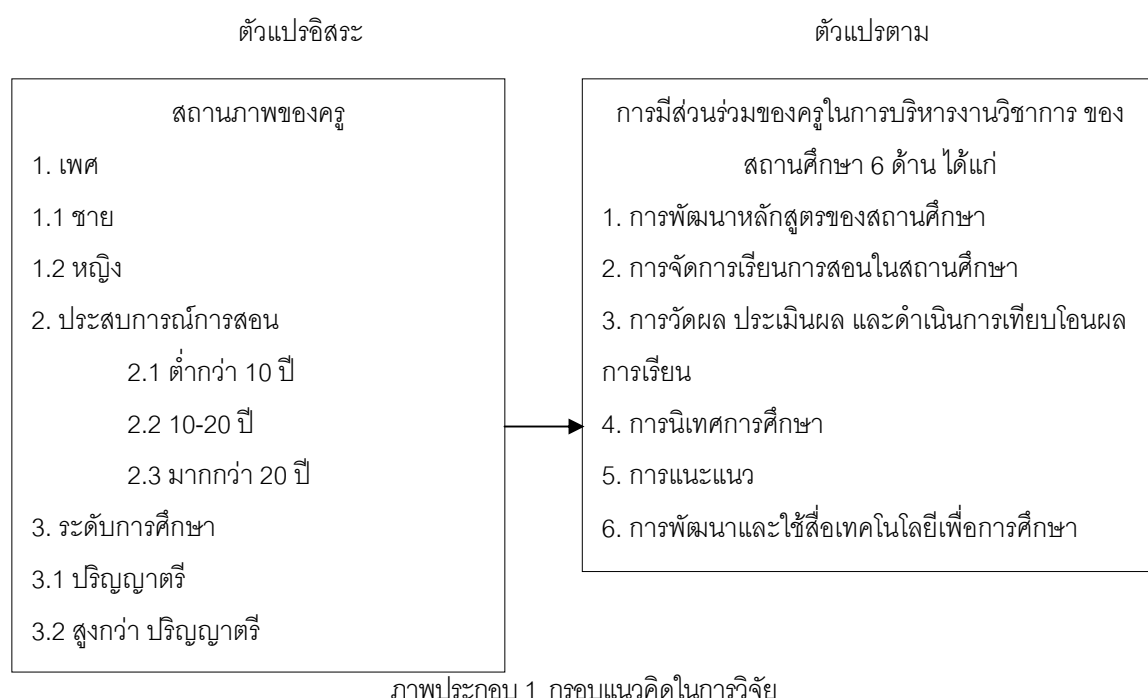
1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางที่ผู้บริหาร สามารถนำไปพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางให้ครู มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 6 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา 5) การแนะแนว และ 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 223 คน กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นครู ในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเคริจีและมอร์แกน (Krejcie: & Morgan. 1970: 607-610) และทำการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนครู 144 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.96 และค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถาม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67 - 1.00

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1.1) ความถี่ 1.2) ค่าร้อยละ 1.3) ค่าเฉลี่ย 1.4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 2.1) หาความเที่ยงตรง โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ 2.2) หาค่าอำนาจจำแนก ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม 2.3) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. ใช้ t-test
2. ใช้ F-test

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วม และอันดับการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	n = 144		ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.39	0.49	มาก	4
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.47	0.41	มาก	2
3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.48	0.44	มาก	1
4. การนิเทศการศึกษา	4.30	0.56	มาก	6
5. การแนะแนว	4.38	0.49	มาก	5
6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.40	0.45	มาก	3
รวม	4.40	0.40	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ครูมีส่วนร่วมมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.44) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.41) และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ และด้านที่ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.56)

การวิเคราะห์ เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตารางที่ 2-4

ตาราง 2 การวิเคราะห์ เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	ชาย (n=48)		หญิง (n=96)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.43	0.40	4.36	0.53	0.76	0.45
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.51	0.34	4.45	0.45	0.99	0.33
3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผล การเรียนรู้	4.51	0.40	4.47	0.46	0.51	0.61
4. การนิเทศการศึกษา	4.35	0.50	4.27	0.59	0.84	0.40
5. การแนะแนว	4.42	0.43	4.36	0.52	0.71	0.48
6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.52	0.40	4.34	0.47	2.29*	0.02
รวม	4.46	0.34	4.37	0.43	1.17	0.24

* $p \leq .05$

จากตาราง 2 โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเพศชาย มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มากกว่าครูเพศหญิง ($t = 2.29$) ส่วนการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การวิเคราะห์ เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การสอน

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	ระดับความแปรปรวน	ประสบการณ์การสอน				
		SS	df	MS	F	p
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.86	2.00	0.43	1.82	0.17
	ภายในกลุ่ม	33.26	141	0.24		
	รวม	34.12	143			
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.35	2.00	0.18	1.04	0.36
	ภายในกลุ่ม	24.06	141	0.17		
	รวม	24.41	143			
3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.72	2.00	0.36	1.87	0.16
	ภายในกลุ่ม	27.04	141	0.19		
	รวม	27.76	143			
4. การนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.25	2.00	0.62	2.03	0.14
	ภายในกลุ่ม	43.35	141	0.31		
	รวม	44.60	143			
5. การแนะแนว	ระหว่างกลุ่ม	1.08	2.00	0.54	2.33	0.10
	ภายในกลุ่ม	32.83	141	0.23		
	รวม	33.91	143			
6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.76	2.00	0.38	1.87	0.16
	ภายในกลุ่ม	28.77	141	0.20		
	รวม	29.53	143			
Total	ระหว่างกลุ่ม	0.77	2.00	0.38	2.43	0.09
	ภายในกลุ่ม	22.302	141	0.16		
	รวม	3.07	143			

* $p \leq .05$

จากตาราง 3 พบว่า พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	ปริญญาตรี (n=119)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=25)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.39	0.51	4.38	0.39	0.11	0.92
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.48	0.42	4.42	0.38	0.69	0.49
3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.49	0.45	4.44	0.39	0.44	0.66
4. การนิเทศการศึกษา	4.34	0.57	4.07	0.44	2.21*	0.03
5. การแนะแนว	4.41	0.49	4.20	0.44	2.00	0.05
6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.43	0.46	4.25	0.39	1.77	0.08
รวม	4.42	0.42	4.29	0.28	1.47	0.14

* $p \leq .05$

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษามากกว่าครูที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ($t = 2.21$) ส่วนการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา ผลปรากฏดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและ ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีข้อค้นพบที่นำมาอภิปรายผลในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นงานหลักที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และถือเป็นหัวใจของการบริหารงานในสถานศึกษา ที่ครูผู้สอนทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหารงาน เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิสิษฐ์ ศิริบุญรอด (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอขามเฒ่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพโรจน์ เกิดวิชัย (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีสภาพการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง และมีความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลำเทียน ปุระมณฑล (2557) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแนะแนวการศึกษา

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา ผลปรากฏดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและ ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก จำนวนครูเพศชายและครูเพศหญิงในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดามีจำนวนที่ต่างกัน ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครูเพศชายและเพศหญิงในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ในด้านการพัฒนาสื่อ และใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลำเทียน ปุระมงคล (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพโรจน์ เกติวิชย์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา เพศชายและเพศหญิงมีสภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิสิษฐ์ ศิริบุญรณ์ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอขามเฒ่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา มีการดำเนินงานภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ และนโยบายในการพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน มีการประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานทางวิชาการและได้รับการสนับสนุนจากเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน จึงทำให้การดำเนินงานวิชาการมีความเป็นเอกภาพ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการพัฒนาการฝึกอบรม ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนางานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งในกลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยถือว่างานวิชาการของสถานศึกษาเป็นงานหลักที่มีความสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ทำให้ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ต้องดำเนินงานที่เหมือนกันทุกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิสิษฐ์ ศิริบุญรณ์ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอขามเฒ่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตาม ประสบการณ์การสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลำเทียน ปุระมงคล (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์การสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี และขนาดของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา มีความต่างกันทำให้มีจำนวนครูไม่เท่ากัน สถานศึกษาขนาดใหญ่จะมีจำนวนครูมากกว่าสถานศึกษขนาดกลางและขนาดเล็ก แต่สถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จะมีการดำเนินงานภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ และนโยบายในการพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอมอร์ บุรณศักดิ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมมีปัญหาไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณีนี เจริญไชนางวงศ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครู ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการนิเทศการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 อย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำผลการนิเทศมาปรับปรุง พัฒนา การจัดการเรียนสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
2. ด้านการแนะแนว ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การแนะแนว และนำมาใช้ในการแนะแนวต่าง ๆ กับผู้เรียนในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม รู้จักคิด ตัดสินใจ สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง
3. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรให้มีการจัดหา และการประกวดการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อให้มีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และสามารถนำไปใช้กับผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ง่ายและคงทนถาวร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน เพื่อนำมาทำวิจัยในครั้งต่อไป ที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรศึกษาสภาพของสถานศึกษาตามความแตกต่างของบริบทในแต่ละแห่ง เพื่อจะได้รับทราบปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ของสถานศึกษา ที่อาจจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรกระตุ้นให้ครูมีการปฏิบัติงานตามขอบข่ายของภาระงาน ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างเคร่งครัดเพื่อให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ตลอดจนให้ความสำคัญแก่ครูในสถานศึกษา เพื่อให้ครูมีส่วนร่วมในพัฒนาและแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ปรีชา จันทรมณี. (2556). **ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- ไพโรจน์ เกิดวิชย. (2546). **การศึกษาสภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.**
- มณฑินี เจริญไชนางค์. (2563). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- ลำเทียน ประมวณ. (2557). **ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. สารนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.**
- วิศิษฐ์ ศิริบูรณ์. (2557). **การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอขานุมาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. สารนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.**
- สมยศ นาวิการ. (2545). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- อานนท์ โอนนอก. (2548). **หลักการจัดการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บรรณกิจ.
- เอมอร บุณศักดิ์. (2548). **ปัญหาการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.**
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). "Determining Sampling Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30 (3): 607 - 610.

E0013: การบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

ACADEMIC ADMINISTRATION OF CHARITABLE SCHOOL UNDER A JURISDICTION OF THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION BANGKOK

ธนิภา จันท์จูน¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันนำแบบสอบถามไปหาค่า (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ และได้ค่า IOC มากกว่า .05 แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครู หาค่าเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 185 ฉบับ ทั้ง 8 โรงเรียน และเก็บคืนกลับมาได้ 182 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.38 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานตามปัจจัยส่วนบุคคล แบบ (One Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล โดยภาพรวม และทุกด้าน ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบริหารการวัดผล ด้านการบริหารการจัดการเรียนสอน ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาด้านการบริหารอาคารสถานที่ และด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล โดยภาพรวม และทุกด้าน จำแนก ตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล โดยภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามอายุแตกต่างกัน ที่เหลือผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่าง จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครู , การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The objectives of the research on "An Academic Administration of Charitable Schools under the Office of Private Education Commission Bangkok" were 1. to study the charitable schools of Buddhist

temples, 2. to compare administrators' and teachers' opinion towards the academic administration of the charitable schools, being divided as the different personal factors. The questionnaire collected from experts was used for evaluating IOC. The derived value of IOC was over 0.5. Then the 30 sets of questionnaire was used for testing with the sampling group who were administrators and teachers in order to find the value of confidence. Its derived confidence value equaled 0.951 and then 185 sets of it were collected from the sampling group of 8 schools. 182 sets of those could be collected back, those were 97.84 percent of them. It was used for evaluating mean, standard deviation. The hypothesis was tested as personal factor in form of One Way ANOVA.

The findings revealed that;

1. The administrators' and teachers' opinion towards the academic administration of the Buddhist temple charitable schools, in whole and as aspects, were at the high level in all aspects; aspect of measurement administration, aspect of educational management, aspect of curriculum management of school, aspect of premise management and aspect of educational media management respectively.

2. For the result of comparing the difference of the administrators' and teachers' opinion towards the academic administration of the charitable schools, in whole and as aspects in all aspects, by evaluating F-test as gender and testing was made as hypothesis, their ideas were not different with statistical significance at 0.05.

3. For the result of comparing the administrators' and teachers' opinion towards the academic administration of the charitable schools, in whole and as aspects, for testing as the hypothesis by evaluating F-test aspect, they were different with statistical significance at 0.05. For in the rest, their ideas were not different, it is not in coincidence with the set hypothesis.

Keywords: Teachers' Opinions, Academic Administration

บทนำ

พันธกิจทางพระพุทธศาสนาประการหนึ่ง คือ การให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ การจัดการศึกษาถือว่าเป็นภาระงานหนึ่งในการบริการสังคมของพระภิกษุในพระพุทธศาสนา โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จึงถือเป็นภาระงานร่วม ที่มีการดำเนินการจัดการศึกษาดังแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน พระภิกษุ ตั้งแต่ระดับเจ้าอาวาส เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียน หรือมอบที่ดิน หรืออนุญาตให้ใช้ที่ดินของวัดเพื่อการจัดตั้งโรงเรียน ทั้งในส่วนที่เป็นโรงเรียนวัด (ภายใต้การบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ) และจัดตั้งโรงเรียนการกุศลที่สังกัดการศึกษาเอกชน บริหารงานโดยคณะสงฆ์ และรัฐเป็นผู้ให้การอุปถัมภ์และสนับสนุน โรงเรียนการกุศลของวัด จึงถูกจัดเป็นภาระงานหนึ่งของคณะสงฆ์ในการให้การสงเคราะห์สังคม และประชาชนเป็นสถานศึกษาของพระพุทธศาสนา เป็นโรงเรียนของพระพุทธเจ้าดังคำที่ สมเด็จพระพุทธมาจารย์ (เถียว อุปะโส) ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช มาเป็นประธานประกอบพิธีเปิดการสัมมนาโรงเรียนการกุศลของวัด ณ โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระบรมราชูปถัมภ์ อ.เมือง จ.ลพบุรี เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552 ที่ผ่านมา “โรงเรียนการกุศลของวัด เป็นโรงเรียนของ

พระพุทธเจ้า นักเรียนทุกคนจึงเป็นลูกของพระพุทธเจ้า มีพระเป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า ที่นำคำสอนสู่นักเรียนยิ่งนักเรียนมีความเข้าใจเรื่องหลักธรรม นำหลักธรรมของพระพุทธศาสนาไปใช้มากเท่าไร ก็จะนำมาซึ่งความมั่นคงของสถาบันหลักทั้ง 3 สถาบัน ไม่เฉพาะแต่สถาบันพระพุทธศาสนาเท่านั้น ทำอย่างไรโรงเรียนการกุศลของวัดที่มีอยู่เกือบ 100 แห่ง จะประสานการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน ภายใต้แนวความคิดที่ว่า โรงเรียนการกุศลของวัด เป็นโรงเรียนของพระพุทธเจ้า

รัฐบาลได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อเปิดโอกาสให้วัด ได้เข้าไปมีบทบาทในการจัดการศึกษาแก่เยาวชน ในรูปแบบโรงเรียนเอกชน ในชื่อ "โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา" ที่โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตั้งแต่ระดับปฐมวัย (อนุบาล) ถึงมัธยมศึกษา มีวัดเป็นผู้แทนรับใบอนุญาต พระภิกษุสงฆ์และ ฆราวาสเป็นผู้บริหารรวมทั้งดำเนินการบริหาร จัดการการศึกษาของโรงเรียน เพราะแต่เดิมวัดส่วนใหญ่จัดการศึกษาอยู่แล้ว แต่ละแห่งไม่น้อยกว่า 30-40 ปี บางแห่งมีอายุการดำเนินการกว่า 60 ปี โดยโรงเรียนแห่งแรก คือ โรงเรียนสุวรรณรังสฤษฎิ์วิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เปิดการเรียนการสอน ตั้งแต่ พ.ศ.2475 บริหารงานภายใต้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้รับเงินอุดหนุนบางส่วนจากภาครัฐ

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ.2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผลรวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการบริหารวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา ที่ให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารจะต้องรู้เข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนเอกชนของวัดในพระพุทธศาสนาจัดตั้งขึ้นเพื่อการกุศลในปีพุทธศักราช 2520 สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จึงได้มีโครงการทดลอง รวมเอาโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดจำนวน 11 แห่งจัดตั้งเป็นสภาโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดเพื่อที่จะปรับปรุงการบริหารงานเป็นกรณีพิเศษตามระเบียบสภาโรงเรียนการกุศลของวัดและมีหลักเกณฑ์การให้การอุดหนุนให้เหมาะสม และทางโรงเรียนยังมีปัญหาด้านกลุ่มงานวิชาการ มีปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการเนื่องจากว่า โครงการบางโครงการที่จัดไม่เป็นตามแผนงานที่วางไว้ บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน ไม่มีการสำรวจปัญหาของการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลายให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัด ความสนใจ ในการนำนวัตกรรมการเรียนการสอนนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ขาดระบบการจัดเก็บข้อมูลด้านวิชาการไม่สามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลที่นำมาใช้บริหารจัดการ หวังเพียงการสนับสนุนจากงบประมาณอย่างเดียวที่จํานำไปพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน ด้านการบริหารอาคารสถานที่

และด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผลซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการบริหารจัดงานด้านวิชาการของโรงเรียนกุศลศึกษาของวัดในพระพุทธศาสนาให้มีคุณภาพการงานวิชาการแก่ผู้บริหารและครูได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

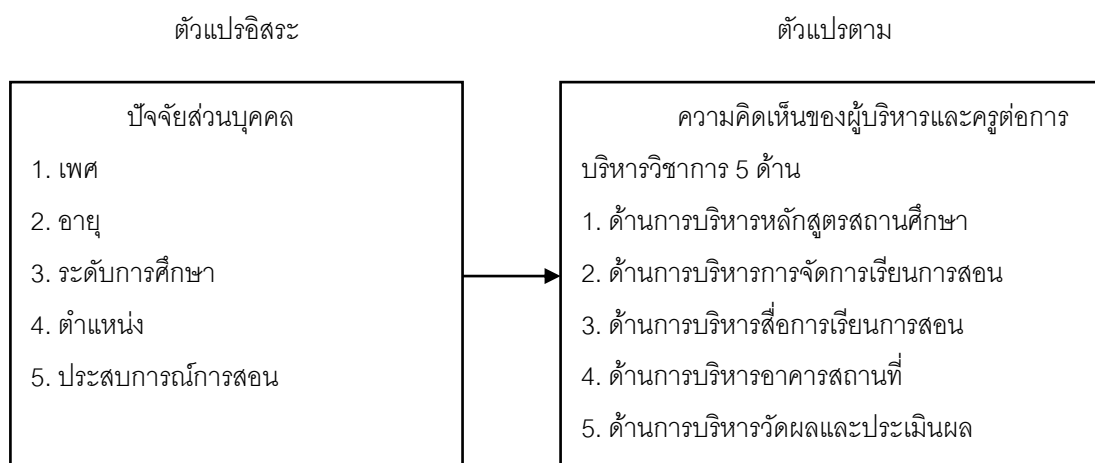
1. ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและครูที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล แตกต่างกัน
5. ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
2. แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
3. นำผลที่ได้จากการวิจัยไปปรับใช้ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัย กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ โรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ธันวาคม 2563
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย เนื้อหาการบริหาร จำนวน ทั้ง 5 ด้านได้แก่ 1. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านสื่อการเรียนการสอน 4. ด้านการบริหารอาคารสถานที่ และ 5. ด้านการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 185 ชุด ของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บจริง โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ของครอนบาค (cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนการกุศลของ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 355 คน จำนวน 8 โรงเรียน คือ โรงเรียนกุศลศึกษา(วัดชัยพฤกษ์มาลาราชวรวิหาร) โรงเรียนวัดทุ่งลานนา โรงเรียนอนุบาลวัดพรพระร่วง โรงเรียนอนุบาลวัดไผ่เขียว โรงเรียนวัดโคกจำหลัก โรงเรียนอัมพวันศึกษา โรงเรียนวัดวัชรธรรมสาธิต โรงเรียนไตรรัตน์นาภิรักษ์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูล สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ทางสถิติที่ใช้ คือค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจำแนก

ตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรมากสองกลุ่มและทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาด้านะทางการบริหารสถานศึกษา พบรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 ค่าร้อยละ ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภาพรวม 5 ด้าน

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล	n = 182		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	4.35	0.53	มาก
2. ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน	4.36	0.48	มาก
3. ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน	4.24	0.50	มาก
4. ด้านการบริหารอาคารสถานที่	4.32	0.51	มาก
5. ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล	4.37	0.57	มาก
ภาพรวม	4.33	0.45	มาก

จากตาราง 1 ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ภาพรวมรายด้าน ทุกด้าน หาค่า t-test จำแนกตามเพศ

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล	n = 182				t	Sig
	ชาย (37 คน)		หญิง (145 คน)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	4.23	0.55	4.38	0.52	1.54	0.12
2. ด้านการบริหารการจัดการเรียนการ สอน	4.28	0.49	4.39	0.48	1.23	0.21
3. ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน	4.18	0.47	4.25	0.51	0.80	0.42
4. ด้านการบริหารอาคารสถานที่	4.22	0.48	4.35	0.51	1.33	0.18
5. ด้านการบริหารการวัดผลและ ประเมินผล	4.26	0.54	4.40	0.58	1.33	0.18
ภาพรวม	4.23	0.43	4.35	0.45	1.44	0.14

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภาพรวม รายด้าน ทุกด้าน จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภาพรวม รายด้าน ทุกด้าน เพื่อหาค่า F-test จำแนกตามอายุ

การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนการกุศล	แหล่งข้อมูล แปรปรวน	n = 182 คน				Sig
		SS	df	MS	F	
1. ด้านการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.36	5	0.47	0.68	0.14
	ภายในกลุ่ม	49.58	176	0.28		
	รวม	51.94	181			
2. ด้านการบริหารการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	3.48	5	0.69	3.15**	0.00
	ภายในกลุ่ม	38.88	176	0.22		
	รวม	42.36	181			
3. ด้านการบริหารสื่อการเรียนการ สอน	ระหว่างกลุ่ม	2.94	5	0.59	2.37*	0.04
	ภายในกลุ่ม	43.72	176	0.24		
	รวม	46.66	181			
4. ด้านการบริหารอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2.44	5	0.489	1.90	0.09
	ภายในกลุ่ม	45.18	176	0.25		
	รวม	47.63	181			
5. ด้านการบริหารการวัดผลและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4.84	5	0.96	3.08**	0.01
	ภายในกลุ่ม	55.33	176	0.31		
	รวม	60.17	181			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.85	5	0.57	2.90**	0.01
	ภายในกลุ่ม	34.61	176	0.19		
	รวม	37.47	181			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ .05**นัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน และด้านการบริหารการวัดและประเมินผล แตกต่างกันส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภาพรวม รายด้าน ทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนการกุศล	แหล่งข้อมูล แปรปรวน	n = 182 คน				Sig
		SS	df	MS	F	
1. ด้านการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.35	3	0.11 0.29	0.409	0.74
	ภายในกลุ่ม	51.59	178			
	รวม	51.94	181			
2. ด้านการบริหารการจัดการ เรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.52	3	0.17 0.23	0.749	0.52
	ภายในกลุ่ม	41.84	178			
	รวม	42.36	181			
3. ด้านการบริหารสื่อการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.26	3	0.09 0.26	0.333	0.80
	ภายในกลุ่ม	46.40	178			
	รวม	46.66	181			
4. ด้านการบริหารอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	0.85	3	0.28 0.26	1.080	0.35
	ภายในกลุ่ม	46.78	178			
	รวม	47.63	181			
5. ด้านการบริหารการวัดผลและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.34	3	0.11 0.33	0.33	0.79
	ภายในกลุ่ม	59.83	178			
	รวม	60.17	181			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.30	3	0.10 0.20	0.48	0.69
	ภายในกลุ่ม	37.17	178			
	รวม	37.47	181			

จากตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ภาพรวมรายด้าน ทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภาพรวม รายด้าน ทุกด้าน เพื่อหาค่า F-test จำแนกตามตำแหน่ง

การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนการกุศล	แหล่งข้อมูล แปรปรวน	n = 182คน				Sig
		SS	df	MS	F	
1. ด้านการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.30	2	0.15	0.53	0.58
	ภายในกลุ่ม	51.64	179	0.38		
	รวม	51.94	181			
2. ด้านการบริหารการจัดการ เรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.14	2	0.07	0.31	0.72
	ภายในกลุ่ม	42.22	179	0.23		
	รวม	42.26	181			
3. ด้านการบริหารสื่อการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.27	2	0.13	0.53	0.58
	ภายในกลุ่ม	46.39	179	0.25		
	รวม	46.66	181			
4. ด้านการบริหารอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	0.49	2	0.24	0.93	0.39
	ภายในกลุ่ม	47.13	179	0.26		
	รวม	47.63	181			
5. ด้านการบริหารการวัดผลและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.03	2	0.51	1.56	0.21
	ภายในกลุ่ม	59.14	179	0.33		
	รวม	60.17	181			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.38	2	0.19	0.93	0.39
	ภายในกลุ่ม	37.08	179	0.20		
	รวม	37.47	181			

จากตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครู ต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภาพรวม รายด้าน ทุกด้าน จำแนกตามตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภาพรวม รายด้าน ทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์

การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนการกุศล	แหล่งข้อมูล แปรปรวน	n = 182 คน				Sig
		SS	df	MS	F	
1. ด้านการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.50	3	0.37	1.32	0.26
	ภายในกลุ่ม	50.44	177	0.28		
	รวม	51.94	181			

ตาราง 6 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนการกุศล	แหล่งข้อมูล แปรปรวน	n = 182 คน				Sig
		SS	df	MS	F	
2. ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.66	3	0.16	0.70	0.58
	ภายในกลุ่ม	41.70	177	0.23		
	รวม	42.36	181			
3. ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.96	3	0.24	0.93	0.44
	ภายในกลุ่ม	45.70	177	0.25		
	รวม	46.66	181			
4. ด้านการบริหารอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	0.90	3	0.22	0.85	0.49
	ภายในกลุ่ม	46.72	177	0.26		
	รวม	47.63	181			
5. ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.27	3	0.31	0.95	0.43
	ภายในกลุ่ม	58.90	177	0.33		
	รวม	60.17	181			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.85	3	0.21	1.03	0.39
	ภายในกลุ่ม	36.61	177	0.20		
	รวม	37.47	181			

จากตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างตามความคิดเห็นผู้บริหารและครู ต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภาพรวม รายด้าน ทุกด้าน จำแนกตามตามประสบการณ์ ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

ความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีดังต่อไปนี้

1. ครูผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก (= 4.04) โดยด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริการอาคารสถานที่ และด้านการบริหารการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของครูผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน และด้านการบริหารการวัดและประเมินผล แตกต่างกันส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

1. ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ทั้งภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความแตกต่างทางเพศทำให้เกิดมุมมองในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน และแม้เพศชายและเพศหญิงจะมีความอ่อนไหว ความละเอียดอ่อนแตกต่างกัน จึงส่งผลต่อความคิดเห็นในการทำงานได้ในบางด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพจน์ โพธิ์วรรณ (2557: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากผลวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากกับครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานน้อย มีความเชื่อว่า การกระทำหรือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความรู้ความชำนาญอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นความคิด ที่ว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องใด ๆ ย่อมจะเป็นโอกาสและมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ยิ่ง ในสังคมปัจจุบัน การศึกษาทำให้คนมีความคิดมากขึ้น ได้ใกล้ชิดกันในการทำงานระหว่างผู้บริหาร และครู ซึ่งถ้าผู้บริหารสร้างความประทับใจให้กับผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจนเกิดความ ประทับใจในลักษณะส่วนตนได้แก่ บุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ ความรู้ทางวิชาการ และ ความสามารถในการบริหาร ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ถ้ามีอยู่ในตัวของผู้บริหารอย่างแท้จริงแล้ว ก็สามารถเป็นที่ยอมรับได้ทั้งครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากไปจนถึงครูที่มีประสบการณ์ ปฏิบัติงานน้อยได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุติมา ศิริไพรวรรณ (2561) ที่กล่าวว่าครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราสาร เขต 1 ที่มีตำแหน่งวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการ ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนการกุศลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ควรทำวิจัยเรื่อง ผลกระทบด้านความแตกต่างระหว่างผู้บริหาร/ครูที่เป็นพระภิกษุที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2. ควรทำวิจัยเรื่อง ศึกษาความแตกต่างหรือผลกระทบเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระหว่าง การศึกษาเอกชนและการศึกษาของหน่วยภาครัฐ

3. ควรทำวิจัยเรื่อง ศึกษาผลปัญหาและผลกระทบในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระหว่างการศึกษาเอกชน และการศึกษาของหน่วยภาครัฐ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2553) **นิยามคำศัพท์หลักสูตร**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด,

แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ. (2546) กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ

แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. (2551) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544) **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดี, 2543.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2549) **พุทธวิธีบริหาร**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูประสิทธิ์ศีลคุณ. การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สักทอง: **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**

(สทมส.) (ปีที่ 21 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2558):

E0014: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

THE OPINION OF THE TEACHERS ON AN ACADEMIC AFFAIR ADMINISTRATION OF THE SCHOOL DIRECTOR. THE SCHOOL IS 26th SCHOOL NETWORK OF BUENKUM DISTRICT OFFICE, UNDER A JURISDICTION DEPARTMENT OF EDUCATION BANGKOK.

ภัทจิรา แสงคำ¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 108 คน แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 108 ฉบับ และเก็บคืนกลับมาได้ 108 ฉบับ คิดเป็น 100 % เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) โดยด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดประเมินผล และด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามลำดับ
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน
3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการวัดประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครู, การบริหารงานวิชาการ

Abstract

This research aimed to study The opinion of the school teachers on an academic administration of the school director. The school is 26th school network of Buengkum District Office, under a jurisdiction Department of Education Bangkok. Their opinions were compared according to gender and work experience. The sample group consisted of 108 teachers who teach in academic year 2020 in school network of Buengkum District Office, under a jurisdiction Department of Education Bangkok. The data were collected from a sample of 108 copies and collected back 108 copies, representing 100% The data collection tool was a questionnaire used to survey teachers' opinions about academic administration of the school director network of Buengkum District Office, under a jurisdiction Department of Education Bangkok. The five level rating scale with the reliability of .92 was employ as a check set of question to get quality data. Statistic of data analysis are the average (), the standard deviation (S.D.), the percentage, the Index of Item – Objective Congruence (IOC), (t-test) and the One-way Analysis of Variance.

The findings revealed that;

1. The opinion of the school teachers on an academic administration of the school director. The school is 26th school network of Buengkum District Office, under a jurisdiction Department of Education Bangkok. is at high level (= 4.04) in all 4 aspects: The media and technology education development got the highest rating while. The curriculum development, aspect of evaluation and aspect of learning management got high level of rating respectively.

2. Teachers with different genders The opinion of the school teachers on an academic administration of the school director. The school is 26th school network of Buengkum District Office, under a jurisdiction Department of Education Bangkok. They differ in both overall and in each aspect.

3. Teachers work experiences. The opinion of the school teachers on an academic administration of the school director. The school is 26th school network of Buengkum District Office, under a jurisdiction Department of Education Bangkok. The overall picture is no different. However, the evaluation aspect was statistically significant at the .05 level.

Keywords: Teachers' Opinions, Academic Administration

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการที่จะช่วยพัฒนาให้บุคคลมีความรู้ความสามารถและเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะผลักดันให้สังคมและประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองต่อไปในอนาคตแนวทางจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของประเทศจะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมการ

ที่มนุษย์จะกลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพมีความรู้ทักษะความชำนาญที่สอดคล้องกับการพัฒนานั้นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้หลายประการโดยกล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาระบบการศึกษาแนวการจัดการศึกษาทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา รวมทั้งเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาซึ่งอาจกล่าวได้ว่าครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน การที่จะพัฒนานคนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะตามความต้องการของสังคมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญคือการบริหารการศึกษาซึ่งถือได้ว่าเป็นหน้าที่อันสำคัญของผู้บริหาร เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญเป็นหน่วยปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นคือคุณภาพ ที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณลักษณะที่พึงประสงค์และความมีสุขภาพอนามัยที่ดี จะส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายการศึกษาชาติ การบริหารโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จย่อมต้องอาศัยความรู้ความสามารถคุณลักษณะที่ดีและคุณธรรมของผู้บริหาร ที่จะบริหารการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด ผู้เรียนจะเป็นเช่นไรนั้นขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติงานตามแนวทางของสถานศึกษา ปัจจุบันการบริหารงานในสถานศึกษาได้จัดรูปแบบการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ บริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไป การบริหารวิชาการจึงมีบทบาทสำคัญ เป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นปัจจัยหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากฝ่ายบริหารวิชาการมีหน้าที่ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง เนื่องจากการบริหารวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรม ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ที่ดำเนินตามนโยบายของสถานศึกษา แต่จากผลการศึกษานั้นพบว่าปัญหาจากการรายงานผลการประเมินระดับชาติ การทดสอบสอบบัณฑิตสอบการศึกษาแห่งชาติ O-Net ในปี พ.ศ. 2561 และ 2562 ของสำนักงานเขตบึงกุ่ม พบว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ในรายวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของนักเรียนมีแนวโน้มว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะลดต่ำลง ทั้งนี้สาเหตุอาจเกิดจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญและความสนใจกับการบริหารงานวิชาการเท่าที่ควรประกอบกับการที่รัฐบาลได้มีการปฏิรูปการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติและใช้ภาวะผู้นำสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้ตอบสนองต่อความต้องการของครู จะส่งผลให้ครูผู้มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอันจะส่งผลถึงคุณภาพนั้นคือความเป็นเลิศทางวิชาการของนักเรียนอย่างสูงสุด เพื่อให้ครูและผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารวิชาการและปฏิบัติด้านการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อสถานศึกษาให้มีคุณภาพและพัฒนาผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
2. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

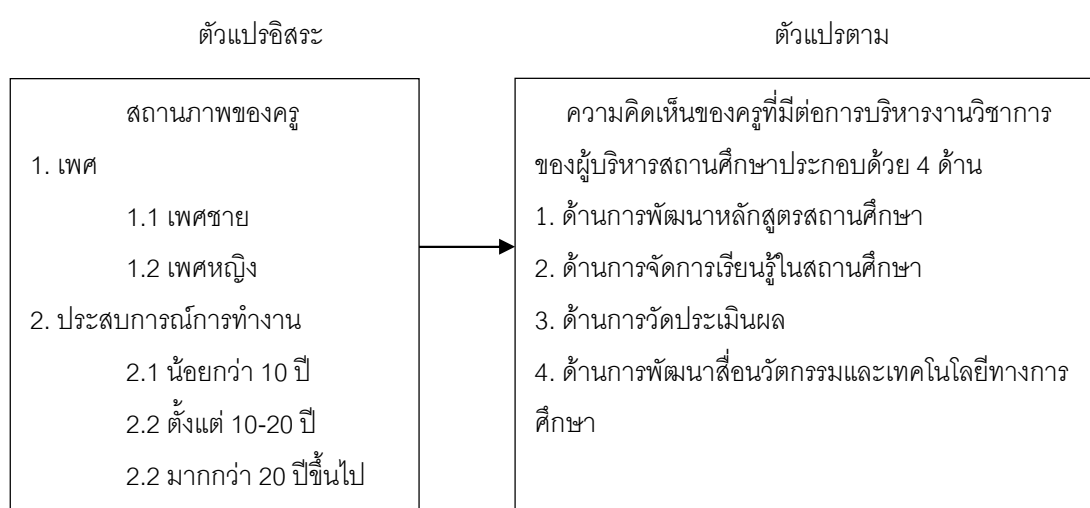
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครมีดังนี้

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการวางแผนในการปฏิบัติงานของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครมีดังนี้

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : แนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2552: 6 - 7)

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม 2563

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการวัดประเมินผล และด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตปทุมวัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 108 ฉบับ ของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บจริง โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ของครอนบาค (cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 150 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 108 คน โดยเทียบจากตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิงด้วยการวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ t-test (Independent Samples Test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลการศึกษาคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงาน เขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.29	.45	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.17	.45	มาก
3. ด้านการวัดประเมินผล	4.21	.38	มาก
4. ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยี ทางการศึกษา	4.31	.48	มาก
รวม	4.04	.50	มาก

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ตาราง 2 ผลการศึกษาคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน เครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัด สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร	ชาย		หญิง		t	p
	N	= 24	N	= 84		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.55	.48	4.22	.41	3.340	.001*
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.50	.38	4.08	.42	4.357	.000*
3. ด้านการวัดประเมินผล	4.38	.35	4.16	.38	2.546	.012*
4. ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.67	.45	4.22	.44	4.436	.000*
เฉลี่ยรวม	4.42	.41	3.93	.48	4.534	.000*

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงาน		ประสพการณ์ในการทำงาน				
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม	แหล่งความ					
โรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม	แปรรูป	SS	df	MS	F	p
สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร						
1. ด้านการพัฒนาลักษณะ สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.349	2		.867	.423
	ภายในกลุ่ม	21.125	105	.174		
	รวม	21.474	107	.201		
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.183	2			
	ภายในกลุ่ม	21.154	105	.0.92	.455	.636
	รวม	21.337	107	.201		
3. ด้านการวัดประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.187	2		8.59**	
	ภายในกลุ่ม	13.35	105	1.093	6	.000
	รวม	15542	107	.127		
4. ด้านการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.575	2			
	ภายในกลุ่ม	24.468	105	.288	1.234	.295
	รวม	25.043	107	.233		
ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.501	2			
	ภายในกลุ่ม	25.582	105	.751	.3.081	.051
	รวม	27.083	107	.244		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสพการณ์ในการทำงาน จำแนกตามประสพการณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการวัดประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.04$) โดยด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านด้านการวัดประเมินผล และด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ครูที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน

3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการวัดประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อภิปรายผล

1. ครูมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทั้ง 4 ด้าน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และรายด้าน ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดประเมินผล และด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ โดยผู้บริหารได้มีการบริหารงานเป็นไปตามความคาดหวังของครู และผู้บริหารได้มีการสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาทางการศึกษา เลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้อื่น ส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตวัสดุสื่อ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จัดให้มีการนิเทศโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นราภรณ์ สุระ (2557: บทคัดย่อ) โดย นราภรณ์ สุระ ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อ 1. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดอบรมสัมมนาหรือฝึกปฏิบัติ รองลงมา ได้แก่ ข้อ 2. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เหมาะสมกับท้องถิ่นครอบคลุม ตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคม และ ข้อ 3. ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารให้ความสำคัญอย่างมากในการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนจัดอบรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในทุกปีการศึกษา และส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อสนองต่อบริบทและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น มีการพัฒนาสาระหลักสูตร อย่างต่อเนื่องแต่อย่างไรก็ตามใน ข้อ 4. ผู้บริหารจัดให้มีการ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ หลักสูตรสถานศึกษาแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษา มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน นั้นยังน้อย และ

จำเป็นต้องมีการพัฒนาในส่วนนี้ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 23) กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อ 5. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดย จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมสอดคล้องกับความรู้และความสนใจ ของผู้เรียน รองลงมา ได้แก่ ข้อ 2. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการ เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ข้อ 3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนให้ครบถ้วน ทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับผู้เรียน โดยเน้นให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้บริหารมีการตรวจแผนการสอนสม่ำเสมอ แต่อย่างไรก็ตามในข้อ 4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรม การเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ในปัจจุบันจะผู้จะมีการวางแผนการบริหารสนับสนุนให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนด้วยวิธีที่หลากหลายในการบริการเพื่อส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน นั้นยังน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ สิริญาพร มุกดา (2558: 70) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้ความสำคัญที่ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย สอดคล้องกับความรู้ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน มีการจัดทำแผนการเรียน การจัดชั้นเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน สถานศึกษาดูวางแผนปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการให้ ผู้เรียนมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย

1.3 ด้านการวัดประเมินผล พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อ 5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำผลการประเมินแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนทุกคนทุกชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนสามารถตรวจสอบความสามารถของตนเองได้ รองลงมา ได้แก่ ข้อ 4. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ครูนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ข้อ 2. ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับวิธีการวัดผลประเมินผลอย่างทั่วถึงสม่ำเสมอ ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด คือ 3. ผู้บริหารให้คณะกรรมการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประเมินผลการเรียนเป็นไปตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งในการวัดและประเมินผลถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552: 69) กำหนดว่า การวัดประเมินผลว่าเป็นข้อมูลสะท้อนให้ผู้สอนทราบถึงผลการจัดการเรียนการสอนของตนและพัฒนาการของผู้เรียน ดังนั้นข้อมูลที่เกิดจากการวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพเท่านั้น จึงจะสามารถนำไปใช้ได้อย่างเป็นประโยชน์ ตรงตามเป้าหมาย

1.4 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษา

กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อ 3. ผู้บริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูเพื่อใช้ในการเรียนการสอน รองลงมา ได้แก่ ข้อ 5. ผู้บริหาร มีประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศเพื่อทราบปัญหาการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการ พัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ข้อ 4. ผู้บริหารมีการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสนับสนุน ให้ครู ได้ผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ ในการสอน ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด 2. ผู้บริหารให้มีการนิเทศการสอนเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยผู้บริหาร สถานศึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรปัทสสร จันทรพิณิจ (2557: 56) กล่าวถึง การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษามีความสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนของครู ดำเนินไปด้วยดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีตามกระบวนการต่างๆ ที่หลักสูตรต้องการ นอกจากนี้ยังม ีความสำคัญในการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนต่อเรื่องที่จะเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ช่วยให้ ประสิทธิภาพเป็นรูปธรรมแก่นักเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดี และช่วยสร้าง สถานการณ์ที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้ บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศและ ประสบการณ์การทำงาน พบว่า

2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้งภาพรวมและ รายด้าน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความแตกต่างทางเพศทำให้เกิด มุมมองในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน และแม้เพศชายและเพศหญิงจะมีความอ่อนไหว ความละเอียดอ่อน แตกต่างกัน จึงส่งผลต่อความคิดเห็นในการทำงานได้ในบางด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพจน์ โพธิ์วรรณ (2557: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ทั้งในภาพรวมไม่แตกต่างกันแต่มีด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการ บริหารวิชาการเป็นการดำเนินงานเป็นทีมซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงาน ส่วนครูที่ทำ หน้าที่ปฏิบัติงานก็จะร่วมทีมทำงานอย่างต่อเนื่องมีการสอนงานจากผู้มีประสบการณ์สูงไปหาผู้มีประสบการณ์น้อย ทำให้ได้เรียนรู้และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงทำให้มุมมองในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุไรรัตน์ จันทไทย (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอกุฉินารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอกุฉินารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาศกกลนคร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน 2. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการนิเทศภายใน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 อยู่ 2 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการจัดการเรียนการสอน 3. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในภาพ รวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.05และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการวัดประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษสถาน ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน
3. ด้านการวัดประเมินผล ครูนำผลการวิจัยไปปรับปรุงวิธีการวัดประเมินผล
4. ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารและครูนำผลการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้ บริหารสถานศึกษาควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
2. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียน เช่น การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป เป็นต้น
3. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขในเรื่องการบริหารงานวิชาการ เชิงลึกเป็นรายโรงเรียน เพื่อให้ทราบปัญหาภายในแต่ละโรงเรียนที่ชัดเจน เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จันทร์ประภัสสร จันทร์พินิจ. (2557). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน บ้านดอนไผ่ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร**. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- จุไรรัตน์ จันทไทย. (2553). ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขต
อำเภอภูพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขสิทธิ์เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- นราภรณ์ สุระ. (2557). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- สิริญาพร มุกดา. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. การค้นคว้าอิสระ ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เอกพจน์ โพธิ์วรรณ. (2557). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.

E0015: ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

LEADERSHIP SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE 21st CENTURY IN 15th NETWORK SCHOOL UNDER A JURISDICTION OF BANGKOK

ปวีณา ครูฑเฝือก¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย () ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การทดสอบ t-test (Independent Samples Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านทักษะวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านทักษะการสื่อสาร และด้านทักษะความร่วมมือ ตามลำดับ
2. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครู, ทักษะภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed to study teachers' opinions about leadership skills of school administrators in the 21st century in 15th network under a jurisdiction of Bangkok. Their opinions were compared according to gender and age and education level. The sample group consisted of 186 teachers who teach in academic year 2020 in 15th network under a jurisdiction of Bangkok. The data collection tool was a questionnaire used to survey teachers' opinions about leadership skills of school administrators in the 21st century in 15th network under a jurisdiction of Bangkok. The questionnaire was a check list and

rating scale has five level rating scale with the reliability of .94 was employ as a check set of question to get quality data. Statistic of data analysis are the average (), the standard deviation (S.D.), the percentage, the Index of Item Objective Congruence (IOC), t-test and the One-way Analysis of Variance.

The finding revealed that;

1. The evaluation of teachers' opinion about leadership skills of school administrators in 15th network under a jurisdiction of Bangkok. Leadership skills of school administrators in the 21st century in 15th network under a jurisdiction of Bangkok is at high level in all 4 aspects: The aspect of vision skills were the highest, creativity skills, communication skills and cooperation skills respectively.

2. Teachers with different gender and age and education level have the same opinions about leadership skills of school administrators in 15th network under a jurisdiction of Bangkok. both the overview and each aspect.

Keywords: Teachers' Opinions, Leadership Skills of School Administrators In The 21st Century

บทนำ

ยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อองค์การและพลเมืองโลก โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กล่าวว่า การพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกช่วงวัยจะต้องมีการยกระดับคุณภาพการศึกษา การเรียนรู้ การพัฒนาทักษะต่าง ๆ พร้อมทั้งต้องส่งเสริมบทบาทสถาบันทางสังคมในการกล่อมเกลาสรางคนดี มีวินัย มีค่านิยมที่ดี และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560: 1) ซึ่งการยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการ ที่สำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ดังคำแถลงนโยบายของรัฐบาล ที่กล่าวว่า จะต้องมุ่งเน้นส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทุกช่วงวัย มีการพัฒนาโรงเรียนควบคู่กับการพัฒนาครู เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับบนพื้นฐาน การสนับสนุนที่คำนึงถึงความจำเป็น และศักยภาพของสถานการศึกษาแต่ละแห่ง (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2562: 22-23) ซึ่งกระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษา จะบรรลุผลสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสถานศึกษาและกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพนั้น (วีรยุทธ์ ชาติตะกัญจน์, 2551: 59) กล่าวว่า สถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จมักจะมีผู้บริหารที่มีความสามารถในการนำ ซึ่งบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการ (Facilitator) เป็นผู้นำ (Leader) เป็นผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นผู้นำนวัตกรรม (Innovation) ภาวะผู้นำจึงเป็นทักษะจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจะต้องมีในการดำเนินการจัดการบริหารการศึกษา เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบ่งชี้ว่าการบริหารงานประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งพฤติกรรมผู้นำนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการประสานงาน และผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้อย่างดี กริฟฟิธส์ (Griffiths, 1956, pp. 243-245) โดยทั่วไปแล้วทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ประกอบด้วย ทักษะทางการจัดการ (Managerial Skills) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) และทักษะทางเทคนิควิธี (Technical Skills) (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แคทซ์และคานัน (Katz&Kahn, 1995) ได้กล่าวถึง ทักษะการ

บริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษามี 3 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านเทคนิควิธี (Technical Skills) 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills และ 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills)

ทักษะภาวะผู้นำ (Leadership Skills) เป็นกระบวนการใช้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ และการบริหารงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำช่วยให้ผู้นำมีความเข้าใจในประสบการณ์และเข้าใจคุณค่าของความเป็นผู้นำในตัวเอง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในหลักการบริหารหรือการจัดการ ตลอดจนมีทักษะในการบริหารหรือการจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมี ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (Educational and Instructional Skills) และทักษะด้านความรู้ความคิด (Cognitive Skills) (พะยอม วงศ์สารศรี, 2547: 57-58) และงานวิจัยของกรรณิกา เรดมอนด์ (2559) ได้สรุปองค์ประกอบของทักษะภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ทักษะความคิดสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 2 ทักษะวิสัยทัศน์ องค์ประกอบที่ 3 ทักษะความร่วมมือ และองค์ประกอบที่ 4 ทักษะการสื่อสาร ทักษะต่าง ๆ เหล่านี้เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสิ่งสำคัญที่สุด คือ ตัวผู้บริหารต้องมีคุณภาพ ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเอง มีความเป็นผู้นำ ต้องนำความเปลี่ยนแปลง และมีความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารได้เป็นอย่างดี (ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ, 2555)

จากผลการประเมินภายนอก รอบสี่ที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกโรงเรียน เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานการประเมิน และพัฒนาเพื่อยกระดับโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น และเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก รอบที่ห้าให้ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงานตลอดจนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

2. ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1. สำนักงานศึกษานำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดทำนโยบาย เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

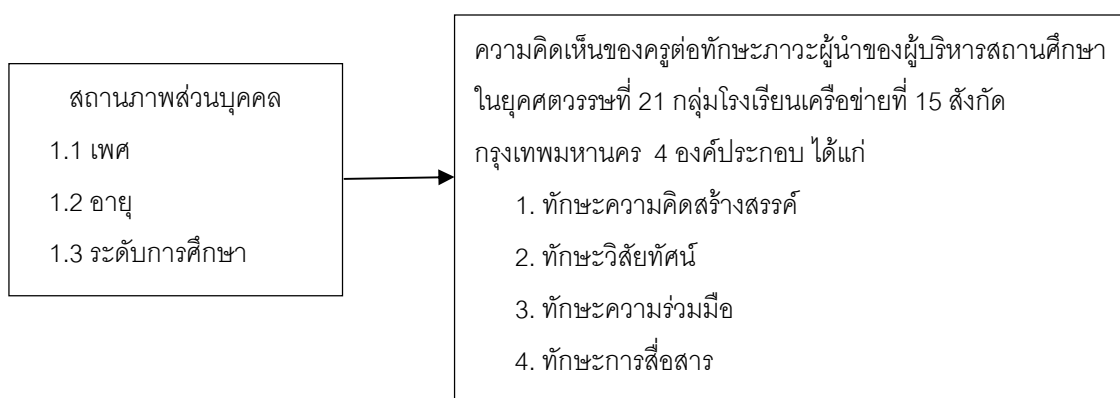
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครไปพัฒนาตนเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามผลการวิจัยของกรรณิกา เรตมอนด์ (2559) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 2. ทักษะวิสัยทัศน์ 3. ทักษะความร่วมมือ และ 4. ทักษะการสื่อสาร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม 2563

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ทักษะภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านทักษะวิสัยทัศน์ ด้านทักษะความร่วมมือ และด้านทักษะการสื่อสาร

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และ ระดับการศึกษา ของครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 186 ชุด คิดเป็น 100 % ของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บจริง โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบ ความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ของครอนบัค (cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 370 คน โดยเทียบจากตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 186 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิงด้วยการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ t-test (Independent Samples Test) และวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	4.16	.21	มาก
2. ด้านทักษะวิสัยทัศน์	4.20	.30	มาก
3. ด้านทักษะความร่วมมือ	4.08	.15	มาก
4. ด้านทักษะการสื่อสาร	4.09	.14	มาก
รวม	4.13	1.5	มาก

จากตาราง 1 ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร	ชาย		หญิง		t	p
	N = 24		N=162			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ .	4.19	.23	4.15	.21	.829	.408.
2ด้านทักษะวิสัยทัศน์ .	4.24	.31	4.20	.30	.684	.495
3ด้านทักษะความร่วมมือ .	4.09	.18	4.08	.14	.321	.749
4ด้านทักษะการสื่อสาร	4.13	.18	4.09	.13	.122	.223
รวม	4.16	17.	4.13	15.	.975	.331

จากตาราง 2 ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุในภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษ ที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัด กรุงเทพมหานคร	แหล่งความ แปรปรวน	อายุ				
		SS	df	MS	F	p
1. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.071	2	035.	779.	460.
	ภายในกลุ่ม	8.282	183	045.		
	รวม	8.353	185			
2ด้านทักษะวิสัยทัศน์ .	ระหว่างกลุ่ม	115.	2	058.	626.	536.
	ภายในกลุ่ม	16.844	183	092.		
	รวม	16.959	185			
3ด้านทักษะความร่วมมือ .	ระหว่างกลุ่ม	043.	2	022.	1.02	360.
	ภายในกลุ่ม	3.842	183	021.		
	รวม	3.885	185			

4. ด้านทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	063.	2	032.	1.635	198.
	ภายในกลุ่ม	3.546	183	019.		
	รวม	3.609	185			
ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	050.	2	025.	1.046	353.
	ภายในกลุ่ม	4.347	183	024.		

จากตาราง 3 ผลการศึกษา พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		t	p
	N = 128		N=58			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ .	4.16	.21	4.15	.22	571.	569.
2ด้านทักษะวิสัยทัศน์ .	4.23	.31	4.15	.27	1.748	.082
3ด้านทักษะความร่วมมือ .	4.08	.14	4.09	.16	-.216	.830
4. ด้านทักษะการสื่อสาร	4.10	.14	4.09	.14	.411	.682
รวม	4.14	15.	4.12	16.	1.094	.276

จากตาราง 4 ผลการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านทักษะการสื่อสาร และ ด้านทักษะความร่วมมือ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 กรุงเทพมหานคร เป็นผู้ที่มีได้รับการคัดเลือก และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีทักษะภาวะผู้นำ ทั้ง 4 ด้าน ส่งผลให้ครูมีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการที่ผู้บริหารมีทักษะภาวะผู้นำในระดับมาก นั้นส่งผลดีต่อการบริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 3) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และยังสอดคล้องกับ ศศิตา เพลินจิต (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านทักษะการสื่อสาร และด้านทักษะความร่วมมือ ตามลำดับ อาจเนื่องจากทักษะวิสัยทัศน์เป็นสิ่งที่สำคัญประการแรกที่ผู้นำจะต้องมีและจะต้องสามารถเผยแพร่ วิสัยทัศน์นั้นไปสู่ครู และผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ (Davis & Newstrom 1989: 254-253; อ้างถึงใน สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2557: 91) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ เทวธีระรัตน์ (2562: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความภักดีของครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านวิสัยทัศน์ ซึ่งเมื่อผู้บริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์แล้วจะเกิดการมองอนาคตที่กว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์ได้ว่าสิ่งที่ต้องการให้องค์กรเป็นไปในอนาคตมีความเป็นไปได้ สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์นั้นได้ชัดเจนและนำวิสัยทัศน์นั้นไปปฏิบัติและเกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

2. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่า

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะภาวะผู้นำในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี และปฏิบัติกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคทั้งเพศชายและเพศหญิง จึงส่งผลให้ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย (2561: 65) ได้ศึกษา

เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวิธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวิธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณรัตน์ พิกุลทอง (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกันโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทุกคนก่อนดำรงตำแหน่งจะต้องได้รับการฝึกอบรมให้มีทักษะภาวะผู้นำเมื่อมาบริหารงานในสถานศึกษามีการพัฒนาสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 ได้อย่างมีคุณภาพทำให้ครูเห็นถึงศักยภาพของผู้บริหารในทุกช่วงอายุ จึงส่งผลให้ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวิธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวิธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ อรวรรณ วงศ์ตุ่น (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5 ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่ง ไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 มีทักษะภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ และเข้าถึงผู้ใต้บังคับบัญชาโดยไม่เลือกปฏิบัติ ส่งผลให้ครูทุกระดับการศึกษามีความรู้สึกที่ดีต่อผู้บริหารสถานศึกษา และมีมุมมองที่เป็นกลางในการแสดงความคิดเห็น ดังนั้น ระดับการศึกษาต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ ชูปฏิบัติ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรักษ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรักษ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

สุภาวดี จันทะลับ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1. ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะวิสัยทัศน์ ทักษะความร่วมมือ และทักษะการสื่อสาร เป็นทักษะที่จำเป็นในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาผู้บริหาร ควรนำทักษะทั้ง 4 ด้าน ไปกำหนดเป็นหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานครไปพัฒนาตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ในหน่วยงานการศึกษา สังกัดอื่น ๆ

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำในด้านอื่น ๆ เพื่อให้ทันยุคทันสมัยและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2553. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กรรณิการ์ เอมอน. (2559). ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ชัยวัฒน์ เทเวธีรารัตน์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา.

กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์.

ปาริชาติ ชูปฏิบัติ. (2554). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา.

บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัราชภัฏบุรีรัมย์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2546. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.

พะยอม วงศ์สารศรี. (2547). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: อรุณ.

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2555). “คุณภาพเริ่มจากผู้บริหาร,” วารสารบริหารการศึกษา มศว.1 มกราคม-เมษายน: 12-13.

- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21** สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วีรยุทธ ชาตะกาญจน์. (2551). **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวดี จันทะลับ. (2553). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2557). **ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา**. ขอนแก่น: อภิชาติการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2562). **แผนยุทธศาสตร์ชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ศรสวรรค์ บุญณกรณชัย. (2561). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียน ทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- อรุณรัตน์ พิกุลทอง. (2560). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ**. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรวรรณ วงศ์ตุ่น. (2560). **คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

Griffiths, D.E. (1956). *Human relations in school administration*. New York: Macminnan.

Katz, D., & Kahn, R. (1995). *Social psychology of organization*. (2nd ed.) New York: Wiley.

E0016: การศึกษาสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน
อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

A STUDY OF THE DEVELOPMENT OF THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE
SYSTEM OF WERUWAN CENTER, KHLUNG DISTRICT, CHANTHABURI PROVINCE,
UNDER THE CHANTHABURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

ภิญญาพัชญ์ เชิงเทิน¹ กุลจิรา รักชนคร² เบญจรัตน์ ราชฉวาง³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการศึกษาศภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของศูนย์เวฟวัน อำเภอ ขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 95 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของศูนย์เวฟวัน อำเภอ ขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05 และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครู จำนวน 76 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบด้วย t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านติดตามผลการดำเนินการ รองลงมาคือด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ ด้านพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

Abstract

This research aimed to study and compare the study of the development of the quality assurance system within schools of Weruwan Center, Khlung District, Chanthaburi Province. Under the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area 2, the population used in this research was the school administrators and teachers of the Weruwan Center, Khlung District, Chanthaburi Province. Under the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area 2, total of 95 people. Samples used in this research These were the school administrators and teachers of the Weruwan Center, Khlung District, Chanthaburi Province. Under the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area 2, the sample size was determined by using ready-made tables of Craig C. and Morgan (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) define error of .05 and stratified random. Get the number of samples The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and double difference test. Comparison of multiple multiple by Scheffe 'method

The results of the research were as follows:

1. The implementation of the development of the quality assurance system within the schools of Weruwan Center, Khlung District, Chanthaburi Province. Under the Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2 in the whole and classified in every aspect. At the highest level In order from the average to low as follows, the following aspects were monitoring of the performance, followed by the determination of educational standards of educational institutes and the development of educational institutions for continuous educational quality. At the highest level

2. The results of comparing the development of quality assurance system within schools of Weruwan Center, Khlung District, Chanthaburi Province. Under the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area 2, it was found that teachers with different sex, age, education level and teaching experience. There were opinions on the condition of the quality assurance system development in schools of Weruwan Center, Khlung District, Chanthaburi Province. Under the Chanthaburi Primary Educational Service Area Office, Zone 2 was not different.

Keywords: Development of an internal quality assurance system

บทนำ

การจัดการศึกษามีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ด้าน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดแนวนโยบายด้านการศึกษา ในมาตรา 80 (3) โดยมีข้อความว่า พัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้ มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลง

ของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์อันเป็นประมุข (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. 2550: 23)

สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีการปฏิบัติงานในปีการศึกษาที่ผ่านมาถือว่า ปัญหาที่พบคือ มีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาสูง ทั้งการใช้ครู สื่อ อุปกรณ์ วัสดุภัณฑ์ เช่น อัตราครูที่ไม่เพียงพอ และในเรื่องของคุณภาพผู้เรียนที่ส่วนใหญ่จะครูจะขาดทักษะการสอนในรายบางวิชาเนื่องจากความไม่ถนัดในการสอน จึงทำให้กระบวนการที่จะนำมาซึ่งการผลการประเมินอาจจะทำให้มีอุปสรรคในบางประการที่เกี่ยวกับความสามารถในการตัดสินใจและการพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียนในการประกันคุณภาพภายใน

จากสภาพและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนวัดเวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

สถานภาพส่วนบุคคลที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

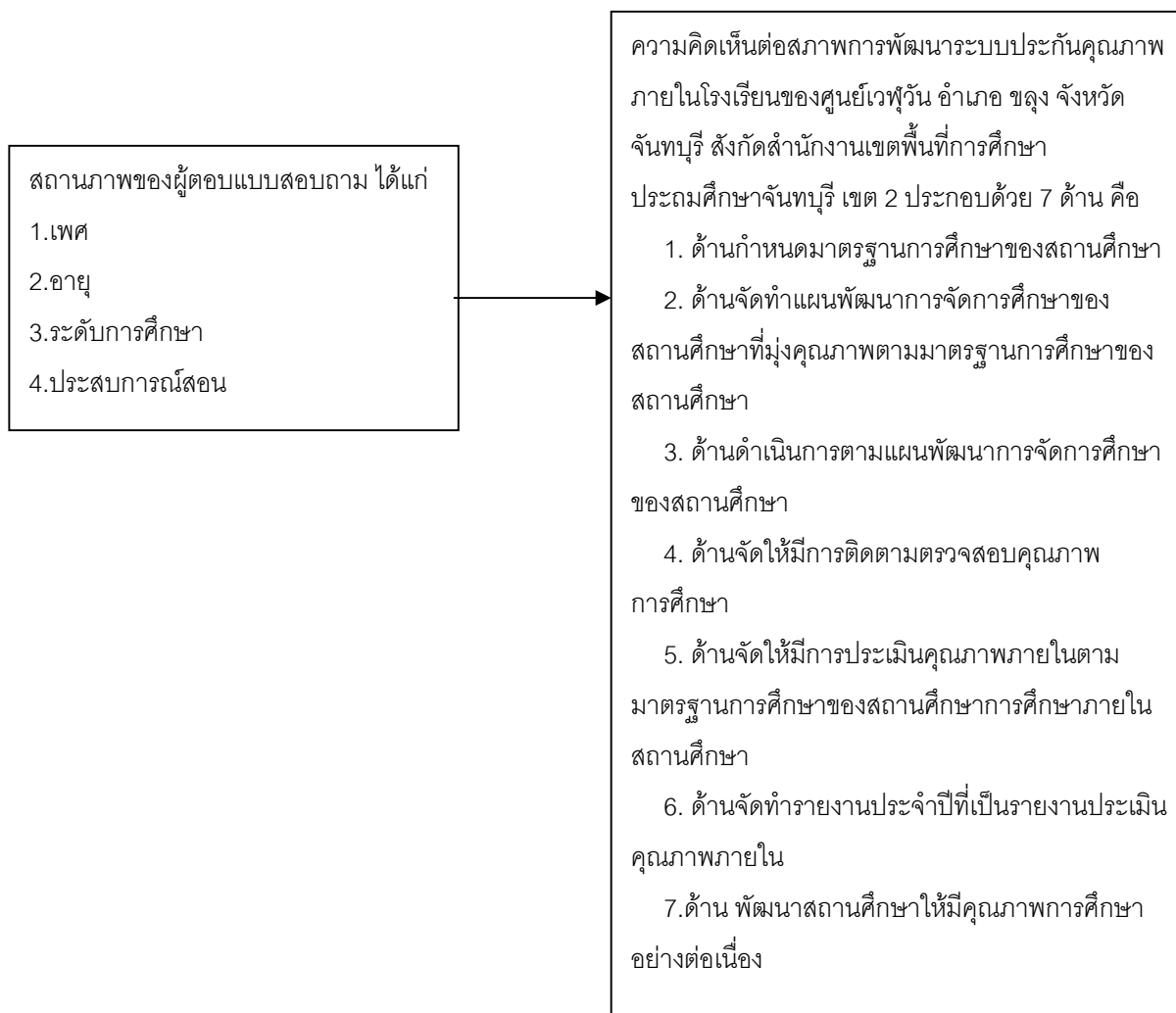
1. ผู้บริหารมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามกรอบแนวคิดดังแสดงในภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอ ชลุม จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ 1) ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาการศึกษาภายในสถานศึกษา 6) ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 7) ด้านพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 95 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05 และสุ่มอย่างง่าย ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครู จำนวน 76 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้าง และหาคุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

2. กำหนดจุดประสงค์ เกณฑ์ประเมินของแบบสอบถาม

3. สร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1 ฉบับ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่เป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach

3. ใช้สถิติทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ด้วยค่า t-test แบบ Independent และ f-test (one way analysis of variance)

4. ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับคำถามปลายเปิด (Open-ended)

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการศึกษาสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.59	.145	มากที่สุด
2.ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.55	.119	มากที่สุด
3.ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.55	.122	มากที่สุด
4.ด้านประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.56	.133	มากที่สุด
5.ด้านติดตามผลการดำเนินการ	4.62	.187	มากที่สุด
6.ด้านจัดทำรายงานการประเมินตนเอง(Self Assessment Report)	4.58	.099	มากที่สุด
7.ด้านพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.59	.133	มากที่สุด
รวม	4.58	.041	มากที่สุด

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวม 7 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. =.041) โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ได้แก่ ติดตามผลการดำเนินการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. =.187) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. =.145) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D.=.133) จัดทำรายงานการประเมินตนเอง(Self Assessment Report) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=.099) ประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. =.133) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. =.122) ,($\bar{X} = 4.55$, S.D.=.119)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของ ศูนย์เวฟวันอำเภอลำลูกเกด จังหวัด จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ

สภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	ชาย (n=10)		หญิง (n =66)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.58	.144	4.59	.149	-.095	.925
2.จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.56	.255	4.55	.097	.020	.986
3.ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.60	.000	4.55	.131	1.756	.096
4.ประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.60	.200	4.56	.126	.501	.622
5.ติดตามผลการดำเนินการ	4.56	.385	4.63	.153	-.338	.766
6.จัดทำรายงานการประเมินตนเอง(Self Assessment Report)	4.61	.096	4.57	.101	.654	.520
7.พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.50	.167	4.61	.127	-1.290	.212
รวม	4.57	.083	4.58	.035	-.151	.893

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ภาพรวมแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของ ศูนย์เวฟวันอำเภอขลุง จังหวัด จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม อายุ

สภาพการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1.กำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.065	.022	1.035	.401
	ภายในกลุ่ม	72	.378	.021		
	รวม	75	.443			
2.จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.014	.005	.299	.826
	ภายในกลุ่ม	72	.285	.016		
	รวม	75	.299			
3.ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.037	.012	.810	.505
	ภายในกลุ่ม	72	.277	.015		
	รวม	75	.315			
4.ประเมินและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.117	.039	2.752	.073
	ภายในกลุ่ม	72	.254	.014		
	รวม	75	.371			
5.ติดตามผลการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	.026	.009	.221	.881
	ภายในกลุ่ม	72	.706	.039		
	รวม	75	.732			
6.จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report)	ระหว่างกลุ่ม	3	.030	.010	1.036	.400
	ภายในกลุ่ม	72	.177	.010		
	รวม	75	.207			
7.พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	3	.030	.010	.533	.666
	ภายในกลุ่ม	72	.343	.019		
	รวม	75	.374			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.002	.001	.267	.848
	ภายในกลุ่ม	72	.034	.002		
	รวม	75	.036			

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีอายุที่ต่างกัน มีสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของ ศูนย์ เวฬุวัน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมแต่ละ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฬุวันอำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

สภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1.กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.003	.003	.116	.737
	ภายในกลุ่ม	73	.441	.022		
	รวม	75	.443			
2.จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.006	.006	.422	.523
	ภายในกลุ่ม	73	.293	.015		
	รวม	75	.299			
3.ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.047	.047	3.474	.077
	ภายในกลุ่ม	73	.268	.013		
	รวม	75	.315			
4.ประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.003	.003	.158	.695
	ภายในกลุ่ม	73	.368	.018		
	รวม	75	.371			
5.ติดตามผลการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.005	.005	.125	.727
	ภายในกลุ่ม	73	.728	.036		
	รวม	75	.732			
6.จัดทำรายงานการประเมินตนเอง(Self Assessment Report)	ระหว่างกลุ่ม	2	.013	.013	1.299	.268
	ภายในกลุ่ม	73	.194	.010		
	รวม	75	.207			
7.พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	.018	.018	1.023	.324
	ภายในกลุ่ม	73	.356	.018		
	รวม	75	.374			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.000	.000	.044	.837
	ภายในกลุ่ม	73	.036	.002		
	รวม	75	.036			

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของ ศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวันอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอน

สภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1.กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.029	.014	.658	.529
	ภายในกลุ่ม	73	.414	.022		
	รวม	75	.443			
2.จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.051	.026	1.972	.167
	ภายในกลุ่ม	73	.248	.013		
	รวม	75	.299			
3.ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.033	.017	1.132	.343
	ภายในกลุ่ม	73	.281	.015		
	รวม	75	.315			
4.ประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.006	.003	1.271	.303
	ภายในกลุ่ม	73	.047	.02		
	รวม	75	.053			
5.ติดตามผลการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.089	.045	1.315	.292
	ภายในกลุ่ม	73	.643	.034		
	รวม	75	.732			
6.จัดทำรายงานการประเมินตนเอง(Self Assessment Report)	ระหว่างกลุ่ม	2	.009	.004	.430	.657
	ภายในกลุ่ม	73	.198	.010		
	รวม	75	.207			
7.พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	.023	.011	.619	.549
	ภายในกลุ่ม	73	.351	.018		
	รวม	75	.374			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.002	.001	.426	.659
	ภายในกลุ่ม	73	.034	.002		
	รวม	75	.036			

จากตาราง 5 พบว่าครูที่มีประสบการณ์สอนที่ต่างกัน มีสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวันอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 สามารถสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัย ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวม 7 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านติดตามผลการดำเนินการ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

2.4 ครูที่มีประสบการณ์สอนที่ต่างกัน สภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวม 7 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านติดตามผลการดำเนินการ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การให้ความสำคัญกับงานการประกันคุณภาพ โดยได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์และส่งเสริมกลุ่มงานนี้อย่างจริงจังโดยให้ศึกษานิเทศก์และผู้ที่เกี่ยวข้อง ออกประเมิน นิเทศ ติดตามการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสียม เป้าเล้ง (2546) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สมุทรสาครเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครเขต 1 ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏดังนี้

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการทำงานในโรงเรียนจะเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ไม่แบ่งชายหรือหญิงทุกคนมีหน้าที่ ที่ต้องคอยดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปรีกษาหรือได้ทุกเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิสักดิ์ ธนวัฒน์กุลชัย (2549: 63) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออก พบว่า บุคลากรเพศชายและบุคลากรเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออก ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการประเมินตนเองของสถานศึกษา และ ด้านการรายงานการประเมินตนเองไม่แตกต่างกัน

2. ครูที่มีอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูทุกโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจและได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งทำให้สถานศึกษาหลายแห่งที่ผ่านการ ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รอบ 4 โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เป็นเครื่องยืนยันว่าสถานศึกษาได้มีความเข้าใจในระบบ การประกันคุณภาพภายในเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ ดอเลาะ การ์ (2556 : 5) ได้ศึกษาสภาพ การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงาน ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามตัวแปร อายุพบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีระดับการศึกษา ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา และครูผู้สอน ได้มีความรู้ความเข้าใจว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากร ทุกคน ในสถานศึกษา คือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดี และมีประสิทธิภาพจะต้อง ดำเนินการอย่างเป็น “ระบบ” ซึ่งมี กระบวนการ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง มีการบริหารงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นพี่เลี้ยง และควบคุมการผลิต ให้โรงเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายที่สำคัญ คือ การมุ่งพัฒนาคุณภาพ ของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่สังคมพึงประสงค์คือ ดี เก่ง มีความสุข และเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทีป แกมกลาง (2555 : 115) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ผู้บริหารโรงเรียนและ ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อ

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานชั้นพื้นฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4.ครูที่มีประสบการณ์สอนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ของศูนย์เวฟวัน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องเรียนรู้และทำทุกปี ประสบการณ์การทำงานจึงไม่มีผลต่อความคิดเห็นของการประกันคุณภาพ การศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546: 14) กล่าวว่า iva การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 มาตรา 6 เพื่อเป็นสิ่งที่ประกันว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะส่งผล ต่อคุณภาพ การศึกษาที่ กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คือเป็นคนดีมีปัญญามีความสุข และมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและ ร่วมมือสร้างสรรค์ในเวทีโลก นอกจากนี้ ยังสามารถดำรงชีวิตในฐานะ พลเมือง ดีของสังคมโลกได้โดยกระบวนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาที่ สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ สำหรับครูในสถานศึกษาทุกแห่ง

ข้อเสนอแนะ

1.ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวันอำเภอลำลูกเกด จังหวัด จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1.1 สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 ควรมีการวิเคราะห์ความต้องการโรงเรียนเพื่อนำข้อมูลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.3 ควรกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.4 ควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุมงานและโครงการของโรงเรียน
- 1.5 ควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุมงานและโครงการของโรงเรียน
- 1.6 ควรกำหนดปฏิทินการติดตาม นิเทศ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของศูนย์เวฟวัน อำเภอลำลูกเกด จังหวัด จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 2.1.ควรจัดให้มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำผลมา พัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
- 2.2.ควรศึกษาความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (2550). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก. 24 สิงหาคม 2550: 23.

- ดอเลาะ การี.(2556). สภาพการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาใน โรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ประทีป แดงกลาง.(2555). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. นครราชสีมา:มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วุฒิสักดิ์ ธนวัฒน์กุลชัย. (2549). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม ความคิดเห็น ของบุคลากร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสียม เป้าเล้ง. (2546). การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ สถานศึกษาขั้น พื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). รายงานวิจัยปฏิบัติการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ.

E0017: ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
เครือข่ายนฤปดินทรจินดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7

OPINION OF TEACHERS ON THE LEADERSHIP OF HIGH SCHOOL ADMINISTRATORS
NARUEBADINTHARACHINDA NETWORK PRACHINBURI OFFICE OF THE SECONDARY
EDUCATION COMMISSION REGION 7

ธัญญาพร พรหมอ่อน¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบ (t-test) สุ่มอย่างง่ายแบบจับฉลาก

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครู, ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compare teachers' opinions about the leadership of the school administrators in secondary schools. Naruebadintharachinda network Prachinburi The Secondary Educational Service Area Office 7 Classified by gender, education level, sample groups used in this research were High school teacher Naruebadintharachinda network Prachinburi Secondary Education Service Area Office 7, total 154 people The research instruments were Questionnaire with a 5-level estimation scale. Statistics used in data analysis were average score. ($\bar{x}$) Standard deviation (SD), random t-test,

The research results were found that

1. Secondary School Teacher Naruebadintharachinda network Prachinburi The Secondary Educational Service Area Office 7 has teachers' opinions on executive leadership. Overall and each side Very level

2. Compare teachers' opinions about the leadership of the high school administrators. Naruebadintharachinda network Prachinburi The Secondary Educational Service Area Office 7, classified by sex and educational background as follows: Not different

Keywords: Opinion , school administrators' leadership

บทนำ

ปัจจุบันการจัดการการศึกษาได้เปลี่ยนไปอย่างมากเนื่องจากกระแสแห่งโลกาภิวัตน์ ซึ่งอยู่ภายใต้การปรับเปลี่ยน พัฒนามาตามความเจริญเติบโตของสังคมทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ทุกฝ่ายต้องตระหนักถึงความจำเป็นของการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามสภาวะเพื่อความอยู่รอดและความมั่นคงของประเทศชาติ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การการเมืองการปกครอง ล้วนส่งผลต่อความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงการศึกษา ส่งผลกระทบโดยตรงต่อบุคลากรทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้ตนเองมีประสิทธิภาพในการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าการศึกษานั้นมีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติ โดยเฉพาะในปัจจุบันทรัพยากรที่สำคัญที่สุด คือทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและศักยภาพในการประกอบกิจการ ของแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ของคนในชาตินั้น (กนกพร ศรีเปลี่ยนจันทร์.2550:11)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กระบวนการพัฒนาคุณภาพคนให้เป็นเครื่องมือที่จะพัฒนาศักยภาพเพื่อเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาจะต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีพัฒนาการที่สมดุลทั้งทางด้านสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องมีความสำคัญอย่างยิ่งที่กำลังหลักในการปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นจึงต้องมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบที่ต่อเนื่องและยั่งยืนเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นได้พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาอาชีพอย่างแท้จริง ซึ่งการพัฒนา การพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นก็คือการศึกษาเพิ่มการศึกษาให้กับตนเองยกระดับคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานงานผลิตเวลา คุณลักษณะคือการพัฒนาบุคลิกลักษณะให้เป็นผู้ที่มีความสง่างาม มีคุณธรรม รักษาความดีงามค่านิยมอันดีของสังคมซึ่งจะเป็นหนทางแห่งความเจริญก้าวหน้าและมีผลต่อการพัฒนาการศึกษาในการปฏิรูปการศึกษาโดยมีส่วนร่วมทุกฝ่ายรวมถึงตัวผู้บริหารด้วย เพราะผู้บริหารเป็นผู้กระทำให้ทุกคนในองค์กรปฏิบัติงานด้วยความราบรื่นและมีความพึงพอใจ การบริหารงานของโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพต่อเมื่อผู้บริหารมีทักษะพื้นฐานในการบริหารและมีคุณสมบัติที่ดีต่อการบริหารบุคคลที่เป็นหลักสำคัญที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียน

การปฏิรูปการศึกษามุ่งเน้นให้เกิดคุณภาพทั้งด้านผลผลิต กระบวนการจัดการ และปัจจัยต่างๆ โดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษา พัฒนาระบบ บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ ก็คือผู้บริหารสถานศึกษา เพราะต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่อง การเรียน การสอน และการเรียนรู้ รวมทั้งประสานสัมพันธ์ ระดมและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ (สุพล วังสินธ์.2545: 29) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเปรียบได้ว่าเป็นจอมทัพสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางบริบท (Context) หลากหลายส่วนนั้น น่าจะเปรียบได้กับ ผู้บริหารมืออาชีพซึ่งเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่จะทำหน้าที่ที่สำคัญให้ไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพ คุณภาพ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาแห่งนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการกระตุ้นให้บุคคลอื่นเชื่อและยอมรับวิธีการทำงานของตน (ธงชัย สันติวงษ์.2551: 156) ทำหน้าที่ประสานการทำงานของสมาชิกในกลุ่มให้ประสบความสำเร็จช่วยเหลือผู้ร่วมงาน ขจัดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ประสานการทำงานเพื่อการบรรลุเป้าหมาย โดยทำให้วัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้พลังอำนาจที่ได้รับการยอมรับ สร้างแรงจูงใจต่อผู้ปฏิบัติงานให้ทำงานจนประสบความสำเร็จ ซึ่งการกระทำนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้นำมีภาวะผู้นำ ด้วยเหตุนี้ ผู้นำกับภาวะผู้นำจึงมีความสัมพันธ์กัน ภาวะผู้นำสามารถเรียนรู้ ผักผ่อน และสร้างขึ้นมาได้และเป็นหัวใจของความสำเร็จในทุกองค์กร สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาเกิดจากภาวะผู้นำตามการรับรู้ของครูที่แตกต่าง

ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร ความรุ่งเรืองขององค์กรขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำซึ่งอาศัยปัจจัยช่วยส่งเสริมรวมทั้งผู้ตามด้วย ผู้นำจึงต้องแสดงภาวะผู้นำด้วยความมุ่งมั่น มีมนุษยสัมพันธ์และความคิดสร้างสรรค์ ยอมรับฟังและยินดีช่วยเหลือผู้อื่น(อารี พันธมณี. 2546: 41-43) มีการกำหนดโครงสร้างขององค์กรและระบบการบริหารงานที่ชัดเจนสนับสนุนให้ผู้ตามเกิดกำลังใจมีความกระตือรือร้นในการทำงาน รู้จักสร้างคน สร้างทีมงาน เพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาสถานศึกษา และจัดการศึกษาในทุกระดับ ทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชาติ ระดับโลก ในระดับองค์กรมีการยอมรับกันว่าความสำเร็จขององค์กรไม่ว่าจะเรียกว่าเป็นการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์(Results-Based Management) ประสิทธิภาพหรือประสิทธิภาพ ล้วนแต่ขึ้นกับ ภูมิปัญญา ความคิดอ่าน และแนวปฏิบัติที่สร้างสรรค์ของผู้นำในองค์กรทั้งสิ้น (ทิพาวดี เมฆสวรรค์.2538: 10) ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีภาวะผู้นำส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษารวมถึงผลการปฏิบัติงานของบุคคลในสถานศึกษา ความพึงพอใจในการทำงาน และความผูกพันกับสถานศึกษา

Abrason (1996: 15) ภาวะผู้นำเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งของนักบริหารต่อการที่จะนำหน่วยงานหรือองค์กรไปสู่จุดหมายถึงความสำเร็จเพราะผู้นำจะเป็นผู้กำหนดนโยบายวางแผนและเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารงานขององค์กร ผู้นำต้องมีความเสียสละอดทนมีความเป็นกลางมีความเมตตาและความเป็นประชาธิปไตยการสร้างเสริมภาวะผู้นำเป็นศิลปะแบบหนึ่งที่ต้องเรียนรู้และปรับปรุง ภาวะผู้นำยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษานั้นต้องมีคุณสมบัติของความน่าเป็นผู้นำที่ดีอย่างครบถ้วนจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างยิ่ง

ปัญหาในการท้าวัจัยครั้งนี้เนื่องมาจากสภาพปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารที่ส่วนใหญ่ว่าการพัฒนาทางด้านภาวะผู้นำ ผู้วิจัยจึงสนใจในเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน และศึกษาความคิดเห็นของครูที่ว่าเพศและระดับการศึกษาที่ผู้บริหารปฏิบัติงานอยู่นั้นแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทวารจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาธิการเขต 7 ใช้เป็นแนวทางประกอบการคัดเลือกผู้บริหารเพื่อปรับปรุงพัฒนา และบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตาม เพศ ระดับ การศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ครูในโรงเรียนมัธยม เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำนวน 7 โรงเรียน มีครูทั้งสิ้น 251 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ครูในโรงเรียนมัธยม เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ครูจำนวน 154 คน ได้จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie;&Morgan. 1970: 607-610) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบ่งชั้นด้วยวิธีการจับฉลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

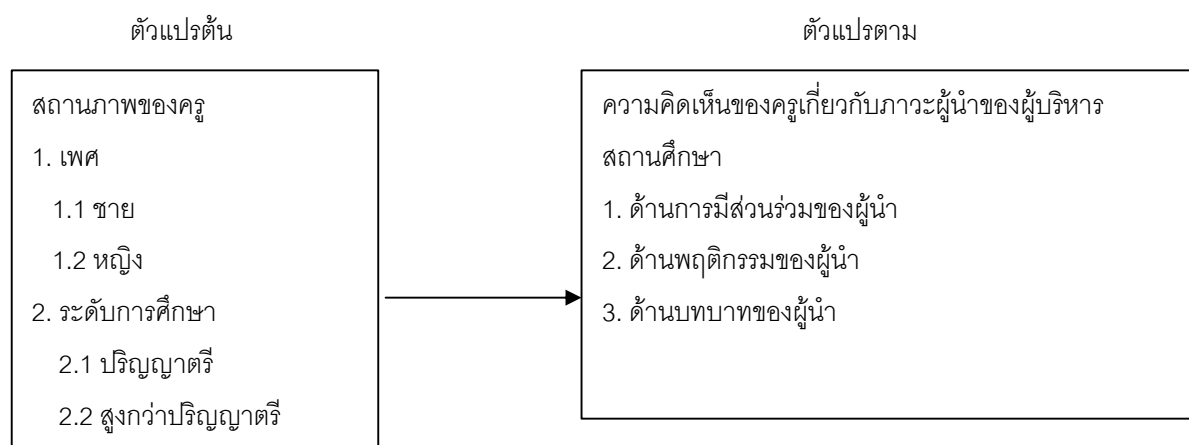
1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของครู ซึ่งจำแนกเป็น
 - 1.1 เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง
 - 1.2 ระดับการศึกษามี 2 ระดับ คือปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็น 3 ด้านคือ
 1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำ
 2. ด้านพฤติกรรมของผู้นำ
 3. ด้านบทบาทของผู้นำ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยม เครือข่ายนฤปดินทรจินดาจังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นต่อไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองในด้านการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในด้านการบริหารงานอื่นๆ ขึ้นไป
3. สถานศึกษาและหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประกอบการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งระดับผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาครั้งนี้ ใช้แนวคิดของอับราฮัมสัน (Abramson.1995:5) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจำแนกเป็น 3 ด้าน คือด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำ ด้านพฤติกรรมของผู้นำและ ด้านบทบาทของผู้นำ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามเพศ มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยม เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามระดับการศึกษา มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา(Descriptive Study) โดยมุ่งการศึกษาระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาระดับความคิดเห็นของครู โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 154 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60-1.00 และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษา ครูโรงเรียนมัธยมเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำนวน 7 โรงเรียน มีครูทั้งสิ้น 251 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำนวน 154 คน ตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970 : 607 – 610) สุ่มอย่างง่ายแบบจับฉลาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อคำถามแบบปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์รายข้อ (Content Analysis)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ดำเนินการโดยการส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงครูโรงเรียนมัธยมเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำนวน 154 ฉบับ ด้วยวิธีการนำส่งด้วยตัวเอง

2. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม พร้อมตรวจสอบความถูกต้อง ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 154 ฉบับ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยม เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ใน 3 ด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำ	4.34	.34	มาก	3
2. ด้านพฤติกรรมของผู้นำ	4.35	.36	มาก	2
3. ด้านบทบาทของผู้นำ	4.39	.40	มาก	1
รวม	4.38	.36	มาก	

พบว่า ระดับ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยม เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .36) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก อันดับแรกด้านบทบาทของผู้นำ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .40) รองลงมาคือ ด้านพฤติกรรมของผู้นำ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .36) และด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .34) ตามลำดับ

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยม เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามเพศ

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ชาย		หญิง		t	p
	(n= 50)		(n = 104)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำ	4.35	.30	4.34	.36	.049	.371
2. ด้านพฤติกรรมของผู้นำ	4.34	.33	4.36	.38	-.237	.424
3. ด้านบทบาทของผู้นำ	4.40	.35	4.39	.43	.175	.131
รวม	4.36	.27	4.39	.40	-.420	.149

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมเครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยม เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	(n= 98)		(n = 56)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำ	4.35	.36	4.32	.29	.519	.083
2. ด้านพฤติกรรมของผู้นำ	4.37	.38	4.32	.34	.857	.746
3. ด้านบทบาทของผู้นำ	4.42	.43	4.35	.35	1.014	.125
รวม	4.41	.41	4.33	.27	1.281	.159

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยม เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายานฤบดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 สามารถสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัย ดังนี้

1. ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ชายานฤบดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ชายานฤบดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ชายานฤบดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ตามการรับรู้ของครูสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ชายานฤบดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเป็นตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าครูมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น มุมมองในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งผู้บริหารที่ใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลให้บุคลากรมีแรงจูงใจและความ มั่นใจในการทำงาน เกิดความร่วมมือทุกฝ่าย ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ ช่างนาถ (2549) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ทั้งโดยภาพรวมและเมื่อแยกแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ชายานฤบดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา พบว่า

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ชายานฤบดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำ ด้านพฤติกรรมของผู้นำ และด้านบทบาทของผู้นำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันในแง่ความคิด ความสนใจ ความชอบ และเนื่องจากประสบการณ์การทำงานทำให้มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่แตกต่างกันมาก เนื่องจากในการทำงานมีเป้าหมายอันเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของแจ่ม มั่นสติ (2554) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนอนุบาลชุมชนบางบ่อ (ศุภกิจพัฒนรังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ชายานฤบดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ไม่แตกต่างทุกด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำ ด้านพฤติกรรมของผู้นำ และด้านบทบาท

ของผู้นำ ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงานการพัฒนาศักยภาพของข้าราชการครูในสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ โดยการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน พัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และด้วยวุฒิการศึกษาที่ไม่แตกต่างกันมาก สามารถดำเนินการกิจในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ภาวะผู้นำในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของแฉล้ม มั่นสติ (2554) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนอนุบาลชุมชนบางป่อ (ศุภพิพัฒน์รังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านพฤติกรรมของผู้นำ ควรเป็นผู้ให้กำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ กล้าคิด กล้าทำ และมีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆ เพื่อประโยชน์ต่อสถานศึกษาควรมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง สม่ำเสมอ และควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการมอบหมายงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ และให้อิสระในการตัดสินใจ

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำ ควรมีการวางแผนการทำงานบนพื้นฐานของข้อมูลที่ต้อง มีการวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องตรงประเด็นและเข้าถึงปัญหาได้อย่างชัดเจนมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน สามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานรวมกันได้ มีการมอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคลแต่ในทางปฏิบัติคนที่ทำงานมักจะได้รับมอบหมายงานมากเป็นพิเศษ มีการระดมทรัพยากรและจัดหางบประมาณในการทำการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระและควรให้มีการซ่อมแซมเมื่อชำรุดโดยจัดให้มีผู้ที่รับผิดชอบอย่างจริงจัง เป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีการส่งเสริมด้านเทคโนโลยีให้มากกว่านี้ควรจัดสรรคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนได้เรียนรู้ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ด้านการวิจัยในทางปฏิบัติควรส่งเสริมและจัดอบรมให้ครูได้ทำวิจัยกันอย่างจริงจังและต่อเนื่องมีการวางแผนงานร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา เครือข่ายนฤปดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7

เอกสารอ้างอิง

กนกพร ศรีเปลี่ยนจันทร์. (2550) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

แฉล้ม มั่นสติ. (2554) ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนอนุบาลชุมชน

บางบ่อ (ศุภกิจพัฒนรังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 2
กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ทิพาวดี เมฆสุวรรณ. (2538). การส่งเสริมประสิทธิภาพในระบบราชการ. กรุงเทพฯ.

ธงชัย สันติวงษ์. (2551). องค์การและการบริหารงาน (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.

วสันต์ ช่างนาคน (2549) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอลำ
จังหวัดจันทบุรี วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุจิตรา สิทธิณรงค์. (2553). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็นเพรส.

สุพล วงสินธุ์. (2545). การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้. วารสารประกันคุณภาพ.
5 (กรกฎาคม) , 12 - 14.

อารี พันธุ์ณี. (2546). จิตวิทยาสร้างสรรค์การสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไยใหม่เอ็ดดูเคท.

Abramson.(1995). Full leadership development. California : SAGE,5-9

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and
Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.

E0018: Study income management during the COVID-19 situation Staff of Ban Nang Sareng Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Yala

อภิสิทธิ์ อีซอ¹ นาวาวี สาเมาะ² อาหะมะ บาราเฮง³ วัชร ขาวสังข์

^{1,2,3} นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

อาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ศึกษาการบริหารจัดการรายได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 เจ้าหน้าที่พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสเรอ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ประชากรได้แก่ เจ้าหน้าที่พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสเรอ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 20 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวางแผน การบริหารคน เทคนิคการบริหาร ประชากรได้แก่พนักงานส่วนตำบลบันนังสเรอ จำนวน 20 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนาได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่พนักงานส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงมีอายุ 25-35 ปี มีระดับการศึกษาจบปริญญาตรี กลุ่มรายได้ที่มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดคือ 9,000-20,000 บาท และการวางแผนพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารคน รองลงมา คือ การวางแผน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เทคนิคการบริหาร

คำสำคัญ: เจ้าหน้าที่พนักงาน, องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสเรอ, รายได้

Abstract

The purpose of this study Study income management during the COVID-19 situation Employees of Tambon Bannang Sareng Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Yala Province. 20 employees of Bannang Sareng Subdistrict Administrative Organization, Yala Province, used a questionnaire as a research tool. The statistics used in data analysis were percentage, frequency, mean, and average values. Personnel management planning, administrative techniques The population consisted of 20 Bannang Sareng Sub-District Employees by using a questionnaire tool to collect data. Descriptive statistics were used such as percentage, frequency, mean, baseline deviation. The results of the research were as follows: Most of the staff are female, aged 25-35 years, have a bachelor's degree. The income group with the highest average income was 9,000-20,000 baht and planning found that the item with the highest average was people management, followed by planning and the one with the lowest was management technique.

Keywords: Staff Officer, Ban Nang Sareng Subdistrict Administrative Organization, Revenue

บทนำ

ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญการระบาดของเชื้อโควิด-19 จากการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของไวรัสโควิด 19 กลายเป็นมหาวิกฤติทางสาธารณสุขโลก ภาครัฐในหลายประเทศต้องใช้มาตรการป้องกันครั้งใหญ่ เพื่อจำกัดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ถูกพบครั้งแรกในอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน โดยพบหลักฐานการแพร่จากคนสู่คนต่อมามีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นในกลางเดือนมกราคม พ.ศ. 2561 และได้พบผู้ป่วยยืนยันในหลายประเทศทั่วโลก จนเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรคโควิด-19 เป็นการระบาดใหญ่ที่มีจำนวนผู้ป่วย และผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก อย่างรวดเร็ว อัตราการเสียชีวิตจากโรคประมาณร้อยละ 4.601 อาการที่พบบ่อยที่สุดของโรคโควิด-19 คือมีไข้ อ่อนเพลียและมีอาการไอแห้ง ผู้ป่วยบางรายอาจมีอาการปวดเมื่อย คัดจมูก น้ำมูกไหล เจ็บคอหรือท้องเสีย อาการเหล่านี้มักจะไม่รุนแรงแต่มีรายงานว่าประมาณ 1 ใน 6 คนที่ได้รับเชื้อโรคโควิด-19 ป่วยหนักและหายใจลำบาก 1 โดยกลุ่มผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคประจำตัวเช่น โรคหัวใจ โรคเบาหวาน ระยะพักตัวของโรค (ตั้งแต่สัมผัสกับไวรัสจนมีการแสดงอาการ) อยู่ระหว่าง 2-14 วัน (พระปณฺญาพินิจ สง่างวงศ์)

สถานการณ์ของผู้ติดเชื้อทั่วโลก ณ วันที่ 21 เมษายน 2563 พบว่า มีผู้ติดเชื้อที่ยืนยันแล้วทั้งสิ้น 2,503,385 ราย เสียชีวิต 171,796 ราย ส่วนสถานการณ์ของโรคโควิด-19 ในประเทศไทยพบว่า มีผู้ติดเชื้อที่ยืนยันแล้วทั้งสิ้น 2,811 ราย เสียชีวิตรวม 48 ราย รักษาหาย 2,108 ราย 3 ประมาณร้อยละ 50 ของผู้ติดเชื้อกลุ่มนี้มีความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยที่ไม่เปิดเผยประวัติเสี่ยงต่อการสัมผัสเชื้อโควิด-19 จึงถือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามมาตรการในการลดการระบาดของโรคโควิด-19 การระบาดของโรคโควิด-19 ที่เกิดขึ้นได้สร้างความวิตกกังวลและความเครียดให้กับคนทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทยด้วย โดยมีความเครียดและความกังวลที่เกิดจากสาเหตุและมาตรการต่างๆ เช่น การกักตัวติดเชื้อ ความกังวลจากมาตรการปิดประเทศเป็นต้น การรับรู้ถึงความเสี่ยงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่จะเตรียมการในการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ซึ่งเมื่อมีรับรู้ความเสี่ยงที่ดี จะส่งผลให้มีการป้องกันตนเอง ช่วยลดความวิตกกังวลและความเครียดได้ การรับรู้ความเสี่ยงจะช่วยให้การกำหนดเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลได้ 5 การรับรู้ภาวะความเสี่ยงด้านสุขภาพเป็นความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสุขภาพของตนเองในแต่ละเวลา การส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพเพื่อให้ช่วยป้องกันโรคนั้น ทฤษฎีการรับรู้ความเสี่ยงด้านสุขภาพ เป็นทฤษฎีที่ใช้ในการอธิบายและทำนายพฤติกรรมในการป้องกันโรค โดยการที่บุคคลจะมีพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อหลีกเลี่ยงจากการเป็นโรค จะต้องมีความเชื่อหรือรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรค และรับรู้ว่าการป้องกันนั้นมีความรุนแรงและมีผลกระทบหลายอย่าง และการมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมจะเกิดผลดีในการลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคหรือช่วยลดความรุนแรงของโรคโดยไม่มีอุปสรรคต่อการปฏิบัติ ซึ่งหากคนมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงของโรคโควิด-19 จะมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันตนเองช่วยป้องกันโรคโควิด-19 ได้ และสามารถปฏิบัติตามมาตรการการควบคุมและป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คนและทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกหยุดชะงักพร้อมกัน กิจกรรมการผลิตที่หยุดชะงักพร้อมกับรายได้และกำลังซื้อที่ลดลงรุนแรงทำให้ลูกกลามเป็นวิกฤติทางเศรษฐกิจทั่วโลก สถานการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลให้เศรษฐกิจโลกในปีนี้มีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะถดถอย ทำให้รัฐบาลในหลายประเทศทั่วโลกต้องเร่งอัดมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาผลกระทบจากโควิด 19 ปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกเริ่มผ่อนมาตรการล็อกดาวน์เพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะในประเทศที่ควบคุมการแพร่ระบาดได้ดี อาทิ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไทย แต่หลายฝ่ายยังกังวลถึงการระบาดในระลอกที่สองหรือสาม เพราะโควิด 19 เป็นโรคอุบัติใหม่ที่เราจึงยังไม่มีข้อมูลมากนัก รวมถึงยังไม่มีวัคซีนป้องกัน เวลานี้ คงไม่มี

ประเด็นใดที่คนสนใจได้มากเท่ากับการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ที่องค์การอนามัยโลก (WHO) ยกย่องให้เป็น “ภาวะการระบาดใหญ่ทั่วโลก” แล้ว แม้มีข่าวดีจากจีนที่สถานการณ์เริ่มทรงตัว แต่การแพร่ระบาดในประเทศอื่นนอกจีนกลับขยายไปมากกว่า 60 ประเทศ โดยข้อมูล ณ 15 มี.ค. 63 มีผู้ติดเชื้อสะสม 1.4 แสนราย ประเทศที่มีผู้ติดเชื้อสูงสุด 10 อันดับแรกมีขนาดเศรษฐกิจรวมกันสูงถึงกว่า 2 ใน 5 ของโลก (พระปณฺญาพัฒน์ แสงวงศ์ดี)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจังหวัดยะลา ในปี 2563 จังหวัดยะลา โดยนางลัดดา พุทธชาติ คลังจังหวัดยะลา เผย ผลกระทบจากโควิด-19 ส่งผลกระทบในด้านภาคการส่งออก ยางพาราส่งไม่ได้เนื่องจากปัจจัยหลัก ๆ คือ ราคายางพาราลดลงจากปีที่แล้วกับผลผลิตน้ำยางซึ่งลดลง ทำให้เศรษฐกิจจังหวัดยะลา ในปี 2563 ติดลบตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์จนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีแนวโน้มจะขึ้นมาเป็นบวก

ขณะ ด้านผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะทุเรียนซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดยะลา นางมุสตี จ่ายเจริญ พาณิชย์จังหวัดยะลา ระบุ ตลาดทุเรียนปีนี้ปริมาณผลผลิตมี ประมาณ 53,000 ตัน มากกว่าปีที่แล้ว ซึ่งมีจำนวน 50,000 ตัน ส่วนราคาในปีนี้อยู่ในเกณฑ์ดี มีพ่อค้าจากภายนอกมารับซื้อจำนวนมาก ผลผลิตทยอยออกเป็นรุ่น ๆ มี 4 รุ่น ช่วงนี้อยู่ในรุ่นที่ 3 รุ่น 4 ปัจจุบันราคาก็ยังดีอยู่ โดยผลผลิตจะมีไปจนถึงเดือนกันยายน เนื่องจากทุเรียนทยอยออกไม่กระจุกตัว พ่อค้ามีความต้องการจะซื้อ พอหลาย ๆ พ่อค้าเข้ามาทำให้เกิดการแข่งขัน ทำให้ราคาสูงเกิน 100 บาทต่อกิโลกรัม ชาวสวนทุเรียนก็ยิ้มได้ ปัจจุบันแผงรับซื้อทุเรียนตลาดมลายูบางกอก เกรด A B อยู่ที่ 105 บาท ขณะที่ตลาดออนไลน์ก็เพิ่มขึ้นจากรายเดิมที่มีอยู่ เนื่องจากลูกหลานรุ่นใหม่เรียนจบก็จะมาช่วยขายออนไลน์ด้วย

ตำบลบันนังสาเรงมีประชากรราว 6,984 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร (ปลูกยางพารา, ทำนา, ไร่ข้าวโพด, ไร่ถั่ว, สวนทุเรียน ฯลฯ) รองจากการทำการเกษตรจะเป็นอาชีพค้าขาย (ร้านขายของชำ, ร้านน้ำชา, ร้านขายอุปกรณ์ก่อสร้าง, ร้านอาหาร ฯลฯ) ซึ่งล้วนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อโควิด -19 ทำให้รายได้ของประชากรในพื้นที่ลดลงอย่างมาก กระบอบด้วยราคายางพาราที่ตกต่ำในปัจจุบันทำให้รายได้ไม่พอต่อคนในครอบครัว

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจรายได้ประชากรในพื้นที่ตำบลบันนังสาเรง ร่วมกับฝ่ายสำนักงานปลัดขององค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสาเรง ทราบว่า รายได้ของชาวบ้านที่ประกอบอาชีพปลูกพารามีรายได้เฉลี่ยต่อวัน 100 บาท คิดเป็นจำนวน 60% ของกลุ่มที่ปลูกยางพารา อีก 40% มีรายได้มากกว่า กระบอบด้วยราคายางพาราก่อนการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ราคาตกต่ำอยู่แล้ว เมื่อมีการระบาดเกิดขึ้นยิ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อราคายาง เนื่องจากเศรษฐกิจโลกหยุดชะงักซึ่งรวมถึงการส่งออกยางพารา ถึงแม้ภายในประเทศจะยังมีความต้องการยางพาราในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ก็ตาม ถัดมาจากอาชีพการเกษตรจะเป็นอาชีพค้าขายจำนวน 66 ร้านในพื้นที่ตำบลบันนังสาเรง ซึ่งล้วนประสบปัญหาทางด้านรายได้เช่นกัน เนื่องจากชาวบ้านมีรายได้ที่ลดลงทำให้อัตราการใช้บริการร้านค้าหรือการซื้อสินค้าก็ลดลงตามรายได้เช่นกัน

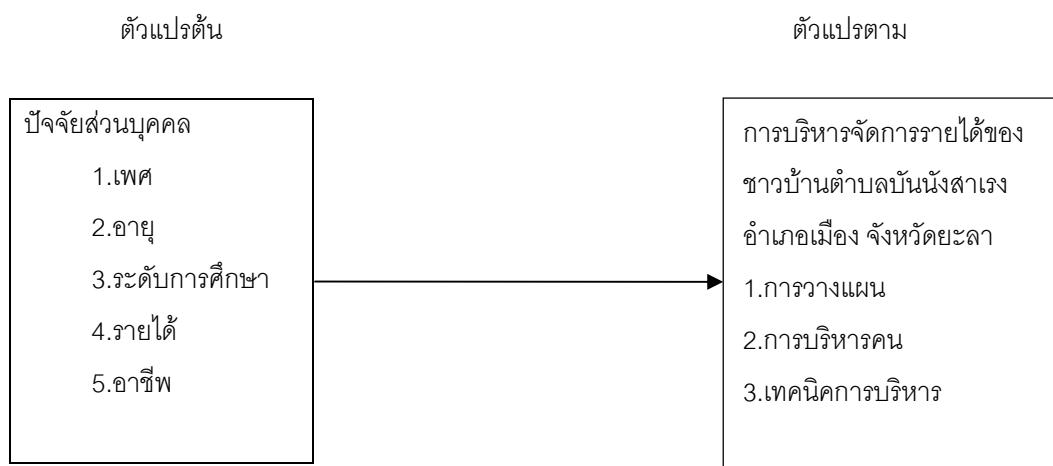
วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการบริหารจัดการรายได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของเจ้าหน้าที่พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ประโยชน์ของผลการวิจัย

เจ้าหน้าที่พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลาได้ทราบถึงศักยภาพในการบริหารงานในสถานการณ์โควิด-19ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาเรงและได้ทราบถึงสภาพแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตและรายได้ของประชากรในช่วงโควิด-19

กรอบแนวคิด

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนขององค์การบริหารตำบล บ้านนั้งสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบสอบถาม เพื่อนำไปในการทำวิจัยครั้งนี้ มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่1.สถานภาพของบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ตอนที่2.แบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผน การบริหาร เทคนิคการบริหารเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการให้คะแนน 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารรายได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของชาวบ้าน ตำบลบ้านนั้งสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ซึ่งมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวม ดังนี้

1. เก็บข้อมูลวิจัยเกี่ยวกับรายละเอียดในแบบสอบถามและวิธีการเก็บแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่พนักงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยการลงพื้นที่สอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. เก็บรวบรวมเนื้อหาที่ลงพื้นที่ ที่เสร็จแล้วมาตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์แล้ว นำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติไว้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. เจ้าหน้าที่พนักงานส่วนใหญ่มักจะเป็นเพศหญิง โดยแบ่งเป็นเพศหญิงจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 และเพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 มีอายุ 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.0 และอายุ 36-45 ปี คิดเป็น 20.0 มีระดับการศึกษาจบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.0 และจบปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 20.0 เป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 75.0 ลูกจ้างประจำข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 15.0 กลุ่มรายได้ที่มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดคือ 9,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.0 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.0 มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการรายได้ของชาวบ้านตำบลบ้านนั้งสาเรง

ระดับความสำคัญของการบริหารจัดการรายได้ พบว่าการบริหารจัดการรายได้ของชาวบ้านตำบลบ้านนั้งสาเรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=4.32, S.D.=0.576298$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การบริหารคนมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.375, S.D.=0.569675$) รองลงมาคือ การวางแผนมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.325, S.D.=0.523531$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เทคนิคการบริหารมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.27, S.D.=0.635689$)

เจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาเรงมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ ด้านการวางแผน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.33, S.D.=0.523$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวางแผนเป็นการหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานใดๆภายในเวลาที่กำหนดมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.35, S.D.=0.0638077$) รองลงมาคือการวางแผนเป็นการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.35, S.D.=0.465$) การวางแผนเป็นความพยายามต่อเนื่องในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย มีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.3, S.D.=0.543358$) การวางแผนเป็นการมองปัญหาที่มีอยู่และพยายามหาวิธีการแก้ไขปัญหานั้นมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.3, S.D.=0.447214$)

เจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านวังสาแหรงมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ ด้านการบริหารคน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.38, S.D=0.570$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีการใช้ทรัพยากรมนุษย์โดยได้ประสิทธิภาพมีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55, S.D=0.486$) รองลงมาคือ รู้จักวิธีการใช้คน ให้สามารถปฏิบัติงานได้โดยมีประสิทธิภาพสูงมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.40, S.D=0.647$) มีบรรยากาศความสัมพันธ์ในหน้าที่งานที่ดีในระหว่างบรรดาสมาชิกขององค์การมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.3, S.D=0.624881$) และด้านที่น้อยที่สุดคือมีการส่งเสริมความเจริญเติบโตและก้าวหน้าของแต่บุคคลมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.3, S.D=0.543358$) ตามลำดับ

เจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านวังสาแหรงมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ เทคนิคการบริหาร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.27, S.D=0.635689$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือปรับตัวตามยุคสมัยด้วยการใช้เทคโนโลยีเข้าร่วมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50, S.D=0.654654$) รองลงมาคือวางระเบียบการจัดการในองค์กรให้รัดกุมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.45, S.D=0.7221$) ใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.35, S.D=0.638077$) เอาใจใส่พนักงานให้เป็นรากฐานสำคัญขององค์กรมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.15, S.D=0.638077$) น้อยที่สุดคือ ให้ความสำคัญกับเตรียมตัวและวางแผนล่วงหน้ามีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=3.9, S.D=0.525538$)

สรุปผลการวิจัย

1. เจ้าหน้าที่พนักงานส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงมีอายุ 25-35 ปี มีระดับการศึกษาจบปริญญาตรี กลุ่มรายได้ที่มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดคือ 9,000-20,000 บาท

2. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการรายได้ของชาวบ้านตำบลบ้านวังสาแหรง 1. การวางแผน พบว่า ($\bar{X}=4.325, S.D=0.523531$) อยู่ในระดับมาก 2. การบริหารคนพบว่า ($\bar{X}=4.375, S.D=0.569675$) 3. เทคนิคการบริหาร พบว่า ($\bar{X}=4.27, S.D=0.635689$)

เจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านวังสาแหรงมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ ด้านการวางแผน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าการวางแผนเป็นการมองปัญหาที่มีอยู่และพยายามหาวิธีการแก้ไขปัญหานั้น การวางแผนเป็นการหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานใดๆภายในเวลาที่กำหนด การวางแผนเป็นการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการวางแผนเป็นความพยายามต่อเนื่องในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

เจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านวังสาแหรงมีความคิดเห็นการบริหารจัดการด้านการบริหารคน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมากอาจเป็นเพราะว่ามีการใช้ทรัพยากรมนุษย์โดยได้ประสิทธิภาพ รู้จักวิธีการใช้คน ให้สามารถปฏิบัติงานได้โดยมีประสิทธิภาพสูงมีบรรยากาศความสัมพันธ์ในหน้าที่งานที่ดีในระหว่างบรรดาสมาชิกขององค์การ

เจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านวังสาแหรงมีเทคนิคการบริหารโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าเทคนิคการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านวังสาแหรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีเทคนิคการบริหารที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์การ

อภิปรายผล

1.เจ้าหน้าที่พนักงานส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงมีอายุ 25-35 ปี มีระดับการศึกษาจบปริญญาตรี กลุ่มรายได้ที่มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดคือ 9,000-20,000 บาท

2.ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการรายได้ของชาวบ้านตำบลบ้านนั้งสาแหร 1.การวางแผน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2.การบริหารคนพบว่ามีอยู่ในระดับมาก 3.เทคนิคการบริหาร พบว่าอยู่ในระดับมาก

เจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาแหรมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ ด้านการวางแผน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าการวางแผนเป็นการมองปัญหาที่มีอยู่และพยายามหาวิธีการแก้ไขปัญหา การวางแผนเป็นการหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานใดๆภายในเวลาที่กำหนด การวางแผนเป็นการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการวางแผนเป็นความพยายามต่อเนื่องในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

เจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาแหรมีความคิดเห็นการบริหารจัดการด้านการบริหารคน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมากอาจเป็นเพราะว่ามีการใช้ทรัพยากรมนุษย์โดยได้ประสิทธิภาพ รู้จักวิธีการใช้คน ให้สามารถปฏิบัติงานได้โดยมีประสิทธิภาพสูงมีบรรยากาศความสัมพันธ์ในหน้าที่งานที่ดีในระหว่างบรรดาสมาชิกขององค์การ

เจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาแหรมีเทคนิคการบริหารโดยภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าเทคนิคการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาแหร อำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีเทคนิคการบริหารที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์การ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการรายได้ของชาวบ้านตำบลบ้านนั้งสาแหร อำเภอเมือง ยะลา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ทศวรรณ เขียมวิมังสา, เกียรติชัย เวชฎาพันธุ์ (2558) การบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหิดล

ธนพร มากระจัน (2558). ทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษา

พงษ์มนัส ดือด (2563) ผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ต่อการประกอบอาชีพบริการจัดส่งอาหาร

พัชรกานต์ นิมิตรศติกุล (2558). กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ศรุต กิตติมหาชัย (2560). การศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพฯ:

องอาจ รุกขวัฒนกุลจ้อย (2558) ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ของประชาชนในพื้นที่การพัฒนา เขตเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย มุกดาหาร แม่สอด

อดิศร โชคชัยศิริ (2558) พฤติกรรมการบริหารจัดการเงินส่วนบุคคล ของพนักงานบริษัทในเครือ คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

อวาทีพย์ แว (2563) COVID-19 กับการเรียนรู้สู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพในวันนี้

E0019: การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสรงในช่วงสถานการณ์ โควิด 19 Management of Ban Nang Sareng Subdistrict Administrative Organization during the COVID 19 Situation

นุรดิน สามีมานู¹ นุรฮัน อาแซ² ฟาฏิล ฮะยีมะมิง³ วัชร ขาวสังข์

^{1, 2, 3} นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

⁴ อาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสรงในช่วงสถานการณ์ โควิด 19 ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วน ตำบลบันนังสรง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ในด้านด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการนำองค์กร ด้านการควบคุมองค์กร ประชากร ได้แก่ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสรง จำนวน 25 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศาสนาอิสลาม มีอายุระหว่าง 20-40 ปี สถานภาพการสมรส เป็นส่วนมาก จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับราชการ มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท และปัจจัยส่วนประสมทางการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสรงในช่วงสถานการณ์ โควิด 19 พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านด้านการวางแผน รองลงมาด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการนำองค์กร และน้อยที่สุดคือด้านการควบคุมองค์กร

คำสำคัญ: การบริหารงาน, สถานการณ์โควิด – 19

Abstract

This research has the objective To study the management of Bannang Sareng Subdistrict Administrative Organization during the COVID 19 situation in the Administrative Organization area Bangnang Sareng Sub-district, Muang District, Yala Province in the area of planning Organization Process management Organization leadership In organizational control Population Ban Nang Sareng Subdistrict Administrative Organization Workers, 25 people using questionnaire tools to collect data and analyze the data. Using descriptive statistics such as percentage, mean, standard deviation. The results of the research were as follows: Most of the respondents were female, Islamic religion, aged 20-40 years, and most of them had a bachelor's degree. Have a career in government service Have a monthly income of 15,001 - 20,000 baht And the management mix factor of Bannang Sareng Subdistrict Administrative Organization during the COVID 19 situation found that the highest mean was Planning Followed by organization organization Process management Organization leadership And the least is the control of the organization

Keywords: Administration, the COVID-19 situation

บทนำ

ปัจจุบันการระบาดของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562-2563 เป็นการระบาดทั่วโลกโดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่วในวันที่ 11 มีนาคม 2563 จากเดิมที่เราคิดว่าเรื่องโรคระบาดอาจเป็นเรื่องไกลตัว เราเห็นการแพร่ระบาดของโรคซาร์และพบเจอกับวิกฤตต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง แต่เราไม่เคยคิดว่ามันจะมาถึงตัว จนกระทั่งโควิด - 19 มาถึงและก่อให้เกิดผลกระทบไปทั่วโลก วันนี้ทุกคนจึงตระหนักเพิ่มขึ้นว่าวิกฤตที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ทำให้ชีวิตไม่เหมือนเดิม สังคมจึงต้องเตรียมพร้อมหลายเรื่องความไม่เหมือนเดิมหลังต้องเผชิญกับวิกฤตโควิด -19 เริ่มต้นจากชีวิตของคนเราที่เปลี่ยนแปลงไปขณะที่หลายหน่วยงาน องค์กร ต่างปรับความคิด พฤติกรรม และวิธีการทำงานที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น จากเดิมคนทำงานมักให้ความสำคัญกับ ความสมดุลระหว่างการทำงานสร้างสมดุลระหว่างชีวิตงานและชีวิตส่วนตัวเป็นสำคัญแต่ปัจจุบันที่เราทุกคนต่าง ทำงานที่บ้าน มีสัดส่วนเวลาของการทำงานและชีวิตส่วนตัว เกิดขึ้นพร้อมๆ กัน สลับสับเปลี่ยนกันไปตลอดทั้งวันเกิดความสัมพันธ์ในชีวิตการทำงานที่การทำงานหลอมรวมกับชีวิตส่วนตัวเป็นหนึ่งเดียว จนเราต้องสร้างวินัยในการทำงาน ท่ามกลางอิสระและความยืดหยุ่นที่เพิ่มขึ้นจาก ทำงานที่บ้านนอกจาก ทำงานที่บ้านที่สร้างเศรษฐกิจคนติดบ้าน ทำให้ไอคอมเมิร์ซ และการทำธุรกรรมทางออนไลน์เติบโตอย่างก้าวกระโดดแล้ว อีกหนึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด ในช่วงวิกฤตโควิด -19 ก็คือ คนให้ความสนใจและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพและสาธารณสุขมากขึ้น เช่น ให้ความสำคัญกับการล้างมือ การสวมหน้ากากอนามัย หรือแม้แต่การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ส่งผลให้เรื่อง การแปลงดิจิทัล ที่เคยมีการพูดถึงมาอย่างยาวนานและเกิดขึ้นช้ามาก กลับถูกขับเคลื่อนได้เร็วขึ้น เมื่อวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกแรกเริ่มคลี่คลายลงหลายภาคส่วน เริ่มพูดถึง “ความปกติใหม่” หรือ สมัยใหม่ที่จะตามมา การมาเยือนของวิกฤตโรคระบาดทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับระบบการศึกษาหลากหลายด้าน เป็นต้นว่าเราจะออกแบบการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ทักษะและหลักสูตรโลกการศึกษารูปแบบใหม่หลังจากนี้ควรมีหน้าตาแบบไหน เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทด้านการเรียนรู้หรือทำให้ความเหลื่อมล้ำแย่กว่าเดิม จริงหรือไม่ที่เราสามารถเปลี่ยนวิกฤตครั้งนี้ให้กลายเป็นโอกาสด้านการศึกษา จากความผิดปกติแบบใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม (New Abnormal) ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษาต้องอยู่ให้รอด ต้องปรับตัว เพราะวิกฤตโควิด -19 เป็นบททดสอบของความจำเป็นครั้งใหญ่ในการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น (พัชรภรณ์ ดวงชื่น , 2563)

ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นจึงมีบทบาทมากช่วงสถานการณ์ โควิด 19 การเกิดขึ้นบนพื้นฐานของแนวความคิดในการพัฒนาการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ต้องการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองถือได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นและเป็นกลไกการปกครองที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นของตนได้อย่างแท้จริงทั้งนี้เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นมีที่มาจากประชาชนการดำเนินกิจการจึงเป็นไปเพื่อประชาชนโดยการกำกับดูแลของประชาชนดังนั้นการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญในทางการเมืองโดยการปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและมีความสำคัญในด้านการเมืองการปกครองถือเป็นการปูพื้นฐานการปกครอง

ระบอบประชาธิปไตยและเรียนรู้การปกครองในท้องถิ่นของตนเองส่วนด้านการบริหารจัดการนั้นเป็นการแบ่งเบาภาระรัฐบาลและประชาชนในท้องถิ่นได้หาทางแก้ปัญหาด้วยตนเองด้วยกลไกการบริหารทั้งในแง่ของการบริหารงานบุคคล การงบประมาณวัสดุอุปกรณ์และการบริหารจัดการ(กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2558)

จากเหตุผลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษา เพื่อศึกษาการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้สาเรง ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านน้สาเรง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ในด้านด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการนำองค์กร ด้านการควบคุมองค์การ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้สาเรงได้

วัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้สาเรง ต.บ้านน้สาเรง อ.มะนัง จ.ยะลา) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1-ผลการศึกษาที่ได้มาสามารถนำมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารองค์การในการวางแผนระบบการบริหารงาน และรวมถึงเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้สาเรง และจังหวัดอื่น ๆ อีกต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้สาเรงในช่วงสถานการณ์โควิด-19” ผู้วิจัย กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ไว้ดังนี้

การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้สาเรง
ตำบลบ้านน้สาเรง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ในช่วง
สถานการณ์โควิด-19

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพการสมรส
4. ระดับการศึกษา
5. อาชีพ
6. รายได้ต่อเดือน

การบริหารงาน

ด้านการวางแผน
ด้านการจัดองค์กร
ด้านการจัดการกระบวนการ
ด้านการนำองค์กร
ด้านการควบคุมองค์การ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล

สำคัญสำหรับวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ครั้งนี้ ได้กำหนดประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ตลอดจนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีความสำคัญในกระบวนการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาเรง ในช่วงสถานการณ์ โควิด 19 เจ้าหน้าที่ในสำนักงาน จำนวนผู้เกี่ยวข้อง 20 เพศ หญิง 13 คน เพศชาย 7 คน

พื้นที่ทำการวิจัย

การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาเรง

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

26 ตุลาคม 2563 – 29 มกราคม 2564

เครื่องมือที่ใช้ในกายวิจัย

แบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยแบ่งเป็นเพศหญิงจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 และเพศชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 มีอายุ 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.0 และอายุ 36-45 ปี คิดเป็น 20.0 มีระดับการศึกษาจบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.0 และจบปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 20.0 เป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 75.0 ลูกจ้างประจำข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 15.0 กลุ่มรายได้ที่มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดคือ 9,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.0 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.0 มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

2. ระดับความสำคัญการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาเรงในช่วงสถานการณ์ โควิด 19 จากการวิจัย พบว่าการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนั้งสาเรงในช่วงสถานการณ์ โควิด 19 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13227$, S.D.= 0.659056) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนำองค์การ ($\bar{X} = 4.178571$, S.D.= 0.61859) รองลงมา คือด้านการจัดการกระบวนการ ($\bar{X} = 4.164286$, S.D.= 0.624194) และข้อที่น้อยที่สุดคือด้านการจัดองค์การ ($\bar{X} = 4$, S.D.= 0.748949) ตามลำดับ

ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.635581) ตามลำดับดังนี้ มีการวางแผนในการให้ข้อมูลในเรื่องโรคระบาด โควิด 19 ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.652833) กำหนดให้มีผู้ประสานงานหลักและทีมงานรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.3$, S.D.= 0.543358) ทางเจ้าหน้าที่มีการเข้าถึงประชาชน ($\bar{X} = 4.2$, S.D.= 0.661888) เจ้าหน้าที่จัดทำแนวทางป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในที่ทำงาน ($\bar{X} = 4.2$, S.D.= 0.58554) ติดตามข้อมูลการระบาด/จัดทำแผนการติดต่อสื่อสารฉุกเฉิน ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.773058) ประเมินความสามารถบุคลากรในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 4$, S.D.= 0.617213) เจ้าหน้าที่มีหลักเกณฑ์ห้ามเดินทางไปพื้นที่ระบาด ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.785281) มีวางแผนในการรับมือกับสถานการณ์โควิด 19 ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.465475) ตามลำดับ

ด้านการจัดองค์การ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4$, S.D.= 0.748949)ตามลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่กำหนดให้มีผู้ประสานงานหลักและทีมงานรับผิดชอบ($\bar{X}=4.3$, S.D.= 0.624881)เจ้าหน้าที่ติดตามข้อมูลการระบาด/จัดทำแผนการติดต่อสื่อสารฉุกเฉิน($\bar{X}=4.2$, S.D.= 0.661888)มีการติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง($\bar{X}=4.1$, S.D.= 0.810643)มีการใช้อำนาจหน้าที่ในการทำงาน($\bar{X}=4$, S.D.= 0.755929) มีการติดตอสื่อสารกับประชาชน($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.785281) มีการกำหนดลักษณะของงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.652833)มีขอบเขตความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.5$, S.D.= 0.95119)ตามลำดับ

ด้านการจัดการกระบวนการโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.164$, S.D.= 0.624194) มีการประชาสัมพันธ์ให้ลดการเดินทางที่ไม่จำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.6$, S.D.= 0.569043)ให้ชาวบ้านใส่หน้ากากอนามัยเมื่ออยู่หรือออกจากบ้านอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.35$, S.D.= 0.638077)มีการประชาสัมพันธ์เว้นระยะห่างในสถานที่แออัดอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.35$, S.D.= 0.558484)มีการคัดกรองวัดไข้ทุกครั้งที่มีการเดินทางเข้าออกหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.1$, S.D.= 0.609449)จัดหาอุปกรณ์ป้องกันให้เพียงพอกับความต้องการอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4$, S.D.= 0.755929)มีการฝึกอบรมให้กับชาวบ้านในเรื่องความเสี่ยงของโควิด-19อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.652833)การขอความร่วมมือหรือการไม่ไปในที่มีคนหนาแน่นอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.8$, S.D.= 0.58554)ตามลำดับ

ด้านการนำองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.178$, S.D.= 0.61859) มีการทำความเข้าใจความเสี่ยง($\bar{X}=4.7$, S.D.= 0.543358)เตรียมความพร้อมในการประสานงานกรณีฉุกเฉินอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.45$, S.D.= 0.652833)จัดหน้ากากอนามัยให้พนักงานทุกคนสวมใส่อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.2$, S.D.= 0.730297)อบรมให้ความรู้แก่พนักงานทุกคนอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.15$, S.D.= 0.708788)เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.1$, S.D.= 0.525538) จัดเตรียมเจลล้างมือที่พื้นที่ส่วนกลางอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.7221)มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.7$, S.D.= 0.447214)ตามลำดับ

ด้านการควบคุมองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.162$, S.D.= 0.669583) มีการติดตามการทำงานอยู่ตลอดเวลาอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.7$, S.D.= 0.543358) มีข้อกำหนดด้านจริยธรรมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.35$, S.D.= 0.638077)มีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาอย่างรัดกุมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.3$, S.D.= 0.930949)มีการแจ้งผลประโยชน์ให้กับผู้รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.1$, S.D.= 0.609449)มีการกำหนดกิจกรรมและความคุมตามวัตถุประสงค์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.05$, S.D.= 0.843744)มีการประเมินความคืบหน้าของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.575285)จัดตั้งศูนย์สนับสนุนการทำงานของทีมงานอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.05$, S.D.= 0.485504) มีการติดตามและตรวจสอบในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.8$, S.D.= 0.730297) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยแบ่งเป็นเพศหญิงจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 และเพศชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 มีอายุ 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.0 และอายุ 36-45 ปี คิดเป็น 20.0 มีระดับ

การศึกษาคบปริญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.0 และจบปริญาโท คิดเป็นร้อยละ 20.0 เป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 75.0 ลูกจ้างประจำข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 15.0 กลุ่มรายได้ที่มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดคือ 9,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.0 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.0 มากกว่า30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

2.ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล บันนังสาด เจ้าของหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสาดมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ ด้านการวางแผนโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า มีการวางแผนในการให้ข้อมูลในเรื่องโรคระบาดโควิด 19 กำหนดให้มีผู้ประสานงานหลักและทีมงานรับผิดชอบ และมีวางแผนในการรับมือกับสถานการณ์โควิด 19 เจ้าของหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสาดมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ ด้านการจัดองค์การ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เจ้าของหน้าที่กำหนดให้มีผู้ประสานงานหลักและทีมงาน รับผิดชอบ มีการติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง และมีขอบเขตความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่

1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยแบ่งเป็นเพศหญิงจำนวน13 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 และเพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 มีอายุ 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ80.0 และอายุ 36-45 ปี คิดเป็น 20.0 มีระดับ การศึกษาจบปริญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.0 และจบปริญาโท คิดเป็นร้อยละ 20.0 เป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 75.0 ลูกจ้างประจำข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 15.0 กลุ่มรายได้ที่มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดคือ 9,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.0 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.0 มากกว่า30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

2.ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล บันนังสาด เจ้าของหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสาดมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ ด้านการวางแผนโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า มีการวางแผนในการให้ข้อมูลในเรื่องโรคระบาดโควิด 19 กำหนดให้มีผู้ประสานงานหลักและทีมงานรับผิดชอบ และมีวางแผนในการรับมือกับสถานการณ์โควิด 19 สอดคล้องงานวิจัยของเจ้าของหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสาดมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ ด้านการจัดองค์การโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เจ้าของหน้าที่กำหนดให้มีผู้ประสานงานหลักและทีมงานรับผิดชอบ มีการติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง และมีขอบเขตความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ สอดคล้องงานวิจัยของการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสาดในช่วงสถานการณ์ โควิด 19

ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.15$, S.D.= 0.635581) ตามลำดับดังนี้ มีการวางแผนในการให้ ข้อมูลในเรื่องโรคระบาด โควิด 19 ($\bar{X}=4.55$, S.D.= 0.652833)กำหนดให้มีผู้ประสานงานหลักและทีมงาน รับผิดชอบ($\bar{X}=4.3$, S.D.= 0.543358)ทางเจ้าหน้าที่มีการเข้าถึงประชาชน($\bar{X}=4.2$, S.D.= 0.661888)เจ้าหน้าที่ จัดทำแนวทางป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในที่ทำงาน($\bar{X}=4.2$, S.D.= 0.585554)ติดตามข้อมูลการระบาด/จัดทำ แผนการติดต่อสื่อสารฉุกเฉิน($\bar{X}=4.15$, S.D.= 0.773058)ประเมินความสามารถบุคลากรในการเข้าถึงบริการด้าน สุขภาพ($\bar{X}=4$, S.D.= 0.617213)เจ้าหน้าที่มีหลักเกณฑ์ห้ามเดินทางไปพื้นที่ระบาด($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.785281) มีวางแผนในการรับมือกับสถานการณ์โควิด 19($\bar{X}=3.85$, S.D.= 0.465475)ตามลำดับ

ด้านการจัดองค์การ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4$, S.D.= 0.748949)ตามลำดับดังนี้ เจ้าของหน้าที่กำหนดให้มีผู้ ประสานงานหลักและทีมงานรับผิดชอบ($\bar{X}=4.3$, S.D.= 0.624881)เจ้าหน้าที่ติดตามข้อมูลการระบาด/จัดทำ แผนการติดต่อสื่อสารฉุกเฉิน($\bar{X}=4.2$, S.D.= 0.661888)มีการติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง($\bar{X}=4.1$, S.D.=

0.810643)มีการใช้อำนาจหน้าที่ในการทำงาน($\bar{X}=4$, S.D.= 0.755929) มีการติดต่อสื่อสารกับประชาชน($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.785281) มีการกำหนดลักษณะของงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.652833)มีขอบเขตความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.5$, S.D.= 0.95119)ตามลำดับ

ด้านการจัดการกระบวนการโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.164$, S.D.= 0.624194) มีการประชาสัมพันธ์ให้ลดการเดินทางที่ไม่จำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.6$, S.D.= 0.569043)ให้ชาวบ้านใส่หน้ากากอนามัยเมื่ออยู่หรือออกจากบ้านอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.35$, S.D.= 0.638077)มีการประชาสัมพันธ์เว้นระยะห่างในสถานที่แออัดอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.35$, S.D.= 0.558484)มีการคัดกรองวัดไข้ทุกครั้งที่มีการเดินทางเข้าออกหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.1$, S.D.= 0.609449)จัดหาอุปกรณ์ป้องกันให้เพียงพอกับความต้องการอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4$, S.D.= 0.755929)มีการฝึกอบรมให้กับชาวบ้านในเรื่องความเสี่ยงของโควิด-19อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.652833)การขอความร่วมมือหรือการไม่ไปในที่มีคนหนาแน่นอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.8$, S.D.= 0.58554)ตามลำดับ

ด้านการนำองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.178$, S.D.= 0.61859) มีการทำความสะอาดจุดเสี่ยง($\bar{X}=4.7$, S.D.= 0.543358)เตรียมความพร้อมในการประสานงานกรณีฉุกเฉินอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.45$, S.D.= 0.652833)จัดหน้ากากอนามัยให้พนักงานทุกคนสวมใส่อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.2$, S.D.= 0.730297)อบรมให้ความรู้แก่พนักงานทุกคนอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.15$, S.D.= 0.708788) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.1$, S.D.= 0.525538) จัดเตรียมเจลล้างมือที่พื้นที่ส่วนกลางอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.7221) มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.7$, S.D.= 0.447214)ตามลำดับ

ด้านการควบคุมองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.162$, S.D.= 0.669583) มีการติดตามการทำงานอยู่ตลอดเวลาอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.7$, S.D.= 0.543358) มีข้อกำหนดด้านจริยธรรมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.35$, S.D.= 0.638077)มีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาอย่างรัดกุมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.3$, S.D.= 0.930949)มีการแจ้งผลประเมินให้กับผู้รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.1$, S.D.= 0.609449)มีการกำหนดกิจกรรมและความคุมตามวัตถุประสงค์อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.05$, S.D.= 0.843744)มีการประเมินความคืบหน้าของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.575285)จัดตั้งศูนย์สนับสนุนการทำงานของทีมงานอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.05$, S.D.= 0.485504) มีการติดตามและตรวจสอบในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.8$, S.D.= 0.730297)ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยแบ่งเป็นเพศหญิงจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 และเพศชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 มีอายุ 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.0 และอายุ 36-45 ปี คิดเป็น 20.0 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.0 และจบปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 20.0 เป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 75.0 ลูกจ้างประจำข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 15.0 กลุ่มรายได้ที่มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดคือ 9,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.0 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.0 มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

2.ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล บัณฑิตสำเร็จหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบัณฑิสำเร็จมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ ด้านการวางแผนโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า มีการวางแผนในการให้ข้อมูลในเรื่องโรคระบาดโควิด 19 กำหนดให้มีผู้ประสานงานหลักและทีมงานรับผิดชอบ และมีวางแผนในการรับมือกับสถานการณ์โควิด 19 สอดคล้องงานวิจัยของเจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบัณฑิสำเร็จมีความคิดเห็นการบริหารจัดการด้านการจัดองค์การโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่กำหนดให้มีผู้ประสานงานหลักและทีมงานรับผิดชอบ มีการติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง และมีขอบเขตความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ สอดคล้องงานวิจัยของการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบัณฑิสำเร็จในช่วงสถานการณ์ โควิด 19

ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.15$, S.D.= 0.635581) ตามลำดับดังนี้ มีการวางแผนในการให้ข้อมูลในเรื่องโรคระบาด โควิด 19 ($\bar{X}=4.55$, S.D.= 0.652833)กำหนดให้มีผู้ประสานงานหลักและทีมงาน รับผิดชอบ($\bar{X}=4.3$, S.D.= 0.543358)ทางเจ้าหน้าที่มีการเข้าถึงประชาชน($\bar{X}=4.2$, S.D.= 0.661888)เจ้าหน้าที่ จัดทำแนวทางป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในที่ทำงาน($\bar{X}=4.2$, S.D.= 0.58554)ติดตามข้อมูลการระบาด/จัดทำ แผนการติดต่อสื่อสารฉุกเฉิน($\bar{X}=4.15$, S.D.= 0.773058)ประเมินความสามารถบุคลากรในการเข้าถึงบริการด้าน สุขภาพ($\bar{X}=4$, S.D.= 0.617213)เจ้าหน้าที่มีหลักเกณฑ์ห้ามเดินทางไปพื้นที่ระบาด($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.785281) มีวางแผนในการรับมือกับสถานการณ์โควิด 19($\bar{X}=3.85$, S.D.= 0.465475)ตามลำดับ

ด้านการจัดองค์การ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4$, S.D.= 0.748949)ตามลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่กำหนดให้มีผู้ ประสานงานหลักและทีมงานรับผิดชอบ($\bar{X}=4.3$, S.D.= 0.624881)เจ้าหน้าที่ติดตามข้อมูลการระบาด/จัดทำ แผนการติดต่อสื่อสารฉุกเฉิน($\bar{X}=4.2$, S.D.= 0.661888)มีการติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง($\bar{X}=4.1$, S.D.= 0.810643)มีการใช้อำนาจหน้าที่ในการทำงาน($\bar{X}=4$, S.D.= 0.755929) มีการติดต่อสื่อสารกับประชาชน($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.785281) มีการกำหนดลักษณะของงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.652833)มี ขอบเขตความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.5$, S.D.= 0.95119)ตามลำดับ

ด้านการจัดการกระบวนการในช่วงสถานการณ์โควิด-19	MEAN ($\bar{X}$)	STD. DEVIATION (S.D.)	แปลผล
การขอความร่วมมือหรือการไม่ไปในพื้นที่มีคนหนาแน่น	3.76	0.573786	มาก
มีการประชาสัมพันธ์ให้ลดการเดินทางที่ไม่จำเป็น	4.56	0.625115	มากที่สุด
มีการฝึกอบรมให้กับชาวบ้านในเรื่องความเสี่ยงของโควิด-19	3.88	0.639711	มาก
ให้ชาวบ้านใส่หน้ากากอนามัยเมื่ออยู่หรือออกจากบ้าน	4.32	0.663325	มาก
จัดหาอุปกรณ์ป้องกันให้เพียงพอกับความต้องการ	3.96	0.758541	มาก
มีการประชาสัมพันธ์เฝ้าระวังในสถานที่แออัด	4.28	0.589654	มาก
มีการคัดกรองวัดไข้ทุกครั้งที่มีการเดินทางเข้าออกหมู่บ้าน	4.08	0.615192	มาก
รวม	4.12	0.637904	มาก

ด้านการจัดการกระบวนการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.164$, S.D.= 0.624194) มีการประชาสัมพันธ์ให้ลดการเดินทางที่ไม่จำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.6$, S.D.= 0.569043) ให้ชาวบ้านใส่หน้ากากอนามัยเมื่ออยู่หรือออกจากบ้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.638077) มีการประชาสัมพันธ์เว้นระยะห่างในสถานที่แออัดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.558484) มีการคัดกรองวัดไข้ทุกครั้งที่มีการเดินทางเข้าออกหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.1$, S.D.= 0.609449) จัดหาอุปกรณ์ป้องกันให้เพียงพอกับความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4$, S.D.= 0.755929) มีการฝึกอบรมให้กับชาวบ้านในเรื่องความเสี่ยงของโควิด-19 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.652833) การขอความร่วมมือหรือการไม่ไปในที่มีคนหนาแน่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.8$, S.D.= 0.58554) ตามลำดับ

ด้านการนำองค์กรในช่วงสถานการณ์โควิด-19	MEAN ($\bar{X}$)	STD. DEVIATION (S.D.)	แปลผล
มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19	3.68	0.534933	มาก
มีการทำความสะอาดจุดเสี่ยง	4.56	0.625115	มากที่สุด
จัดเตรียมเจลล้างมือที่พื้นที่ส่วนกลาง	3.96	0.706018	มาก
เตรียมความพร้อมในการประสานงานกรณีฉุกเฉิน	4.4	0.679366	มาก
เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์	4.08	0.549125	มาก
จัดหน้ากากอนามัยให้พนักงานทุกคนสวมใส่	4.12	0.750385	มาก
อบรมให้ความรู้แก่พนักงานทุกคน	4.12	0.750385	มาก
รวม	4.131429	0.656475	มาก

ด้านการนำองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.178$, S.D.= 0.61859) มีการทำความสะอาดจุดเสี่ยง ($\bar{X} = 4.7$, S.D.= 0.543358) เตรียมความพร้อมในการประสานงานกรณีฉุกเฉินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D.= 0.652833) จัดหน้ากากอนามัยให้พนักงานทุกคนสวมใส่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.2$, S.D.= 0.730297) อบรมให้ความรู้แก่พนักงานทุกคนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.708788) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.1$, S.D.= 0.525538) จัดเตรียมเจลล้างมือที่พื้นที่ส่วนกลางอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.7221) มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.7$, S.D.= 0.447214) ตามลำดับ

ด้านการควบคุมองค์กรในช่วงสถานการณ์โควิด-19	MEAN ($\bar{X}$)	STD. DEVIATION (S.D.)	แปลผล
มีการประเมินความคืบหน้าของเจ้าหน้าที่	3.84	0.6	มาก
มีการติดตามการทำงานอยู่ตลอดเวลา	4.68	0.534933	มากที่สุด
มีการแจ้งผลประเมินให้กับผู้รับผิดชอบ	3.96	0.64926	มาก
จัดตั้งศูนย์สนับสนุนการทำงานของทีมงาน	4.04	0.58704	มาก
มีข้อกำหนดด้านจริยธรรม	4.28	0.651625	มาก
มีการติดตามและตรวจสอบในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่	3.92	0.729594	มาก
มีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาอย่างรัดกุม	4.16	0.947872	มาก
มีการกำหนดกิจกรรมและความคุมตามวัตถุประสงค์	4.08	0.828344	มาก
รวม	4.12	0.691084	มาก

ด้านการควบคุมองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.162$, S.D.= 0.669583) มีการติดตามการทำงานอยู่ตลอดเวลาอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X} = 4.7$, S.D.= 0.543358) มีข้อกำหนดด้านจริยธรรมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.638077) มีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาอย่างรัดกุมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.3$, S.D.= 0.930949) มีการแจ้งผลประเมินให้กับผู้รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.1$, S.D.= 0.609449) มีการกำหนดกิจกรรมและความคุมตามวัตถุประสงค์อยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.843744) มีการประเมินความคืบหน้าของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.575285) จัดตั้งศูนย์สนับสนุนการทำงานของทีมงานอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.485504) มีการติดตามและตรวจสอบในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.8$, S.D.= 0.730297) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสร้างแนวทางในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสาเรง ในเขต ตำบลบันนังสาเรง อ เมือง จ ยะยา
2. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการตลาดกำหนดกลยุทธ์และใช้เป็นฐานข้อมูลในการส่งเสริมการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับในช่วง สถานการณ์ โควิด 19

เอกสารอ้างอิง

- ธีรวิทย์ ทองนอก (2020). การบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการของเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี
- ณัฐชัย อินทรา ยอติพร เกิดเรือง (2020). การบริหารงานคุณภาพของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลำปาง

คมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้บริหารยุคการศึกษา 4.0 2018-12-28

นภดล จันระวัง, วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร.(2562). การบริหารการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด
ภูเก็ต

ชุมชนตำบลหนองบัว อำเภอโกสัมพีนัย จังหวัดมหาสารคาม

สุนทรชัย ขอบยศ.(2561). การบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน :กรณีศึกษากลุ่มโรงสี
ข้าว

พัชรภรณ์ ดวงชื่น.(2563). การบริหารจัดการศึกษารับมือความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19

สุมาลี จุทอง.(2563). การจัดการภัยพิบัติโรคระบาดโควิด 19 ในพื้นที่ชุมชนริมคลองหัวหมากน้อยสำนักงาน
เขตบางกะปิ

เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์ เรื่องประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัด
นนทบุรี 17/2018

สุภัณฑิต จันทรังสว การบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในยุค 4.0 8/29//2017

สุดา แวหะยี่.(2563). การรับรู้ความรุนแรงและพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-
19) ของวัยรุ่นในเขตตำบลสะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

บุญเรือน ทองทิพย์ (2563). โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับศักยภาพของผู้นำต่อการพัฒนา
องค์การแบบ New Normal

E0021: การศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง

A STUDY OF INTERNAL SUPERVISION IMPLEMENTATION OF CHAMNANSAMAKKHIWITTAYA SCHOOL, RAYONG PROVINCE

กัญญาณดา สุวรรณโชติ¹ กุลจิรา รักษนคร² เบญจรัตน์ ราชฉวาง³

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 106 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู ซึ่งได้มาจากการใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน และสุ่มอย่างง่าย จำนวน 83 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่า การดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .46) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .44) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .42)

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง ด้านการประเมินผลการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในภาพรวมและด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการสอนที่ต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน การนิเทศ

Abstract

The purposes of this research were to study and to compare the internal supervision practice in schools of Chamnansamakhiwittaya School, Rayong Province. The sample group used in this research was administrators and teachers at Chamnansamakhiwittaya School, Rayong Province. Craig C. and

Morgan (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) define error of .05 and simple random number 83. The tool used to collect the data was a questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-way ANOVA.

The research results were found that

1. Internal supervision in schools of Chamnansamakhiwittaya School, Rayong Province was overall at the highest level. And most of the aspects were at the highest level. Supervisory operations. ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .46) First, followed by planning, supervision. ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .44) And the least mean is Knowledge and understanding. ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .42)

2. The comparison of the internal supervision of educational institutes of Chamnansamakhiwittaya School, Rayong Province, found that teachers of different sexes There were statistically significant differences in the evaluation of supervision in schools of Chamnansamakhiwittaya School, Rayong Province at the .05 level, in overall and in other areas. No different Education level Position And teaching experiences that differ from the general opinions and in all aspects were not different.

Keywords: internal supervision, supervision

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาในมาตรา 6 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 8 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ไว้ 4 ประการ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาครูยุคใหม่ การพัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่และการพัฒนาการบริหารจัดการใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: 12)

จากสภาวะการณ์ดังที่กล่าวมา การพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน หรือประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยกระบวนการนิเทศการศึกษาและนิเทศการสอน ทั้งนี้เพราะการนิเทศเป็นการช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน และส่งเสริมเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ดังที่ (เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย. 2552: 21-22) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาหรือการนิเทศภายในถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูมีบทบาทหน้าที่หลักในระบบโรงเรียน นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้นได้มีการปรับเปลี่ยนจุดเน้นที่แตกต่างกันในแต่ละยุคสมัย การปรับเปลี่ยนนั้นมีจุดมุ่งหมายที่ตรงกัน คือ การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีมาตรฐานและยกระดับคุณภาพมากขึ้น และเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นการกระตุ้นความคิดให้เกิดกับครู

ดังนั้น โรงเรียนจึงมีความต้องการจำเป็นที่จะได้รับการนิเทศเพื่อพัฒนาความสามารถและศักยภาพที่สูงขึ้น จึงทำให้ครูผู้สอนเป็นครูที่มีคุณภาพและมีสมรรถนะ ซึ่งมีงานวิจัยจำนวนมากที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่สามารถชี้ให้เห็นว่า ครูมีการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอและมีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่วนกระบวนการพัฒนาสมรรถนะการนิเทศการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาจนเกิดการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่องและส่งผลถึงความเป็นมืออาชีพในที่สุด ซึ่งการนิเทศจะเกิดขึ้นโดยความร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันนั้น ไม่ใช่เพียงให้มีคนมาคอยชี้แนะให้ทำงานอยู่ตลอดเวลา กอปรกับในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนไป ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นใหม่ ๆ ตลอดเวลา การศึกษาจึงเป็นสำคัญในการพัฒนาโรงเรียน การนิเทศการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับสถานศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอน ซึ่งเป็นครู ผู้สอนหลัก ในระบบการศึกษา สำหรับจุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ ต้องการปรับปรุงการสอนของครู ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น องค์ประกอบของการนิเทศประกอบด้วย การช่วยเหลือครูผู้สอนโดยตรงให้มีการปรับปรุงการสอนด้วยตัวของครูอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยการวางแผนการแก้ปัญหา และกำหนดเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน การพัฒนาหลักสูตรโดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของผู้เรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน ในการพัฒนาการศึกษาต้องมีการนิเทศเป็นหลักของการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา (สจัด อุทรานันท์. 2530: 200-202)

โรงเรียนชำนาญานุสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาเปิดการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐานสูงอย่างต่อเนื่องตลอดมา จากรายงานสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปี พ.ศ. 2562 ผลการประเมิน พบว่า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 35.23 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.70 ซึ่งมีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งจากการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน พบว่า สาเหตุที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอนของครูที่จะสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ยังขาดความต่อเนื่องในกิจกรรมการเรียนการสอน จึงทำให้นักเรียนไม่เกิดองค์ความรู้ นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนชำนาญานุสามัคคีวิทยา พบว่า ปัญหา ดังกล่าว ได้แก่ 1) ผู้บริหารและครูยังไม่สามารถนำระบบการนิเทศภายในสถานศึกษามาพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ครูยังไม่สามารถนำความรู้ทักษะมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนยังไม่ได้เต็มตามศักยภาพ 3) ครูมีความสามารถในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมทางการศึกษาในระดับน้อยซึ่งส่งผลให้สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการและขาดความทันสมัย 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่อยู่ในเกณฑ์ที่พอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน (โรงเรียนชำนาญานุสามัคคีวิทยา. 2563: 54)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า กระบวนการนิเทศภายในเป็นเรื่องสำคัญยิ่งในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน จึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญานุสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง เพื่อใช้ในการบริหารงานนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญานุสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง อย่างเป็นระบบอันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนการนิเทศ 2) ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ 3) ด้านการปฏิบัติงานนิเทศ 4) ด้านการสร้างขวัญกำลังใจ และ 5) ด้านการประเมินผลการนิเทศ

2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้บริหารและครูที่มี เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยองแตกต่างกัน

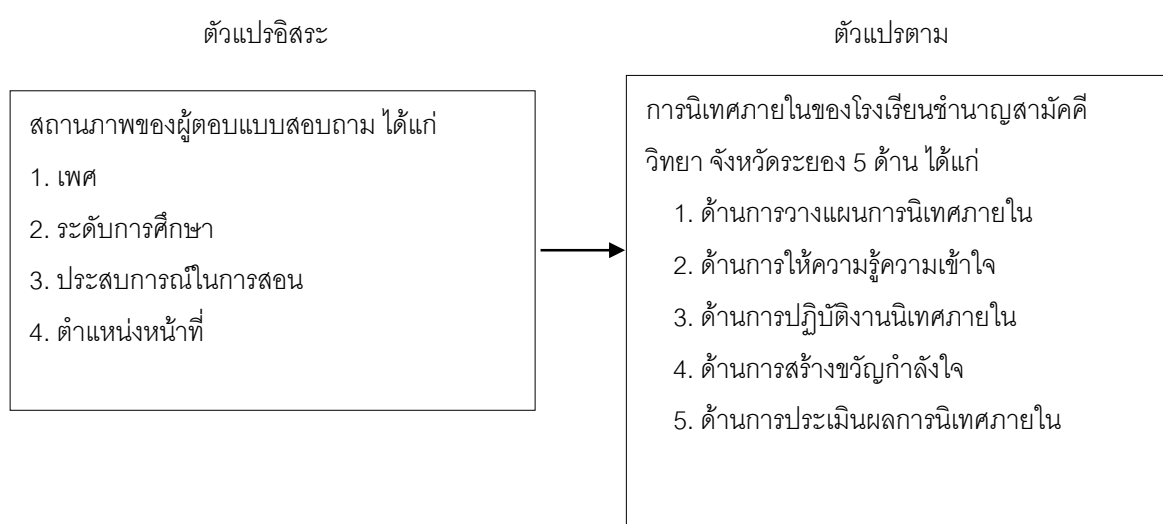
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา และนำไปใช้เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องด้านการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. นำผลจากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ นักเรียนและโรงเรียนมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “การดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง” ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549: 137) กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนการนิเทศ 2) ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ 3) ด้านการปฏิบัติงานนิเทศ 4) ด้านการสร้างขวัญกำลังใจ และ 5) ด้านการประเมินผลการนิเทศ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร 13 และครู 93 คนรวมจำนวนทั้งสิ้น 106 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05 และสุ่มอย่างง่าย ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครู จำนวน 83 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสภาพการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง จำนวน 1 ฉบับ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ทั้งนี้แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 สภาพการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง (จำนวน 34 ข้อ) ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการนิเทศ 2) ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ 3) ด้านการปฏิบัติการนิเทศ 4) ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ และ 5) ด้านการประเมินการนิเทศ ลักษณะของแบบสอบถามในตอนดังกล่าวเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ถึง น้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ต้องการนำเสนอเพื่อพัฒนา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้ คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย () และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ หาค่าความเที่ยงตรง (IOC : Index of Consistency) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) และ สถิติทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ด้วยค่า t-test แบบ Independent และ F-test (one way analysis of variance)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ดำเนินการโดยการส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง จำนวน 83 ฉบับ ด้วยวิธีการนำส่งด้วยตัวเอง
2. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม พร้อมตรวจสอบความถูกต้อง ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 83 ฉบับ

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง โดยรวม

การดำเนินงานการนิเทศภายใน	ระดับการดำเนินงาน			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.60	.44	มากที่สุด	2
2. ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ	4.43	.42	มาก	5
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	4.61	.46	มากที่สุด	1
4. ด้านการสร้างขวัญกำลังใจ	4.49	.45	มาก	4
5. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	4.53	.49	มากที่สุด	3
รวมเฉลี่ย	4.53	.41	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า การดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .41) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านปฏิบัติการนิเทศ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .46) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .44) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .42)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ

การดำเนินงานการนิเทศภายใน	ชาย (n=28)		หญิง (n=55)		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.66	.42	4.57	.44	.807	.422
2. ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ	4.51	.44	4.40	.41	1.152	.253
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	4.69	.43	4.57	.47	1.146	.255

ตาราง 2 (ต่อ)

การดำเนินงานการนิเทศภายใน	ชาย (n=28)		หญิง (n=55)		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. ด้านการสร้างขวัญกำลังใจ	4.56	.46	4.45	.45	1.007	.317
5. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	4.68	.46	4.45	.49	2.043*	.044
รวม	4.62	.41	4.49	.40	1.375	.173

จากตาราง 2 พบว่า บุคลากรที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ด้านการประเมินผลการนิเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา

การดำเนินงานการนิเทศภายใน	ปริญญาตรี (n=44)		ปริญญาโท (n=39)		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.52	.46	4.70	.39	-1.952	.054
2. ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ	4.41	.43	4.46	.41	-.597	.552
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	4.56	.49	4.67	.43	-1.081	.283
4. ด้านการสร้างขวัญกำลังใจ	4.41	.47	4.58	.42	-1.649	.103
5. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	4.43	.49	4.64	.48	-1.921	.058
รวม	4.46	.42	4.61	.39	-1.602	.113

จากตาราง 3 พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

การดำเนินงานการนิเทศภายใน	น้อยกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t	p
	(n=38)		(n=45)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.57	.483	4.63	.405	-.711	.479
2. ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ	4.42	.466	4.44	.391	-.208	.836
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	4.55	.507	4.66	.426	-1.113	.269
4. ด้านการสร้างขวัญกำลังใจ	4.47	.497	4.51	.422	-.333	.740
5. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	4.43	.516	4.61	.464	-1.677	.097
รวม	4.49	.447	4.57	.384	-.915	.363

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

การดำเนินงานการนิเทศภายใน	แหล่งความแปรปรวน	ตำแหน่ง				
		SS	df	MS	F	p
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	.713	2	.356	1.868	.161
	ภายในกลุ่ม	15.271	80	.191		
	รวม	15.984	82			
2. ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ	ระหว่างกลุ่ม	.100	2	.050	.274	.761
	ภายในกลุ่ม	14.692	80	.184		
	รวม	14.793	82			
3. ด้านการปฏิบัติงานนิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	.113	2	.057	.256	.775
	ภายในกลุ่ม	17.674	80	.221		
	รวม	17.788	82			
4. ด้านการสร้างขวัญกำลังใจ	ระหว่างกลุ่ม	.532	2	.266	1.289	.281
	ภายในกลุ่ม	16.502	80	.206		
	รวม	17.034	82			
5. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	.258	2	.129	.522	.595
	ภายในกลุ่ม	19.767	80	.247		
	รวม	20.025	82			
ผลรวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.285	2	.142	.829	.440
	ภายในกลุ่ม	13.750	80	.172		
	รวม	14.035	82			

จากตาราง 5 พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสาธิตศึกษา จังหวัดระยอง ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสาธิตศึกษา จังหวัด ระยอง สามารถสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสาธิตศึกษา จังหวัดระยอง ตามความคิดเห็นของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่า การดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการวางแผนการนิเทศ และ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสาธิตศึกษา จังหวัดระยอง ตามความคิดเห็นของบุคลากร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสาธิตศึกษา จังหวัดระยอง ด้านการประเมินผลการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการสอนที่ต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสาธิตศึกษา จังหวัดระยอง สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสาธิตศึกษา จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่า การดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ และด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรหลักของโรงเรียน อันได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่ผลักดัน ให้การนิเทศภายในบรรลุผล โดยมุ่งมั่นที่จะใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนา การศึกษา มีการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาาร่วมกัน มีการอบรมให้ความรู้ด้านการนิเทศภายในแก่ครู และบุคลากร เพื่อให้การนิเทศภายในนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีระบบมีขั้นตอนและมีความต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ แมททอก (Mattox. 1978: 7061) อ้างถึงในงานวิจัยของ ศิริพงษ์ เสาวภา: 2547) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่าความต้องการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะพัฒนาต่อไป ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารและครูต้องร่วมมือกันในการดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ใจลล (Jailall. 1998 : 675) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ศึกษาความแตกต่างของการนิเทศที่มีรูปแบบแตกต่างกันเพื่อที่จะให้คำแนะนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบของการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูนิเทศเชื่อว่า การร่วมมือกันพัฒนาการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูง ครูที่ร่วมกันพัฒนาเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการ

นิเทศ ให้ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียนรวมถึงมีการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อินทรีา จันทรคณา (2552: 54) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ให้ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศและการพัฒนาความรู้ด้านการนิเทศภายในให้แก่ผู้บริหารและผู้ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง จากผลการวิจัยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการวางแผนการนิเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 8 ข้อ คือ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการนิเทศอย่างชัดเจน มีการประชุมเพื่อทราบปัญหาและสภาพการนิเทศระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ มีการกำหนดและวางแผนการนิเทศภายใน สถานศึกษาร่วมกับผู้รับการนิเทศเพื่อร่วมกันกำหนดรายละเอียดกิจกรรมและจัดลำดับขั้นตอนการ ปฏิบัติการในการนิเทศ มีการนำผลการวิเคราะห์สภาพการนิเทศมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการปฏิบัติการนิเทศ มีการกำหนดและแจ้งปฏิทินการนิเทศให้บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการนิเทศ และมีการดำเนินการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก มี 1 ข้อ คือ มีการสร้าง จัดหาเครื่องมือการนิเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนได้มีการจัดระบบการทำงานไว้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการได้มีการจัดทำกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการมอบหมายงานในการทำหน้าที่การนิเทศภายใน ทั้งการนิเทศจากคณะผู้บริหารการจับกลุ่มนิเทศ มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรเทาญ บุญจันทร์ (2553: 94) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า มีการกำหนดหัวข้อ วิธีการ กระบวนการนิเทศภายในอย่างชัดเจน กำหนดทางเลือกที่ใช้ในการดำเนินงานนิเทศภายในรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา กำหนดขอบเขตของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในรายวิชาที่ดำเนินการนิเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิบูลชัย ศรีเข้ม (2553: 75-76) ที่ศึกษาพบว่า การวางแผนเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการดำเนินการนิเทศภายในสมควรที่ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศต้องร่วมกันพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภา กาญจนอำรง (2558: 77-78) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า มีการวิเคราะห์นโยบาย พันธกิจและเป้าประสงค์ของสถานศึกษาเพื่อวางแผนนิเทศภายใน มีการจัดทำโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษาก่อนการดำเนินงานการนิเทศภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศกร โนชัย (2559: 107) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนวังสมบูรณ์วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศในโรงเรียน มีการแจกแจงขั้นตอนการนิเทศให้มีความชัดเจน กำหนดรูปแบบการนิเทศให้มีความเหมาะสมกับรายวิชา ควรวางแผนการนิเทศให้เป็นขั้นตอนและมีความสัมพันธ์กันและจัดเตรียมห้องเรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการนิเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni. 1992: 216) ที่ศึกษาพบว่า การประชุมเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติ เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญในการประสานงาน เพื่อให้การบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การวางแผนการนิเทศจึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้รับผิดชอบงานนิเทศจะต้องเตรียมการที่ถูกต้องเหมาะสม

1.2 ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 ข้อ คือ มีการกำหนดวัน เวลาและสถานที่ และรายละเอียดในการนิเทศ และมีการกำหนด

กลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก 6 ข้อ คือ การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของการนิเทศแก่ครู ให้ความรู้แก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเกี่ยวกับวิธีการนิเทศที่หลากหลาย การให้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการพัฒนานวัตกรรมการนิเทศแก่ครูและผู้รับการนิเทศ ให้ความรู้ด้านการประเมินผลการนิเทศแก่ผู้รับการนิเทศ การให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเกณฑ์ในการประเมินผลการนิเทศแก่ผู้รับการนิเทศมีการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการนิเทศภายในสถานศึกษาในรูปแบบใหม่แก่บุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่องและรวดเร็วทั้งระบบการบริหารและการปฏิรูปการศึกษาและประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นผลมาจากนโยบายการศึกษาที่ต้องอาศัยการทำงานของผู้ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดจึงจำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยเฉพาะการนิเทศกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานที่มีอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ รังสา (2549) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างประสิทธิภาพการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การเสริมสร้างประสิทธิภาพ การนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือการเสริมสร้างประสิทธิภาพการนิเทศภายในเป็นกิจกรรมของความร่วมมือร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ณิ นุญอยู่ (2558) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ ควรมีการให้ความรู้ แก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการพิจารณาเลือกวิธีการนิเทศที่หลากหลาย ร่วมวางแผน กำหนดวิธีการนิเทศ และ เครื่องมือ ตลอดจน ให้มีการพัฒนาบุคลากรในด้านนิเทศอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการปฏิบัติงานนิเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4 ข้อ คือ ให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมเป็นผู้ประเมินการนิเทศ มีการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การปฏิบัติกรนิเทศโดยใช้กิจกรรมและวิธีการตามที่วางแผนไว้ และการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นในการนิเทศ เช่น สื่อ งบประมาณ การพัฒนาบุคลากร เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดระบบการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะด้านการนิเทศภายใน ทั้งการนิเทศภายในจากคณะผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายได้มีการปฏิบัติจริงในรูปธรรมตามแผน/โครงการที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นทจร อธิบุญญาภรณ์ (2554: 107) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการกระตุ้นเสริมแรงการดำเนินการนิเทศให้กับครูอย่างมีลำดับขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศกร โนชัย (2559: 114) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนวังสมบุญวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้รับการนิเทศได้อย่างถูกต้อง ดำเนินงานนิเทศตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความต้องการที่เป็นอยู่ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

1.4 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4 ข้อ คือ การยกย่องหรือให้เกียรติแก่ผู้รับการนิเทศและผู้ร่วมนิเทศ มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร่วมมือในการทำงานด้านการนิเทศ การส่งเสริมให้กิจกรรมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมการนิเทศร่วมกัน และการสื่อสารหลายช่องทางระหว่างผู้บริหารและบุคลากร เพื่อพัฒนางานด้านการนิเทศ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก 3 ข้อ คือ ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อการนิเทศของบุคลากร การส่งเสริมให้กิจกรรมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมการนิเทศร่วมกัน และการนำผลการประเมินนิเทศภายในมาใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

โรงเรียนมีการจัดการให้ความรู้และคำแนะนำทำให้ครูรู้สึกมั่นใจและมีความพร้อมในการรับการนิเทศมากขึ้น รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ ครูยินดีรับฟังคำแนะนำด้วยความเต็มใจและหาหนทางปรับปรุงแก้ปัญหาในทางที่ถูกต้อง เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปภา กาญจนธำรง (2558: 78) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการนิเทศให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยและเป็นกัลยาณมิตร มีการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติกรนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอและจัดการดูแลให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติกรนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ณิ บุญอยู่ (2558) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ควรมีการเสริมแรงให้ผู้รับการนิเทศมีขวัญกำลังใจในการมุ่งมั่นปฏิบัติงานที่รับการนิเทศ มีการประกาศเกียรติคุณ และเผยแพร่ผลงาน เพื่อจูงใจในการทำงานของตนให้มีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการประเมินผลการนิเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 5 ข้อ คือ การดำเนินการประเมินผลนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้ การนำผลการประเมินไปปรับปรุงการนิเทศ การสร้างและการใช้เครื่องมือประเมินการนิเทศที่เหมาะสม การสร้างข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดกฎเกณฑ์การประเมินการนิเทศ และการวางแผน กำหนดวิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมินการนิเทศ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก 1 ข้อ คือ การจัดทำรายงานผลการนิเทศเพื่อเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนได้มีการวางแผนงานในด้านการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน โดยเฉพาะด้านการนิเทศภายในซึ่งในแต่ละแผนงานจะต้องมีการติดตามประเมินผลตามขั้นตอนของการดำเนินงานตามแผน/โครงการอยู่แล้ว ตลอดจนผู้นิเทศเองก็ต้องปฏิบัติตามแผนการนิเทศและสรุปผลของการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศและให้ผู้บริหารโรงเรียนรับทราบอยู่แล้ว สอดคล้องกับ งานวิจัยของ กฤษฎา สิงขรวัช (2552: 78) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ความต้องการในการรับการนิเทศของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่ว ผลการวิจัยพบว่า การติดตามผลเป็นแนวทางหนึ่งในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาจะสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยการนิเทศภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปภา กาญจนธำรง (2558: 75) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า มีการประเมินผลการนิเทศภายในตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการปฏิบัติการนิเทศภายในมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการนิเทศภายในของแต่ละแผนงานโครงการและกิจกรรมและจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศภายใน

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง จำแนกตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลปรากฏ 1) บุคลากรที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง ด้านการประเมินผลการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดให้ครูและบุคลากรมีการอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการด้านวิชาการของสถานศึกษาตามความเหมาะสมกับบุคลากรและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา บุคลากรที่มีเพศต่างกันอาจมีมุมมองในรายละเอียดไม่เหมือนกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปภา กาญจนธำรง (2558: 75) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารตามความคิดเห็น

ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งๆ ที่เป็นข้าราชการที่มีหน้าที่ในการสอนเหมือนกัน 2) สถานภาพส่วนบุคคลในด้านอื่นๆ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพิบูลชัย ศรีเข้ม (2553: 149) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 10 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 10 ที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 10 ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 10 ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 10 ไม่แตกต่างกัน และ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 10 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 10 ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 โรงเรียนควรจัดให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับรายละเอียดของการนิเทศ วิธีการนิเทศที่หลากหลาย การประเมินผลการนิเทศ เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญมากยิ่งขึ้น

1.2 โรงเรียนควรมีการนำผลการนิเทศภายในมาใช้ในการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเป็นการเสริมแรงให้ผู้รับการนิเทศมีขวัญกำลังใจมุ่งมั่นปฏิบัติงานที่รับการนิเทศต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรศึกษารูปแบบการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง

2.2 ควรศึกษาแนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤษฎา สิงขรวิทย์. (2552). ความต้องการในการรับการนิเทศของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย. (2552). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนครูวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีแนวความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชำนาญสามัคคีวิทยา, โรงเรียน. แผนปฏิบัติการโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา ประจำปีการศึกษา 2563. ระบุว่า: กลุ่มงานแผนและควบคุมภายใน โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา.
- ดรณี บุญอยู่. (2558). แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ทัศกร โนชัย. (2559). การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนวังสมบูรณ์วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นทจร ธีรปัญญาภรณ์. (2554). การดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บรรหาญ บุญจันทร์. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พิบูลชัย ศรีเข้ม. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 10. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศิริพงษ์ เสาวภา. (2547). ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สงัด อุทรานนท์. (2530). การนิเทศ หลักการ ทฤษฎีและการปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สุภา กาญจนธำรง. (2558). การนิเทศภายในของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อินทรา จันทรรตนา. (2552). สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เหรียญ รังสา. (2549). การเสริมสร้างประสิทธิภาพการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Jailall, M.S. (1998). Differentiated supervision revisited: Towards the development of an effective supervisory model to promote teacher growth and instructional improvement. Dissertation Abstracts International. 59(03): 675-A.

- Mattox, D.D. (1978). A Study of in service need of in lions public school elementary Principles. Dissertation Microfilms International. 12(1): 7061-A.
- Sergiovanni, Thomas J.; & Starratt,Robert J. (1997). **Supervision A Redefinition**. 5nd ed.; Singapore: McGraw-Hill.

E0022: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร

TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AS PERCEIVED OF TEACHERS IN BASIC EDUCATIONAL SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2, BANGKOK

เจษฎาภรณ์ ศรีพี¹ รศ. รัตนา กาญจนพันธุ์²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสหวิทยาเขตเบญจสิริ กรุงเทพมหานคร จำนวน 242 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติพื้นฐานใช้ในการทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ด้านได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง , การรับรู้

Abstract

The purposes of this independent study were (1) to study of transformational leadership in basic educational school administrators under Secondary Educational Service Area Office 2, Bangkok, and (2)

to compare transformational leadership level of basic educational school administrators under Secondary Educational Service Area Office 2, Bangkok as classified by summary of working experience and educational level. as classified by educational level and experience working.

The study involved 242 samples in basic educational school administrators under Secondary Educational Service Area Office 2, Bangkok. The data analysis employed descriptive statistics, an analysis of variance, t-test and one way Anova.

Findings:

1. Transformational leadership in basic educational school under Secondary Educational Service Area Office 2, Bangkok performed at a high level for all aspects.

2. Transformational leadership in basic educational school performed at a high level. When considered by category, 3 categories performed at a high level : independent personality, administration inspiration, and talent motivation, by orderly.

3. No significant difference was found regarding transformational leadership level of in basic educational school administrators under Secondary Educational Service Area Office 2, Bangkok classified by summary of working experience.

Keywords: Transformational Leadership, perceive

บทนำ

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ค่านิยม วัฒนธรรม การดำรงชีวิต และคุณภาพชีวิตของคนทั่วโลกทุกประเทศมีการปรับตัว เรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่อย่างสมดุลและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างสมดุลและสามารถแข่งขันได้ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงจึงได้มีการปฏิรูปประเทศทุกด้าน และปฏิรูปการศึกษา

หน่วยงานทางการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องพัฒนาองค์การให้มีความพร้อมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่สามารถขับเคลื่อนได้ถ้าเราไม่มีผู้นำที่เป็นผู้ริเริ่มในการเปลี่ยนแปลง

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในฐานะผู้นำองค์กรที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา รวมถึงการดำเนินการต่าง ๆ ที่จะต้องมีระบบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการที่ควรปรับปรุงให้เกิดความเหมาะสมกับองค์การที่ควรสัมพันธ์กับการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และนโยบาย (กฤตินี กุลเพ็ง, 2560, หน้า 127) ความสำคัญด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองและปรับบทบาทหน้าที่ให้มีความเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นให้องค์กรมีความยืดหยุ่น ยอมรับแนวคิดที่ต้องให้บริการต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์การ (ณิรดา เวชญาลักษณ์, 2560, หน้า 250)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นภาวะผู้นำที่เหมาะสมที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะยึดเป็นแบบอย่างที่ดีโดยที่ผู้นำต้องเป็นผู้ที่สร้างสรรค์และกระตุ้น ผลักดัน และการยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นเพื่อให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุ

เป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นความสามารถในการจูงใจและประสานงานด้วยวิธีการและแนวทางใหม่ ๆ โดยอาศัยปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมแบบเปิดให้อิสระทางความคิด แรงจูงใจภายใน มุ่งมั่นทุ่มเทให้เป็นคนที่ประสบความสำเร็จ และความรู้เชิงลึก มีทักษะประสบการณ์ส่งผลให้เกิดแนวทางในการแก้ปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อสร้างแรงจูงใจต่อครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อนำหลักการที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปปรับใช้ปรับปรุงพัฒนา และส่งเสริมให้สถานศึกษาเกิด ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

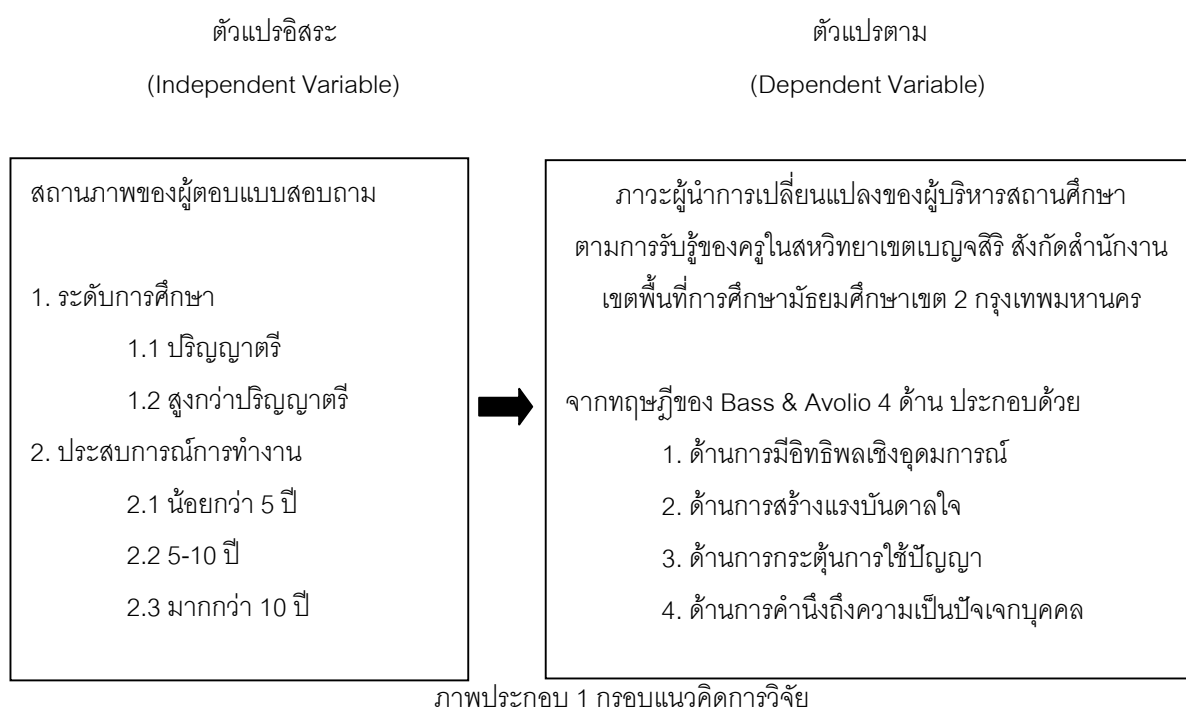
ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเสนอแนะผู้บริหารในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษา

กรอบแนวคิด

การศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัย กำหนดกรอบแนวคิด การศึกษาจากทฤษฎีของ Bass & Avolio ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ ครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 655 คน
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน สิงหาคม 2563 – ธันวาคม 2563
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วยเนื้อหาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 242 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง(0.6-1.0) ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.984

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้ครูผู้สอน ในสหวิทยาเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 1 กันยายน – 10 กันยายน พ.ศ. 2563 และนัดเวลาในการรับแบบสอบถามคืน
 2. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง 242 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 655 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงในสุรศักดิ์ อมรรัตน์ และคนอื่นๆ, 2559, หน้า 101) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ 1. สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย () 2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) 3. ค่าสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในกรณี 2 กลุ่ม 4. ค่าสถิติ F-test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way ANOVA) ใช้เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบจำแนกเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ผลการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร พบรายละเอียดดังนี้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับการรับรู้
1. การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์	3.67	0.72	มาก
2. การสร้างแรงบันดาลใจ	3.70	0.78	มาก
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา	3.69	0.79	มาก
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.70	0.81	มาก
ภาพรวม	3.69	0.71	มาก

ผลการวิจัยพบว่า ครูรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู มีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.67-3.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X}=3.70$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X}=3.70$) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\bar{X}=3.69$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X}=3.67$)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์	3.56	0.73	3.82	0.68	-2.835	0.005*
2. การสร้างแรงบันดาลใจ	3.59	0.79	3.87	0.72	-2.765	0.006*
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา	3.59	0.79	3.85	0.76	-2.613	0.010*
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.60	0.83	3.85	0.76	-2.493	0.015*
ภาพรวม	3.58	0.72	3.85	0.65	-2.911	0.004*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ตามประสบการณ์การทำงาน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน						F	p
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์	3.60	0.65	3.67	0.71	3.67	0.72	0.790	0.493
2. การสร้างแรงบันดาลใจ	3.65	0.71	3.71	0.79	3.77	0.86	0.387	0.679
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา	3.64	0.71	3.69	0.80	3.79	0.88	0.552	0.576
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.71	0.74	3.66	0.85	3.77	0.86	0.356	0.701
ภาพรวม	3.65	0.65	3.68	0.71	3.77	0.81	0.456	0.635

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษากวาระผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร วุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 59.90 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 40.10 ประสบการณ์ทำงาน ระหว่าง 5 ถึง 10 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 43 ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 และประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 10 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 20.20

ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านมีการรับรู้อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน พบว่า

ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การรับรู้ของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

อาจเนื่องมาจากรูปแบบของการจัดการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในยุคปัจจุบันจำเป็น ต้องปรับเปลี่ยนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ดังที่ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561, หน้า 4) กล่าวว่ากระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลงจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลงในองค์กรอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ กฤติน กุลเพ็ง (2560, หน้า 131) ผู้บริหารมีหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่อง การวางแผน การสร้างกระบวนการดำเนินการ และติดตามกิจการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับทิศทาง เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนด สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วิฑูรย์ วงศ์จันทร์ (2560) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์อยู่ในระดับมาก

ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพราะวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันจึงมีผลทำให้มีข้อมูลในการตัดสินใจ ในด้านภาวะผู้นำที่ไม่เหมือนกัน และผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สอดคล้องกับ เพียงฤทัย ชูมวัน (2560) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประสานความร่วมมือของครูผู้สอน มีการแสวงหาวิธีการทำงานใหม่ๆ เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครูเน้นการมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตตินันท์ บุญกล้า (2561) ศึกษาเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และมีการสื่อสาร ในการบริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านการพัฒนาด้านความรู้ และทักษะ ในการคิด และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเป็นที่รักของทุกคน แนะนำหลักการวิธีปฏิบัติและเทคนิคการจัดการเรียนการสอนให้กับครู ในสถานศึกษา แนะนำแนวทางการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพแก่คณะครูในโรงเรียนสม่ำเสมอ และกระจายงานในหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างยุติธรรม

เอกสารอ้างอิง

กฤตินี กุลเพ็ง. (2560). การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ยุค 4.0. นนทบุรี: ภิรมย์ดินแดนดีไซน์ จำกัด.

ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2560). ภาวะผู้นำทางการบริหาร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพียงฤทัย ชูมวัน. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

รัตตินันท์ บุญกล้า. (2561). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิฑูรย์ วงศ์จันทร์. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุกัญญา แซ่ม้าชัย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

E0023: ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุง
เจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

SATISFACTION OF PARENTS TOWARDS PUBLIC RELATIONS IN WAT MAI RAT
BAMRUNGCHAROENTHAM SCHOOL UNDER THE OFFICE OF RATCHABURI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

นันทน์ภัต วัฒนอริยพงษ์¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ Mann – Whitney U

ผลการวิจัยพบว่า

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการแจ้งข่าวสาร ด้านการประชุมผู้ปกครอง ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครอง และด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมตามลำดับ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ และจำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของผู้ปกครองในโรงเรียน, การประชาสัมพันธ์

Abstract

This research has the objective to study and compare parents' satisfaction with public relations in Wat Mai Rat Bamrung charoentham School. Under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 1, the target used in this research is the parents of Wat Mai Rat Bamrung charoentham School. Under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 1, total 123 people. The research tool was a questionnaire There was a confidence value in the entire version .94 The statistics

used in the data analysis were mean (μ), standard deviation (σ) and the statistical value used in the test is Mann - Whitney U.

The research results were found that

Satisfaction of Parents towards Public Relations in Wat Mai Rat Bamrung charoentham School Under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 1, the overall level is at a high level. And when considering each side Were at a high level in all 4 aspects, ranked in descending order of average score, ie information notification Parents meeting In building relationships between teachers and parents And the opportunity to participate, respectively

Satisfaction of Parents towards Public Relations in Wat Mai Rat Bamrungcharoentham School Under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 1, classified by sex and classified by educational No different.

Keywords: satisfaction of parents in school, public relations.

บทนำ

การประชาสัมพันธ์เป็นกลไกหนึ่งของการบริหาร เพื่อสร้างความนิยมให้เกิดขึ้นแก่หน่วยงาน ความนิยมจากประชาชนทำให้กิจกรรมของหน่วยงานเจริญก้าวหน้า มีความมั่นคงหน่วยงานจึงมีการประชาสัมพันธ์ในลักษณะปลูกฝัง เผยแพร่นโยบายและการดำเนินงานรวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประชาชนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้าใจอันดี นอกจากนี้การให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานด้วยความเป็นจริงและต่อเนื่อง โดยประชาชนภายในหน่วยงานต้องชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงของหน่วยงานให้ทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อความเข้าใจไปในทางเดียวกัน ส่วนประชาชนภายนอกหน่วยงานก็ต้องดำเนินการให้เกิดความเข้าใจ โดยการเผยแพร่กิจกรรมต่าง ๆ ผ่านสื่อมวลชน รวมทั้งการจัดนิทรรศการก็จะทำให้เกิดความเข้าใจที่จะเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน (ณัฐวรรณ แก้วเนตร. 2556: บทนำ) นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์เป็นการทำงานที่ต่อเนื่องและหวังผลระยะยาว เป็นการกระทำที่ต่อเนื่องไม่มีวันจบสิ้นทั้งนี้เพราะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำเป็นต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องสม่ำเสมอ การขาดการรับรู้เกี่ยวกับข่าวสารและกิจกรรมนาน ๆ จะเป็นสาเหตุของการเกิดความรู้ที่คลาดเคลื่อน และจะเป็นบ่อเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีซึ่งส่งผลต่อปฏิกริยาในทิศทางที่เป็นผลเสียต่อหน่วยงานได้

โรงเรียนเป็นสถาบันที่ต้องดำเนินการติดต่อสัมพันธ์กับมวลชน โรงเรียนมีหน้าที่บริการการศึกษาแก่ประชาชนในท้องถิ่น โรงเรียนต้องเป็นแบบอย่างของสถาบันที่ดี เพราะเป็นแหล่งปลูกฝังความรู้ความคิดอันเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมใดของโรงเรียนดำเนินการอยู่ก็จะประสบความสำเร็จล้มเหลวไม่เป็นที่ประทับใจของคนทั่วไป ตราบใดที่โรงเรียนยังเป็นสถาบันที่ต้องติดต่ออยู่ การประชาสัมพันธ์จึงถือเป็นความสำคัญที่โรงเรียนจะต้องวางแผนดำเนินการ เพื่อภาพพจน์ที่ดีงามนำศรัทธาเลื่อมใสมาสู่โรงเรียนโดยตรง โรงเรียนในฐานะที่เป็นสถาบันหนึ่งของสังคมต้องติดต่อถึงประชาชนหลายกลุ่ม ได้แก่ ผู้ปกครอง นักเรียน ครูอาจารย์ ข้าราชการ หน่วยงานอื่น ๆ ตลอดจนประชาชนในชุมชน จึงต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ในการประสานสร้างความเข้าใจอันดีแก่กลุ่มบุคคลเหล่านั้น

การประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับโรงเรียน ในการส่งและรับข่าวสาร ความพึงพอใจ เผยแพร่ ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน การสร้างมิตรสัมพันธ์ของกลุ่มต่าง ๆ การประชาสัมพันธ์โรงเรียนมีเป้าหมายที่สำคัญที่สุดคือ ความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับประชาชนหรือสถาบันอื่น ๆ อันจะเป็นรากฐาน ในการพัฒนาการศึกษาให้ได้ผลยิ่งขึ้น วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนจึงดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา โรงเรียนใช้การประชาสัมพันธ์สร้างความสามัคคี ความรู้ ความเข้าใจ ให้เกิดในหมู่ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนทุกคนเป็นเจ้าของและเป็นหน้าที่ของ แต่ละคนที่ต้องให้ความร่วมมือในการจัดและพัฒนาศึกษาของโรงเรียนด้วย เป็นการแถลงหรือแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบความเคลื่อนไหวการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน นักเรียนและการจัดการศึกษา สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่โดยอาศัย โรงเรียนเป็นศูนย์ประชาคม ศูนย์การศึกษา และศูนย์วัฒนธรรมของชุมชน (ณัฐวรรณ แก้วเนตร. 2556: บทนำ) ได้ กำหนดกรอบงานประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย 1) ศึกษาความต้องการการจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และ งานการจัดการศึกษาของสถานศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารจากชุมชน 2) วางแผนการ ประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาโดยการประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กร และสื่อมวลชนในท้องถิ่น 3) จัดให้มี เครือข่ายการประสานงานการประชาสัมพันธ์ 4) พัฒนาศักยภาพที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ให้มีความรู้ ความสามารถในการประชาสัมพันธ์ 5) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานการศึกษาตามแนวทางที่กำหนดในทุก โอกาสอย่างต่อเนื่อง 6) สร้างกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในหลายรูปแบบโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ประชาสัมพันธ์ 7) ติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ทราบถึงผลที่ได้รับจากการประชาสัมพันธ์ และนำไป ดำเนินปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทราบถึงผลที่ได้รับและนำไปดำเนินการปรับปรุง แก้ไขพัฒนาให้เหมาะสม

ด้วยสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนในปัจจุบันประสบปัญหาหลายประการ เช่น งบประมาณ ไม่เพียงพอ การวางแผนยังไม่เป็นระบบ กำหนดนโยบายไม่ชัดเจน ขาดการประสานงานที่ดี ผู้บริหารไม่เห็น ความสำคัญของประชาสัมพันธ์ ขาดการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของชุมชน ขาดแคลนบุคลากรที่มี ความรู้ในด้านสื่อและเทคโนโลยี (ณัฐวรรณ แก้วเนตร. 2556: บทนำ) บุคลากรมีภาระงานสอนมาก ไม่มีเวลาทุ่มเท ให้กับงานประชาสัมพันธ์ มีปัญหาในการจัดทำวารสาร เอกสาร หรือสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน และ มีปัญหาด้านการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ขาดการติดตามและประเมินผลในการจัดกิจกรรม นอกจากนั้นผู้บริหารยอมรับว่างานประชาสัมพันธ์มีความสำคัญ แต่ไม่ได้สนับสนุนการดำเนินงาน ทั้งด้านบุคลากร และงบประมาณ และขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์และความชำนาญ จึงไม่มีการวางแผนเตรียมการดี ขาด หลักการและแนวปฏิบัติที่จะดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัย ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุง เจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อเสนอแนะใน การในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุง เจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

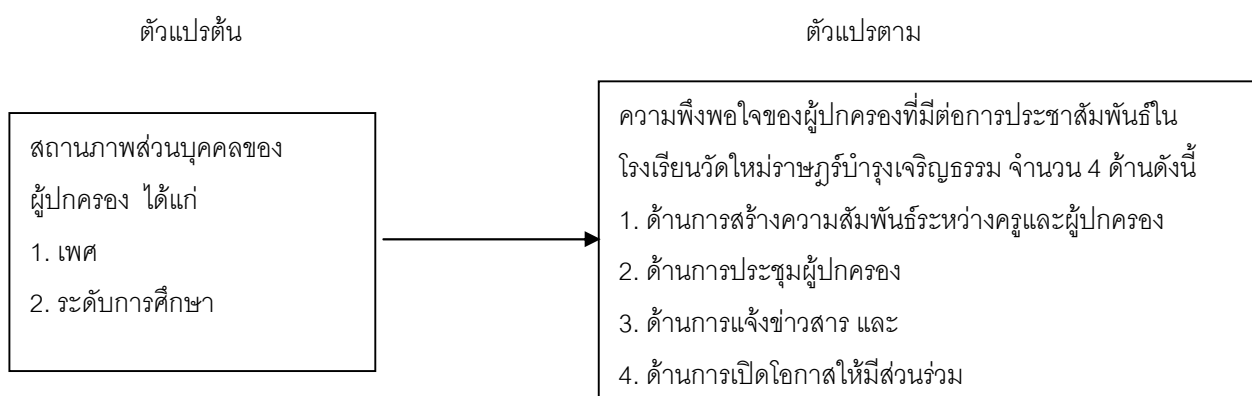
สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครองต่างกัน ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศและแนวทางการพัฒนาระบบประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากผลการวิจัยของคุณณัฐวรรณ แก้วเนตร. (2556).

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำนวน 123 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครองในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตาม เพศ และระดับการศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

1) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครอง 2) ด้านการประชุมผู้ปกครอง 3) ด้านการแจ้งข่าวสาร และ 4) ด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 123 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 1 และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำนวน 123 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ Mann -Whitney U

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม	ระดับความพึงพอใจ (N = 123)			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครอง	4.19	.53	มาก	3
2. ด้านการประชุมผู้ปกครอง	4.29	.47	มาก	2
3. ด้านการแจ้งข่าวสาร	4.30	.50	มาก	1
4. ด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม	4.18	.58	มาก	4
รวม	4.24	.49	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24$) ($\sigma = .49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการแจ้งข่าวสาร ($\mu = 4.30$) ด้านการประชุมผู้ปกครอง ($\mu = 4.29$) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครอง ($\mu = 4.19$) และด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ($\mu = 4.18$)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ ใน โรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม	ชาย (n= 57)	หญิง (n = 66)	Z	P
	Mean rank	Mean rank		
1. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครอง	61.28	62.62	-.209	.835
2. ด้านการประชุมผู้ปกครอง	59.37	64.27	-.773	.440
3. ด้านการแจ้งข่าวสาร	60.75	63.08	-.366	.714
4. ด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม	62.50	61.57	-.146	.884
รวม	60.87	62.98	-.328	.743

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม	<ม.ปลาย (n= 53)	≥ ม.ปลาย (n = 70)	Z	P
	Mean rank	Mean rank		
1. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครอง	65.01	59.72	-.817	.414
2. ด้านการประชุมผู้ปกครอง	66.79	58.37	-1.317	.188
3. ด้านการแจ้งข่าวสาร	68.13	57.36	-1.676	.094
4. ด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม	64.78	59.89	-.761	.447
รวม	67.36	57.94	-1.452	.146

จากตาราง 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$)
2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านการประชุมผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$)
3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านการแจ้งข่าวสาร อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$)
4. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.18$)
5. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน
6. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการแจ้งข่าวสาร ด้านการประชุมผู้ปกครอง ด้านการสร้างสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครอง และด้านการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ทั้งนี้ก็เพราะผู้ปกครองได้รับข่าวสารที่เพียงพอ มีความพึงพอใจ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนสม่ำเสมอ และอาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูได้รับการฝึกอบรมความรู้และทักษะเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ มีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ และการจัดกิจกรรมพัฒนางานประชาสัมพันธ์ บุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจ สามารถวางแผนการดำเนินงานโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบ สามารถวางแผนจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนจนสามารถนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ปกครองยอมรับโรงเรียนมากขึ้น จึงมีผลให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ กระเดา (2548: 166 - 172) ได้ศึกษาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านดอนไผ่ อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลยุทธ์ 2 วิธี คือ อบรมปฏิบัติการและการนิเทศ ผลการศึกษา พบว่า 1) การรวบรวมข้อมูลทางการประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่ามีการดำเนินการ รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างถูกต้อง ทั้งถึงและรวดเร็วทันเหตุการณ์โดยวิธีการติดประกาศลงในวารสารประชาสัมพันธ์ เสียตามสาย จดหมายข่าวประชาสัมพันธ์และสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ด้านการวางแผนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์และการเสนอโครงการปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับ พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจ สามารถวางแผนการดำเนินงานโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบ สามารถวางแผนจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน 3) ด้านการดำเนินการประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่า บุคลากรและเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจต่อการให้บริการในการติดต่อประสานงานทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน สามารถดำเนินการตั้งศูนย์การติดต่อโรงเรียน รวมทั้งมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อการประชาสัมพันธ์ได้ และสามารถจัดทำสื่อในการประชาสัมพันธ์จดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และ 4) ด้านการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่าบุคลากรและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ สามารถดำเนินการติดตามการปฏิบัติงานเพื่อเสนอแนะ ปรับปรุงการดำเนินงานและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้ข้อมูลมาปรับแผนการดำเนินงานด้วยวิธีการที่เหมาะสมรวมถึงการมีการประเมินอย่างต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุง เจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตาม เพศ และระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ เจริญรัตน์(2549: 111-113) ได้ศึกษางานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย พบว่า 1) งานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดหาทรัพยากร ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การเปรียบเทียบงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูที่มีลักษณะงานต่างกัน มีการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน ไม่ต่างกัน 3) การเปรียบเทียบงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับชั้นที่ทำการสอนต่างกัน มีการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน 4) การเปรียบเทียบงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดหาทรัพยากร และด้านการประสานงานมีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร แก้วรักษา(2552: 113-114) ได้ศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 พบว่า ครูประชาสัมพันธ์ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานประชาสัมพันธ์ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอสำหรับโรงเรียน

1. เสนอรายงาน แดลงแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ของโรงเรียนตลอดจนความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน และการศึกษาให้ ครู นักเรียนผู้ปกครอง และประชาชนทราบเรื่องราวที่ถูกต้อง และตรงตามความเป็นจริง

2. สร้างความเชื่อถือ ศรัทธายอมรับนับถือ เกิดความเชื่อมั่นความนิยมของประชาชนที่มีต่อโรงเรียน

3. ประเมินความต้องการของผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น ที่มีต่อการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีโอกาสตอบสนองความต้องการที่แท้จริงอันเป็นประโยชน์ต่อชุมชนนั้น

4. สร้างความเป็นอันหนึ่งเดียวกันระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนที่อยู่ใกล้ชิดโรงเรียนและดำเนินนโยบายเปิดประตู เป็นทั้งศูนย์ประชาคม ศูนย์การศึกษา และศูนย์วัฒนธรรมของชุมชนนั้น

ข้อเสนอสำหรับผู้ปกครอง

1. เพื่อเชิญชวนให้ผู้ปกครองสนับสนุนช่วยเหลือเกื้อกูลโรงเรียนทางด้านกำลังกาย จิตใจ ปัญญา ความคิด วัสดุ-โรงงาน ตลอดจนด้านการเงินที่ขาดแคลน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนด้านการนำผู้ปกครองมาเป็นวิทยากรของโรงเรียน
2. ควรวิจัยปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน
3. ควรวิจัยบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน
4. ควรวิจัยการพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐวรรณ แก้วเนตร. (2556). **เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนบ้านบากชุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา**
การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ศศิธร แก้วรักษา. (2552). **การศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัด**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมเกียรติ กระเดา. (2548). **การพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนบ้านดอนไผ่ อำเภอแก่งสนาม**
นาง จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต. มหาสารคาม: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสาวนีย์ เจริญรัตน์. (2549). **การศึกษาการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์**
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

E0024: การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

A STUDY OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS' ROLES IN PROMOTING 21ST CENTURY SKILLS OF STUDENTS AS PERCEIVED BY TEACHERS IN SCHOOLS PLUAK DAENG GROUP UNDER RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1.

เสาวนันท ไชยธวัช¹ ปราศรัย ประวิตรุ่งเรือง²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประชากร ได้แก่ ครู จำนวน 376 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู จำนวน 191 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ ได้แก่ สถิติทดสอบค่าที (t – test independent)

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$), (S.D.= 0.42) และเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านทักษะชีวิตและอาชีพด้าน ($\bar{X}=4.33$), (S.D.= 0.48) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ($\bar{X}=4.28$), (S.D.= 0.42) และด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ($\bar{X}=4.26$), (S.D.= 0.46)

ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูจำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูจำแนกประสบการณ์สอนในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทักษะชีวิตและอาชีพมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ในด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21, การรับรู้

Abstract

The objectives of this research were to study and compare the school administrators' roles in promoting 21st century skills of students as perceived by teachers in schools Pluak Daeng group under

Rayong Primary Educational Service Area Office 1. The populations were 376 teachers. The samples were 191 teachers. The research instrument used questionnaire with reliability index of .95. Data were analyzed by using mean, standard deviation, and t – test independent

The research found that the school administrators' roles in promoting 21st century skills of students as perceived by teachers in schools under Rayong Primary Educational Service Area Office 1 were at high level in overall ($\bar{X}=4.29$), (S.D.= 0.42) and each dimension respectively, Life and Career Skills ($\bar{X}=4.33$), (S.D.= 0.48) Learning and Innovation Skills ($\bar{X}=4.28$), (S.D.= 0.42) and Information, Media and Technology Skill ($\bar{X}=4.26$) (S.D.= 0.46).

The results of a comparison of roles of school administrators in building skills of learners in the 21st century according to teachers' perceptions by gender. And education level Overall and each side not different

The results of comparing the role of school administrators in enhancing the skills of the learners in the 21st century according to teachers' perceptions, classification of teaching experience as a whole. Differed statistically significant at the 0.01 and when considering each aspect, it was found that There were statistically significant differences in life skills and occupations at the level 0.01, in other areas, not different.

Keywords: Promoting 21st Century Skills of Students, Perceived

บทนำ

เนื่องด้วยสังคมอุตสาหกรรมเป็นยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน เทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และในระยะถัดไปจะยิ่งทวีความรวดเร็วมากขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามไปด้วย สถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัว และเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะ สำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อเด็กในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” ครูต้องไม่สอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ ให้นักเรียน เรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของตนเอง การเรียนรู้แบบนี้เรียกว่า PBL (Project – Based Learning) ซึ่งทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต คือ 3R x 8C ซึ่ง ฮาเวิร์ด ยังส์ (2561,online) ได้กล่าวถึง 3R x 8C ไว้ว่า 3R ได้แก่ Reading (อ่านออก) Riting (เขียนได้) และ Rithmetics (คิดเลขเป็น) 8C ได้แก่ Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross - Cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Communications, Information & Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

และทักษะในการแก้ปัญหา) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Computing & ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) และ Compassion (ทักษะด้านคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (2557 : 24 – 29) ได้กล่าวถึงปัญหา และจุดที่ควรพัฒนาในแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2558 – 2561 คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า กลุ่มโรงเรียนปลวกแดง มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O - Net) ชั้น ป.6, ม.3 ส่วนใหญ่ต่ำกว่าเป้าหมาย และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ด้าน การคิดคำนวณและด้านเหตุผลมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน จากผลการประเมิน ตนเองอยู่ในระดับต่ำ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญ ทักษะการใช้เทคโนโลยีจากผลการประเมินตนเองต่ำกว่า เป้าหมาย (อยู่ในระดับ 2) ผู้เรียนอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ไม่ครบ 100 % ทักษะด้านการคิดจากผลการประเมินตนเอง ชั้น ป. 2 ต่ำกว่าชั้นอื่น พบผู้เรียนในสังกัดอ่านไม่คล่องเขียนไม่คล่องจำนวนมาก จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้เรียน ใน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดง มีปัญหาและมีจุดที่ควรพัฒนาในด้านคุณภาพของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับคุณภาพและ ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และ 3) ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างการพัฒนา ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ให้แก่ผู้เรียน

จากปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งให้ผู้บริหารและ ครูผู้สอนได้เห็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา เสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษ ที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่นสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู ในกลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู ในกลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

ครูที่มีเพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

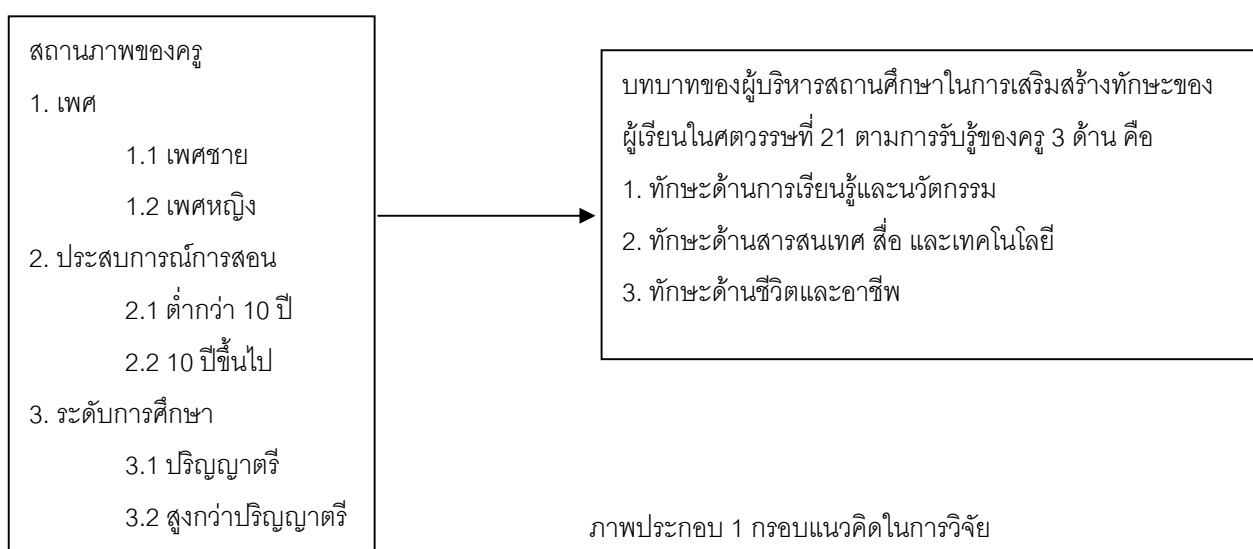
ทำให้ทราบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และนำผลที่ได้จากการศึกษาไปปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จากแนวคิดเรื่องทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบไปด้วย ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ โดยสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จากแนวคิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ขององค์กรภาคี เพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แนวคิดทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของ วิจารณ์ พานิช (2555) ซึ่งสังเคราะห์ได้ตัวแปรในการวิจัย 3 ด้าน คือ บทบาทของผู้บริหารในการเสริมสร้างทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน ในกลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 376 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของครูในกลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู 3 ด้าน คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 191 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน ในกลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 376 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 191 คน ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 อ้างถึงใน ประภาพรณ เสี่ยงค์, 2550 : 238)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของคอนบาค

(Cronbach) ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าสถิติค่าที (t - test independent) ผลการศึกษา

ตาราง 1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะ ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม	4.28	0.42	มาก
2. ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	4.26	0.46	มาก
3. ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ	4.33	0.48	มาก
รวม	4.29	0.42	มาก

จากตาราง 1 แสดงว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ

มาก เรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ ($\bar{X}=4.33$) ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ($\bar{X}=4.28$) และ ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี($\bar{X}=4.26$)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตาม การรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเสริมสร้างทักษะ ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม	4.18	0.41	4.31	0.42	- 1.90	0.86
2. ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	4.15	0.48	4.29	0.45	- 1.82	0.19
3. ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ	4.20	0.50	4.37	0.46	- 2.18	0.27
รวม	4.18	0.45	4.33	0.41	- 2.10	0.20

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนใน ศตวรรษที่ 21 ตาม การรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเสริมสร้างทักษะ ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	ประสบการณ์สอน				t	sig
	ต่ำกว่า10ปี		10ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม	4.27	0.44	4.29	0.35	-0.30	0.30
2. ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	4.24	0.47	4.30	0.40	-0.70	0.21
3. ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ	4.31	0.50	4.40	0.38	-1.18*	0.01
รวม	4.28	0.44	4.33	0.34	-0.86**	0.01

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.01 / * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนก ประสบการณ์การสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทักษะชีวิตและอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเสริมสร้างทักษะ ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	ระดับการศึกษา				t	sig
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม	4.30	0.42	4.11	0.40	2.21	0.92
2. ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	4.29	0.45	4.04	0.46	2.66	0.96
3. ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ	4.37	0.46	4.06	0.52	3.18	0.22
รวม	4.32	0.41	4.07	0.44	2.88	0.52

จากตาราง 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารจัดให้มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายที่ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมโดดเด่น หรือมีผลงานเป็นที่ยอมรับ และผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามดำเนินงาน เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรมของผู้เรียน

1.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เป็นต้น รองลงมา คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมายและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์

1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่

21 ตามการรับรู้ของครู ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองดีของสังคม รองลงมา คือ ผู้บริหารร่วมกับครูจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นการเสริมสร้างทักษะผู้เรียนด้านชีวิตและอาชีพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการในการจัดโครงการ/กิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่

21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทักษะชีวิตและอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษา เรื่องการศึกษารoles บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ตระหนักและให้ความสำคัญในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยปฏิบัติและแสดงบทบาทในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน อันประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ สอดคล้องกับ ศศิครดา แสงไทย (2559 : 11) ได้สรุปไว้ว่า ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสาระวิชาหลัก และทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศเทคโนโลยี ดังนั้น บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารจึงเป็นภาระที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้คนที่ยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันสมัย พัฒนาทีมงานให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พัฒนาระบบนวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นในองค์กรขับเคลื่อนด้วยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการใหม่ ๆ ส่งเสริม

สนับสนุนทั้งด้านงบประมาณสื่ออุปกรณ์อย่างเพียงพอให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติ สอดคล้องกับ สมหมาย อ่ำดอนกลอย (2556) ได้สรุปไว้ว่าในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และ นวัตกรรมทักษะ ชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี จึงเป็นภาระที่สำคัญของผู้บริหารที่ จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองคิดหา ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ์ของ ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กร ให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามาปรับเปลี่ยนบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอนส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมา ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับเปลี่ยนบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะที่เติมเต็มเป็นที่ยอมรับของชาติอื่น และ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณีย์ ชัยสุขสังข์ (2557) เรื่อง กลยุทธ์การบริหาร วิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนทางเลือก ผลการวิจัยพบว่า สภาพ ปัจจุบันของการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนทางเลือก ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนใน ศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 วิทยาด้าน สามารถ อภิปรายได้ดังนี้

1.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ ของครู ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองลงมือทำ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารจัดให้มีการ เชิดชูเกียรตินักเรียนที่มีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมโดดเด่น หรือมีผลงานเป็นที่ยอมรับ และผู้บริหารมีการ นิเทศ ติดตามดำเนินงาน เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ วัฒนธรรมของผู้เรียน อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่พัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ยังไม่สามารถนำไปสร้างนวัตกรรมใหม่ได้ ซึ่งรูปแบบกิจกรรมการ จัดการเรียนการสอนโดยส่วนใหญ่เน้นการบรรยาย ทำให้นักเรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และไม่ได้แสดง ความคิดได้อย่างเต็มศักยภาพ อีกทั้งการสร้างนวัตกรรมในบางครั้งจำเป็นต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ ซึ่งสถานศึกษาไม่ได้ สนับสนุนเท่าที่ควร เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณทำให้นักเรียนไม่สามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ สถานศึกษาจึงควรสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2559) ได้ประกาศมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2559 มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน 1) ความสามารถในการอ่าน เขียน การสื่อสาร และการคิด คำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น 2) ความสามารถในการ คิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและแก้ปัญหา จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะดังกล่าว เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่ง สมหมาย อ่ำดอนกลอย (2556 : 5) กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทในการสนับสนุนให้มีการสร้างสรรค์วัฒนธรรมในทางบวก และสร้างวัฒนธรรมโรงเรียน โดยรวมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น สร้างความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพเชื่อถือได้ จัด

สภาพแวดล้อม ให้เหมาะสม ความปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนความสำเร็จในการเรียนรู้ สร้างตัวแบบการปฏิบัติงานที่ดี มีการชื่นชมในความสำเร็จและก้าวหน้าของนักเรียนและบุคลากรและสอดคล้องกับ The Wallace Foundation (2012 อ้างถึงใน ชัยยนต์ เพาพาน, 2559 : 307)เสนอแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลควรนำไปใช้ในประเด็นที่ 2 สร้างบรรยากาศ ที่อบอุ่นเพื่อการศึกษา ผู้บริหารต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับผู้เรียน และบุคคลภายนอกเพราะโรงเรียนเป็นศูนย์กลางทางการเรียนและกิจกรรมบรรยากาศมีความสำคัญที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ ดลสว่าง (2556) เรื่องบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนา โรงเรียนแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ เฉลิมพร วนาสันติสุข (2555) เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูวิชาการและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เป็นต้นรองลงมา คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมายและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์ อาจเนื่องมาจากข้อจำกัด ด้านงบประมาณและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาโดยส่วนใหญ่มักมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก จึงทำให้การจัดซื้อคอมพิวเตอร์ สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อนักเรียนนั้นเป็นไปได้ยาก อีกทั้งสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดให้มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่มีสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาควิชา สุนอุ้น (2556) เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา เขตอำเภอมะนังสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา เขตอำเภอมะนังสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริจันทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ (2556) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญและเสริมสร้างด้านทักษะชีวิตและอาชีพให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและสภาพแวดล้อม สร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาสภาพแวดล้อมที่หลากหลายทางวัฒนธรรม อีกทั้งจัดให้มีกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย และกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการพัฒนาทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงผลงาน/ความสามารถพิเศษใช้เวลาอย่างคุ้มค่าและจัดการภาระงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองดีของสังคม รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงการทำงานทางวิชาชีพที่สุจริต ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเน้นให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีของสังคมและประกอบอาชีพที่สุจริต ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารร่วมกับครูจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นการเสริมสร้างทักษะผู้เรียนด้านชีวิตและอาชีพ อาจเนื่องมาจากครูและผู้บริหารขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของฝ่ายวิชาการเพียงฝ่ายเดียว หรือไม่ก็นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มาใช้โดยไม่ปรับให้เหมาะสมกับกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา นอกจากนี้หลักสูตรสถานศึกษายังไม่ได้มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะผู้เรียน ด้านชีวิตและอาชีพอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิกา ไผทพันธ์ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมพฤติกรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการเรียนรู้อำเภอด่านมะขามเตี้ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการส่งเสริมพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการเรียนรู้ อำเภอด่านมะขามเตี้ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจนาภา บุญญโส (2556) เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูใน 4 ด้านได้แก่ การจัดทำหลักสูตร การวัดและประเมินผล การสนับสนุนทรัพยากร และการจัดสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์สอน และระดับการศึกษา อภิปรายได้ดังนี้

2.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากกระบวนการเรียนรู้ของครูแต่ละคนภายใต้สภาวะเดียวกัน ทั้งด้านนโยบายการจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา หลักสูตร การวัดผลประเมินผล แนวทางการดำเนินงานและการปฏิบัติงานด้าน การศึกษาในลักษณะเช่นเดียวกัน ส่งผลให้การบริหารจัดการการศึกษาในแต่ละโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีความคล้ายคลึง หรือเหมือนกัน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละโรงเรียน ได้รับมอบหมายคำสั่ง นโยบาย จุดเน้นในการจัดการศึกษา ตลอดจนแนวทาง

การปฏิบัติเช่นเดียวกัน ทำให้ปัจจัยด้านเพศ ไม่ส่งผลต่อการรับรู้ของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเองต้องปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับ ดุสิต จันทน์ผิง (2553 : 13) ได้สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทไว้ว่าบทบาท คือ พฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคล ซึ่งอยู่ในฐานะ ตำแหน่ง หรือมีสถานภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งสังคมได้กำหนดให้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ บทบาท และสถานภาพเป็นสิ่งที่ควบคู่กันนั้นก็คือสถานภาพจะกำหนดว่า บุคคลนั้น ๆ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร ส่วนบทบาทเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ที่สังคมได้กำหนดไว้ในแต่ละสถานภาพ การแสดงบทบาทจะสอดคล้องกับบรรทัดฐานของสังคมในสถานภาพหนึ่ง ๆ บุคคลอาจจะต้องแสดงบทบาทมากมาย และสอดคล้องกับกรณีศึกษา ไพฑูริย์ (2556 : 10) ได้สรุปไว้ว่า บทบาท คือ การทำหน้าที่ หรือพฤติกรรมที่สังคมกำหนดและคาดหวังให้บุคคลนั้นกระทำ หรือการประพฤติปฏิบัติของบุคคลตามหน้าที่หรือตำแหน่งที่มีอยู่ในสถานการณ์ เมื่อเราเป็นอะไรสักอย่างหนึ่งสิ่งที่เราต้องมาคู่กับสิ่งที่เราเป็น จากแนวคิดที่เกี่ยวกับบทบาทที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า บทบาทเป็นแบบแผนพฤติกรรม หรือการได้กระทำต่าง ๆ ของบุคคลที่สังคมคาดหวัง หรือกำหนดให้กระทำโดยจะมีความเกี่ยวเนื่องกับอำนาจหน้าที่และสิทธิซึ่งขึ้นอยู่กับฐานะ หรือตำแหน่งทางสังคมของบุคคลนั้น ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ หากบุคคลที่สังคมคาดหวังนั้นไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่ได้ดำรงตำแหน่ง ก็จะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม เช่นเดียวกับการแสดงออกถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องแสดงบทบาทในการบริหารสถานศึกษา ให้มีคุณภาพ ดังนั้น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษา จึงแสดงออกมา ในทิศทางเดียวกัน ทำให้การรับรู้ของครูเป็นแนวทางเดียวกัน

2.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านทักษะชีวิตและอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ Dodea 21(2014 อ้างถึงใน ชัยยนต์ เพาพาน, 2559 : 308 - 309) ได้กำหนดตัวชี้วัดด้านสมรรถนะและความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 ไว้ 4 บทบาทหลัก คือ 1) ผู้นำโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 กำหนดให้มีการกำกับดูแลด้านการบูรณาการการเรียนการสอนต่อการประยุกต์นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ และการประเมินผล ได้แก่ การให้คำแนะนำแนวคิดใหม่ ๆ สำหรับครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้ห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพการสนับสนุนให้การเรียนการสอนสอดคล้องกับปัจจัยภายในและภายนอกโรงเรียน 2) มีการนำรูปแบบทางดิจิทัลมาสนับสนุนการเรียนการสอนของครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ นำไปใช้ในห้องเรียนส่งเสริมให้ครู นักเรียนใช้เครื่องมือทางดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการประเมินความพร้อมของโรงเรียนที่จะนำทักษะทางดิจิทัลมาใช้ 3) ให้โอกาสแก่ครูได้พิจารณาไตร่ตรอง กำหนดจุดมุ่งหมาย และการร่วมมือกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพในสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงแล้วสามารถนำมาเป็นโอกาสได้แก่ ให้ครูกำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนและด้านการประเมินผล และให้นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ รวมทั้ง เปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้อย่างมืออาชีพได้อย่างแท้จริง 4) ต้องจัดสภาพแวดล้อมบนพื้นฐานยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และความรู้สึกที่ดีต่อของชุมชน ได้แก่ การสร้างสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการสอน และการเรียนรู้ด้านทักษะในศตวรรษที่ 21 กำหนดให้จัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือยึดหยุ่นภายในโรงเรียนและชุมชน นอกจากนี้ ควรเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ด้านโลกมากขึ้น และออกแบบทางสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มโอกาสการพัฒนาทักษะการคิด ทักษะชีวิต

และทักษะทางอาชีพ และเตรียมผู้เรียนสำหรับการทำงานในอนาคต ซึ่งจากบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าว ที่ปฏิบัติอย่างแตกต่างกัน ทำให้การรับรู้ของครูแตกต่างกัน

2.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักและแสดงออกถึงบทบาทในการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนด ซึ่งตรงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารจึงมีบทบาทในการเสริมสร้างทักษะดังกล่าว เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดสมรรถนะที่กำหนดไว้ หลักสูตรและมีทักษะในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ สุชาวดี พรหมเสน (2557 : 11) ได้สรุปไว้ว่า บทบาท คือ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกตามบทบาทที่ได้รับ ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานการณนั้น ๆ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมและสอดคล้องกับ Getzels and Guba (1968 : 56 อ้างถึงใน อภิชาติ ใจเชื้อ, 2557 : 14) ได้นำเสนอทฤษฎีระบบสังคมที่มีแนวความคิดว่า พฤติกรรมของบุคคลในสังคม คือ หน้าที่ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบทบาทกับบุคลิภาพรูปแบบของระบบสังคมดังกล่าว ประกอบด้วย ส่วนประกอบ 2 มิติ คือ 1) มิติสถาบัน ประกอบด้วยสถาบัน เป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นเพื่อความอยู่รอด บทบาท เป็นตำแหน่งหน้าที่ในสถาบันที่ผู้สวมบทบาทมีทั้งสิทธิและหน้าที่ บทบาทแต่ละบทบาทเกี่ยวข้องกันและกัน เป็นส่วนประกอบซึ่งกันและกัน เพื่อทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ในสถาบันนั้น ๆ และความคาดหวัง เป็นความคิดของบุคคลที่มีบทบาทนั้น ความคาดหวังอาจจะมาจากบุคคลที่สวมบทบาทหรือคนอื่นที่อยู่ภายในสถาบันหรือภายนอกสถาบัน 2) มิติบุคคลประกอบด้วย บุคคล หมายถึง มนุษย์ที่มีลักษณะแตกต่างกันด้านสรีรวิทยา และจิตวิทยา บุคลิภาพและความต้องการต่างกัน บุคลิภาพ เป็นโครงสร้างของบุคคลในเชิงจิตวิทยา เป็นองค์ประกอบที่เป็นพลวัตภายในตัวบุคคล ประกอบด้วย ความต้องการเป็นหลัก ความต้องการจะเป็นตัวควบคุมการตอบสนองของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับค่านิยม ความเชื่อ ความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล และความต้องการ เป็นความโน้มเอียงที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งต่อเป้าหมายและหวังผลสำเร็จในความต้องการนั้น และจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมตามบทบาทอย่างเต็มศักยภาพในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพตามที่คาดหวังจึงทำให้การรับรู้ของครูเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาปัญหา และแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การดำเนินงานในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างเต็มศักยภาพ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ให้มีศักยภาพในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียน
3. ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในด้านอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมบทบาท ของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพอย่างรอบด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิกา ไผตจันทร์. (2556). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการเรียนรู้ อำเภอด่านมะขามเตี้ยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เฉลิมพร วนานันต์สุข. (2555). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน อำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. 12 (1), 301 – 313.
- ดุสิต จันทรง. (2553). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1. ภาคนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทองทิพา วิริยะพันธุ์. (2551). มนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพฯ : อินฟอรมีเดีย บั๊คส์.
- นันทวัน จันทร์กลั่น. (2558). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพในการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21: โรงเรียนบ้านเนินมะปราง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ประภาพรณ เล็งวงศ์. (2550). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ภาคจิรา สุนอุ้น. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้แท็บเล็ตเพื่อการศึกษาเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี - สฤษดิ์วงศ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากรณีศึกษาต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- วิไลลักษณ์ ดลสว่าง. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิธดา แสงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. 6(1), 7 – 11.
- ศรินทร์ทิพย์ ชาลวีวรรณ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมหมาย อ่ำดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**. 7(1), 1 – 7.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1. (2557). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2558 – 2561. ระยะเวลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1. (2560). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560. ระยะเวลา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1.**
- สุจนาฏ บุญญใส. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุชาวดี พรหมเสน. (2557). **ศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.**
- สุนีย์ ชัยสุขสังข์. (2557). **กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนทางเลือก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- อภิชาติ ใจเชื้อ. (2557). **การศึกษารูปแบบการบริหารในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.**
- ฮาเวิร์ด ยังส์ (2561). **พัฒนาทักษะ 3R8C สู่นักแข่งนวัตกรรมรองรับ Thailand 4.0. [Online]. เข้าถึงได้จาก <http://thaitribune.org/contents/detail/> (2563, ธันวาคม 15)**

E0025: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูกลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเจริญ

Roles of school administrators for development of teachers Hua Taphan Group 1 under the Office of Amnat Charoen Primary Educational Service Area

วงศ์กร มาระวงศ์ ทรงยศ แก้วมงคล

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูของกลุ่มหัวตะพาน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเจริญ 2) เพื่อเปรียบเทียบ ความบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ของกลุ่มหัวตะพาน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเจริญ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู กลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่านเจริญ จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test) และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Anova)

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูของกลุ่มหัวตะพาน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเจริญ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการทํางานในชั้นเรียน ด้านการศึกษาดูงาน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการอบรม และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูของกลุ่มหัวตะพาน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเจริญ จำแนกตามระดับการศึกษา และจำแนกตามประสบการณ์ทำงานไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา,การพัฒนาครู

Abstract

The purposes of this research were : 1) to study teachers' opinions on the role of school administrators for development of teachers of Hua Taphan Group 1 under the Office of Amnat Charoen Primary Educational Service Area, 2) to compare the teachers' opinions on the role of the school administrators for development of teachers of Hua Taphan Group 1 under the Office of Amnat Charoen Primary Educational Service Area. The sample used in this research were 96 teachers in Hua Taphan Group 1 under the Office of Amnat Charoen Primary Educational Service Area. The research instrument was a questionnaire about the role of school administrators for development of teachers of Hua Taphan

Group 1 under the Office of Amnat Charoen Primary Educational Service Area. The statistics used for data analysis were : percentage, mean, standard deviation, t - test, and F - test.

Result of research is

1. The teachers' opinions on the role of the school administrators for development of teachers of Hua Taphan Group 1 under the Office of Amnat Charoen Educational Service Area Office, were at a high level. Considering the finding that it was at a high level in all aspects. Sort of average of the work is classroom research. A field study. Instructional Supervision. The training. And Further studying.

2. The teachers' opinions on the role of the school administrators for development of teachers of Hua Taphan Group 1 under the Office of Amnat Charoen Educational Service Area Office classified by education level. Overall, and with no difference and classified by experienced teachers was no difference

Keywords: Roles of school administrators, development of teachers

บทนำ

รากฐานสำคัญของการพัฒนา คือ การเสริมสร้างขีดความสามารถ ศักยภาพและความเข้มแข็งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชนเป็นพื้นฐานสังคมไทยในอนาคต พึ่งเป็นสังคมที่ประกอบด้วยชุมชนเมืองและชุมชนชนบทที่ประชาชนมีความสามารถในการไตร่ตรองแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดจนการรู้เท่าทันในความสัมพันธ์ กับสังคมภายนอกทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของคน จึงถือว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีผลมากที่สุดต่อการพัฒนาคนอื่นๆ ดังนั้นในการจัดการศึกษาของประเทศ จึงมุ่งให้การศึกษาเป็นสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือคนไทยในอนาคตต้องเป็นคนมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีคุณธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม มีวิจรรณญาณที่ดี เป็นคนที่มีคุณภาพเข้าสู่ความเป็นมาตรฐานสากล เพื่อให้บุคคลได้รับการพัฒนาไปสู่คุณภาพตามเป้าหมาย การจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว หลักสูตรต้องปรับให้มีสาระความรู้ในวิชาการพื้นฐานและทักษะวิชาชีพ เนื้อหาสาระความรู้สมัยใหม่เป็นสากล กระบวนการบริหารจัดการในระบบคุณภาพ

ดังนั้นกระบวนการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีวิจรรณญาณ สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ไปปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหา มีความมั่นใจในตนเอง มีการยอมรับผู้อื่น สามารถที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างฉลาดและเป็นสุขดังนั้น การศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย จึงต้องดำเนินการให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2542 : 5) การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาด้านบุคลากร ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ภายใต้สภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 52 บัญญัติไว้ว่า ให้กระทรวงส่งเสริมการพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่องและเชี่ยวชาญ โดยรัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างพอเพียง เพื่อยกมาตรฐาน

วิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง มุ่งพัฒนา ประเมินและปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัดเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและผู้อื่นมีการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เป็นผู้เรียนที่มีความสามารถในการแข่งขันและร่วมมือ มีความเป็นไทยในความเป็นสากล เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขที่สามารถสะท้อนให้เห็นได้จากการกำหนดไว้ในนโยบายของรัฐบาล ทางด้านการศึกษา(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ให้มีการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ครูดี เก่ง มีคุณธรรมมีคุณภาพ และมีวิทยฐานะสูงขึ้นลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโครงการคืนครูให้นักเรียนการดูแลคุณภาพชีวิตของครู ด้วยการปรับโครงสร้างหนี้และกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตครูควบคู่ไปกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เน้นการพัฒนาเนื้อหาสาระและบุคลากรให้พร้อมรองรับและใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างคุ้มค่า

ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2540 มีบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ความว่า "กำหนดให้ต้องจัดการศึกษา อบรมและสนับสนุนให้มีการศึกษาอบรม ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมสร้างเสริมความรู้ และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการกันคว้าวิจัยในศิลปะวิชาการต่างๆ เร่งรัดการศึกษาวិทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญา ท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ" กล่าวคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับนี้ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู และการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง

ในส่วนหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษาที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ใน 4 ด้าน คือด้านวิชาการการบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545 : 82-84) ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูในด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาการเรียนการสอนสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เดิมพัฒนาบุคลากร หรือการจัดอบรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนการพัฒนาองค์ความรู้ ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญจะเป็นผู้ดำเนินการในการจัดอบรมสัมมนา ได้ให้อำนาจการจัดการอบรมและการพัฒนาบุคลากร รวมถึงงบประมาณในการฝึกอบรมให้แก่ศูนย์ประสานงานเครือข่าย เนื่องจากการรวมกันเป็นศูนย์ประสานงาน ของแต่ละโรงเรียนลักษณะพื้นที่ของโรงเรียนที่อยู่ ใกล้ชิดกันหรือตั้งอยู่ในตำบลเดียวกัน สภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรมการสัมมนาและการพัฒนาครูของศูนย์ประสานงานเครือข่ายจึงประกอบด้วยการที่ครูในกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่มสาระของครู มีความแตกต่างกันทั้งในธรรมชาติเนื้อหาสาระรายวิชารวมถึงความแตกต่างกันของเทคนิคและวิธีการสอนทำให้ในการพัฒนาครูหรือการจัดสัมมนาอบรม จึงไม่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และความต้องการในการพัฒนาครูของแต่ละโรงเรียนเท่าที่ควรส่วนการพัฒนาครูและบุคลากรในแต่ละโรงเรียน ล้วนขึ้นอยู่กับโรงเรียนและผู้บริหาร ในการที่จะส่งเสริมครูและบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาในวิชาชีพของตนการจัดอบรมสัมมนาภายในศูนย์ประสานงานไม่เพียงพอต่อการพัฒนาบุคลากรส่วนมากจะพบปัญหาในเรื่อง ความแตกต่างลักษณะของการทำงานรูปแบบเทคนิควิธีการสอนรวมถึงธรรมชาติของเนื้อหาสาระในแต่ละรายวิชาที่แตกต่างกันและมักจะเจอปัญหาด้านเวลาที่เหมาะสมในการจัดการอบรมที่ไม่ค่อยตรงกัน เพราะโรงเรียนแต่ละแห่งมีภาระงานที่

แตกต่างกันตามสภาพของโรงเรียนและขนาดงบประมาณสนับสนุนที่จะใช้ในการอบรมแต่ละครั้งการพัฒนาครูและบุคลากรจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนในการวางแผนปฏิบัติการรวมถึงนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรของแต่ละโรงเรียนด้วย

เหตุผลข้างต้นจะเห็นว่าผู้บริหารเป็นบุคคลที่สำคัญในการพัฒนาครูผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้นำองค์กรจึงจำเป็นต้องมีกรบริหารที่เหมาะสมเพื่อที่จะได้บรรลุถึงเป้าหมายทางการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครู กลุ่มหัวตะพาน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ซึ่งผลการศึกษามาในครั้งนี้นี้สามารถไปเป็นแนวทางในการพัฒนาครูเพื่อใหสามารถพัฒนาการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาต่อไป

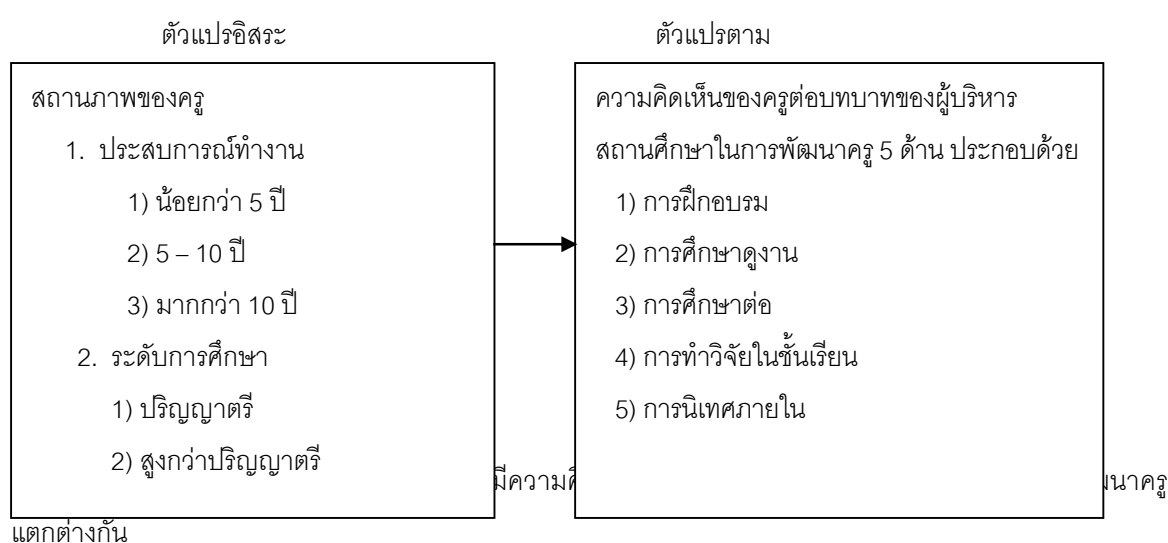
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ของกลุ่ม หัวตะพาน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ของกลุ่มหัวตะพาน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ประโยชน์ที่ได้รับของการวิจัย

1. ได้สารสนเทศบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูในของกลุ่มหัวตะพาน 1 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูในกลุ่มหัวตะพาน 1

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครูในกลุ่มโรงเรียนห้วยตะพาน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวน 126 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตามสูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คน สุ่มโดยใช้ตารางแจกแจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการพัฒนาครูของโรงเรียนกลุ่มห้วยตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มห้วยตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Rensis Likert เก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความถี่
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
5. สถิติที่ t-test
6. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Anova)

สรุปผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประสบการณ์ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	27	28.12
5 – 10 ปี	45	46.87
มากกว่า 10 ปี	24	25.01
รวม	96	100

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	66	68.75

สูงกว่าปริญญาตรี	30	31.25
รวม	96	100

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยครูในโรงเรียนกลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวนทั้งสิ้น 96 คน ประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.12 ระหว่าง 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.87 มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.01 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68.75 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 31.25

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาครูในโรงเรียนกลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ตามความคิดเห็นของครู จำแนกเป็นรายด้าน

บทบาท	$\bar{X}$	S.D	อันดับ	ระดับ
1. ด้านการฝึกอบรม	4.04	.333	4	มาก
2. ด้านการศึกษาดูงาน	4.12	.345	2	มาก
3. ด้านการลาศึกษาต่อ	4.03	.374	5	มาก
4. ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.18	.343	1	มาก
5. ด้านการนิเทศภายใน	4.11	.447	3	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูในโรงเรียนกลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูในโรงเรียนกลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในความคิดเห็นของครูจำแนกตามระดับการศึกษา

บทบาท	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	P
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
การฝึกอบรม	4.03	.325	4.03	.356	-.010	.992
การศึกษาดูงาน	4.11	.334	4.14	.371	-.429	.669
การลาศึกษาต่อ	4.04	.400	4.02	.312	.245	.807
ตาราง 3 (ต่อ)						
บทบาท	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	P
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
การทำวิจัยในชั้นเรียน	4.18	.322	4.18	.389	-.073	.942

การนิเทศภายใน	4.10	.433	4.10	.485	-.023	.982
รวมเฉลี่ย	4.09	.280	4.09	.273	-.046	.963

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูในโรงเรียนกลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามระดับการศึกษาไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูในโรงเรียนกลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

บทบาท	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p
ผลรวมการฝึกอบรม	ระหว่างกลุ่ม	.278	2	.139	1.256	.290
	ภายในกลุ่ม	10.302	93	.111		
	รวม	10.580	95			
ผลรวมการลาศึกษาต่อ	ระหว่างกลุ่ม	.169	2	.085	.708	.495
	ภายในกลุ่ม	11.129	93	.120		
	รวม	11.298	95			
ผลรวมการทำวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.000	2	.000	.001	.999
	ภายในกลุ่ม	13.253	93	.143		
	รวม	13.253	95			
ผลรวมการฝึกอบรม	ระหว่างกลุ่ม	.356	2	.178	1.532	.222
	ภายในกลุ่ม	10.815	93	.116		
	รวม	11.171	95			
ผลรวมการลาศึกษาต่อ	ระหว่างกลุ่ม	.068	2	.034	.167	.846
	ภายในกลุ่ม	18.956	93	.204		
	รวม	19.024	95			

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูในโรงเรียนกลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ พบว่าการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูในโรงเรียน กลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านการอบรม ด้านการศึกษาดูงาน ด้านการลาศึกษาต่อ ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าในสภาพปัจจุบัน มีการปฏิรูปการศึกษาและเปิดโอกาสให้ข้าราชการครู ผู้ปฏิบัติการสอนได้มีการพัฒนาตนเอง มีการพัฒนาผลงานวิชาการอยู่เสมอ มีโอกาสได้ศึกษาดูงาน อบรมสัมมนาเพิ่มพูนความรู้มากขึ้น โดยผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในเรื่อง การพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนของตนให้ได้มาตรฐานเป็นสาเหตุทำให้มีการปฏิบัติงานได้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญานันท์ แคนมะโฮง (2557 : 48) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการพัฒนาครู ด้านการพัฒนาตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ธนภัทร จงหม่อง (2549 : 39) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนพบว่า ด้านการ นิเทศภายในผู้บริหารติดตาม การดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและติดตามการปฏิบัติการสอนให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษา ระดับการปฏิบัติพบว่ามีอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มหัวตะพาน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าครูแต่ละคนอยู่ในบริบทพื้นที่ใกล้เคียงกันและมีนโยบายการพัฒนาศักยภาพที่คล้ายกันและผู้บริหารให้ความสำคัญในการพัฒนาครูอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รชฏ แก้วเกิด (2555 : 54) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผลการวิจัยพบว่า บุคลากร ที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครู ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ อับดุลเลาะ อินนุญช (2554 : 83) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ครูที่เพศและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

- 1) ด้านการอบรม โรงเรียนควรมีกำหนดวัตถุประสงค์ของการนำบุคลากรเข้ารับการอบรม ทั้งนี้ควรเน้นเรื่องของการเพิ่มพูนทักษะ เทคนิคในหน้าที่การปฏิบัติงาน
- 2) ด้านการศึกษาดูงาน โรงเรียนควรส่งเสริมให้บุคลากรไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนนำร่อง โรงเรียนแกนนำ เพื่อนำมาพัฒนาระบบงานของโรงเรียนตัวเอง
- 3) ด้านการลาศึกษาต่อ โรงเรียนควรมีกำหนดคุณสมบัติของครูที่จะลาศึกษาต่อให้ชัดเจนและมีการสนับสนุนหลังจากนั้นควรมีการประเมินผลงานหลังจากการลาศึกษาต่อ

4) ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนควรมีการชี้แนะ แนะนำ แหล่งค้นคว้าเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรได้ศึกษา

5) ด้านการนิเทศภายใน โรงเรียนควรมีการสำรวจความต้องการรับนิเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาค้นคว้าบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร ในหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ เช่น โรงเรียนสังกัดการศึกษาเอกชน โรงเรียนสังกัดการศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น

2) ควรศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการศึกษาตามขนาดของโรงเรียน ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ เพื่อทราบบทบาทที่แท้จริง

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ นิยมศิลป์ และคณะ. การบริหารงานบุคคล, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2543. กระทรวงศึกษาธิการ.

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2551.

ชญานันท์ แดนมะโฮง “ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการพัฒนาครู ด้านการพัฒนาตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3” สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม , 2557

ธนาภัทร จอหมุง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.” วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549

รชฏ แก้วเกิด “ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรังสิต, 2555

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540.พระราชกฤษฎีกา.11 ตุลาคม,เล่มที่ 114 ตอนที่ 55ก : โรงพิมพ์การศาสนา,2540

ลีปนันท เกตุทัต. วิสัยทัศน์ผู้นำ.กรุงเทพ.มติชน,2542.

อับดุลเลาะ อินนุช “ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1”วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.คณะครุศาสตร์.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, 2554

E0026: สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็กกลุ่ม
เครือข่าย ศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

THE STUDY OF THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF BASIC OF EDUCATION
COMMISSION IN NONG LEK SUB-DISTRICT, SIKHORAPHUM NETWORK 2.
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1, SURIN

ชาญวิทย์ คำงาม¹ ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 84 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test Independent) และการทดสอบค่าเอฟ (F - test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็กกลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ ส่วนอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ครูเพศชายและครูเพศหญิง ที่มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ , สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This research study is for study and comparison on the study of the academic administration of basic of education commission in nong lek sub-district, sikhraphum network 2. Primary educational service area office 1, surin, classified by sex and teaching experience. The sample used for this research was teachers of basic education institutes in Nong Lek Subdistrict. The Sikhraphum Network 2, under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, comprised 84 people by simple sampling. The questionnaire tool was a 5 level estimation scale with a confidence factor of 0.974. The data were analyzed including percentage, mean, standard deviation. t-test Independent and F-test using computer The research results were as follows:

1. Opinion on the academic administration of basic educational institutions in Nong Lek Sub-district. The Sikhraphum Network 2 under the Surin Primary Educational Service Area Office 1 in the world was at a high level. When considering each aspect, it was found that all areas were at a high level. In descending order, the top 3 are in the field of education supervision. Evaluation and the transfer of grades Development of learning processes The last one is research to improve the quality of education.

2. Male teachers and female teachers Who had opinions on the academic administration of the basic educational institutions in Nong Lek Subdistrict The Sikhraphum Network 2, under the Surin Primary Educational Service Area Office in general, was found to be statistically significant difference at the .01 level.

3. Teachers with different teaching experiences. There were opinions on the academic administration of the basic educational institutions in Nong Lek Subdistrict. The Sikhraphum Network 2, under the Surin Primary Educational Service Area Office, found that overall, it was found that the difference was statistically significant at the .01 level.

Keywords: Academic Administration, Basic Education

บทนำ

ยุคปัจจุบันเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาของคนปัจจุบันที่สำคัญที่จะนำไปปรับตัว ได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังนั้นจึงต้องมีการบริหารจัดการการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อที่จะทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักถึงปัญหา รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา ตามวาระหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจวินัยอารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยส่งเสริม และ

สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ในการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพได้มาตรฐานสากลทั้งนี้ ตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5)

นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ส.ป.ศธ.) ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งบริบทที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา เพื่อนำไปกำหนดเป็นนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษา โดยยึดกรอบการปฏิรูปการศึกษา น้อมนำพระราชกระแสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษา ที่จะต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้เด็ก เยาวชน และผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องสถาบันหลักของชาติ สร้างพื้นฐานชีวิต (อุปนิสัย) ที่เข้มแข็ง สร้างความรู้ ทักษะเพื่อให้มีอาชีพ มีงานทำ และได้บำเพ็ญประโยชน์ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และยึดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดหลักการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กเล็ก (ปฐมวัย) ที่สำคัญได้ยึดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในประเด็นสำคัญคือ 1) ยกกระดับคุณภาพการศึกษา 2) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 3) มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 4) ปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ(กระทรวงศึกษาธิการ.2562)

สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 มีหน้าที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอศีขรภูมิ อำเภอลำดวน อำเภอสำโรงทาบ อำเภอจอมพระ อำเภอเขวาสินรินทร์ มีโรงเรียนทั้งสิ้น 294 โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 แบ่งเป็น 8 กลุ่มงาน และ 1 หน่วย คือกลุ่มอำนวยการ กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มนิเทศ ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา หน่วยตรวจสอบภายใน กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกลุ่มพัฒนาคูและบุคลากรการศึกษา โดยมีนายคำปุ่น บุญเชิญ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 คนปัจจุบัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. 2562)

กลุ่มเครือข่ายศีขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีหน้าที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลจระพัต ตำบลฝักใหม่ ตำบลตรมไพร และตำบลหนองเหล็ก ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไขการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไขการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2551 โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 บัดนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ได้กำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขต

โรงเรียนจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียน เพราะการที่โรงเรียนจะจัดการศึกษาให้มีความหมายและคุณค่าต่อการพัฒนาคนต้องเอาใจใส่หัวใจหลักของการจัดการศึกษา คือหลักสูตร การที่จะดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดหมายตามมาตรฐานของหลักสูตรได้นั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการและงานวิชาการถือเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา (อานนท์ โอนนอก. 2548: 2) ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ ส่วนงานอื่นๆ นั้นจะเป็นงานส่งเสริมงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย โรงเรียนที่ได้มาตรฐานหรือมีคุณภาพในการจัดการศึกษา มักได้รับการพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการเป็นสำคัญ การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาหรือโรงเรียน (อานนท์ โอนนอก.2548 : 2) ซึ่งในบรรดางานวิชาการและจัดการศึกษาในสถานศึกษา งานบริหารวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะครอบคลุมขอบข่ายวิชาการดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศการศึกษา งานวิชาการทั้ง 6 ด้านนี้ จะช่วยพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพตามศักยภาพของแต่ละบุคคลได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552 : 18)

งานวิชาการจึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดการศึกษา ซึ่งปัจจุบันพบว่า การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาซึ่งเป็นนิติบุคคลยังไม่ชัดเจนโดยเฉพาะ อย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการซึ่งสถานศึกษายังต้องอาศัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศการศึกษา ไม่เพียงเท่านั้นการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญเพื่อให้สถานศึกษาเกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาจึงมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ไปพร้อมกับภารงานอื่น ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าวิจัยจึงสนใจที่จะสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการจากครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ว่าความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่าย ศีขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบล หนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศีขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การสอนของครู

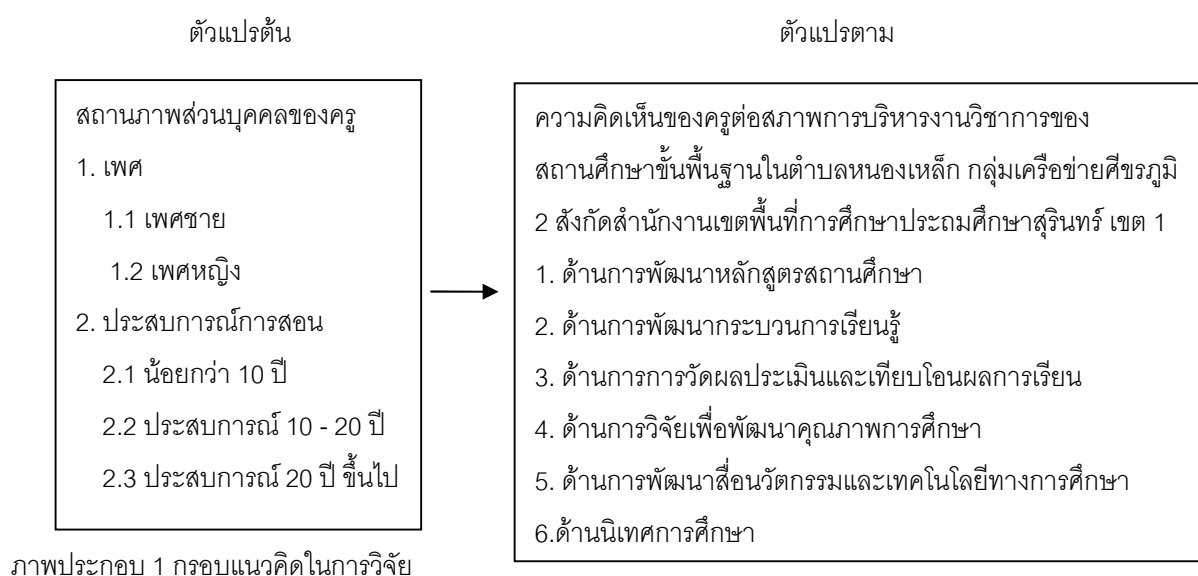
สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน ตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศีขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศีขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศีขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ใช้เป็นแนวทางในการวางแผน กำหนดนโยบาย ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารวิชาการในให้มีคุณภาพ
2. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ่อื่นใช้เป็น แนวทางในการวางแผน กำหนด นโยบาย ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารวิชาการในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรมภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ธันวาคม 2563 – มกราคม 2564
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรมภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 6 ด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเป็นมาตรประเมินค่า (Rating Scale) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือจำนวน 84 ชุด โดยการหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 และมีการทดสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.974

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรมภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 104 คน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรมภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 84 คน จากการกำหนดตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) แล้วเทียบส่วนและสุ่มอย่างง่าย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย () ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที (t – test) และ การทดสอบค่าเอฟ (F – test)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรมภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวม

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 84		ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.35	0.66	มาก	4
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.42	0.63	มาก	3
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.43	0.59	มาก	2

ตาราง 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 84		ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.24	0.64	มาก	6
5. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.28	0.68	มาก	5
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.44	0.60	มาก	1
รวม	4.35	0.64	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิษรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.44$) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.43$) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.42$) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิษรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน	n = 84				t	Sig
	ครูผู้ชาย		ครูผู้หญิง			
	(n = 28)		(n = 56)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.25	.62	4.40	.38	-1.138*	.013
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.30	.62	4.48	.36	-1.360*	.007
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียน	4.37	.62	4.45	.34	-.564*	.000
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.20	.58	4.25	.45	-.361	.330
5. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา	4.28	.67	4.27	.46	.061	.054
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.42	.65	4.43	.39	-.079*	.009
รวม	4.31	.57	4.38	.31	-.622*	.003

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิษรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลกาเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนและเทคโนโลยีทางการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิษรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p-value
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่าง	2.614	2	1.307	6.465**	.002
	ภายในกลุ่ม	16.374	81	.202		
	รวม	18.988	83			
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างรู้	ระหว่าง	2.568	2	1.284	6.680**	.002
	ภายในกลุ่ม	15.566	81	.192		
	รวม	18.134	83			
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลกาเรียน	ระหว่าง	1.846	2	.923	4.848**	.010
	ภายในกลุ่ม	15.417	81	.190		
	รวม	17.262	83			
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระหว่าง	2.373	2	1.187	5.316**	.007
	ภายในกลุ่ม	18.083	81	.223		
	รวม	20.456	83			
5. ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนและเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระหว่าง	1.575	2	.787	2.811	.066
	ภายในกลุ่ม	22.689	81	.280		
	รวม	24.263	83			
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่าง	.572	2	.286	1.182	.312
	ภายในกลุ่ม	19.601	81	.242		
	รวม	20.173	83			
รวม	ระหว่าง	1.734	2	.867	5.525**	.006
	ภายในกลุ่ม	12.714	81	.157		
	รวม	14.448	83			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วน ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบที่นำมาอภิปรายผลในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญของการบริหารโรงเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในด้านต่างๆ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศการศึกษา และด้านต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และผู้เรียนให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับ สุลัดดาวัล อัจฉนา (2557) ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษการบริหารงาน วิชาการ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก กล่าวโดยสรุปจากผลการศึกษาเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุดสามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเพราะสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ การเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอีกทั้งมีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษาและติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา และส่งเสริมให้ครูนำผลการนิเทศภายในสถานศึกษามาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ครูมี

ความคิดเห็นด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ วชิรา เครือคำอ้าย (2558 : 3) ได้สรุปความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องโดยกระบวนการดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการให้ความช่วยเหลือชี้แนะแนวทางเพื่อพัฒนาการสอนของครูอย่างต่อเนื่องและสร้างสรรค์ และช่วยให้ครูเกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพ ในที่สุดจะส่งผลต่อเป้าหมายสูงสุด คือ การพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านจิตใจ ปัญญา และร่างกายอย่าง

1.2 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า มีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง อีกทั้งกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา และส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คัมภีร์ อิศร่น (2558) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ามีส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตาม ความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมให้ ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระ และ หน่วยการ เรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชรี เอี่ยมไฉ่ (2557) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ที่กำหนดขึ้นเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามจุดหมาย ส่งผลให้ครูมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจณี พินิจลาดวน (2553) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 พบว่า ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ามีการส่งเสริมให้ครู ผลิต พัฒนา สื่อและนวัตกรรมการเรียน การสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ อีกทั้งมีการจัดหาสื่อเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอน การพัฒนางานด้านวิชาการ และศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการ จัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้อง อัมภา บุญช่วย (2537 : 99) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการสอน ในปัจจุบันมีความสำคัญต่อหลักสูตรมากจนมีการพัฒนามาเป็นวิชาใหม่ที่เรียกว่าเทคโนโลยีทางการศึกษาซึ่งส่วน ใหญ่เกี่ยวข้องกับวัสดุที่ใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนและช่วยการสอนของครูให้ดำเนินไปได้สะดวกมาก ยิ่งขึ้น

1.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและให้ ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสนับสนุนให้ครูใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และการทำงานของครู ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยเพื่อ นำไปพัฒนาผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุรินทร์ เขต 1 มีนโยบายส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้น เรียนเป็นรายปี เป็นสาเหตุหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ความสำคัญ จึงส่งผลให้ความคิดเห็นของครูอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ พิชิต ฤทธิ์เจริญ (2557 : 7) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นการวิจัยปฏิบัติการ ที่มีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูเป็นผู้บทบาทสำคัญในการวางแผนแก้ปัญหาโดย ศึกษาปัญหาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน และครูแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้ปฏิบัติการแก้ปัญหาดูตรวจสอบ ผลการแก้ปัญหา และสะท้อนผลต่อการแก้ปัญหารการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อหาทางปรับปรุงพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง จนบรรลุผลสำเร็จของการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบล หนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุรินทร์ เขต 1 ดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุรินทร์ เขต 1 ผลจาก การวิจัยครั้งนี้พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วรณนภัส พิทักษ์ชา นิธิกุล (2560) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การสอน ต่างกัน มีความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่ายศิขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ สุรินทร์ เขต 1 ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย คัมภีร์ อิศร่น (2558) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สาธิตมัธยมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารและอาจารย์ของโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษาที่มีเพศ วุฒิ

การศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่าย ศีขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ตัวแทน ชุมชน และนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผู้บริหารควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการวัดผล และประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการประเมินไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของครู
5. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารควรการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การจัดระบบการนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่าย ศีขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในตำบลหนองเหล็ก กลุ่มเครือข่าย ศีขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. (2562) **แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ปี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1** (2561-2565). สุรินทร์: สำนักงานฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2562** <https://www.moe.go.th/>
- กาญจน์ พินิจลำดวง. (2553). **ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

- คัมภีร์ อิศร่น. (2558). **ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิต มัธยมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นุชรี เขี่ยมไผ่. (2557). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพฯ**: วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2557). **ผลการวัดและประเมินผลการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : แฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560). : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการผู้แทนราษฎร.
- วรรณนภัส พิทักษ์ธานีชุกุล. (2560) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วชิรา เครือคำอ้าย. (2558). **การนิเทศการศึกษา**(พิมพ์ครั้งที่ 2) เชียงใหม่: ส.การพิมพ์
- สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุลัดดาวัลย์ อัฐนาค. (2557). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อานนท์ โอนนอก. (2548). **ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เขตกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การะยอง เขต 1**. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำภา บุญช่วย. (2537). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนเตอร์แฮาส์.

E0027: ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

TEACHER'S OPINIONS TOWARD GOOD GOVERNANCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS OF THE KOH KAEW GROUP UNDER THE OFFICE OF RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

ศตวรรษ ปานธรรม¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานของข้าราชการครู กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครูในโรงเรียนในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 จำนวน 127 คน ได้จากจากตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan.1970) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่น 0.97 มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย () ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติ t (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติ ด้านหลักความโปร่งใส และอยู่ในระดับต่ำสุดคือด้านหลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ

2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ในด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของข้าราชการครู หลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The research aimed to study and compare teachers' opinions on administrators' good governance according the principles of good governance of the school administrators under the Office of

Rayong Primary Educational Service Area 1. Classified by educational background and work experience of teacher officials. The sample group was teacher officials in schools in the Koh Kaew group under the Office of Rayong Primary Educational Service Area 1 number 127 people from the table of Krejcie & Morgan (Krejcie & Morgan.1970) using simple random sampling, the tools used to collect data were questionnaires with confidence 0.97, IOC values between 0.60 - 1.00. Analysis of statistical data using percentage, mean (), standard deviation (SD), and t-test (t-test).

The results of this research were as follows:

1) The teacher's opinions toward good governance of school administrators of the Koh Kaew Group under the office of Rayong Primary Educational Service Area 1, the overall level was at a high level. When considering each side found to be at high level in all aspects. Where the principle of responsibility is the highest level. Followed by morality principles of value, rule of law, transparency and the lowest level is the principle of participation, respectively.

2) Compare the opinions of the teacher civil servants on the administration according to the principles of good governance of the administrators of Koh Kaew Group Classified by educational background, it was found that there was a statistically significant difference in the principle of responsibility at the .05 level, while on the other side there are no different opinions and classified by different work experiences. It was found that there were no differences in opinions on management according to the principles of good governance.

Keywords: Teachers' opinion, good governance, school administrator

บทนำ

การบริหารประเทศให้เจริญรุ่งเรืองนั้น จำเป็นจะต้องมีหลักการบริหารจัดการที่เป็นระบบจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดต่อประเทศชาติ แนวคิดการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล (Good governance) เป็นที่นิยมใช้แพร่หลายตามหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างมาก การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในภาครัฐและเอกชน ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 กำหนดหลักในการสร้างระบบบริหารกิจการบเมืองและสังคม 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2544) ในปัจจุบันองค์การทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญและนำแนวคิดธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้กับการบริหารองค์การกันอย่างแพร่หลาย ด้วยเหตุเพราะช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ โดยในส่วนขององค์การด้านการศึกษาก็ให้ความสนใจในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาด้วยเช่นกัน เนื่องจากการเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาที่ได้รับการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551)

ด้วยหลักการและเหตุผลดังที่กล่าวมาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ในขณะเดียวกันการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนปัจจุบัน ไม่ปรากฏผลในทางปฏิบัติได้อย่างจริงจัง มีปัญหาการร้องเรียน ร้องทุกข์ กล่าวโทษผู้บริหารโรงเรียน เช่น การเลือกปฏิบัติ การพิจารณาความดีความชอบประจำปี ทุกจิตประพฤติมิชอบ ขาดคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการ ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการบริหาร การพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ตลอดจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการศึกษาโดยรวมเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาในระดับดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โดยจำแนกตามวุฒิ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

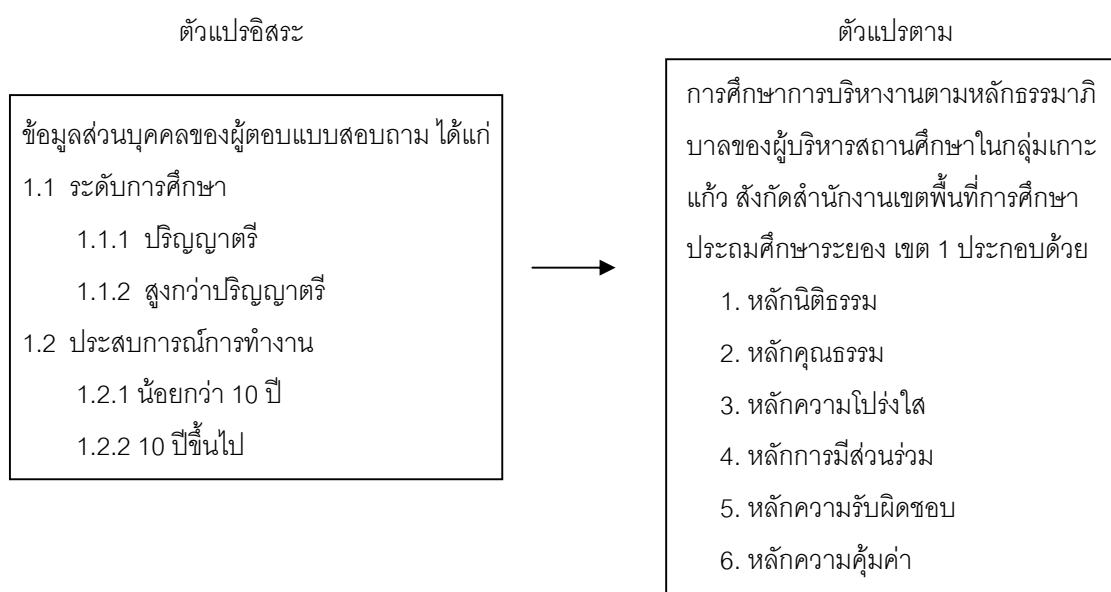
สมมติฐานในการวิจัย

1. ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 แตกต่างกัน
2. ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
2. ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ข้าราชการครูผู้สอนในโรงเรียนในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ได้จากวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Sample random sampling) โดยใช้ตารางคำนวณขนาด กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 127 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเกาะแก้ว ประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 127 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูผู้สอนในโรงเรียนในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ได้จากวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Sample random sampling) โดยใช้ตารางคำนวณขนาด กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970: 607-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 127 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ (t-test)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

หลักธรรมาภิบาล	ปริญญาตรี (n = 103)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n = 24)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักนิติธรรม	4.21	0.44	4.27	0.37	-0.66	0.36
2. หลักคุณธรรม	4.21	0.47	4.32	0.33	-1.08	0.09
3. หลักความโปร่งใส	4.17	0.44	4.31	0.39	-1.40	0.36
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.13	0.46	4.21	0.36	-0.78	0.29
5. หลักความรับผิดชอบ	4.25	0.44	4.28	0.31	-0.02*	0.02
6. หลักความคุ้มค่า	4.20	0.44	4.30	0.41	-0.94	0.77
รวม	4.20	0.41	4.28	0.30	-0.96	0.89

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 จำแนกตามระดับประสบการณ์ทำงาน

หลักธรรมาภิบาล	ประสบการณ์ ทำงาน น้อยกว่า 10 ปี (n = 103)		ประสบการณ์ ทำงาน 10 ปี ขึ้นไป (n = 24)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักนิติธรรม	4.19	0.41	4.29	0.46	-1.21	0.63
2. หลักคุณธรรม	4.19	0.42	4.34	0.51	-1.77	0.23
3. หลักความโปร่งใส	4.18	0.42	4.25	0.46	-0.75	0.44
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.13	0.42	4.19	0.50	-0.57	0.79
5. หลักความรับผิดชอบต่อ	4.22	0.42	4.34	0.40	-1.45	0.89
6. หลักความคุ้มค่า	4.19	0.42	4.30	0.45	-1.34	0.28
รวม	4.18	0.38	4.28	0.42	-1.30	0.80

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีระดับประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 สามารถสรุปสาระสำคัญของความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ได้แก่ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติ ด้านหลักความโปร่งใส และอยู่ในระดับต่ำสุดคือด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

1.1. หลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมากที่สุดคือ จัดทำแผนงบประมาณและเสนองบประมาณต่อเขตพื้นที่การศึกษาตามระเบียบทางราชการ ($\bar{X} = 4.29, S.D. = 0.60$) รองลงมาคือแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

อย่างถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 4.28, S.D. = 0.64$) และต่ำสุดคือการเลื่อนขึ้นเงินเดือนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กฎหมายกำหนดอย่างยุติธรรม ($\bar{X} = 4.14, S.D. = 0.61$)

1.2 หลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมากที่สุดคือ การพิจารณาและจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.29, S.D. = 0.55$) รองลงมาคือควบคุมการใช้งบประมาณ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือกิจกรรม ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.60$) และต่ำสุดคือประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.62$)

1.3 หลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมากที่สุดคือ มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.55$) รองลงมาคือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.56$) และต่ำสุดคือเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาวិชาการและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.58$)

1.4 หลักความมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมากที่สุดคือ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.56$) รองลงมาคือผู้บริหารมีการให้คำแนะนำและปรึกษาในงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.56$) และต่ำสุดคือเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพิจารณาความดีความชอบ ($\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.60$)

1.5 หลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมากที่สุดคือ พิจารณาการย้ายเข้าย้ายออกของนักเรียนตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.61$) รองลงมาคือสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานให้เสร็จสิ้นตามกำหนดเวลาและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.29, S.D. = 0.53$) และต่ำสุดคือผู้บริหารกำกับติดตามนิเทศการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.50$)

1.6 หลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมากที่สุดคือ บริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่โรงเรียน ($\bar{X} = 4.29, S.D. = 0.56$) รองลงมาคือวางแผนในการจัดหางบประมาณและการใช้งบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.55$) และต่ำสุดคือมอบหมายการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคลากร ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.65$)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ในด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ส่วน

ข้าราชการครูที่มีระดับประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ หลักความรับผิดชอบ มีการบริหารระดับมาก รองลงมา คือ หลักคุณธรรม มีการบริหารระดับมาก และหลักความคุ้มค่า มีการบริหารระดับมาก

3.2 ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

3.3 ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีระดับประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติ ด้านหลักความโปร่งใส และอยู่ในระดับต่ำสุดคือด้านหลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ให้ความสำคัญต่อหลักคุณธรรมเป็นอย่างมาก ดังที่ สำนักนายกรัฐมนตรี (2551: 1) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักคุณธรรมนี้ ว่าเป็นการยึดมั่นในความถูกต้อง โดยรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่รัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเอง ไปพร้อมกันให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย จนเป็นนิสัยประจำชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชิน เรืองบุญส่ง (2551) ที่ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า การบริหารของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับคือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรมและหลักความคุ้มค่า ดังนั้น ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

สถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จึงมีการนำไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาของผู้บริหาร และทำให้ผู้บริหารได้รับความเชื่อถือศรัทธาต่อการบริหารสถานศึกษาต่อไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนอย่างถูกต้องตามระเบียบ ผู้บริหารดำเนินการการจัดทำและเสนอของบประมาณต่อเขตพื้นที่การศึกษาตามระเบียบทางราชการ และ ผู้บริหารมีการดำเนินการจัดทำมาตรฐานภาระงานสำหรับบุคลากรในโรงเรียนเป็นไปตามสายงานและมีความชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ บังชิต (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ บังอร จันกรม (2552) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ด้านหลักนิติธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารงานโดยยึดกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ มีการบังคับใช้อย่างเป็นธรรม อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคอยกำกับดูแล ส่งเสริมงานวิชาการ ให้ครูได้จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการอันจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารมีการควบคุมการใช้งบประมาณ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือกิจกรรม พิจารณาและจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความถูกต้องและเป็นผู้บริหารบริหารงานโดยยึดค่านิยมความซื่อสัตย์จริงใจ ชยันตอดทนและมีระเบียบวินัย และผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการ ปฏิบัติงานแก่บุคลากรและบุคคลทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย โนนทิ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 พบว่าสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ อัมพร พุดมี (2551) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุขธรธานี เขต 2 พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับกฎระเบียบการรับนักเรียนเข้าเรียน และดำเนินการด้วยความเสมอภาคกับนักเรียนทุกคน และยังส่งเสริมให้ความรู้ด้านคุณธรรมแก่บุคลากร เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนางานและใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน อันจะส่งผลให้บุคลากรตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและประเมินผลการใช้หลักสูตร ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการและกิจกรรม มีการปรับปรุงระบบเอกสาร ระบบสารสนเทศ ให้เป็นระเบียบ สะดวกต่อการใช้งานและการสืบค้นตรวจสอบของผู้ปกครองและชุมชน และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบอย่างถูกต้องชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมเมศร์ คำผาบ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการ

บริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านหลักความโปร่งใสโดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ไพฑูรย์ บังชิต (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้ หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านหลักความโปร่งใสโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนได้ยึดหลักธรรมาภิบาลโดยมีการบริหารงานเป็นไปอย่างเปิดเผย ไม่ปิดบังอำพราง สามารถสื่อสารให้ผู้ร่วมงานรู้และเข้าใจนโยบาย เป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานได้อย่างดี มีกลไกตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ส่วนงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้นมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพิจารณาความดีความชอบ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี เปิดโอกาสให้บุคลากรและประชาชนเข้าร่วมบริหารงานงบประมาณและการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา มีการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดระบบควบคุมระบบภายในหน่วยงาน และสถานศึกษาจัดให้มีการวางระบบรับฟังความคิดเห็นและการรับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ปกครองและประชาชนในทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ บังชิต (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ อัมพร พุดมี (2551) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่าทั้งผู้บริหารและครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ร่วมวางแผนร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมวางแผนการใช้งบประมาณของโรงเรียน ร่วมชื่นชมในผลงาน มีส่วนร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยทุกคนปฏิบัติตามหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารมีการให้บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง มีการพัฒนาระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของโรงเรียน ผู้บริหารปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ สังคมประชาชนและประเทศชาติ โดยคำนึงถึง ประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ มีการสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานให้เสร็จสิ้นตามกำหนดเวลาและมีประสิทธิภาพ พิจารณาการย้ายเข้าย้ายออกของนักเรียนเป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนของโรงเรียน ผู้บริหารกำกับติดตามนิเทศ การปฏิบัติงาน ภายในโรงเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย โนนทิง (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ไพฑูรย์ บังชิต (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวม อยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและวันเวลาในการทำงานที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีการปลูกจิตสำนึกให้มีความเอาใจใส่ต่องาน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ให้ความร่วมมือในการทำงานที่ดี ทำงานเป็นทีม โดยเน้นให้คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมเป็นหลักและมีจิตใจเสียสละ ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งให้นักเรียนปฏิบัติจริง

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระหว่างกลุ่มสาระ วางแผนในการจัดหางบประมาณและการใช้งบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีการมอบหมายการปฏิบัติงานคำนึงถึงความสามารถของบุคลากร นำผลการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางาน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานและเปิดโอกาสให้บุคลากรประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารรณรงค์สร้างจิตสำนึกของข้าราชการครูและนักเรียนให้ตระหนักถึงการใช้ทรัพยากร ของโรงเรียนอย่างคุ้มค่า และผู้บริหารบริหารจัดการและใช้ทรัพยากร ที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่โรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมเมศร์ คำผาบ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านหลักความคุ้มค่าโดยภาพรวมมีความเห็นอยู่ในระดับมากและงานวิจัยของอัมพร พุดมี (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารได้มีการบริหารงานอาคารสถานที่ได้อย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดแก่บุคลากร นักเรียนตลอดจนผู้ปกครองและชุมชน นอกจากนี้แล้วผู้บริหารยังได้มอบหมายงานที่นอกเหนือจากงานประจำให้ครูได้รับผิดชอบ ส่วนในด้านการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ผู้บริหารได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้บูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ อันส่งผลให้โรงเรียนจัดการศึกษาได้อย่างคุ้มค่าและมีคุณภาพ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากหลักธรรมาภิบาล ว่าด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ให้ความยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน และปฏิบัติตามข้อบังคับของ ก.พ. ว่าด้วยจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน คือ มีจรรยาบรรณ ต่อตนเอง ต่อหน่วยงานต่อผู้ร่วมงาน ต่อประชาชนและสังคม ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้ตามกฎหมายและข้อบังคับเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยผลการศึกษาของผู้วิจัยสอดคล้องกับการวิจัยของ นงลักษณ์ ยุทธสุทธิพงศ์ (2550) ที่ทำการศึกษาสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 13 พบว่าสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 13 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสภาพการบริหารด้านที่มากที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วมการเปรียบเทียบสภาพการ

บริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 13 จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การศึกษาของข้าราชการครูอาจทำให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันในบางเรื่อง แต่ในภาพรวมส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เป็นไปตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2547: 11) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาปัจจุบันสถานศึกษาทุกแห่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับสถานภาพเป็นนิติบุคคลหรือบัญญัติในมาตรา 35 แห่งระเบียบพระราชบัญญัติระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 จึงมีการบริหารงานและแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล ตั้งสมบูรณ์ (2556: 87-88) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมความคาดหวังต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการมุ่งเน้นการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ไม่แตกต่างกัน สามารถส่งผลให้เห็นได้ถึงการบริหารงานของสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นไปตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านนั้น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2547, จาก <http://www.kodmhai.com/m4/m4-19/New1/N4.html>.
- นงลักษณ์ ยุทธสุทธิพงศ์. (2550). การศึกษาสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 13. อุบลราชธานี: สำนักตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 8 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ไพศาล ตั้งสมบูรณ์. (2556). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุชิน เรืองบุญส่ง. (2551). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2544). คู่มือการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษานิติบุคคล ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2551). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.

Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*. 4(5): 4483-A.

E0028: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
TEACHERS' OPINIONS ON INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOLS IN THE KOH CHAN 2 NETWORK UNDER THE CONTROL OF CHONBURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

อุดมโชค เวียงคำ¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เกี่ยวกับขั้นตอนการประกันคุณภาพภายใน 4 ขั้นตอน ตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุง ประชากรสำหรับการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารและครูกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 143 คน โดยสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 105 คน โดยใช้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างทางสถิติด้วย t-test Independent และ F-test (One-way ANOVA) เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของ Scheffé

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$, S.D. =0.59) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกขั้นตอนอยู่ในระดับมากและขั้นตอนการวางแผนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D. =0.52) และขั้นตอนการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.65) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนพบว่า ขั้นตอนการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา และขั้นตอนการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายคู่พบว่า ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง

และโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compare teachers' opinions towards internal quality assurance operations in schools in the Koh Chan 2 network, under the Chonburi Primary Education Service Area Office 2 on quality assurance procedures. Within 4 steps according to the deming cycle is planning, implementation, auditing and improvement. The population for the research consisted of 143 administrators and teachers from the Ko Chan Network for the academic year 2020, with a simple random sampling of 105 people using a questionnaire divided into 2 parts: part 1 asking respondents status such as work experience, school size, part 2 asking teachers' opinions. About 30 items of internal quality assurance in educational institutes had the confidence value of the whole version. 86 Data were analyzed by statistical computer programs such as percentage, mean, standard deviation. The statistical difference was compared by t-test Independent and F-test (One-way ANOVA). Comparisons were made by the Scheffé method.

Findings:

1. The teachers' opinions towards the quality assurance implementation within educational institutions were overall at a high level ($\bar{X}$ =4.41, S.D. =0.59). Planned with the highest mean ($\bar{X}$ =4.52, S.D. =0.52). Education quality assurance exam ($\bar{X}$ 4.28, SD = 0.65) has the lowest average.

2. The results of a comparison of teachers' opinions on the quality assurance implementation within educational institutions in the Koh Chan network group 2, under the Chonburi Primary Education Service Area Office 2, classified by overall work experience were not different. When considering each step, it was found that Inspection process for educational quality assurance And procedures for improving the quality assurance results There was statistically significant difference at the .05 level.

3. The results of comparing the opinions of teachers in different school sizes had significantly different opinions at the .05 level. Teacher opinions in small to medium schools and medium to large schools Opinions differed significantly at .05 whereas teachers in small and large schools were no different.

Keywords: Opinions, Internal Quality Assurance of school

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในหมวดที่ 1 บททั่วไปในมาตรา 6 เพื่อพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และในมาตราที่ 9 กำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาและให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท ซึ่งหมวดที่ 6 มาตรา 47 ระบุให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มาตรา 48 สถานศึกษาจะต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก โดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งกระบวนการบริหารการศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาในระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพคนไทยและการศึกษาไทยในอนาคต โดยกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกศตวรรษที่ 21 เพื่อยกระดับการศึกษาของคนไทย จากการศึกษารายงานการสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ในโรงเรียนขนาดเล็กมีผลการทดสอบที่ค่อนข้างต่ำกว่าระดับประเทศ จะเห็นได้ว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ล้วนมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษานั้นเข้มแข็งและประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาข้อคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 ตามความคิดเห็นของครู ในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2

สมมติฐานในการวิจัย

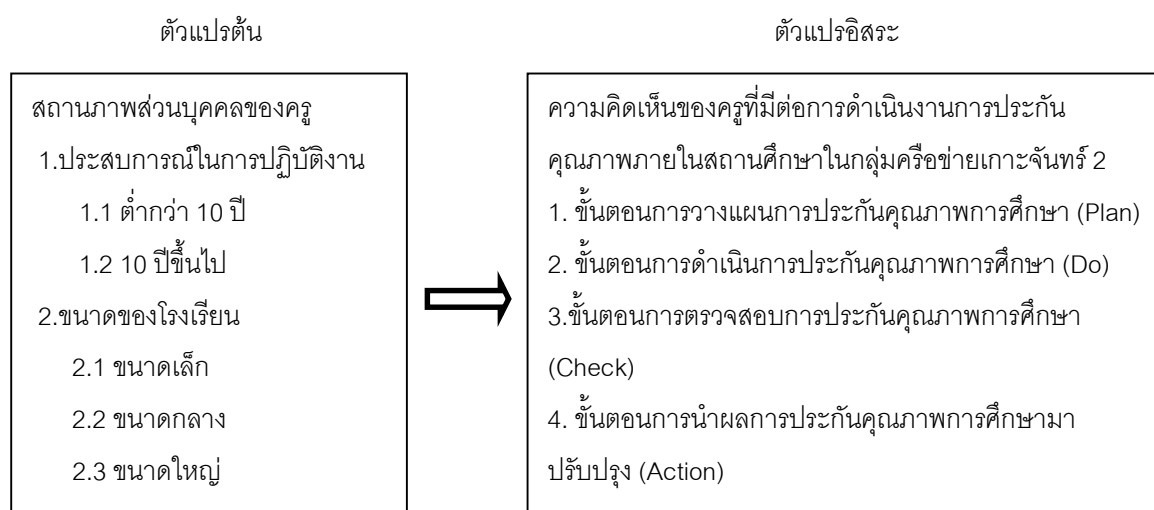
1. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในเครือข่ายกลุ่มเกาะจันทร์ 2 แตกต่างกัน
2. ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเครือข่ายกลุ่มเกาะจันทร์ 2 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เขตพื้นที่การศึกษานำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป
2. โรงเรียนนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
3. ผู้บริหารนำข้อมูลวิเคราะห์และหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในต่อไป
4. ครุณำข้อมูลไปพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 ครั้งนี้ได้นำแนวคิดของ Deming Cycle ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเมธ มีเกียรติ(2555: 4)และอรอุมา รอดแย้ม(2554: 4) มากำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัยนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย**ขอบเขตการศึกษา**

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในเครือข่ายกลุ่มเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 143 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในเครือข่ายกลุ่มเกาะจันทร์ 2 จำนวน 105 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียนตามรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 (2562 : 7)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน 4 ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการดำเนินการ (Do) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนการมาปรับปรุง(Action)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม จำนวน 105 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรงด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (r) โดยมีค่าระหว่าง .08 -1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) ที่เกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน ขนาดของโรงเรียน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกลุ่มเกาะจันทร์ 2 ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการดำเนินการ ขั้นตอนการตรวจสอบ ขั้นตอนการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษา มาปรับปรุง จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามแบ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) 5 ระดับ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในเครือข่ายกลุ่มเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 143 คน และได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 105 คนโดยเทียบกับตารางของเครจซี่ และมอร์แกน ด้วยการสุ่มอย่างง่าย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ (t-test) และ F-test (One-way ANOVA)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 โดยรวมแต่ละขั้นตอน

ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ขั้นตอนการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา (Plan)	4.52	0.52	มากที่สุด
2. ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (Do)	4.43	0.56	มาก
3. ขั้นตอนการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา (Check)	4.28	0.65	มาก
4. ขั้นตอนการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง (Action)	4.35	0.62	มาก
เฉลี่ยรวม	4.41	0.59	มาก

จากตาราง 1 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณาการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนพบว่า ขั้นตอนการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา (Plan) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.52) รองลงมาคือ ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (Do) ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.56) และขั้นตอนการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง (Action) ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.62) ส่วนขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขั้นตอนการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา (Check) ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.65)

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ประสบการณ์ การทำงาน	t-test			
		N 105	$\bar{X}$	S.D.	t sig
1. ขั้นตอนการวางแผนการประกัน คุณภาพการศึกษา (Plan)	ต่ำกว่า 10 ปี 10 ปีขึ้นไป		4.54 4.55	.50 .46	.71 .48
2. ขั้นตอนการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษา (Do)	ต่ำกว่า 10 ปี 10 ปีขึ้นไป		4.45 4.40	.46 .40	.46 .64
3. ขั้นตอนการตรวจสอบการประกัน คุณภาพการศึกษา (Check)	ต่ำกว่า 10 ปี 10 ปีขึ้นไป		4.37 4.14	.57 .38	2.29* .03
4. ขั้นตอนการนำผลการประกันคุณภาพ การศึกษามาปรับปรุง (Action)	ต่ำกว่า 10 ปี 10 ปีขึ้นไป		4.50 4.15	.51 .61	2.36* .02
รวม			4.39	.49	1.46 .29

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่าผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 ตามประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าในขั้นตอนการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา (Plan) ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (Do) ไม่แตกต่างกัน ส่วนขั้นตอนการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา (Check) และขั้นตอนการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง (Action) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MF	F	sig
1. ขั้นตอนการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา (Plan)	ระหว่างกลุ่ม	2.41	2	1.21	5.48*	0.01
	ภายในกลุ่ม	22.49	102	0.22		
	รวม	24.91	104			
2. ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (Do)	ระหว่างกลุ่ม	2.10	2	1.05	5.91*	0.00
	ภายในกลุ่ม	18.15	102	0.18		
	รวม	20.25	104			
3. ขั้นตอนการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา (Check)	ระหว่างกลุ่ม	2.17	2	1.09	3.93*	0.02
	ภายในกลุ่ม	28.16	102	0.28		
	รวม	30.33	104			
4. ขั้นตอนการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง (Action)	ระหว่างกลุ่ม	1.26	2	0.63	2.20	0.12
	ภายในกลุ่ม	29.24	102	0.29		
	รวม	30.50	104			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.65	2	0.82	3.96*	0.02
	ภายในกลุ่ม	21.23	102	0.21		
	รวม	22.88	104			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณารายขั้นตอนพบว่าในขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการดำเนินการ (Do) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนขั้นตอนการปรับปรุง (Action) ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต

2 เกี่ยวกับการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน โดยภาพรวมพบว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานพบว่า ขั้นตอนการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา(Plan) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.52) รองลงมาคือ ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา(Do) ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.56) และขั้นตอนการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง(Action) ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.62) ส่วนขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขั้นตอนการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา (Check) ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.65)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครู โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนพบว่า ขั้นตอนการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา (Check) และขั้นตอนการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง (Action) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โดยภาพรวมครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณารายคู่พบว่า ความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลางและและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กกับครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ขั้นตอนการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา (Plan) ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (Do) ขั้นตอนการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา (Check) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้นขั้นตอนการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง (Action) ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันไม่สอดคล้องตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ตรงกับการวิจัยของ ปรีชา ปัญญาพานิช (2553: บทคัดย่อ) เรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การอบรมเรื่องประกันคุณภาพต่างกันมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านสามร้อยยอดไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเพราะครูที่อยู่ในสถานศึกษาภายในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องจากโรงเรียนและได้รับการนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ครูภายในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นอย่างดี สอดคล้องกับการวิจัยของ สุพรรณษา มีหลง(2560: 34) เรื่อง ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า

ผลการเปรียบเทียบตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามประสบการณ์ทำงานไม่แตกต่างกัน เพราะบุคลากรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงหลักการและกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการวิจัยของ สุเมธ มีเกียรติ(2555: บทคัดย่อ) เรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออก พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออกจำแนกตามศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณารายคู่พบว่าความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนพัฒน์ อกภัยโส (2558: 46) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่าในตาราง 7 เปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาด้านความคิดรวบยอดโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะมีความพร้อมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ต่างกัน เนื่องจากบุคลากรและงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนมีปริมาณที่ต่างกัน จึงส่งผลทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพในด้านต่าง ๆ ไม่เท่ากัน สอดคล้องกับการวิจัยของ วิระ โกสุมาลย์(2560: บทคัดย่อ) เรื่อง สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยตามความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่าย เกาะจันทร์ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมการดำเนินการประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในขั้นตอนรายด้านพบว่า ขั้นตอนการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา (Check) ควรมีการพัฒนารูปแบบการตรวจสอบที่หลากหลายและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาตนเอง เพื่อให้สามารถดำเนินการประกันคุณภาพได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. จากการวิจัยจะพบว่าโรงเรียนขนาดแตกต่างกันจะมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันด้วย เนื่องจากความพร้อมด้านบุคลากรและทรัพยากรมีจำนวนที่ต่างกัน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใน

ฐานะหน่วยงานต้นสังกัดควรช่วยเหลือสนับสนุนการทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ให้แก่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก เพื่อให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจจะส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เช่น เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง เป็นต้น เพื่อให้สามารถนำงานวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาต่อไป

2. การวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในต่อไป

3. การวิจัยในครั้งต่อไปควรทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 .กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด

ธนพัฒน์ อภัยโส. (2558, พฤษภาคม-สิงหาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. ปีที่ 5 (ฉบับที่ 2): หน้า 41

ปรีชา ปัญญาพานิช. (2553). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

วิระ โกสุมาลย์. (2560). สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). ร้อยเอ็ด: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2. รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2. ชลบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2

สุพรรณษา มีหลง. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. ปีที่ 4 (ฉบับที่ 2): หน้า 27

สุเมธ มีเกียรติ. (2555). สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Cronbach, L. J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. Psychometrical.16 (3): 297-334.

E0029: แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

TEACHERS' MOTIVATION PERFORMANCE ON EFFICIENCY PROMOTION NETWORK GROUP 5, UNDER PATHUMTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

บุณธิชา โพธิ์ศรี¹ ปราศรัย ประวิตรุ่งเรือง²

^{1,2} นักศึกษา อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยตัวอย่าง คือ ครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งเก็บข้อมูลรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 165 คน จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน จากนั้นเทียบส่วนแล้วสุ่มอย่างง่ายและใช้สถิติการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test Independent และการทดสอบค่า F-test

ผลการวิจัย พบว่า

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานรายด้านแล้ว พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้ง 10 ด้าน เรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร ด้านสถานภาพในองค์กร ด้านการได้รับผิดชอบต่องาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านการได้รับความสำเร็จ ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชาตามลำดับ ด้านความก้าวหน้า ด้านลักษณะงาน และด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า ครูเพศชายและครูเพศหญิง มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการได้รับความสำเร็จ ด้านความก้าวหน้า ด้านการได้รับผิดชอบต่องาน ด้านสถานภาพในองค์กร ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร และด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มี

ประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี และ 10 ปี ขึ้นไป ส่วนคู่เปรียบเทียบกับอื่นๆ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: แรงจูงใจ, การปฏิบัติงานของครู

Abstract

This research aimed to study and compare the teachers' motivation performance on Efficiency Promotion Network Group 5, under Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1. The sample was teachers in Efficiency Promotion Network Group 5, Pathumthani Primary Education Service Area Office 1, where data were collected using a questionnaire of 165 people. By specifying the sample size according to the ready-made table of Krejcie & Morgan's, then simply comparing the fraction and randomness and using the frequency distribution statistics. Finding the percentage Finding the mean Standard deviation, t-test Independent and F-test

The results showed that

1. Teachers' motivation performance on Efficiency Promotion Network Group 5, under Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1, overall found that teachers' working motivation was at a high level.

2. The results of the comparison for teachers' motivation performance on Efficiency Promotion Network Group 5, under Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1, classified by gender. There are different levels of motivation to perform their work. When considering each aspect, it was found that there were no differences in all aspects.

3. The results of the comparison for teachers' motivation performance on Efficiency Promotion Network Group 5, under Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1, classified by overall work experience found that the teachers with Work differently There are different levels of motivation to perform their work. When considering each aspect, it was found that the aspect of obtaining success Progress To be responsible for the work Status of the organization Relationship with personnel in the organization Quality of supervisory controls Policy and administration of the organization And in terms of salary or wages The difference was statistically significant at the 0.05 level, with teachers with 6-10 years working experience higher. than those with less than 5 and 10 years of work experience. Other There is no difference in motivation for performance.

Keywords: Motivation, Teachers' Performance

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยและสังคมในแต่ละประเทศมีการเปลี่ยนแปลงและเกิดการแข่งขันกันสูง แต่ละประเทศก็ต้องการยกระดับคุณภาพชีวิตภายในสังคมของตนเองให้สูงขึ้นเพื่อเป็นที่ยอมรับกับนานาประเทศ แต่ละประเทศจึงต้องมีการพัฒนา ส่งเสริม ความเป็นอยู่ สร้างคุณภาพชีวิตที่มั่นคงและยั่งยืน ในการพัฒนานั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องวางรากฐานในการดำเนินชีวิตตั้งแต่เริ่มต้น การจะพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

ในการจัดการระบบการศึกษานั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อพัฒนาบุคลากรของชาติ โดยเฉพาะโรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดหน่วยงานหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ โดยมีเป้าหมายหลักคือ การพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การศึกษากับนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณสมบัติที่ดีเพื่อ เป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป โดยเฉพาะสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา นั้น เป็นสถาบันทางการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด จึงมีความสำคัญมากและส่งผลถึงการพัฒนาระบบสังคมเป็นอย่างมาก โดยประสิทธิภาพของโรงเรียนนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการอาคารสถานที่ แบบการเรียน การสอน สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ (มัทนา วัฒนอมศักดิ์, 2550) และคุณภาพ การศึกษาที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นก็ขึ้นอยู่กับของบุคลากร โดยเฉพาะ “ครู” ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู พยายามสร้างความพอใจ ความผูกพัน และความตระหนักรู้ในหน้าที่และความสำคัญของตัวเองของตน ผลักดันให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถและการจะทำให้ครูปฏิบัติงานได้ดี ขึ้นอยู่กับขวัญและกำลังใจที่ดีของครูที่ส่งผลต่อทัศนคติในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

“ครู” เป็นบุคลากรหลักที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการให้การศึกษ เป็นผู้ปฏิบัติการสอนให้ความรู้แก่นักเรียนโดยตรงแล้วครูยังทำหน้าที่ในด้านวิชาการ คือการจัดทำแผนการสอน การเตรียมการสอน การเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดทำข้อสอบ วัดผล ประเมินผล นอกจากงานสอนแล้วครูยังทำหน้าที่อื่น ๆ อีก เช่น งานบุคลากร งานธุรการ งานการเงินและพัสดุ ฯลฯ ประกอบกับสังคมไทยได้มอบหมายให้ครู พัฒนาคน พัฒนาความรู้ ความคิด ตลอดจนจริยธรรมให้เด็กและเยาวชน กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 เป็นหน่วยงานในการจัดการศึกษา ดำเนินการบริหาร จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา มีโรงเรียนที่รับผิดชอบ 11 โรงเรียน ได้รับนโยบายการศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ได้รับต่อมาจากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นนโยบายที่เร่งรัดดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลและสานต่องานที่ได้ดำเนินการไว้แล้วจากนโยบายที่ 2 ที่จะต้องปฏิบัติเป็นนโยบายปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู ให้มีจำนวนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการ มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปัจจุบัน รองรับหลักสูตรใหม่และการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ รวมทั้งประเมินวิทยฐานะครูให้เชื่อมโยงกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ดูแลระบบสวัสดิการและลดปัญหาที่บั่นทอนขวัญกำลังใจของครู ให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) การปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครูนอกจากการพัฒนาครูให้มีศักยภาพรองรับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันและการดูแลระบบสวัสดิการเพื่อลดปัญหาที่บั่นทอนขวัญกำลังใจ ของครูแล้ว การ

สร้างแรงจูงใจให้กับครูยังมีส่วนสำคัญที่เป็นตัวกระตุ้นให้การปฏิรูประบบการผลิต และพัฒนาครูเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง จึงถือได้ว่าแรงจูงใจมีความสำคัญต่อผู้บริหารเสมอ ทำให้การเพิ่มแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูได้รับผลลัพธ์ที่ตามมาก็คือ ศักยภาพในตัวครูของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 เกิดขึ้นได้อย่างเต็มที่ เกิดความกระตือรือร้นในการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการและการจัดการเรียนการสอนทำให้เกิดประสิทธิภาพของการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียนเป็นไปตามที่นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต้องการแต่ความต้องการทางด้านแรงจูงใจในแต่ละคน เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและทำได้ยากเนื่องจากครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 ต่างมาจากหลากหลายพื้นที่ ต่างเพศ ต่างวัยและต่างหน้าที่รับผิดชอบ ฉะนั้นเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานย่อมแตกต่างกันตามทัศนคติของแต่ละบุคคล

โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 5 เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีโรงเรียนจำนวนทั้งหมด 11 โรงเรียน เป็นครูจำนวน 290 คน นักเรียนจำนวน 3,300 คน มีนายอริย์ อยู่แก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตะวันเรือง เป็นประธานกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5

จะเห็นได้ว่าโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 เป็นกลุ่มโรงเรียนที่มีจำนวนครู และจำนวนนักเรียนเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีระบบบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงจูงใจของครูในการปฏิบัติงาน เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน สวัสดิการต่างๆ เป็นต้น เพื่อให้การวางแผนในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรมีการวิจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 ดังกล่าว และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

สมมติฐานในการวิจัย

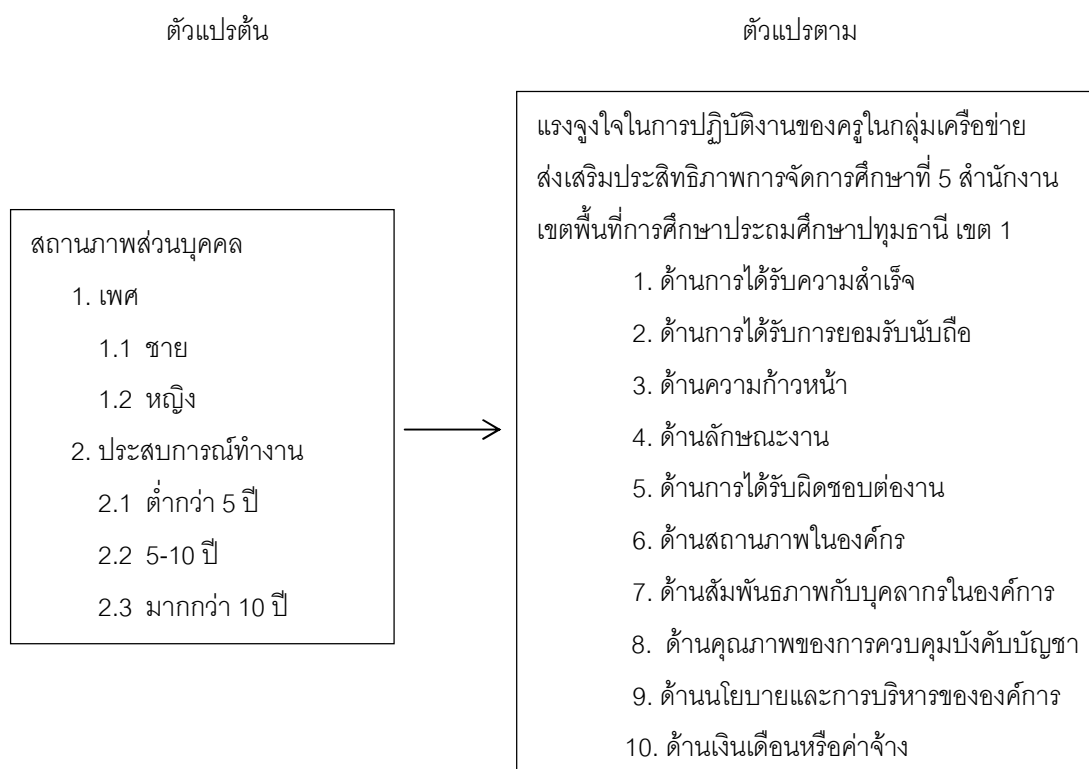
1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูนำผลการวิจัยไปสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
2. ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามทฤษฎีของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ธันวาคม 2563 – มกราคม 2564
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามทฤษฎีแรงจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก ทั้งหมด 10 ด้าน ด้านการได้รับความสำเร็จ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้า ด้านลักษณะงานด้านการได้รับผิตชอบต่องาน ด้านสภาพในองค์กร ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร และด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อใช้วัดระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบสอบถามประกอบไปด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ซึ่งแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 165 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีการทดสอบความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .898

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 290 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 165 คน จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan; 1970) จากนั้นเทียบส่วนแล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อ รายด้าน โดยภาพรวม การทดสอบค่า (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ซึ่งผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลการศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบรายละเอียด ดังนี้

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5	ระดับแรงจูงใจ (n=165 คน)			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการได้รับความสำเร็จ	4.17	.81	มาก	6
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.20	.79	มาก	5
3. ด้านความก้าวหน้า	4.14	.86	มาก	8
4. ด้านลักษณะงาน	4.02	.77	มาก	9
5. ด้านการได้รับผิดชอบต่องาน	4.27	.84	มาก	4
6. ด้านสถานภาพในองค์กร	4.35	.76	มาก	3
7. ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร	4.49	.82	มาก	1

ตาราง 1 (ต่อ)

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5	ระดับแรงจูงใจ (n=165 คน)			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
8. ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา	4.16	.98	มาก	7
9. ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร	4.48	.69	มาก	2
10. ด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง	3.66	.83	มาก	10
รวม	4.20	.85	มาก	-

ผลการศึกษา พบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม และรายด้าน พบรายละเอียด ดังนี้

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการได้รับความสำเร็จ	4.18	.51	4.17	.38	.079**	.006
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.14	.61	4.22	.43	-.757**	.003
3. ด้านความก้าวหน้า	4.08	.69	4.15	.45	-.601**	.000
4. ด้านลักษณะงาน	4.03	.70	4.02	.52	.073**	.007
5. ด้านการได้รับผิดชอบต่องาน	4.25	.55	4.27	.46	-.260	.070
6. ด้านสถานภาพในองค์กร	4.12	.79	4.40	.61	-1.901*	.024
7. ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร	4.47	.51	4.49	.40	-.300	.136
8. ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา	4.15	.40	4.16	.59	-.052	.059
9. ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร	4.27	.65	4.53	.50	-2.165*	.021
10. ด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง	3.70	.68	3.66	.55	.360	.057
รวม	4.15	.48	4.21	.35	-.661**	.010

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มี แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการได้รับความสำเร็จ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้า และด้านลักษณะงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านสถานภาพในองค์กร และด้านนโยบายและการบริหารขององค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ด้านการได้รับผิดชอบต่องาน ด้าน

สัมพันธ์ภาพกับบุคลากรในองค์กร ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา และด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน พบรายละเอียดดังนี้

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p-value
1. ด้านการได้รับความสำเร็จ	ระหว่างกลุ่ม	9.746	2	4.873	43.707	.000
	ภายในกลุ่ม	18.062	162	.111		
	รวม	27.808	164			
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	ระหว่างกลุ่ม	.777	2	.388	1.747	.178
	ภายในกลุ่ม	36.007	162	.222		
	รวม	36.784	164			
3. ด้านความก้าวหน้า	ระหว่างกลุ่ม	4.010	2	2.005	8.670	.000
	ภายในกลุ่ม	37.464	162	.231		
	รวม	41.474	164			
4. ด้านลักษณะงาน	ระหว่างกลุ่ม	.218	2	.109	.350	.705
	ภายในกลุ่ม	50.509	162	.312		
	รวม	50.727	164			
5. ด้านการได้รับผิดชอบต่องาน	ระหว่างกลุ่ม	25.753	2	12.877	180.354	.000
	ภายในกลุ่ม	11.566	162	.071		
	รวม	37.320	164			
6. ด้านสถานภาพในองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	6.603	2	3.301	8.395	.000
	ภายในกลุ่ม	63.707	162	.393		
	รวม	70.309	164			
7. ด้านสัมพันธ์ภาพกับบุคลากรใน	ระหว่างกลุ่ม	17.252	2	8.626	119.771	.000
	ภายในกลุ่ม	11.667	162	.072		
	รวม	28.919	164			
8. ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	8.006	2	4.003	15.024	.000
	ภายในกลุ่ม	43.163	162	.266		
	รวม	51.169	164			
9. ด้านนโยบายและการบริหารของ	ระหว่างกลุ่ม	2.045	2	1.022	3.638	.028
	ภายในกลุ่ม	45.526	162	.281		
	รวม	47.570	164			
10. ด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง	ระหว่างกลุ่ม	10.554	2	5.277	19.627	.000
	ภายในกลุ่ม	43.556	162	.269		
	รวม	54.110	164			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5.876	2	2.938	26.198	.000
	ภายในกลุ่ม	18.168	162	.112		
	รวม	24.044	164			

ผลการศึกษา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการได้รับความสำเร็จ ด้านความก้าวหน้า ด้านการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ด้านสถานภาพในองค์กร ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร ด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง แตกต่างกัน แต่ด้านการได้รับการยอมรับนับถือและด้านลักษณะงาน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลได้ ดังนี้

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการได้รับความสำเร็จ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้า และด้านลักษณะงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ด้านสถานภาพในองค์กร และด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แต่ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา และด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง ไม่แตกต่างกัน

3. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการได้รับความสำเร็จ ด้านความก้าวหน้า ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านสถานภาพในองค์กร ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร ด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง แตกต่างกัน แต่ด้านการได้รับการยอมรับนับถือและด้านลักษณะงาน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร ด้านสถานภาพในองค์กร และด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูเป็นอาชีพที่เป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนและบุคคลทั่วไปและถือว่าเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษา ผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับครู มีการอบรมสัมมนาเพิ่มพูนความรู้ความสามารถทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนงาน จนทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นครูและ

มีความสุขในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของถนอมรัฐ ชะลอเลิศ (2549) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้จำแนกการเปรียบเทียบออกเป็นรายด้านตามเพศและ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานผลการวิจัย พบว่า

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการได้รับความสำเร็จ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้า และด้านลักษณะงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ด้านสถานภาพในองค์กร และด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แต่ด้านการได้รับผิดชอบต่องาน ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา และด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็ต้องการปัจจัยต่างๆ ต้องการได้รับความสำเร็จ การได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้า ลักษณะงาน ด้านสถานภาพในองค์กรด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร ทั้งนี้เป็นเพราะครูต้องการความมั่นคงในการดำเนินชีวิตและสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน
2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเนื่องจากงานที่ได้รับมอบหมายทุกงานนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเป็นอย่างมากเพราะทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นที่รับผิดชอบนั้นจะอาศัยประสบการณ์มากหรือน้อยก็ต้องการให้งานที่ทำบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะ ประสบการณ์มีส่วนทำให้การใส่ใจงานที่ทำประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยสรุปเป็นแนวทาง ดังต่อไปนี้

1. ด้านการได้รับความสำเร็จ บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จโดยใช้ความสามารถในการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูสามารถเห็นแนวทางในการปฏิบัติงานไปสู่วัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ เป็นสิ่งที่ครูปฏิบัติงานจนได้รับความสำเร็จเป็นที่พึงพอใจกับผู้บริหารเพื่อนร่วมงาน และบุคคลอื่น ๆ ทำให้นักลเหล่านี้ยอมรับนับถือในความสำเร็จของครู และเป็นสิ่งที่ครูภาคภูมิใจ
3. ด้านความก้าวหน้า ความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามที่นึกคิดและมุ่งหวังเอาไว้และความตั้งใจในการก้าวไปให้ถึงจุดหมาย
4. ด้านลักษณะงาน กระบวนการทำงานที่บุคลากรทำงานได้รับมอบหมาย มีรูปแบบมาตรฐานที่ชัดเจนความภาคภูมิใจในการะงานที่ได้รับจากผู้บังคับบัญชาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
5. ด้านการได้รับผิดชอบต่องาน ผู้บังคับบัญชาควรให้โอกาสแก่ผู้ทำงาน ได้รับผิดชอบในการทำงานของตนเองอย่างเต็มที่ สังคมส่วนรวมและได้รับมอบหมายให้ทำงานอย่างมีอิสระมีโอกาสตัดสินใจแก้ปัญหา
6. ด้านสถานภาพในองค์กร สภาพการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของครู เช่น สภาพการทำงาน ห้องพักครู อาคารเรียน ห้องเรียน และสภาพทางกายภาพทั่วไปของสถานที่ทำงาน

7. ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์กร การประสานความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การได้รับการยกย่องและการยอมรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง
8. ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา การควบคุม การแนะนำที่เกี่ยวกับการทำงานที่ผู้บังคับบัญชามีต่อพนักงาน ตลอดจนความสามารถของผู้บังคับบัญชา มีความยุติธรรมรวมถึงลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บังคับบัญชา
9. ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร ข้อกำหนดและแนวทาง ในการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาที่นำไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน แนวทาง ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน
10. ด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง รายได้ที่ได้รับเป็นประจำและค่าตอบแทนที่ได้รับเพียงพอที่จะใช้จ่ายในครอบครัว รวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ แรงจูงใจของครูในการคาดหวังที่จะได้รับรางวัล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จินตนา เปี่ยมลาก. (2555). **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียน ศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจษฎาพร ใจชุ่มชื่น. (2555). **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประเสริฐสุข จังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถนอม ชะลอเลิศ. (2549). **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัญจรงค์ เฉลิมพงษ์. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุษบา รัตนมงคล. (2551). **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนกึ่งอำเภอนิคมพัฒนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ผาสุข จินนาวสาร. (2549). แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนชลกันยานุกูลปัญหาพิเศษรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัย
บูรพา.

มัทนา วังถนอมศักดิ์. (2550). รูปแบบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมุทร ชำนาญ. (2554). ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎี และปฏิบัติ. ระยอง: พี.เอส.การพิมพ์.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activates Journal of
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

Herzbergs, F., Mausner, B., & Snyderman, B. (1959). The motivator to work. New York: John Wiley &
Sons.

E0030: การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

TEACHER OPERATIONAL ON THE STUDENT ASSISTANCE SYSTEM UNDER EDUCATIONAL EFFICIENCY PROMOTION NETWORK MANAGEMENT GROUP 5, PATHUMTHANI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

พชรมน เสียงไธ¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษาปริญญาโท

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น แบ่งเป็น 5 ด้านประกอบด้วย ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็น ครูประจำชั้น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t – Test Independent)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The objective of this study was to study the level of performance in the class teacher's student support system. Schools in the Educational Management Efficiency Promotion Network Group 5,

Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1. The studied variables were Performance in the classroom teacher support system is divided into 5 aspects as follows: In knowing individual students In screening students Promotion and development Prevention and problem solving of students And forwarding students The samples used in this study were teachers in grade 1-6. The schools in the Educational Management Efficiency Promotion Network Group 5 under the Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1, amount 108 people. The tool used was a questionnaire created by the researcher. The objective consistency index was between 0.80 - 1.00 and the confidence value was .95. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test

Independent

1. The level of performance in the student support system of the homeroom teacher. Schools in the Educational Management Efficiency Promotion Network Group 5, Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1, in overall and aspects were at high level

2. A comparison of the performance in the student support system of the class teachers. Schools in the Educational Management Efficiency Promotion Network Group 5, Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1, classified by gender and work experience. No different

Keywords: Student Assistance System

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และแนวการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ สามารถพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในการจัดการศึกษาต้องเป็นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งหนึ่งในนั้นกำหนดให้ดำเนินการ คือ เรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งนี้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งยังมีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ปัจจุบันสภาพปัญหาของสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสื่อสาร เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้โลกไร้พรมแดน ทำให้เกิดข้อมูลข่าวสารทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งนับวันจะยิ่งทวีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของเด็กและเยาวชนของชาติ ก่อให้เกิดปัญหาสังคมและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการหนีเรียน ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอัน

ควร ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก การพนัน การมีค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป และจากผลการวิจัยของ กฤษฎา ชลวิริยะกุล (2542: 65) พบว่า สาเหตุของปัญหาที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนและไม่พึงประสงค์เกิดจากภาวะความเครียดที่มีสูงในตัวบุคคลวัยรุ่นและวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ต้องมีการปรับตัวมากกว่าวัยอื่น ทั้งในด้านการเรียน ปัญหาส่วนตัว ปัญหาการปรับตัวกับกลุ่มเพื่อนและปัญหาต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งเป็นผลกระทบมาจากครอบครัว สังคม และโรงเรียน โดยเฉพาะการขาดความรัก ความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ ผู้ปกครองและครู เป็นสาเหตุสำคัญต่อสุขภาพจิตและการมี พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การเสพสิ่งเสพติด การมีวุ่นวายในแหล่งอบายมุขหรือสถานเริงรมย์ต่าง ๆ การมีวุ่นวายทางเพศ การมีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่สนใจการเรียน หากไม่มีการแก้ไขความรุนแรงจะ ยิ่งเพิ่มมากขึ้น

ส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่รับผิดชอบในการจัดการขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งหมด 102 โรงเรียน มีโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงชั้น ประถมศึกษา มีจำนวน 74 โรงเรียน , เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 26 โรงเรียน , เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 โรงเรียน และเปิดสอนในระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน (ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2563) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 แบ่งการจัดการศึกษา ทั้งหมด 6 กลุ่มเครือข่าย โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 มีโรงเรียนจำนวนทั้งหมด 11 โรงเรียน ครูจำนวน 290 คน นักเรียนจำนวน 3,300 คน ซึ่งมีนายอริย์ คุ้มแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตะวันเรือง เป็นประธานกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 ทั้งนี้โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 ให้ความสำคัญทั้งด้านวิชาการและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ สามารถสำเร็จการศึกษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยได้จัดทำมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาความเข้มแข็งของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัด ทุกแห่งจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้นในปีการศึกษา 2549 ซึ่งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ส่งเสริมนักเรียนอย่างมีระบบ และต่อเนื่อง โดยสร้างความผูกพันระหว่างครูและศิษย์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนให้มีทักษะ การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของนโยบายและภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและขณะเดียวกันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาและการคุ้มครองสิทธิเด็ก

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มี ขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกโรงเรียน ได้แก่ คณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคนมีส่วนร่วมส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง ในความเชื่อที่ว่าทุกคนต้องการความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย การให้อโอกาส เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้

เวลาและวิธีการที่แตกต่าง และความสำเร็จของงานต้องอาศัยการร่วมคิด ร่วมทำ ของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งโรงเรียนทุกแห่งต้องจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหา โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีมาตรฐานในการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางสังคม สิทธิเด็ก ตลอดจนการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น ปัญหา สารเสพติด ปัญหาพฤติกรรม ปัญหาทางเพศ โดยประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรในท้องถิ่น สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมโยงความรู้สารสนเทศและความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานการจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารสนเทศเพื่อพัฒนาส่งเสริมแก้ไขและ ส่งต่อผู้เรียนในทุก ระดับและทุกประเภท (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547: 1-4) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นหัวใจ สำคัญที่จะช่วยให้เด็กนักเรียน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และมีระเบียบวินัยที่ดี ครู อาจารย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจใน ระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาสาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อพัฒนาระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

ผู้ศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง จึงสนใจที่จะ ศึกษากระบวนการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการ การศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสม อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อ การส่งเสริมให้นักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือมีพัฒนาการอย่างเต็มตามศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดีสืบไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้นในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างครูประจำชั้นในกลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

สมมติฐานในการวิจัย

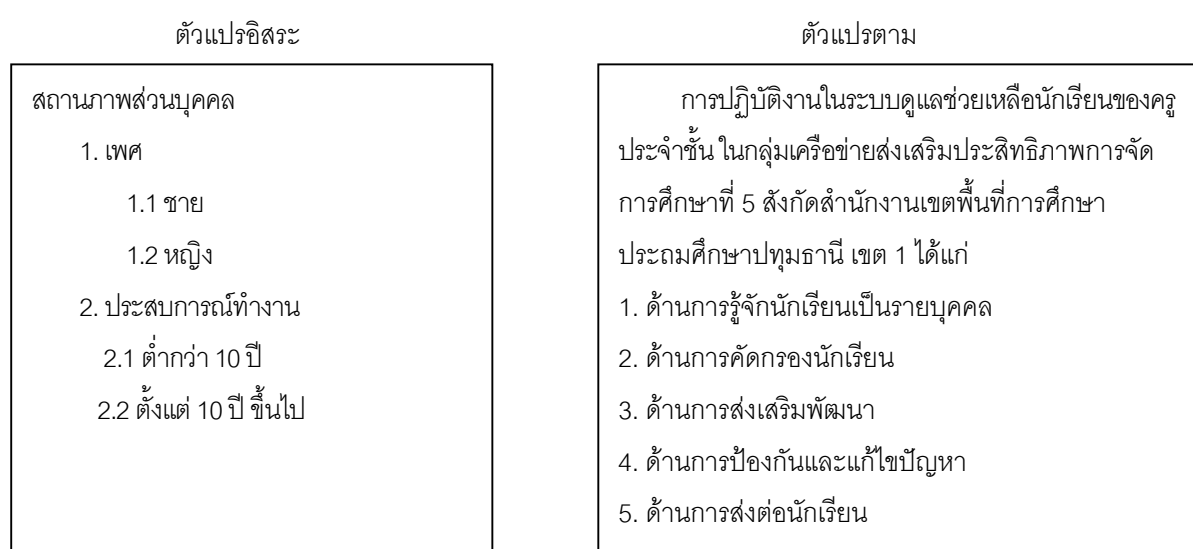
1. การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่าย ส่งเสริม ประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ มีการ ปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ มี การปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียน ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ได้รับการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไข ปัญหาทั้งด้านการเรียนรู้และความสามารถพิเศษ ได้รู้จักตนเอง สามารถปรับตัว มีทักษะทางสังคม และอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และมีทักษะชีวิต มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครู และผู้ปกครอง
2. ครูมีแนวทางในการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน และมีผลงาน สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา
3. ผู้บริหารสถานศึกษา รู้ศักยภาพของครูในการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนานักเรียน หลักสูตรและ คุณภาพการจัดการศึกษา
4. โรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย และวางแผนใน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ เพื่อพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีผล การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยให้แนวคิดจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาไว้ 5 ประการ ได้แก่ การเรียนรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง นักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนและการส่งต่อนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 36) โดยศึกษาเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ ได้แก่ ครูประจำชั้นในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ ได้แก่ ครูประจำชั้นในกลุ่ม เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 108 คน โดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจากการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าและข้อคำถามที่ต้องการทราบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศและประสบการณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t – Test Independent)

2. การวิเคราะห์ระดับปัญหาปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้นใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ถือว่าค่าของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับใด แสดงว่าดัชนีปัญหาปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้จากการศึกษาการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.19$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านส่งเสริมและพัฒนา ($\bar{X} = 4.15$) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ($\bar{X} = 3.75$) ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 3.64$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ระดับการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก

การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของครูประจำชั้น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.19	.29	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.19	.47	มาก
3. ด้านส่งเสริมและพัฒนา	4.15	.48	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.75	.24	มาก
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.63	.21	มาก
รวม	4.22	.36	มาก

2. การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	เพศชาย		เพศหญิง		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.21	.27	4.18	.30	.50	.308
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.15	.43	4.21	.49	-.55	.333
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.12	.43	4.16	.50	-.40	.156
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน	3.76	.24	3.75	.25	.20	.838
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.61	.21	3.65	.21	-.94	.571
รวม	4.21	.33	4.22	.38	-.12	.436

3. การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี		ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.20	.30	4.16	.26	.62	.551
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.20	.48	4.18	.45	.13	.786

ตาราง 3 (ต่อ)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์		ประสบการณ์ตั้งแต่		t	P
	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.16	.48	4.12	.46	.30	.575
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	3.77	.26	3.72	.21	.79	.352
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.65	.20	3.59	.21	1.33	.812
รวม	4.22	.36	4.19	.36	.35	.792

สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้จากการศึกษาการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน
3. การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทราบถึงการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้ศึกษาขอเสนอการอภิปรายผลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ครูได้รับมอบหมายให้

ปฏิบัติงานหลัก คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน และมีหน้าที่คอยช่วยเหลือนักเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน โดยฝ่ายบริหารจะแต่งตั้งครูผู้ดูแลช่วยเหลือนักเรียน คอยช่วยควบคุมดูแล กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูประจำชั้น ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้ศึกษา การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่ามีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

1.ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากที่สุด คือ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูได้สร้างสัมพันธภาพอันดีกับนักเรียน จนนักเรียนเกิดความไว้วางใจและเชื่อถือในตัวครู ($\bar{X} = 4.62$), มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองโดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ตามต้องการ ($\bar{X} = 4.61$) และเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อทราบสภาพความเป็นอยู่ทางบ้านของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ และความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูลกับโรงเรียนหรือครูที่ปรึกษา และความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.87$) ทั้งนี้เนื่องจากครูประจำชั้นเห็นถึงความสำคัญของข้อมูลนักเรียน ไปใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อนำไปช่วยเหลือนักเรียนต่อไป ปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (กรมสุขภาพจิต, 2544) ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวจะต้องรู้จักคัดกรองนักเรียน การคัดกรองนักเรียนต้องมีเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานและครูจะต้องมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมเพื่อการคัดกรองนักเรียนให้มากขึ้น ดังนั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญ ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดกรองนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมัคร ชันชุมพล (2548) ได้ทำวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่การศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียนตามลำดับ

2.ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการคัดกรองนักเรียนมากที่สุด คือ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การคัดกรอง นักเรียนพิจารณาจากหลายๆด้าน ($\bar{X} = 4.56$), ครูมีการใช้เทคโนโลยีในการคัดกรองผู้เรียน ($\bar{X} = 4.52$) และความเป็นมาตรฐานของเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับ และความชัดเจนของตัวชี้วัดของเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน และการเก็บรักษา ความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูประจำชั้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.87$) ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการวางแผนงานคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจน มีการมอบหมายงาน ครูผู้รับผิดชอบ ครูประจำชั้นดำเนินการคัดกรองตามขั้นตอน เพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน มีการจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวนักเรียนในด้านต่าง ๆ มีระบบการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน โดยใช้แบบ ประเมิน (SDQ) ในการคัดกรอง และครูประจำชั้นมีการรายงานประเมินผลด้านการ

คัดกรองนักเรียนเพื่อนำไปสู่ การช่วยเหลือที่ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 4) ได้ระบุว่า การคัดกรองนักเรียนเพื่อได้ประโยชน์สูงสุดนั้น โรงเรียนควรมีการประชุมครู เพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียน ที่เหมือนกัน เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียนรวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรง หรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

3. ด้านส่งเสริมและพัฒนา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านส่งเสริมและพัฒนามากที่สุด คือ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน (4.64), ความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมก่อนเรียนให้นักเรียน (4.38) และความต่อเนื่องในการดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน (4.31) ตามลำดับ และการให้ความสำคัญกับ กิจกรรมก่อนเรียนของครูประจำชั้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.87) ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการ วางแผนงานที่ดีมีการจัด กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นและเสริมสร้างทักษะการใช้ชีวิต เช่น กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง มีกระบวนการ การให้ คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน การให้ความร่วมมือกันระหว่างครู ประจำชั้น ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียน ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาและมีการรายงาน และประเมินผลด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557:4) ได้ระบุว่า การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (classroom meeting) โดย จัดภาคเรียนละ 1 ครั้งนั้น เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมนักเรียน ให้นักเรียนทุกคนอยู่ในความดูแลของ ครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น

4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียนมากที่สุด คือ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เวลาที่ใช้ในการให้นักเรียนขอคำปรึกษาจากครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.89$), การอุทิศตนในการแก้ปัญหาของครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.84$) และโรงเรียนมีมาตรการให้ครูประจำชั้นดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียนที่ชัดเจน โดยเน้นการปฏิบัติจริง และการให้ความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา นักเรียน ($\bar{X} = 3.81$) ตามลำดับ และความต่อเนื่องในการให้ คำปรึกษาของครู มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.62$) ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนได้ให้ ความสำคัญในการวางแผน การจัดทำ แผนงานโครงการ กิจกรรมที่หลากหลาย ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะทางด้านต่างๆ มีการรายงาน และ ประเมินผลการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับครูประจำชั้นหรือผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547:4) ได้ระบุว่า การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ครูที่ปรึกษาควรให้ความสนใจใส่ใจนักเรียนทุกคนให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง/ปัญหานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสนใจใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีช่วยเหลือ ทั้งการป้องกัน และการแก้ปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนของครูประจำชั้น ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านส่งต่อนักเรียนมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ ในระดับมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความชัดเจนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.79$), ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น, ความร่วมมือระหว่างครูแนะแนวกับครูประจำชั้นในการแก้ไขปัญหาการเรียน ($\bar{X} = 3.70$) และความใส่ใจของครูแนะแนวกับครูประจำชั้นในการแก้ไขปัญหาการเรียน ($\bar{X} = 3.66$) ตามลำดับ และความมีทักษะของครูฝ่ายปกครองในการแก้ไขปัญหาส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.66$) ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียน มีการสร้างกลุ่มภาคีเครือข่ายประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ภายนอก เพื่อช่วยเหลือส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา ได้อย่างเป็นระบบและทัน เหตุการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับอภิปรายผลวิจัยของ วิดา อินทร์จงจิตร (2548,140) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี กล่าวว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา เมื่อได้ดำเนินการตามกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 4 ด้านแล้ว อาจยังไม่ช่วยเหลือนักเรียนได้ เพราะบางครั้งการช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก้ไขปัญหาก่อนที่ปัญหาจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เน้นการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบและมีขั้นตอนในการดำเนินงานที่ชัดเจนโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาของครูประจำชั้นตามกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ แก้วอาจ (2547 : 99) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนและชุมชน
2. โรงเรียนควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนโดยใช้ข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ครูเพื่อน เป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียน
3. โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม จัดตามความต้องการของนักเรียนและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
4. ผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน เป็นผู้นำโดยการปฏิบัติมากกว่าการพูด ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้คณะครูได้ปฏิบัติตาม ยึดมั่นในหลักศาสนาและการครองตน และมีเมตตาธรรมต่อคณะครูทุกคน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรศึกษาในเชิงคุณภาพในโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นด้านการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และระดับประเทศ เพื่อเป็นรูปแบบตัวอย่างในการพัฒนาที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาผลการดำเนินงานกับประชากรที่เป็นนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในภาพรวมที่กว้างขึ้น

3. ควรศึกษาผลการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำแนวทางไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

เอกสารอ้างอิง

กฤษฎา ชลวิริยะกุล. (2542). **สถานการณ์ปัญหาสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน**. ม.ป.ท. (อัสสเนา). เขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 5, สำนักงาน. (2552). ข้อมูลจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2553 ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2553. นครราชสีมา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (เพิ่มเติม) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. (2544). **แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริมการศึกษาเอกชน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, สำนักงาน. (2545). **การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์

จารุวรรณ รัตนมาลี. (2547). **สภาพปัญหาและการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ชยานนท์ มูลพิมพ์. (2550). **การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ชาติรี สุขช่วย. (2549). **สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ธาวา ประทีปรัตน์. (2551). **สภาพและปัญหาการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

ทักษิณ ทักษิมา. (2547). **การพัฒนาการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเมือง กาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ประพล ตระการไทย. (2547). การพัฒนาการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนารีนุกูลอำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชญ์มณฑน์ ลีกำเนิดไทย. (2544). รายงานการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ
ศึกษา. ม.ป.ท. (อัดสำเนา).
- รุจิราภรณ์ คำศิลา. (2552). สภาพปัญหาและการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- วิชาการ, กรม. (2545). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการแนะแนว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ครูสภา
ลาดพร้าว.
- สุภาพจิต, กรม. (2544 ก). คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

E0031: สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

LEARNING ENVIRONMENT ARRANGEMENT AT WATPONG SCHOOL UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

สาวิตรี จันทรราคา¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 โรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 108 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รวมทั้งหมด จำนวน 49 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียนและด้านการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน

2. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนในด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชั้น ม.1กับม.2 มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนในด้านการให้บริการผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมทางการเรียน

Abstract

This research study. The objective of this study was to study and compare students' opinions on the learning environment of Wat Pong School. Under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by gender, level, sample used in the research was Mathayomsuksa 1-2 students at Wat Pong School. Under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 3, Academic Year 2020, 108 people by simple random method The tool used for data collection was a questionnaire with a total of 49 rating scales with an IOC of 1.00 for all items and a reliability way .81. The statistics used in the analysis of the data consisted of values. Mean ($\bar{X}$) standard deviation (S.D.) T-test

The research results were found that

1. The learning environment of Wat Pong School. Under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 in general and each aspect at a high level. With the average from descending, that is, the social side of the peer group The organization of activities of the learners and teaching and learning And the side with the least mean value In the management of education to meet the expectations of the learners

2. The students' opinions on the learning environment of Wat Pong School Under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by gender as a whole did not differ. When considered individually, it was found that the male and female students There was a statistically significant difference in opinion on the learning environment in terms of student activities at the .05 level.

3. The students' opinions on the learning environment of Wat Pong School Under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 classified by level Overall, there were opinions on the learning environment. No different When considering each aspect, it was found that students in Grade 1 and Secondary 2 had a statistically significant difference in opinion on the learning environment in terms of student service at the .05 level.

Keywords: Learning Environment

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ในปี พ.ศ. 2550 โดยกำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 แนวทางคือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และการปฏิรูประบบบริหาร การศึกษา ในการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษานั้น ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดกระบวนการแนวทางและวิธีการในการพัฒนาสถานศึกษา และจัดให้มีการประชุมชี้แจงผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาถึงนโยบาย ของรัฐที่ต้องการให้การศึกษาแก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนตลอดชีวิตที่สำคัญคือ ต้องการให้การศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาจนถึงอุดมศึกษามีการปฏิรูปการศึกษา ให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนจึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนเป็นกระบวนการที่น่าสนใจ ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย มีความเมตตากรุณาต่อผู้เรียนสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้และมีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้แก่นักเรียนในระดับต่างๆ ซึ่งองค์ความรู้ที่นักเรียนจะได้รับนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน และหนึ่งในปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่จะได้รับนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน และหนึ่งในปัจจัยนั้นก็คือสภาพแวดล้อม การจัดสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในทุกระดับ (สงัด อุทราพันธ์.2537 : 17) เพราะสภาพแวดล้อมของสถานศึกษามีส่วนในการกระตุ้นอารมณ์และสติปัญญาของนักเรียน (สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2531: 7-11) ดังนั้น ผู้เรียนจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นสำคัญ สมิท(Smith et al., 1987 อ้างถึงใน อรพันธ์ ประสิทธิ์วิรัตน์. 2533: 2)สภาพแวดล้อมทางการเรียนควรจัดให้อยู่ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัส สมิท (Smith et al.,1987 อ้างถึงใน อรพันธ์ ประสิทธิ์วิรัตน์. 2533:2) เพราะสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกพอใจอย่างมากมาย โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาคาร อาคารประกอบสถานที่รวมทั้งบุคคล และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่อยู่รอบรอบตัวผู้เรียนทุกชนิดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหรือก่อให้เกิดการเรียนรู้ (สุภัชรินทร์ เทียงธรรม.2545: 2) ซึ่งสภาพแวดล้อมจะเป็นตัวหล่อหลอมพฤติกรรมทางสังคมให้กับผู้เรียน หากผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสภาพแวดล้อมแบบใด ก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแนวนั้น (พระมหาอำนาจ ครอบบุญ. 2547:3) ดังนั้นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งสำหรับการจัดการศึกษา คือ การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน

สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหรือก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะว่าสภาพแวดล้อมทุกอย่างมีอิทธิพลเหนือจิตใจและพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่การงานของทุกคนในสถานศึกษา สร้างเสริมบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เกิดผลสำเร็จทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย (สงบ มณีแสง. 2532:139) จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งว่าสภาพแวดล้อมทำให้พฤติกรรมของคนเป็นไปทั้งในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ ในการเรียนรู้และประสบการณ์แต่ละคนนั้นจะแตกต่างกันในสภาพแวดล้อมแต่ละคน ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เหมาะสม ย่อมส่งผลดีหรือมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (เฉลิม พรหมคุณภรณ์.2539:31)

การจัดการศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญคือการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนซึ่ง เฟเธอร์สโตน (Featherstone .1965:14-19) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ดีจะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียน นักศึกษา ได้เป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ความสามารถ ความเจริญ ทั้งร่างกายและจิตใจ อันจะสร้างบุคลิกภาพที่ดีงามแก่นักเรียน นักศึกษา ทางด้านสื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน นักศึกษา เพื่อนร่วมชั้น อาคารสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนเหล่านั้นมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจากสภาพปัญหาต่าง ๆ การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะมีความรู้

ความสามารถและมีคุณธรรมมากยิ่งขึ้นในบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ลักษณะทางสังคมจิตวิทยาการเรียนการสอน ทั้งทางด้านอารมณ์สังคม เจตคติและปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนนี้เป็นผลการวิจัยของ(อุดมศักดิ์ มุณีกันนพ. 2540) ที่ต้องการชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ดังนั้นในการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจึงควรที่จะเป็นไปเพื่อสนับสนุนเป้าหมายของการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ โดยยึดตัวผู้ใช้สภาพแวดล้อมเป็นหลักในการพิจารณาและในศาสตร์แห่งการบริการการศึกษาได้มีภาระหน้าที่ว่า งานที่สำคัญงานหนึ่งของผู้บริหารการศึกษาก็คือการจัดสภาพแวดล้อมอันได้แก่ อาคารสถานที่ บริเวณสิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริหารการศึกษา โดยคำนึงถึงการพัฒนาปริมาณและคุณภาพของสภาพแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด และตอบสนองของวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ตระหนักถึงความต้องการจำเป็นในการรักษาและพัฒนาสภาพแวดล้อม เพื่อให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดีในอันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและยังเป็นการช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีในการรักษาและพัฒนาสภาพแวดล้อมให้แก่ผู้เรียน จึงเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้กับ ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีปัญญา มีความดีงามทางคุณธรรมจริยธรรมและมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น

สมมติฐานในการวิจัย

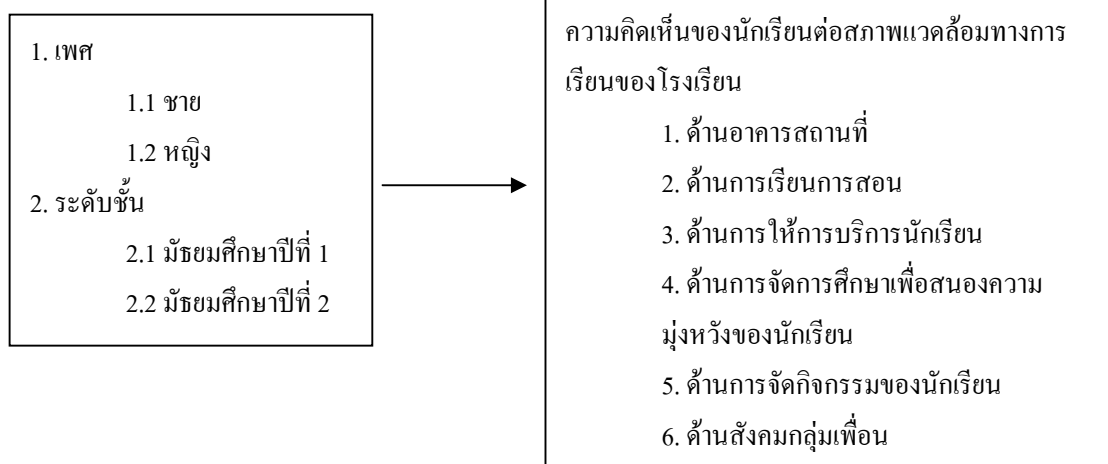
นักเรียนซึ่งมีเพศต่างกันและระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงภาพรวมของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
 2. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรในการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
- กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 โรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 โรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2563 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608 – 609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 เพศ ประกอบด้วย

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ระดับชั้น ประกอบด้วย

1.2.1 มัธยมศึกษาปีที่ 1

1.2.2 มัธยมศึกษาปีที่ 2

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านอาคารสถานที่

2.2 ด้านการเรียนการสอน

2.3 ด้านการให้บริการนักเรียน

2.4 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของนักเรียน

2.5 ด้านการจัดกิจกรรมของนักเรียน

2.6 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) สมบูรณ์ของเนื้อหา ความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถาม
2. นำแบบสอบถามหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการกับข้อคำถาม (IOC) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุม งานนิพนธ์
4. นำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ (Cronbach's alpha coefficient method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .81
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและมีความสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความคิดเห็นของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ใน 6 ด้าน โดยรวม และรายด้าน

สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	n = 108		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านอาคารสถานที่	4.17	.34	มาก	4
2. ด้านการเรียนการสอน	4.17	.28	มาก	2
3. ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.13	.34	มาก	5
4. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน	4.11	.29	มาก	6
5. ด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียน	4.17	.28	มาก	2
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.21	.26	มาก	1
รวม	4.16	.15	มาก	-

จากผลการศึกษา พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียนและด้านการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน

จากผลการศึกษา การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียน	ชาย		หญิง		<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>n</i> = 58		<i>n</i> = 50			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านอาคารสถานที่	4.08	.32	4.28	.34	-2.98	.97
2.ด้านการเรียนการสอน	4.13	.27	4.22	.28	-1.59	.66
3.ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.18	.32	4.06	.36	1.74	.39
4.ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนอง ความมุ่งหวังของผู้เรียน	4.13	.29	4.09	.30	.63	.74
5.ด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียน	4.17	.31	4.18	.24	-.00*	.03
6.ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.19	.28	4.23	.23	-.81	.08
รวม	4.15	.16	4.18	.13	-.96	.19

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการศึกษา พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนในด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้น

สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียน	มัธยมศึกษาปีที่ 1		มัธยมศึกษาปีที่ 2		<i>t</i>	<i>p</i>
	n = 53		n = 55			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านอาคารสถานที่	4.18	.34	4.17	.35	.14	.75
2. ด้านการเรียนการสอน	4.23	.26	4.12	.29	2.13	.38
3. ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.07	.40	4.18	.29	-1.79*	.02
4. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนอง ความมุ่งหวังของผู้เรียน	4.10	.29	4.12	.30	-.37	.53
5. ด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียน	4.21	.26	4.14	.29	1.30	.84
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.23	.27	4.19	.25	.70	.37
รวม	4.17	.53	4.15	.15	.50	.75

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการศึกษาพบว่า พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชั้น ม.1 กับ ม.2 มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนในด้านการให้บริการผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สรุปผลได้ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียนและด้านการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน

2. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนในด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชั้น ม.1 กับ ม.2 มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนในด้านการให้บริการผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปประเด็นสำคัญจากการค้นพบตามกรอบแนวความคิดของการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียนและด้านการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สภาพแวดล้อมของโรงเรียนถูกจัดขึ้นให้บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นที่ได้มาโรงเรียนมีความสุข เช่น การจัดอุทยานการศึกษา มุมให้นักเรียนได้นั่งทำงานท่ามกลางธรรมชาติ นักเรียนรู้สึกปลอดภัย ไม่อึดอัด มีอากาศถ่ายเทได้ดี ดังที่ สายสมร ภูเจริญ. (2538: 3) กล่าวว่า โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้ทุกคนในโรงเรียน สร้างความรักความผูกพันต่อกันผู้บริหารและครู จึงควรร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ของตน ให้ความรักความเมตตา นักเรียนจะเกิดความรู้สึกรักและอยากมาโรงเรียน และช่วยกันพัฒนาที่ดี. (2537: 17-18) กล่าวว่า ถ้าหากผู้บริหารการศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของสภาพสิ่งแวดล้อมว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว ก็ควรจะหาวิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ ทองยิ่ง. (2551: 71) ได้ศึกษา สภาพแวดล้อมของโรงเรียนคลองก้อยวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ปีการศึกษา 2551 จำนวน 235 คน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ สุวารินทร์ บุญเกิด. (2550: 56-57) ได้ศึกษา ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ปี พ.ศ. 2549 จำนวน 207 คน พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนในด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนวัดโป่งมีการจัดสภาพแวดล้อมให้บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนแต่ละบุคคลให้นักเรียนเป็นสำคัญของการเรียนการสอน ภายใต้หลักการของ “การร่วมคิด ร่วมทำ” ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความรู้สึกที่ดี ความรู้สึกของการมีส่วนร่วม ความรู้สึกของความเป็นเจ้าของเกิดขึ้นกับตัวนักเรียนทุกคน ไม่ว่านักเรียนจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง ในด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้บริการนักเรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน นักเรียนชายและหญิงร่วมกิจกรรมของโรงเรียนที่เหมือนกัน จึงทำให้ความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามเพศโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้อง (สมศักดิ์ ตัวเจริญ. 2548: 55-59) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มี

เพศต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่าง แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านในห้องเรียน ด้านกลุ่มเพื่อน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารและด้านอาคารสถานที่ แตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชั้น ม.1กับม.2 มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนในด้านการให้บริการผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้ เป็นเพราะว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นวัยที่ใกล้เคียงกัน มีความรู้สึกลำบากกันในการแสดงออก เช่น รสนิยมในการบริโภคต่าง ๆ เป็นต้น จึงทำให้ความคิดเห็นเป็นไปแนวเดียวกัน ประกอบกับนักเรียนดังกล่าวเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนได้จัดบริการศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียนรู้ สอนสนุก เรียนสนุก ครูรักเด็ก เด็กรักครู รักเพื่อน ไม่มีบรรยากาศแห่งความกลัว หวาดผวา วิดกกังวล ทุกคนพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “อยากมาโรงเรียน” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาคม รุนสิงาม (2550: 65-67) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านอาคารสถานที่และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความเหมาะสมสูงกว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จังหวัดชลบุรี
2. ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวัดโป่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จังหวัดชลบุรี
3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อจะให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว
- เฉลิม พรหมคุณาภรณ์. (2539). **ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 12 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยณรงค์ เทิดวัฒนศักดิ์. (2537). **รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพแวดล้อมของการเรียนในคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

- ประสงค์ ทองยิ่ง. (2551). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนโรงเรียนคลองกิ้ววิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระมหาอำนาจ ครอบบุญ. (2547). การศึกษาและความต้องการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนศูนย์การศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในจังหวัดชลบุรี.งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สงัด อุทรานันท์.(2537). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาลัทธิสูตร**. กรุงเทพฯ: วงเดือนการพิมพ์
- สงบ มณีแสง.(2532). การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ใน เอกสารประกอบการสอน วิชาบริหาร 300 การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- สมศักดิ์ ด่วงเจริญ.(2548). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- สายสมร ภูเจริญ. (2538). การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา.ม.ป.ท. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2539). คู่มือผู้บริหารโรงเรียน ขุดพัฒนาการบริหารโรงเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุทธาวรินทร์ บุญเกิด. (2550). ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภัชรินทร์ เทียงธรรม.(2545). **สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเทคนิคพนิชัยการ จังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2531). “การเรียนการสอนแบบร่วมมือ”, วารสารสารวิทยาจารย์ 2 (กุมภาพันธ์ 2531)
- อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์.(2533). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อาคม รุนสีงาม. (2550). **สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองน้ำใสพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Featherstone, R.L. (1965). Planning educational facilities. New York: The Center for Research in Education.

E0033: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน
โรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS ACCORDING TO
THE OPINIONS OF THE TEACHER, SA-NGUAN YING SCHOOL, THE SECONDARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 9

เอมิกา สุวรรณหิตาทร¹ ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามเพศ อายุและประสบการณ์ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลงานวิจัยเชิงสำรวจ คือ ครูผู้สอนโรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 103 คน โดยการเทียบตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนสงวนหญิง มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.862 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t – test แบบ Independent Sample และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรีโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูผู้สอนในโรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีเพศและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความสามารถทางสติปัญญาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this study were to 1) to study the desirable characteristics of education institution administrators The study of education institution administrators according to the opinions of the teacher,

Sa-nguan Ying School, The Secondary Education Service Area Office 9, Suphanburi. 2) to compare the desirable characteristics of education institution administrators The study of education institution administrators according to the opinions of the teacher, Sa-nguan Ying School, The Secondary Education Service Area Office 9, Suphanburi , classified by position gender, age and working experience. The sample used in the research comprised of 103 teachers in Sa-nguan Ying School, results were obtained by comparing with the Krejcie and Morgan tables. The research instrument was a questionnaire form; the reliabilities rating scale were 0.862. The statistical tools were used to analyze the data needed in the study were frequencies, percentages, mean and standard deviation, t – test Independent Sample and One – way Analysis of Variance.

The results of the research showed that

1. The desirable characteristics of education institution administrators The study of education institution administrators according to the opinions of the teacher, Sa-nguan Ying School, The Secondary Education Service Area Office 9, Suphanburi province in overall and each aspect were at the high level.

2. The comparison of the desirable characteristics of education institution administrators. The study of education institution administrators according to the opinions of the teacher from Sa-nguan Ying School, The Secondary Education Service Area Office 9, Suphanburi province by the different gender and working experience. According to the overall result was found that each aspect by the teachers opinions had no difference. And when classified by position age as a whole parts also no difference except a characteristic of cognitive ability part was found that a statistically significant was difference at the .05 level.

Keywords: Desirable characteristics, School administrators

บทนำ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด มีสิทธิหน้าที่หรืออำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และขอบเขตวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือ เป็นส่วนราชการที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนา คนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545)

การบริหารสถานศึกษา คืองานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง มีความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สถาบันและประเทศชาติ การบริหารจึงเป็น สิ่งที่สำคัญที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นดังขี้ผึ้งถึงคุณภาพของสถานศึกษา ในด้านการให้ความรู้แก่ผู้เรียนเป็นทักษะแนวทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหารเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งการบริหาร (Administration) สอดคล้องกับแนวคิดของพระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต)(2553 : 12) ได้กล่าวว่า การ

บริหาร คือ การดำเนินกิจการให้สำเร็จด้วยความร่วมมือกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นกิจการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ กิจการบ้านเมือง หรือกิจการในครอบครัวก็อยู่ภายใต้หลักการเดียวกัน ฉะนั้นการบริหารจึงเกี่ยวข้องกับทุกกิจการโดยการดำเนินกิจการร่วมกับผู้อื่น มีองค์ประกอบทั้งภายนอกและภายใน

ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีความเป็นมืออาชีพ เพราะผู้บริหารเปรียบเสมือนจอมทัพสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ผู้บริหารในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางบริบทหลากหลายส่วนนั้นน่าจะเปรียบได้กับผู้บริหารมืออาชีพซึ่งเปรียบประดุจหัวจักรสำคัญของขบวนรถไฟยุคปฏิรูปการศึกษาที่จะทำหน้าที่สำคัญต่อการขับเคลื่อน ขบวนรถไฟไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ได้โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพ คุณภาพ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2543 : 27)

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้บริหารที่มุ่งส่งเสริมบริหารจัดการและดำเนินการ ให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มุ่งมั่นในการที่จะจัดการการศึกษาที่สมบูรณ์แบบ โดยให้เกิดผลในทุกมิติกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนเป็นชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ นำไปสู่ความเป็นสถานศึกษาสมบูรณ์ คือ สถานศึกษาที่มีความร่มรื่น มีสภาพน่าดู น่าอยู่ และน่าเรียน โดยมีกระบวนการเรียนรู้ การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอย่างมีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณภาพในลักษณะเก่ง ดี และมีความสุข ทำให้ครูมีคุณภาพในลักษณะเก่ง ดี มีความสุข และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นำไปสู่โรงเรียนและชุมชนมีคุณภาพ มีคำกล่าวว่า “กว่าจะเป็นผู้บริหารนั้นยากยิ่ง แต่การจะเป็นนักบริหารมืออาชีพยากยิ่งกว่า” และ “ไม่มีองค์การแย่ แต่ผู้บริหารแย่ม และไม่มีผู้บริหารแย่มแต่องค์กรแย่” (คารมณ เพียรภาณุ, 2553 : 52)

บทบาทที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้นำทางการจัดการศึกษาและพัฒนาศึกษาในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องตระหนักว่า การศึกษากาลังมีบทบาทสำคัญ ยังต่อการเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมสร้างสรรค์วงจรสังคมน่าอยู่พร้อม ๆ กับการก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รู้จักปรับตัวปรับใจให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น โดยไม่หลงใหลกับวัตถุนิยมจนเกิดปัญหาสังคมหลากหลาย ดังนั้นใน การจัดการศึกษาหรือการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม ตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งความเป็นเลิศทางด้านคุณภาพ การศึกษาควบคู่ไปกับการปลูกฝัง ให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนนั้น สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่ออาศัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี มีประสิทธิภาพ เพราะว่าผู้บริหารคือ ผู้นำ ผู้เปรียบเสมือนตัวจักรสำคัญเป็นเข็มทิศผู้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา มุ่งผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพให้สามารถก้าวเข้าสู่โลกแห่ง การแข่งขันพร้อม ๆ กับมีคุณธรรมประจำใจและอยู่ในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างสงบสุข (วันทนา เมืองจันทร์, 2543 : 85) สอดคล้องกับสงบประเสริฐพันธุ์ (2543 : 23) ที่กล่าวถึงบทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า น่าสนใจว่า “ ยุคโลกาภิวัตน์ ความรู้ คือ อำนาจ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบันจะต้องสร้างภาพพจน์ ใหม่ให้เป็นผู้นำทางวิชาการมีหน้าที่ ในการนำแนวคิดใหม่ ๆ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนด้านต่าง ๆ ต้องทำตัวเป็น ผู้จุดประกายความคิดในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่จะต้องทำให้นักเรียนในโรงเรียนได้ตระหนักและให้ความสำคัญทั้งงานวิชาการ งานวิจัยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ” อีกด้วย

คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการและมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง จึงจะเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานและพัฒนาศึกษา ผู้บริหาร จึงต้องเพียบพร้อมด้วยคุณลักษณะหลายอย่าง ทั้งด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการบริหารงานด้านวิชาการ และความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะความเป็นผู้นำ

ทางวิชาการ ผู้บริหารจะต้องให้คำแนะนำ สร้างศรัทธาและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน นอกจากนี้การปฏิบัติตนของผู้บริหารยังมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งขวัญกำลังใจของครูด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2540 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 20 ระบุว่า ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการระบบต่าง ๆ ได้แก่ 1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง 2) ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง 3) ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย (สมเดช สีแสง, 2544 : 417) ซึ่งถ้าผู้บริหารมีคุณลักษณะและความสามารถที่เหมาะสม ก็จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงาน หน่วยงาน องค์กร ชุมชน ท้องถิ่นอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จด้วยดี

โรงเรียนสวณหญิง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เป็นโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียน 2,900 คน เน้นการจัดการศึกษาที่พัฒนาระบบการบริหารงาน คือ บริหารงานวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงานงบประมาณ และบริหารงานบริหารทั่วไป ซึ่งต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครบทุกด้านและเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการประสานงานกับบุคลากรทุกคนและการทำงานร่วมกันในโรงเรียน และเพื่อให้โรงเรียนสวณหญิงเป็นโรงเรียนที่ดีมีคุณภาพ จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการจัดการศึกษา และคุณลักษณะของผู้บริหารที่เหมาะสมนั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติงานและผลงานในการปฏิบัติหน้าที่รวมถึงขวัญและกำลังใจที่เกิดกับครูและบุคลากรในโรงเรียน ถ้าผู้บริหารมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ก็จะส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนสวณหญิง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ทางวิชาการ และด้านความสามารถในการบริหาร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสวณหญิง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ใช้พิจารณาคุณลักษณะของตนเองและนำไปปรับปรุง แก้ไขส่วนที่บกพร่องให้ดีขึ้น และยังเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนสวณหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนสวณหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ปฏิบัติงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

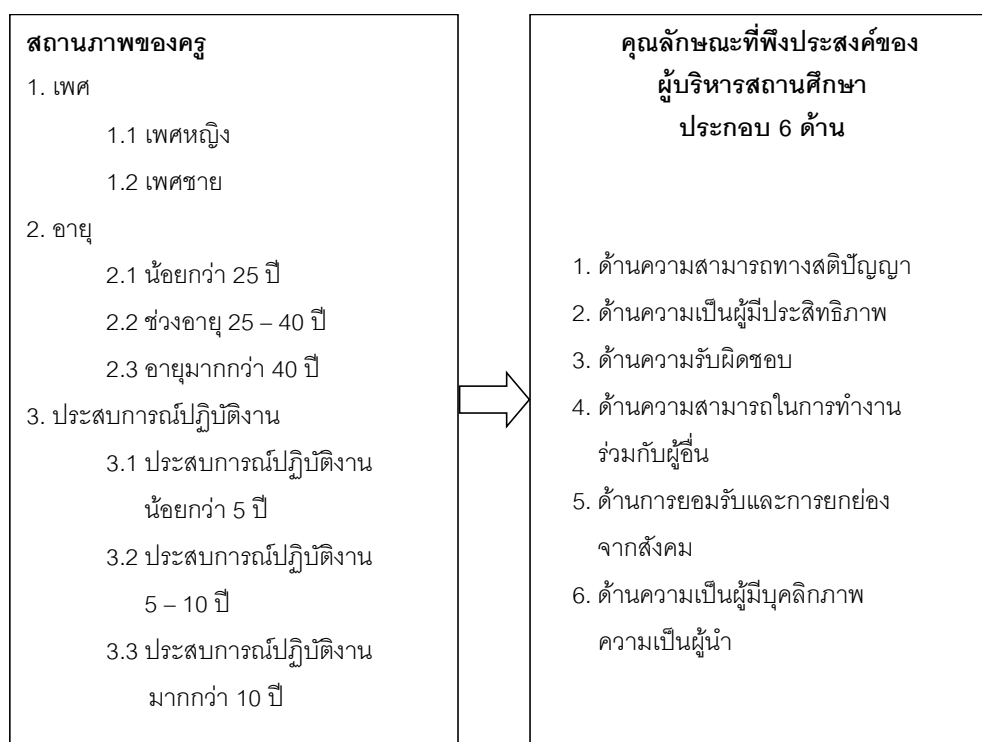
1. ผลของการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน สวท.หญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้พิจารณาคุณลักษณะของตนเองและนำไปปรับปรุง แก้ไขส่วนที่บกพร่องให้ดีขึ้น
2. ผลของการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของตนเอง ในการเตรียมตัวที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนสวท.หญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ สตีจอกดิลล์ (Stogdill, 1974 : 74) และงานวิจัยของศุภมาส วิสัยนาม (2560) เป็นหลักแล้วนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน ตามแผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการค้นคว้าวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนในโรงเรียนสวท.หญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

2. ครูผู้สอนในโรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

3. ครูผู้สอนในโรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 142 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มอย่างง่ายของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และดำเนินการสุ่มอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ตามจำนวน ของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 103 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุและประสบการณ์ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ Rensis Likert Method เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ปีการศึกษา 2563 จังหวัดสุพรรณบุรี มีข้อคำถามแบ่งเป็น 6 ด้าน จำนวน 60 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
4. t-test
5. F - test

สรุปผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, $SD = .22$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ลำดับที่ 1 ด้านความสามารถทางสติปัญญา ($\bar{X} = 4.20$, $SD = .37$) และด้านการ

ยอมรับและการยกย่องจากสังคม ($\bar{X} = 4.20$, $SD = .35$) มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ลำดับที่ 2 ด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.18$, $SD = .26$) ลำดับที่ 3 ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.10$, $SD = .29$) ลำดับที่ 4 ด้านความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.03$, $SD = .33$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.95$, $SD = .35$)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและ รายด้านไม่มีความแตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางนี้

ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านความสามารถทางสติปัญญา	4.23	.38	4.17	.35	.889	.376
2. ด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ	4.21	.27	4.15	.24	1.336	.175
3. ด้านความรับผิดชอบ	4.13	.30	4.09	.28	.638	.525
4. ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.97	.38	3.93	.33	.650	.517
5. ด้านการยอมรับและการยกย่องจากสังคม	4.20	.39	4.19	.30	.168	.867
6. ด้านความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ	4.07	.36	4.00	.29	1.097	.275
รวม	4.14	.24	4.09	.19	1.168	.246

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามารถในการทำงาน ด้านการยอมรับจากสังคม ด้านความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความสามารถทางสติปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ (Sheffe's post hoc comparison) รายละเอียดดังตารางนี้

ระดับ ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p-value
ผลรวมด้าน	ระหว่างในกลุ่ม	1.192	2	.596	4.772*	.010
ความสามารถ	ภายในกลุ่ม	12.493	100	.126		
ทางสติปัญญา	รวม	13.685	102			

ตาราง (ต่อ)

ระดับ ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p-value
ผลรวมด้านความ เป็นผู้มีประสิทธิภาพ	ระหว่างในกลุ่ม	.393	2	.197	3.032	.053
	ภายในกลุ่ม	6.482	100	.065		
	รวม	6.875	102			
ผลรวมด้านความ รับผิดชอบ	ระหว่างในกลุ่ม	.143	2	.071	.823	.442
	ภายในกลุ่ม	8.660	100	.087		
	รวม	8.802	102			
ผลรวมด้าน ความสามารถในการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น	ระหว่างในกลุ่ม	.166	2	.083	.653	.523
	ภายในกลุ่ม	12.692	100	.127		
	รวม	12.857	102			
ผลรวมด้านการยอมรับ และการยกย่องจาก สังคม	ระหว่างในกลุ่ม	.489	2	.245	2.044	.135
	ภายในกลุ่ม	11.971	100	.120		
	รวม	12.460	102			
ผลรวมด้านความเป็นผู้ มีบุคลิกภาพความเป็น ผู้นำ	ระหว่างในกลุ่ม	.092	2	.046	.426	.655
	ภายในกลุ่ม	10.832	100	.108		
	รวม	10.925	102			
รวม	ระหว่างในกลุ่ม	.090	2	.045	.960	.386
	ภายในกลุ่ม	4.706	100	.047		
	รวม	4.796	102			

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางนี้

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครูผู้สอนโรงเรียน สวท.สงวนหงษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน โรงเรียนสวท.สงวนหงษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความสามารถทางสติปัญญาและด้าน

การยอมรับและการยกย่องจากสังคมมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งนี้ อาจะมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสวทหึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งการวางตัว ภาพลักษณ์ต่าง ๆ สามารถบริหารงานโดยใช้ความรู้ที่มีอย่างเต็มความสามารถ และสามารถใช้ภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2540, หน้า 2) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 20 ระบุว่า ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหาร จึงจะทำให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภมาศ วิสัยนาม (2560) ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา จันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสวทหึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสวทหึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารโรงเรียนและปฏิบัติกับบุคลากรภายในโรงเรียน โดยเท่าเทียมกัน โดยไม่ได้เลือกปฏิบัติระหว่างครูผู้สอนเพศชายและครูผู้สอนเพศหญิง จึงส่งผลให้สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนสวทหึง ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนิพร สงกุล (2557) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. จากผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสวทหึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนสวทหึง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ที่มีอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันด้านความสามารถทางสติปัญญาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ความแตกต่างระหว่างช่วงอายุที่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฮาพิช ข่านุรักษ์ (2558) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. จากผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสวทหึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากกับครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานน้อย มีความเชื่อว่าการกระทำหรือปฏิบัติอย่างต่อเนืองทำให้เกิดความรู้ความชำนาญอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นความคิดที่ว่าผู้มีประสบการณ์ในเรื่องใด ๆ ย่อมจะเป็นโอกาสและมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ยิ่งในสังคมปัจจุบัน การศึกษาทำให้คนมีความคิดมากขึ้น ได้ใกล้ชิดกันในการทำงานระหว่างผู้บริหารและครู ซึ่งถ้าผู้บริหารสร้างความประทับใจให้กับผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจนเกิดความประทับใจในลักษณะส่วนตนได้แก่ บุคลิกภาพความเป็นผู้นำ ความรู้ทางวิชาการ และความสามารถในการบริหารซึ่ง

คุณลักษณะเหล่านี้ถ้ามีอยู่ในตัวของผู้บริหารอย่างแท้จริงแล้วก็สามารถเป็นที่ยอมรับได้ทั้งครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากไปจนถึงครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานน้อยได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิมา ศิริไพรวัน (2561) ที่กล่าวว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างก็มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำในโรงเรียนจึงควรพัฒนาตนเองให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ทั้งในระดับบุคคลทั่วไปจนถึงระดับแผนกและองค์กร

2. ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับบุคลากรด้วยความเสมอภาค ไม่จำกัดเพศ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะในเรื่องของการจัดอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษา

3. ครูที่มีอายุต่างกัน สามารถมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกันได้ อาจเป็นเพราะความแตกต่างทางความคิดเห็นตามช่วงอายุของบุคคล จึงส่งผลให้แต่ละบุคคลมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้เกิดความแตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากกับครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานน้อย สามารถมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเหมือนกันได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรประพุดติตนให้เหมาะสมกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทุก ๆ ด้านให้เหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เพื่อจะได้ทราบว่าผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนอื่น ๆ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เหมาะสมหรือไม่และจะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไปปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพต่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2. ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนอื่น ๆ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อจะได้ทราบถึงความคิดเห็น ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

3. ควรมีการต่อยอดงานวิจัยและนำผลไปพัฒนาหรือประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมถึง อาจมีการเผยแพร่ งานวิจัยนี้ เพื่อนำไปขยายผลและหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในทุก ๆ ด้านต่อไป

ระดับ ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p-value
ผลรวมด้าน	ระหว่างในกลุ่ม	.335	2	.167	1.254	.290
ความสามารถ	ภายในกลุ่ม	13.351	100	.134		
ทางสถิติปัญหา	รวม	13.685	102			
ผลรวมด้านความ	ระหว่างในกลุ่ม	.271	2	.135	2.050	.134
เป็นผู้มีประสิทธิภาพ	ภายในกลุ่ม	6.604	100	.066		
	รวม	6.875	102			
ผลรวมด้านความ	ระหว่างในกลุ่ม	.040	2	.020	.230	.795
รับผิดชอบ	ภายในกลุ่ม	8.762	100	.088		
	รวม	8.802	102			
ผลรวมด้าน	ระหว่างในกลุ่ม	.037	2	.019	.145	.866
ความสามารถในการ	ภายในกลุ่ม	12.820	100	.128		
ทำงานร่วมกับผู้อื่น	รวม	12.857	102			
ผลรวมด้านการยอมรับ	ระหว่างในกลุ่ม	.700	2	.350	2.978	.055
และการยกย่องจาก	ภายในกลุ่ม	11.760	100	.118		
สังคม	รวม	12.460	102			
ผลรวมด้านความเป็นผู้	ระหว่างในกลุ่ม	.239	2	.119	1.116	.332
มีบุคลิกภาพความเป็น	ภายในกลุ่ม	10.686	100	.107		
ผู้นำ	รวม	10.925	102			
รวม	ระหว่างในกลุ่ม	.306	2	.018	.375	.688
	ภายในกลุ่ม	4.761	100	.048		
	รวม	4.796	102			

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: อรุณสภา
- คารมณัฏ์ เพียรภายลุน. (2554). **สภาพและความต้องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยนครพนม.

- ชุติมา ศิริไพรวัน (2561). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ปฐมมาวดี อินแพง. (2560). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2553). **หัวใจพระพุทธศาสนา โอวาทปาฏิโมกข์กถา : พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต).** กรุงเทพฯ.
- พจน์พร สงกุล. (2557). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2.** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วันทนา เมืองจันทร์. (2543). **วิสัยทัศน์ของผู้บริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วันทิพย์.
- ศุภมาส วิสขนาม. (2560). **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.**
- สงบ ประเสริฐพันธุ์. (2543). **ร่วมกันสรรค์สร้างคุณภาพโรงเรียน.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น. สมเดช สีแสง. (2545). **คู่มือการบริหารโรงเรียน สถานศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.**
- สมพงศ์ บรรณานุกรม. (2550). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดปัตตานี. สาขาการบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.**
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2543). **สมมติการเป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพ. วารสารวิชาการ, 10 (6), 70-75**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2540) **คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
- อำไพ อุณศิริ. (2557). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," Educational and Psychological Measurement. 30 (3) : 607 - 610.
- Stogdill, R.M. (1974). **Handbook of Leadership: A Survey of Theory and Research.** New York : Free Press.

E0034: การศึกษาสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน

โรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

THE STUDY OF SCHOOL ADMINISTRATORS ACCORDING TO THE OPINIONS OF THE TEACHERS OF SUKSANARI SCHOOL, THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

นฤเบศร์ สุขวิสิฐ¹ ปราศรัย ประวิติรุ่งเรือง²¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ² อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามเพศ อายุและประสบการณ์ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล คือครูผู้สอนโรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ปีการศึกษา 2563 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 165 คน เครื่องมือ ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.751 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t – test แบบ Independent Sample และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน ศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก
2. ครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่มีเพศ อายุและประสบการณ์ปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา, ความคิดเห็น**Abstract**

The purpose of this study were to 1) to study the education institution administrators according to the opinions of the teacher, Suksanari School, The Secondary Education Service Area Office 1, Bangkok 2) to compare the education institution administrators according to the opinions of the teacher, Suksanari School, The Secondary Education Service Area Office 1, Bangkok, classified by gender, age and working experience. The sample used in the research comprised of 165 teachers in Suksanari

School, results were obtained by comparing with the Krejcie and Morgan tables. The research instrument was a questionnaire form; the reliabilities rating scale were 0.751. The statistical tools were used to analyze the data needed in the study were frequencies, percentages, mean and standard deviation, t – test Independent Sample and One – way Analysis of Variance.

The results of the research showed that

1. The education institution administrators according to the opinions of the teacher in Suksanari School, The Secondary Education Service Area Office 1 in overall and each aspect were at the high level.

2. The comparison of the education institution administrators according to the opinions of the teacher in Suksanari School, The Secondary Education Service Area Office 1 for the different gender, age and working experience for the different gender of schools were overall and each aspect had no difference in opinions of the teachers.

Keywords: Education institution of school administrators, opinion

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 : 12 - 16) การศึกษาเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้องค์ประกอบความสำเร็จดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมของโลกในยุคโลกาภิวัตน์

การจัดการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของรัฐบาลจะเห็นได้จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ขึ้น เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียม และทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของสังคม (All For Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของ การกระจายรายได้ และวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่น ๆ ได้นั้นต้องใช้กำลังคนเพื่อเป็นกำลังสำคัญ รัฐตระหนัก ถึงความสำคัญดังกล่าว และจัดการศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษา ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการ การศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545)

สภาพของปัญหา (Problem Statement)

ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเพื่อให้เกิด การพัฒนาตามนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การจัดการศึกษาจะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือไม่นั้น ผู้บริหารต้องเก่งทั้งคนและเก่งทั้งงาน ฮิวส์และอัbben (Hughes and Ubben 1987 : 78) ให้แนวคิดว่าการจัดการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมายหรือไม่นั้น ครูและผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญ ถ้าบุคลากรเหล่านั้นมีความพึงพอใจในการทำงานมีขวัญกำลังใจก็จะร่วมมือกันปฏิบัติงานด้วยความเสียสละและเต็มใจ ส่วนเฟรนช์ (French 1994 : 99) มีแนวคิดว่าจะเกิดความพึงพอใจในการทำงานได้ถ้าสภาพของคนที่ ซึ่งหมายถึงการบริหารงานดี ทั้งนี้เพราะลักษณะงานที่ดีจะก่อให้เกิดสภาพทางสังคมสูง และทำให้บุคคลสามารถปรับบุคลิกภาพของตนให้เข้ากับสภาพสังคม ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้ ปัจจัยสร้างความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานนั้นได้แก่ ความมั่นคงในอาชีพ เงินเดือนหรือค่าจ้าง มีมนุษยสัมพันธ์ มีสวัสดิการและผลประโยชน์เกื้อกูล สภาพการทำงานดี มีความก้าวหน้ามีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนขั้น ขึ้นค่าจ้างเงินเดือนและเพิ่มพูนคุณวุฒิ งานที่ทำเป็นงานอาชีพที่มีเกียรติในสังคม ดังนั้นเมื่อบุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมภายในและภายนอกองค์กรได้ก็ย่อมมีความพึงพอใจในการทำงาน

ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จเพราะโรงเรียนไม่ใช่เป็นเพียงสถานที่เตรียมอนาคตให้เด็กเท่านั้น แต่ยังเป็นสถานที่ที่นักเรียน ครู และผู้บริหารได้อยู่ร่วมกัน อาศัยเติบโตและพัฒนาไปด้วยกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 7) การที่จะพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรโดยทั่วไปจะพึงเล็งไปที่ผู้บริหารเป็นอันดับแรกและคุณภาพของผู้ร่วมงานเป็นอันดับรองลงมา เพราะตำแหน่งผู้บริหารเป็นตำแหน่งที่รับผิดชอบในการกำหนดเป้าหมายองค์กร การริเริ่มทำงานใหม่ ๆ การวางแผนงาน การพัฒนาประสานงานในฝ่ายต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ ตลอดจน การปรับปรุงงานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เพราะการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) การที่นักเรียนสามารถเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเองหรือไม่นั้น การจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น อย่างยิ่ง สถาบันการศึกษาจะดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ดังกล่าวนั้น สถาบันการศึกษาต้องกำหนดขอบข่ายการดำเนินกิจกรรมของระบบบริหาร การศึกษาโดยเฉพาะการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นงานหลักและงานสนับสนุนที่จะทำให้ภารกิจของระบบ การศึกษารับรู้เป้าหมาย ภารกิจดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้สำคัญของการจัดการศึกษาประกอบด้วย

1. งานบริหารงานวิชาการ
2. งานบริหารงานบุคคล
3. งานบริหารงานงบประมาณ
4. งานบริหารงานทั่วไป

ตามที่กฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังนี้ “ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณีในเรื่องดังต่อไปนี้”

โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนดังมาตรา 41 และมาตรา 42 ระบุให้ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตาม ความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น” อีกทั้งให้กระทรวงกระจายอำนาจ การบริหารและจัดการศึกษาทั้งงานบริหารงานวิชาการ งานบริหารงานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคลและงานบริหารงานทั่วไป (มาตรา 39) (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ : 2542) เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีพื้นที่ค่อนข้างจำกัดเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน จำเป็นต้องวางแผนการบริหารโรงเรียนภายใต้ข้อจำกัดให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร และนำผลการวิจัยนำไปใช้ในการพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

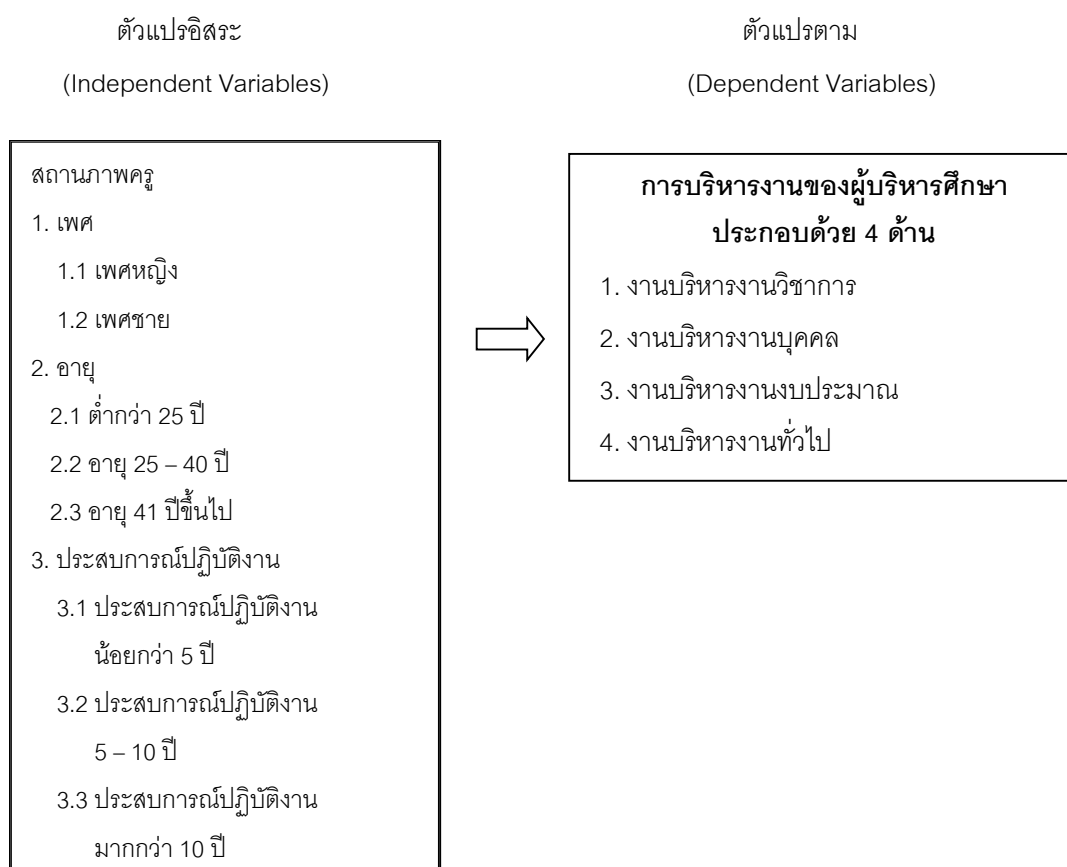
1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ปฏิบัติงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลของการวิจัยทำให้ทราบสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร
2. ผลของการวิจัยทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพ การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร
3. ผลของการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางที่ครู ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำข้อคิดเห็นต่าง ๆ มาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัย สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้านตามแผนภาพ แสดงกรอบแนวคิดในการค้นคว้าวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุที่ต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 285 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มอย่างง่ายของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และดำเนินการสุ่มอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ตามจำนวนของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 165 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุและประสบการณ์ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ Rensis Likert Method เป็นคำถามที่เกี่ยวกับทัศนะของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2563 กรุงเทพมหานคร มีข้อความแบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 48 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
4. t-test
5. F - test

สรุปผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำนวน 165 คน

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, $SD = .27$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ลำดับที่ 1 ด้านบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.23$, $SD = .30$) ลำดับที่ 2 ด้านบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.13$, $SD = .36$) ลำดับที่ 3 ด้านบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.04$, $SD = .37$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.89$, $SD = .29$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยของสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านบริหารงานวิชาการ	4.08	.37	4.15	.35	-1.227	.222
2. ด้านบริหารงานบุคคล	4.20	.29	4.26	.30	-1.013	.313
3. ด้านบริหารงานงบประมาณ	3.84	.26	3.91	.31	-1.407	.161
4. ด้านบริหารงานทั่วไป	4.03	.36	4.05	.38	-.379	.705
รวม					-1.179	.204

จากตารางผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศพบว่า เพศต่างกัน ทัศนะของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 2 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “ครูสายผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี จังหวัดกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่มีเพศที่ต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ”

ระดับ ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p-value
ผลรวมด้านบริหารงาน วิชาการ	ระหว่างในกลุ่ม	.046	2	.023	.181	.834
	ภายในกลุ่ม	20.745	162	.128		
	รวม	20.791	164			
ผลรวมด้านบริหารงาน บุคคล	ระหว่างในกลุ่ม	.495	2	.248	2.747	.067
	ภายในกลุ่ม	14.604	162	.090		
	รวม	15.099	164			

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับ ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p-value
ผลรวมด้านบริหาร งานงบประมาณ	ระหว่างในกลุ่ม	.397	2	.198	2.245	.109
	ภายในกลุ่ม	14.313	162	.088		
	รวม	14.710	164			
ผลรวมด้านบริหาร งานทั่วไป	ระหว่างในกลุ่ม	.188	2	.094	.668	.514
	ภายในกลุ่ม	22.755	162	.140		
	รวม	22.943	164			
รวม	ระหว่างในกลุ่ม	.231	2	.116	1.516	.223
	ภายในกลุ่ม	12.370	162	.076		
	รวม	12.601	164			

จากตารางผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามอายุพบว่า อายุต่างกัน ทัศนคติของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน “ครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุที่ต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน”

ระดับ ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p-value
ผลรวมด้านบริหารงาน วิชาการ	ระหว่างในกลุ่ม	.412	2	.206	1.637	.198
	ภายในกลุ่ม	20.380	162	.126		
	รวม	20.791	164			
ผลรวมด้านบริหารงาน บุคคล	ระหว่างในกลุ่ม	.310	2	.155	1.696	.187
	ภายในกลุ่ม	14.790	162	.091		
	รวม	15.099	164			

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p-value
ผลรวมด้านบริหาร งานงบประมาณ	ระหว่างในกลุ่ม	.230	2	.115	1.286	.279
	ภายในกลุ่ม	14.480	162	.089		
	รวม	14.710	164			
ผลรวมด้านบริหารงาน ทั่วไป	ระหว่างในกลุ่ม	.230	2	.115	.819	.443
	ภายในกลุ่ม	22.713	162	.140		
	รวม	22.943	164			
รวม	ระหว่างในกลุ่ม	.278	2	.139	1.829	.164
	ภายในกลุ่ม	12.323	162	.076		
	รวม	12.601	164			

จากตารางผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามอายุ พบว่า ประสิทธิภาพปฏิบัติงานต่างกัน ทัศนะของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้เกี่ยวกับสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในมากที่สุด ด้านบริหารงานบุคคล รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานทั่วไป และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารงานงบประมาณ ทั้งนี้อาจมาจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร ได้นำแนวคิดและทักษะการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ มาเริ่มใช้ในโรงเรียน รวมถึงได้ให้ความสำคัญกับการอบรมทักษะใหม่ ๆ เช่น การจัดการเรียนแบบ Active Learning หรือการจัดการเรียนรู้ตามศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานตามกฎกระทรวงในด้านผลการจัดการศึกษา ที่ระบุถึงตัวบ่งชี้ที่ว่า ผู้เรียนต้องมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้เองที่อาจทำให้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีกลยุทธ์และเทคนิคในการบริหารงาน โดยเฉพาะในด้านบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จด้วยดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารโรงเรียนและปฏิบัติต่อบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ได้เลือกปฏิบัติระหว่างครูผู้สอนเพศชายและครูผู้สอนเพศหญิง จึงส่งผลให้สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารีทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานนท์ จันทร์เจียม (2558 : 67) ที่กล่าวว่าครูผู้ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามอายุ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารโรงเรียนและปฏิบัติต่อบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ได้เลือกปฏิบัติแม้ว่าจะมีความแตกต่างของอายุ จึงส่งผลให้สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารีทุกช่วงอายุมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญดา ยงยศยิ่ง (2560 : 63) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

4. จากผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากกับครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานน้อย มีความเชื่อว่าการกระทำหรือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความรู้ความชำนาญอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นความคิดที่ว่าผู้มีประสบการณ์ย่อมจะเป็นโอกาสและมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ยิ่งในสังคมปัจจุบัน การศึกษาทำให้คนมีความคิดมากขึ้น ได้ใกล้ชิดกันในการทำงานระหว่างผู้บริหารและครู ซึ่งถ้าผู้บริหารสร้างความน่าเชื่อถือและเห็นความสำคัญในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ เพื่อนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการบริหารงานและปรับปรุงการบริหารงานให้ดีขึ้นในทุก ๆ ควบคู่กับการให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียน ให้ตระหนักถึงความสำคัญองงานในด้านต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยหลักในการนำไปสู่เป้าหมายสำคัญการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทิดา เปล่งฉวีวรรณ (2561 : 70) ที่กล่าวว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่ภูเขาสองในอำเภอแม่แจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 6 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน ศึกษานารี ด้านบริหารงบประมาณมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จึงควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ธุรการพัฒนาตนเองเพื่อนำความรู้มาพัฒนาการทำงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากกับครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานน้อยมีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานและสนับสนุนให้ครูมีประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหรือต่อยอดแนวคิด เทคนิค หรือกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป
2. ควรศึกษาสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อจะได้ทราบถึงทัศนะในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป
3. ควรมีการต่อยอดงานวิจัยและนำไปพัฒนาหรือประยุกต์ใช้ในการทำงานรวมถึงอาจมีการเผยแพร่งานวิจัยนี้เพื่อนำไปขยายผลและหาแนวทางในการพัฒนาด้านการบริหารงานในโรงเรียนในทุก ๆ ด้านต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)**

พุทธศักราช พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: ครูสภา

จรุณี เกาเอียน. (2557). **เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ.** สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.

ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3.** การศึกษาค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

นันทิดา เป่งฉวีวรรณ (2561). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่ภูเขาส่งในอำเภอแม่แจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 6.** การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มานนท์ จันทรเจียม (2558). **ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มภูเก็ลได้อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2.** การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มูนา จารง (2560). **เรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2.** การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุพัตรา สาละ (2560). **การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางตามทัศนะ ของผู้บริหารและครู อำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7.** การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ:

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2562

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). “Determining Sample Size for ResearchActivities,” **Educational and Psychological Measurement**. 30 (3) : 607 - 610.

French, W. L. (1994). **Human resources management**. Boston: Houghton Mifflin.

E0036: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

A STUDY THE RELATIONSHIP BETWEEN BEHAVIORS LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND PERSONNEL ADMINISTRATION OF SCHOOL UNDER SUPHANBURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

ชนาธิวัฒน์ สืบศักดิ์¹ ปราศรัย ประวิตรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) สภาพ การบริหารงานบุคคลของโรงเรียน และ3) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 คน และครูหัวหน้างานบริหารบุคคล จำนวน 100 คน รวม 200 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีความเชื่อมั่น .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับสูงสุด คือพฤติกรรมผู้นำแบบเน้นโครงสร้างการทำงาน รองลงมา คือพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งเน้นความเห็นใจผู้อื่นและต่ำสุด คือพฤติกรรมผู้นำแบบเผด็จการ

2) สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการอบรมและพัฒนา รองลงมา คือ ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการร้องทุกข์

3) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แบบเน้นโครงสร้างการทำงาน แบบมุ่งเน้นความเห็นใจผู้อื่น แบบประชาธิปไตย ผู้นำตามคุณลักษณะและผู้นำตามสถานการณ์มีความสัมพันธ์ ในทางบวกสูงที่สุดกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ส่วนด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ด้านการอบรมและพัฒนา ด้านการรักษานุเคราะห์ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านวินัยและการรักษาวินัย ด้านการร้องทุกข์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกรองลงมากับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา และด้านค่าตอบแทนความสัมพันธ์ในทางบวกน้อยที่สุดกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา

Abstract

Chanathivat Subesak. (2021). A Study the Relationship between Behaviors Leadership of School Administrators and Personnel Administration of School under Suphanburi Primary Education Service Area Office 2. Bangkok: Graduate School, North Bangkok University. Advisor: Prasai Prawatrungruang. The purposes of this research are to study: 1) leadership behaviors; 2) personnel administration of schools under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2; and 3) relationship between leadership behaviors. The samples are 100 administrators and 100 teachers, with the total of 200. The research instrument used are a five-rating scale questionnaire with the reliability of .95. The statistical tools used for data analysis are mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The results of the research showed that

1) as a whole, the leadership behaviors are at the high level. The highest average is the initiating structure leader behavior, followed by the consideration leader behavior. The lowest average is the authoritarian leader behaviors

2) as a whole, the personnel administration is at the highest level. The highest average is the training and development, followed by the recruitment and appointment. The lowest average is complaint

3) the relationship between leadership behaviors of school with personnel administration of school under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2 had highly positive relationship at the significant level of .05.

บทนำ

การบริหารงานบุคคลก็เป็การกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะการ บริหารงานบุคคล เป็นการประสานสัมพันธ์ระหว่างบุคคลฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาให้เกิดการทำงานร่วมกัน ช่วยกันนำพา สถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย ซึ่งบุคลากรเปรียบเสมือนฟันเฟืองขับเคลื่อน องค์กร ดังนั้นการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาต้องถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเพราะสถานศึกษามีองค์ประกอบอยู่ 2 ประการ คือ คนและงาน นั้นหมายความว่า ต้องมีพฤติกรรมกรบริหารงาน อย่างไร ถึงจะทำให้งานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พระอดิศักดิ์ สารโท (เตือน สันเทียะ 2556 : 2) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการ บริหารงานบุคคลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันตชัย รุ่งโรจน์ (2554 : 81) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนเจริญจิตร คงเพชรศรี (2555: 71) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานบุคคล ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และเบญจภรณ์ ผินสุ (2558 : 91) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับการ บริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

พฤติกรรมผู้นำนั้นมีความสำคัญยิ่งในการบริหารงานให้สัมฤทธิ์ผล ความสำเร็จในผลงาน มีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถของผู้บริหารหรือผู้นำ พฤติกรรมผู้นำหรือภาวะผู้นำเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นมีลักษณะการปฏิบัติงานอย่างไร มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำในการบริหารงาน เพื่อรวมพลังและใช้ประโยชน์ของบุคคลที่มีอยู่ให้ช่วยกันทำงาน และต้องรู้จักวิธีแก้ปัญหาได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และประสบผลสำเร็จตาม เป้าหมาย โดยให้บุคลากรผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจ และก่อให้เกิดความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะหากพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารตรงกับความคาดหวังของผู้ร่วมงานมาก เพียงไร ผลผลิตขององค์การจะสูงขึ้นมากเท่านั้น (Stogdil 1974 : 331) ผู้บริหารโรงเรียนจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการบริหารงาน พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมีส่วน เกี่ยวข้องอยู่ด้วย หากผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมเหมาะสมแล้ว การบริหารก็จะได้รับความร่วมมือจากคณะครูอาจารย์ทุกคน โดยได้ทั้งงานและน้ำใจ การบริหารก็จะประสบความสำเร็จ แต่ถ้าพฤติกรรมทางการบริหารขัดแย้งกับคณะครูอาจารย์ในโรงเรียนย่อมจะเกิดปัญหาขึ้นได้ (วินัย ทิมย้ายงาม 2549 : 3)

จากความสำคัญของพฤติกรรมผู้นำ และปัญหาในการบริหารงานบุคคลดังกล่าว ผู้บริหาร ต้องรู้จักวิธีกระตุ้นบุคลากรทุกคน เพื่อให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและ หน่วยงาน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

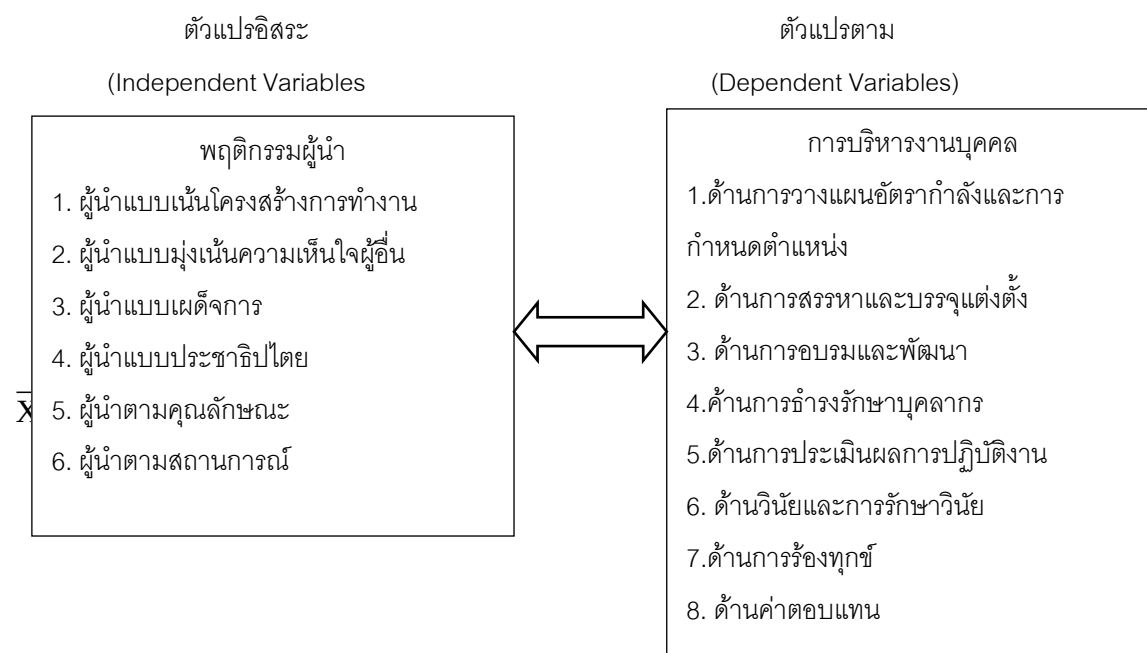
1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการ บริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมผู้นำได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 ใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ผลของการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาการดำเนินงานการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด พฤติกรรม และการบริหารงานบุคคล ตามแผนภาพแสดง กรอบแนวคิดในการค้นคว้าวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. พฤติกรรมผู้นำแบบเน้นโครงสร้างการทำงานมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
2. พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งเน้นความเห็นใจผู้อื่นมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
3. พฤติกรรมผู้นำแบบเผด็จการมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
5. พฤติกรรมผู้นำตามคุณลักษณะมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
6. พฤติกรรมผู้นำตามสถานการณ์มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 133 คน และครูฝ่าย บริหารงานบุคคลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 133 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 100 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 คน และครูฝ่ายบริหารงานบุคคลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 100 คน คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตาราง ของเครซีและมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มตัวอย่าง (Probability sampling) ด้วยการสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery method) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำสลาก โดยเขียน ชื่อของทุกหน่วยประชากรลงในสลากแต่ละใบ แล้วทำการจับสลากขึ้นมาโดยสุ่มแบบไม่แทนที่ หรือสุ่มแล้วไม่ใส่กลับ จนครบจำนวนตามกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง และพัฒนาขึ้นเพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดย แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งในโรงเรียน ประสบการณ์การการบริหารสถานศึกษา/การสอนในสถานศึกษา วุฒิการศึกษาสูงสุด และบทบาท เกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 6 ด้าน จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ 1) ผู้นำแบบเน้นโครงสร้างการทำงาน 2) ผู้นำแบบมุ่งเน้นความเห็นใจผู้อื่น 3) ผู้นำแบบเผด็จการ 4) ผู้นำแบบประชาธิปไตย 5) ผู้นำตาม คุณลักษณะ และ 6) ผู้นำตามสถานการณ์ โดยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล มีลักษณะเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 8 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3) ด้านการอบรมและพัฒนา 4) ด้านการดำรงรักษา บุคลากร 5) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน 6) ด้านวินัยและการรักษา วินัย 7) ด้านการร้องทุกข์ และ 8) ด้านค่าตอบแทน โดยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product - moment correlation coefficient)

สรุปผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ทั้ง 6 ด้าน

การบริหารงานบุคคล	รวมเฉลี่ย	ระดับ
	$\bar{X}$	
1. พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งเน้นความเห็นใจผู้อื่นของผู้บริหารสถานศึกษา	4.26	มาก
2. พฤติกรรมผู้นำแบบเน้นโครงสร้างการทำงาน	4.24	มาก
3. พฤติกรรมผู้นำแบบตามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา	4.22	มาก
4. พฤติกรรมผู้นำแบบตามสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	4.18	มาก
5. พฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตย	3.89	มาก
6. ผู้นำแบบเผด็จการ	3.00	กลาง

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีทิศต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง - มาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ลำดับที่ 1 พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งเน้นความเห็นใจผู้อื่นของผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.26$) ลำดับที่ 2 พฤติกรรมผู้นำแบบเน้นโครงสร้างการทำงาน ($\bar{X} = 4.24$) ลำดับที่ 3 พฤติกรรมผู้นำแบบตามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) ลำดับที่ 4 พฤติกรรมผู้นำแบบตามสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.18$) ลำดับที่ 5 พฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.89$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้นำแบบเผด็จการ ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 รายละเอียดดังตารางนี้

การบริหารงานบุคคล	รวมเฉลี่ย	ระดับ
	$\bar{X}$	
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและ การกำหนดตำแหน่ง	4.38	มาก
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	4.42	มาก
3. ด้านการอบรมและพัฒนา	4.46	มาก
4. ด้านการรักษารักษาบุคลากร	4.37	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

การบริหารงานบุคคล	รวมเฉลี่ย	ระดับ
	$\bar{X}$	
5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.23	มาก
6. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	4.21	มาก
7. ด้านการร้องทุกข์	4.19	มาก
8. ด้านค่าตอบแทน	4.33	มาก

จากตารางผลการวิเคราะห์การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า 1. ด้านการอบรมและพัฒนา 2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 4. ด้านการธำรงรักษาบุคลากร อยู่ในลำดับที่ 1-4 ตามลำดับ ส่วนอันดับที่ 5-7 คือ ด้านค่าตอบแทน ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านวินัยและการรักษาวินัย และ ด้านการร้องทุกข์ อยู่ในอันดับที่ 8 อันดับสุดท้าย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 รายละเอียดดังตารางนี้

สภาพการบริหารงานบุคคล พฤติกรรมผู้นำ	ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	ด้านการอบรมและพัฒนา	ด้านการธำรงรักษาบุคลากร	ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน	ด้านวินัยและการรักษาวินัย	ด้านการร้องทุกข์	ด้านค่าตอบแทน	รวม
1. พฤติกรรมผู้นำแบบเน้นโครงสร้างการทำงาน	.47**	.48**	.55**	.52**	.52**	.42**	.45**	.43**	.61**
2. พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งเน้นความเห็นใจผู้อื่น	.40**	.29**	.33**	.63**	.51**	.38**	.39**	.38**	.55**
3. พฤติกรรมผู้นำแบบเผด็จการ	-0.06	0.02	0.02	-0.11	-0.02	0.01	0.01	0.02	-0.02
4. พฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตย	.44**	.40**	.37**	.64**	.56**	.43**	.56**	.31**	.59**
5. พฤติกรรมผู้นำแบบตามคุณลักษณะ	.63**	.52**	.53**	.63**	.62**	.50**	.49**	.45**	.70**
6. พฤติกรรมผู้นำแบบตามสถานการณ์	.49**	.59**	.40**	.61**	.62**	.52**	.58**	.42**	.68**

จากตารางผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าค่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก คือ 1. พฤติกรรมผู้นำแบบตามคุณลักษณะ 2. พฤติกรรมผู้นำแบบตามสถานการณ์ 3. พฤติกรรมผู้นำแบบเน้นโครงสร้างการทำงาน ส่วนพฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตยกับพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งเน้นความเห็นใจผู้อื่น อยู่ในอันดับที่ 4 และ 5 ตามลำดับ ในขณะที่ พฤติกรรมผู้นำแบบเผด็จการ อยู่ในอันดับท้ายสุด โดยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) นั้นมีค่าติดลบ

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานโดยการอาศัยความร่วมมือกับครูและบุคลากรการตัดสินใจอยู่บนฐานของการปรึกษาหารือกัน ใช้วิธีการกระจายอำนาจให้แก่ครูและบุคลากร ทำให้เกิดการความไว้วางใจกัน มีสัมพันธภาพอันดีต่อกันร่วมมือและประสานงานกัน อย่างจริงจังและเต็มที่ ผู้นำแบบประชาธิปไตยจะให้ความสำคัญกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา มากกว่า และจะไม่เน้นถึงการใช้อำนาจหน้าที่หรือก่อให้เกิดความเกรงกลัวในตัวผู้บังคับบัญชา หากแต่จะ เปิดโอกาสให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีโอกาสแสดงความคิดเห็นและพูดคุยด้วย ในการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จึงมักให้โอกาสทุกฝ่ายเข้ามาร่วมพิจารณา ซึ่งอาจจะกระทำโดยมีการประชุมหรือจัดตั้งคณะกรรมการ เป็นต้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีลักษณะผู้นำแบบนี้จะพยายามส่งเสริมให้ครูออกความคิดเห็นได้ และมีโอกาสร่วมตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วย

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรใน การปฏิบัติงานต่าง ๆ มีความเมตตากรุณาต่อครูและบุคลากร โดยการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าไป ช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และการให้ความสนับสนุนทางด้านจิตวิทยา การทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูในแบบนี้ จะช่วยให้ช่องว่างระหว่างกันลดลง จึงทำให้สามารถ ทำงานร่วมกันได้อย่างสบายใจ เมื่อเกิดปัญหาหรือข้อผิดพลาด ก็สามารถร่วมกันปรึกษาหารือให้ปัญหาต่าง ๆ ผ่านไปได้ จึงทำให้ผลที่เกิดขึ้นงานออกมามีประสิทธิภาพทั้งยังได้เพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพได้อีกทางหนึ่งด้วย

1.3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ เน้นการทำงาน แบบมีส่วนร่วม และเน้นการกระจายอำนาจซึ่งจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารใน ปัจจุบันจึงไม่มีพฤติกรรมผู้นำแบบเผด็จการมากนัก เพราะผู้นำแบบนี้มักจะทำการตัดสินใจด้วย ตนเองเป็นส่วนมาก และจะไม่ค่อยมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามากนัก สถานภาพของผู้นำแบบนี้จะเป็นไปในลักษณะที่ว่าเป็นเจ้านาย อย่างเด่นชัด ในการบังคับบัญชา หรือควบคุมงานของผู้นำชนิดนี้ ผู้นำดังกล่าวจะกระทำโดยมีการใช้อำนาจเป็นอย่างมากและจะสร้างบรรยากาศของความเกรงกลัวต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเสมอ

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานโดยการอาศัยความร่วมมือกับครูและบุคลากรการตัดสินใจอยู่บนฐานของการปรึกษาหารือกัน ใช้วิธีการกระจายอำนาจให้แก่ครูและบุคลากร ทำให้เกิดการความไว้วางใจกัน มีสัมพันธภาพอันดีต่อกันร่วมมือและประสานงานกัน อย่างจริงจังและเต็มที่ ผู้นำแบบประชาธิปไตยจะให้ความสำคัญกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามากกว่า และจะไม่เน้นถึงการใช้อำนาจหน้าที่หรือก่อให้เกิดความเกรงกลัวในตัวผู้บังคับบัญชา หากแต่จะ เปิดโอกาสให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีโอกาสแสดงความคิดเห็นและพูดคุยด้วย ในการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จึงมักให้โอกาสทุกฝ่ายเข้ามาร่วมพิจารณา ซึ่งอาจจะกระทำโดยมีการประชุมหรือจัดตั้งคณะกรรมการ เป็นต้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีลักษณะผู้นำแบบนี้จะพยายามส่งเสริมให้ครูออกความคิดเห็นได้ และมีโอกาสร่วมตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วย

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะความสามารถในการบริหาร จัดการมีการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และรับรู้สภาพแวดล้อมได้เร็ว เพราะส่วนใหญ่มี ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมี บทบาทเป็นผลต่อความสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงานนี้เป็นอย่างยิ่ง บางครั้ง การจัดองค์การแม้ จะไม่เรียบร้อยถูกต้องอยู่บ้าง ก็อาจได้รับผลงานสูงได้ หากผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ดี แต่

ถ้า คุณลักษณะ หรือพฤติกรรมในการนำของผู้บริหารไม่ดี แม้การจัดองค์การถูกต้องหรือดีเพียงใดก็ตาม ผลงาที่เกิดขึ้นของหน่วยงานนั้นๆ ย่อมสมบรูณ์ได้ยาก ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องมี คุณสมบัติเหมาะสม มีพฤติกรรม ในการนำที่ถูกต้อง เหมาะสมเพราะความสำเร็จของงานทุกด้าน ขององค์การขึ้นอยู่กับผู้บริหาร หรือผู้นำ ซึ่งจะวินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารหรือผู้นำนั้น ควรที่จะประกอบด้วย เรื่องที่สำคัญ ได้แก่ คุณลักษณะบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำคุณลักษณะด้าน ความรู้ทางวิชาการและคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร

1.6 การบริหารสถานศึกษาสถานการณเปลี่ยนแปลงไปได้ทุกเมื่อดังนั้นผู้บริหารส่วน ใหญ่จึงจำเป็นต้อง มีการปรับตัวจนสามารถบริหารงานได้ดีในสถานการณ์ทั้งง่ายและยาก ซึ่งไม่มี ฤทธิหรือวิธีการทางการบริหารวิธีใด ที่จะนำไปใช้ได้ทุกสถานการณ์ หรือไม่มีรูปแบบการบริหาร แบบใดดีที่สุด การบริหารแต่ละแบบและแต่ละวิธีจะ ก่อให้เกิดผลแตกต่างกันตามสภาวะแวดล้อม แต่ละอย่างการเลือกแบบใดให้เหมาะสมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เพราะ แต่ละวิธีก็มีข้อดีและข้อจำกัด อยู่ในตัว การบริหารที่มีประสิทธิภาพจะให้ความสำคัญต่อการเลือกใช้การจัดการให้ เหมาะสมกับ แต่ละสถานการณ์ที่เกิดกับปัญหาแต่ละปัญหา มีความเชี่ยวชาญที่จะจำแนกวิเคราะห์ และแก้ไขแต่ละ สถานการณ์ ซึ่งเป็นความจริงว่าปัญหาแต่ละเรื่องมีสถานการณ์แตกต่างกัน ทำให้การบริหารเป็น เรื่องที่ยากและไม่มี ข้อตายตัว

2. การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ใน ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤป สืบวงษา (2552 : 80) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของครูสังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ จิตร คงเพชรศรี (2555, หน้า 84) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับ สภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงาน บุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจภรณ์ ผินสุ (2558 : 91) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

3.1 พฤติกรรมผู้นำแบบเน้นโครงสร้างการทำงานนี้เป็นพฤติกรรมที่สามารถทำให้สภาพการบริหารงาน บุคคลของโรงเรียนนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยผู้นำแบบเน้น โครงสร้างการทำงานก็จะมีวางแผนและกำหนด มาตรฐานสภาพการบริหารงานบุคคลอย่างมี ส่วนร่วม มอบหมายงานแบ่งงานให้ครูและบุคลากรอย่างชัดเจน พร้อม ทั้งตรวจสอบงานต่าง ๆ เพื่อความมั่นใจว่าการดำเนินงานได้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

3.2 ผู้นำแบบมุ่งเน้นความสนใจผู้อื่นก็จะให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ทำ ให้ครูและบุคลากรรู้สึกสบายใจในขณะทำงานด้วย มีความเมตตากรุณาต่อครูและบุคลากร ซึ่งเป็นการจูงใจให้เกิด การยอมรับกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา กับครูและบุคลากร ย่อมส่งผลการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพ และเป็นไปด้วยการมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจ

3.3 นำแบบประชาธิปไตยก็จะใช้การบริหารแบบกระจายอำนาจให้แก่ ครูและบุคลากร ส่งเสริมให้มีการ ปรึกษาหารือกับครูและบุคลากรก่อนดำเนินการก่อนเสมอทำให้การปฏิบัติงานโดยมีความไว้วางใจกันมีสัมพันธภาพ

อันดีต่อกันร่วมมือและประสานงานกันอย่างจริงจังและเต็มใจ ทำให้เกิดการความไว้วางใจกัน มีสัมพันธภาพอันดีต่อกันร่วมมือและประสานงานกันอย่างจริงจังและเต็มใจ ผู้นำแบบประชาธิปไตยจะให้ความสำคัญกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามากกว่า และจะไม่เน้นถึงการใช้อำนาจหน้าที่หรือก่อให้เกิดความเกรงกลัวในตัว ผู้บังคับบัญชา หากแต่จะเปิดโอกาสให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีโอกาสแสดงความคิดเห็นและพูดคุยด้วย ทำให้การบริหารงานบุคคลง่ายขึ้น

3.4 ผู้นำแบบตามคุณลักษณะก็จะมีปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และรับรู้สภาพแวดล้อมได้เร็ว คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารหรือผู้นำนั้น ควรที่จะประกอบด้วย เรื่องที่สำคัญ ได้แก่ คุณลักษณะบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำคุณลักษณะด้าน ความรู้ทางวิชาการและคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร รวมถึงมีคุณลักษณะแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความพยายามที่จะทำงานต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จดังที่ตั้งไว้ ย่อมส่งผลให้การบริหารงานบุคคลง่ายขึ้น

3.5 นำแบบตามสถานการณ์ก็จะบริหารงานได้ดีในสถานการณ์ทั้งง่าย และยาก มีการยืดหยุ่นเปลี่ยนตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการปรับตัวจนสามารถบริหารงานได้ดีในสถานการณ์ทั้งง่ายและยาก ซึ่งไม่มีทฤษฎีหรือวิธีการทางการบริหารวิธีใดที่จะนำไปใช้ได้ทุกสถานการณ์ หรือไม่มีรูปแบบการบริหารแบบใดดีที่สุด การบริหาร แต่ละแบบและแต่ละวิธีจะก่อให้เกิดผลแตกต่างกันตามสภาวะแวดล้อม แต่ละอย่างการเลือกแบบใดให้เหมาะสมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เพราะแต่ละวิธีก็มีข้อดีและข้อจำกัดอยู่ในตัว การบริหารที่มี ประสิทธิภาพจะให้ความสำคัญต่อการเลือกใช้การจัดการให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ที่เกิด กับปัญหาแต่ละปัญหา ทำให้การบริหารงานบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้นำแบบเผด็จการ แต่จะเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำแบบเผด็จการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่ก็ไม่ได้มีความจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงพฤติกรรมผู้นำแบบเผด็จการเพราะพฤติกรรมผู้นำแบบนี้ย่อมไม่เป็น ที่ต้องการดังนั้นผู้วิจัยจึงพิจารณาพฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตย และผู้นำตามสถานการณ์ว่า ควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุง
2. จากการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการร้องทุกข์ ดังนั้นด้านที่ควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงของสภาพการบริหารงาน บุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 คือ ด้านการร้องทุกข์

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านอื่น ๆ เช่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม บุคลิกภาพ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อให้สถานศึกษามี แนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้เป็นแนวทางที่ปฏิบัติได้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). **สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.(2546).
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว. (2550).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ กิติมา ปริดีติลก. (2529). **ทฤษฎีการบริหารองค์การ**. กรุงเทพฯ: ชนະการพิมพ์.
- เกษมสันต์ วิลาวรรณ. (2553). **หลักการกฎหมาย และการบริหารแรงงานสัมพันธ์** (พิมพ์ครั้งที่ 12).กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- คณิตตรา เจริญพร. (2555). **คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทราเขต 1. วิทยานิพนธ์** ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ .
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). **การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จันธิดา ผ่านสอน. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์การศึกษา** มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจริญจิตร คงเพชรศรี. (2555). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3**วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- दनัย เทียนพุม. (2543). **การบริหารทรัพยากรบุคคลในทศวรรษหน้า** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิตา เมืองเผือก. (2555). **ศึกษาระบบการจัดการทรัพยากรบุคคลของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.). การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองบริหารธุรกิจ** มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2525). **การบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. (2536). **องค์กรและการบริหาร**. กรุงเทพฯ :ไทยวัฒนาพานิช.. (2542). **การบริหารงานบุคคล**
- ธัญญา ผลอนันต์. (2546). **การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล: แนวทางสร้างความพึงพอใจแก่พนักงาน**.กรุงเทพฯ : อีโนกราฟฟิกส์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และAMOS**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- นฤป สืบวงษา. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานที่ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยุทธธานี.
- นุชนาฏ จันทรา. (2553, มิถุนายน). **รูปแบบภาวะผู้นำของคณบดีตามมิติทัศนคติและความคาดหวังของบุคลากร: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. RMUTT Global Businessand Economics Review, 5(2), 62 - 78"**

- บรรพต ศรีวิเศษ. (2550). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ฮีโน่มอเตอร์ส แมนูแฟคเจอริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด. ปัญหาพิเศษ
- บุตรี จารุโรจน์ และคณะ. (2549). หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- เบญจภรณ์ ผินสุ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 "วิทยานิพนธ์ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ .
- ประวดี เมฆไตรรัตน์ . (2535). พฤติกรรมผู้นำของศึกษาธิการจังหวัด ตามทัศนของผู้ได้บังคับบัญชา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราชญา กล้าผจญ. (2550). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: ก.พลการพิมพ์ .
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2532). การบริหารงานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูสวนดุสิต.

E0038: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7

AN OPINION OF TEACHER ON THE ADMINISTRATION SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THAWARAWADEE NETWORK GROUP THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 7

อินทิรา ลอช¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูกลุ่มเครือข่ายทวารวดี จำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่ค่า t-test และ One – way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.38$) ด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.37$) และด้านเทคนิควิธี ($\bar{X} = 4.29$)
2. ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของครูที่อยู่ในสถานศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aims to Study and compare teachers' opinions on the administrative skills of school administrators. Dvaravati Network Group Under the Office of the Secondary Educational Service Area 7 Classified by Work Experience And size of educational institutes The research was conducted in 2

stages, ie, the first part was a study of the respondents' general status, namely work experience. And size of educational institutes, part 2 is the teachers' opinions on the administrative skills of the school administrators. The sample group was 169 teachers. Questionnaires were used to collect data. The basic statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. The statistics used to find the quality of the tool are the precision. Discriminatory power And confidence The statistics used in hypothesis testing are t-test and One-way ANOVA.

The research results were found that :

1. Opinions of the teachers on the administration skills of school administrators. Dvaravati Network Group Under the Office of the Secondary Educational Service Area 7, overall, it was at a high level ($\bar{X} = 4.35$). When considering each aspect, it was found that all aspects were at a high level. The mean is descending: human Skill ($\bar{X} = 4.38$), conceptual Skill ($\bar{X} = 4.37$) and technical Skill ($\bar{X} = 4.29$).
2. Opinions on the administrative skills of the school administrators of teachers with different work experience The overall picture and all aspects are not different.
3. Opinions on the administrative skills of school administrators of teachers in different educational institutions Overall and all aspects are not different.

Keywords: Opinion, administration skills of school administrators.

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ การศึกษาจะช่วยสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ ประเทศจะเจริญก้าวหน้าต้องอาศัยการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม โดยเฉพาะการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาเอกลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแส โลกาภิวัตน์และแรงกดดันภายในประเทศ ที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญเพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมจริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 1)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ได้กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตามเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" หรือตามคติพจน์ "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ของสังคมในปัจจุบัน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ เพราะเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งคนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและ ภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง เพื่อให้ไปสู่เป้าหมาย “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563: 1-2) ซึ่งสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ คือ สถาบันการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเปรียบได้ว่าเป็นจอมทัพที่จะนำการศึกษาให้ก้าวสู่เป้าหมายที่ประเทศชาติวางไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง และมีความเป็นประชาธิปไตยเพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ ความสามารถ บุคลิก ลักษณะ และคุณสมบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

จะเห็นได้ว่าบทบาทภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ ดังนั้น ผู้บริหารต้องมีทักษะในหลาย ๆ ด้าน เพราะการบริหารงานให้มีคุณภาพ สิ่งสำคัญที่สุด คือ ตัวผู้บริหารต้องมีคุณภาพ ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเอง มีความเป็นผู้นำ ต้องนำความเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารได้เป็นอย่างดี ซึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานี้ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคนจะมีและใช้ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคนที่จะแสวงหาให้ได้มาซึ่งความรู้ความสามารถและทักษะเพื่อทำให้สามารถบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ แคทซ์ (Katz, 1995, 33-42) ได้กล่าวไว้ว่า คุณสมบัติที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้การดำเนินการบริหารได้ผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีอยู่อย่างน้อย 3 ประการ คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี (Technical Skill) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skill) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับทักษะการบริหารตามคุณสมบัติของผู้บริหารที่ดีและจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะการบริหารงานอยู่เสมอ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ได้ขับเคลื่อนนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ โดยใช้แผนปฏิบัติการเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย และมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจไปรษณีย์ ตรวจสอบได้ เพื่อบรรลุเป้าหมาย 1) ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์ นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี 2) ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ครู เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณ

ความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี 4) ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ 5) สถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม 6) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการบริหารงานเชิงบูรณาการเป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนาในการขับเคลื่อนคุณภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ 7) สำนักงานส่วนกลางปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานโดยกระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาบริหารเชิงบูรณาการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้วิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 7. 2562: 18-19)

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการดำเนินการที่จะทำให้การศึกษารวดตามเป้าหมายที่กำหนด ต้องมีผู้นำเป็นคนขับเคลื่อนการบริหารงาน ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีทักษะการบริหาร เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยทักษะ 3 ด้าน คือ ด้านเทคนิควิธี ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 สำหรับนำไปใช้เป็นข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 แตกต่างกัน
2. ครูที่อยู่ในขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 แตกต่างกัน

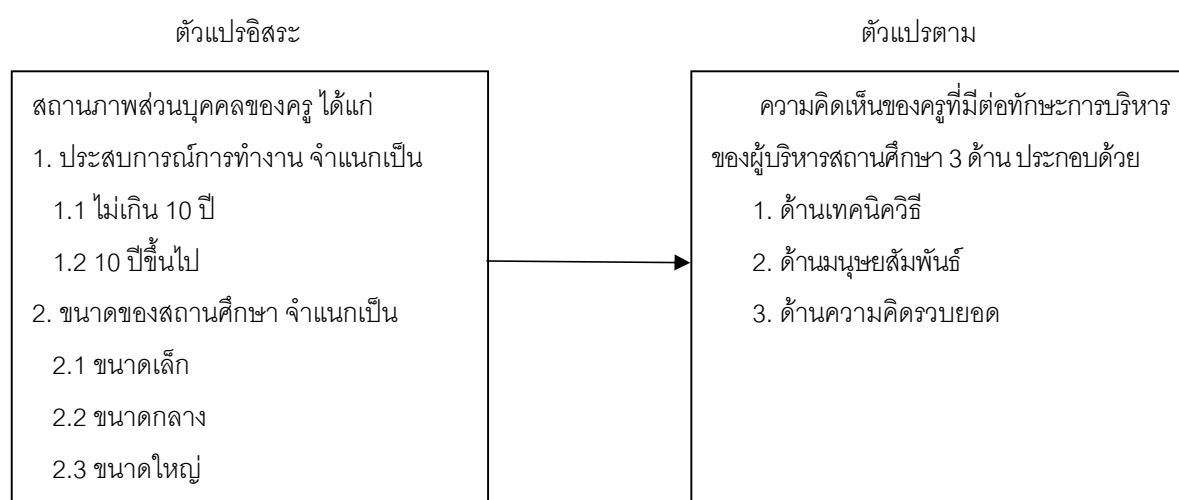
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงทักษะการบริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบแนวทางในการคัดเลือกสรรหาและพัฒนาบุคลากรเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

3. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นข้อมูลประกอบแนวทางในการวางแผนพัฒนาผู้บริหาร ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแนวคิดของแคทซ์ (Katz.1995 : 33) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคลของครู ได้แก่

1. ประสบการณ์การทำงาน

1.1 ไม่เกิน 10 ปี

1.2 10 ปีขึ้นไป

2. ขนาดของสถานศึกษา

2.1 ขนาดเล็ก

2.2 ขนาดกลาง

2.3 ขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. ด้านเทคนิควิธี

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์
3. ด้านความคิดรวบยอด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 169 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญให้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ .98 และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือกับครูผู้สอนในสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครูผู้สอนในสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำนวน 313 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ครูผู้สอนในสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607 – 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่า t-test และ One – way ANOVA

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและอันดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 7 โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ

ทักษะการบริหาร	n = 169			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ด้านเทคนิควิธี	4.29	.59	มาก	3

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.38	.40	มาก	1
3. ด้านความคิดรวบยอด	4.37	.55	มาก	2
รวม	4.35	.43	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า คิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.38$) ด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.37$) และด้านเทคนิควิธี ($\bar{X} = 4.29$)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ทักษะการบริหาร	สถานภาพ				t	p
	ไม่เกิน 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	(n = 121)		(n = 48)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านเทคนิควิธี	4.27	.52	4.34	.74	-69	.49
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.35	.41	4.46	.39	-1.48	.14
3. ด้านความคิดรวบยอด	4.33	.54	4.45	.55	-1.22	.22
รวม	4.32	.42	4.41	.45	-1.29	.20

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ทักษะการบริหาร	แหล่งความแปรปรวน	ขนาดของสถานศึกษา				
		SS	Df	MS	F	Sig
1. ด้านเทคนิควิธี	ระหว่างกลุ่ม	.60	2	.30	.86	.42
	ภายในกลุ่ม	57.52	166	.35		
	รวม	58.12	168			

	ระหว่างกลุ่ม	.10	2	.15	.93	.40
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	ภายในกลุ่ม	14.69	166	.16		
	รวม	14.79	168			
	ระหว่างกลุ่ม	.56	2	.28	.94	.39
3. ด้านความคิดรวบยอด	ภายในกลุ่ม	49.50	166	.30		
	รวม	50.06	168			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.43	2	.22	1.16	.32
	ภายในกลุ่ม	30.92	166	.19		
	รวม	31.35	168			

จากตาราง 3 พบว่า คิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิควิธี
2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นลำดับแรก ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้าน

เทคนิควิธี ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนเห็นว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานที่ผู้บริหารทุกคนต้องมี เพราะการบริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จมากน้อยหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการมีทักษะในการบริหารงาน ผู้บริหารเป็นผู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้ได้บังคับบัญชา และต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม คุณภาพและบทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพสถานศึกษา รวมทั้งมีผลสะท้อนต่อผลงานและวิธีปฏิบัติงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอย่างยิ่ง ในการบริหารงานที่ดีผู้บริหารที่มีความสามารถจำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐาน 3 ด้านคือ ด้านเทคนิควิธี ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด การบริหารงานนั้นมีจึงประสบผลสำเร็จ (อุราภรณ์ คุนาเอก. 2554: 16) สอดคล้องกับงานวิจัยของ คินเดรด (Kindred. 1975: 91 – 94) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า การไม่ประสบผลสำเร็จในการประสานงานระหว่างผู้ปกครองกับครูเกิดจากสาเหตุของผู้บริหารไม่มีทักษะการบริหารทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด ทำให้เกิดปัญหาดังนี้ 1) ความมีอคติ 2) ขาดเป้าหมายที่แน่นอน 3) ขาดคุณสมบัติการเป็นผู้นำที่ดี 4) ขาดการวางแผนที่ดี 5) เกิดบรรยากาศของความขัดแย้ง พบว่า ถ้าผู้บริหารโรงเรียนขาดทักษะทางการบริหารจะทำให้เกิดปัญหาทั้ง 5 ข้อดังกล่าว และถ้าผู้บริหารมีทักษะการบริหารทั้ง 3 ด้านคือ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด ก็จะไม่ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ภายในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิลลอสัน (Tillotson. 1996: 64 - A) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับสูง Texas Association of College and University Student Personnel Administrators (TACUSPA) ตามทฤษฎีของแคทซ์ (Katz) พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความสำคัญเป็นอันดับแรกรองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิควิธี ตามลำดับ สอดคล้องกับ อารียา ศิริบุญยประสิทธิ์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ คะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิควิธี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภา พรเสนาะ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนาธิเบศร์ พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนาธิเบศร์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อศึกษาข้อมูลภาพรวมในแต่ละด้านมีประเด็นในการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1.1 ด้านเทคนิควิธี พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นลำดับที่ 2 จากทักษะทั้งหมด 3 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะด้านเทคนิควิธี เป็นวิธีการบริหารจัดการองค์กรโดยอาศัยความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน รู้จักวิเคราะห์ จัดการ วางแผนงานการบริหารได้อย่างเป็นระบบ มีเทคนิควิธีในการบริหารจัดการองค์กร เทคนิคการสั่งการ เทคนิคการสื่อสาร รวมทั้งเทคนิคการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ เพื่อพัฒนาการบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ แคทซ์ (Katz. 1995: 33) กล่าวไว้ว่า ทักษะ

ด้านเทคนิควิธี เป็นความสามารถในการใช้ความรู้ วิธีการทางเทคนิคและเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อผลสำเร็จของงานที่ได้มาจากประสบการณ์ทางการศึกษา และการฝึกอบรม ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จรูณี แก้วเอียน (2557: 67) ที่กล่าวว่า ทักษะทางด้านเทคนิควิธีเป็นทักษะที่ผสมผสานระหว่างความรู้และความสามารถในการทำงาน ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่งานด้านวิชาการ งานบริหารบุคคล งานด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การเงิน ความรู้เหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557: 19-20) ที่กล่าวว่า ทักษะทางด้านเทคนิค เป็นการที่อำนวยความสะดวกในการทำงานด้านที่เกี่ยวกับกิจกรรมเฉพาะอย่าง ซึ่งเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการและเทคนิค อาศัยความรู้ การวิเคราะห์และรู้จักเครื่องมือ ในการปฏิบัติงาน ทักษะทางนี้เรียนรู้ได้ด้วยการปฏิบัติระหว่างฝึกหรือเตรียมตัวเป็นผู้บริหาร เช่น ความสามารถในการเขียนคำสั่ง เป็นลายลักษณ์อักษร การพูด การอ่านแผนผังการสร้างอาคาร การรู้จักตารางทำงาน การทำทะเบียนนักเรียน การทำสำมะโนประชากรเกี่ยวกับนักเรียน เข้าใจแบบฟอร์มทะเบียนและบัญชีใช้สอย ต่าง ๆ เทคนิควิธีการเก็บ การรู้จักการใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ เป็นต้น สอดคล้องกับ วริศรา บุญธรรม (2560: 16) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิควิธี เป็นความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการขั้นตอนและเทคนิควิธีในการปฏิบัติกิจกรรมเฉพาะทางของผู้บริหาร ซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการ เทคนิคการวิเคราะห์ และการรู้จักเครื่องมือ วิธีการ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องศึกษาให้มีความชำนาญ เพื่อสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สุดารัตน์ เหมาะสมาน (2561: 19) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิควิธี เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิง กลยุทธ์วางแผน และกำหนดนโยบาย ทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เทคนิคการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เทคนิคการสั่งการสามารถให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม เทคนิคการใช้สื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วิลลิภา พูลศิริ (2562: 21) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิควิธี เป็นความรู้ความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์วางแผนและกำหนดนโยบายทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เทคนิคการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา วิจัยและส่งเสริมให้มีการวิจัยและนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร เทคนิคการสั่งการความสามารถให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการในการทำกิจกรรม เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับ อังคนา ฉะนุวรรณ (2562: 17) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิควิธี เป็นทักษะที่เกี่ยวกับกระบวนการ และเทคนิค อาศัยความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการวิเคราะห์แล้วนำความรู้ความเข้าใจไปปฏิบัติ ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้พัฒนาทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านกระบวนการกลุ่ม ความสามารถในการบริหารงานติดต่อสื่อสาร การจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษาและมีภาวะผู้นำ รวมถึงความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่เป็นลำดับที่ 1 จากทักษะทั้งหมด 3 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้บริหาร โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีมิตรไมตรีที่ดี เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย มีจิตวิทยาในการบริหารคน รู้จักการเสริมแรง สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชา มีความกระตือรือร้นและมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ แคทซ์ (Katz. 1995 : 33) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการคิด

ตัดสินใจ การทำงานร่วมกับคนอื่น และทำให้คนอื่นให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ได้แก่การจูงใจคนและการประยุกต์ภาวะผู้นำมาใช้ในการบริหารงาน สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตนะ (2553: 12) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถที่จะทำงานกับผู้อื่นหรือเข้ากับผู้อื่นได้ดี สร้างความรู้สึกที่ดี สามารถจูงใจบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่ม ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จันทรานี สงวนนาม (2553: 29) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการคิดตัดสินใจทำงานร่วมกับคนอื่น และทำให้คนอื่นให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานได้แก่การจูงใจคนและการประยุกต์ ภาวะผู้นำมาใช้ในการบริหารงาน สอดคล้องกับ สัมมา ธรณิย์ (2553: 57) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการทำงานเข้ากับคนอื่นได้อย่างดี ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานกับคนอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ คนที่มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ นี้จะต้องรู้จักตัวเองอย่างดีเป็นประการแรก และมีความเข้าใจความรู้สึกของคนอื่นอย่างแท้จริง เป็นประการที่สอง ไม่เช่นนั้นจะก่อให้เกิดความไว้วางใจในการทำงานกับคนอื่นไม่ได้เลย ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความสำคัญมากต่อผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง ระดับต้น และผู้ปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับ สุนทร โคตรบรรเทา (2554: 10 - 11) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความสำคัญมากต่อบทบาทของผู้บริหารและหัวหน้างานทุกลำดับ ผู้บริหารไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใดจะต้องทำงานโดยผ่านบุคคลอื่นนั่นคือ ผู้บริหารจะต้องรู้จักใช้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์จะปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย

1.3 ด้านความคิดรวบยอด พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ลำดับที่ 3 จากทั้งหมด 3 ทักษะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความคิดรวบยอด เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผนบริหารองค์การ ซึ่งในการบริหารจะมีงานในหลาย ๆ ด้านที่ต้องอาศัยความคิดรวบยอดของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทักษะความคิดรวบยอด เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายของสถานศึกษา การจัดทำโครงสร้างการบริหารงาน การวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมประจำปี เป็นต้น ดังนั้นทักษะความคิดรวบยอดเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารต้องมี ซึ่งสิ่งนี้จะนำผู้บริหารให้เป็นบุคคลที่มีความคิดรวบยอดนั้น พื้นฐานประการแรกคือ ผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจทฤษฎีการบริหารเป็นอย่างดี ศึกษาทำความเข้าใจเรื่องกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานด้านต่าง ๆ ในองค์การหรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน เพื่อจะทำให้การบริหารงานของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ แคทซ์ (Katz, 1995: 33 - 42) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถในการมององค์กรได้อย่างทะลุปรุโปร่ง เพื่อให้องค์กรมีความสมบูรณ์โดยส่วนรวม ด้วยการทำให้การทำงานของแต่ละบุคคลเหมาะสมกับองค์กร ทักษะด้านความรู้ความสามารถเป็นการยอมรับวัตถุประสงค์ขององค์กรมากกว่าที่จะคำนึงถึงความต้องการของบุคคลโดยบุคคลเพียงหนึ่งเดียวในองค์กร สรุปได้ว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าใจระบบโครงสร้างของงาน และจัดโครงสร้างหน้าที่ภารกิจต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนเหมาะสมนอกจากนี้จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับนโยบาย การเมือง สังคม และเศรษฐกิจว่าจะส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน เพื่อบริหารงานการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จันทรานี สงวนนาม (2553: 30) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถในการมององค์กรได้อย่างทะลุปรุโปร่ง เพื่อทำให้องค์กรมีความสมบูรณ์ โดยส่วนรวม ด้วยการทำให้การทำงานของแต่ละบุคคลเหมาะสมกับองค์กร ทักษะด้านความรู้ความสามารถเป็นการยอมรับวัตถุประสงค์ขององค์กรมากกว่าที่จะคำนึงถึงความต้องการของบุคคล โดยบุคคลเพียงหนึ่งเดียวในองค์กร สอดคล้องกับ จารุณี แก้ว

เขียน (2557: 66) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถของผู้บริหารที่บริหารงานและรักษาไว้ซึ่งความร่วมมือของบุคคลในการทำงาน การสร้างความก้าวหน้าและพัฒนาสถานศึกษาเพื่อผลิตและผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ทักษะด้านการจัดการได้แก่ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการวางแผน การตัดสินใจ การสั่งการ การควบคุมงาน การประสานงาน การจัดการองค์การ การบริหารทรัพยากร รวมทั้งการประเมินและติดตามผลการทำงาน สอดคล้องกับ อังคณา จะนะบุรณ์ (2562: 20) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นทักษะที่เกี่ยวกับความสามารถในการวิเคราะห์งาน การปฏิบัติการ เข้าใจหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษา กล่าวเปลี่ยนแปลงปรับปรุง การศึกษาอย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเคารพความคิดเห็นและเห็นความสำคัญส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา และสามารถทำให้ผู้ร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างดี

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสภาพปัจจุบันที่การติดต่อสื่อสารสามารถติดต่อได้หลายช่องทางจากสื่ออินเทอร์เน็ต ครูที่มีประสบการณ์น้อยสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้จากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ (social network) ทำให้ข้อจำกัดด้านประสบการณ์ในการคิดเห็นและมองทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานไม่ว่ามากหรือน้อย ต่างเห็นถึงทักษะเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการบริหารองค์กร เช่น ทักษะด้านมนุษย ทักษะด้านนี้มีความสำคัญมากเพราะถ้าผู้บริหารไม่มีทักษะมนุษย ก็จะไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและทำให้ผู้อื่นให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีมิตรไมตรี รู้จักและพยายามเข้าหาผู้อื่น มีลักษณะของผู้บริหารที่แสดงถึงความอบอุ่นอารี รู้จักการเสริมแรง การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเพื่อก่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน มีความสามัคคีก็จะทำให้การทำงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ อังคณา จะนะบุรณ์ (2562: 18) ที่มีความเห็นว่าผู้บริหารต้องมีทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างความร่วมมือและโน้มน้าวให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้อื่นเกิดความศรัทธา เกิดความเชื่อถือในสถานศึกษา และผู้บริหารจะต้องศึกษาพฤติกรรมและพยายามเข้าใจบุคคลทุกประเภท ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความมั่นใจมั่นคงในอารมณ์ ต้องรู้จักพยายามเข้าใจผู้อื่น มีความใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเสมอ สอดคล้องกับ สมยศ นาวิก (2555: 118) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับคนอื่น เข้าใจและเข้าใจบุคคลอื่นเพื่อความมีประสิทธิภาพ

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า การบริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะขนาดใดต่างต้องมีความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน คือ มุ่งไปที่ตัวผู้เรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใดก็ต้องมีทักษะการบริหารเพื่อบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายการจัดการศึกษาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยว รีย์ เศรษฐวงศ์กุล (2557: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาค้างนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

1. ควรส่งเสริม สนับสนุนทักษะการบริหารด้านเทคนิควิธี โดยผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผนบริหารงานโดยจัดทำและใช้แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ นำเทคโนโลยีและ นวัตกรรมมาใช้ได้อย่างเหมาะสม และเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นแบบอย่างของผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาทักษะด้านความคิดรวบยอด โดยวินิจฉัยผลกระทบต่อนหน่วยงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริการในสถานศึกษา นำความรู้มาช่วยในการวางแผนและนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ควรส่งเสริม สนับสนุนทักษะการบริหารด้านมนุษย์ โดยทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นตามความเหมาะสม มีความเมตตา ปราศรัยให้ผู้อื่นมีสุข และการมีพัฒนาบุคลิกภาพตามรูปแบบ วัฒนธรรมและค่านิยม

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2561-2579. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- จรูญี แก้วเขียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. นนทบุรี: บุ๊คพอยท์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: ตีรณสาร.
- บุญยวรีย์ เสวตวงศ์สกุล. (2557). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(บริหารการศึกษา). นครศรีธรรมราช: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

- วิศิธา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง **จันทบุรี และตราด**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วัลวิภา พูลศิริ. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2553). ผู้บริหารโรงเรียนสามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา.
- สมัยศ นาวิกกร. (2555). การบริหารเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ 1991.
- สัมนา รณิธย์. (2553). ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7. (2562). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. ปราจีนบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สุดารัตน์ เหมะหมาน (2561). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- เสาวภา พรเสนาะ. (2556). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อังคณา จະนะบุรณ์. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อารียา ศิริบุญประสิทธิ์. (2554). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อุราภรณ์ คุนาเอก. (2554). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อกรณีในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา). นครปฐม: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Katz,R.L. (January-February 1995). “Skills of an Effective Administrator,” Harvard Business Review. (1955): 33 - 42.
- Kindred, L.W. (1975). School Public Relations. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall.

Krejcie, R.V. and Morgan. D.W. (1970). "Determining Size for Research Activities," *Education and Psychological Measurement*. 30 (3) : 607 - 610.

Tillotson. (July 1996). "An Analysis of Technical Human and Conceptual Skills among Student Affairs Administrators in Higher Education," *Dissertation Abstracts International*. (23) : 64 - A.

E0039: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

TEACHERS' OPINIONS ON AN ACADEMIC ADMINISTRATION OF MABTAPUTPHANPITTAYAKHAN SCHOOL IN RAYONG PROVINCE UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 18

เครือฟ้า วงศาภาม 1 อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 2

1 นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

2 อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน กลุ่มตัวอย่าง คือครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 97 คน โดยวิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน คือ t-test (Independent sample) และค่า F-test

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The objective of this research were to study and to compare the opinions of teachers towards the academic administration of Mabtaputphanpittayakhan School in Rayong Province under the Office of Secondary Educational Service Area 18, classified by gender, education level and work experience. The sample used in this research by simple random sampling was 97 teachers of Mabtaputphanpittayakhan School in Rayong Province under the Office of Secondary Educational Service Area 18, in the 2020

academic year. Research instruments was 5-level Rating Scale of questionnaire which reliability was .97. The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent sample) and F-test.

The results were as follows:

1. The opinions of teachers toward the academic administration of Mabtaputphanpittayakhan School in Rayong Province under the Office of Secondary Educational Service Area 18, in the overall and in the each aspect were at a high level.

2. The results of comparison on the opinions of teachers towards the academic administration of Mabtaputphanpittayakhan School in Rayong Province under the Office of Secondary Educational Service Area 18, classified by gender, education level and teaching experience, as follows:

2.1 The opinions toward the academic administration of Mabtaputphanpittayakhan School of teachers of different genders, in the overall was no different.

2.2 The opinions toward the academic administration of Mabtaputphanpittayakhan School of teachers of different education level, in the overall was no different.

2.3 The opinions toward the academic administration of Mabtaputphanpittayakhan School of teachers of different teaching experience, in the overall was no different.

Keywords: Opinions, Academic Administration

บทนำ

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการและกิจกรรมที่ผู้บริหารขององค์การทางการศึกษาใช้ภาวะผู้นำในการระดมทรัพยากร และเทคนิคในการประยุกต์ศาสตร์และศิลป์ทางการบริหารมาใช้ในกิจการทางการศึกษาการพัฒนาองค์การทางการศึกษา และสมาชิกของสังคมให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ การประกอบอาชีพและเป็นคนดีของสังคมตามนโยบายของประเทศ การบริหารสถานศึกษาแบ่งการบริหารตามกฎหมายกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 39 วรยศของแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ให้ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 อย่าง ด้านการบริหารงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 อย่าง ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 อย่าง ด้านการบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่ 21 อย่าง ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน (บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด. 2552: 12)

การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการที่สำคัญและเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา มาตรฐานหรือคุณภาพของการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ ส่วนงานอื่น ๆ นั้นมีความสำคัญในลักษณะที่ถือเป็นงานสนับสนุนเพื่อให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารและอาจารย์สอนต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอันดับแรกโดยมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การบริหารสถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือ

มาตรฐานมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ ขอบข่ายและภารกิจงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ประกอบด้วย การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ (มยุเรศ โคตรชมพู. 2550: 16)

โรงเรียนมาตาศุดพันพิทยาคาร ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสายสามัญ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีโครงสร้างการบริหารงานภายในโรงเรียนประกอบด้วย ผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชา รองผู้อำนวยการ 2 คน รับผิดชอบกลุ่มงานบริหารงานวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป การบริหารงานวิชาการเป็นกลุ่มงานที่สำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนกลยุทธ์ของโรงเรียนมาตาศุดพันพิทยาคาร ในด้านผู้เรียน คือ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 สู่อาชีพไทยแลนด์ 4.0 แต่จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการศึกษา ประเด็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านบริหารงานวิชาการ พบว่า ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการ คือ 1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งระดับประเทศและระดับโรงเรียนยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เพราะไม่ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด 2) การประเมินผลการเรียนของหลักสูตรโรงเรียนยังไม่เป็นระบบ และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ยังมีร่องรอยการพัฒนาไม่ชัดเจน 3) การใช้เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนของครูในและกลุ่มสาระการเรียนรู้ยังไม่หลากหลาย 4) ครูบางส่วนยังไม่สามารถนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน 5) กระบวนการนิเทศ ติดตาม ประเมินยังไม่เป็นระบบ และการนำผลการนิเทศ ติดตาม ไปใช้ปรับปรุงพัฒนางานยังไม่ชัด 6) นักเรียนยังขาดทักษะในด้านการลงมือปฏิบัติ (โรงเรียนมาตาศุดพันพิทยาคาร. 2563: 7)

จะเห็นได้ว่าโรงเรียนมาตาศุดพันพิทยาคาร ได้ให้ความสำคัญแก่งานวิชาการเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามยังมีจุดอ่อนหลายด้าน และผลคะแนนของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานปี 2562 ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาศุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโรงเรียนมาตาศุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อันจะเป็นการช่วยสนับสนุนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาศุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาศุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แตกต่างกัน
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบความแตกต่างของความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอน ซึ่งจะข้อมูลสะท้อนให้เห็นระบบการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีศักยภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงาน 8 ด้าน และนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

1. เพศ แบ่งเป็น
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
2. ระดับการศึกษา แบ่งเป็น
 - 2.1 ปริญญาตรี
 - 2.2 สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์การสอน แบ่งเป็น
 - 3.1 ไม่เกิน 5 ปี
 - 3.2 5 – 10 ปี
 - 3.3 มากกว่า 10 ปี

- ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จำนวน 8 ด้าน ดังนี้
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 3. ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
 6. ด้านการนิเทศการศึกษา
 7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 8. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ธันวาคม 2563-มกราคมพ.ศ. 2564
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 8 ด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .49 - .87 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมาตาบุตรพัฒนพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 127 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมาตาบุตรพัฒนพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 97 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้การหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation Coefficient) และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (-Coefficient) ของ Cronbach
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test (Independent sample) และ F-test

ผลการศึกษา

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาบุตรพัฒนพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาบุตรพัฒนพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวมและรายด้าน

(n=97)

ด้าน	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	อันดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.09	.66	มาก	5
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.19	.68	มาก	3
3	ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.01	.72	มาก	6
4	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.98	.77	มาก	7
5	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.84	.89	มาก	8
6	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.24	.72	มาก	2
7	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.16	.77	มาก	4
8	ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.28	.69	มาก	1
รวม		4.10	.66	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 8 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน ผลปรากฏดังตาราง 2-4

ตาราง 2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ

(n=97)

การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.09	.70	4.08	.65	.051	.96
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.23	.66	4.17	.69	.389	.70
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	3.97	.78	4.03	.71	-.371	.71
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.94	.82	4.00	.75	-.339	.74
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.90	.97	3.82	.87	.369	.71
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.25	.76	4.23	.71	.090	.93

ตาราง 2 (ต่อ)

(n=97)

การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.10	.80	4.18	.76	-.452	.65
8. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	4.28	.72	4.27	.68	.075	.94
รวม	4.09	.71	4.10	.65	-.025	.98

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุด
พันพิทยาจารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 8 ด้าน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยา
จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=97)

การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.00	.67	4.20	.64	-1.46	.15
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.08	.70	4.33	.63	-1.80	.08
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	3.92	.75	4.13	.68	-1.37	.17
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	3.91	.82	4.08	.68	-1.09	.28
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.82	.95	3.88	.82	-.36	.72
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.16	.75	4.34	.67	-1.18	.24
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	4.08	.80	4.26	.72	-1.18	.24
8. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	4.20	.72	4.38	.64	-1.23	.22
รวม	4.02	.70	4.20	.60	-1.31	.20

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 8 ด้าน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์การสอน

(n=97)

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	.806	2	.40	.92	.40
ภายในกลุ่ม	41.12	94	.44		
รวม	41.92	96			
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้					
ระหว่างกลุ่ม	.323	2	.16	.35	.71
ภายในกลุ่ม	43.71	94	.47		
รวม	44.04	96			
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	.32	2	.26	.49	.62
ภายในกลุ่ม	49.82	94	.53		
รวม	50.34	96			
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	1.30	2	.65	1.10	.34
ภายในกลุ่ม	55.40	94	.59		
รวม	56.69	96			
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้					
ระหว่างกลุ่ม	.332	2	.17	.20	.82
ภายในกลุ่ม	76.47	94	.81		
รวม	76.80	96			

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 8 ด้าน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 8 ด้าน โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการ และให้ครูได้มีส่วนร่วมในหลาย ๆ ด้าน จึงทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิชาการ ดังที่สมชาย ชูเลิศ (2553: 15) ได้สรุปหลักการในการบริหารงานวิชาการไว้ในงานวิจัยว่า ผู้บริหารต้องใช้หลักในการกระจายอำนาจให้บุคคลทุกคนได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบร่วมกัน ลดหลั่นตามหน้าที่ของแต่ละคนโดยที่ผู้บริหารต้องใช้วิธีการประชาธิปไตยในการดำเนินการ ผู้บริหารต้องคอยกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นขึ้นขึ้นแข็ง สอนอย่างมีประสิทธิภาพและสนใจหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอโดยที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ครู รวมทั้งต้องมีเสรีภาพเพื่อให้เกิดประสิทธิผลแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของดาว ผิวง่อง (2561: 73) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ในภาพรวม 8 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน ดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่ครูทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้อง ครูทุกเพศสามารถปฏิบัติงานวิชาการได้ ผู้บริหารจะทำงานให้อย่างทั่วถึง ครูทุกคนจึงมีความรู้และความเข้าใจในงานวิชาการ ดังที่สำนักการศึกษา (2550: 26) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่าเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน มีขอบข่ายกว้างขวาง ผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจใน

การบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถปฏิบัติงานปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพที่สุด โดยมุ่งประโยชน์ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถปรับตัวในสังคม มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อยึดมั่นในความดีและทักษะตามศักยภาพและมีความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรมินทร์ นาคพันธ์ (2555 : 79-84) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ($t=-1.001$, $p=.674$) เมื่อเปรียบเทียบรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากระดับการศึกษาของครูมีการพัฒนาตนเองภายหลังจากที่ได้เป็นครูแล้ว ผู้บริหารจะควรกระจายงานตามความสามารถและพัฒนาครูทุกคนให้สามารถปฏิบัติงานวิชาการได้ ดังที่ชุมพล ฝูงใหญ่ (2552: 6) ได้สรุปหลักการบริหารงานวิชาการไว้ในงานวิจัยว่า หลักการบริหารศึกษาจะต้องมีความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถของบุคลากร มีการกระจายอำนาจส่วนกลางไปสู่ระดับปฏิบัติ การจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารงานโดยมีอาชีพและการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภัทรา ริมศิริ (2555: 80) ที่ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในอำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 8 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานวิชาการ ดังที่สันติ บุญภิรมย์ (2552: 29) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ผู้บริหารจึงจัดให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรดำเนินงานวิชาการอยู่เสมอ และพัฒนาอย่างเข้มในกลุ่มครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อย ครูจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทิพวรรณ วงษาลาภ (2557:62-63) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้ดียิ่งขึ้น โดยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด จึงควรพัฒนาต่อไป และด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อาจจะต้องมีการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการของคณะครูและนักเรียน เช่น การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management : SBM) ให้หลักการมีส่วนร่วม (Participation) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น สำนักงานเขตพื้นที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน เป็นต้น ได้มีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการบริหารงานวิชาการของครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำผลที่ได้มาหาวิธีการพัฒนาให้ตรงกับความต้องการอันจะทำให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการพัฒนาวิชาการของโรงเรียน
2. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเชิงลึกเพื่อให้ทราบปัญหาภายในโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่ชัดเจน และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรวิจัยความคิดเห็นของครูในด้านอื่นๆ เช่น ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป งานงบประมาณ และงานบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

- ชุมพล ฝูงใหญ่. (2552). การศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ดาว อินผ่อง (2561). **ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน**. สารนิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ทิพวรรณ วงษาลาภ. (2557). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กาญจนบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด. (2552). **การวิจัยเกี่ยวกับการบริการการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรมินทร์ นาคพันธ์. (2555). **ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ**. สารนิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ภัทรา ริมศิริ (2555). **ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2**. สารนิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- มยุเรศ โคตรชมพู่. (2550). **ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา). สุพรรณบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2563. หน้า 1-4.

สมชาย ชูเลิศ. (2553). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษานนทบุรี
เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.

สำนักการศึกษา. (2550). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักการศึกษา.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610

E0041: การศึกษาปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัด กรุงเทพมหานคร

A STUDY THE PROBLEMS OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE MANAGEMENT OF VOCATIONAL EDUCATION IN BANGKOK

วิเชียร หงษ์จันต์¹ กุลจิรา รักชนคร² เบญจรัตน์ ราชขวาง³

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และครูผู้ช่วยหัวหน้าประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 96 คน จากการสุ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติที่ใช้ในทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t – test แบบ Independent และค่า f – test (One - way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ Scheffe'

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเตรียมการ รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้านการดำเนินงาน ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการปรับปรุงแก้ไข และด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ ตามระดับการศึกษา และตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดพบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากับหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การจัดการระบบประกันคุณภาพภายใน ระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัด กรุงเทพมหานคร

Abstract

The purpose of this research was to study the problem condition and compare the internal quality assurance system management of Vocational Education in Bangkok. The sample used in this research was the school Administrator, Head of quality assurance and educational standards and Teachers assistant head of quality assurance and educational standards, total 96 people. The sample size was randomized from the ready-made tables of Krejcie & Morgan and simple random sampling. The research instrument was a questionnaire with a rating scale of 5 levels. The confidence value was .95. The statistics used for data analysis were Percentage, Mean ($\bar{x}$), and Standard Deviation (S.D). And the statistics used to test the hypothesis with t-test and f-test (One - way ANOVA) and tested the double difference using the Scheffe' method.

The research results were found that :

1. The problems of management the internal quality assurance system for vocational education in Bangkok overall and all aspects were at a high level. And in descending order of mean were preparation, followed by audit and evaluation, operational aspects, operational planning to bring the assessment results to improve and the self-assessment report of the school (SAR), respectively

2. The results of the comparison of the problems of internal quality assurance management in Bangkok Vocational Education, classified by gender according to educational level. And according to work experience no different however, it was classified according to the functional position with statistically significant differences of opinion at .05 level when comparing the double differences with the least significant difference method. A couple that are different include school administrators and the quality assurance supervisor there are different opinions.

Keywords: Internal quality assurance system management, Internal quality assurance system for Vocational Education in Bangkok.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้สังคมแห่งยุคโลกาภิวัตน์ที่เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง แต่ละประเทศจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านการเรียนรู้ที่ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเตรียมความพร้อมต่อการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในทุกช่วงเวลาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และต้องเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนให้สูงขึ้น ส่งเสริมให้เป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ มีความริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักการแก้ปัญหา สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข คุณภาพการศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญใน

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณธรรมและคุณภาพในด้านต่างๆ เต็มศักยภาพ อันเป็นพื้นฐานและเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องดำเนินการอยู่เสมอ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (กรมวิชาการ.2545:23-25) การจัดการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพนั้นจำเป็นต้องมีการวางระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งจะทำให้สถาบันการศึกษาตื่นตัวในการแข่งขันสร้างคุณภาพ และสร้างมาตรฐานการศึกษา ประเด็นที่สำคัญคือ ต้องมีระบบประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างเพียงพอ (รุ่ง แก้วแดง.2554:100)

จากกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษาและกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษาเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา.2561ก:3) การประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษาจะต้องมีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งมีสาระสำคัญประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนที่ 2 มาตรฐานการอาชีวศึกษา ปัจจุบันใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษา และมาตรฐานที่ 3 ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2560:คำนำ)

จากสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ของสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา จำนวนทั้งหมด 782 แห่ง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่าสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม มีผลการประเมินเฉลี่ยต่ำที่สุดในตัวบ่งชี้ที่ 4 คือผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพ หรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ อยู่ในคุณภาพระดับต้องปรับปรุง เท่ากับ 2.45 รองลงมา คือ ผลการประเมินเฉลี่ยในตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของครูที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ อยู่ในคุณภาพระดับพอใช้ เท่ากับ 2.57 และผลการประเมินเฉลี่ยในตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน อยู่ในคุณภาพระดับพอใช้ เท่ากับ 3.19 ส่วนตัว

บ่งชี้ว่ามีผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในคุณภาพระดับดี มีผลการประเมินเฉลี่ยในแต่ละตัวบ่งชี้จำแนกตามภูมิภาค ที่ตั้ง ขนาดสถานศึกษา ประเภทสถานศึกษา และระดับชั้นที่เปิดสอน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน).2560:9-11)

จากปัญหาการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ด้านผลงาน ที่เป็นโครงการทางวิชาชีพ หรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ สะท้อนให้เห็นว่า คุณภาพการจัดการ การศึกษาในการนำความรู้และทักษะวิชาชีพไปใช้ประโยชน์นั้น ต้องมีการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน ซึ่งหากไม่มีการ ปรับปรุงในด้านดังกล่าวการประกันคุณภาพภายในครั้งต่อไปก็จะมีผลไม่แตกต่างจากเดิม และเนื่องจากการประกัน คุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 เป็นเกณฑ์ใหม่ สถานศึกษาจึงต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็น และเกณฑ์การประเมินใหม่ทั้งหมด หากไม่เข้าใจประเด็นการประเมินอย่างแท้จริง จะส่งผลให้การประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง ซึ่งหมายความว่าสถานศึกษานั้นไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานการ อาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ตามเกณฑ์ที่คาดหวัง ดังนั้นเพื่อให้การประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัด กรุงเทพมหานครมีเกณฑ์คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับคุณภาพดีเลิศถึงยอดเยี่ยม ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะการศึกษา ปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครเพื่อนำปัญหาของการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ไปพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และตาม มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ซึ่งจะ นำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครให้อยู่ใน ระดับคุณภาพดีเลิศถึงยอดเยี่ยม และเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

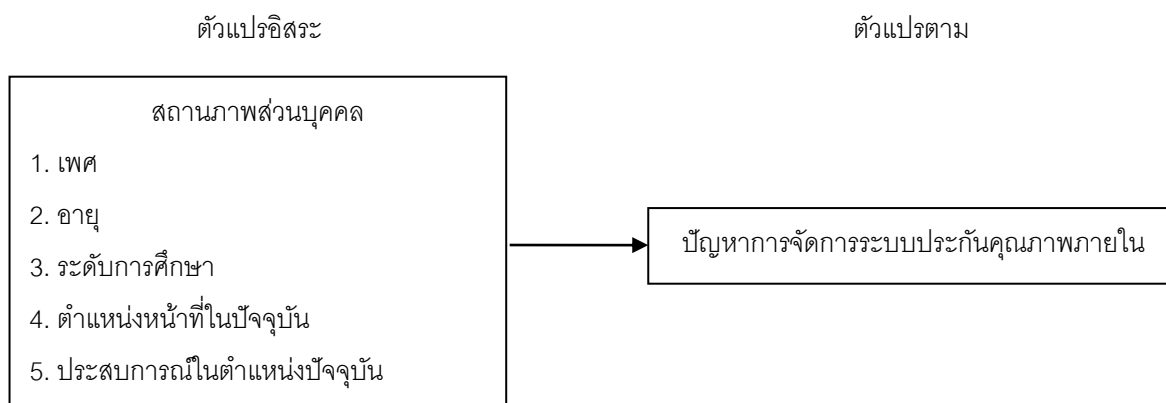
1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัด กรุงเทพมหานคร กับสถานภาพส่วนบุคคล 5 ด้าน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และ ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ทราบถึงปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาเพื่อนำไปแก้ไขและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น
2. สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครสามารถนำผลของการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางใน การปรับปรุงการดำเนินการระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
3. สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครสามารถนำผลของการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลในการ ปรับปรุงพัฒนาการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครโดยศึกษาแนวความคิดของกฤษฎณา พลสิม (2558:9) สามารถนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

สถานภาพส่วนบุคคลที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครจำนวน 21 แห่ง
2. ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2562 ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2563 รวมระยะเวลา 1 ปี
3. ด้านเนื้อหา การศึกษาปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 96 ชุด เครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ผลการตรวจสอบแบบสอบถามทั้งฉบับได้ร้อยละ .66 – 1 แสดงว่าข้อคำถามทุกข้อในแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา มีความเหมาะสม และครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา และทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .952

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของอาชีวศึกษากรุงเทพมหานครทั้งหมด 21 แห่ง สถานศึกษาละ 5 คน รวมจำนวน 105 คน ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 21 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 126 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และครูผู้ช่วยหัวหน้างานประกันคุณภาพฯ จำนวน 96 คน โดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t -test แบบ Independent ค่า f -test (One - way ANOVA) และค่าเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ Scheffe' โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยศึกษาปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จากแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 ชุด ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน และนำมาเปรียบเทียบกับสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 1 – 6

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	ระดับปัญหา			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการเตรียมการ	4.04	0.37	มาก	1
2. ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน	3.89	0.29	มาก	4
3. ด้านการดำเนินงาน	3.91	0.41	มาก	3
4. ด้านการตรวจสอบ	4.01	0.45	มาก	2
5. ด้านการปรับปรุงแก้ไข	3.75	0.34	มาก	5
6. ด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR)	3.69	0.37	มาก	6
รวม	3.88	0.37	มาก	

จากตาราง 1 พบว่าปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.37) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ

มาก โดยด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านการเตรียมการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D.=0.37) รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.45) และด้านที่น้อยที่สุดคือด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. =0.37)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

n = 96 คน

การจัดการระบบประกันคุณภาพภายใน	ชาย		หญิง		t	P
	(n=45)		(n=51)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเตรียมการ	3.98	0.42	4.09	0.32	-1.56	0.062
2. ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน	3.87	0.28	3.91	0.32	-0.565	0.220
3. ด้านการดำเนินงาน	3.90	0.41	3.92	0.42	-0.274	0.776
4. ด้านการตรวจสอบ	4.06	0.49	3.97	0.42	0.979	0.550
5. ด้านการปรับปรุงแก้ไข	3.71	0.31	3.78	0.36	-1.010	0.442
6. ด้านการรายงานการประเมินตนเองของ สถานศึกษา (SAR)	3.72	0.35	3.67	0.38	0.713	0.636
รวม	3.87	0.15	3.89	0.19	-0.49	0.105

*p ≤ .05

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

n = 96 คน

การจัดการระบบประกันคุณภาพภายใน	ปริญญาตรี (n=31)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=65)		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเตรียมการ	4.04	0.34	4.04	0.39	0.063	0.187
2. ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน	3.92	0.29	3.87	0.31	0.743	0.860
3. ด้านการดำเนินงาน	3.94	0.39	3.90	0.42	0.341	0.519
4. ด้านการตรวจสอบ	3.91	0.45	4.06	0.45	-1.533	0.965
5. ด้านการปรับปรุงแก้ไข	3.69	0.33	3.77	0.34	-1.095	0.765
6. ด้านการรายงานการประเมินตนเองของ สถานศึกษา (SAR)	3.70	0.35	3.69	0.38	0.135	0.653
รวม	3.87	0.17	3.89	0.17	-0.61	0.88

*p ≤ .05

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

การจัดการระบบประกันคุณภาพภายใน	แหล่งความแปรปรวน	ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน				
		SS	df	MS	F	p
1. ด้านการเตรียมการ	ระหว่างกลุ่ม	0.093	2	0.046	0.326	0.722
	ภายในกลุ่ม	13.181	93	0.142		
	รวม	13.273	95			
2. ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.030	2	0.015	0.165	0.848
	ภายในกลุ่ม	8.519	93	0.092		
	รวม	8.550	95			
3. ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.199	2	0.100	0.578	0.563
	ภายในกลุ่ม	16.020	93	0.172		
	รวม	16.220	95			

ตาราง 4 (ต่อ)

การจัดการระบบประกันคุณภาพ ภายใน	แหล่งความ แปรปรวน	ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน				
		SS	df	MS	F	p
4. ด้านการตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	0.112	2	0.056	0.269	0.765
	ภายในกลุ่ม	19.310	93	0.208		
	รวม	19.421	95			
5. ด้านการปรับปรุงแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	0.077	2	0.038	0.329	0.720
	ภายในกลุ่ม	10.812	93	0.116		
	รวม	10.889	95			
6. ด้านการรายงานการประเมิน ตนเองของสถานศึกษา (SAR)	ระหว่างกลุ่ม	1.544	2	0.772	6.333*	0.003
	ภายในกลุ่ม	11.335	93	0.122		
	รวม	12.878	95			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำนวน 5 ด้าน แต่ในด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน	$\bar{X}$	ผู้บริหาร สถานศึกษา	หัวหน้างานประกัน คุณภาพการศึกษา	ครูผู้ช่วยหัวหน้างาน ประกันคุณภาพ การศึกษา
		3.61	3.92	3.73
ผู้บริหารสถานศึกษา	3.61	-	-0.31*	-0.12
หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา	3.92	-	-	0.19
ครูผู้ช่วยหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา	3.73	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษามีปัญหา มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การจัดการระบบประกันคุณภาพภายใน	แหล่งความแปรปรวน	ประสบการณ์ในการทำงาน				
		SS	df	MS	F	p
1. ด้านการเตรียมการ	ระหว่างกลุ่ม	0.470	3	0.157	1.126	0.343
	ภายในกลุ่ม	12.803	92	0.139		
	รวม	13.273	95			
2. ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.042	3	0.014	0.151	0.929
	ภายในกลุ่ม	8.508	93	0.092		
	รวม	8.550	95			
3. ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.442	3	0.147	0.858	0.466
	ภายในกลุ่ม	15.788	92	0.171		
	รวม	16.220	95			
4. ด้านการตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	1.020	3	0.340	1.699	0.173
	ภายในกลุ่ม	18.402	92	0.200		
	รวม	19.421	95			
5. ด้านการปรับปรุงแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	0.036	2	0.012	0.101	0.959
	ภายในกลุ่ม	10.853	92	0.118		
	รวม	10.889	95			
6. ด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR)	ระหว่างกลุ่ม	0.415	2	0.138	1.021	0.387
	ภายในกลุ่ม	12.463	93	0.135		
	รวม	12.878	95			

*p ≤ .05

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครของผู้มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็น ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัย ดังนี้

1. ปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก จากการศึกษพบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุดได้แก่ ด้านการ

เตรียมการ รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบ ด้านการดำเนินงาน ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการปรับปรุงแก้ไข และด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏดังนี้ เพศที่ต่างกัน ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่ตำแหน่งหน้าที่ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : L.S.D.) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากับหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีปัญหามากที่สุดได้แก่ ด้านการเตรียมการ รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบ ด้านการดำเนินงาน ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการปรับปรุงแก้ไข และด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครที่อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ที่ใช้ในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรมวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ซึ่งมีการรวบรวมเกณฑ์การประเมินต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อลดตัวบ่งชี้ที่มากเกินไปให้รวบรวมเป็นมาตรฐานเดียวกัน แต่ในทางปฏิบัตินั้นยังคงต้องรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เป็นข้อมูลแบบเดิม โดยต้องนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดรวมลงใน 3 มาตรฐาน จึงอาจทำให้มีความสับสนในการรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้พิจารณาในแต่ละมาตรฐาน และในแต่ละข้อประเด็นการประเมิน เนื่องจากเป็นช่วงเริ่มต้นการใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 จึงส่งผลให้สภาพปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของทิตดาว แยมกมล (2549:57) ได้ศึกษาการประเมินกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 วิทยาเขตเทคนิคสันกำแพง พบว่าด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติงานในภาพรวมเป็นอันดับ 3 ทุกข้อมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งแต่ละข้อมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา วัชรวงษ์สี (2556: 17) ได้ศึกษาวิจัยการรับรู้ และการมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษา ของบุคลากรระดับอุดมศึกษา เขตถนนทวนี ปีการศึกษา 2556 กล่าวว่า ปัญหาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่พบกันมากคือ การใช้เวลาในการจัดเตรียม เอกสารที่มากเกินไป การปฏิบัติงานต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของ สกอ. และ สมศ. ซึ่งไม่ตรงกับบริบท ของ หน่วยงาน สาขาวิชา คณะ และสถาบัน จึงทำให้บุคลากรมีความรู้สึกยุ่งยาก และเสียเวลาต่อ การตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งจากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ตระหนัก และพยายามนำประเด็นการประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานมา

ฝึกอบรม ประชุม สร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อสร้างเป็นวัฒนธรรมองค์กร ให้กับบุคลากรถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา ทองรินทร์ (2555:2) ซึ่งได้ศึกษาสภาพปัจจุบันของปัญหาและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนโคกสูงประชาสรรค์ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่ยังไม่เป็นที่พอใจ เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน ขาดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและวิธีในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขาดความร่วมมือ และความตระหนักในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และบุคลากรภายในสถานศึกษามีภาระงานความรับผิดชอบมากเกินไป ขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร เอกสารความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่เพียงพอ ขาดการนิเทศติดตามผล การรายงานผลการดำเนินงานไม่ต่อเนื่องไม่มีการนำผลการประเมินไปใช้ บุคลากรกลัวการ ประเมินและการจัดทำข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นระบบ

2. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏว่า สถานภาพด้านเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่สถานภาพด้านตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน ด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่สถานภาพด้านอื่นส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของสถานภาพด้านตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดพบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากับหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษานั้น ผู้ที่จะต้องเรียบเรียงและจัดทำข้อมูลเพื่อรายงานนั้นคือหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้รับมานั้นในบางประเด็นการประเมินอาจมีค่าการประเมินที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งหากรายงานไปหรือมีข้อมูลที่ผิดพลาดจะส่งผลให้ระดับการประกันคุณภาพของสถานศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เป็นที่น่าพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะในภาพรวมทั้งหมดผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีความคาดหวังว่าระดับการประเมินในแต่ละประเด็นการประเมินจะต้องอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ถึงดีเยี่ยม เหตุผลนี้จึงอาจส่งผลให้ผู้บริหารมีความเห็นแตกต่างกับหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา พลสิม (2558:280) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า เมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอน

จากผลการศึกษาปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ทั้งปัญหารายด้านและการเปรียบกับปัจจัยส่วนบุคคลสรุปได้ว่า ปัญหาในทุกๆด้านอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบรายด้านกับปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาศึกษาปัญหาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. สถานศึกษาต้องดำเนินการในด้านการเตรียมการเกี่ยวกับจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ให้มีขั้นตอนการทำงานอย่างชัดเจน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับบุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและมีส่วนร่วมในการจัดการระบบประกันคุณภาพภายใน
3. สถานศึกษาควรกำหนดกรอบแนวทางในการจัดการและการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และผู้บริหารสถานศึกษาต้องประชุมชี้แจงให้ทุกคนในสถานศึกษาทราบอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำปัญหาที่อยู่ในอันดับแรกในทุกๆ ด้านไปวิจัยหาวิธีการแก้ไขปัญหาในการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการวิจัยการพัฒนารูปแบบจัดการระบบประกันคุณภาพภายในของอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (23 กุมภาพันธ์ 2561).ราชกิจจานุเบกษา.เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 3.
- กฤษณา พลลิม.(2558). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. บทความ. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “สร้างสรรค์และพัฒนา เพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งที่ 2 .วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2559, มกราคม-มิถุนายน). การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.**วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**. 11(1): 192.
- ทัตดาว แยมกมล. (2549). การประเมินกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ **สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1** วิทยาเขตเทคนิคสันกำแพง.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พนิดา วัชรรังสี. (2556). **การรับรู้และการมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษา ของบุคลากรระดับอุดมศึกษา เขตนนทบุรี ปีการศึกษา 2556**.รายงานการวิจัย.มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545.กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ตซินดิเค จำกัด.
- รุ่ง แก้วแดง. (2554). **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มติชน.
- วาสนา ทองรินทร์. (2555). **สภาพปัจจุบันของปัญหาและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนโคกสูงประชาสรรค์ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ:

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.(2560). **หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา**.

กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). **แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตาม**

มาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ.2561.กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).(2560). **สรุปผลการประเมินคุณภาพ**

ภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2557).สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563, จาก <http://www.onesqa.or.th>.

E0042: ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

Personnel's Opinions to Manage Budgets According to Good Governance Principles
Don Muang Technical College.

ธิดาวัฒน์ ธนโชติเรืองนนท์¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากรวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ประกอบด้วย ครู หัวหน้างาน หัวหน้าแผนกและเจ้าหน้าที่จำนวน 91 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมืองในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียง 3 อันดับแรกจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.36$, S.D.=.57) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.31$, S.D.=.62) และหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.29$, S.D.=.57)
2. บุคลากรที่มี เพศ ตำแหน่ง และอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมืองไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของบุคลากร, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

This research aimed to study and compare opinions of personnel's budgets manage according to good governance principles in Don Muang Technical College, overall, was at high level in all aspects. The samples used in this research were Don Muang Technical College personnel. It consisted of 91 teachers, supervisors, department heads and staff The research instrument was a 5-level scale questionnaire with a confidence of .83. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean

($\bar{X}$), standard deviation (SD), index of item objective congruence (IOC), t-test, and F-test. Analysis with a statistical package

The research results were found that :

1.The personnel's opinions on budget management in accordance with good governance principles. Don Muang Technical College in overall and in each aspect at a high level. With the top 3 ranking from descending Including Value principle ($\bar{X} = 4.36$, S.D.=.57), Responsibility($\bar{X} = 4.31$, S.D.=.62) and Moral principle ($\bar{X} = 4.29$, S.D.=.57)

2.Personnel's opinions on budget management in accordance with good governance principles Don Muang Technical College, classified by gender, position and age is no different.

Keywords: Personnel's Opinions, Good Governance Principles

บทนำ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในยุคปัจจุบันเน้นความเป็นอิสระในการบริหารให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีการจัดผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน การบริหารงบประมาณจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการจัดการศึกษาทั้งระบบ ดังนั้น การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล เท่าเทียมกัน จึงส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการติดตามประเมินผลก็เป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งซึ่งส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาการงบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานทุกชนิด ทุกหน่วยงานและทุกองค์การไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรัฐหรือเอกชน องค์กรการกุศลหรือฝ่ายธุรกิจ ทุกหน่วยงานและทุกองค์การจะต้องจัดทำงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้งบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งคาดการณ์ล่วงหน้าถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเงินที่จะเพิ่มหรือลดในอนาคตด้วย เพื่อสามารถวางแผนแก้ปัญหาได้ทันการณ์และไม่เป็นเหตุให้การดำเนินงานต้องหยุดชะงักงบประมาณเป็นสิ่งซึ่งบ่งแนวความคิดในการบริหารงานตลอดจนวิธีการดำเนินงานงบประมาณ จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีดำเนินงานและโครงสร้างของหน่วยงาน การดำเนินการกับงบประมาณในรูปแบบที่เหมาะสม มีความจำเป็นในการช่วยส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานองค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลงบประมาณ หมายถึง แผนการเงินของรัฐบาล ซึ่งประกอบด้วยตัวเลขแสดงรายรับว่ามาจากทางใดและรายจ่ายที่จะต้องจ่ายตามแผน โครงการที่ได้กำหนดไว้ว่าจะดำเนินการในปีงบประมาณหนึ่งๆ แผนการเงินดังกล่าวฝ่ายบริหารเป็นผู้จัดทำขึ้นและฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วก็ตราเป็นกฎหมายใช้บังคับต่อไป เรียกว่า พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี และการจัดทำงบประมาณประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ 3 ขั้นตอนด้วยกัน คือ การเตรียมงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ และการบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณในสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีความเข้าใจในงานอย่างถ่องแท้ มีความรอบคอบ ความละเอียด สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างลงตัว และที่สำคัญคือการบริหารมี

ความโปร่งใส ยุติธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะสอดคล้องกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารเป็นสิ่งที่ควรศึกษาเพื่อนำไปใช้พัฒนาและเรียนรู้การบริหาร เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานที่พัฒนามนุษย์อย่างแท้จริง

วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ได้จัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สอนนักศึกษา ด้วยโอกาสในเรือนจำกลางและทัณฑสถานหญิง และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทั้งประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม รวมทั้งได้เปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น เปิดสอนหลักสูตรเทียบโอนประสบการณ์ ระดับ ปวส. รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ปัจจุบันเปิดสอนหลักสูตรเทียบโอนประสบการณ์ ระดับ ปวส. สาขาวิชาช่างไฟฟ้า กำลังในปีการศึกษา 2559 เพิ่มอีกหนึ่งสาขาวิชา วิทยาลัยฯ ได้เปิดสอนในระดับปริญญาตรีสายปฏิบัติการหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ โดยร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชนในพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อ ประโยชน์สูงสุดของชุมชน และเพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษาโดยวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ผู้ปกครองมีฐานะยากจน ถึงฐานะปานกลาง และวิทยาลัยได้รับงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอในการบริหารบางโครงการ

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิค ดอนเมือง โดยคาดหวังว่าจะได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาให้มีธรรมาภิบาลมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิค ดอนเมือง จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และอายุ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และอายุ

สมมติฐานในการวิจัย

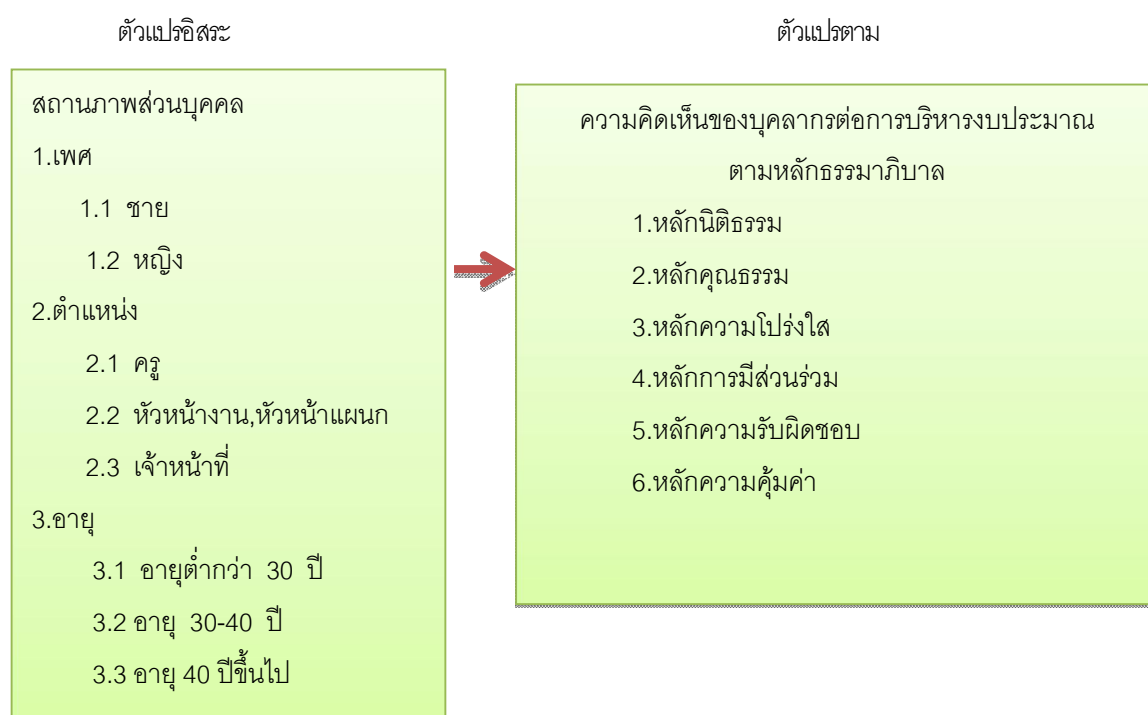
1. บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน
2. บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน
3. บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงบประมาณตาม หลักธรรมาภิบาลวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง มีดังนี้

1. ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ใช้เป็นข้อมูลหรือแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการบริหารงบประมาณให้เหมาะสมต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: แนวคิดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดสำนักงานการอาชีวศึกษา

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม 2563

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ตำแหน่งและ อายุ ของบุคลากรวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดสำนักงานการอาชีวศึกษา

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 91 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครู หัวหน้างาน หัวหน้าแผนก เจ้าหน้าที่ ของสถานศึกษารัฐบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ในสังกัดสำนักงานการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 119 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ครู หัวหน้างาน หัวหน้าแผนก เจ้าหน้าที่ โดยการกำหนดจากตาราง เคชีมอแกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้จำนวน 91 คน แล้วเทียบส่วนและสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิงด้วยการวิเคราะห์สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การทดสอบ t-test (Independent Samples Test) ส่วนการเปรียบเทียบ 3 กลุ่มใช้สถิติค่าเอฟ (F-test)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ในภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้านดังแสดงในตาราง 1-4

N = 91

การบริหารงบประมาณตาม หลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น		ผลการ ประเมิน
	$\bar{X}$ (Mean)	S.D (Std. deviation)	
1.หลักนิติธรรม	4.20	.61	มาก
2.หลักคุณธรรม	4.29	.57	มาก
3.หลักความโปร่งใส	4.24	.62	มาก
4.หลักการมีส่วนร่วม	4.10	.69	มาก
5.หลักความรับผิดชอบ	4.31	.62	มาก
6.หลักความคุ้มค่า	4.36	.57	มาก
รวม	4.25	.61	มาก

จากตาราง 1 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียง 3 อันดับแรกจากมากไปหาน้อย ได้แก่

หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.36, S.D. = .57$) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.31, S.D. = .62$) และหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.29, S.D. = .57$)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหาร งบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	ชาย		หญิง		t	p
	N	= 44	N	= 47		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.หลักนิติธรรม	4.27	.32	4.31	.25	.664	.508
2.หลักคุณธรรม	4.27	.32	4.31	.25	.664	.508
3.หลักความโปร่งใส	4.25	.31	4.23	.30	.163	.871
4.หลักการมีส่วนร่วม	4.08	.36	4.13	.34	.717	.476
5.หลักความรับผิดชอบ	4.30	.30	4.32	.25	.391	.697
6.หลักความคุ้มค่า	4.36	.33	4.38	.23	.319	.751
เฉลี่ยรวม	4.25	.32	4.28	.27		
รวมทุกด้าน		4.26		.29	.486	.635

จากตาราง 2 บุคลากรมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหาร งบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	แหล่งความ แปรปรวน	ตำแหน่ง				
		SS	df	MS	F	p
1.หลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.273	2	.136	1.625	.203
	ภายในกลุ่ม	7.380	88	.084		
	รวม	7.652	90			
2.หลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.273	2	.136	1.625	.203
	ภายในกลุ่ม	7.380	88	.084		
	รวม	7.652	90			
3.หลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	.388	2	.194	2.073	.132
	ภายในกลุ่ม	8.234	88	.094		
	รวม	8.622	90			

ตาราง 3 (ต่อ)

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหาร งบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	แหล่งความ แปรปรวน	ตำแหน่ง				
		SS	df	MS	F	p
4.หลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	.002	2	.001	.009	.991
	ภายในกลุ่ม	11.156	88	.127		
	รวม	11.158	90			
5.หลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	.049	2	.024	.308	.736
	ภายในกลุ่ม	6.960	88	.079		
	รวม	7.008	90			
6.หลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	.237	2	.119	1.445	.241
	ภายในกลุ่ม	7.220	88	.082		
	รวม	7.457	90			
ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.057	2	.029	1.350	.265
	ภายในกลุ่ม	1.858	88	.021		
	รวม	1.915	90			

จากตาราง 3 บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำแนกตามตำแหน่งทั้ง 6 ด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำแนกอายุ

ความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณ ตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิค ดอนเมือง	แหล่งความ แปรปรวน	อายุ				
		SS	df	MS	F	p
1.หลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.036	2	.018	.210	.811
	ภายในกลุ่ม	7.616	88	.087		
	รวม	7.652	90			
2.หลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.036	2	.018	.210	.811
	ภายในกลุ่ม	7.616	88	.087		
	รวม	7.652	90			

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตาม หลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	แหล่งความ แปรปรวน	อายุ				
		SS	df	MS	F	p
3.หลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	.057	2	.029	.295	.745
	ภายในกลุ่ม	8.565	88	.097		
	รวม	8.622	90			
4.หลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	.435	2	.217	1.785	.174
	ภายในกลุ่ม	10.723	88	.122		
	รวม	11.158	90			
5.หลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	.011	2	.006	.071	.931
	ภายในกลุ่ม	6.997	88	.080		
	รวม	7.008	90			
6.หลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	.315	2	.158	1.943	.149
	ภายในกลุ่ม	7.141	88	.081		
	รวม	7.457	90			
ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.043	2	.022	1.015	.366
	ภายในกลุ่ม	1.872	88	.021		
	รวม	1.915	90			

จากตาราง 4. บุคลากรมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำแนกตามอายุทั้ง 6 ด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียง 3 อันดับแรกจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.36$, S.D.=.57) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.31$, S.D.=.62) และหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.29$, S.D.=.57)
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และอายุ ได้ดังนี้

บุคลากรที่มีเพศ ตำแหน่ง อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อของบุคลากรการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความคุ้มค่า รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม และหลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการประชุมชี้แจง รวมทั้งหาแนวทางในการบริหารงบประมาณร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษาทั้ง 6 ด้านส่งผลให้บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการที่การบริหารด้านงบประมาณอยู่ในระดับมากนั้นส่งผลดีให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระชัยณรงค์ กนต์สิโล (อินทร์แก้ว) และคณะ (2562 : 15-16) ทำการศึกษาเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักคุณธรรม ส่วนด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ และสอดคล้องกับ ไพศาล ตั้งสมบุญ (2548 : 87-88) ทำการศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรสาคร มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม หลักความร่วมมือ และหลักความโปร่งใส ตามลำดับ และสอดคล้องกับทินกร อัครศรีชัยโรจน์ (2552 : 119) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. โดยรวมอยู่ในระดับมากความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูผู้สอนที่มีต่อการบริหาร งานตามหลัก ธรรมาภิบาลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับพงศ์พันธ์ วันดีเรื่อง ไพศาล (2551 : 89) ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรีเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับปานกลางความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาพบว่าโดยภาพรวมและรายปัจเจกส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำแนกตามเพศ ตำแหน่งและอายุ พบว่า

1. บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัย

เทคนิคคนเมือง ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคคนเมือง ในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี และปฏิบัติกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคทั้งเพศชายและเพศหญิง จึงส่งผลให้บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคคนเมือง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิชา ปูเวสา (2560) ทำการศึกษาเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การบริหารการศึกษาหนองงูศรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา กาฬสินธุ์เขต 2. พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการบริหาร การศึกษาหนองงูศรี 1. ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นของครู ที่มีเพศ อายุและประสบ

การณ์การทำงานต่างกันโดยรวม และรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคคนเมือง ซึ่งไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการวางแผนการใช้งบประมาณ มีการให้หัวหน้างาน หัวหน้าแผนกเขียนโครงการเข้าแผนประจำปี และมีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สอดคล้องกับพระชัยณรงค์ กนต์สีโล (อินทร์แก้ว) และคณะ (2562 : 15-16) ทำการศึกษาเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ถ้ำ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ส่วนอาชีพ(ตำแหน่ง)และรายได้ต่อเดือนต่างกันพบว่า ไม่แตกต่างกัน

3.บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคคนเมือง ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ไม่เลือกปฏิบัติ ส่งผลให้บุคลากรมีความเข้าใจงานทุกระดับอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิชา ปูเวสา (2560) ทำการศึกษาเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การบริหารการศึกษาหนองงูศรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา กาฬสินธุ์เขต 2 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการบริหารการศึกษาหนองงูศรี 1 ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศ อายุและประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยรวม และรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1. ผลการวิจัยการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคคนเมือง ทั้ง 6 ด้านโดยเรียงจากค่าน้อยไปหามากหลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ดังนั้น หน่วยงานควรมีการปรับปรุงการบริหารด้านที่มีค่าน้อยเพื่อจะได้นำผลที่ได้ไปใช้ในการบริหารเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในสถานศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล วิทยาลัยเทคนิคคนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านที่มีค่าน้อยไปพัฒนาตนเองในการบริหารต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ในหน่วยงานการศึกษาสังกัดอื่น ๆ เพื่อจะนำผลไปปรับการบริหารตามบริบทของสถานศึกษา
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านอื่น ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ทินกร อัครศรีชัยโรจน์. (2551). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- นันทิชา ปู่เวส. (2559). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการบริหารการศึกษาหนองกุงศรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. พงศ์พันธ์ วันดีเรื่องไฟศาล (2551 : 89) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พระชัยณรงค์ กนต์สีโล (อินทร์แก้ว) และคณะ (2562 : 15-16) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช.
- ไพศาล ตั้งสมบูรณ์. (2548 : 87-88). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

E0043: การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด

PERSONAL ADMINISTRATION BY THE GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES OF SCHOOL KOHKOOD DISTRICT, TRAT PROVINCE

อัฉรา สิริสุภพงศ์¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบคือค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านหลักความมีส่วนร่วม และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านหลักความคุ้มค่า

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด พบว่าเมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานบุคคล, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The purpose of this research To Personal administration by the good governance principles of school Kohkood district, Trat province, The sample consisted of 55 administrators and teacher in Kohkood School, Trat province. The instrument is a questionnaire. The statistic consisted of percentage, average, standard deviation, t - test and F - test

The finding revealed that;

1. The results have show Personal administration by the good governance principles

of school Kohkood district, Trat province. overall at the highest and the high level. When each aspect was considered, Personal administration by the good governance principles, The aspect of supervision operation was the first, Ethics and Participation.

2. The results of compare Personal administration by the good governance principles of school Kohkood district, Trat province Teacher gender and other consisted level of education, position and teaching experience were difference with on statistical significance.

Keywords: Personnel administration, Good governance

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีการในมาตรา 37, 38 กำหนดไว้ในมาตรา 6 ว่าการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาควบคู่กับคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขดังนั้นการจัดการศึกษาในประเทศไทยมี หน่วยงานที่จัดการศึกษาอยู่หลายหน่วยงานและหลายระดับซึ่งโรงเรียนเป็นหน่วยงานของรัฐมี หน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาและให้บริการการศึกษาเพื่อให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงใน สังคมโลกปัจจุบัน

การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ โรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วย หลักการดังกล่าว ได้แก่หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ทบทวนและวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของสถาบันต่าง ๆ ในระดับสากลร่วมกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย พบว่ามี 10 องค์ประกอบหลักที่สำคัญ เหมาะสมสำหรับนำมากำหนดเป็นเกณฑ์ในการประเมินการจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐ และเพื่อให้มีความง่ายต่อความเข้าใจ สะดวกต่อการจดจำและการนำไปปฏิบัติ รวมทั้งมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพบริบทของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผลหลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความเปิดเผยโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ และหลักคุณธรรม/ จริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555: 19)

ธรรมาภิบาล เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง จะต้องเกิดขึ้นในองค์กรราชการ ซึ่งเป็นศูนย์การบริการภาครัฐ อันเป็นหน่วยงานที่ต้องบริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรมหากกลไกของรัฐสามารถเดินได้อย่างถูกต้อง บริสุทธิ์ยุติธรรมและโปร่งใส ก็จะทำให้ประชาชนได้รับการดูแล หรือได้รับการบริการที่ดี โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในส่วนรวมอย่างแท้จริง (จรัสศรี ทิพย์, 2545: 33) ซึ่งแนวคิดนี้ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ทั้งองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญ และนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้กับการบริหารองค์การเพื่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพสู่ประชาชนโดยมุ่งเกิดความเป็นอิสระในการบริหารงานการลด การควบคุม การกำหนดบทบาทของตนอย่างชัดเจน พร้อมทั้งจะถูกตรวจสอบต่อแนวทางการใช้อำนาจในการดำเนินงาน ธรรมาภิบาลเป็นเสมือนเครื่องมือใน

การพัฒนาขีดความสามารถโดยส่งเสริมให้เกิดการทำงานที่ปราศจากการคอร์รัปชัน หรือการไม่นำผลประโยชน์ของสาธารณะมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว มีการดำเนินงานสอดคล้องกับหลักนิติธรรม ลดกฎระเบียบที่มากจนเกินไป มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการดำเนินงานอย่างชัดเจนเพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม มีกระบวนการตัดสินใจที่โปร่งใส มีกฎ กติกา มารยาทในการบริหารงาน ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกัน แก่ประเทศ การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กร นอกจากจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานได้ ยังเป็นกลไกในการควบคุมติดตามและตรวจสอบโดยมีประชาชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วม เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่การบริหารองค์กร (กรมชลประทาน, 2556: 1)

จากเหตุผลความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาในเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในเขตพื้นที่อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ในจังหวัดสุดท้ายของภาคตะวันออก และมีโรงเรียนที่เป็นเขตพื้นที่พิเศษที่อยู่ในเกาะสุดท้ายแห่งน่านน้ำตะวันออกของประเทศไทย ห่างจากแผ่นดินใหญ่ระยะทาง 42 กิโลเมตร โดยใช้เรือโดยสารในการเดินทาง ในช่วงคลื่นลมมรสุม ผู้บริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมาปฏิบัติหน้าที่ในการทำงานจะเป็นไปด้วยความลำบาก การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยมีความคาดหวังว่าผลการวิจัยจะช่วยปรับปรุงและพัฒนาการเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นประโยชน์และสร้างคุณค่าให้แก่ผู้บริหาร ครู สถานศึกษา และเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงานตลอดจนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้บริหารและครู โรงเรียนในพื้นที่อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครู โรงเรียนในพื้นที่อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและครู โรงเรียนในพื้นที่อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบแนวทางใน

การพัฒนาการบริหารงานบุคคล และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นข้อมูลประกอบแนวทางในการวางแผนพัฒนาผู้บริหาร ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด โดยนำแนวคิดการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (2542) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล 1. เพศ 2. ระดับการศึกษา -ปริญญาตรี -ปริญญาโท 3. ประสบการณ์ในการทำงาน -ต่ำกว่า 5 ปี -5 – 10 ปี -มากกว่า 10 ปี	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในพื้นที่อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักความมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ โรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม 2563

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้บริหารและครูโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 55 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครู โรงเรียนในพื้นที่อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด รวม 64 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครู โรงเรียนในพื้นที่อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำนวน 55 คน จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie; & Morgan โดยการสุ่มอย่างง่าย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบคือค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.32	.40	มาก	2
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.34	.42	มาก	1
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.32	.45	มาก	2
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	4.34	.46	มาก	1
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.32	.41	มาก	2
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.29	.40	มาก	3
รวม	4.32	.31	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.32$, S.D. =.31) โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .42) รองลงมาคือ ด้านหลักความมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 1.95$, S.D. =.47) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. =.40) ด้านหลักความโปร่งใส($\bar{X} = 4.32$, S.D. =.45) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. =.41) และด้านหลักความคุ้มค่า($\bar{X} = 4.29$, S.D. =.40) ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.32	.44	4.43	.39	-02	.36
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.29	.48	4.36	.39	-.55	.18
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.27	.44	4.34	.46	-.57	.96
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	4.30	.40	4.36	.48	-.42	.91
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.23	.41	4.36	.41	-1.05	.56
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.25	.45	4.31	.38	-.48	.67
รวม	4.28	.33	4.34	.30	-.70	.29

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราดจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล	ระดับการศึกษา				t	sig
	ปริญญาตรี		ปริญญาโท			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.32	.42	4.32	.22	.04	.12
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.35	.42	4.24	.43	.56	.61
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.33	.46	4.24	.43	.42	.27
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	4.34	.47	4.32	.30	.12	.26
5. ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ	4.33	.42	4.24	.32	.46	.24
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.28	.40	4.40	.37	-.58	.26
รวม	4.33	.32	4.29	.24	.24	.24

จากตาราง 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แบบสถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test)

การบริหารงานบุคคล ตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	.017	.009	.050	.951
	ภายในกลุ่ม	52	8.892	.171		
	รวม	54	8.909			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	.202	.101	.561	.574
	ภายในกลุ่ม	52	9.372	.180		
	รวม	54	9.574			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	2	.207	.103	.484	.619
	ภายในกลุ่ม	52	11.113	.214		
	รวม	54	11.319			
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	.250	.125	.580	.563
	ภายในกลุ่ม	52	11.226	.216		
	รวม	54	11.476			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	.123	.061	.344	.711
	ภายในกลุ่ม	52	9.277	.178		
	รวม	54	9.399			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	2	.190	.095	.573	.567
	ภายในกลุ่ม	52	8.600	.163		
	รวม	54	8.790			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.076	.038	.379	.686
	ภายในกลุ่ม	52	5.198	.100		
	รวม	54	5.274			

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความร่วมมือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่าตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลนั้นเป็นหลักการที่รัฐบาลกำหนดออกมาเป็นในรูปแบบกฎหมายที่ชัดเจน ประกอบกับการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลนั้นจะมาสู่การบริหารจัดการองค์กรที่ดี การดำเนินการตามระเบียบข้อกฎหมาย จะช่วยให้การบริหารจัดการงานบุคคลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ลดปัญหาการร้องเรียน เป็นการสร้างสรรค์องค์กรที่มีธรรมาภิบาลนำไปสู่องค์กรสากล ซึ่งสอดคล้องกับ สารีนิยะ ดอโป(2553) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา พบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับ อัสมาน ใต้ะมี (2556) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ เขต 3 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับ ประยงค์ แดงบุสดี (2558) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม และการจำแนกตามรายด้านทั้ง 6 ด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก คือ การพัฒนาตนเองตามแนวปฏิบัติและตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนด ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549) คำนำ) ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้การปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาการศึกษาประสบผลสำเร็จ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นกลไกหนึ่งที่จะพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี คุณภาพ จึงมีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 กำหนดให้ มีสภาครูและบุคลากร

ทางการศึกษา โดยคุรุสมามีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ ควบคุมการประกอบ วิชาชีพให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้ง ส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง และผดุงเกียรติผู้ ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพทางการ ศึกษา เมื่อเข้าสู่วิชาชีพแล้วจะต้องประกอบวิชาชีพ ภายใต้งบบังคับข้อจำกัดและเงื่อนไข รวมทั้งต้อง ปฏิบัติงานและประพฤติตนตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ ตลอดจนจะต้องพัฒนาการ ประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามเงื่อนไขการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เพื่อ การดำรงอยู่ในวิชาชีพตาม มาตรฐานวิชาชีพที่กำหนด พัฒนาระบบราชการ กล่าวว่าการกำหนดนโยบายทางการ บริหารในระดับกระทรวงหรือหน่วยงานในส่วนกลาง การดำเนินการดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงหลักต่าง ๆ ดังนี้ หลักนิติ ธรรมและคุณธรรมก็คือ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กฎข้อบังคับที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับการใช้ให้เป็นไป ตามกฎหมาย การกำหนดกฎ กติกาและการปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึงสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความยุติธรรมของบุคคลในทุกระดับ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม

1.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก คือ ส่งเสริมครูและบุคลากรยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพและวินัยของข้าราชการ ทั้งนี้ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีวินัย ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ นั้นเป็นสิ่งที่พึงมีอย่างมาก ในการประกอบวิชาชีพของบุคลากรการสอน เพราะจะต้องเป็นผู้เน้นหนักเพื่อการถ่ายทอดไปยังนักเรียนอันจะ สามารถเป็นผลผลิตที่ดีในการจรรโลงสังคมได้ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ทวีล อรัญเวช (2553) ได้กล่าวถึงการบริหาร สถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในการประยุกต์ธรรมาภิบาลในด้านหลักคุณธรรมไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา ตามภาระงานด้านการบริหารงานบุคคล โดยมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีวินัย ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอ เกาะกูด จังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก คือ มีการจัดทำคะแนนผลการปฏิบัติงานไว้สามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ อาจ เป็นเพราะผู้บริหารศึกษาและครูในโรงเรียนมีหารือร่วมกันในการทำการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเลื่อนขั้น เงินเดือนที่เป็นไปด้วยความโปร่งใสและการดำเนินการต่าง ๆ ให้ครู ได้รับทราบร่วมกัน ทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และ บุญมี ลี (2544) ได้กล่าว ไว้ว่า การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มี ความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายประชาชนเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอ เกาะกูด จังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก คือ เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ การเปิดโอกาสให้บุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะ นั้นเป็นการสร้างแนวทางการทำงานร่วมกันแบบใหม่เพื่อให้เกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความรัดกุม ครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับที่ บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และ บุญมี ลี (2544) ได้กล่าวถึงหลักการมีส่วนร่วมไว้ว่าหลักการ มีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหา

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอ เกาะกูด จังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก คือ มีการกำหนดความรับผิดชอบต่อให้กับครูได้ช่วยกันรับผิดชอบอย่าง ชัดเจน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการกระจายงานในความรับผิดชอบให้กับบุคลากรได้ช่วยกันรับผิดชอบ โดยการ

มอบหมายงานนั้นจะเป็นไปตามความรู้ความสามารถของบุคลากรนั้นอย่างแท้จริง เพื่อให้การใช้ความรู้ความสามารถเป็นไปตามเหมาะสม ความถนัด ซึ่งสามารถประเมินความรับผิดชอบได้โดยง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ เกษม วัฒนชัย(2546) ได้กล่าวถึงการบริหารแบบหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ดังนี้ ต้องมีระบบรับผิดชอบการศึกษา (Accountability) ต่อผลการบริหารต้องสร้างระบบให้มีคนรับผิดชอบ ครูใหญ่ หัวหน้าหมวด ผู้อำนวยการเขต เลขาธิการของแห่งต่าง ๆ ต้องรับผิดชอบถ้าสร้างตรงนี้เชื่อว่าจะมีระบบธรรมาภิบาลและสามารถเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างรวดเร็ว

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก คือ มีครูสามารถผลิตผลงานออกมาได้อย่างคุ้มค่าตามแนวทางที่มีอยู่ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูได้สร้างจิตสำนึกร่วมกันในการสร้างสรรค์และผลิตผลงานให้คุ้มค่ากับความขาดแคลนต่าง ที่มีอยู่อันเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน โดยทุกคนได้ตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิมล สุริยะ (2556) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งในภาพรวมเมื่อจำแนกตามรายด้านอยู่ในลำดับที่ 3 เช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด

2.1 เพศ พบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ สารีนิระ ดอปอ(2553) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา พบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา พบว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และปฏิบัติงานในสถานศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 วุฒิการศึกษา พบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สารีนิระ ดอปอ (2553) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา พบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา พบว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และปฏิบัติงานในสถานศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.3 ประสบการณ์การทำงาน พบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด มาวงศ์(2554) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตาม

หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และ ตราด จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ โดยรวม พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ อัสมาน โต๊ะมี (2556) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู อำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการสอนและที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1. หลักธรรมาภิบาล เป็นแนวทางการบริหารงานที่ควรจะทำให้การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการบริหารงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยกรอบพัฒนามนุษย์ของโรงเรียนในพื้นที่อำเภอเกาะกูด ให้มีความความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดี มีวัฒนธรรมการทำงานที่เหมาะสม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามหลักธรรมาภิบาลอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งควรจัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และมีการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลได้ดีเด่น พร้อมกับการให้รางวัล สวัสดิการ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลและความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ เพื่อบำรุงขวัญกำลังใจด้วย

2. ผู้บริหารและครูสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ไปพัฒนาตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่นเพื่อเป็นการเข้าใจเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลในแนวทางเดียวกัน

2. ควรศึกษาแนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อสร้างความชัดเจนที่เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาที่เพิ่มมากขึ้น

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารในสถานศึกษาของทุกกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดตราดเพื่อเปรียบเทียบระหว่างกัน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ศูรสภา

กรมชลประทาน. (2556). ธรรมนูญการปกครองน้ำชลประทานในมุมมองของผู้รับบริการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานวิเคราะห์นโยบายกองแผนงาน กรมชลประทาน.

เกษม วัฒนชัย. (2546). ธรรมนูญการปกครองน้ำชลประทานในมุมมองของผู้รับบริการ. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษา.

จรัสศรี ทีปวิธ. (2545). นานาทัศนะ ประสบการณ์ เอกสารการพัฒนาข้าราชการ. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

- ถวิล อรัญเวศ. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการทำงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และ บุญมี ลี. (2544). รายงานการวิจัยเรื่องตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ประยงค์ แดงบุสดี. (2558) การศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต2. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- สารีนะ ดอปป. (2553). การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สมคิด ม่วงศ์. (2554). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2555). หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good governance). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี.
- อัชมาน โต๊ะมี. (2556). การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู อำเภอยะนิงะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

E0044: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

SCHOOL ADMINISTRATOR'S TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AFFECTING TEACHER'S CORE COMPETENCY OF DON MUEANG TECHNICAL COLLEGE

กมลศิริ ภูเวช¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง 2) เพื่อศึกษาสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอน วิทยาลัยเทคนิค ดอนเมือง จำนวน 73 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายลักษณะของตัวแปรใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าความเชื่อมั่น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
2. สมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทุกด้านที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยสามารถร่วมกันทำนายสมรรถนะหลักของครู ในภาพรวมได้ร้อยละ 50.30 เรียงลำดับตามอิทธิพลของการส่งผลเป็นรายด้านดังนี้ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยภาพรวมที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู และ 5) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร, สมรรถนะหลักของครู

Abstract

The purposes of this research were to study 1) School administrator's transformational leadership of Don Mueang Technical College 2) The core competencies of teachers Don Mueang Technical College, and 3) School administrator's transformational leadership affecting teacher's core competency of Don Mueang Technical College. The sample group used in this research was 73 teachers from Don Mueang Technical College. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire. The descriptive statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean (), standard deviation (S.D.), The Index of Item-objective Congruence (IOC), Reliability, as well as the inferential statistics were Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results of this research were that:

1. The school administrator's transformational leadership of Don Mueang Technical College. was at high level, as a whole. When considering at individual aspect, they were ranked by the descending orders of mean as follows; Intellectual Stimulation, Individualized Consideration, Idealized Influence, and Inspirational Motivation respectively.

2. The teacher's Core Competencies of Don Mueang Technical College. was at high level, as a whole. When considering at individual aspect, they were ranked by the descending orders of mean as follows; teacher's ethics and integrity, service mind, self-development, team work, and working achievement motivation respectively.

3. The school administrator's transformational leadership totally affected the teacher's core competency of Don Mueang Technical College. which could predict teacher's core competency as a whole at 50.30%. When considering with influential predictors individually, the findings were ranked by the descending order as follows; 1) The school administrator's transformational leadership changes affecting teachers' core competencies. 2) The school administrator's transformational leadership Intellectual Stimulation: That affecting the core competencies of teachers. 3) The school administrator's transformational leadership Individualized Consideration: That affecting the core competencies of teachers. 4) The school administrator's transformational leadership Idealized Influence Respectively: That affecting the core competencies of teachers. and 5) The school administrator's transformational leadership Inspirational Motivation: That affecting the core competencies of teachers.

Keywords: Transformational leadership, Teacher's Core competency

บทนำ

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ทั้งทางด้านบริบทสังคม เศรษฐกิจการเมือง เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม ทำให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีการปรับตัวหันมาให้ความสนใจในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการด้านกำลังคนของประเทศ หากจะกล่าวถึงเรื่องการศึกษาไทยในปัจจุบัน ยังพบว่าการศึกษากลายเป็นตัวจุดรั้งขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ปัจจุบันไทยอยู่อันดับที่ 55 จาก 60 ในอันดับความสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจ โดยองค์ประกอบ ด้านคุณภาพกำลังคนเป็นตัวจุดรั้งสูงสุด (MID 2557) ปัญหาการศึกษาไทยสั่งสมมากกว่า 20 ปี ทั้งเรื่องคุณภาพต่ำ และความเหลื่อมล้ำสูง ไทยใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาสูงเป็นที่สองของโลก แต่ได้ประสิทธิภาพงบประมาณส่วนใหญ่เป็นงานประจำและเงินเดือน และแม้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีหลักการของการกระจายอำนาจทางการศึกษา ผ่านมา 15 ปี ยังไม่มีการดำเนินการให้เป็นจริง การปฏิรูปที่ผ่านมาแต่การปรับโครงสร้างองค์กร ที่ไม่ได้ ทำให้เกิดประสิทธิภาพหรือผลดีกับผู้เรียนแต่อย่างใด จากสภาพปัจจุบันและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหาร การศึกษาแบบรวมศูนย์ ทำให้การกำหนดนโยบายขาดการตรวจสอบและขาดความต่อเนื่อง การจัดสรรทรัพยากร ลื่นไหลไปกับงานประจำและค่าใช้จ่ายด้านบริหาร ไม่สามารถสร้างคุณภาพการเรียนรู้ถึงตัวผู้เรียนได้จริง ขาดกลไกในการติดตามการใช้งบประมาณ ไม่สามารถส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารและครู และไม่สามารถทำภารกิจ “สนับสนุนส่งเสริม” ให้สถานศึกษามีอิสระในการพัฒนาการศึกษาให้เข้ากับบริบทความต้องการกำลังคนของชุมชน ท้องถิ่น ตลอดจนไม่อาจใช้ศักยภาพของหน่วยงานนอกมาร่วมจัดการศึกษา หรือเป็นแหล่งงาน/แหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุก กลุ่มอายุได้ ยิ่งไปกว่านั้นครู คณาจารย์ และบุคลากรซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญยังไม่สามารถตอบสนองการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวจึงเกิดกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน (พ.ศ. 2558-2569) ซึ่งครอบคลุม 6 ประเด็น ได้แก่ 1) การปฏิรูปครู 2) การปฏิรูปการเรียนรู้ 3) การเพิ่มและกระจายโอกาสอย่างมีคุณภาพและทั่วถึงเท่าเทียม 4) การปฏิรูประบบการบริหารจัดการศึกษา 5) การผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และ 6) การปรับระบบการใช้ ICT เพื่อการศึกษาและตามที่สำคัญงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เสนอ ร่างยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครู : พลเมืองที่มีคุณภาพเหมาะกับการเป็นประชากรในศตวรรษที่ 21 และครูมืออาชีพที่มีสมรรถนะเป็นเลิศในระดับสากลเหมาะสมกับบริบทของไทย โดยมียุทธศาสตร์ 5 ด้าน ประกอบด้วยได้แก่ 1) การปฏิรูประบบและรูปแบบการผลิตครู 2) การปฏิรูประบบและรูปแบบการพัฒนาครู 3) การปฏิรูประบบการใช้ครูและระบบการบริหารงานบุคคลของครู 4) การปฏิรูปการวิจัยของสถาบันผลิตและพัฒนาครู และ 5) การสร้างกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครู ส่งผลต่อการยกระดับ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) จากกรอบแนวทางและทิศทางการปฏิรูปและยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครูดังกล่าว ย่อมต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเหมาะสมกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงมาเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถจูงใจครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มองเห็นถึง วิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา โดยรวม กระตุ้นให้เกิดความท้าทายกระตือรือร้นในการทำงาน มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานร่วมกัน มีบทบาทในการสร้างทีม ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับสถานศึกษา โดยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อีกทั้งผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงยัง

เป็นแบบอย่างการเรียนรู้ เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา จึงเป็นตัวกระตุ้นจิตใจให้ผู้อื่นเรียนรู้ (ยุรพร ศุภรัตน์, 2553 : 228-229) และในทำนองเดียวกัน การพัฒนาให้ครูมีสมรรถนะตามแนวคิดของ McClelland นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Harvard ที่อธิบายไว้ว่า “สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผล การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และ คุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และเป็น คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในสถานการณ์ที่ หลากหลาย ซึ่งเกิดจากแรงผลักดันเบื้องต้น อุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมที่แตกต่าง กันทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากร บุคคลแนวใหม่ภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนราชการบริหาร ทรัพยากรบุคคลตามกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อ ความสำเร็จของส่วนราชการ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2553)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำมา ประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ และพัฒนาสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพและเติมเต็ม ศักยภาพคุณภาพครูให้สามารถส่งมอบคุณค่าที่ดีขึ้น ทั้งผลผลิต และบริการให้แก่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ เป็นรากฐานในการเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอน

เมือง

สมมติฐานในการวิจัย

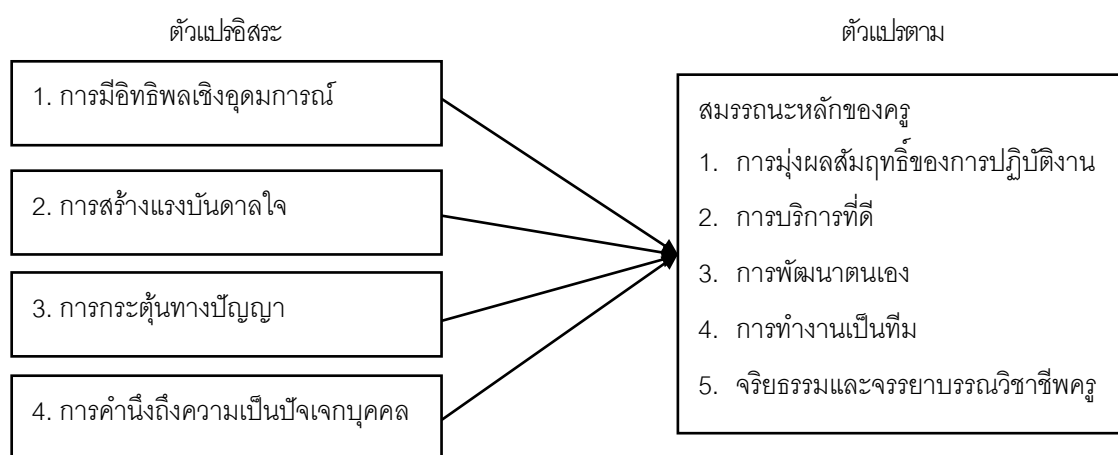
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีอิทธิพลเชิงบวกต่อสมรรถนะหลักของครู
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผล ต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารที่มี ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนา สมรรถนะหลักของครู อันจะช่วยให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานและองค์กรต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร มีดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม 2563

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และสมรรถนะหลักของครู

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1)การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ 2)การสร้างแรงบันดาลใจ 3)การกระตุ้นทางปัญญา 4)การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะหลักของครู คือ 1)การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน 2)การบริการที่ดี 3)การพัฒนาตนเอง 4)การทำงานเป็นทีม 5)จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 73 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.977

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 87 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 73 คน โดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติอ้างอิงด้วยการวิเคราะห์ความถ้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยรวมและเป็นรายข้อ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์	4.39	.37	มาก	3
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.37	.35	มาก	4
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.54	.36	มากที่สุด	1
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.53	.36	มากที่สุด	2
รวม	4.46	.31	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา รองลงมาคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมืองโดยรวมและเป็นรายด้าน

สมรรถนะหลักของครู	ระดับการปฏิบัติงาน			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน	4.39	.38	มาก	5
2. ด้านการบริการที่ดี	4.51	.45	มากที่สุด	2
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.51	.46	มากที่สุด	3
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.49	.35	มาก	4
5. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.55	.43	มากที่สุด	1
รวม	4.49	.37	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ระดับสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รองลงมาคือ ด้านการบริการที่ดี และด้านการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ โดยมีด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน มีค่าน้อยที่สุด

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X _{tot}	Y _{tot}
ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ (X1)	1					
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X2)	.481**	1				
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X3)	.319**	.826**	1			
ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X4)	.319**	.826**	1.00**	1		
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X _{tot})	.627**	.921**	.925**	.925**	1	
สมรรถนะหลักของครู (Y _{tot})	.253*	.726**	.718**	.718**	.709**	1

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครู (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r=.709) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (r=.726) รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (r=.718) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (r=.718) และด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ (r=.253) ตามลำดับ

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความผันแปรของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยภาพรวม

แหล่งของความผันแปร	SS	df	MS	F	Sig
การถดถอย	5.085	1	5.085	71.96	0.000
ความคลาดเคลื่อน	5.017	71	0.071		
รวม	10.102	72			

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)	0.709
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square)	0.503
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjust R Square)	0.496
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)	0.265

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อศึกษาการส่งผลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยภาพรวม

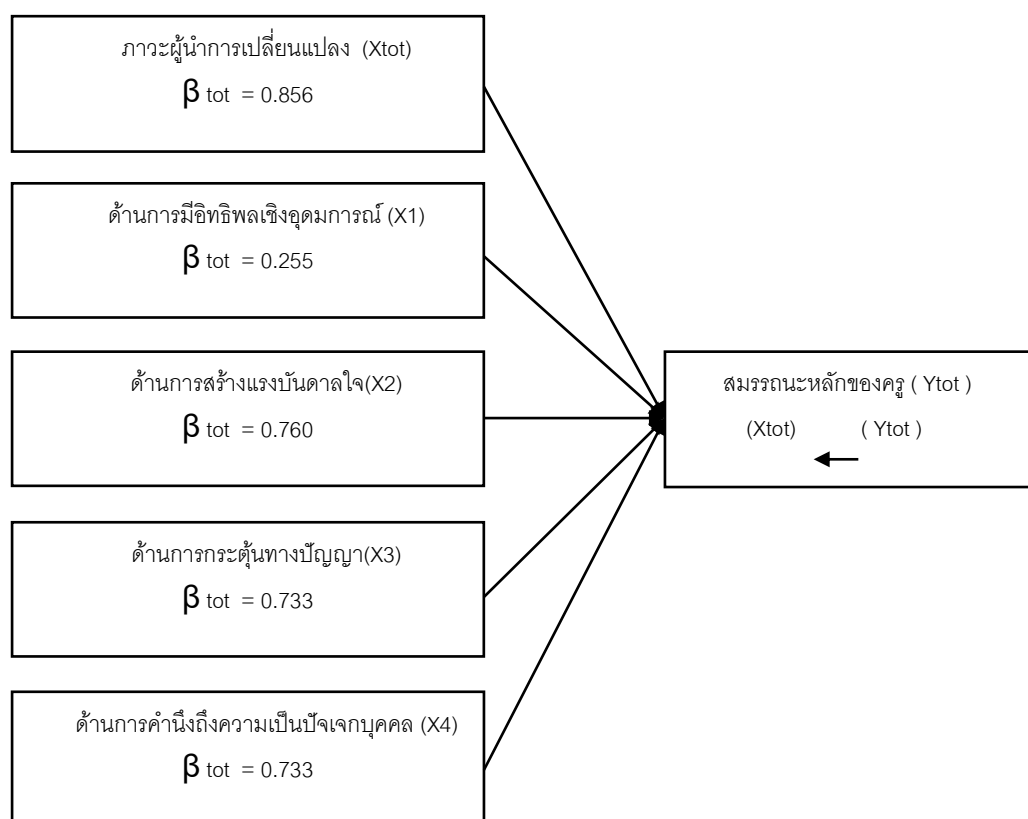
ตัวแปรที่เข้าสมการ	β	S.E. (β)	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	0.671	0.452		1.486	0.142
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Xtot)	0.856	0.110	0.709	8.483	0.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 และ 5 พบว่าตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู (Ytot) คือภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม (Xtot) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.856 และมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย เท่ากับ 0.503 หมายความว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมสามารถทำนายสมรรถนะหลักของครู ได้ร้อยละ 50.30 โดยมีสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ดังนี้

$$Y_{tot} = 0.671 + 0.856X_{tot}$$

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

จากภาพประกอบ 2 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวม ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู
2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพ สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามครูผู้ปฏิบัติการสอน วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 25-35 ปี ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 6 ปี
2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ตามลำดับ
3. สมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รองลงมาคือ ด้านการบริการที่ดี และด้านการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ โดยมีด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน มีค่าน้อยที่สุด
4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทุกด้านที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 50.30 เรียงลำดับตามอิทธิพลของการส่งผลเป็นรายด้านดังนี้ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวมที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 5) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทุกด้านที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยนำมาอภิปรายตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ตามลำดับ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดการอาชีวศึกษากรุงเทพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนด้านสายวิชาชีพเฉพาะทาง ย่อมเป็นที่น่าเชื่อถือได้โดยทั่วไปว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก ในการนำพาและขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จจนมีนักเรียนต้องการเข้าศึกษาเป็นจำนวนมาก และการที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยด้านการกระตุ้นทางปัญญามากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าผู้ตามหรือครูในวิทยาลัยเป็นผู้มีความรู้ สรรณะและวุฒิภาวะในระดับสูง จึงทำให้ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการกระตุ้นทางปัญญาให้ครูตระหนักรู้ และคิดแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นริเริ่มและแก้ปัญหาต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา. (2559) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทุกด้านในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การกระตุ้นสติปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การสร้างแรงบันดาลใจ และการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ และงานวิจัยของกอบศักดิ์ มูลมัย. (2554) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน และงานวิจัยของนฤมล โยคานุกุล. (2554) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านมีพฤติกรรมในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีพฤติกรรมสูงสุดคือ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา รองลงมา คือ ด้านการสร้างบารมี ส่วนด้านที่มีระดับพฤติกรรมต่ำสุด คือ ด้านการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อย่างไรก็ตามยังมียานวิจัยของนรินทร์ ต้นจ้อย. (2553) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก โดยศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 118 คน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ซึ่งจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในด้านการกระตุ้นชาวปัญญามาเป็นอันดับหนึ่ง ยิ่งไปกว่านั้นยังมียานวิจัยของหยาง. (Yingxiu Yang, 2014:279-288) ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสามารถสังเกตเห็นได้จากขั้นตอนของการสร้าง ความคิด การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การแบ่งปันอำนาจ การสร้างความเชื่อถือ และการสะสมประสบการณ์จนประสบความสำเร็จ และงานวิจัยของ Leithwood, Jantzi and Fernandez. (1994) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและความผูกพันต่อ

การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสัมพันธ์กับความผูกพันต่อการเปลี่ยนแปลงของครูพฤติกรรมของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อครูมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อการรับรู้ของครู พบว่า ผลกระทบต่อการปรับปรุงคุณภาพของนักเรียนด้วย หากครูมีความผูกพันมีความพึงพอใจการปฏิบัติงานดี ส่งผลกระทบนักเรียนนั่นเอง ดังนั้น หากจะถามว่า ผู้บริหารมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์หรือไม่ก็อาจได้คำตอบว่า มีแต่ส่งผลกระทบทางอ้อมผ่านตัวแปรตัวอื่น ๆ และมีผลทางบวกและความสัมพันธ์ด้วย ในการศึกษาภาวะผู้นำพฤติกรรมผู้นำตั้งแต่กล่าว มาทั้งหมด ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีผลมากที่สุด Leithwood. (1994:498-518) ได้สรุปว่าการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบต่อการรับรู้ของครูที่เกี่ยวกับ เจื่อนไขของโรงเรียน ความผูกพัน การเรียนรู้ขององค์การ และพบอีกว่าในภาวะผู้นำหลายรูปแบบที่ศึกษามา มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการพฤติกรรมของครูมากที่สุด ส่วน Leithwood & Jantzi. (2000:112-129) ได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยทางอ้อม

2. สมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ที่พบเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูในวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง เป็นครูที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครูซึ่งประกอบด้วยความรู้ ทักษะ ความสามารถและ คุณลักษณะของครูที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพตลอดจนมีความมุ่งมั่นต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานสอน เพื่อให้นักเรียนมีผลลัพธ์ทางการศึกษาเป็นที่ยอมรับ และมีการพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้นเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในบริบทสังคมปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลมาลย์ ไชยศิริ ัญญา. (2559) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลกระทบต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และการบริการที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์. (2556) เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าสมรรถนะครูในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า สมรรถนะครูด้านการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และงานวิจัยของกอบศักดิ์ มูลมัย. (2554) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยิ่งไปกว่านั้นยังมิงานวิจัยของอรรธรณ เสี่ยงสนั่น. (2552) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาสมรรถนะหลักของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลแม่คะ อำเภอดงบัง จังหวัดเชียงใหม่ บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาสมรรถนะหลักของข้าราชการครู โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาบทบาทของผู้บริหารในด้านการส่งเสริม

สนับสนุน ด้านการประสานงาน ด้านการติดตามผล และด้านการให้ขวัญและกำลังใจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของฐนีนและคณะ. (Erik E. J. Thoonen and others, 2011:496-536) เรื่องการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู : บทบาทของการสร้างแรงจูงใจกับครู ปัจจัยด้านองค์การ และการใช้ภาวะผู้นำ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของครูในกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทดลองปฏิบัติจริงและการสะท้อนคิดคือตัวพยากรณ์ประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ ด้านการเรียนการสอน ความรู้สึกของครูว่าตนเองมีประสิทธิภาพจะเป็นปัจจัยที่สร้างแรงบันดาลใจที่สำคัญที่สุด ต่อการปฏิบัติการด้านการเรียนการสอนของครู

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทุกด้านที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 50.30 เรียงลำดับตามอิทธิพลของการส่งผลเป็นรายด้านดังนี้ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวมที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู 5) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงถือเป็นภาวะผู้นำร่วมสมัยที่ผู้บริหารสถานศึกษาพึงนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาในห้วงเวลาการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าครูในวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง เป็นบุคลากรที่มีสมรรถนะเหมาะสมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูและมีความเป็นตัวของตัวเอง ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญกับความเป็นปัจเจกบุคคล และทำให้ครูรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ โดยผู้บริหารทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำ การสนับสนุนและการช่วยส่งเสริมให้ครูก้าวหน้าในการทำงานที่รับผิดชอบ มีสมรรถนะจำเป็นที่สูงขึ้น และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพครู เพื่อจัดให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากที่สุดจนนำไปสู่ผลลัพธ์ทางการศึกษาที่ดีมีคุณภาพให้เกิดกับนักเรียนสืบไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา. (2559) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทุกด้านส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยสามารถร่วมกันทำนายสมรรถนะหลักของครูในภาพรวมได้ ร้อยละ 81.6 เรียงลำดับตามอิทธิพลของการส่งผลเป็นรายด้านดังนี้ 1) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นสติปัญญาส่งผลต่อจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การสร้างแรงบันดาลใจ และการกระตุ้นสติปัญญาส่งผลต่อการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการสร้างแรงบันดาลใจส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ และการสร้างแรงบันดาลใจส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม และ 5) การสร้างแรงบันดาลใจ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลส่งผลต่อการบริการที่ดี และงานวิจัยของจุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์. (2556) เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขอนแก่น เขต 1 มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ได้ร้อยละ 46.1 มี 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัย Erik E. J. Thoonen and others. (2011: 496-536) ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู: บทบาทของการสร้างแรงจูงใจกับครู ปัจจัยด้านองค์การ และการใช้ภาวะผู้นำ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของครูในกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทดลองปฏิบัติจริงและการสะท้อนคิดคือตัวพยากรณ์ประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ ด้านการเรียนการสอน ความรู้สึกของครูว่าตนเองมีประสิทธิภาพจะเป็นปัจจัยที่สร้างแรงบันดาลใจที่สำคัญที่สุด ต่อการปฏิบัติการด้านการเรียนการสอนของครู และยังมีงานวิจัยของ Felton. (1995 : unpagged) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำเพื่อการแลกเปลี่ยนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษากับความพึงพอใจในงานของครู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำเพื่อการแลกเปลี่ยนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษากับความพึงพอใจในงานของครู พบว่า ภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานของครู และ พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาจะมีภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงสูงกว่าผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างไรก็ตามยังมีงานวิจัยที่ไม่สอดคล้องดังเช่นงานวิจัยของ Christopher Day and others. (2016) เรื่องผลกระทบของภาวะผู้นำต่อผลลัพธ์ทางการเรียนของนักเรียน : ผู้นำสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำด้านกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อสร้างความแตกต่างได้อย่างไร ผลการวิจัยพบว่าความสามารถของโรงเรียนในการปรับปรุงและรักษาประสิทธิผลในระยะยาวไม่ได้เป็นผลมาจากรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารแต่เกิดจากความเข้าใจและการวินิจฉัยความต้องการของโรงเรียนและการประยุกต์ใช้คุณค่าทางการศึกษาร่วมกันอย่างชัดเจนและเป็นระบบผ่านความเชื่อมโยงที่หลากหลาย และการสะสมของเวลา และบริบทกลยุทธ์ที่ฝังตัวอยู่ในภารกิจของโรงเรียน วัฒนธรรม และผลสัมฤทธิ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาไปใช้ในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อสมรรถนะหลักของครูให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลจากการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลที่พบว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในทุกด้านไปใช้ประโยชน์ในทางทฤษฎี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการและพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษา ตลอดจนช่วยยกระดับคุณภาพและเติมเต็มศักยภาพ คุณภาพครูให้สามารถส่งมอบคุณค่าที่ดีขึ้นทั้งผลผลิตและบริการให้แก่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลจากการวิจัยที่พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านใดที่เป็นตัวทำนายสมรรถนะหลักของครูไปใช้ประโยชน์ในทางทฤษฎี ในปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริหารของตนเอง ดังเช่นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ สามารถทำนายสมรรถนะหลักของครู วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ได้

ถึงร้อยละ 50.30 ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญต่อการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านดังกล่าวเพื่อเสริมสร้างให้ครูมีสมรรถนะหลักที่ดียิ่งขึ้นและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการนำผลที่ได้มาสร้างเป็นรูปแบบการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานเชิงคุณภาพต่อไป
2. ควรทำวิจัยเชิงเปรียบเทียบเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงการระหว่างสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practice)
3. ควรทำวิจัยเชิงสหสัมพันธ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติตนในการขับเคลื่อน นโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). Roadmap การปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างยั่งยืน (พ.ศ.2558-2569). เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th> เข้าถึงเมื่อ 22 เมษายน 2559.(2558). ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 200/2558 ผลการประชุมสภาการศึกษา 2/2558
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555-2559). การพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อให้อตอบสนองกับการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 11.กรุงเทพฯ: องค์การคำครูสภา.
- กมลมาลย์ ไชยศิริปัญญา. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ .ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2559 . มหาวิทยาลัยศิลปากร
- กอบศักดิ์ มูลมัย. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์. (2556). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นฤมล โยคานุกุล. (2556). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา (การบริหารจัดการคณะสงฆ์) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- นิรันดร์ ตันจ้อย. (2553). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครนายก**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ เอเซีย.
- ยุรพร ศุภรัตน์. (2553). **องค์การเพื่อการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อรรณณ เลียงสนั่น. (2552). **บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาสมรรถนะหลักของข้าราชการครูใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลแม่คะ อำเภอฝาง จังหวัด เชียงใหม่**. การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย.
- Avolio, B. J., & Bass, B. M. (1988). Transformational leadership, charisma and beyond. In J. G. Hunt, B. R. Baliga, H. P. Dachler, & C. A. Schriesheim (Eds.), *Emerging leadership vistas* (pp. 29-50). Lexington, MA: Lexington.
- Day, Christopher and others. (2016). **The Impact of Leadership on Student Outcomes: How Successful School Leaders Use Transformational and Instructional Strategies to Make a Difference**. Educational Administration Quarterly. April 2016. vol. 52. 2.
- Erik E. J. Thoonen and others. (2011). **How to Improve Teaching Practices: The Role of Teacher Motivation, Organizational Factors, and Leadership Practices** . Educational Administration Quarterly. August 2011. vol.47.3.
- Felton,S.L. (1995). **Transactional and Transformational Leadership and Teacher Job Satisfacion**. Dissertation Abstracts International, 67 (7)
- Leithwood, K. , & Steinbach, R. (1994). **Expert problem solving: Evidence from school and district leaders**. Buffalo: SUNY Press
- Yang, Yingxiu. (2014). **Principals' Transformational Leadership in School Improvement**. International Journal of Educational Management. Vol. 28 Iss:3.

E0045: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
วิทยาลัยเทคนิค ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS
ACCORDING TO THE OPINIONS OF THE TEACHERS OF DON MUEANG TECHNICAL
COLLEGE, BANGKOK.

ธัญรัตน์ สุริยวารกุล¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 73 คน จากการสุ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย () ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t – test แบบ Independent และค่า f – test (One - way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ Scheffe’

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (= 4.20) โดยด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านความรู้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะการบริหาร ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครู, คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study and compare teachers' opinions on the characteristics of administrators of Don Muang Technical College, Bangkok. The sample group used in this research was Don Muang Technical College teachers. The sample group used in this research was

Don Muang Technical College teachers, Bangkok. Academic year 2020 total 73 people. The sample size was randomized from the ready-made tables of Krejcie & Morgan and simple random sampling. The research instrument was a questionnaire with a rating scale of 5 levels. The confidence value was .92. The statistics used for data analysis were Percentage, Mean ($\bar{X}$), and Standard Deviation (S.D). And the statistics used to test the hypothesis with t-test and f-test (One - way ANOVA) and tested the double difference using the Scheffe' method.

The research results were found that :

1 . The desirable characteristics of the school administrators according to the opinions of the teachers of Don Mueang Technical College, Bangkok. is at high level ($\bar{X} = 4.20$) in all 5 aspects. The leadership got the highest rating while, The knowledge, personality, virtue ethics, and aspect of administrative skills got high level of rating respectively.

2. The Results of comparing opinions of teachers of different genders. There were opinions on the desirable characteristics of the administrators of the Don Muang Technical College, Bangkok. Not different in both overall and in each aspect.

3 . The results of comparing opinions of teachers with different work experiences. There were teachers' opinions on the desirable characteristics of the administrators of the Don Muang Technical College, Bangkok. They differ both in overall and in each aspect.

Keywords: Teachers' Opinions, Desirable characteristics of the school administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประชาชนทุกอาชีพต้องเผชิญหน้ากับการแข่งขันหลายรูปแบบ ก่อให้เกิดความขัดแย้ง จึงต้องมีกฎเกณฑ์เพื่อควบคุมความประพฤติในการกระทำ เป็นข้อบังคับให้คนในสังคมต้องปฏิบัติ โดยมีครูอาจารย์ที่เป็นชายหรือหญิง เป็นผู้ทำหน้าที่ให้ความรู้แก่เยาวชนนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่จะนำกฎเกณฑ์ไปใช้ให้ถูกต้องในสังคม และเป็นการขจัดปัญหาความเดือดร้อนได้อีกทางหนึ่ง การอบรมสั่งสอนให้เยาวชนเป็นคนดีจะต้องทุ่มเททั้งกำลังกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ อดทนเสียสละ เพื่อให้งานที่รับผิดชอบบรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาไทย ทั้งในด้านสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอภาคกัน ในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาดังกล่าว จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลักการสำคัญดังกล่าว ตรงกับแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนทุกฝ่าย (Education for All) และทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) อันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับกันทั่วโลก (สมชาย จายะภูมิ 2536: 6)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้การผลิตเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ออกสู่สังคม ซึ่งต้องคอยดูแลการปฏิบัติการสอนของครูอาจารย์ ที่จะสร้างคนซึ่งมีสภาพไม่ต่างจากผ้าขาว ให้เป็นผ้าสีที่ดีมีคุณค่า มีสีสันที่สวยงาม ประดับที่ไหนก็สวยงามทุกที่ ฉะนั้นครูที่ทำหน้าเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องมีคุณลักษณะที่ดี ที่จะช่วยกระตุ้นการหล่อหลอมสรรพสิ่งที่มีค่าให้กับเด็กและเยาวชน ผู้บริหารจะต้องสั่งสมความรู้ ประสบการณ์ อุดมการณ์ และความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี แล้วนำไปถ่ายทอดเป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาจะนำไปฝึกฝนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไปในอนาคต (ส้าง บุนนาค. 2536: 2)

ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) ที่เข้มแข็งเป็นผู้จัดการที่เฉียบแหลม เป็นผู้ประสานชุมชนที่ดี เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ที่เชี่ยวชาญ และเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล (รุ่ง แก้วแดง. 2545: 8)

ผู้บริหารที่ดีควรมีคุณลักษณะผู้นำเพื่อกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้ามหากผู้บริหารมีคุณลักษณะผู้นำที่ไม่พึงประสงค์แล้วอาจทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานไม่เกิดผลดี และไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ องค์กรของรัฐหรือเอกชนย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ (อาคม วัดโสง. 2543: 95)

ดังนั้น คุณลักษณะของผู้บริหาร จึงมีความสำคัญสำหรับสถานศึกษา เพราะการบริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการปฏิบัติงาน อันจะนำมาซึ่งผลสำเร็จของการบริหารนั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนอย่างใกล้ชิด และในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูในวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามความต้องการของครูผู้สอนในวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 5 ด้าน คือ 1)ด้านภาวะผู้นำ 2)ด้านบุคลิกภาพ 3)ด้านทักษะการบริหาร 4)ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ5) ด้านความรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งจะนำไปโรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา และให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติ โดยดำเนินการบริหาร เพื่อบริการให้นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจ รวมทั้งบริหารจัดการให้บุคลากรในโรงเรียนมีขวัญกำลังใจ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทำงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ และมีความสุขในการทำงาน ตลอดจนเป็นแนวทางให้ผู้บริหารได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาคุณลักษณะของตนเอง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนางานในวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

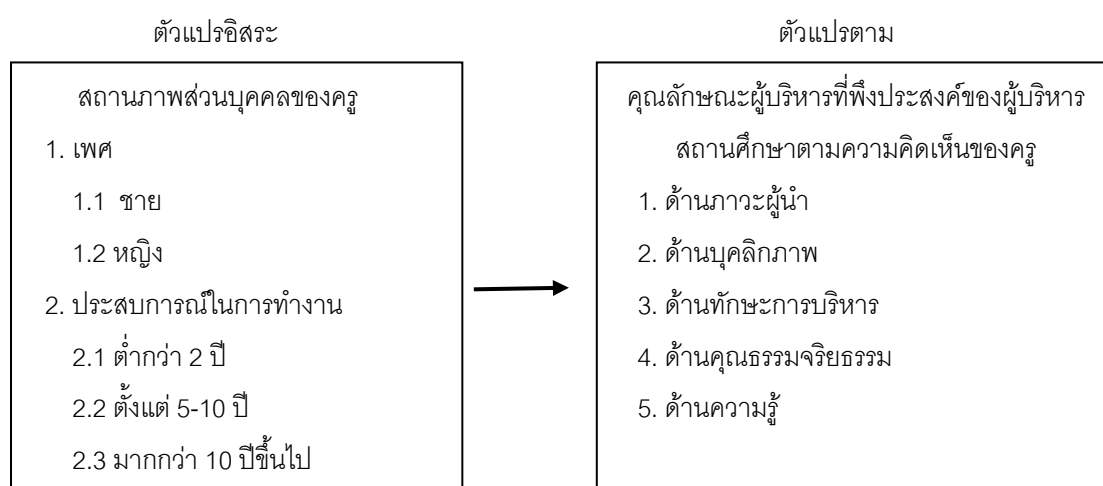
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1. ผลของการศึกษาจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารการศึกษา ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเป็นผู้บริหารโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น
2. ใช้เป็นข้อมูลหรือแนวทางการพัฒนา และปรับปรุงกระบวนการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้พัฒนา ฝึกอบรม และคัดเลือกผู้บริหารโรงเรียนให้เหมาะสมต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กลุ่มครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม 2563

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะการบริหาร ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 73 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลการตรวจสอบแบบสอบถามทั้งฉบับได้ร้อยละ .80 – 1 แสดงว่าข้อคำถามทุกข้อในแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา มีความเหมาะสม และครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา และทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 87 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 73 คน โดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t – test แบบ Independent และค่า f – test (One - way ANOVA) และค่าเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ Scheffe' โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานครจากแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 73 ชุด ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน และนำมาเปรียบเทียบกับสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 1 – 8

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม ความคิดเห็นของครู		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านภาวะผู้นำ	4.24	.28	มาก
2. ด้านบุคลิกภาพ	4.19	.39	มาก
3. ด้านทักษะการบริหาร	4.16	.34	มาก

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม ความคิดเห็นของครู		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.19	.35	มาก
5. ด้านความรู้	4.21	.32	มาก
รวม	4.20	.24	มาก

ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียง 3 อันดับแรกจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .28) รองลงมาคือ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .32) และด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .39) ส่วนด้านทักษะการบริหาร ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .34) มีค่าน้อยที่สุด

ตาราง 2 การเปรียบเทียบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร	เพศ				t	p
	ชาย		หญิง			
	n = 41		n = 32			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านภาวะผู้นำ	4.21	.31	4.27	.25	-.95	.33
2. ด้านบุคลิกภาพ	4.18	.35	4.19	.45	-.12	.90
3. ด้านทักษะการบริหาร	4.12	.31	4.21	.37	-1.13	.25
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.19	.34	4.20	.37	-.15	.87
5. ด้านความรู้	4.21	.30	4.21	.35	-.09	.92
รวม	4.18	.21	4.22	.28	-.59	.55

ผลการวิเคราะห์พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ		ประสบการณ์ในการทำงาน				
ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร	แหล่งความ					
	แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านภาวะผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	.511	2	.256	3.237*	.045
	ภายในกลุ่ม	5.526	70	.079		
	รวม	6.037	72			
2. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.703	2	.852	6.172**	.003
	ภายในกลุ่ม	9.660	70	.138		
	รวม	11.363	72			
3. ด้านทักษะการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	2.026	2	1.013	11.181**	.000
	ภายในกลุ่ม	6.342	70	.091		
	รวม	8.367	72			
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.571	2	.786	7.296**	.001
	ภายในกลุ่ม	7.537	70	.108		
	รวม	9.109	72			
5. ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.029	2	1.015	12.656**	.000
	ภายในกลุ่ม	5.611	70	.080		
	รวม	7.640	72			
รวมทั้ง 5 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.441	2	.720	16.906**	.000
	ภายในกลุ่ม	2.982	70	.043		
	รวม	4.423	72			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.36	4.22	4.12
ต่ำกว่า 5 ปี	4.36	.13368	-.13368**	-.24000**
5-10 ปี	4.22	-.13368**	-	-
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.12	-.24000**	-	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.43	4.11	4.04
ต่ำกว่า 5 ปี	4.43	.31658	-.31658**	-.38833**
5-10 ปี	4.11	-.31658**	-	-
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.04	-.38833**	-	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านทักษะการบริหาร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.42	4.10	3.98
ต่ำกว่า 5 ปี	4.42	.32500	-.32500**	-.44500**
5-10 ปี	4.10	-.32500**	-	-
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	3.98	-.44500**	-	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านทักษะการบริหาร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.43	4.12	4.05
ต่ำกว่า 5 ปี	4.43	.30105	-.30105**	-.37667**
5-10 ปี	4.12	-.30105**	-	-
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.05	-.37667**	-	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านความรู้ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.48	4.09	4.16
ต่ำกว่า 5 ปี	4.48	.38763	-.38763**	-.32500**
5-10 ปี	4.09	-.38763**	-	-
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.16	-.32500**	-	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านความรู้ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .24) โดยด้านภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความรู้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการบริหาร ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

อภิปรายผล

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านภาวะผู้นำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีความคิดว่า ภาวะผู้นำนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์กร ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็น

ระดับโลก ระดับชาติ หรือระดับชุมชน ภาวะผู้นำล้วนมีความสำคัญอย่างมาก เพราะก่อให้เกิดผลที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเจน ผู้นำบางท่านทำให้องค์กรพัฒนาไปอย่างล้ำค่า ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เนื่องชมภู (2559) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอพรหมคีรี สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความเข้าใจและเอาใจใส่เรื่องสวัสดิการของบุคลากร เป็นผู้เตรียมพร้อม โดยศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ตลอดเวลา และมีความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ให้ออกาสผู้อื่นเป็นผู้นำในบางเรื่องบางสถานการณ์

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านบุคลิกภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีความคิดว่า บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ดี โดยเฉพาะความกระตือรือร้นในการทำงานการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเป็น แบบอย่างที่ดี มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง คล่องแคล่วว่องไว วางตัวเหมาะสมถูกกาลเทศะ ใช้วาจาสุภาพทุกสถานที่ ทุกโอกาส มีความกล้าในการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบสูง ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันทนา บุญวรรณ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ และด้านทักษะทางการบริหาร อยู่ในระดับมาก คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีเพศต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน และคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านทักษะการบริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความสามารถในการบริหาร เป็นคุณลักษณะพิเศษโดยเฉพาะสามารถให้เหตุผลในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์กรได้ พิจารณาความดีความชอบของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรมโดยถือผลงานเป็นหลัก มีความสามารถในการตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการได้ทันเหตุการณ์ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ยึดมั่นในหลักการมากกว่าหลักบุคคลมีความสามารถในการทำงานจัดทำนโยบายและแผนงานในการบริหารงานองค์กร และสามารถนำแนวคิดหลักการหรือทฤษฎีทางการบริหารมาประยุกต์ใช้การปฏิบัติงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิรวัฒน์ พิมพ์สอน (2547) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามการรับรู้ของครูและลูกจ้างประจำในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1. ครูเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านและด้านรวม 2. ลูกจ้างประจำเห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมอยู่ในระดับมากในทุกด้านและด้านรวม 3. ครูและลูกจ้างประจำมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้าน ความรอบรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ ด้านบุคลิกภาพ และด้านรวม และ 4. ครูและลูกจ้างประจำมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความเป็นผู้นำ และในด้านทักษะในการบริหารงานด้วย

4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านคุณธรรม จริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีความคิดว่า คุณธรรมจริยธรรม เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคนทุกคนและทุกอาชีพ ปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นเริ่มต้นที่คน การแก้ปัญหาของสังคมในปัจจุบันจึงต้องแก้ไขที่ตัวบุคคล การพัฒนาคนให้มีปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะในการแก้ปัญหาชีวิต ต้องพัฒนาคนทางด้าน จิตใจ ให้มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อโนชา อุณเจริญ (2545) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในการรับรู้ของพนักงานครูเทศบาลเมืองศรีราชา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ ด้านคุณลักษณะการมีคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะการมีวิสัยทัศน์ คุณลักษณะการมีพฤติกรรมผู้นำ คุณลักษณะการมีความรู้ทางด้านวิชาการของโรงเรียน คุณลักษณะการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม คุณลักษณะความเป็นประชาธิปไตย พบว่าคุณลักษณะที่พนักงานครูเทศบาลให้ความสำคัญ คือ คุณลักษณะการมีคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะด้านความยุติธรรม ที่ผู้บริหารมีความต้องการจะให้มีในตัวผู้บริหารมากที่สุด

5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ด้านความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะมีความรู้ที่ ทันสมัย ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความรู้ความสามารถในการนิเทศการศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องงานบริหารงานกลุ่มบริหารงานบุคคล มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารงาน และสามารถปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยพร พันธุ์น้อย (2547) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษตามความคิดเห็นของครู จำนวน 333 คน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะในสภาพปัจจุบันของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านส่วนตัวและครอบครัว ด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านส่วนตัวและครอบครัว ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ ด้านวิชาการ ด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร และด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะในสภาพปัจจุบัน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

6.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการบริหารสถานศึกษาด้านต่างๆเป็นอย่างดี และปฏิบัติกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคทั้งเพศชายและเพศหญิง จึงส่งผลให้ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ไม่

แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ปุณศรีกุล (2544) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑลนครราชสีมาใน 8 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความสามารถ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการปกครอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการบริการสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยจำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑล นครราชสีมาตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = .59) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .62) ด้านการปกครอง ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .59) ด้านการเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .59) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .58) ด้านความสามารถ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .59) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .58) และด้านการบริการสังคม ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .59) ผลการวิจัยพบว่า ข้อ 1.การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑลนครราชสีมา ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน ข้อ 2.การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑลนครราชสีมาตามการรับรู้ของครู จำแนกตามวุฒิกการศึกษาพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการปกครอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่วนด้านความรู้ ด้านความสามารถ ด้านการเป็นผู้นำ และด้านการบริการสังคม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อ 3.การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑลนครราชสีมา ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรู้ ด้านความสามารถ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการปกครอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่วนด้านการบริการสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์ในการทำงานของครูผู้สอนต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ซึ่งมีระยะเวลาในการทำงานแตกต่างกัน ในแต่ละช่วงเวลามีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษา มีผลทำให้ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะการบริหาร ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความรู้ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภดล ศิริโชติ (2545) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ข้อ1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและข้าราชการครูที่เพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อ2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านความรู้ความสามารถทางการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อ3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานและข้าราชการครูมีความเห็นต่อผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในรายด้านและในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อ4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

และข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนด้านบุคลิกภาพและด้านความรู้ความสามารถทางการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1. ด้านภาวะผู้นำ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีความเข้าใจและเอาใจใส่เรื่องสวัสดิการของบุคลากร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเข้าใจและเอาใจใส่เรื่องสวัสดิการของบุคลากรภายในสถานศึกษา
2. ด้านบุคลิกภาพ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความกระตือรือร้นตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ มานะบากบั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความกระตือรือร้น ตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ มานะบากบั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหาภายในสถานศึกษา
3. ด้านทักษะการบริหาร ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถใช้เหตุผลแก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์กรได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เหตุผลแก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์กรได้
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือยึดหลักพรหมวิหารในการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านความเป็นธรรมและเสมอภาค ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมียึดหลักพรหมวิหารในการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา ดำเนินความเป็นธรรมและเสมอภาค
5. ด้านความรู้ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีความรู้ที่ทันสมัย ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ที่ทันสมัย ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยในการบริหารงานด้านต่างๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูผู้สอนตามความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครองวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

เอกสารอ้างอิง

- ชัยพร พันธุ์น้อย. (2547). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู. กาญจนบุรี: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ธวัชชัย ปุณทริกกุล. (2544). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑลนครราชสีมาตามทัศนะของครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- นภดล ศิริโชติ. (2545). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

- นันทนา บุญวรรณ. (2546). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พีรวัฒน์ พิมพ์สอน. (2547). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและลูกจ้างประจำในสังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- รุ่ง แก้วแดง. (2545). การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- สมชาย จายะภูมิ. (2536). บุคลิกภาพกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นสตรีในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- สล้าง บุญนาค. (2536). คู่มือตำรวจ. กรุงเทพฯ: กองบัญชาการการศึกษา กรมตำรวจ.
- เสาวลักษณ์ เนื่องชมภู. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. สารนิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อาคม วัดไธสง. (2543). การพัฒนาสู่ความเป็นผู้นำ. เอกสารงานบริหารสัมพันธ์ ครั้งที่ 18 ปีที่ 1: โรงพิมพ์มิตรภาพ.
- อโนชา อุ๋นเจริญ. (2545). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของพนักงานครูเทศบาลเมืองศรีราชา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

E0046: แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด

WORK PERFORMANCE MOTIVATIONS OF TEACHERS IN ISLAND AREA SCHOOLS, TRAT PROVINCE

สิทธิพงษ์ หมั่นมาก¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนา²

¹ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำนวน 115 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน ผลปรากฏดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ, ด้านงานที่ได้รับมอบหมาย และด้านสถานภาพในองค์กร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: แรงจูงใจ, การปฏิบัติงาน

Abstract

The objectives of this research were to study and to compare motivation for the performance of teachers in island area school, Trat province, classified by gender and work experience. The sample used in this research were 115 teachers in Island area school, Trat province. Research instruments was 5-level Rating Scale of questionnaire which reliability was .91 The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results were as follows:

1. Performance motivation of teachers in island area schools, Trat province, in overall and in each aspect were at a high level.

2. A comparison of the motivation for performance of teachers in schools in Trat Island, classified by gender and work experience.

2.1 Performance Motivation of teachers in island area schools, teachers of different genders, in overall and in each aspect were no different.

2.2 Performance Motivation of teachers in island area schools, teachers of different work experiences, in overall was statistically significant different at the .05 level. When considering each aspect, it was found that teachers of different work experiences, motivation for performance in aspect of Nature of Work Performed, Job Responsibilities and Organization Status were statistically significant different at the .05 level. As for the other aspect were no different.

Keywords: Motivation, Performance

บทนำ

องค์การทุกองค์การไม่ว่าจะเป็นองค์การของภาครัฐ หรือของภาคเอกชนส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดก็คือ คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การนั้น ๆ เพื่อให้งานที่ปฏิบัติเกิดผลสำเร็จและมีความสุขในการทำงาน ให้งานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยทั่วไปผู้ใดที่มีความสุขและมีแรงจูงใจในชีวิตก็จะเหมือนกับว่าคนคนนั้นมีดอกไม้อยู่บนใบหน้า และในจิตใจทำให้คนคนนั้นมีพลังและมีชีวิตชีวาสดชื่นรื่นเริงแต่ถ้าขาดแรงจูงใจ คนคนนั้นก็มักจะหดหูเศร้าหมองและไร้พลังในการทำงาน ในองค์การก็เช่นเดียวกัน ถ้าพนักงานในองค์การมีความสุข มีแรงจูงใจในการทำงาน พนักงานในองค์การเหล่านั้นก็จะมีประสิทธิภาพในการทำงาน ตั้งอกตั้งใจในการทำงาน รักงานและอยากจะทำงานนั้นให้สำเร็จลงด้วยดี แต่ถ้าขาดแรงจูงใจในการทำงานก็อาจเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนการทำงานในรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น ไม่ตั้งใจทำงานทำงานผิดพลาดเสียหายหรือขาดงาน หยุดงานบ่อย ๆ แรงจูงใจในการทำงานจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการปฏิบัติงาน แรงจูงใจจะทำให้คนมีพลัง มีความหวังและมีความสุขทั้งชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงานด้วย (ธีรดา ไชยบรรดิษฐ์, 2562)

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิต มีจิตใจ มีอารมณ์และความต้องการ ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจและแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงานในการบริหารงานองค์การที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรจะต้องมีแรงจูงใจในการทำงาน มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ด้วยเหตุนี้ทุกองค์การจึงต้องการให้บุคลากรของตนเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ และสิ่งที่จะทำให้บุคลากรในองค์การปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและทุ่มเทให้กับงานอย่างเต็มที่นั่นก็คือ แรงจูงใจในการทำงาน การสร้างแรงจูงใจนี้จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงานขององค์กรหรือหน่วยงาน เราจึงให้ความสำคัญต่อบุคลากรในองค์กร ด้วยการสร้างแรงจูงใจในด้านต่าง ๆ เพื่อจะช่วยให้ประโยชน์ต่อบุคลากรที่จะปฏิบัติงานให้องค์กร (สมพร สุทัศนีย์, 2551) การที่องค์กรจะผลักดันและกระตุ้นให้พนักงานในองค์การทำงานกันอย่างขยันขันแข็ง รวมถึงทุ่มเทแรงกาย แรงใจให้กับองค์กรอย่างเต็มที่ เพื่อจะมีส่วนผลักดันให้องค์กรเจริญก้าวหน้า จะต้องทำให้พนักงานรู้สึกว่าเขาเป็นผู้มีคุณค่า องค์กรให้บรรลุปเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้คือ ทฤษฎีการบุคคล ที่เป็นตัวขับเคลื่อนธุรกิจที่สำคัญที่สุดในองค์กร และองค์กรจะต้องอาศัยการสร้าง

แรงจูงใจ (ภาคิน ศรีสังข์งาม. 2556) การที่จะให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือผู้บริหารและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องทำให้ครูเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานของครูเหล่านั้นมีประสิทธิภาพ คือ ลักษณะของกระบวนการจูงใจของคนซึ่งมีความต้องการ (Need) การนำไปสู่การจูงใจ (Motivation) จึงทำให้เกิดการปฏิบัติงาน (Action) จากความต้องการของคนจะนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (จักรกฤษณ์ ตระกูลอินทร์. 2554) แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ถือเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญอย่างมากที่จะส่งผลต่อการทำงานของบุคคลในองค์กรใดองค์กรหนึ่ง และยังถ้าได้รับผลตอบแทนอย่างที่ต้องการตามความเหมาะสมในแต่ละด้านแล้วจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรในองค์กรได้อย่างแท้จริง เพราะทุกคนจะมีกำลังใจ พุ่มพวงกาย แรงใจในการทำงานเพื่อให้ผลงานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้การดำเนินการขององค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ (อริยธรรมา วงศ์ใหญ่. 2558)

โรงเรียนในพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด คือ โรงเรียนในอำเภอเกาะช้างและอำเภอเกาะกูด จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านคลองพร้าว 2) โรงเรียนอนุบาลเกาะช้าง 3) โรงเรียนบ้านบางเบ้า 4) โรงเรียนวัดรัชชคามาตทวิป และ 5) โรงเรียนวัดสลักเพชร 6) โรงเรียนเกาะช้างวิทยาคม 7) โรงเรียนบ้านคลองเจ้า 8) โรงเรียนบ้านอ่าวพร้าว 9) โรงเรียนอนุบาลเกาะกูด 10) โรงเรียนบ้านเกาะหมาก (สถิตยสุทธีวงษ์) 11) โรงเรียนเกาะกูดวิทยาคม แต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันทั้งด้านที่อยู่ ขนาดพื้นที่ สภาพแวดล้อม แต่โรงเรียนทั้งหมดอยู่ในพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศที่เป็นเกาะ มีน้ำล้อมรอบ มีลักษณะตัดขาดจากแผ่นดิน อีกทั้งเป็นพื้นที่เสี่ยงภัย มีการคมนาคมที่ยากลำบาก การเดินทางต้องไปทางเรือโดยสารเท่านั้น ซึ่งการเดินทางจะยากลำบากมากขึ้นในช่วงฤดูฝนและช่วงที่มีพายุ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประสบปัญหาในการเดินทาง และการดำรงชีวิตที่มีค่าครองชีพค่อนข้างสูง ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน มีการโยกย้ายบ่อย เกิดปัญหาขาดแคลนครู ขาดความต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนั้น นักเรียนยังมีความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด เพื่อได้รับทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาแรงจูงใจในการทำงานของครู เพื่อจะนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารนำไปใช้ในการสร้างแรงจูงใจซึ่งเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมในทางบวก ที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

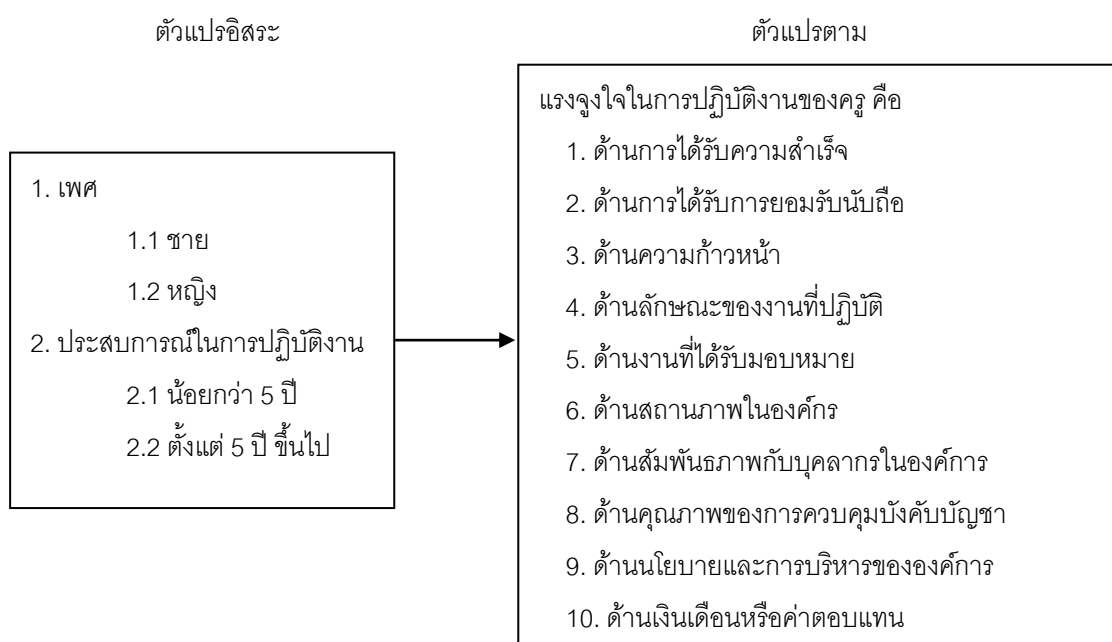
1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในการทำงานและสถานศึกษาสามารถนำข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ตามทฤษฎีของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer, 1972) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนในพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม 2563

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .91

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรเป็นครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 158 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Mogan, 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 115 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ t-test

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการได้รับความสำเร็จ	4.11	.56	มาก	5
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	3.96	.65	มาก	8
3. ด้านความก้าวหน้า	4.04	.60	มาก	6
4. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	4.16	.61	มาก	4
5. ด้านงานที่ได้รับมอบหมาย	4.25	.50	มาก	2
6. ด้านสถานภาพในองค์กร	4.25	.69	มาก	2
7. ด้านสัมพันธ์ภาพกับบุคคลในองค์กร	4.27	.63	มาก	1
8. ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา	3.77	.69	มาก	9
9. ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร	4.20	.53	มาก	3
10. ด้านเงินเดือนหรือค่าตอบแทน	4.03	.68	มาก	7
รวม	4.10	.46	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .46) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจาก

ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพกับบุคคลในองค์กร ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .63) รองลงมาคือ ด้านสถานภาพในองค์กร ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .69) ด้านงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .50) ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .53) ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .61) ด้านการได้รับความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = .56) ด้านความก้าวหน้า ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .60) ด้านเงินเดือนหรือค่าตอบแทน ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .68) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .65) และด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .69) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ผลปรากฏดังตาราง 2 ถึงตาราง 3

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการได้รับความสำเร็จ	4.12	.55	4.09	.56	.29	.87
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	3.92	.71	3.97	.61	-.39	.84
3. ด้านความก้าวหน้า	4.07	.56	4.01	.62	.52	.42
4. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	4.15	.64	4.16	.59	-.08	.55
5. ด้านงานที่ได้รับมอบหมาย	4.21	.54	4.26	.48	-.41	.31
6. ด้านสถานภาพในองค์กร	4.23	.79	4.26	.62	-.23	.60
7. ด้านสัมพันธภาพกับบุคคลในองค์กร	4.20	.63	4.31	.62	-.89	.77
8. ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา	3.73	.67	3.78	.69	-.41	.41
9. ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร	4.12	.59	4.24	.48	-1.18	.50
10. ด้านเงินเดือนหรือค่าตอบแทน	4.03	.71	4.02	.66	.04	.67
รวม	4.07	.45	4.10	.46	-.32	.39

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	ประสบการณ์ในการทำงาน				t	sig
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการได้รับความสำเร็จ	4.11	.63	4.10	.44	.03	.08
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	3.95	.70	3.98	.56	-.26	.75
3. ด้านความก้าวหน้า	4.02	.66	4.07	.50	-.45	.13
4. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	4.13	.70	4.21	.44	-.75*	.02
5. ด้านงานที่ได้รับมอบหมาย	4.25	.56	4.24	.41	.02*	.01
6. ด้านสถานภาพในองค์กร	4.28	.78	4.22	.51	.48*	.01
7. ด้านสัมพันธภาพกับบุคคลในองค์กร	4.22	.69	4.34	.51	-.99	.06
8. ด้านคุณภาพของการควบคุมบังคับบัญชา	3.72	.71	3.84	.65	-.95	.50
9. ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร	4.17	.58	4.24	.44	-.65	.10
10. ด้านเงินเดือนหรือค่าตอบแทน	3.97	.74	4.12	.58	-1.12	.87
รวม	4.01	.52	4.13	.34	-.71*	.03

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านงานที่ได้รับมอบหมาย และด้านสถานภาพในองค์กร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ทั้งภาพรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ, ด้านงานที่ได้รับมอบหมายและด้านสถานภาพในองค์กร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีข้อค้นพบที่นำมาอภิปรายผล ในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ในภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิไล ลำสิงห์ (2550: 95) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ปฏิบัติการสอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตราด พบว่าครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอมร ชูรักษ์ (2554) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่าครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธมลวรรณ นาวาเจริญ (2556) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเครือข่ายการศึกษาวังจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่าครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุษบา เชิดชู (2556) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อันดับแรก คือ ด้านความสำเร็จในการทำงานของบุคคล

2. การเปรียบเทียบ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ผลปรากฏดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ทั้งภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภาพ กันธิมา (2550) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงกมล อุบลศรี (2554) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ผลการศึกษาค้นพบว่า พบว่า ความแตกต่างด้านเพศ มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานที่ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภินันท์ รัชดาจ้าย (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปองน้ำร้อน พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลปองน้ำร้อนที่มีเพศ ต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ,ด้านการได้รับผิดชอบต่องาน และด้านสถานภาพในองค์กร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง

เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ รสชื่น (2544) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี พบว่าการศึกษากิจการปฏิบัติงานของข้าราชการครูจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเวียงพิงค์ แสงอาด (2556) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์กรุงเทพมหานคร สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่าเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ความรู้สึกประสบความสำเร็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอมร ชูรักษ์ (2554) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่าครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ผู้บริหารควรมอบหมายงานสำคัญอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานในหน้าที่ ให้ครูได้ปฏิบัติเสมอเพื่อให้ครูได้แสดงศักยภาพภาพอย่างเต็มที่ ที่เหมาะสมกับบุคลิกและความถนัด ผู้บริหารควรแสดงความชื่นชมยินดีในผลงานและความสามารถทำให้ครูเกิดความภาคภูมิใจมีกำลังใจ ส่งผลในการกระตุ้นแรงจูงใจให้ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

2. ด้านการได้รับผิดชอบต่องาน ผู้บริหารควรให้ความไว้วางใจในการแต่งตั้งครูให้เป็นหัวหน้างานตามความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียนและให้อำนาจการตัดสินใจแก่ครูที่รับผิดชอบภายในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนและตรงกับความสามารถ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด

เอกสารอ้างอิง

- จักรกฤษณ์ ตระกูลอินทร์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณัฐวุฒิ รสชื่น. (2544). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแก่งหางแมว จันทบุรี. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ธมลวรรณ นาวาเจริญ. (2556). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเครือข่ายการศึกษาวังจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรดา ไชยวรรดิษฐ์. (2562). แรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- บุษบา เติตชู. (2556). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหล่ง จังหวัดจันทบุรี. สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงกมล อุบลศรี. (2554). แรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ภาคิน ศรีสังข์งาม. (2556). แรงจูงใจที่มีผลต่อผลผลิตในการดำเนินงานขององค์กร : กรณีศึกษา กองบังคับการตำรวจภูธร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ภินันท์ รัชดาจ่าย. (2555). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิลัย ล่าสิงห์. (2550). การใช้อำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอน โรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรstadt. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เวียงพิงค์ แสงอาจ. (2556). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนปิบูลประชาสรรค์กรุงเทพมหานคร สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพร สุทัศน์ย์. (2542). มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภพ กันธิมา. (2550). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาโรงเรียนพื้นที่เกาะ พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- อมร ชูรักษ์. (2554). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อริญญา วงศ์ใหญ่. (2558). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ.

C. P. Alderfer. (1972). *Existence Relatedness and Growth : Human need in Organization Settings*. New York : Free Press)

Krejcie R. V. & Morgan D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. pp. 607-610

E0047: สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

THE USING LEARNING RESOURCES OF TEACHER IN TUBTIMSIAM NETWORK SCHOOL UNDER THE TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

กิตติกร มูลประสิทธิ์¹ พรพิมล ประวิติรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และ 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ด้านการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม ปีการศึกษา 2563 จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test (Independent Samples Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ด้านการสอน ผลปรากฏดังนี้
 - 2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนที่ต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทอื่น ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สภาพการใช้, แหล่งเรียนรู้

Abstract

The objectives of this study were to study and to compare The Using Learning Resources of Teacher in Tubtimsiam Network School under Trat Primary Educational Service Area Office classified by gender, education level and teaching experience. The samples used in this study were 108 Teachers in Tubtimsiam Network School. The instrument used for data collection was a 5-level questionnaire which reliability was 0.87. The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results were as follows:

1. The Using Learning Resources of Teacher in Tubtimsiam Network School under the Trat Primary Educational Service Area Office, in the overall was high level.

2. The results of comparison on the Using Learning Resources of Teacher in Tubtimsiam Network School classified by gender, education level and teaching experience, as follows:

2.1 The Using Learning Resources of Teacher classified by gender, in the overall and in the aspect were no different.

2.2 The Using Learning Resources of Teacher classified by level of education, in the overall and in the aspect were no different.

2.3 The Using Learning Resources of Teacher classified by teaching experience, in the overall was statistically significant different at the 0.5 level. When considering each aspect, it was found that the Using Learning Resources of Teacher in the aspect of the individual learning resource was statistically significant different at the 0.5 level. The using learning resource on the other types were no different.

Keywords: Teachers' Using, Learning Resources

บทนำ

ตามแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) การศึกษาเป็นกระบวนการให้และการรับความรู้ประสบการณ์ การปรับเปลี่ยนทัศนคติการสร้างจิตสำนึกการเพิ่มพูนทักษะ การทำความเข้าใจให้กระจ่าง การอบรมปลูกฝังค่านิยม การถ่ายทอดศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของสังคม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้บุคคลมีความเจริญก้าวหน้าทางปัญญา มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีค่านิยมที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและที่สำคัญการศึกษาเป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การศึกษาจะช่วยยกระดับคุณภาพประชากรของชาติให้มีคุณภาพ สอดคล้องตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาค้นหาความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ดังกล่าว ดังนั้น ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม

มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข ในสังคม” และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับ ความต้องการของการพัฒนาประเทศที่มุ่งหวังให้กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ การแข่งขันของประเทศ และมีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพ และด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง หากประเทศมีการ เปลี่ยนแปลงนโยบาย สภาพของสังคม เศรษฐกิจและการเมืองการจัดการศึกษา ของประเทศก็จะต้องมีการ เปลี่ยนแปลงตามไปด้วยแนวทางในการจัดการศึกษาในแต่ละประเทศจึงแตกต่างกันตามความเชื่อแนวคิด และ ปรัชญาการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ในมาตรา 4 ได้บัญญัติ ความหมายของการศึกษาไว้ว่า “เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการ ถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ ความรู้ขึ้นจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม และการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต” และหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ได้ระบุไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” และมาตรา 24 (5) ได้ระบุว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ” นอกจากนี้ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) ได้เสนอกรอบแนวทางการปฏิรูป การศึกษา โดยศึกษาประเด็นปัญหาเป็นหลักในการศึกษาและการเรียนรู้ที่ยึดโยงกัน และเน้นการปรับปรุงแก้ไขอย่าง เป็นระบบ มิใช่เพียงจุดใดจุดหนึ่งแยกจากกันตั้งแต่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนไทยยุคใหม่ ปรับกระบวนการทัศน์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และ บุคลากรทางการศึกษาให้สามารถเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภท ให้ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ สำหรับการศึกษาและเรียนรู้ทั้งในระบบ นอกกระบวน และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและมีคุณภาพ จึงกำหนดแนว ทางการปฏิรูปโดยมีมาตรการหลักคือ รมว.ศ.ให้คนไทยมีนิสัยรักการอ่านเป็นวาระแห่งชาติและส่งเสริมให้มีการผลิต สื่อที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสม โดยผ่านมาตรการการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อ การศึกษาและเรียนรู้ การพัฒนาห้องสมุดชุมชนให้กระจายอย่างทั่วถึงในลักษณะห้องสมุดมีชีวิต และการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลายมีคุณภาพ และกระจายอย่างทั่วถึง เช่น ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์ การศึกษาตลอดชีวิต พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ อุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น เพื่อเปิดโอกาสการศึกษาและเรียนรู้ที่มี คุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ 2554: 13)

แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมช่วยกระตุ้นให้เกิดความใคร่รู้ โดยมีการปฏิสัมพันธ์กับสื่อการสอนที่ หลากหลาย ไม่ได้จำกัดโดยเฉพาะแต่การเรียนการสอนในห้องเรียน และครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงเท่านั้น การจัด กระบวนการการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ให้ลึกซึ้งขึ้น มีการคิดวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลสะท้อนความคิดเห็นจากการเรียนรู้

กระตุ้นมุ่งเน้นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็นผลักดันให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2554: 237)

จากสภาพของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ในการพัฒนาการศึกษาและสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ได้ประสบปัญหาขาดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ดี ส่งผลให้การใช้สื่อ อุปกรณ์ไม่คุ้มค่าซึ่งทำให้การเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ และยังพบว่าครูยังขาดความรู้และทักษะในการผลิตและพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพ ขาดการประสานงานและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารแหล่งเรียนรู้สำหรับบริการแก่สังคมอย่างหลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการ (รายงานการใช้แหล่งเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม 2562)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ ไปเป็นแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ด้านการสอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ครูได้รับทราบถึงสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อครูจะได้นำข้อมูลพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง และการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ทำให้ครูได้รับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพศ
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
2. ระดับการศึกษา
 - 2.1 ปริญญาตรี
 - 2.2 สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ด้านการสอน
 - 3.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล
2. แหล่งเรียนรู้ประเภททรัพยากรธรรมชาติ
3. แหล่งเรียนรู้ประเภทวัตถุและสถานที่
4. แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00 และมีค่าอำนาจจำแนกโดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .25 - .77

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน โดยวิธีการแบ่งชั้น (Simple Random Sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน คือ t-test

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใน 4 ด้าน 1. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล 2. แหล่งเรียนรู้ประเภททรัพยากรธรรมชาติ 3. แหล่งเรียนรู้ประเภทวัตถุและสถานที่ 4. แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ ผลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่าย สถานศึกษาทับทิมสยาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล	3.75	0.52	มาก	4
2. แหล่งเรียนรู้ประเภททรัพยากรธรรมชาติ	4.42	0.38	มาก	2
3. แหล่งเรียนรู้ประเภทวัตถุ และสถานที่	3.81	0.56	มาก	3
4. แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ	4.47	0.39	มาก	1
รวม	4.11	0.30	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทัพบกสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามอันดับแรก คือ แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.39) แหล่งเรียนรู้ประเภททรัพยากรธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.38) และแหล่งเรียนรู้ประเภทวัตถุ และสถานที่ ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ

การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทัพบกสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ด้านการสอน ผลปรากฏดังตาราง 2-4

ตาราง 2 การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทัพบกสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูใน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทัพบก สยาม	เพศชาย		เพศหญิง		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล	3.76	0.49	3.73	0.54	0.314	0.142
2. แหล่งเรียนรู้ประเภท ทรัพยากรธรรมชาติ	4.40	0.39	4.43	0.38	-0.343	0.562
3. แหล่งเรียนรู้ประเภทวัตถุ และ สถานที่	3.81	0.54	3.82	0.59	-0.104	0.200
4. แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ	4.46	0.35	4.48	0.42	-0.298	0.237
โดยรวม	4.11	0.26	4.12	0.34	-0.118	0.64

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล แหล่งเรียนรู้ประเภททรัพยากรธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ประเภทวัตถุ และสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทัพบกสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูใน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทัพบก สยาม	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล	3.75	0.53	3.74	0.48	0.046	0.493
2. แหล่งเรียนรู้ประเภท	4.41	0.39	4.43	0.37	-0.191	0.849

ทรัพยากรธรรมชาติ

ตาราง 3 (ต่อ)

สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูใน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทัพบทิม สยาม	ปริญญาดรี		สูงกว่าปริญญาดรี		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
3. แหล่งเรียนรู้ประเภทวัตถุ และ สถานที่	3.85	0.57	3.69	0.52	1.180	0.729
4. แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ	4.44	0.40	4.59	0.35	-1.514	0.555
โดยรวม	4.11	0.31	4.11	0.28	0.021	0.402

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล แหล่งเรียนรู้ประเภททรัพยากรธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ประเภทวัตถุ และสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทัพบทิมสยามสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด รวบรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ด้านการสอน

สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูใน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทัพบทิม สยาม	น้อยกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล	3.87	0.59	3.66	0.44	2.026*	0.004
2. แหล่งเรียนรู้ประเภท ทรัพยากรธรรมชาติ	4.47	0.40	4.38	0.37	1.229	0.531
3. แหล่งเรียนรู้ประเภทวัตถุ และ สถานที่	3.86	0.60	3.78	0.54	0.750	0.179
4. แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ	4.51	0.40	4.45	0.38	0.781	0.871
โดยรวม	4.18	0.36	4.07	0.25	1.786*	0.010

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนที่ต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทอื่น ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ด้านการสอน ผลปรากฏดังนี้
 - 2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนที่ต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนต่างกัน มีสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทอื่น ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ขออภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม มีทักษะในการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การใช้แหล่งเรียนรู้ยังไม่ได้ อยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากยังมีครูอีกจำนวนหนึ่งที่ยังขาดทักษะในการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของเปรมฤดี ช่วยเพชร (2555: 81) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้แหล่ง

เรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอน ของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ ทองสมุทร (2558: 77) ที่ศึกษาเรื่องสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาเครือข่ายชนวนนิพันธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ รวีภัทร วงศ์สรรพคร (2555: 87) ที่ศึกษาเรื่อง สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลตำบล จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลตำบล จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ด้านการสอน พบว่า

2.1 การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจาก ครูที่มีเพศชายและครูที่มีเพศหญิงมีทักษะในการใช้แหล่งเรียนรู้ และมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ใกล้เคียงกัน จึงใช้แหล่งเรียนรู้ที่ไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ เปรมวดี ช่วยเพชร (2555: 85) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตาม เพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับวิจัยของ ประดิษฐ์ อุดา (2548: 153) ที่ศึกษาเรื่อง แหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร จำแนกตาม เพศ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับวิจัยของ สมศักดิ์ ทองสมุทร (2558: 80) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายฉนวนนิพนธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตาม เพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และครูที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ ในการใช้แหล่งเรียนรู้ที่ใกล้เคียง อาจเนื่องมาจากครูได้รับการพัฒนาทักษะในการใช้แหล่งเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สมศักดิ์ ทองสมุทร (2558: 80) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายฉนวนนิพนธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ไม่แตกต่างกัน รวมทั้งสอดคล้องกับวิจัยของ ธีรยุทธ ลิขสวัสดิ์ (2553) ได้ศึกษา สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนประกอบการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับวิจัยของ วริพร มณีวรรณ (2548: 70) ที่ศึกษาเรื่อง การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนประกอบการจัดการเรียนรู้ปัญหาอุปสรรคและเปรียบเทียบการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนประกอบการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนประกอบการจัดการ เรียนรู้โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ด้านการสอน พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนต่างกัน มีทักษะในการใช้แหล่งเรียนรู้ที่ต่างกัน ซึ่งมีการบรรจุข้าราชการครูรุ่นใหม่ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนน้อยกว่า 10 ปี จะมีทักษะในการใช้แหล่งเรียนรู้ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป อาจเนื่องมาจากครูสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้มากขึ้น ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ เปรมวดี ช่วยเพชร (2555: 81) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังไม่สอดคล้องกับวิจัยของ สมศักดิ์ ทองสมุทร (2558: 81) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษา การใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายฉนวนนิพนธ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับวิจัยของ ประสิทธิ์ สุนนทะราช (2550: 68) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ระดับช่วงชั้นที่ 3 ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า โดยจำแนกตามประสบการณ์ด้านการสอน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้และ รุปเป็นข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

ควรส่งเสริมให้ครูได้เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนใช้แหล่งเรียนรู้นอก สถานศึกษาประเภทบุคคลและส่งเสริมให้ครูมีการจัดการประชุมชี้แจง/อบรมให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาในการใช้ แหล่งการเรียนรู้ประเภทบุคคล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการใช้แหล่งเรียนรู้ของครู ในศูนย์เครือข่าย สถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนพัฒนาการศึกษาของ กระทรวง**

ศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 3).** กรุงเทพฯ:

บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545.** กรุงเทพฯ: โรง

พิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554.** กรุงเทพฯ: โรง

พิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ประติษฐ์ อุดม. (2548). **แหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด**

มุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: บัณฑิต

วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ประสิทธิ์ สุนนทะราช. (2550: 63). **การศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับช่วงชั้นที่ 3 ของครูในโรงเรียนสังกัด

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เปรมวดี ช้วยเพชร. (2555). การศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอนของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วิพร มณีวรรณ. (2548). การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนประกอบการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. นครศรีธรรมราช: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช.
- รวิภัทร วงศ์สรครกร. (2555). สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดเทศบาลตำบล จังหวัดเชียงราย. สารนิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม. (2562). รายงานการใช้แหล่งเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิม สยาม. ตราด: ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด.
- สมศักดิ์ ทองสมุทร. (2558). การศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน ประถมศึกษาเครือข่ายฉนวนนิพนธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

E0048: ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียน โรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

THE OPINIONS OF STUDENT PARENTS TOWARDS PROMOTION MORAL TO STUDENTS AT WATWANG SCHOOL UNDER THE TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

กมลวรรณ บุญรุ่ง¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศและอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก
2. ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนด้านความสะอาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนด้านความมีน้ำใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การส่งเสริมคุณธรรมนักเรียน

Abstract

The objectives of this research were to study and to compare the opinions of students parents towards students moral promotion of Watwang School under Trat primary educational service area office, classified by gender and occupation. The samples were 155 students' parents of Wat Wang School. Research instrument used in this research was 5 levels Rating Scale of questionnaire which reliability was .93. The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The results were as follows:

1. The opinions of students parents towards students moral promotion of Watwang School under Trat primary educational service area office, in the overall and in each aspect were at a high level.

2. The opinions of students parents towards students moral promotion of Watwang School under Trat primary educational service area office classified by gender, in the overall was no different. When considering each aspect, it was found that the opinions of students parents in the aspect of the cleanliness was statistically significant different at the .05 level. The opinions of students parents towards students moral promotion on the other aspects were no different.

3. The opinions of students parents towards students moral promotion of Watwang School under Trat primary educational service area office classified by occupation, in the overall was no different. When considering each aspect, it was found that the opinions of students parents in the aspect of the kindness was statistically significant different at the .01 level. The opinions of students parents towards students moral promotion on the other aspects were no different.

Keywords: Opinions, Students moral promotion

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาของชาติเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนจึงมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เด็กและเยาวชนของชาติเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องกับที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 สำหรับเป็นเครื่องมือในการกำกับการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ โดยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานเพื่อสร้างผลผลิตผลลัพธ์ให้เกิดกับผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ซึ่งจุดเด่นประการหนึ่งของแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับนี้คือในส่วนของเป้าหมายด้าน

คุณภาพที่ได้ให้ความสำคัญต่อระดับความสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับความสำเร็จที่ชัดเจนในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นพลเมืองของผู้เรียน เพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนตามแผนฯ ดังกล่าว มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 นอกจากนี้ แผนพัฒนาการศึกษาฯ ดังกล่าว ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ไว้หลายประการ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและให้บรรลุผลสำเร็จต่อคุณภาพของผู้เรียน โดยในส่วนของยุทธศาสตร์ที่สนองต่อพันธกิจด้านการยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ/ประเภทสู่สากลได้มีการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ที่ 1: ยุทธศาสตร์ พัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและกำหนดตัวชี้วัด “ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาที่มีคุณธรรม จริยธรรม” เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการบรรลุผลสำเร็จ ภายใต้แผนพัฒนาการศึกษาฯ ฉบับนี้

คุณธรรมจริยธรรมนับเป็นกลไกของสังคมที่ทำหน้าที่เป็นบรรทัดฐานของความประพฤติเป็นสิ่งที่กำหนดว่าอะไรควรประพฤติปฏิบัติและจะต้องปลูกฝังให้กับคนในสังคม เพราะหากคนในสังคมเป็นคนดีแล้ว สังคมก็จะมีความสุขแต่ถ้าคนในสังคมไม่ดีก็必将มีความวุ่นวายเดือดร้อน ฉะนั้นแล้วคุณธรรมจริยธรรมจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยในการเตือนสติการกระทำของมนุษย์ให้มีรูปแบบ การดำเนินชีวิตเป็นไปทิศทางที่ถูกต้อซึ่งสอดคล้องกับสังคมโดยสังคมใดมีผู้ที่มีคุณธรรมอยู่เป็นจำนวนมากสังคมนั้นย่อมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (พรพิทักษ์ เหมบาลย์ และวรรณพล พิมพ์สาส์. 2563: 66)

โรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นโรงเรียนขยายโอกาส จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนทั้งหมด 260 คน มีครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 17 คน เนื่องจากเป็นโรงเรียนขยายโอกาส การรับนักเรียนเข้าเรียนทางโรงเรียนจะไม่สามารถคัดนักเรียนหรือเลือกรับนักเรียนที่มีความพร้อมทุกด้านได้ นักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้ามาเรียนจะเป็นนักเรียนที่สอบเข้าเรียนที่อื่นไม่ได้ จึงเข้ามาเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส และนักเรียนบางส่วนจะย้ายเข้ามาเรียนระหว่างภาคเรียน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีปัญหาทางด้านพฤติกรรมไม่สามารถเรียนต่อที่โรงเรียนเดิมได้ ทำให้โรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) ประสบปัญหาด้านคุณธรรมของนักเรียน คือ นักเรียนพูดจาไม่ไพเราะ ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ ไม่ทำการบ้าน ใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย ขาดความสุภาพ ขาดวินัย และความซื่อสัตย์ มีการเอาเปรียบเพื่อนในชั้นเรียน และที่สำคัญมีนักเรียนบางกลุ่มซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงมีพฤติกรรมรุนแรงไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ (รายงานสรุปโครงการคุณธรรมโรงเรียนวัดวัง กิม – บุญอยู่ อุทิศ)

ผู้วิจัยในฐานะครูโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) มีความสนใจที่จะศึกษาคุณธรรมของนักเรียน 8 ประการคือ ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ โดยศึกษาจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างและปลูกฝังคุณธรรม ในการดำรงชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน เพื่อจะได้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณลักษณะทาง ด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้กับนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียน โรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียน โรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตามเพศและอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน

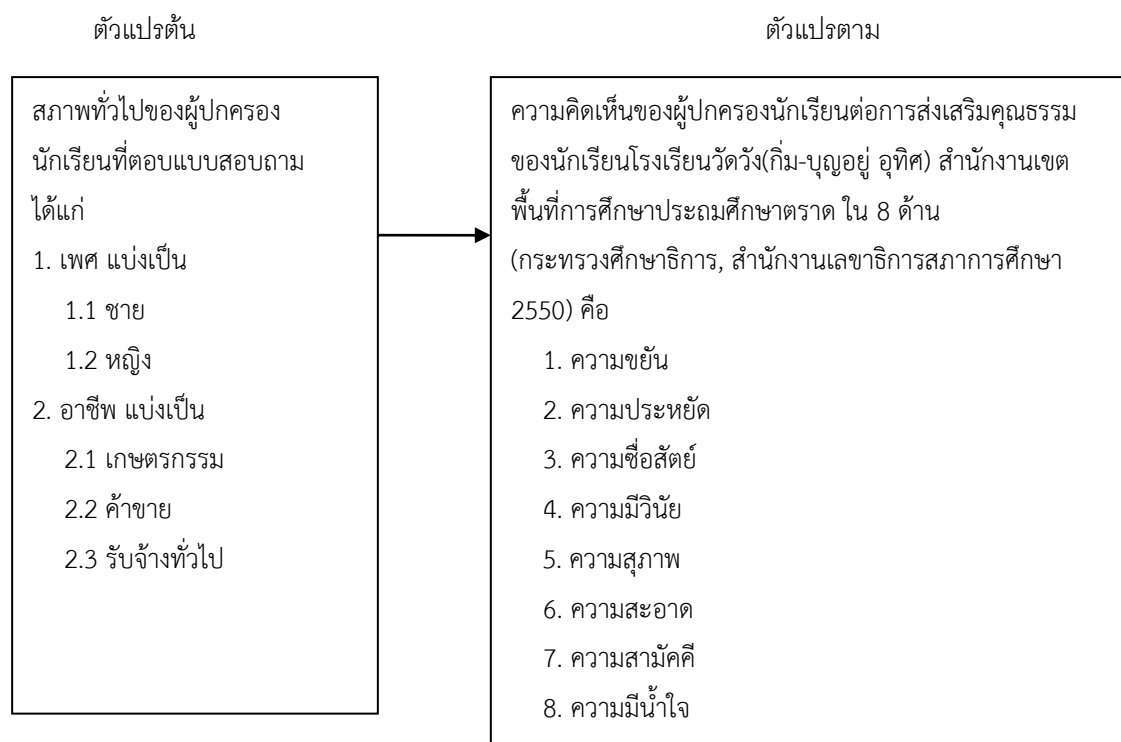
สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียน ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ผู้บริหารทราบระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับฝ่ายบริหารในการพัฒนา ปรับปรุง และการส่งเสริมด้านคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด 8 ด้าน ดังนี้ 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความประหยัด 3) ความซื่อสัตย์ 4) ความมีวินัย 5) ความสุภาพ 6) ความสะอาด 7) ความสามัคคี 8) ความมีน้ำใจ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ)

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมนักเรียน ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี ความมีน้ำใจ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตามเพศ และอาชีพ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) ความขยัน 2) ความประหยัด 3) ความซื่อสัตย์ 4) ความมีวินัย 5) ความสุภาพ 6) ความสะอาด 7) ความสามัคคี 8) ความมีน้ำใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 และแบบสอบถามได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 260 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 155 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิงด้วยการวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าที (Independent Samples Test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านความขยัน	4.29	0.35	มาก	6
2. ด้านความประหยัด	3.74	0.44	มาก	8
3. ด้านความซื่อสัตย์	4.33	0.33	มาก	7
4. ด้านความมีวินัย	4.43	0.37	มาก	1

ตาราง (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
5. ด้านความสุภาพ	4.38	0.35	มาก	4
6. ด้านความสะอาด	4.40	0.37	มาก	3
7. ด้านความสามัคคี	4.34	0.37	มาก	5
8. ด้านความมีน้ำใจ	4.42	0.37	มาก	2
โดยรวม	4.29	0.23	มาก	

จากตาราง 1 ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
นักเรียนต่อการส่งเสริม						
คุณธรรมของนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความขยัน	4.33	0.33	4.28	0.35	0.830	.565
2. ด้านความประหยัด	3.57	0.46	3.82	0.41	-3.397	.216
3. ด้านความซื่อสัตย์	4.44	0.33	4.28	0.32	2.807	.379
4. ด้านความมีวินัย	4.55	0.35	4.37	0.36	2.806	.983
5. ด้านความสุภาพ	4.45	0.33	4.35	0.36	1.563	.874
6. ด้านความสะอาด	4.51	0.40	4.35	0.35	2.335*	.020
7. ด้านความสามัคคี	4.51	0.33	4.26	0.36	3.968	.766
8. ด้านความมีน้ำใจ	4.63	0.35	4.32	0.33	5.089	.215
โดยรวม	4.36	0.44	4.25	0.35	3.091	.660

*ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโดยรวม จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี ด้านความมีน้ำใจ ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความ

คิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความสะอาด ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอาชีพในภาพรวมและรายด้าน

การส่งเสริมคุณธรรม ของนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1.ด้านความซื่อสัตย์	ระหว่างกลุ่ม	.299	2	.149	1.219	.298
	ภายในกลุ่ม	18.629	152	.123		
	รวม	18.928	154			
2. ด้านความ ประหยัด	ระหว่างกลุ่ม	.618	2	.309	1.594	.207
	ภายในกลุ่ม	29.468	152	.194		
	รวม	30.086	154			
3. ด้านความ ซื่อสัตย์	ระหว่างกลุ่ม	.349	2	.174	1.550	.216
	ภายในกลุ่ม	17.089	152	.112		
	รวม	17.438	154			
4. ด้านความมีวินัย	ระหว่างกลุ่ม	.177	2	.089	.644	.526
	ภายในกลุ่ม	20.906	152	.138		
	รวม	21.083	154			
5. ด้านความสุภาพ	ระหว่างกลุ่ม	.508	2	.254	2.038	.134
	ภายในกลุ่ม	18.933	152	.125		
	รวม	19.441	154			
6. ด้านความ สะอาด	ระหว่างกลุ่ม	.677	2	.339	2.420	.092
	ภายในกลุ่ม	21.268	152	.140		
	รวม	21.946	154			
7. ด้านสามัคคี	ระหว่างกลุ่ม	.431	2	.216	1.552	.215
	ภายในกลุ่ม	21.114	152	.139		
	รวม	21.546	154			
8. ด้านความมีน้ำใจ	ระหว่างกลุ่ม	1.330	2	.665	5.038*	.008
	ภายในกลุ่ม	20.069	152	.132		
	รวม	21.400	154			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.217	2	.109	2.068	.130
	ภายในกลุ่ม	7.979	152	.052		
	รวม	8.196	154			

จากตาราง 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยรวม จำแนกตามอาชีพไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน ส่วนด้านความมีน้ำใจ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอาชีพต่างกัน ด้านความมีน้ำใจ

อาชีพผู้ปกครอง		เกษตรกรรม	ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป
	$\bar{X}$	4.37	4.32	4.55
เกษตรกรรม	4.37	-	.04708	-.18221*
ค้าขาย	4.32	-.04708	-	-.22929*
รับจ้างทั่วไป	4.55	.18221*	.22929*	-

*มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 พบว่า ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความมีน้ำใจ สูงกว่าจากผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และอาชีพค้าขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขายมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม-บุญอยู่ อุทิศ) ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผล การวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใน 8 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่ามากที่สุด คือด้านความมีวินัย รองลงมาด้านความมีน้ำใจ ด้านความสะอาด ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ และน้อยสุดด้านความประหยัดตามลำดับ

2. ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม - บุญอยู่ อุทิศ) ด้านความสะอาดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม - บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความมีน้ำใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ขออภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม - บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใน 8 ด้าน ดังนี้ 1) ความขยัน 2) ความประหยัด 3) ความซื่อสัตย์ 4) ความมีวินัย 5) ความสุภาพ 6) ความสะอาด 7) ความสามัคคี 8) ความมีน้ำใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดด้านความมีวินัย รองลงมาด้านความมีน้ำใจ และค่าน้อยที่สุดด้านความสะอาด อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดวัง (กิม - บุญอยู่ อุทิศ) มีนโยบายที่จะสร้างคุณธรรมจริยธรรม ลักษณะอันพึงประสงค์ ให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม อยู่ได้ในสังคมมีการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนปลูกฝังคุณธรรมไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (โรงเรียนวัดวัง (กิม - บุญอยู่ อุทิศ), 2562) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม - บุญอยู่ อุทิศ) คิดเห็นว่านักเรียนมีคุณธรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมนิศย์ บ้านพวน (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุคนธา ชินศิริ (2554: 56) ได้ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับพระครูประโชติ จันทวิมล (2555) ได้ศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศหอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่าข้อมูล เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศหอวังนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม - บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความมีวินัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ค่ามากที่สุด นักเรียนแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะในโอกาสต่าง ๆ รองลงมานักเรียนรักษากฎระเบียบปฏิบัติตามแบบของสังคม ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นักเรียนจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้านอย่างเป็นระเบียบ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาด้านความมีระเบียบวินัย โดยมีการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทั้งวินัยในตนเอง และวินัยต่อผู้อื่น มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมประชาธิปไตย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัย (โรงเรียนวัดวัง กิม - บุญอยู่ อุทิศ, 2562) จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่าคุณธรรมของนักเรียนในด้านความมีวินัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมนิศย์ บ้านพวน (2559:

70) ได้ศึกษาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนเกาะสีชัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ด้านความมีวินัย โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับแนวคิดของ พระเมธีธรรมาภรณ์ (2541: 10) ได้กล่าวว่า ประชาธิปไตยกับวินัยจะมีความสัมพันธ์กัน โดยสังคมที่เป็นประชาธิปไตยนั้นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบ กติกาด้วย

1.2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราด ด้านความมีน้ำใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด นักเรียนรู้จักแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อนหรือคนใกล้ชิดด้วยความเต็มใจ รองลงมานักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมอย่างสม่ำเสมอ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นักเรียนบิณฑบาตเงิน หรือสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับเดือนร้อนตามกำลังความสามารถ เนื่องจาก โรงเรียนให้ความสำคัญและปลูกฝังคุณธรรมด้านความมีน้ำใจแก่นักเรียน เพราะการอยู่ร่วมกัน ในสังคมอย่างมีความสุข จะต้องมีความมีน้ำใจไม่ตรีต่อกันและกัน โดยมีครูเป็นผู้คอยดูแล และส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความมีน้ำใจให้กับนักเรียน เช่น กิจกรรมแบ่งปันน้ำใจต่อผู้ป่วยติดเตียงที่อยู่ในชุมชน (โรงเรียนวัดวัง กิม – บุญอยู่ อุทิศ: 2562) จึงทำให้ผลการวิจัยคุณธรรมของนักเรียนด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ถกกลทิพย์ แก้วพรม (2545) กล่าวว่า การอยู่ร่วมกันในสังคมจำเป็นต้องมีความมีน้ำใจ ไม่ตรีต่อกันจึงจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่ทุกคนทำได้เพียงแสดงความเมตตา กรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ โดยการช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย ๆ สอดคล้องกับ ผ่องศรี สามศรีทอง (2548: 41) อธิบายถึง ความมีน้ำใจว่าผู้ที่มีน้ำใจจะก่อให้เกิดความเบิกบานและอบอุ่นใจแก่ผู้รับ และเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความตั้งใจ มีความสุขกับการให้และเป็นผู้ที่ทำให้บุคคลอื่นมีความสุข

1.3 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียน วัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราด ด้านความสะอาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ค่ามากที่สุด นักเรียนรู้จักดูแลเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายให้สะอาด อยู่เสมอ รองลงมานักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดของร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นักเรียนล้างมือทุกครั้งก่อนรับประทานอาหารและหลังการขับถ่ายทุกครั้ง เนื่องจากโรงเรียนและบ้านได้จัดการร่วมมือกันสร้างความตระหนักให้กับนักเรียนในด้านการรักษา ความสะอาดร่างกายของตนเองให้สะอาดอยู่เสมอ และร่วมกันรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมทำความสะอาดบริเวณที่ห้องตัวเองได้รับผิดชอบในช่วงเช้าของทุกวัน การกวาดชั้นของสภานักเรียนที่มีนโยบายรักษาความสะอาดในชั้นเรียน จึงทำให้ผลการวิจัยคุณธรรมนักเรียน ด้านความสะอาดอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสุวาวิโรจน์ จันลา (2547: 57) กล่าวว่า การดูแลรักษาห้องเรียน อาคารเรียน รวมทั้งสภาพภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัยจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ เพื่อความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนและครูผู้สอน

1.4 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียน วัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราด ด้านความสุภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด นักเรียนเป็นคนอ่อนน้อม ถ่อมตนไม่ก้าวร้าว รองลงมานักเรียนมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นักเรียนพูดจาไพเราะ อ่อนหวาน อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้รับการอบรมจากคุณครู ให้เห็นถึงความสำคัญของคุณธรรมด้านความสุภาพ อบรมให้รู้จักความมีสัมมาคารวะ ที่เป็นเอกลักษณ์ที่งดงามของคนไทย โดยโรงเรียน มีกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมด้านสุภาพ เช่น การจัดประกวดมารยาทไทยในแต่ละระดับชั้น การให้คะแนนความประพฤติด้านความสุภาพในรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (โรงเรียนวัดวัง กิม – บุญอยู่ อุทิศ, 2562) จึงทำให้ผลการวิจัยคุณธรรมนักเรียน

ด้านความสุภาพอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุรีรัตน์ บุตรบุญชู (2556: 80) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบบ่ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสุภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรัส แก้วเป็ง (2547: 74) กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สังเกตได้จากพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกกับครู – อาจารย์

1.5 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความสามัคคี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด นักเรียนยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล รองลงมานักเรียนรู้จักปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นักเรียนรู้จักการให้และการรับอย่างมีเหตุผล อาจเนื่องจากโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยสอนให้นักเรียนเล่นกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ไม่รังเกียจผู้อื่น ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียนเสมอ ๆ โดยการจัดกิจกรรมวิชาการประจำห้องเรียน การแสดงกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกีฬาสีสร้างความสามัคคีของโรงเรียน (โรงเรียนวัดวัง กิม – บุญอยู่ อุทิศ: 2562) จึงทำให้ผลการวิจัยคุณธรรมนักเรียน ด้านความสามัคคีอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุรีรัตน์ บุตรบุญชู (2554: 15) อธิบายถึง การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความสามัคคีให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีความรักสามัคคีกันในการที่จะพัฒนาโรงเรียน เช่น กิจกรรม กีฬาสีภายใน การรณรงค์ในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น

1.6 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียน วัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความขยัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 ด้าน คือ นักเรียนช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้าน และนักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความสุจริต รองลงมามี 2 ด้านนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำการบ้าน และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และนักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้รับการปลูกฝังมาจากครอบครัวให้มีความขยัน และให้มีความกระตือรือร้น รวมทั้งโรงเรียนมีแผนปฏิบัติการที่มีเป้าประสงค์มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณภาพ คุณธรรม เป็นคนดี มีความรู้และอยู่ในสังคม อย่างมีความสุข (โรงเรียนวัดวัง กิม – บุญอยู่ อุทิศ: 2562) จึงทำให้ผลการวิจัยคุณธรรมนักเรียน ด้านความขยัน อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุรีรัตน์ บุตรบุญชู (2556: 79) ได้ศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบบ่ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความขยัน พบว่าอยู่ในระดับมาก

1.7 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียน วัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านซื่อสัตย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยมากที่สุดนักเรียนเก็บของมีค่าได้จะรีบติดต๋อเพื่อส่งคืนเจ้าของ รองลงมานักเรียนมีการแบ่งงานอย่างเท่าเทียมกันทุกครั้งเมื่อมีการทำงานกลุ่ม และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นักเรียนรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติถูกต้อง อาจเนื่องมาจากโรงเรียนวัดวัง ๙ มีการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการพัฒนานิสัยเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งในรายวิชาและสถานการณ์ทั่วไป เช่น มีการยกย่องนับถือบุคคลในโรงเรียนเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้เป็นแบบอย่างในการทำดี (โรงเรียนวัดวัง กิม – บุญอยู่ อุทิศ: 2562) จึงทำให้ผลการวิจัยคุณธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ราชบัณฑิตยสถาน

(2542: 286) ที่กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตรงและจริงใจไม่คิดคด และหลอกลวง หรือคดโกงเพื่อประโยชน์ส่วนตน สอดคล้อง กับงานวิจัยของ สมณธา แก่นกุล (2544: 66) ได้ศึกษาจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า ระดับจริยธรรมของนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับมาก

1.8 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความประหยัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด นักเรียนมีการจัดสรรเงินออมไว้ใช้จ่ายตามความจำเป็น รองลงมานักเรียนชอบชมเชยของใช้ที่ชำรุดเพื่อนำกลับมาใช้อีก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นักเรียนทำรายรับ - รายจ่ายของตนเองเสมอ อาจเนื่องมาจากทางบ้านและโรงเรียนฝึกให้นักเรียนรู้จักออมทรัพย์ รู้จักประมาณตนในและสอนให้นักเรียนรู้จักเห็นคุณค่าของทรัพยากรที่ใช้อย่างคุ้มค่า (โรงเรียนวัดวัง กิม – บุญอยู่ อุทิศ, 2562) จึงทำให้คุณธรรมของนักเรียนด้านความประหยัด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย จุรีรัตน์ บุตรบุญชู (2556: 60) ได้ศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียน บ้านคลองสิบแปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า จากสภาพทั่วไปของชุมชนบ้านคลองสิบแปด ประกอบอาชีพรับจ้างกรีดยาง มีรายได้น้อย จึงมีความขัดสน ในการใช้จ่าย ผู้ปกครองที่อยู่ในชุมชนที่ส่งลูกเข้าเรียน จึงให้ความสำคัญกับการปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่รู้จักอดออม และวางแผนการใช้จ่ายเงินสอดคล้องกับ ครินยา ชัยเพียรเจริญกิจ (2550: 11) กล่าวว่า การประหยัด หมายถึง การรู้จักออมทรัพย์สิ้น เวลา ทรัพยากร ทั้งส่วนตนและสังคมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่าที่สุดรวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า ผู้ปกครองโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี ด้านความมีน้ำใจ ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความสะอาดผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชายต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัวจึงทำให้ผู้ปกครองทั้งเพศหญิงและเพศชายมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นได้ไม่แตกต่างกัน ดังที่ วิจิต นิ่มนวล (2547: 86) กล่าวว่า บทบาทของผู้ปกครองทั้งเพศชายและเพศหญิงในการดูแลเอาใจใส่นักเรียนมิใช่น้ำที่ ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผู้ปกครองทั้งเพศชายและเพศหญิง สามารถมีสิทธิและเสรีภาพในการอบรมเลี้ยงดูให้นักเรียนเป็นคนดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรินทร์ สอนได้ (2552: 82) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1 พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทั้งเพศชายและเพศหญิงในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนนั้น ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอุทัย ภูเต้าสูง และคณะ (2553: 29) ได้ศึกษาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนโคกกลางวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาต่อการดำเนินการ นักเรียนโรงเรียนโคกกลางวิทยามีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดโดยรวม

อยู่ในระดับน้อย ไม่ว่าจะเป็นการรักษาความสะอาดของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ประกอบด้วย ความสะอาดของฟัน ผม เล็บมือ เล็บเท้า และการรักษาความสะอาดของเสื้อผ้า การรักษาความสะอาดภายในห้องเรียน รอบบริเวณโรงเรียน และถึงผนัง ห้องเรียนและอาคารเรียนต่าง ๆ ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของ นักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมการรักษาความสะอาดตนเองและ กิจกรรมการรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม ซึ่งปรากฏว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียน โรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอาชีพ โดยรวมไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี ผู้ปกครองมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน ส่วนด้านความมีน้ำใจ ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพของผู้ปกครองนั้นส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่ทำงานอยู่ใกล้บ้าน และมีเวลาอยู่กับ นักเรียนให้การอบรมเลี้ยงดูประกอบกับทางโรงเรียนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย สุจริต คำมะสอน (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการส่งเสริมวินัยนักเรียนใน สถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานของผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีการส่งเสริมวินัยนักเรียนอยู่ในระดับมาก ดังที่ สมธิ วุฒิสวัสดิ์ (2552: 1) ได้กล่าวไว้ว่า พ่อแม่มีหน้าที่ในการประกอบสัมมาอาชีพเพื่อเลี้ยงครอบครัวให้อยู่ดีมีความสุขในขณะเดียวกันก็ได้อบรมสั่งสอนปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อลูก เพื่อขัดเกลาให้มีพฤติกรรมที่ดีที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินชีวิต เพราะเมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นพลเมืองที่ดีมีศักยภาพเป็นประชากรที่มีคุณภาพของครอบครัว ของสังคมและของประเทศชาติบ้านเมือง ดังนั้นผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันจึงมีการส่งเสริมให้บุตรมีพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้และสรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

1. ด้านความขยัน ควรปลูกฝัง และส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อนหน้าที่งานที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจังต่อเนื่อง
2. ด้านความประหยัด โรงเรียนควรปลูกฝัง และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการให้นักเรียนรู้จักคิด วางแผนก่อนใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่า
3. ด้านความซื่อสัตย์ โรงเรียนควรสร้างความตระหนักถึงผลกระทบของการลอกการบ้านหรือลอกข้อสอบเพื่อน และส่งเสริมไม่ให้นักเรียนนำสิ่งของส่วนรวมไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน
4. ด้านความมีวินัย โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความปลอดภัยในตนเอง นักเรียนควรขออนุญาตผู้ปกครองก่อนไปทำกิจกรรมต่าง ๆ นอกบ้านเสมอ

5. ด้านความสุภาพ โรงเรียนควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสุภาพของนักเรียนโดยให้นักเรียนรู้จักกล่าวคำขอโทษทุกครั้งเมื่อรู้ว่าตัวเองกระทำความผิด และส่งเสริมให้นักเรียนวางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

6. ด้านความสะอาด โรงเรียนควรฝึกนิสัยให้นักเรียนรักความสะอาดรู้จักจัดสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยให้เหมาะสม และให้นักเรียนทิ้งขยะหรือสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วลงในถังขยะ

7. ด้านความสามัคคี โรงเรียนควรส่งเสริม ปลูกฝังให้นักเรียนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีลักษณะเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

8. ด้านความมีน้ำใจ โรงเรียนควรส่งเสริม และปลูกฝังนิสัย อบรมด้านความมีน้ำใจ โดยให้นักเรียนรู้จักการเงิน หรือสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนตามกำลัง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ต่อไป ดังนี้

1. ควรทำการศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมด้านความมีน้ำใจของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม - บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ
2. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดวัง (กิม - บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ แก้วพรหม. (2545). การพยาบาลผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่มีอาการทางจิตร่วมด้วย: กรณีศึกษา. วารสารโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- _____. 2560. แผนพัฒนาการศึกษาของ สป. ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)
- กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรัส แก้วเป้ง. (2547). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนด้านคุณธรรม โรงเรียนบ้านเชียงคำ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต: สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- จรัสรัตน์ บุตรบุญชู. (2556). การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูพงศ์ สุขรัตน์. (2546). ศึกษาจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต,
- ถกลทิพย์ แก้วพรหม. (2545). ความมีน้ำใจ. เข้าถึงได้จาก <http://www.ku.ac.th/>

- ธรรมนิธย์ บำปนพน. (2559). การศึกษาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผ่องศรี สามศรีทอง. (2548). การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนธัญรัตน์ จังหวัด ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธรรมนิธย์ บำปนพน. (2559). การศึกษาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรินทร์ สอนใต้. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระครูประโชติ จันทวิมล. (2555). การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศหอวังนทบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูรธมมจิตโต). (2541). คุณธรรมสำหรับนักบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ : บริษัท สหธรรมิกจำกัด.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 52-57. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรพิทักษ์ เข็มบาสุตย์ และวรรณพล พิมพ์สาลี. (2563). แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมี บุคส์พับลิเคชั่นส์.
- โรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ). (2562). รายงานสรุปโครงการคุณธรรม. ตราด: โรงเรียนวัดวัง (กิม – บุญอยู่ อุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.
- วิจิต นิมนวล. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์ วิทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศรินยา ชัยเพียรเจริญกิจ. (2550). ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี. ปรินญานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมิธ วุฒิสวัสดิ์. (2552). การศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุคนธา ชินศิริ. (2554). ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนชล ราษฎร์รัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุมนธา แก่นกุล. (2544). ศึกษาจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวารีโรจน์ จันลา. (2547). สภาพการจัดสิ่งแวดล้อมโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
สระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์.
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรจิต คำมะสอน.(2548). การส่งเสริมวินัยนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของผู้ปกครองนักเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- อัมพร สาระพันธ์. (2547). ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ
เมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทัย ภูเต้าสูง, สหัท หาดูสินธุ์, สิริ ถิอาสนา และทวีชัย คำภักดี. (2553). การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้าน
การรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนโคกกลางวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาฬสินธุ์เขต 1.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

E0049: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

THE TEACHER'S OPINIONS TOWARD THE STUDENTS CARE AND HELP SYSTEM OF EXPAND EDUCATIONAL OPPORTUNITIES SCHOOL, MUEANG DISTRICT UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA TRAT.

วัชรกร เกษี¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็น ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .74 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ผลปรากฏ ดังนี้
 - 2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนและด้านการป้องกันและแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการส่งต่อไม่แตกต่างกัน
 - 2.4 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The objectives of this research were to study and compare teachers' opinions toward the students care and help system of expand educational opportunities school, Mueang District, under the office of primary educational service area Trat, classified by gender, age, education level and work experience. Samples were 103 teachers in expand educational opportunities school, Mueang District, under the office of primary educational service area Trat. Research instrument was 5 levels Rating Scale of questionnaire which reliability was .74. The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results were as follows:

1. The teachers' opinions towards the school's student support system to expand educational opportunities in Muang District, under the Office of Trat Primary Educational Service Area. The overall and the aspects are at a high level.

2. A comparison of teachers' opinions on the school's student support system to expand educational opportunities in Muang District, under the Office of Trat Primary Educational Service Area , classified by gender, age, education level and work experience, the results were as follows:

2.1 The teachers of different genders have opinions towards the school's student support system to expand educational opportunities Overall and each aspect was no different.

2.2 Teachers of different ages have opinions towards the school's student support system to expand educational opportunities Overall and each aspect was no different.

2.3 The teachers with different educational levels have opinions towards the school's student support system to expand educational opportunities Overall and each aspect was no different. When considering each aspect, it was found that teachers with different educational levels had opinions about the student support system. In screening students in terms of student promotion and development, and for prevention and problem solving, the differences were significantly .05, while knowing the students individually to them were not different.

2.4 Teachers with different work experience Have opinions towards the school's student support system to expand educational opportunities Overall and each aspect was no different.

Keywords: Opinion, student care and help system

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้ มี

คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และตามมาตรา 22 แนวการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการ คือ เรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้คำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและการแก้ไขปัญหา ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิด มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 5) กระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่าการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือ การทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรในการดำเนินงานดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก ทั้งสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. 2544: 15)

การส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยให้ครูอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมประสานความร่วมมือกันส่งเสริมช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยยึดสายใยและความผูกพันระหว่างครูกับศิษย์ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิตได้ร่วมกันวางรากฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนซึ่งมีแนวทางดำเนินงาน คือ ปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหารและครูให้ส่งเสริมดูแลพัฒนานักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม สร้างความมั่นใจให้แก่เด็กทุกคนว่ามีครูที่ปรึกษาที่คอยดูแลทุกข์สุข เอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง สนับสนุนให้ครูทุกคนในโรงเรียนมีบทบาทสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เพื่อให้บ้านชุมชนและโรงเรียนเชื่อมประสานและรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายช่วยกันเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับชุมชนผู้ชำนาญการในสาขาต่างๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและรับช่วยการแก้ไขส่งเสริมพัฒนานักเรียนและเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการ การดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดและมีเมตตาต่อศิษย์ ดังนั้น การดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีคุณค่าและความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547: 2)

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแนวทางของผู้บริหารและครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องการพัฒนาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะส่งผลให้งานดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อโรงเรียนและชุมชน ซึ่งผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าจะช่วยให้ครูมีพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือให้ดียิ่งขึ้น และสามารถช่วยเหลือนักเรียนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

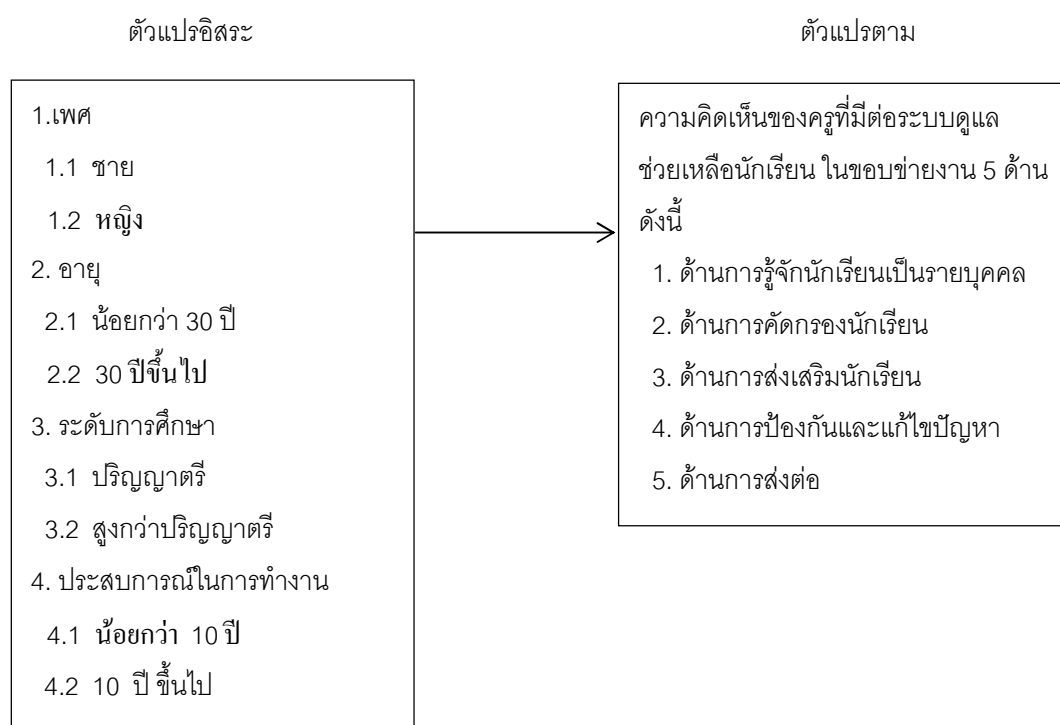
1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน
2. ครูที่อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน
3. ครูที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน
4. ครูที่ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและครูเกี่ยวกับระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 140 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie and Margan, 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .74

สถิติใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (t-test)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใน 5 ด้าน คือ 1. ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. ด้านการคัดกรองนักเรียน 3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4. ด้านการป้องกันและแก้ไข 5. ด้านการส่งต่อ ผลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายทางการศึกษา อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	n=103		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.14	0.35	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.14	0.38	มาก
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	4.21	0.37	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา	4.12	0.34	มาก
5. ด้านการส่งต่อ	4.12	0.36	มาก
โดยรวม	4.15	0.32	มาก

จากตาราง 1 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.37) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.38) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.35) ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.36) และ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.34) ตามลำดับ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลปรากฏดังตาราง 2-5

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
จำแนกตามเพศ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.16	0.40	4.14	0.32	0.287	0.231
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.18	0.42	4.12	0.35	0.841	0.114
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน	4.28	0.38	4.17	0.36	1.546	0.282
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา	4.20	0.37	4.07	0.31	1.827	0.130
5. ด้านการส่งต่อ	4.20	0.42	4.07	0.32	1.779	0.320
โดยรวม	4.20	0.37	4.11	0.28	1.400	0.075

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน โดยมีค่า t-test เท่ากับ 1.400 และค่า Sig เท่ากับ 0.075

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
จำแนกตามอายุ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	น้อยกว่า 30 ปี		30 ปี ขึ้นไป		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.18	0.34	4.12	0.36	0.796	0.941
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.17	0.36	4.12	0.39	0.691	0.920
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน	4.22	0.38	4.20	0.37	0.245	0.719
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา	4.14	0.33	4.10	0.34	0.560	0.983
5. ด้านการส่งต่อ	4.14	0.32	4.10	0.38	0.496	0.641
โดยรวม	4.17	0.33	4.13	0.32	0.622	0.749

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน โดยมีค่า t-test เท่ากับ 0.622 และค่า Sig เท่ากับ 0.749

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.13	0.35	4.20	0.36	-0.613	0.767
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.12	0.33	4.26	0.59	-0.893*	0.000
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	4.19	0.35	4.31	0.47	-0.867*	0.028
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา	4.10	0.31	4.24	0.47	-1.143*	0.006
5. ด้านการส่งต่อ	4.10	0.34	4.23	0.45	-1.293	0.059
โดยรวม	4.13	0.30	4.25	0.49	-1.306	0.054

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการส่งต่อ ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.10	0.37	4.17	0.33	-0.964	0.605
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.09	0.36	4.18	0.38	-1.167	0.263
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	4.15	0.35	4.25	0.38	-1.250	0.137
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา	4.09	0.32	4.14	0.35	-0.707	0.313
5. ด้านการส่งต่อ	4.05	0.35	4.16	0.36	-1.517	0.132
โดยรวม	4.10	0.32	4.18	0.31	-1.256	0.586

จากตาราง 5 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน โดยมีค่า t-test เท่ากับ -1.256 และค่า Sig เท่ากับ 0.586

สรุปผลการศึกษา

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ผลปรากฏ ดังนี้
 - 2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนและด้านการป้องกันและแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการส่งต่อไม่แตกต่างกัน
 - 2.4 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้าน ครูมีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ระดับมาก ทุกด้าน อาจเนื่องจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในทุกด้าน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นส่วนสำคัญในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิโรจน์ สุรสาคร (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

- 1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูมีการวางแผนจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนเป็นรายบุคคลมากที่สุด นักเรียนแต่ละคนมีพื้นความเป็นมาที่ต่างกัน การจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคลทำให้ครูมีข้อมูลของนักเรียนไว้ศึกษา เช่น ความรู้ ความสามารถ สุขภาพ พฤติกรรมและสภาพครอบครัวของนักเรียน ระเบียบสะสมนับว่าเป็นเครื่องมือที่ครูมีไว้เพื่อรวบรวมข้อมูลนักเรียนซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตติกาล อ่อนน้อม (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศบดินทรเดชา สรุปการรู้จักนักเรียนนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิโรจน์ สุรสาคร (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครปฐม ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัย ชลธิรา เมืองใจ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เนื่องจากการแยกนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา โรงเรียนจะทำการคัดกรองนักเรียนโดยการนำข้อมูลจากนักเรียนกรอกแบบสอบถามหรือสัมภาษณ์ มาเป็นข้อมูลในการคัดกรองและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพียรฉวี เปรมดิษฐกุล (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเมืองพิทยา 7 (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผลพรหมทอง (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วนิดา เพรศแก้ว (2552) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมและการพัฒนาโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เนื่องจากการส่งเสริมนักเรียนทุกคนให้มีความรู้ ความสามารถของนักเรียนเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน โรงเรียนต้องมีการวางแผนและจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยครูที่ปรึกษาต้องมีการพูดคุยให้คำปรึกษาและบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัลยา พรหมรัตน์ (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของเบญจวรรณ เจนเขตกิจ (2559) ได้ศึกษาวิจัย ความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรณู ศรีสุภา (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและการพัฒนานักเรียนอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหาโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนจะต้องประชุมวางแผนการป้องกันเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ได้มีการจัดกิจกรรมในการช่วยเหลือนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนตามแนวทางปฏิบัติ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ในด้านการป้องกันและการแก้ปัญหาได้มุ่งเน้นให้ครูมีการติดตามผลของนักเรียนอยู่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงจิต สิงห์ทอง (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาชอยดาวเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 22 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผลพรหมทอง (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานีสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกษมสุข อันตระโลก (2557) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่าด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งต่อ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องจากให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วต้องมีการบันทึกและส่งต่อให้การช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนและนอกโรงเรียนต้องดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้การแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนและมีการรายงานผลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพียรฉวี เปรมดิษฐกุล (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเมืองพัทยา 7 (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตติกาล อ่อนน้อม (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศดินทรเดชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรทม รวมจิตร (2553) ได้ ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ภาพโดยรวมของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่ออยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สามารถอธิบายในรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามเพศ พบว่าครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากครูทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีความเข้าใจและมีความสนทนากับนักเรียน มีความใส่ใจนักเรียนในทุกๆ ด้าน และให้ความสำคัญกับนักเรียนไม่แตกต่างกัน เพราะตัวครูเน้นให้ความสำคัญนักเรียนเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผล พรหมทอง (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามอายุ พบว่าครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากครูทุกคนมุ่งเน้นไปตัวนักเรียนเป็นหลัก และเมื่อทราบปัญหา ครูพร้อมที่จะแก้ปัญหาให้กับนักเรียนอย่างรวดเร็วมีอย่างเต็มความสามารถเพื่อช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของผล พรหมทอง (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรอง ด้าน

การส่งเสริมพัฒนานักเรียนและด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันอาจมีความรู้ หลักการ ทฤษฎีที่สามารถแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างรวดเร็ว อาจทำให้เห็นการแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้น ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผล พรหมทอง (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากการวางระบบงานที่เป็นแนวปฏิบัติไปทางเดียวกัน จึงช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตติกาล อ่อนน้อม (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชูทิศบดินทรเดชา พบว่า ครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ครูควรมีการบริการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่เป็นระบบและมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน เพื่อพูดคุยกับผู้ปกครองร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนต่อไป

2. ด้านการส่งต่อ คณะครูควรร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อวางระบบการประสานงานกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขมีการติดต่อประสานงานการดำเนินงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราด

2. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2544). คู่มือที่ปรึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข

กัลยา พรหมรัตน์. (2559). การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2563 (ออนไลน์). จาก <https://so06.tcithaijo.org>.

เกษมสุข อันตระโลก. (2557). การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- จงจิตร สิงห์ทอง. (2558). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาสายดาวเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชลธิรา เมืองใจ. (2559). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา: กรุงเทพฯ
- บรรทม รวมมิตร. (2553). การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เบญจวรรณ เจนเขตกิจ. (2559). ความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ผล พรหมทอง. (2555). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. สารนิพนธ์หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เพียรฉวี เปรมดิษฐ์กุล. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเมืองพัทยา 7 (บ้านหนองพังแค) สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.ชลบุรี:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตติกาล อ่อนน้อม. (2559). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา. การค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต. การบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เรณู ศรีสุภา. (2555). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาระยอง เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วนิดา เพรศแก้ว. (2552). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิโรจน์ สุรสาคร. (2550). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครปฐม. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607 – 610.

E0050: การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

A STUDY STAGE AND DEVELOPMENT GUIDELINE FOR INTERNAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM OF SCHOOL AT SAHAWITTAYASUEKSAMITTRAPHAP MUAKLEK UNDER SARABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

สุปรียา สงค์ดำ¹ กุลจิรา รักชนคร² เบญจรัตน์ ราชฉวาง³

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอน จำนวน 94 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง รongลงมา คือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 คือ มีการวางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในและติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละประเด็นการประเมินให้ชัดเจนและมีเครื่องมือในการประเมินคุณภาพภายในพร้อมทั้งประกาศให้บุคลากรภายในสถานศึกษารับทราบ สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรทุกคนเกี่ยวกับเรื่องระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ และประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีระหว่างและหรือภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ และมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก

Abstract

The purpose of this research were to investigate the stage and to the guideline of internal quality assurance system of school at Sahawittayasueksa MittraphapMuaklek under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample were 94 teachers and 3 school administrators. Tool used to collect data were questionnaire and interview to 3 experts. The statistics used in data analysis were percentage, mean, and Standard Deviation.

The finding revealed that;

1. The stage of internal quality assurance system of school at Sahawittayasueksa MittraphapMuaklek under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2, the overall aspect was at high level. When considering in each aspect was at high level too, the highest was rated at self-assessment report, implementation of the educational development plan and follow up action to improve education was least level.

2. The guideline of internal quality assurance system of school at Sahawittayasueksa MittraphapMuaklek under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 is plans and guidelines for internal quality assessment and performance monitoring. There are tools for evaluate the quality and set clear indicators for each issue. Create knowledge and understanding of all personnel about the quality assurance system within the school. Appointing the boards to monitor and evaluate the performance according to the plan and educational standards of school. Conclusion of assessment results and use it to improve the quality of the educational of school.

Keywords: Internal quality assurance system of school, Sahawittayasueksa MittraphapMuaklek.

บทนำ

ตามหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542: 14) มาตรา 47 กำหนดไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และมาตรา 48 กำหนดไว้ว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพราะเป็นหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงเนื่องจากสถานศึกษามีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ

ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สาธารณชนถึงคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แม้ว่าการศึกษาของไทยจะมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่สถานการณ์ปัจจุบันพบปัญหาในการดำเนินการต่าง ๆ หลายประการ เช่น ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ขาดแคลนทรัพยากร ขาดการประสานงาน ขาดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งขาดการให้ความร่วมมือในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อกระบวนการประเมินคุณภาพผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนต้องได้รับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. และจากรายงานข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 39.99 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 33.75 โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมต่ำกว่าระดับประเทศคือ 43.14 และ 37.50 ตามลำดับ (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. 2562: 13-14) ซึ่งการทดสอบดังกล่าวเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังขาดประสิทธิภาพและไม่ประสบผลสำเร็จได้จริงตามมาตรฐาน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

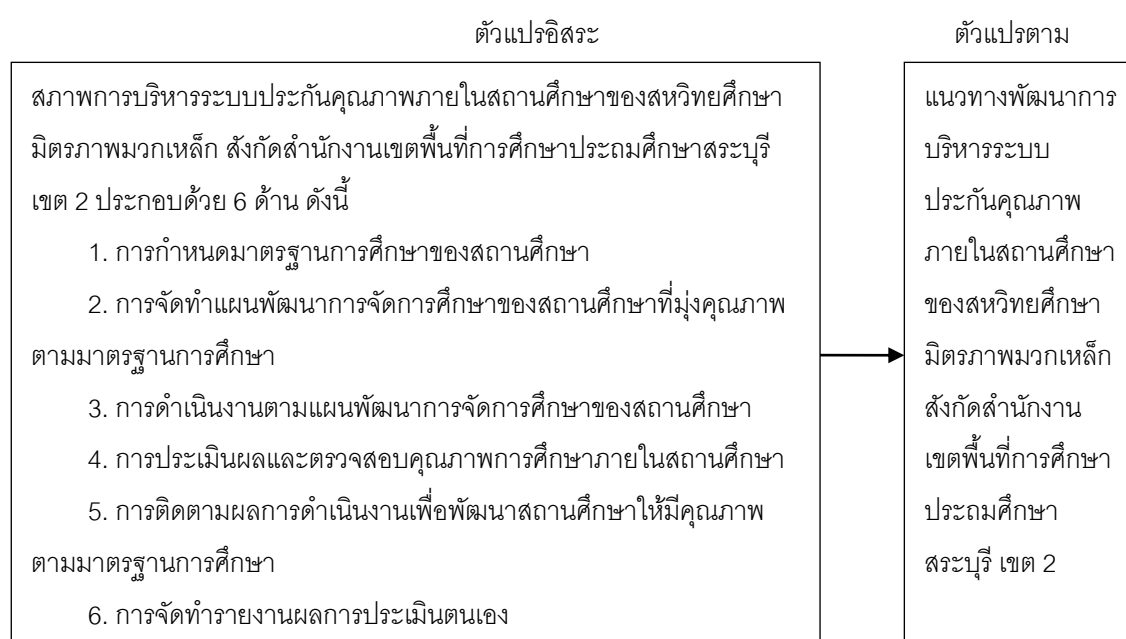
1. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุงการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ได้แนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ใช้

แนวคิดเรื่องการบริหารระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพ พ.ศ. 2561 ข้อ 3 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ สถานศึกษาในสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 8 แห่ง
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2563 – มกราคม 2564
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 6 ด้าน คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามจำนวน 94 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.975

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) จำนวน 3 ชุด โดยกำหนดคำถามแบบปลายเปิดจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ครูผู้สอนในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 122 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Mprgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 43) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนจำนวน 94 คน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 8 คน ทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก	ระดับสภาพการบริหาร (n=94)			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.29	0.48	มาก	4
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.32	0.50	มาก	3
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	4.34	0.55	มาก	2
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา	4.28	0.56	มาก	5
5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.24	0.56	มาก	6
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.37	0.54	มาก	1
รวม	4.31	0.51	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า สภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ ข้อ 3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.55) ข้อ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.50) ข้อ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.48) ข้อ 4 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.56) และ ข้อ 5 การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.56)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับสภาพการบริหาร (n=94)			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	4.24	0.58	มาก	4
2. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.30	0.60	มาก	3
3. สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.21	0.63	มาก	5
4. สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมคุณภาพสำคัญ 3 ด้าน คือ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกำหนดเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน	4.32	0.60	มาก	2
5. สถานศึกษามีการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา	4.38	0.57	มาก	1
รวม	4.29	0.48	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า สภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษามีการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.57) รองลงมา คือ ข้อ 4 สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมคุณภาพสำคัญ 3 ด้าน คือ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกำหนดเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.60) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.63)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระดับสภาพการบริหาร (n=94)			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. สถานศึกษามีการวางแผนและดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.37	0.56	มาก	3
2. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี	4.46	0.59	มาก	1
3. สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา	4.16	0.64	มาก	7
4. สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและบริบทของสถานศึกษา	4.35	0.58	มาก	4
5. สถานศึกษามีการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ในแผนปฏิบัติการประจำปี	4.45	0.61	มาก	2
6. สถานศึกษามีการประเมินความเหมาะสมของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	4.22	0.58	มาก	6

ตาราง 3 (ต่อ)

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระดับสภาพการบริหาร (n=94)			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
7. สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุง แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสม	4.23	0.69	มาก	5
รวม	4.32	0.50	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า สภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ ข้อ 5 สถานศึกษามีการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ในแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.64)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ตาราง 4

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	ระดับสภาพการบริหาร (n=94)			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. สถานศึกษามีการนำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	4.39	0.60	มาก	2
2. บุคลากรที่รับผิดชอบแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ มีการปฏิบัติงานตามแผน	4.43	0.57	มาก	1
3. บุคลากรที่รับผิดชอบแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามแผน	4.33	0.64	มาก	4
4. สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	4.29	0.68	มาก	5
5. สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ	4.36	0.63	มาก	3
6. สถานศึกษานำผลการประเมินตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.27	0.60	มาก	6
รวม	4.34	0.55	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า สภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 บุคลากรที่รับผิดชอบแผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ มีการปฏิบัติงานตามแผน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.57) รองลงมา คือ ข้อ 1 สถานศึกษามีการนำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.60) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 6 สถานศึกษานำผลการประเมินตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.60)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา	ระดับสภาพการบริหาร (n=94)			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.29	0.63	มาก	4
2. สถานศึกษามีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามมาตรฐานการศึกษา ระบุตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน	4.22	0.60	มาก	6
3. สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนตามสภาพจริง	4.36	0.68	มาก	1
4. สถานศึกษามีการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.34	0.66	มาก	2
5. สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.20	0.66	มาก	7
6. สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามาจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา	4.32	0.62	มาก	3
7. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.26	0.65	มาก	5
รวม	4.28	0.56	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($= 4.28$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนตามสภาพจริง ($= 4.36$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ ข้อ 4 สถานศึกษามีการนิเทศภายในสถานศึกษา ($= 4.34$, S.D. = 0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา ($= 4.20$, S.D. = 0.66)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มี คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระดับสภาพการบริหาร (n=94)			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.21	0.63	มาก	5
2. สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามผลการ ดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา	4.28	0.59	มาก	1
3. สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยใช้วิธีการและ เครื่องมือที่หลากหลาย	4.24	0.63	มาก	3
4. สถานศึกษามีการติดตามความก้าวหน้าของการ ปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	4.27	0.62	มาก	2
5. สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.22	0.67	มาก	4
รวม	4.24	0.56	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามีตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ ข้อ 4 สถานศึกษามีการติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.62) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.63)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามีตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	ระดับสภาพการบริหาร (n=94)			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำ รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา	4.46	0.61	มาก	1
2. สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อน คุณภาพของสถานศึกษาและสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	4.40	0.61	มาก	2
3. สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการรายงานและ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ตามแนวทางที่ต้นสังกัดกำหนด	4.38	0.58	มาก	3
4. สถานศึกษามีการนำเสนอรายงานผลการประเมิน ตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้น สังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน	4.34	0.61	มาก	5
5. สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อสร้าง ความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการ ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.36	0.60	มาก	4
6. สถานศึกษานำข้อมูลย้อนกลับจากผลสรุปในรายงาน ผลการประเมินตนเองไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและ ต่อเนื่องยั่งยืน	4.31	0.64	มาก	6
รวม	4.37	0.54	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามีตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.61) รองลงมา คือ ข้อ 2 สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนคุณภาพของสถานศึกษาและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.61) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 6 สถานศึกษานำข้อมูลย้อนกลับจากผลสรุปในรายงานผลการประเมินตนเองไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและต่อเนื่องยั่งยืน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.64)

แนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามีตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามผล

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา คนที่ 1 กล่าวว่า 1)วางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในที่ชัดเจนและมีเครื่องมือประเมินคุณภาพภายใน 2)แต่งตั้งคณะทำงาน ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา 3)ประเมินผลการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ และมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา คนที่ 2 กล่าวว่า 1)กำหนดกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน 2)กำหนดตัวชี้วัดในแต่ละประเด็นการประเมินให้ชัดเจนพร้อมทั้งประกาศให้ทุกคนในโรงเรียนรับทราบ 3)แต่งตั้งคำสั่งและมอบหมายหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา 4)กำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 5)รวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามเกณฑ์และตัวชี้วัด 6)สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแจ้งให้ทุกคนในโรงเรียนรับทราบผลการประกันคุณภาพภายใน

ผู้บริหารสถานศึกษา คนที่ 3 กล่าวว่า 1)แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ 2)กำหนดปฏิทินการติดตามผลการดำเนินงาน 3)กำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามผลการดำเนินงานที่ชัดเจน 4)ติดตามผลการดำเนินงานทั้งระหว่างและหลังการดำเนินงานเสร็จสิ้น พร้อมนำผลการติดตามมาพัฒนาการจัดการศึกษา 5)สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกคนในโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สามารถสรุปแนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้ 1)วางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในและติดตามผลการดำเนินงานโดยกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละประเด็นการประเมินให้ชัดเจนและมีเครื่องมือในการประเมินคุณภาพภายในพร้อมทั้งประกาศให้บุคลากรภายในสถานศึกษา รับทราบ 2)สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรทุกคนเกี่ยวกับเรื่องระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3)แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ และประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีระหว่างและหรือภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ และมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 4)สรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามีตรภาพ มวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ร่องลงมา คือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สรุปได้ดังนี้ ในการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา คือ 1)วางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในและติดตามผลการดำเนินงานโดยกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละประเด็นการประเมินให้ชัดเจนและมีเครื่องมือในการประเมินคุณภาพภายในพร้อมทั้งประกาศให้บุคลากรภายในสถานศึกษารับทราบ 2)สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรทุกคนเกี่ยวกับเรื่องระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3)แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ และประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีระหว่างและหรือภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ และมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 4)สรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แรงชนน์ ขวัญศรี (2559: 58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี ตามความคิดเห็นของครู ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุฒิ คณะขาม (2560: 107) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักวิภา ลูกเงาะ (2562: 92) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าตามหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 48 กำหนดให้ การประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ดังนั้น สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายในของตนเอง และนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำและนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ เพื่อเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือและความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. แนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จากผลการศึกษาพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน สามารถสรุปได้ดังนี้ ในการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาคือ วางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในและติดตามผลการดำเนินงานโดยกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละประเด็นการประเมินให้ชัดเจนและมีเครื่องมือในการประเมินคุณภาพภายในพร้อมทั้งประกาศให้บุคลากรภายในสถานศึกษารับทราบ สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรทุกคนเกี่ยวกับเรื่องระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ และประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีระหว่างและหรือภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ และมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเรืองพร จับใจนาย (2550: 65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเรืองปัญญา อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเรืองปัญญา อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จากการประชุมกลุ่มย่อยพบว่า ควรมีการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เผยแพร่แก่ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน จัดหาและจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดกรอบเครื่องมือการประเมินอย่างชัดเจน ตลอดจนมีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษา นิเทศ กำกับติดตาม ประเมิน และประชาสัมพันธ์ผลการประกันคุณภาพการศึกษา สนับสนุนและผดุงประสิทธิภาพระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561, 23 กุมภาพันธ์). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 135 ตอนที่ 11. หน้า 3.

กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (2562). **แนวปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2**. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2563, จาก, http://saraburi2.org/web/?module=view_memu_top&cluster_id=130&id=78.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542, 19 สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116 ตอนที่ 74. หน้า 14.

ภักติภา ลูกเงาะ. (2562). **สภาพและแนวทางการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.**

แรงชนันท์ ขวัญศรี. (2559). **การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.**

เรืองพร จับใจนาย. (2550). **การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเรืองปัญญา อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.**

สราวุฒิ คณะขาม. (2560). **การดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.**

E0051: การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

A study of management according to the principles of good governance of Bangsaphan Wittaya School, Bang Saphan District in Prachuap Khiri Khan Province under the Secondary Educational Service Area Office, District 10

สุทธภา พรหมสะอาด¹ ปราศรัย ประวิตรุ่งเรือง²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 127 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 95 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ ได้แก่ สถิติทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .42) โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .47) ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .45) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .47) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = .62) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = .51) และด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = .62)

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และหลักความคุ้มค่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม และหลักการมีส่วนร่วม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงาน,หลักธรรมาภิบาล

Abstract

This research aims to study and compare teachers' opinions on the administration in accordance with the good governance principles of Bangsaphanwiththaya School, Bangsaphan District, Prachuap Khiri Khan Province, Secondary Education Area Office, District 10. Population consisted of 127 teachers. The sample group was 95 teachers was obtained by simple random . Using questionnaire. It has a confidence value of .97 . Analyze data using basic statistics, including average and standard deviation. Test statistics are test statistics.

The research results were found that

Teachers' opinions on the administration in accordance with the good governance principles of Bangsaphanwiththaya School. Bangsaphan District, Prachuap Khiri Khan Province, Secondary Education Area Office, District 10. Overall, was at a high level ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .42), in order as follows: The principles of transparency ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .47), value principles ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .45), responsibility principles ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .47), rule of law principles ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = .62), participation principles ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = .51) and morality principles ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = .62).

The results of comparisons of teachers' opinions on the administration in accordance with the good governance principles of Bangsaphanwiththaya School. Bangsaphan District, Prachuap Khiri Khan Province, Secondary Education Area Office, District 10. Classified by gender in the overall not different. When considering each aspect, it was found that the moral principle. There was a statistically significant difference at the 0.01 level and the value principle. There was a statistically significant difference at the .05 level. In other principles, there was no difference.

The results of comparisons of teachers' opinions on the administration in accordance with the good governance principles of Bangsaphanwiththaya School. Bangsaphan District, Prachuap Khiri Khan Province, Secondary Education Area Office, District 10. Classified by level of education. It's no different.

The results of comparisons of teachers' opinions on the administration in accordance with the good governance principles of Bangsaphanwiththaya School. Bangsaphan District, Prachuap Khiri Khan Province, Secondary Education Area Office, District 10. Classified by work experience. It's no different. When considering the aspects, it was found that moral principle and principles of participation. There are statistically significant differences at .05 levels, in other principles not different.

Keywords: Management, Good Governance

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา มีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษา จึงเกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้น ซึ่งแต่เดิมการจัดการ และการบริหารการศึกษาของไทยใช้รูปแบบของการรวมอำนาจการบริหาร อีกทั้งการตัดสินใจไว้ที่ส่วนกลางมอบอำนาจการบริหาร แต่แนวการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง โดยมุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน จัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 32) จากรูปแบบการกระจายอำนาจดังกล่าว มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สถานศึกษา มีความคล่องตัว มีการบริหารจัดการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยกระดับสถานศึกษาให้เป็นนิติบุคคล มีอิสระในการบริหารงาน มีการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน(School Based Management) มุ่งให้การบริหารจัดการ เบ็ดเสร็จที่สถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทอำนาจหน้าที่โดยตรงในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เพื่อสร้างความมั่นใจและป้องกันข้อผิดพลาดและถูกฟ้องร้องอันอาจเกิดขึ้น จึงควรดำเนินการโดยใช้องค์คณะบุคคล เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจให้มากที่สุด และบริหารงานด้วยความโปร่งใส สุจริต สามารถตรวจสอบได้ โดยเฉพาะด้านการเงินซึ่งเป็นงบประมาณแผ่นดิน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 36-65) จึงควรนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ที่เรียกกันว่า "ธรรมาภิบาล" มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งหลักการดังกล่าวประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (ธีระ รุญเจริญ. 2550: 200-202)

หลักธรรมาภิบาล จึงเป็นแนวทางการปฏิบัติตน ตลอดจนเป็นแบบแผนการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน ที่จะช่วยกันรักษาโครงสร้างของการบริหารงานที่ดีภายในสถานศึกษา และเป็นการปกครองที่ใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ด้วยความเป็นธรรม ยุติธรรม โปร่งใส เสมอภาค เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2562 ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ซึ่งหลักธรรมาภิบาลเป็นพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี แบ่งออกได้ 6 ประการ คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า ซึ่งเป็นหลักการประพฤติปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้องยึดหลักดังกล่าวในการดำรงตนเป็นผู้นำในสถานศึกษาที่จะใช้อำนาจที่มีอยู่อย่างถูกต้องและเป็นธรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู ที่มีต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

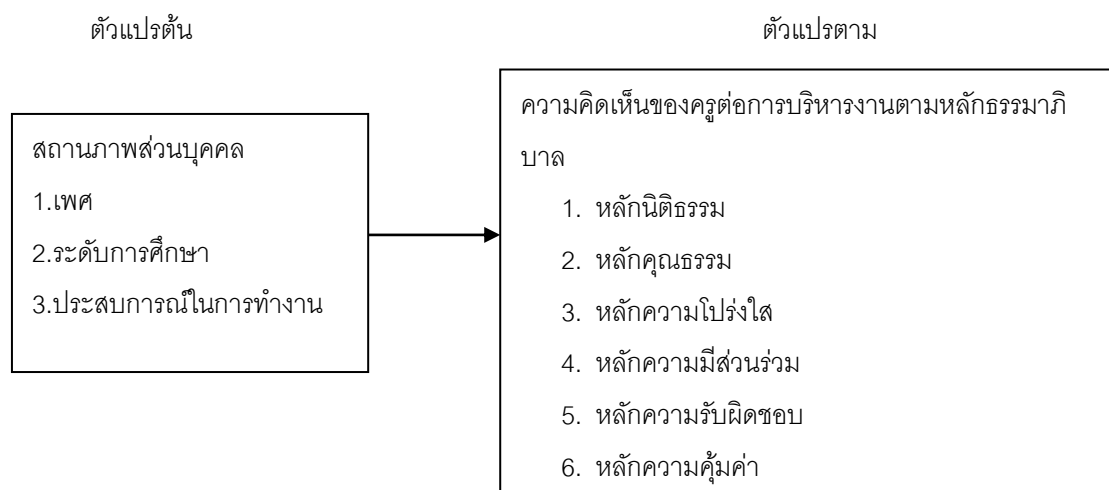
สมมติฐานในการวิจัย

ครูที่มีสถานภาพส่วนบุคคลต่างกัน คือ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและบุคลากรทางการโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงพัฒนา การบริหารโรงเรียนให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลในครั้งนี้นำแนวคิดมาจากสำนักนายกรัฐมนตรี (2551: 1) ได้กำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขึ้น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีได้ระบุถึงความสำคัญของธรรมาภิบาล 6 หลัก อันเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางให้แก่หน่วยงานราชการเพื่อถือปฏิบัติ ได้แก่ หลักนิติธรรม, หลักคุณธรรม, หลักความโปร่งใส, หลักความมีส่วนร่วม, หลักความรับผิดชอบ, หลักความคุ้มค่า ซึ่งจะทำให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีในการจัดการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนบางสะพานวิทยา จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ โรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ใน 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 95 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต10 ทั้งหมด จำนวน 127 คน ในปีการศึกษา 2563

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ทั้งหมด จำนวน 95 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) และครูผู้สอนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ในตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่นำเสนอโดยเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607) การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลของคือ ครูผู้สอนในโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต10 ทั้งหมด จำนวน 95 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยวิธีการ IOC (Index of Item Objective Congruence)

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1990 : 202 - 204)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test Independent

ผลการศึกษา

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นรายด้าน รายข้อ และรวมทุกด้าน ปรากฏ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมและรายด้าน

การปฏิบัติงานของผู้บริหาร ตามหลักธรรมาภิบาล	ครูผู้สอน (n = 95)			
	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	อันดับที่
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.14	.62	มาก	4
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.07	.62	มาก	6
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.26	.47	มาก	1
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	4.09	.51	มาก	5
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.17	.47	มาก	3
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.19	.45	มาก	2
รวม	4.15	.42	มาก	-

จากตาราง 1 แสดงว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ อันดับแรกได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.26$) อันดับ 2 ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.19$) อันดับ 3 ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.17$) และน้อยที่สุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.07$)

การวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามเพศ

หลักธรรมาภิบาล	ชาย		หญิง		t	p
	(n = 35)		(n = 60)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักนิติธรรม	4.04	.82	4.19	.47	-1.15	.07
2. หลักคุณธรรม	4.03	.80	4.09	.49	-.45	.00
3. หลักความโปร่งใส	4.30	.52	4.23	.43	.67	.12
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.08	.57	4.09	.47	-.09	.23
5. หลักความรับผิดชอบ	4.24	.52	4.13	.43	1.128	.32
6. หลักความคุ้มค่า	4.20	.53	4.18	.39	.18	.02
รวม	4.15	.50	4.15	.37	-.06	.07

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และหลักความคุ้มค่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามระดับการศึกษา

หลักธรรมาภิบาล	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	(n = 84)		(n = 11)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักนิติธรรม	4.13	.64	4.17	.45	-.20	.79
2. หลักคุณธรรม	4.08	.61	3.94	.65	.67	.51
3. หลักความโปร่งใส	4.26	.48	4.18	.32	.57	.16
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.13	.49	3.71	.42	2.67	.52
5. หลักความรับผิดชอบ	4.19	.46	3.98	.43	1.40	.53
6. หลักความคุ้มค่า	4.20	.45	4.07	.34	.93	.26
รวม	4.16	.43	4.01	.24	1.17	.11

จากตาราง 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

หลักธรรมาภิบาล	น้อยกว่า 10 ปี		มากกว่า 10 ปี		t	p
	(n = 74)		(n = 21)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักนิติธรรม	4.17	.60	3.98	.69	1.23	.27
2. หลักคุณธรรม	4.11	.57	3.89	.76	1.24	.05
3. หลักความโปร่งใส	4.24	.45	4.29	.51	-.44	.18
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.09	.47	4.07	.61	.10	.03
5. หลักความรับผิดชอบ	4.16	.45	4.20	.49	-.33	.35
6. หลักความคุ้มค่า	4.17	.45	4.24	.40	-.70	.72
รวม	4.16	.42	4.11	.40	.41	.89

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม และหลักการมีส่วนร่วม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .42)

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามเพศ ในภาพรวม

ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และหลักความคุ้มค่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม และหลักการมีส่วนร่วม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยขออภิปรายในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนในปัจจุบัน มีลักษณะของนักบริหารมืออาชีพ ที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่จะนำโรงเรียนสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนได้จะต้องผ่านการสอบ การอบรมเชิงปฏิบัติการ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศ.ศ. กำหนด ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบ คำสั่ง นโยบาย ทฤษฎี หลักการบริหารจัดการศึกษา ตลอดจนได้รับทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมากขึ้น ในการบริหารจัดการศึกษาปัจจุบันได้มุ่งเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สอดคล้องกับ ธนินชัย รัตนไทรแก้ว (2549: 181) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์พบว่า โรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และยังสอดคล้องกับมณีรัตน์ ภิณูญาพาสกุล (2549: 157) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 3 โดยภาพรวมมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน และยังสอดคล้องกับ สุชิน เรืองบุญส่ง (2551: 120) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีข้อค้นพบที่น่าสนใจคือ

1.1 ด้านหลักนิติธรรม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้วยความยุติธรรม เสมอภาค เป็นธรรมและชอบธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ เซวงศักดิ์ แสงจันทร์. (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสมรรถภาพ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ตามความคิดเห็นของครู ในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” เรียงตามลำดับได้แก่ ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความสามารถในการตัดสินใจและความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นร่วมทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารบางส่วนประเมินผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนยังใช้ระบบอุปถัมภ์ อาจเป็นเพราะมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ผู้บริหารให้ความสำคัญครูผู้สอนที่มีความใกล้ชิดมากเกินไปที่ควรจะเป็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีผลประโยชน์ทับซ้อน

1.2 ด้านหลักคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ ความสำเร็จตามความคิด หรือความตั้งใจของตนเองและกลุ่ม และบุคลากรในโรงเรียนมีความอดทนต่อความยุ่งยากในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญา ณิชกรวงศ์ (2556) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 ด้านความเสมอภาค โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “เป็นไปได้อย่างมากที่สุดหรือเห็นด้วยมากที่สุด” และสอดคล้องกับ พระมหาลำพึง ธีรปณณ (2554: 59) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัธยม จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานด้านหลักคุณธรรมควรพิจารณาตามผลงาน และความสามารถ ได้รับข้อมูลข่าวสารเท่าเทียมกันจากฝ่ายบริหาร

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ สนับสนุนการดำเนินงานของฝ่าย/กลุ่มสาระตามแผนปฏิบัติการอย่างเปิดเผย เทียบตรง ซึ่งสอดคล้องกับ เซวงศักดิ์ แสงจันทร์ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ตามความคิดเห็นของครู ในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” เรียงตามลำดับได้แก่ ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความสามารถในการตัดสินใจและความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นร่วมทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรตามระเบียบอย่างสุจริต เทียบตรง และอธิบายเหตุผลตามข้อเท็จจริงได้ เรื่องนี้จะเอื้อต่อการบริหารครูผู้สอนอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้บริหารจะต้องประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรในรูปแบบคณะกรรมการตามระเบียบราชการอย่างเคร่งครัด โดย

ใช้มาตรฐานเดียวในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่ยึดในผลประโยชน์ทับซ้อน และสามารถอธิบายข้อเท็จจริงได้ด้วยความรู้ที่

1.4 ด้านหลักความมีส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย/แผนงานและปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียน สอดคล้องกับ สวัสดิ์ กำหอม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการเรียนรู้และความคาดหวังต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าความคาดหวังต่อการบริหารของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” คือ ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล ด้านการมีส่วนร่วม ตรงกับความคิดเห็นของครูผู้สอนซึ่งในข้อนี้มีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูผู้สอนขาดการประสานงานในการบริหารงานของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนคิดว่าเรื่องนี้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโดยตรง ครูผู้สอนจึงไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เท่าที่ควร ขณะเดียวกันผู้บริหารบางส่วนได้ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานของโรงเรียนไม่มากเท่าที่ควรจะเป็น

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ จัดโครงสร้างการบริหารงาน ระเบียบวิธี ศักดิ์ พิณภักดิ์ เป้าประสงค์ของโรงเรียนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ เชวงศักดิ์ แสงจันทร์ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ตามความคิดเห็นของครู ในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” เรียงตามลำดับได้แก่ ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความสามารถในการตัดสินใจและความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นร่วมทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวข้องกับการจัดโครงสร้างการบริหารงาน ระเบียบวิธี และวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเพราะการบริหารโรงเรียนเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ ขั้นตอนต่างๆในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ มีการรณรงค์ให้นักเรียน และชุมชนร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ ทุกหน่วยงานให้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด มีการจัดทำรายงานผลการทำงาน และแสดงประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรต่อสาธารณะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีความเข้าใจอย่างดี ในเรื่องประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของโครงการ เป็นการมุ่งเน้นให้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการงบประมาณ คนและเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ หงษ์นันท์ (2558: 68) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตภาคเหนือตอนบน พบว่า พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ ในเขตภาคเหนือตอนบนโดยภาพรวมมีพฤติกรรมบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารจะต้องอาศัยความร่วมมือจากครูผู้สอนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ต้องมีคำสั่งให้ ทุกฝ่ายดำเนินการ มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน และมีการปฏิบัติ อย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา นอกจากนี้ใน

การสนับสนุนให้นำทรัพยากรการบริหารในท้องถิ่นมาใช้เป็นสิ่งที่ยากต่อการปฏิบัติ และอาจมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น เรื่องค่าใช้จ่าย เรื่องแหล่ง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ครูผู้สอนต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ขณะเดียวกันอาจเป็นเรื่องที่ยากต่อการปฏิบัติและอาจมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น เรื่องค่าใช้จ่าย ระยะทางและเวลาในการเดินทาง และการอำนวยความสะดวก

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับอรรถัย แสงทอง (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาสถานศึกษาในเขตตลิ่งชัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นครูผู้สอนและเป็นเพศหญิง มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 20 ปี ขึ้นไป การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครูผู้สอนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลระหว่างผู้บริหารในสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร พบว่า มีการใช้หลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การนำหลักการและแนวการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานทั้ง 6 งานของสถานศึกษาเป็นอย่างดี มีความเหมาะสมในระดับมากและมากที่สุด และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัมฉะ สาแมเน้ง (2550: 118) พบว่า พนักงานส่วนตำบล ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เห็นว่าการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมรายข้อและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่ามีข้อแตกต่าง อาจเป็นเพราะเหตุผลต่างๆ ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และหลักความคุ้มค่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถัย ใจแก้ว (2553: 68) กล่าวว่าข้าราชการเพศหญิงและเพศชาย มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกัน และเพศ ไม่ใช่ข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน จึงทำให้มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไปในทิศทางเดียวกัน แต่จะเห็นว่าข้าราชการเพศหญิง มีการปฏิบัติ โดยรวม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และ ด้านหลักความคุ้มค่า มากกว่าเพศชาย ยกเว้นด้านหลักนิติธรรม ข้าราชการเพศชาย มีการปฏิบัติ มากกว่าข้าราชการเพศหญิง

2.2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับซารีลา ลาหมัด (2559: 83) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ต่ำสุดระดับปานกลาง คือ ด้านความโปร่งใสเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความ

โปร่งใส ด้าน หลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่าไม่แตกต่างกัน สำหรับด้านความคุ้มค่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติราชการ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้กำหนดแนวทางการบริหารราชการและการปฏิบัติหน้าที่ของทุกส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติราชการตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาล และขณะเดียวกันผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องผ่านการสอบ การอบรมเชิงปฏิบัติการ ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติกฎกระทรวง ระเบียบ คำสั่ง นโยบาย ทฤษฎี หลักการบริหารจัดการศึกษา ตลอดจนได้รับทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียน แต่จากการศึกษา พบว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม คือ มีระเบียบวินัย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รู้จักรวามซื่อสัตย์สุจริต มีความซื่อสัตย์สุจริต อีกทั้งมีจริยธรรมในตนเอง คือ ประพฤติปฏิบัติทั้งกาย วาจาและใจ ให้ดีงาม เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ราชการแสวงหาประโยชน์ แก่ตนเองและผู้อื่นทั้งทางตรงและทางอ้อม สามารถที่จะพึ่งพาได้ จะต้องอดทนในการทำงาน อดทนอดกลั้น รู้จักข่มใจตนเอง ผนวกกับความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความสามารถในการตัดสินใจและความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นร่วมทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม และหลักการมีส่วนร่วม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: กระทรวง.
- _____. (2546). **คู่มือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- ชาวีล่า ลาหมืด. (2559). **การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามทัศนะคติของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. สงขลา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เชวงศักดิ์ แสงจันทร์. (2544). **ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ธนนชัย รัตนไทรแก้ว. (2549). **การประเมินการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

- พระมหาลำพิ่ง ธีรบุญโญ (เพ็ญภู). (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ
มัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์. หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มณีรัตน์ ภิญโญภาพสกุล. (2549). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ลัดดาวัลย์ หงสนันท์. (2558). พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ เขตภาคเหนือตอนบน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สวัสดี กำหอม. (2546). การรับรู้และความคาดหวังในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของบุคลากร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหาร
การศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุชิน เรืองบุญส่ง. (2551). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 . หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อรทัย แสงทอง. (2552). หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตตลิ่งชัน.
วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรทัย ใจแก้ว. (2553). การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัมมา สามีเน้ง. (2550). การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในทรรชนะพนัง
งานส่วนตำบลอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณ ฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อัญชสา นิชากรวงศ์. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กาญจนบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5 th ed. New York : Harper Collins.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D.W. (Autumn, 1970). “Determining Sample Size for Research Activities,”
Journal of Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 608 :

E0052: ภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด

Teachers' Leadership in school of Island Area, Trat Province.

ศุภกร ภูหลงเพีย¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะจังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำนวน 127 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน คือ t-test

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1. ภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนกลุ่มพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะจังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูที่มีเพศต่างกัน มีภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนภาวะผู้นำแบบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำแบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์และแบบการกระตุ้นการใช้ปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนภาวะผู้นำแบบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของครู, โรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด

Abstract

The purpose of this research were 1) to study teacher leadership in islands area, Trad province and 2) to compare the teachers' leadership in Trad islands area classified by gender, level of education and work experiences. Sample was 127 teachers who teach in school of Islands area in Trad province. Research instrument used in this research was 32 items, 5 levels Rating Scale of questionnaire which

reliability was .94. The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results were as follows:

1) Teachers' leadership in school Island area in Trad province, in overall and in each aspect were at a high level.

2) The results of comparison on the teachers' leadership in Trad islands area classified by gender, level of education and work experiences, as follows:

2.1 The leadership of teacher of different genders, in overall was a statistically significant different at the 0.5 level. When considering each aspect, it was found that teachers' leadership on Relationship-oriented were statistically significant different at the 0.5 level. As for the other aspects were no different.

2.2 The leadership of teacher of different level of education, in overall and in each aspect were no different.

2.3. The leadership of teacher of different work experience, in overall was a statistically significant different at the 0.5 level. When considering each aspect, it was found that teachers' leadership on Ideological Influence and Intellectual Stimulation was a statistically significant different at the 0.5 level. As for the other aspects were no different.

บทนำ

ในโลกยุคปัจจุบันนั้นการแข่งขันได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากปัจจัยหลายประการทั้งในเรื่องเทคโนโลยี ที่ทำให้การกระจายข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างทั่วถึงมากขึ้น ผู้คนสามารถเข้าถึง ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างง่ายดาย การเชื่อมถึงกันของเศรษฐกิจโลกทำให้การแข่งขันระหว่างประเทศ ต่าง ๆ สูงขึ้น เมื่อกลับมามองประเทศไทยแล้วการเปลี่ยนแปลงนี้เท่ากับเพิ่มแรงกดดันต่อประเทศไทยมากยิ่งขึ้นไปอีก เพราะไม่ว่าจะเป็นเรื่องต้นทุนต่ำ การใช้ทรัพยากร ความรู้ และการสร้าง นวัตกรรม ทั้งสามข้อนี้ประเทศไทยมีคู่แข่งเพิ่มขึ้นแบบนับไม่ถ้วน ด้วยเหตุนี้การดึงเอา ศักยภาพ สูงสุดของบุคลากรทุก ๆ คนในองค์กรออกมาจึงกลายเป็นหนทางรอดเพียงหนึ่งเดียวขององค์กรใน ประเทศไทย ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็วทุกประเทศจึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการ พัฒนาเพื่อให้ก้าวหน้า และพร้อมเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลง โดยสิ่งสำคัญที่ทุกประเทศต้องได้รับการพัฒนาเป็น อันดับแรกคือการพัฒนาคุณภาพของคนในประเทศ ซึ่งการพัฒนาคุณภาพของคนต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแล ได้รับ ความรู้อย่างทั่วถึงเนื่องด้วยการพัฒนาคนเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นกระบวนการของ การศึกษาในการพัฒนาให้บุคคลมี คุณภาพโดยเฉพาะการพัฒนาที่เร่งพัฒนา ปรับปรุง ในอันดับแรก คือ การพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการ ศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาใน ด้านของครู ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษานั้นพบว่าปัญหาส่วนใหญ่ก็คือ ปัญหาการขาดแคลนครู ศึกษานิเทศก์ ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ไม่ได้คนเก่ง คนดี และมีใจรัก มาเป็นครู ศึกษานิเทศก์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553: 2) สำหรับประเทศไทย นั้นได้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยมุ่งเน้นให้คนไทยมีการเรียนรู้ตลอด ชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาและการเรียนรู้

ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมี คุณภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ของสังคมในการบริหารและจัดการ การศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553: 11) โดยได้มีจุดมุ่งหมาย คือ การศึกษาต้องพัฒนาคนไทยให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมไทย รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข โดยมีแนวทางจัดการศึกษาให้ นักเรียนได้มีการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญและครูต้องมีความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เพื่อ เป็นแรงกระตุ้น ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมา รวมทั้งเกิดความพร้อมใน การพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้การศึกษาในปัจจุบันจึงต้องให้ ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เมื่อคนมีคุณภาพย่อมส่งผลต่อสังคมและประเทศชาติ โดยคนที่มีคุณภาพต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ มีภูมิ ปัญญา ซึ่งตรงกับเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ที่ต้องการ ให้สังคมเป็น สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ซึ่งจะเป็นการสร้างโอกาสให้คนไทยทุกคน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดการ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ก้าวทันกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ ที่เป็นโลกแห่งข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่ (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา. 2553:16)

ทั้งนี้ผู้ที่ให้ความรู้ในระบบการศึกษานั้น คือ ครู ที่จะต้องเป็นแบบอย่างให้กับเด็กในการแสวงหาความรู้ ดังนั้นครูจึงควรเป็นผู้นำทางวิชาการเพื่อสร้างเด็กที่มีคุณภาพ เมื่อคุณภาพเกิดขึ้นในเด็กอนาคตสังคมก็จะเกิด คุณภาพตามมา เมื่อสังคมมีคุณภาพสิ่งที่ จะตามมาก็คือคุณภาพของคนไทยจะได้รับการพัฒนาในทิศทางที่ถูกต้อง ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาจึงมุ่งเน้นคุณภาพของครูเป็นสำคัญ โดยการผลิตและพัฒนาครู คุณาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีเป้าหมายให้ครู คุณาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้สามารถ เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีคุณภาพและมาตรฐาน เหมาะสมกับการเป็น วิชาชีพชั้นสูง มีคุณธรรม จริยธรรม มีขวัญกำลังใจและมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีการส่งเสริมครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาความรู้ทั้งด้านการบริหารจัดการ และทางด้านวิชาการเพื่อให้เป็น แบบอย่างในการใฝ่หาความรู้ในการพัฒนาตนเองแก่ผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553:23 - 35) การ พัฒนาครูจะต้องได้รับการพัฒนาและเอาใจใส่อย่างจริงจัง ซึ่งการปฏิรูป การศึกษาในทศวรรษแรก มิได้มุ่งเน้นในเรื่อง ของการปฏิรูปครู อาจารย์ และกระบวนการเรียนการสอนมากเท่าที่ควร มุ่งเน้นแต่การแก้ไขกฎหมายและการปรับ โครงสร้างของ องค์กร แนวทางแก้ไขปัญหามองในเรื่องการปฏิรูปการศึกษา คือ ต้องปฏิรูปครู อาจารย์และ การจัดการ เรียนการสอนที่ปัจจุบัน มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ต่ำให้มีคุณภาพอย่างจริงจัง ส่วนใหญ่นั้นเกิดจากปัญหาทางด้าน คุณภาพของครู ขาดการพัฒนาที่ต่อเนื่องโดยที่ครูส่วนใหญ่ยังไม่มีการหาความรู้ใหม่ ๆ โดยเฉพาะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ครูจะเป็นผู้สอนเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองโดยครูจะออกแบบการ เรียนรู้เพื่อที่จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและมีทักษะได้ด้วยตนเอง (วิจารณ์ พานิช. 2555:15)

ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของชาติ ครูจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นภาวะผู้นำหนึ่ง ที่ครูพึงมีเนื่องจากบทบาทของภาวะผู้นำทางวิชาการ จะสามารถสร้างวิสัยทัศน์ เช่น วิสัยทัศน์เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมนักเรียนสำหรับสังคมไทยในอนาคต ผู้นำ จะต้องกำหนดว่าต้องการให้โรงเรียนพัฒนาไปในทิศทางใด จะเลือกนำวิธีการสอนรูปแบบใดมาใช้ จะจัดกระบวนการ สอนอย่างไร มีข้อตกลงอะไร และคณะทำงานจะปฏิบัติหน้าที่อย่างไร สิ่งเหล่านั้นล้วนเป็นภารกิจหลักของการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการจึงเป็นสิ่งที่พึงมีในตัวของผู้สอนเพราะภาวะผู้นำทางวิชาการจะส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอันเป็นเป้าหมายสำคัญของการศึกษา (ชฎากาญจน์ เจริญชนม์. 2553: 40) ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการนั้นสอดคล้องตามสาระหลักของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 7 ว่าด้วยเรื่อง ครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 52 ให้กระทรวง ส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง มาตรา 57 ให้หน่วยงาน ทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิด ประโยชน์ทางการศึกษา ตามมาตรฐานวิชาชีพของกระทรวงศึกษาธิการครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถโดยที่ครูผู้สอนแต่ละท่านจะมีกระบวนการในการเป็นผู้นำทางวิชาการ ที่แตกต่างกัน ซึ่งลักษณะของผู้นำทางวิชาการนั้นจะช่วยให้ครูผู้สอนแต่ละท่านได้มีการพัฒนาวิธีการ กระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพกับนักเรียนมากที่สุด (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 2552: 15)

จากความคิดเห็นของนักวิชาการทางการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พัฒนางานด้านวิชาการ และยังเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ครูทุ่มเทการทำงานทางด้านการเรียนการสอน เพิ่มมากขึ้น ผู้นำทางวิชาการจะต้องเป็นบุคคลที่สำคัญในสถานศึกษาที่จะทำ ให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จและดำเนิน การกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อินทร กิตติทอง. 2550:11) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ ทางวิชาการเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นที่จะต้องได้รับการปลูกฝัง เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษา ดำเนินการได้ บรรลุจุดหมายที่วางไว้ และสร้างคนที่มีคุณภาพออกไปสู่ภายนอก ผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อม สามารถพัฒนางานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคุณภาพตามที่ต้องการของ(ขวัณจิตต์ เนียมเกตุ 2552:45) และภาวะผู้นำทางวิชาการ คือเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนทั้งสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้กิจกรรม การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร การที่จะพัฒนาศักยภาพ หรือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของทุกองค์กรให้ให้มีประสิทธิภาพ นั้นได้นั้น ผู้บริหารต้องพัฒนาตัวเอง ก่อน “จากผู้บริหารเป็นผู้นำ” และจากนั้นจึงส่งต่อ “ภาวะผู้นำ” นั้นสู่ทุกคนในองค์กร เมื่อทุกคนในองค์กรมีภาวะผู้นำ ก็จะมาพัฒนาจากองค์กรยุคเก่าสู่ “องค์กรแห่ง การเรียนรู้ใหม่” ซึ่งมีพลวัตสูงกว่าองค์กรยุคเดิมแบบเทียบกันไม่ได้เลย องค์กรที่ทุกคนมีภาวะผู้นำ จะมุ่งสู่เป้าหมายด้วยพลังและความเร็วที่เกิดจากการสอดประสานกันของการทำงาน ของทุกๆ คน โดยธรรมชาติ (สุดา สุวรรณภิรมย์. 2559: 9)

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคน เพราะการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด และคุณธรรมของบุคคลเป็นการถ่ายทอด วัฒนธรรมและสร้างภูมิปัญญาให้แก่บุคคล การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยให้ประชาชนมี คุณธรรม สามารถดำรงอยู่ด้วยก่อนในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต มีความสามารถในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและมีศักดิ์ศรี สามารถพัฒนาตนเองและร่วมพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม จำเป็นต้องอาศัยครูมืออาชีพ โดยมีภาวะผู้นำที่มีสมรรถนะในการสอนการเปลี่ยนแปลง ผู้นำซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของยุคโลกาภิวัตน์ สมรรถนะภาวะผู้นำดังกล่าวครอบคลุมหลายหลายลักษณะ เช่น การจัดการองค์กรแห่งการเรียนรู้การจัดการความรู้ ภาวะผู้นำวิชาการ การขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ การปรับระบบการบริหารให้โปร่งใส และตรวจสอบได้เป็นต้น ดังนั้นการศึกษาถึง

แนวคิด และทฤษฎีต่างๆเกี่ยวกับลักษณะของภาวะผู้นำ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น และเป็น ปัจจัยที่สำคัญยิ่งสำหรับครู จะต้องนำเอาไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมของครูในลักษณะที่ เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อองค์กรให้มากที่สุด โรงเรียนในพื้นที่เกาะ มีสถานศึกษา ทั้งหมด 12 โรงเรียน และแต่ละโรงเรียนมีครูที่บรรจุใหม่ ค่อนข้างมาก และทำให้ความเป็นผู้นำในการทำงานต่างๆไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงได้ศึกษาภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ขึ้น โดยใช้แบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ Bass ประกอบไปด้วย 1.แบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์ 2.แบบการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล 3.แบบการสร้างแรงบันดาลใจ 4.แบบการกระตุ้นการใช้ปัญญา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนกลุ่มพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะจังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

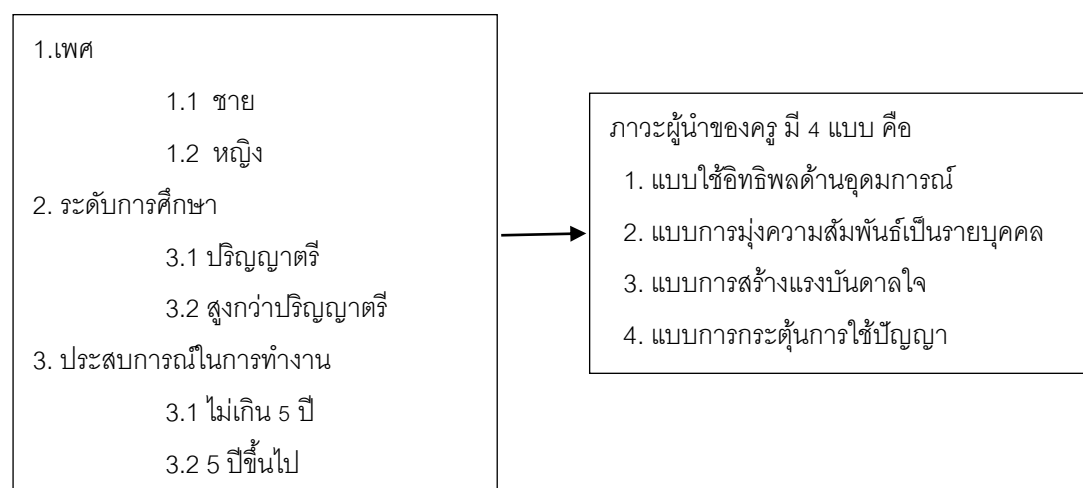
1. ครูได้ทราบภาวะผู้นำในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด
2. ครูได้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ
3. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาภาวะผู้นำของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำของครูพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆแล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด ได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนกลุ่มพื้นที่เกาะจังหวัดตราด จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 12 โรงเรียน และจำนวนครู 186 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำของครู มี 4 แบบ ได้แก่

1. แบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์
2. แบบการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล
3. แบบการสร้างแรงบันดาลใจ
4. แบบการกระตุ้นการใช้ปัญญา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน คือ t-test

ผลการวิจัย

การศึกษาระดับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด มี 4 แบบ ได้แก่ 1) แบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์ 2) แบบการมุ่งความสัมพันธ์ 3) แบบการสร้างแรงบันดาลใจ และ 4) แบบการกระตุ้นการใช้ปัญญา ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ในภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำของครู	ระดับภาวะผู้นำ			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. แบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์	4.06	.50	มาก	4
2. แบบการมุ่งความสัมพันธ์	4.12	.48	มาก	3
3. แบบการสร้างแรงบันดาลใจ	4.13	.52	มาก	2
4. แบบการกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.15	.50	มาก	1
รวม	4.11	.47	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด โดยภาพรวมและแต่ละแบบอยู่ในระดับ มาก

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ผลปรากฏดังตาราง 2-4

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ

ภาวะผู้นำของครู	ชาย (n=55)		หญิง (n=72)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. แบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์	4.06	.52	4.06	.49	.032	.529
2. แบบการมุ่งความสัมพันธ์	4.07	.54	4.16	.42	-.985	.024
3. แบบการสร้างแรงบันดาลใจ	4.11	.55	4.14	.50	-.322	.285
4. แบบการกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.14	.54	4.16	.48	-.200	.112
รวม	4.09	.51	4.13	.44	-.329	.090

$p \leq .05$

จากตาราง 2 พบว่า โดยภาพรวม ครูที่มีเพศที่ต่างกัน มีภาวะผู้นำไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแบบรายด้านพบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีภาวะผู้นำ แบบการมุ่งความสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาวะผู้นำของครู	ปริญญาตรี (n=80)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=47)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. แบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์	4.01	.49	4.14	.51	-1.492	.161
2. แบบการมุ่งความสัมพันธ์	4.05	.48	4.25	.45	-2.291	.947
3. แบบการสร้างแรงบันดาลใจ	4.06	.52	4.23	.51	-1.798	.988
4. แบบการกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.07	.50	4.28	.49	-2.307	.719
รวม	4.05	.47	4.23	.45	-2.098	.859

$p \leq .05$

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีภาวะผู้นำในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ภาวะผู้นำของครู	ไม่เกิน ปี 5		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t	p
	(n=67)		(n=60)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. แบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์	3.95	.43	4.18	.55	-2.631	.003
2. แบบการมุ่งความสัมพันธ์	3.98	.43	4.28	.48	-3.677	.055
3. แบบการสร้างแรงบันดาลใจ	4.00	.47	4.27	.54	-2.969	.257
4. แบบการกระตุ้นการใช้ปัญญา	3.99	.43	4.32	.53	-3.836	.011
รวม	3.98	.41	4.26	.49	-3.487	.022

$p \leq .05$

จากตาราง 4 พบว่า โดยภาพรวม ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแบบรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำแบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์และมีภาวะผู้นำแบบการกระตุ้นการใช้ปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนกลุ่มพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะจังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

2.1 ครูที่มีเพศที่ต่างกัน มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำแบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์และแบบการกระตุ้นการใช้ปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 ส่วนแบบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ขออภิปรายผลดังนี้

1. ภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนกลุ่มพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ครูมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และมีความสามารถในด้านอื่นๆในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของรุ่งนภา วิจิตรวงศ์ (2555) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชา สระสม (2556) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครูที่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์ของสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรกฤษ วงษ์ชาลี (2551) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีตามความคิดเห็นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะจังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

2.1 ครูที่มีเพศที่ต่างกัน มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจาก เพศชายและเพศหญิงมีความสามารถในการสอน ความรับผิดชอบในการทำงาน และอีกทั้งยังกล้าแสดงออก อีกทั้งยังมีความกล้าหาญและเด็ดขาด ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัย ของ นวรัตน์วีดิ ชินอัครวัฒน์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพภาวะผู้นำปัจจุบันและสภาพภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ จำแนกตามเพศ มีภาวะผู้นำไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ปิยะพร แสนพันธ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน อีกทั้งสอดคล้องกับ ผลการวิจัย ของ วิภา เพชรจิระวรวงศ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครูตามความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครูตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยม โดยจำแนกตามเพศ พบว่าโดยรวมครูที่มี เพศแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจาก ครูมีความรู้ความสามารถ โดยการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน พัฒนานตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับนวรัตน์วีดิ ชินอัครวัฒน์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพภาวะผู้นำปัจจุบันและสภาพภาวะผู้นำที่พึงประสงค์จำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในสถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของ

ครูในสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อีกทั้งสอดคล้องกับ ผลการวิจัย ของ กัลยา พรหมทิพย์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของครูตามทัศนะของครูมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีภาวะผู้นำไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำแบบใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์และแบบการกระตุ้นการใช้ปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 ส่วนแบบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่มากกว่ามีการปรับตัวเข้ากับนักเรียนและรู้จักนักเรียนได้มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ กัลยา พรหมทิพย์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามทัศนะของครูมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับวิจัยของ นวรัตน์ดี ชินอัครวัฒน์ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพภาวะผู้นำปัจจุบันและสภาพภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีภาวะผู้นำไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับวิจัยของ สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในสถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1. ครูในโรงเรียนพื้นที่เกาะ จังหวัดตราด ควรจัดกิจกรรมการทำงานเป็นทีม เพื่อให้ครูได้มีบทบาทในการแสดงออกทางภาวะผู้นำมากขึ้น เพื่อที่จะให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานได้ถ่ายทอดภาวะผู้นำแก่ครูที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน

2. หน่วยงานต้นสังกัดควรมีนโยบายหรือส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการพัฒนาตนเอง โดยจัดให้มีการประชุมอบรม หรือศึกษาดูงานสำหรับครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงกระตุ้นในเรื่องอุดมการณ์ในการทำงาน มีความห่วงใยและเอื้ออาทรต่อนักเรียน เอาใจใส่นักเรียนได้ดีขึ้น และสามารถกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการเรียน ได้มากขึ้น และจัดให้มารนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการวิจัยภาวะผู้นำโดยใช้ทฤษฎีอื่น ซึ่งอาจมีตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเพื่อจะได้เป็นข้อมูลในมิติอื่นที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำของครู

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของครู

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา พรมทิพย์. (2558). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามทัศนะของครุมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช.**
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์. นครศรีธรรมราช: วิทยาลัยเทคโนโลยี
ภาคใต้ นครศรีธรรมราช
- ขวัญจิตต์ เนียมเกตุ. (2552). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่**
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ศึกษาศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- จักรกฤษ วงษ์ชาติ. (2551). **การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. อุดรธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ชฎากาญจน์ เจริญชนม์. (2553). **ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน**
เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. รายงานการศึกษาอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ศึกษาศาสตร์. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นวรรตน์วดี ชินอัครวัฒน์ (2563) **การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ**
คิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- นุชา สระสม. (2552). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์**
ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปิยะพร แสนพันศิริ. (2561). **ภาวะผู้นำของครูสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขต**
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 วิทยานิพนธ์ อิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ศึกษาศาสตร์. ขอนแก่น: วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย.
- รุ่งนภา วิจิตรวงศ์. (2551). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่**
การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริการการศึกษา.
ระยอง: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาคาร
- วิจารณ์ พานิช. (2554). **การศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับศตวรรษที่ 21. เอกสารประกอบการ บรรยายใน**
กำหนดการประชุมวิชาการ ครั้งที่ 6 สมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพ อาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษา
แห่งประเทศไทย (ควอท.) ประจำปี 2554.
- วีณา เพชรจิระวรวงศ์ (2552) **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครูตามความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียน**
มัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมเขต 3 วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการบริการการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธนบุรี
- สุดา สุวรรณภิรมย์. (2551). **The Leadership ภาวะผู้นำ.** กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์
- สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554) **ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในสถานศึกษาโรงเรียนนวมิ**
นทราธิปไตยสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริการ
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2542 – 2551)**. กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น สุนทร

อินทร กิตติก่อ. (2550). **ภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ ของบุคลากรใน อำเภอบุรณรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4**. รายงานการศึกษานิพนธ์ ศึกษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

E0053: ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

THE OPINION OF ACTIVIT ADMINISTRATOR IN BRJASIRI CLUDER THA SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2 BANGKOK

ชาลี อินมอญ¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง²

^{1,2} นักศึกษา อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนก เป็น เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูระดับมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้ค่าเท่ากับ 0.94 สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบ t-test (Independent Samples Test)

ผลการวิจัยพบว่า

การศึกษาความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากน้อยไปมาก ดังนี้ ด้านการรายงาน ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.66) ด้านการอำนวยความสะดวกและการประสานงาน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.68) ด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.67) ด้านการจัดหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.70) ด้านการจัดบุคลากร ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.67) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.74)

ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกันและจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the opinion of scout activity administrator in the school benjasiri cluster under the secondary educational service area office 2, 2) to compare the opinion of scout activity administrator in the school benjasiri cluster under the secondary educational service area office 2 which total sample size are 36 samples by sex, education and experience in executive positions

at schools. The research instrument was a questionnaire which had the reliability of .94. Statistics used in data analysis composed of percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results showed that the opinion of scout activity administrator in the school benjasiri cluster under the secondary educational service area office 2, Overall was at a high level ($\bar{X} = 4.24$) and all aspects are at a high level. Considering each aspect, it was found reporting ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.66), administration ($\bar{X} = 3.98$, SD = 0.68), planning and activities ($\bar{X} = 4.01$, SD = 0.67), organizing ($\bar{X} = 4.04$, SD = 0.70) human management ($\bar{X} = 4.04$, SD = 0.67) and budget ($\bar{X} = 4.08$, SD = 0.74)

the opinion of scout activity administrator in the school benjasiri cluster under the secondary educational service area office 2 classified by sex and educational level with statistical significance at the level of .05

The opinion of scout activity administrator in the school benjasiri cluster under the secondary educational service area office 2 classified by work of experience with statistical non significance at the level of .05

Keywords: Opinions, Scout activity administrator

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสื่อสารก็เป็นอีกปัจจัยที่เร่งทำให้โลกไร้พรมแดนเกิดความเคลื่อนไหวของข้อมูล ข่าวสารมีทั้งทางลบและทางบวก ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในชาติ ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม เพราะมนุษย์เป็นพื้นฐานหลักในการพัฒนาประเทศประชาชนที่มีคุณภาพ การปลูกฝังจิตสำนึก ความรับผิดชอบ และการมีระเบียบวินัย ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องให้เป็นค่านิยมของประเทศไทย การศึกษานับว่าเป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยให้เยาวชนของชาติ ได้รับการพัฒนาเป็นไปตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติ ตามแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Ministry of Education. 2003.p.7)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พิจารณาแล้วเห็นว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้นำเยาวชนจะเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างค่านิยมของคนไทย ๑๒ ประการเป็นอย่างดี เพราะกิจกรรมลูกเสือมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือยังเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางในการช่วยแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินกิจกรรม

ลูกเสือ คือ สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้มีแผนงาน มาตรการและแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานยกระดับคุณภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6 :ออนไลน์)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานและการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สหวิทยาเขต เบญจสิริ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากิจการลูกเสือในสถานศึกษาภายใน สหวิทยาเขตกลุ่มเบญจสิริ ตามแนวคิดและทฤษฎี ของ กุลิก และ เฮอร์วิกส์ กระบวนการบริหาร ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีชื่อว่า “POSDCoRB” และให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีให้มีคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ในการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกเป็น เพศ ระดับการศึกษาและ ประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยครู รวมทั้งหมด 915 คน ของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษา ครูที่ 6 โรงเรียน รวมทั้งหมด 36 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางการลูกเสือ ของในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ศัพท์บางคำและขอบเขตจำกัด ดังนี้

การบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารงานในกองลูกเสือของสถานศึกษาในเรื่องการกำหนดนโยบาย การวางแผน การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการช่วยเหลืออื่นๆ

การจัดกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การจัดกิจกรรมลูกเสือทั้งในและนอกสถานศึกษาเนื้อหากิจกรรมตามหลักสูตรกฎข้อบังคับ เช่นกิจกรรมเกี่ยวกับสัญลักษณ์ กิจกรรมคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

สถานศึกษา หมายถึง สถานที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง ผู้บริหารและครูที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางการลูกเสือของกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

กลุ่มเบญจสิริ หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่รวมกลุ่มตามนโยบายกรมสามัญศึกษาในปีการศึกษา 2542 เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ประกอบไปด้วย โรงเรียนสิริวิธานธร โรงเรียนนวิชรธรรมสาธิต โรงเรียนปทุมคงคา โรงเรียนวัดธาตุทองและโรงเรียนสายน้ำผึ้ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

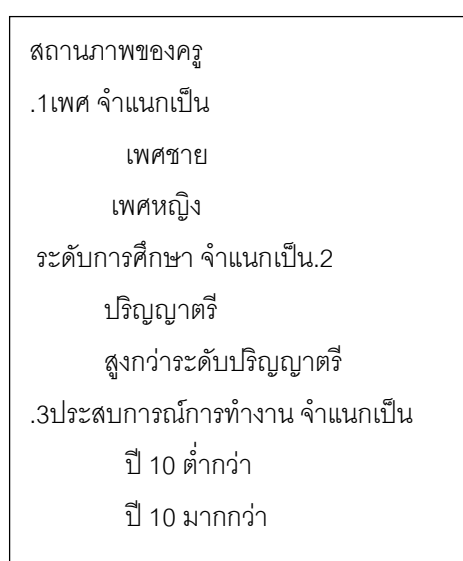
1.ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญที่สามารถผลการวิจัยไปใช้ในการจัดทำนโยบาย เพื่อพัฒนาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาของครู

2.สถานศึกษาสามารถนำผลวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ไปพัฒนาตนเอง

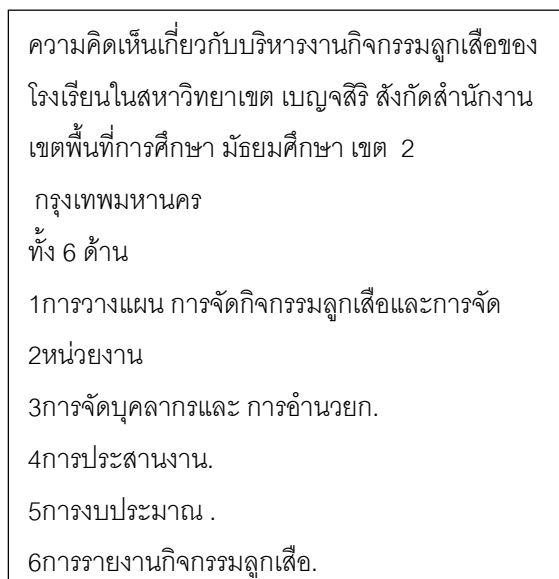
กรอบแนวคิด

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ของ Luther Gulick กระบวนการบริหาร ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีชื่อว่า “POSDCoRB” ภาระหน้าที่สำคัญของนักบริหาร 7 ประการ คือ 1. การวางแผน (Planning) 2. การจัดองค์การ (Organizing) 3. การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน(Staffing) 4. การอำนวยการ (Directing) 5. การประสานงาน (Coordinating) 6. การรายงาน (Reporting) 7. การงบประมาณ (Budgeting) มาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม 2563

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารด้านการวางแผน การจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดการ การบริหารด้านหน่วยงาน การบริหารด้านการจัดบุคลากร การบริหารด้านการอำนวยความสะดวก การบริหาร ด้าน การงบประมาณ และการบริหารด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน ของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนใน สหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร เป็นเครื่องมือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale 5 ระดับ แบบสอบถามประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร เป็นเครื่องมือ จำนวน 36 ชุด โดย เครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งหมด 915 คน ในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

2. กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารและครู ในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 36 คนเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านการลูกเสือ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติอ้างอิงด้วยการวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าที (Independent Samples Test โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 รวมทุกด้าน

ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน		
	$\bar{X}$	มาตรฐาน S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมลูกเสือ	4.01	0.67	มาก	3
2. ด้านการจัดหน่วยงาน	4.04	0.70	มาก	2
3. ด้านการจัดบุคลากร	4.04	0.67	มาก	2
4. ด้านการอำนวยความสะดวกและการประสานงาน	3.98	0.68	มาก	4
5. ด้านงบประมาณ	4.08	0.74	มาก	1
6. ด้านการรายงาน	3.86	0.66	มาก	5
รวม	4.00	0.58	มาก	

จากตาราง 1 พบว่าความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.74) ด้านการจัดหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.70) ด้านการจัดบุคลากร ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.67) ด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.67) ด้านการอำนวยความสะดวกและการประสานงาน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.68) ด้านการรายงาน ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของ โรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3.87	0.73	4.27	0.41	-1.74	0.09
2. ด้านการจัดหน่วยงาน	3.94	0.75	4.24	0.55	-1.19	0.24
3. ด้านการจัดบุคลากร	3.92	0.68	4.29	0.57	-1.57	0.13
4. ด้านการอำนวยความสะดวกและการประสานงาน	3.87	0.73	4.21	0.52	-1.60	0.11
5. ด้านงบประมาณ	3.98	0.81	4.27	0.57	-1.08	0.29
6. ด้านการรายงาน	3.74	0.71	4.10	0.47	-1.57	0.13
รวม	3.89	0.61	4.23	0.47	-1.69	0.10

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรม ลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2	ระดับการศึกษา				t	sig
	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3.99	0.66	4.07	0.71	-0.31	0.76
2. ด้านการจัดหน่วยงาน	4.03	0.73	4.08	0.60	-0.19	0.85
3. ด้านการจัดบุคลากร	4.12	0.61	3.77	0.82	1.13	0.19
4. ด้านการอำนวยความสะดวกและการประสานงาน	4.02	0.70	3.84	0.61	0.65	0.52
5. ด้านงบประมาณ	4.00	0.77	4.35	0.63	-1.18	0.25
6. ด้านการรายงาน	3.92	0.65	3.65	0.70	1.03	0.31
รวม	4.01	0.61	3.96	0.53	0.23	0.82

**ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรม ลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2	ระดับการศึกษา				t	sig
	ต่ำกว่า 10 ปี		มากกว่าหรือ เท่ากับ 10 ปี			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมลูกเสือ	4.23	0.51	3.65	0.74	2.78	0.00
2. ด้านการจัดหน่วยงาน	4.28	0.43	3.67	0.88	2.82	0.00
3. ด้านการจัดบุคลากร	4.18	0.63	3.83	0.68	1.60	0.12

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรม ลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2	ระดับการศึกษา				t	sig
	ต่ำกว่า 10 ปี		มากกว่าหรือ เท่ากับ 10 ปี			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
4. ด้านการอำนวยความสะดวกและการประสานงาน	4.20	0.59	3.64	0.69	2.56	0.02
5. ด้านงบประมาณ	4.32	0.44	3.70	0.96	2.26	0.04
6. ด้านการรายงาน	4.12	0.45	3.46	0.74	2.99	0.00
รวม	4.22	0.37	3.66	0.70	2.78	0.01

**ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากน้อยไปมาก ดังนี้ ด้านการรายงาน ด้านการอำนวยความสะดวกและการประสานงาน ด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการจัดหน่วยงาน ด้านการจัดบุคลากร และ ด้านงบประมาณ

2. ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 พบประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมลูกเสืออยู่ในระดับมาก นั้นหมายความว่ามีการกำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน อีกทั้งยังมีการกำหนดเป้าหมายของกิจกรรม

ลูกเสือภายในสถานศึกษา และมีการศึกษานโยบาย หลักการของคณะลูกเสือแห่งชาติตามพระราชบัญญัติลูกเสือแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนก เชียงมูล และคณะ (2559) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าการวางแผนและการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดการหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก นั้นหมายความว่ามีการกำหนดสายการบังคับบัญชาลูกเสือในสถานศึกษาอย่างชัดเจน และยังสามารถแบ่งงานและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในคณะกรรมการลูกเสือในสถานศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นปัจจุบัน นอกจากนี้มีการจัดสายงานคณะกรรมการลูกเสือในสถานศึกษาให้เป็นไปตามลำดับและมีความเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร จตุรภัทร (2557) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาลูกเสือไทยเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี พบว่าด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือที่จะต้องเหมาะสมกับวัยของลูกเสือแต่ละประเภท มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอดุลย์ วังไชยเลิศ (2555) ศึกษาสภาพการดำเนินงานลูกเสือ เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 35 พบว่าด้านการจัดการองค์การ เป็นการจัดครูผู้สอนควรจัดให้เหมาะสม ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ที่มาก

3. ความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดบุคลากรอยู่ในระดับมาก นั้นหมายความว่ามีการสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มวุฒิลูกเสือ แต่งตั้งบุคลากรลูกเสือปฏิบัติงานในสถานศึกษา และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการลูกเสือในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร บุญใหญ่เอก (2554) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนดอนตูม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 พบว่าด้านผู้บริหาร และด้านผู้กำกับลูกเสืออยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับนิติต ตั้งจิรวรรณกุล (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรการบริหารกับการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 พบว่าทรัพยากรการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ด้านคนหรือบุคลากรอยู่ในระดับมาก

4. ความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ด้านอำนาจการและการประสานงาน อยู่ในระดับมาก นั่นคือ มีการตัดสินใจและเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จัดระเบียบให้ฝ่ายบริหารสถานศึกษาเพื่ออำนวยความสะดวกการปฏิบัติงานของผู้กำกับ มีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการลูกเสือในสถานศึกษา และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร บุญใหญ่เอก (2554) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนดอนตูม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 พบว่าผู้บริหารให้การส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน และส่งเสริมให้ลูกเสือสร้างความสัมพันธ์ในโรงเรียนกับชุมชน สังคม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอดุลย์ วังไชยเลิศ (2555) ศึกษาสภาพการดำเนินงานลูกเสือ เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 35 พบว่าผู้บริหารเข้าร่วม และอบรมทบทวนผู้กำกับลูกเสือ 4 ประเภท 2 ปีต่อครั้ง

5. ความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต2 ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก นั่นคือ มีการเบิกจ่ายเงินที่เป็นไปตามระเบียบแบบแผน วางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี นอกจากนี้ยังมีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อจะง่ายต่อการตรวจสอบ ในทางกลับกันไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวัลย์ แสงไพฉาย (2550) ได้วิจัยเรื่องสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ด้านงบประมาณ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

6. ความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต2 ด้านการรายงาน อยู่ในระดับมาก นั้นหมายความว่า จัดให้มีข้อมูลทางลูกเสือของสถานศึกษา จัดให้มีเอกสารรายงานความเคลื่อนไหวทางการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา และที่ขาดไม่ได้เลยคือการรายงานลูกเสือประจำปี ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเอนก ปัทมพงศ์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่าด้านการรายงานลูกเสืออยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลวิจัย ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลวิจัยพบว่า ด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับ ดังนี้ ท่านกำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน รองลงมา คือ ท่านกำหนดเป้าหมายของกิจการลูกเสือภายในสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผน อีกทั้งท่านศึกษานโยบายของคณะลูกเสือแห่งชาติมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดจึงสมควรให้มีการศึกษานโยบายของคณะลูกเสือเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาต่อไป

1.2 จากผลวิจัยพบว่า ด้านการจัดหน่วยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับ ดังนี้ ท่านกำหนดสายการบังคับบัญชาลูกเสือในสถานศึกษาอย่างชัดเจน รองลงมา คือ ท่านแบ่งงานและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในคณะกรรมการลูกเสือในสถานศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นปัจจุบัน และผู้จัดสายงานคณะกรรมการลูกเสือในสถานศึกษาให้เป็นไปตามลำดับและมีความเรียบร้อยในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดจึงควรให้มีการจัดสายคณะกรรมการลูกเสือในสถานศึกษาเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นที่เรียบร้อย

1.3 จากผลวิจัยพบว่า ด้านการจัดบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับ ดังนี้ ท่านสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มวุฒิทางลูกเสือ รองลงมา คือ ท่านแต่งตั้งบุคลากรลูกเสือปฏิบัติงานในสถานศึกษา และผู้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการลูกเสือในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดจึงสมควรจัดให้มีผู้ประเมินผู้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการลูกเสือในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ

1.4 จากผลวิจัยพบว่า ด้านการอำนวยความสะดวกและการประสานงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับ ดังนี้ ท่าน

ตัดสินใจและเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมา คือ จัดระเบียบให้ฝ่ายบริหารสถานศึกษา ใช้อำนาจต่อการปฏิบัติงานของผู้กำกับ และมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นโดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดจึงสมควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆให้มากยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงาน

1.5 ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับ ดังนี้ ท่านเบิกจ่ายเงินเป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางรายการ รองลงมา คือ วางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี และจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายเงิน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดจึงสมควรให้มีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายเงินให้มีความเป็นปัจจุบันเพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือประสบความสำเร็จ

1.6 ด้านการรายงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับ ดังนี้ ท่านจัดให้มีข้อมูลทางลูกเสือของสถานศึกษา รองลงมา คือ จัดให้มีเอกสารรายงานความเคลื่อนไหวทางการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา และมีการรายงานลูกเสือประจำปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดจึงสมควรให้มีการรายงานการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบันและให้มีความต่อเนื่องเพื่อให้ทราบถึงอุปสรรคต่อการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาและพัฒนาต่อไป

2.ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1. ควรวิจัยแนวทางการรายงานของการบริหารกิจการลูกเสือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 2.2. ควรวิจัยปัญหาการดำเนินงานบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา
- 2.3. ควรวิจัยบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา
- 2.4. ควรวิจัยการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551. (2551, 4 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 125 ตอนที่ 42 ก สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกีฬานักเรียน. (2550). (เอกสารประกอบการนิเทศติดตาม และประเมินผล **การจัดกิจกรรมลูกเสือ**). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5. (2559). รายงานการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ประจำปี 2559. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คุรุสภา
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2551). คู่มือการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ระดับผู้นำขั้นความรู้ **ขั้นสูงโครงการลูกเสืออาสา กทต.เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ. สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. (2540). คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญชั้นความรู้ **เบื้องต้น (B.T.C.)**. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. คณะกรรมการฝ่ายพัฒนาบุคลากร. (2551). การฝึกอบรม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ **ผู้ช่วยผู้ให้การอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ**. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). **แนวทางการจัดกิจกรรมผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

- อดุลย์ วังไชยเลิศ. (2555). สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- อเนก เกตุวงศา. (2549). รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อเนก บัณฑพงศ์. (2549). ปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สมศักดิ์ อิ่มเอิบ. (2554). แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาในอำเภอท่าม่วงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญมี ปานแดง. (2553). แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

E0054: การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี
อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

A STUDY OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS
IN THE SIKHARIN CENTER KHIUNG DISTRICT CHANTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

ธนพรณ นียมพฤษ ¹ กุลจิรา รักชนคร ² เบญจรัตน์ ราชฉวาง ³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2) เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05 และสุ่มอย่างง่าย จำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบด้วย t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .843) และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์สอนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต

Abstract

The research has an objective 1) To study the school's academic administration guidelines, expand opportunities in the Khlongsikarin Coordination Center, Khlong District, Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2. 2) To compare the school's academic administration guidelines, expand opportunities in the Khlongsikarin Coordination Center. Khlong District Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area 2 defined the error No. 05 and randomly number 86 people. The tool used for data collection was a questionnaire. It was characterized as a check list and a 5-level rating scale with a confidence value of 0.98. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test. One-way ANOVA was analyzed and tested for the double difference using the Scheffe method.

The research results were found that

1. The academic administration development of school expanded the opportunities in the Khlongsikarin Coordination center, Khlong District ,The Office of Chanthaburi Primary Education at Service Area 2, overall at a high level ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .843). And most aspects at a high level
2. Teacher with different sexes, ages and educational levels had no different opinions on the school's academic management development approach, expanding opportunities in the Khlongsikarin Coordination Center, Khlong District Office of Chanthaburi Primary Education of Service Area 2.
3. Teachers with different teaching experience there were opinions on the school's academic management development approach, expanding opportunities in the Khlongsikarin Coordination Center, Khlong District, Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, in general and each aspect were differed with statistical significance at the 05 differed.

Keywords: Academic Administration, Schools expand opportunities, Khlongsikarin Coordination Center, Khlong District, Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area 2

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550: 15) ซึ่งตรงกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดหลักการสำคัญไว้ว่า ในการจัดการศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญพร้อมทั้งต้องให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากการกำหนดในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย 5 มาตรา ได้แก่ มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายในนอก มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการ

ของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสถานศึกษา และมาตรา 51 ในกรณีที่มิได้มีการประเมินภายนอกของสถานศึกษาได้ไม่ได้มาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัดจากบทบัญญัติดังกล่าว จึงส่งผลให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะงานในด้านวิชาการ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบนั้นๆ

จากหลักการระบบการศึกษาไทยจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาต้องรับภาระหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ ซึ่งในหมวดที่ 3 ระบบการศึกษา มาตราที่ 5 การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษาในระบบจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียน รัฐบาลมุ่งหวังจะให้โรงเรียน มีความเข้มแข็ง มีความคล่องตัว และความสามารถบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพตามหลักการกระจายอำนาจ มีการนำรูปแบบการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้โดยมุ่งให้การบริหารจัดการศึกษามีลักษณะเบ็ดเสร็จในการบริหารงานด้านวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 16) ซึ่งเป็นไปตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2540 โดยให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ของตนในการบริหารงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2549: 10) การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาโดยตรงให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ที่ความรับผิดชอบ มีความอิสระมีความคล่องตัวในการตัดสินใจในการบริหารจัดการ ในการสั่งการเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนทั้งด้านหลักสูตร การเงิน การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยมีคณะกรรมการโรงเรียนอันประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง และชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550: 45)การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (2555-2561) หลักการที่สำคัญในการปฏิรูป คือ การสร้างคุณภาพและเนื้อหาในการศึกษา การสร้างโอกาสและการเข้าถึงการศึกษา การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม โดยคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในยุคปฏิรูปการศึกษาที่เน้นคุณภาพคนไทยยุคใหม่ คุณภาพครูยุคใหม่ คุณภาพแหล่งเรียนรู้สถานศึกษายุคใหม่ และคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนในการจัดการศึกษาเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับบริบทของชุมชน คือ นโยบายในการจัดการศึกษา และเงื่อนไขสำคัญในชุมชนหลายประการ เช่น เงื่อนไขทางด้านพื้นฐานของความคิดของคนในชุมชน ได้แก่ ความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ ผู้นำชุมชน เจ้าอาวาส ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องมาจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา อีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทั้งทางตรงหรือทางอ้อมนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543: 1) งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษา ส่วนงานอื่นๆ เช่น งานธุรการ งานบุคคล งานอาคารสถานที่ เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการทั้งสิ้น หน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษาจำเป็นต้องปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อปัจจัยคุณภาพของผลผลิต (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. 2546: 1)

ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET ระหว่างปี 2561 และปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อําเภอขลุ่ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ของ

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบค่าสถิติ 2 ปีหลัง ในรายวิชาหลัก ปรากฏว่าวิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 45.87 คะแนน ลดลงจากปี 2561 ที่ได้ 50.65 คะแนน วิชาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย 27.17 คะแนน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ที่ได้ 26.83 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 31.30 คะแนน ลดลงจากปี 2561 ที่ได้ 31.54 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 29.11 คะแนน ลดลงจากปี 2561 ที่ได้ 34.94 คะแนน ในภาพรวมปีการศึกษา 2561 สูงกว่าปีการศึกษา 2562 ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบค่าสถิติ 2 ปีหลัง ในรายวิชาหลักปรากฏว่า วิชาภาษาไทยคะแนนเฉลี่ย 58.07 คะแนน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ที่ได้ 53.07 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษคะแนนเฉลี่ย 30.57 คะแนน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ที่ได้ 25.27 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์คะแนนเฉลี่ย 28.00 คะแนน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ที่ได้ 26.81 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์คะแนนเฉลี่ย 28.48 คะแนน ลดลงจากปี 2561 ที่ได้ 35.00 คะแนน ในภาพรวมปีการศึกษา 2562 สูงกว่า ปีการศึกษา 2561 จะเห็นได้ว่าคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีต่ำกว่าที่คาดหวังในบางรายวิชา จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนให้ความสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการให้สูงขึ้น

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

สมมติฐานในการวิจัย

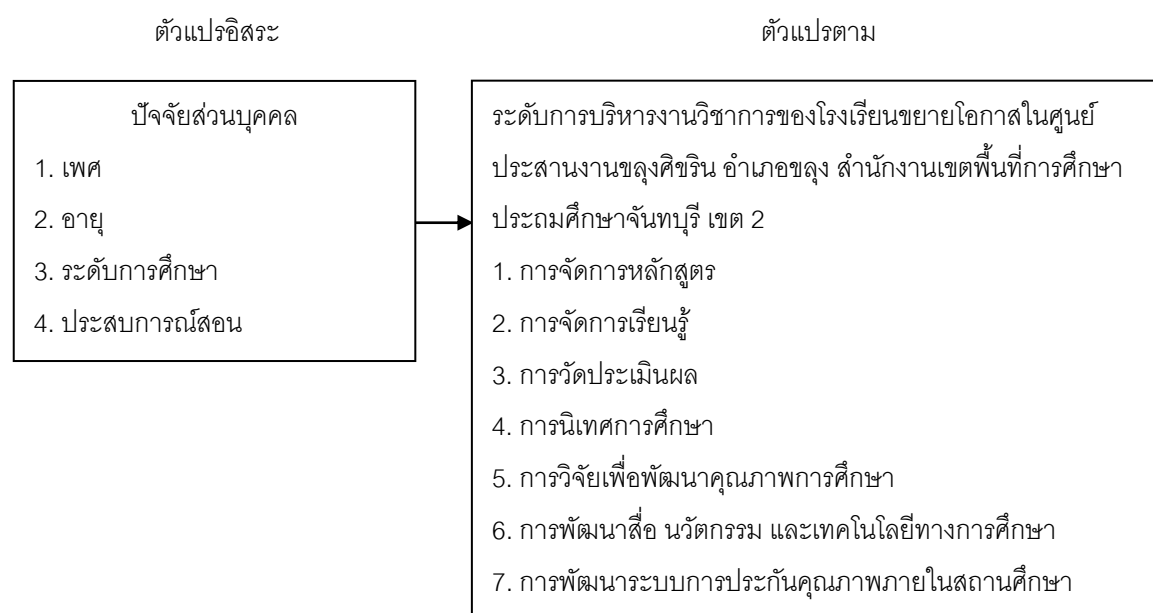
ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันมีแนวทางการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทาง ในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปปรับปรุงและพัฒนางานในการบริหารงานวิชาการให้กับครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2” กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขต ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา

สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ดังนี้ 1) การจัดการหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดประเมินผล 4) การนิเทศ 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 7) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 112 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 86 คน โดยอาศัยหลักการของ เครซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

3. ด้านระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 - เดือนมีนาคม 2564

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล

4.2 ตัวแปรตาม คือ แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1 ฉบับ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ทั้งนี้แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส (จำนวน ข้อ) ใน 7 ด้าน คือ 1) การจัดการหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดประเมินผล 4) การนิเทศ 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 7) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามในคอนดังกล่าวเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ถึงน้อยที่สุด ส่วนตอนที่ 3 ตอนสุดท้ายของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ต้องการนำเสนอเพื่อการพัฒนา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าความเที่ยงตรง (IOC: Index of Consistency)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

3. สถิติทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ด้วยค่า t-test แบบ Independent และ F-test (one way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ scheffe'

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการศึกษานำแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ได้ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานของแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวม

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดการหลักสูตร	3.17	1.171	ปานกลาง
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.67	1.066	มาก
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.17	1.171	ปานกลาง
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.86	.923	มาก
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.83	.947	มาก
6. ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.25	.584	มาก
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.22	.522	มาก
รวม	3.89	.843	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวม 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .843) โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ได้แก่ ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .584) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .522) ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .923) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .947) ด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.066) ด้านการจัดการหลักสูตรและด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 1.171)

ผลการเปรียบเทียบแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์สอน สรุปผลดังนี้

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานของ
ศิขริน อำเภอขลุ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	ชาย (n = 24)		หญิง (n = 62)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดการหลักสูตร	3.54	1.235	3.77	1.149	.810	.420
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.50	1.121	3.74	1.046	.921	.360
3. ด้านการวัดการประเมินผล	3.54	1.235	3.77	1.149	.810	.420
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.74	1.003	3.90	.894	.712	.420
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.68	1.012	3.88	.923	.904	.369
6. ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทางการศึกษา	4.24	.627	4.25	.572	.048	.962
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	4.17	.578	4.25	.502	.623	.535
รวม	3.77	.916	3.94	.816	.804	.424

* $p \leq 0.05$

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานของศิขริน อำเภอขลุ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่
แตกต่างกัน

2. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส
ในศูนย์ประสานงานของศิขริน อำเภอขลุ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน
ดังตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานของ
ศิขริน อำเภอขลุ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ แบบสถิติทดสอบหา
ความแตกต่างค่าเอฟ (F-test)

สภาพปัญหา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการจัดการหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	9.357	3.119	2.386	.075
	ภายในกลุ่ม	82	107.167	1.307		
	รวม	85	116.524			

ตาราง 3 (ต่อ)

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	5.069	1.690	1.514	.217
	ภายในกลุ่ม	82	91.535	1.116		
	รวม	85	96.604			
3. ด้านการวัดประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	9.357	3.119	2.386	.075
	ภายในกลุ่ม	82	107.167	1.307		
	รวม	85	116.524			
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.163	1.054	1.249	.297
	ภายในกลุ่ม	82	69.209	.844		
	รวม	85	72.372			
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	4.777	1.592	1.826	.149
	ภายในกลุ่ม	82	71.496	.872		
	รวม	85	76.273			
6. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	1.129	.376	1.107	.351
	ภายในกลุ่ม	82	27.885	.340		
	รวม	85	29.014			
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.569	.190	.688	.562
	ภายในกลุ่ม	82	22.585	.275		
	รวม	85	23.153			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.018	1.339	1.948	.128
	ภายในกลุ่ม	82	56.367	.687		
	รวม	85	60.385			

* $p \leq .05$

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีอายุที่ต่างกัน มีแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำลูกขัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำลูกขัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 4

ตาราง 4 การเปรียบเทียบแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานของศิขริน อำเภอขลุ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา แบบสถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test)

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการจัดการหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	3.215	1.608	1.178	.313
	ภายในกลุ่ม	83	113.309	1.365		
	รวม	85	116.524			
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.853	1.927	1.724	.185
	ภายในกลุ่ม	83	92.750	1.927		
	รวม	85	96.604	1.117		
3. ด้านการวัดประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	3.215	1.682	1.178	.313
	ภายในกลุ่ม	83	113.309	1.365		
	รวม	85	116.524			
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	3.364	1.682	2.023	.139
	ภายในกลุ่ม	83	69.008	.831		
	รวม	85	72.372			
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	3.750	1.875	2.146	.123
	ภายในกลุ่ม	83	72.523	.874		
	รวม	85	76.273			
6. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.863	.431	1.272	.286
	ภายในกลุ่ม	83	28.151	.339		
	รวม	85	29.014			
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.542	.771	2.960	.057
	ภายในกลุ่ม	83	21.612	.260		
	รวม	85	23.153			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.654	1.327	1.908	.155
	ภายในกลุ่ม	83	57.731	.696		
	รวม	85	60.385			

* $p \leq .05$

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานของศิขริน อำเภอขลุ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานฯ ชุติธริน อำเภอขลุ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ดังตาราง 5

ตาราง 5 การเปรียบเทียบแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานฯ ชุติธริน อำเภอขลุ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอน แบบสถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test)

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการจัดการหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	15.968	7.984	6.590**	.002
	ภายในกลุ่ม	83	100.556	1.212		
	รวม	85	116.524			
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	11.840	5.920	5.797**	.004
	ภายในกลุ่ม	83	84.764	1.021		
	รวม	85	96.604			
3. ด้านการวัดประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	15.968	7.984	6.590**	.002
	ภายในกลุ่ม	83	100.556	1.212		
	รวม	85	116.524			
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	8.856	4.428	5.786**	.004
	ภายในกลุ่ม	83	63.516	.765		
	รวม	85	72.372			
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	11.678	5.839	7.503**	.001
	ภายในกลุ่ม	83	64.595	.778		
	รวม	85	76.273			
6. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.128	1.064	3.285*	.042
	ภายในกลุ่ม	83	26.886	.324		
	รวม	85	29.014			
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.650	1.325	5.364**	.006
	ภายในกลุ่ม	83	20.503	.247		
	รวม	85	23.153			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	8.893	4.446	7.167**	.001
	ภายในกลุ่ม	83	51.493	.620		
	รวม	85	60.385			

** $p \leq .01$, * $p \leq .05$

จากตาราง 5 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สอนที่ต่างกัน มีแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 สามารถสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินงานพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4 ครูที่มีประสบการณ์การสอนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การดำเนินงานแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ทางการศึกษา เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่าเป็นงานหลักที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับผู้เรียน เนื่องจากงานบริหารวิชาการมีความเกี่ยวข้องกับการวัดประเมินผล การจัดการเรียนการสอน การประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 1) การบริหารวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษา คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา จึงอยู่ที่งานด้านวิชาการ ซึ่งประกอบไปด้วยงานด้านการวัดประเมินผล การเรียนการสอน การจัดสิ่งส่งเสริมงานด้านวิชาการและการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ชูช่วง (2551: 57) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการใน 12 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ตรีโชค กางกัน (2552: 97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ใน 6 ด้าน พบว่ามีเกณฑ์อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานหลักสูตรฯ อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลปรากฏดังนี้ ครูที่มีประสบการณ์การสอนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานหลักสูตรฯ อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในมุมมองของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ที่ต่างกัน ทำให้แนวทางการปฏิบัติงานมีหลากหลายวิธีที่ทำให้งานประสบ ความสำเร็จตามเป้าหมาย เนื่องจากการบริหารวิชาการเป็นการดำเนินงานเป็นทีมซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงาน ส่วนครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานก็จะร่วมทีมทำงานอย่างต่อเนื่องมีการสอนงานจากผู้มีประสบการณ์สูงไปหาผู้มีประสบการณ์น้อยทำให้ได้เรียนรู้และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงทำให้มุมมองในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุไรรัตน์ จันทไทย (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอภูพานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอภูพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน 2) ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการนิเทศภายใน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาการดำเนินงานแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำลูกขัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอนของครู
2. ควรมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และส่งเสริมให้ครูนำผลประเมินผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาสื่อ นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง
3. ผู้บริหารควรมีการวางแผนจัดทำแผนโครงการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และใช้สื่อเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาการดำเนินงานแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำลูกขัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และดำเนินงาน ตามแผนฯ ตลอดช่วงปีการศึกษา
2. ควรมีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้งตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม
3. ควรมีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2547). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์ พับปติดิษฐ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา**. นครปฐม: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- กาญจนา วัฒนา. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ธนพร การพิมพ์.
- กุลชญา เทียงตรง. (2550). การบริหารงานวิชาการตามแนวการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน **สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาลเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- จุไรรัตน์ จันทไทย. (2553). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. (2546) **การบริหารงานวิชาการ**. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ปัตตานี.

- ตรีโชค กางก้น. (2552). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นภาพร พลอยบ้านแพ้ว. (2555). **ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: สุเนตรฟิล์ม.
- _____. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550). **ราชกิจจานุเบกษา**. 124 (ตอนที่ 4ก.)
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2552). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: นำศิลป์โฆษณา.
- ศุภชัย วีระวาทิน. (2550). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สมศักดิ์ ชูช่วง. (2551). **การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **รายงานการสังเคราะห์แนวคิดและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- Krejcie, R. V.; & D. W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0055: การศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิขริน อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

A STUDY OF THE PERSONNEL MANAGEMENT STATUS OF SCHOOLS IN THE KHLUNGSIKARIN COORDINATION CENTER, KHLUG DISTRICT UNDER THE OFFICE OF CHANTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

ปกรณัม ผีผืนจิตต์¹ กุลจิรา รักชนคร² เบญจรัตน์ ราชฉวาง³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน ในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิขริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน ในศูนย์ประสานงานขลุงศิขริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนในศูนย์ประสานงานขลุงศิขริน อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05 และสุ่มอย่างง่าย จำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .972 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบด้วย t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ Scheffe'

ผลการวิจัย พบว่า

1. การดำเนินงานการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิขริน อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .137)

2. ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์สอน และขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิขริน อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานบุคคล, ศูนย์ประสานงานขลุงศิขริน

Abstract

The purpose of this research is 1) to study the condition of the personnel administration of the school. In the Khlungsikarin Coordination Center, under the Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2) to compare the condition of the personnel management of schools. In the Khlung Si Kharin

Coordination Center Under the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area 2, classified by personal factors. The sample group was the school director and teachers. In the schools in the Khlungsikarin Coordination Center, Khlung District, Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, there was a error of .05 and a random number of 97 persons. The tool used for data collection was a questionnaire. It is characterized as a check list and a 5-level rating scale with a confidence value of .972. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and one-way ANOVA, and the Scheffe method of multiple-difference comparison.

The research finding.

1. The study of the condition of school personnel management in Khlungsikarin Coordination Center, Khlung District Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area 2, in overall was at the highest level. And most aspects are at the highest level ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .137)

2. Teachers with difference gender, age, education level teaching experience and school sizes There were no significant difference in opinions on personnel management of schools in the Khlungsikarin Coordination Center, Khlung District under the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area 2.

Keywords: Personnel management, Khlungsikarin Coordination Center

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการนำประเทศเข้าสู่สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 และเป็นประเด็นหลักที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 การเตรียมความพร้อมกำลังคนทั้งด้านความรู้ทักษะ สมรรถนะที่จำเป็นให้สามารถปรับตัว และรู้เท่าทันต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีพลวัต และการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดน จึงเป็นความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศต้องเร่งดำเนินการเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 100) ในสภาวะปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยีการสื่อสารและวิทยาการต่างๆ ได้ส่งผลกระทบต่อองค์การและมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนในองค์การอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์การจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนระบบและวิธีการทำงาน ซึ่งทำให้มีผลกระทบต่อบุคลากรที่ปฏิบัติงานทั้งในเชิงกายภาพและจิตใจ ดังนั้นผู้บริหารในองค์การต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอันดับหนึ่งขององค์การ ทั้งองค์การในภาครัฐและภาคเอกชนต่างเห็นพ้องต้องกันว่าบุคลากรคือปัจจัยที่สร้างความสำเร็จให้กับองค์การ ซึ่งเป็นแรงผลักดันที่จะทำให้งานขององค์การประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ หรือล้มเหลว โดยที่การบริหารบุคลากรต้องมีความพร้อม ความสามารถ และความมุ่งมั่นในการทำงาน รวมทั้งให้มีความกระตือรือร้น พัฒนา และยกระดับความสามารถของตนเองอยู่ตลอดเวลา เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่มีความซับซ้อน ไม่มีสูตรสำเร็จตายตัว (มณีวรรณ ชัตรอุทัย. 2551: คำนิยม) การบริหารงานใดๆ ในองค์การให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจำเป็นต้องมีการวางแผนที่ดี และจัดโครงสร้างขององค์การให้เหมาะสม ฉะนั้นการจะพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะต้องพัฒนาคนที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา คนจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการปฏิบัติงาน ดังคำกล่าวที่ว่า คนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า คำว่าคุณค่าในการปฏิบัติงาน

ขององค์การคือ การลดค่าใช้จ่ายและสร้างความพอใจให้กับลูกค้า คนที่มีคุณค่าขององค์การจะต้องทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (เสนาะ ตีเขาว. 2543: 2) การบริหารงานบุคคลยังเป็นกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ตรงตามความต้องการขององค์กร โดยขอบเขตของการบริหารงานบุคคลสามารถจำแนกออกเป็นกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่การวางแผนกำลังคน การวิเคราะห์การจัดโครงสร้างและอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การย้าย การโอน การฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติการ การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การจัดชั้น และตำแหน่งงานตามหน้าที่ ปริมาณและระดับความรับผิดชอบของงาน การกำหนดอัตราเงินเดือน และค่าจ้าง การจัดสวัสดิการ การปกครองบังคับบัญชา การดำเนินการทางวินัย การให้พ้นจากงาน และการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนให้สินน้ำใจ รางวัลบำเหน็จบำนาญเมื่อออกจากงานไป (พงศธร ผาสิงห์. 2542: 2)

การบริหารงานบุคคลมีความสำคัญต่อผู้บริหารทุกคนเพราะผู้บริหารทุกคนไม่ต้องการที่จะให้มีความผิดพลาดเกิดขึ้นในการบริหารงาน เพื่อสามารถหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดดังกล่าวได้จำเป็นต้องให้ความสนใจในเรื่องการบริหารงานบุคคลอย่างจริงจัง โดยเฉพาะปัจจุบันสภาพองค์กรนับได้ว่ามีปัญหาและถูกกระทบจากอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นเป็นอย่างมากซึ่งผลกระทบต่อการบริหารงานบุคคลในองค์กรโดยตรง การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เท่าที่เห็นในปัจจุบัน ทั้งในส่วนที่เป็นเศรษฐกิจ เทคโนโลยีวิทยาการและสภาพสังคม ล้วนแต่เห็นได้ชัดเจนว่าจะมีผลกระทบ ทำให้การบริหารงานบุคคลต้องมีความสำคัญยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก แต่ปัญหาต่างๆ อาจจะแก้ไขและแก้ปัญหาให้บรรเทาเบาบางลงไปได้ถ้า “การบริหารงานบุคคล” ได้รับความสนใจและเอาใจใส่อย่างเพียงพอ (พระมหาประยุต ศรีแก้วกุล. 2550: 2)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มเครือข่ายศูนย์ประสานงานฯ ชลบุรี จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงานฯ ชลบุรี อำเภอชลบุรี จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน และเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานบุคคลภายในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน ในศูนย์ประสานงานฯ ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน ในศูนย์ประสานงานฯ ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันมีสภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลที่แตกต่างกัน

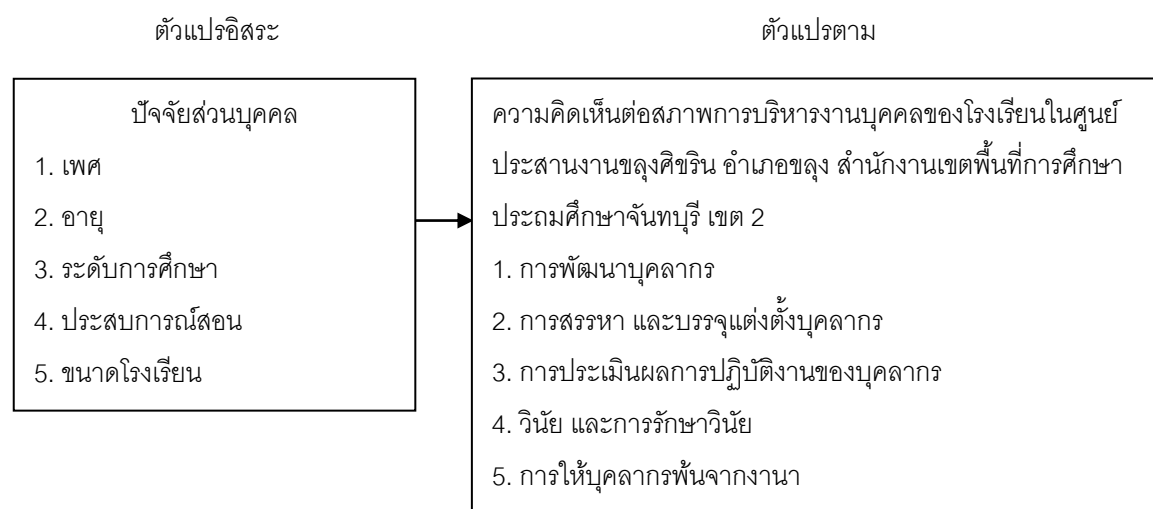
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงานฯ ชลบุรี อำเภอชลบุรี จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

2. ครุณาข้อมูลจากผลการวิจัยไปพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดจากองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์สอน และขนาดโรงเรียน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงานขลุ่ยศิริน อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ได้แก่ 1) การพัฒนาบุคลากร 2) การสรรหา และบรรจุแต่งตั้งบุคลากร 3) การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร 4) วินัย และการรักษาวินัย และ 5) การให้บุคลากรพ้นจากงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากร ในโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุ่ยศิริน อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 132 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากร ในโรงเรียนในศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05 และสุ่มอย่างง่าย ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครู จำนวน 97 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสภาพการบริหารงานบุคคล ในโรงเรียนศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1 ฉบับ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการบริหารงานบุคคล มีองค์ประกอบ 5 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ทั้งนี้แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานบุคคล ในโรงเรียนศูนย์ประสานงานชลบุรี อำเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (จำนวน 36 ข้อ) ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร 2) ด้านการสรรหา และบรรจุแต่งตั้งบุคลากร 3) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร 4) ด้านวินัย และการรักษาวินัย และ 5) ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน ลักษณะของแบบสอบถามในตอนดังกล่าวเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ถึงน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ต้องการนำเสนอเพื่อพัฒนา และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าความเที่ยงตรง (IOC: Index of Consistency)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

3. สถิติทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ด้วยค่า t-test แบบ Independent และ F-test (one way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ scheffe'

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคล ในโรงเรียนศูนย์ประสานงาน ชลบุรี ชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานของการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี ชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวม

สภาพการบริหารงานบุคคล	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การพัฒนาบุคลากร	4.63	.194	มากที่สุด
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร	4.60	.227	มากที่สุด
3. การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร	4.61	.189	มากที่สุด
4. วินัยและการรักษาวินัย	4.62	.215	มากที่สุด
5. การให้บุคลากรพ้นจากงาน	4.63	.240	มากที่สุด
รวม	4.62	.137	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี ชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .137) โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .194) ด้านวินัยและการรักษาวินัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .215) ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .189) ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .227)

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี ชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลปรากฏดังนี้

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี ชลบุรี อำเภอชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการศึกษาศาภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิริน อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ

สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคล	ชาย (n = 39)		หญิง (n = 58)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.62	.173	4.64	.207	-.453	.651
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร	4.64	.183	4.58	.252	1.136	.259
3. ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร	4.60	.171	4.61	.201	-.195	.846
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	4.62	.201	4.63	.226	-.143	.886
5. ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	4.61	.267	4.64	.222	-.693	.490
รวม	4.62	.123	4.62	.147	-.094	.925

* $p \leq .05$

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศาภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิริน อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

2. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศาภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิริน อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการศึกษาศาภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิริน อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ แบบสถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test)

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	.121	.040	1.077	.363
	ภายในกลุ่ม	93	3.478	.037		
	รวม	96	3.599			
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	.231	.077	1.510	.217
	ภายในกลุ่ม	93	4.732	.051		
	รวม	96	4.962			
3. ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	.205	.068	1.980	.122
	ภายในกลุ่ม	93	3.214	.035		
	รวม	96	3.419			

ตาราง 3 (ต่อ)

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	ระหว่างกลุ่ม	3	.153	.051	1.109	.350
	ภายในกลุ่ม	93	4.284	.046		
	รวม	96	4.437			
5. ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	.372	.124	2.225	.090
	ภายในกลุ่ม	93	5.176	.056		
	รวม	96	5.547			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.053	.018	.931	.429
	ภายในกลุ่ม	93	1.749	.019		
	รวม	96	1.801			

* $p \leq .05$

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุ่ศิริน อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุ่ศิริน อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 4

ตาราง 4 การเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุ่ศิริน อำเภอลำลูกเกด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

สภาพการบริหารงานบุคคล	ปริญญาตรี (n = 75)		ปริญญาโท (n = 22)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.64	.139	4.60	.320	.449	.658
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร	4.60	.200	4.63	.308	-.455	.660
3. ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร	4.63	.150	4.53	.273	1.688	.104
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	4.64	.164	4.55	.331	1.262	.219
5. ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	4.62	.218	4.68	.306	-1.131	.261
รวม	4.62	.100	4.60	.224	.527	.603

* $p \leq .05$

จากตาราง 11 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิริน อำเภอลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิริน อำเภอลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 5

ตาราง 5 การเปรียบเทียบการศึกษาศาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิริน อำเภอลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอน แบบสถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test)

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	1	.008	.008	.210	.648
	ภายในกลุ่ม	95	3.591	.038		
	รวม	96	3.599			
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	1	.002	.002	.039	.845
	ภายในกลุ่ม	95	4.960	.052		
	รวม	96	4.962			
3. ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	1	.147	.147	4.280	.041
	ภายในกลุ่ม	95	3.272	.034		
	รวม	96	3.419			
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	ระหว่างกลุ่ม	1	.163	.163	3.613	.060
	ภายในกลุ่ม	95	4.274	.045		
	รวม	96	4.437			
5. ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	ระหว่างกลุ่ม	1	.043	.043	.746	.390
	ภายในกลุ่ม	95	5.504	.058		
	รวม	96	5.547			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1	.016	.016	.828	.365
	ภายในกลุ่ม	95	1.786	.019		
	รวม	96	1.801			

* $p \leq .05$

จากตาราง 5 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศาภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิขริน อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่.05

5. ครูที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศาภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิขริน อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 6

ตาราง 6 การเปรียบเทียบการศึกษาศาภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ขลุงศิขริน อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน แบบสถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test)

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	.043	.022	.573	.566
	ภายในกลุ่ม	94	3.556	.038		
	รวม	96	3.599			
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	.034	.017	.323	.725
	ภายในกลุ่ม	94	4.928	.052		
	รวม	96	4.962			
3. ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	.096	.048	1.351	.264
	ภายในกลุ่ม	94	3.324	.035		
	รวม	96	4.419			
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	ระหว่างกลุ่ม	2	.100	.050	1.081	.343
	ภายในกลุ่ม	94	4.337	.046		
	รวม	96	4.437			
5. ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.383	.192	3.486	.035
	ภายในกลุ่ม	94	5.164	.055		
	รวม	96	5.547			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.053	.026	1.421	.247
	ภายในกลุ่ม	94	1.749	.019		
	รวม	96	1.801			

* $p \leq .05$

จากตาราง 6 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อำนวย อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่.05

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการดำเนินงานการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อำนวย อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การดำเนินงานการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อำนวย อำเภอลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่า สภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร เมื่อพิจารณาแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงจากมากไปหาน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดทำแผนนิเทศบุคลากร รองลงมาคือ มีการวางแผนเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในการพัฒนาตนเอง

1.2 ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงจากมากไปหาน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประชาสัมพันธ์การรับบุคลากรใหม่อย่างทั่วถึง และมีการคัดเลือกบุคลากรใหม่ในรูปของคณะกรรมการ รองลงมาคือ มีกระบวนการคัดเลือกบุคลากรใหม่ด้วยความโปร่งใส และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถ

1.3 ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงจากมากไปหาน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างชัดเจน รองลงมาคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร และกำหนดวิธีการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างหลากหลาย เช่น ให้นำเสนอผลงานของครู การตรวจผลงานนักเรียน การตรวจสอบการทำงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างชัดเจน

1.4 ด้านวินัย และการรักษาวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงจากมากไปหาน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ดำเนินการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ รองลงมาคือ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยของ ข้าราชการครูอย่างยุติธรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หมั่นสังเกตตรวจสอบดูแลเอาใจใส่ป้องกันและขจัดเหตุ เพื่อมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยและ กระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวศีล 5

1.5 ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงจากมากไปหาน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญในส่งเสริมกิจกรรมความสัมพันธ์ รองลงมาคือ ผู้บริหารมีกระบวนการที่ชัดเจนในการพิจารณา ให้บุคลากรโอนย้าย โดยตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการชี้แจงข้อกฎหมายระเบียบ และคำแนะนำ แก่บุคลากรที่จะโอนย้าย เลื่อนตำแหน่ง หรือการออกจากราชการ

2. การเปรียบเทียบการศึกษาศักยภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศักยภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีอายุต่างกัน ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศักยภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศักยภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4 ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศักยภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.5 ครูที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาศักยภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน แต่การให้บุคลากรพ้นจากงานแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาดำเนินงานการศึกษาศักยภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานการศึกษาศักยภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่า การดำเนินงานการศึกษาศักยภาพการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีศิลปะในการบริหารงานบุคคล ด้วยการพัฒนาบุคลากร การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย และการให้คำแนะนำในการให้บุคลากรพ้นจากงาน แสดงว่าโรงเรียนในศูนย์ประสานงานชลบุรี มีกระบวนการจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ด้วยการพัฒนาบุคลากร การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย และการให้คำแนะนำในการให้บุคลากรพ้นจากงาน เพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามความมุ่งหมายขององค์การหรือหน่วยงานที่กำหนดไว้ จึงมีส่วนให้ความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาศักยภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อําเภอลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี เขียวศิลา (2555: 62-63) ศักยภาพการบริหารงานบุคคล

ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงจากมากไปหาน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดทำแผนนิเทศบุคลากร รองลงมาคือ มีการวางแผนเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในการพัฒนาตนเอง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ได้มีการอบรมระยะสั้นเป็นประจำทุกปี ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาบุคลากร ให้ความสำคัญในการจัดสัมมนา การศึกษาดูงานและจัดสวัสดิการต่างๆอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยธรรมณ์ (2543: ง) ได้ศึกษา ความต้องการในการพัฒนางานบุคลากรของข้าราชการในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 พบว่า ความต้องการในการพัฒนา บุคลากรของข้าราชการในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 ใน 4 ด้าน คือ การสรรหา การพัฒนา การอำนวยการและการพ้นจากงาน โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน ปรากฏว่า มีความต้องการระดับมากทุกด้าน

1.2 ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงจากมากไปหาน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประชาสัมพันธ์การรับบุคลากรใหม่อย่างทั่วถึง และมีการคัดเลือกบุคลากรใหม่ในรูปของคณะกรรมการ รองลงมาคือ มีกระบวนการคัดเลือกบุคลากรใหม่ด้วยความโปร่งใส และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเป็นกระบวนการจัดการเกี่ยวกับบุคคลเพื่อคัดสรรให้ได้ซึ่งคนที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานขององค์การ เข้ามาปฏิบัติงานให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาร์ริส (Harris. 1979) ได้ทำการวิจัยเรื่อง หน้าที่ของผู้บริหารบุคคลในระบบโรงเรียนประถมศึกษา รัฐมิสซูรี ผลการวิจัยสรุปว่า หน้าที่ความรับผิดชอบของโรงเรียนประถมศึกษาทางด้านบริหารบุคคลประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ 11 ประการ คือ การวางแผนกำลังคน การสรรหา การคัดเลือก การนำเข้าสู่นิเวศงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนา ค่าตอบแทนหรือสิ่งจูงใจ การไกล่เกลี่ยปัญหาด้านบุคคล ความมั่นคงในงาน การปฏิบัติงานต่อเนื่องและการให้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับบุคคล

1.3 ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงจากมากไปหาน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างชัดเจน รองลงมาคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร และกำหนดวิธีการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างหลากหลาย เช่น ให้นำเสนอผลงานของครู การตรวจผลงานนักเรียน การตรวจสอบการทำงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างชัดเจน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้ประเมินการปฏิบัติงานของตนเอง ซึ่งจะทำให้รู้ว่าคุณภาพมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน พยายามแสวงหาความรู้ใหม่มาพัฒนาผู้เรียนมากขึ้นเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยยันต์ ไชยถาวร (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความต้องการในการพัฒนาของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ความต้องการการพัฒนาในด้านจุดมุ่งหมายของการพัฒนาครูต้องการมากที่สุดในเรื่องการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์ตามการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ในด้านเนื้อหาความรู้ ของการพัฒนาครูต้องการมากที่สุดในเรื่องการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ด้านกิจกรรมของการพัฒนาครูมีความต้องการมากในเรื่อง การส่งเสริมให้มีแหล่งค้นคว้าสำหรับครู เช่น ห้องสมุด ด้านการติดตามประเมินผลพัฒนาครูต้องการมากในเรื่อง การให้มีการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้ ครูต้องการให้มีการนำเอาผลการพัฒนาไปประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ต้องการให้มีการปรับปรุงหลักสูตรการผลิตครูโดยเน้นการเป็นครูที่มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพทั้งความรู้และจริยธรรม ต้องการให้มีการจัดเนื้อหาความรู้ในการพัฒนาครูในด้านความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี พัฒนาครูอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและทั่วถึงให้ครูมีจิตสำนึกและมีความตระหนักในการพัฒนาตนเอง

1.4 ด้านวินัย และการรักษาวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงจากมากไปหาน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ดำเนินการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ รองลงมาคือ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยของข้าราชการครูอย่างยุติธรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หมั่นสังเกตตรวจสอบดูแลเอาใจใส่ป้องกันและขจัดเหตุ เพื่อมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยและกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวศีล 5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ต้องการให้ครูและบุคลากรปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ อินตาวงศ์ (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังของครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาจากงานบุคลากร พบว่า มีผู้บริหารปฏิบัติมาก คือ การจัดให้มีการบริหารงานโรงเรียนในรูปของคณะกรรมการ ได้มีการส่งเสริมให้ครูได้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณครู มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูแต่ละคนอย่างชัดเจน ส่วนการปฏิบัติที่ผู้บริหารปฏิบัติปานกลาง คือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรและแจ้งให้คณะครู ได้รับทราบ ส่วนด้านความคาดหวังของครูต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคาดหวังให้ผู้บริหารปฏิบัติมากเกี่ยวกับการมอบหมายงานและความรับผิดชอบให้บุคลากรปฏิบัติตาม ความรู้ ซึ่งความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคลมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ การปฏิบัติงานของครูแต่ละคนอย่างชัดเจน และมีการแจ้งข่าวสารทางราชการที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับและแนวทางการปฏิบัติให้ครูทราบ ส่วนที่คาดหวังต่ำ คือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน บุคลากรและแจ้งให้บุคลากรทราบ

1.5 ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงจากมากไปหาน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญในส่งเสริมกิจกรรม ความสัมพันธ์ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีกระบวนการที่ชัดเจนในการพิจารณา ให้บุคลากรโอน/ย้าย โดยตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการชี้แจงข้อกฎหมายระเบียบ และคำแนะนำ แก่บุคลากรที่จะโอนย้าย เลื่อนตำแหน่ง หรือการออกจากราชการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ ธรรมลังกา (2541: 22-23) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคลากรโรงเรียนเอกชนใน จังหวัดเชียงราย พบว่า การบริหารงานบุคลากรโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงรายในด้านโครงสร้างการบริหารงานบุคลากร ได้จัดทำแผนภูมิโครงสร้างและนำเสนอหรือปิดประกาศไว้ปรากฏชัดเจน มีการวางแผนกรอบอัตรากำลังไว้ล่วงหน้า กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ได้จัดทำและจัดเก็บทะเบียนประวัติบุคลากร ส่วนในด้านการสรรหาบุคลากรได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน พิจารณาสรรหาจากบุคลากร ที่มีความสามารถตรงตามความต้องการสำหรับด้านการพัฒนาบุคลากรได้มีการอบรมระยะสั้น เป็นประจำทุกปีให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านการรักษานักบุคลากรได้จัดสวัสดิการให้เพียงพอกับความต้องการของบุคลากร ได้พิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่บุคลากรอย่างยุติธรรม และได้สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานสำหรับด้านการให้พ้นจากงานได้ ดำเนินการโดยแจ้งเหตุแห่งการพ้นจากงานให้ทราบล่วงหน้าและได้จัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรที่พ้นจากงาน อย่างเหมาะสม

2. การเปรียบเทียบการศึกษาศาภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกเพศ อายุ ระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่ประสบการณ์สอนและขนาดโรงเรียนแตกต่างกันโดยเฉพาะด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรและด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่ายังขาดหลักการ ขาดความเข้าใจที่ตรงกัน ทำให้การประเมินการปฏิบัติงานไม่มีความชัดเจน ไม่โปร่งใส ในส่วนของด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน การที่บุคลากรที่พ้นจากงานแล้ว แล้วทางโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญ ไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรมทางโรงเรียนจึงทำให้ความสัมพันธ์ขาดหายไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ เสียงเพราะ(2548) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่าความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 4 ด้าน คือ การวางแผน และการกำหนดอัตรากำลัง ด้านการสรรหาและการคัดเลือกครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ด้านการประเมินผลและการให้พ้นจากตำแหน่งแตกต่างกัน จึงดาพล เปรมศรี (2545: 53) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษา สังกัดการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่อาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน เปรียบเทียบตามประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาดำเนินงานการศึกษาศาภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน ชลบุรี อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการพัฒนาบุคลากรควรมีการจัดทำแผนนิเทศบุคลากรให้ชัดเจน และมีความต่อเนื่องในการออกนิเทศบุคลากร เพราะการนิเทศคือช่วยพัฒนาคุณภาพบุคลากร เพราะบุคลากรหรือครูผู้สอนคือ หัวใจสำคัญที่จะไปจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรควรมีการประชาสัมพันธ์การรับบุคลากรใหม่อย่างทั่วถึง และมีการคัดเลือกบุคลากรใหม่ในรูปของคณะกรรมการ เพราะจะได้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นธรรมต่อบุคลากรท่านอื่นๆ
3. ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินการปฏิบัติงานของตนเอง เพราะการประเมินการปฏิบัติงานเป็นส่วนสำคัญในการกระตุ้นการทำงาน และสามารถนำผลการประเมินมาพัฒนาการทำงานต่อไป
4. ด้านวินัย และการรักษาวินัยควรดำเนินการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ เพราะถ้ามีเจตคติที่ดีแล้วจะทำให้เกิดมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานและมีจิตวิญญาณที่จะพัฒนาผู้เรียนต่อไป
5. ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงานผู้บริหารให้ความสำคัญในส่งเสริมกิจกรรมความสัมพันธ์ความเข้าใจที่ดีของบุคลากรที่จะเกษียณอายุราชการ เพราะจะได้สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรที่บุคลากรที่เกษียณ และบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาการดำเนินงานการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์ประสานงาน
ขลุ่ยศิริน อำเภอลำปางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป
ดังนี้

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพ และความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น
2. ควรศึกษาถึงตัวแปรอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน
3. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนชั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- ไชยยันต์ ไชยถาวร. (2541). **ความต้องการการพัฒนาของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. เชียงใหม่:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พงศธร ผาสิงห์. (2554). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในจังหวัดแพร่.
วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- พระมหาประยุต ศรีแก้วกุล. (2550). **การบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตบึงสีศึกษาพุทธโฆส**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มณีวรรณ ฉัตรอุทัย. (2551). **แนวคิดและหลักการบริหารคนเพื่อผลงาน**. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: วี.เจ.พรินติ้ง.
- วารุณี เขียวศิลา. (2555). **การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรปราการ เขต 2**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ไฉลา พิสมมรณย์. (2543). **ความต้องการในการพัฒนางานบุคลากรของข้าราชการในสำนักงานสามัญศึกษา
จังหวัด เขตการศึกษา 12**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมบุญ ธรรมลังกา. (2541). **การบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย**. การค้นคว้าอิสระ
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุเทพ อินตาวงศ์. (2541). **การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังของครู
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสนาะ ตีเยาว์. (2543). **หลักการบริหาร**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Harris, Ben M. (1979). **Personnel Administration in Education**. Boston: Allyn and Bacon.
- Krejcie, R. V.; & D. W. Morgan. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0056: ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

THE OPINIONS OF STUDENTS TOWARDS PROMOTING LEARNER DEVELOPMENT
ACTIVITIES OF STUDENTS AT KHAOCHAMAOWITTAYA SCHOOL OF THE OFFICE OF
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 18

ณัฐพงศ์ จันทรัฐ¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา วิธีการศึกษาได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 170 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางและมาก โดยประการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 6) ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.64$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 2) มีเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนและวัฒนธรรมที่ดำรง ($\bar{X} = 3.45$)

2. ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

Abstract

This researched aimed to 1) study the opinions of students towards promoting learner Development Activities of students at Khaochamaowittaya School 2) to compare the opinions of students towards promoting learner Development Activities of students at Khaochamaowittaya School according to education level that classified by gender and education level. The sample of the research were 170 students of

Khaochamaowittaya School. The instrument used in data collection was the questionnaire on using information technology in the 8 promotional guidelines, The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test. The questionnaires were tried out with an experimental group of 30 to find the alpha coefficient by calculating Cronbach's Alpha Coefficient values and it was found that the reliability was .93.

The results of research showed that:

1. The analysis of the research found that the overall opinion was at a high level ($\bar{X} = 3.51$) Considering by aspects, it was found that Some opinions were at a moderate and high which the highest average is 6) learners are the operators. ($\bar{X} = 3.64$) and the lowest average is 2) suitable for age, maturity, interests, aptitudes and abilities of learners and good culture ($\bar{X} = 3.45$)

2. The results of comparing student' opinions on the opinions of students showed no significant differences in both overall satisfaction and individual opinions classified by sex and education level.

Keywords: opinion, learner Development Activities

บทนำ

โรงเรียนเขาชะเมาวิทยา จัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาใช้เป็นแนวทางจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต้องการให้เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม เป็นคนมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ จึงมีความสำคัญที่ควรศึกษาความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนเพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตามเพศและระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. นักเรียนที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา แตกต่างกัน

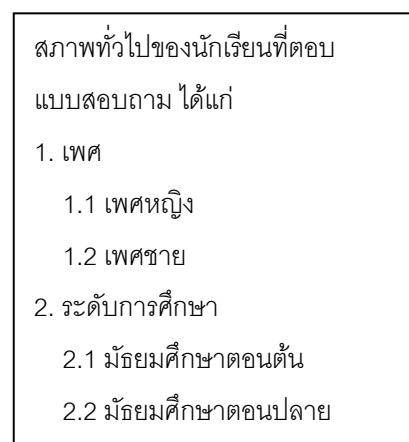
ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ผู้บริหารทราบระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สามารถต่อยอดข้อคิดเห็นที่มีระดับสูงให้พัฒนาขึ้นไปกว่าระดับเดิมและแก้ไขข้อคิดเห็นที่อยู่ในระดับต่ำ ให้เพิ่มขึ้นและให้เกิดประสิทธิภาพ ตลอดจนการนำไปเปรียบเทียบกับความคิดเห็นที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

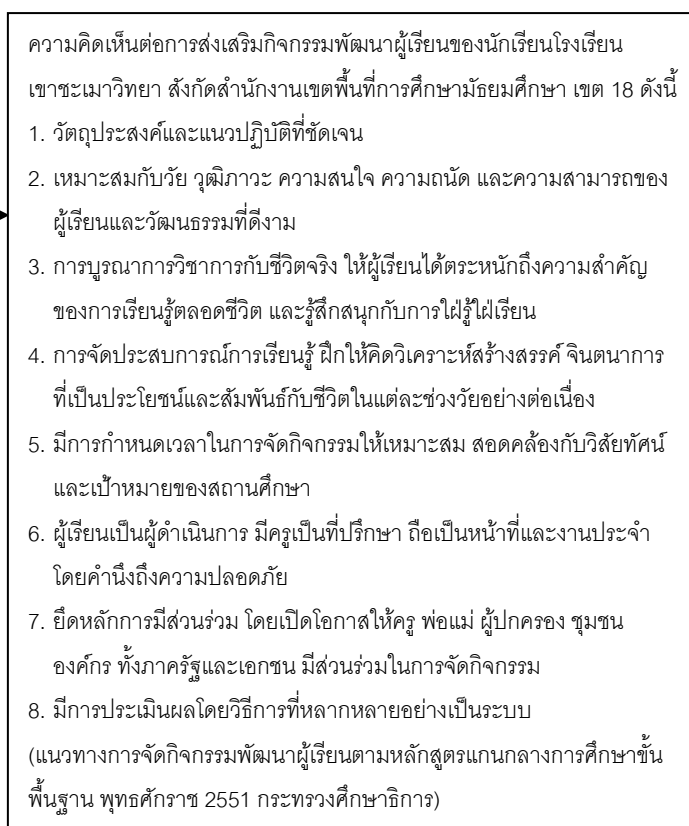
2. ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับฝ่ายบริหารในการพัฒนาปรับปรุงและการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยยึดแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 8 ประการที่เป็นมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดขึ้น ในแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 300 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 170 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan.)
3. การหาความเชื่อมั่น โดยนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่าง
4. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศและระดับการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
 - 4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 8 ประการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนเป็นเครื่องมือ จำนวน 1 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 170 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา โดยใช้ค่า t-test Independent

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. วัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน	3.52	0.89	มาก	2
2. เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และ ความสามารถของผู้เรียนและวัฒนธรรมที่ดำรง	3.45	0.94	ปานกลาง	6
3. การบูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึง ความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรู้สึกสนุกกับการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	3.48	1.02	ปานกลาง	4
4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัย อย่างต่อเนื่อง	3.49	0.85	ปานกลาง	3
5. มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษา	3.48	0.86	ปานกลาง	4
6. ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงาน ประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย	3.64	0.95	มาก	1
7. ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	3.47	0.89	ปานกลาง	5
8. มีการประเมินผลโดยวิธีการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ	3.52	0.93	มาก	2
โดยรวม	3.51	0.92	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประการที่ 6 ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประการที่ 2 เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนและวัฒนธรรมที่ดำรง

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	เพศชาย (n = 66)		เพศหญิง (n = 104)		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ประการที่ 1 วัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน	3.49	1.05	3.53	0.78	-0.26	0.01
ประการที่ 2 เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน และวัฒนธรรมที่ดำรง	3.41	1.06	3.47	0.85	-0.38	0.11
ประการที่ 3 การบูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรู้สึกสนุกกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน	3.44	1.12	3.51	0.95	-0.44	0.14
ประการที่ 4 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง	3.53	0.96	3.46	0.77	0.51	0.09
ประการที่ 5 มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิถีทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษา	3.48	1.06	3.47	0.72	0.09	0.00
ประการที่ 6 ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย	3.55	1.07	3.70	0.85	-0.97	0.11
ประการที่ 7 ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	3.49	1.05	3.46	0.78	0.25	0.03
ประการที่ 8 มีการประเมินผลโดยวิธีการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ	3.51	1.06	3.52	0.83	-0.08	0.11
โดยรวม	3.49	1.05	3.52	0.82	-0.16	0.08

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	มัธยมศึกษา ตอนต้น		มัธยมศึกษา ตอนปลาย		t	sig
	(n = 64)		(n = 106)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ประการที่ 1 วัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน	3.52	0.95	3.52	0.86	-0.02	0.37
ประการที่ 2 เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน และวัฒนธรรมที่ดำรง	3.52	0.96	3.41	0.92	0.72	0.47
ประการที่ 3 การบูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรู้สึกสนุกกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน	3.53	1.07	3.45	0.99	0.49	0.39
ประการที่ 4 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์สร้างสรรค์จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง	3.53	0.87	3.46	0.84	0.51	0.64
ประการที่ 5 มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษา	3.41	0.94	3.52	0.82	-0.82	0.28
ประการที่ 6 ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย	3.50	0.97	3.72	0.92	-1.46	0.48
ประการที่ 7 ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	3.41	0.69	3.51	0.85	-0.74	0.20
ประการที่ 8 มีการประเมินผลโดยวิธีการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ	3.42	1.00	3.58	0.87	-1.08	0.26
โดยรวม	3.48	0.93	3.52	0.88	-0.3	0.39

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประการ พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 8 ประการ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 8 ประการอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจมากที่สุด ในประการที่ 6 ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย และพึงพอใจน้อยที่สุด ในประการที่ 2 มีความเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน และวัฒนธรรมที่ดั่งาม อาจเป็นเพราะว่า การที่ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย นั้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนมากที่สุด วิธีดำเนินการคือให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการบรรลุเป็นผู้มีปัญญา ด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดย ผ่านประสบการณ์ตรง เช่น ประสบการณ์ในการแก้ปัญหา การเรียนการสอน ต้องมีการพัฒนาและกระตุ้น สติปัญญาให้มีความสามารถในการใช้เหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ และใช้ศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ สามารถปรับตัวให้ประสานกับสภาพแวดล้อมได้ และครูในฐานะของผู้ให้ความรู้ ชี้แนะแนวทางตลอดจนความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ทำให้ผู้เรียนเกิดการไว้วางใจ และเปิดใจที่จะเรียนรู้มากเป็นพิเศษ ส่วนประการที่ 2 ในเรื่องของความเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนและวัฒนธรรมที่ดั่งาม อาจเกิดจากข้อจำกัดการ จำนวนประชากรนักเรียนต่อครู ซึ่งมีอัตราส่วนที่ไม่สอดคล้องและเป็นข้อจำกัดในการส่งเสริมกิจกรรม ที่ไม่สอดคล้องต่อวัย วุฒิภาวะและความสนใจ ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับทั้งสองประการ จึงจะเห็นได้ว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อประการที่ 6 มากกว่าประการที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ประการที่ 1 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ โรงเรียนได้ดำเนินการปฏิบัติตามแนวทางการจัดกิจกรรมที่ถูกต้องครบถ้วน ดังนี้

1) กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
2) ผู้บริหารชี้แจงทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ 4) สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษา กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม 5) นิเทศ ติดตามให้คำปรึกษา ประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 6) แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ ประเสริฐศรี (2556) การนำเสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ประการที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านความเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนและวัฒนธรรมที่ดำรง ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะอาจเกิดจากข้อจำกัดการ จำนวนประชากรนักเรียนต่อครู ซึ่งมีอัตราส่วนที่ไม่สอดคล้องและเป็นข้อจำกัดในการส่งเสริมกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องต่อวัย วุฒิภาวะและความสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรเดช ภูทองชัย (2554) เรื่องการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า 1) การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ขาดการประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องและขาด การนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนางานกิจกรรม 2) การจัดกิจกรรมตามความสนใจความถนัด ตามธรรมชาติ ความสามารถ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน คือ ขาดการนำผลการประเมินไป ใช้ในการพัฒนางานกิจกรรม และการนิเทศติดตามการประเมินผลการจัดกิจกรรม

ประการที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านการบูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรู้สึกสนุกกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ โรงเรียนไม่ได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักการสำคัญ ดังนี้ 1) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ 2) เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและ สม่ำเสมอ

ประการที่ 4 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง โดยรวมและรายข้อ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่ได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักการสำคัญคือ เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและ สม่ำเสมอ

ประการที่ 5 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านมีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม

สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่ได้กำกับให้มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อันจะนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มรกต ใจดี (2560) เรื่องการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ประการที่ 6 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย โดยรวมและรายข้อ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการที่ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัย นั้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนมากที่สุด วิธีดำเนินการ คือให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการบรรลุเป็นผู้มีปัญญา ด้วยการเรียนรู้ ด้วยตนเอง โดย ผ่านประสบการณ์ตรง เช่น ประสบการณ์ในการแก้ปัญหา การเรียนการสอนต้องมีการพัฒนาและกระตุ้น สติปัญญาให้มีความสามารถในการใช้เหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ และใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ สามารถปรับตัวให้ประสานกับสภาพแวดล้อมได้ และครูในฐานะของผู้ให้ความรู้ชี้แนะแนวทางตลอดจนความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ทำให้ผู้เรียนเกิดการไว้วางใจ และเปิดใจที่จะเรียนรู้มากเป็นพิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญนคร ปกป้อง (2555) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรด้านกิจกรรมนักเรียนในเรื่องเกี่ยวกับการวางแผน ควรมีการศึกษา วิเคราะห์นโยบายและสภาพปัญหาปัจจุบัน ในเรื่องเกี่ยวกับการวางแผน ควรมีการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ในด้านการจัดองค์กรนั้น ควรให้หัวหน้างานเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบทุกงานของหมวดกิจกรรม ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน ซึ่งได้แก่ครูที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน "ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก

ประการที่ 7 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้าน 7 ยุทธศาสตร์มีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยรวมและรายข้อ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะโรงเรียน ไม่ได้ส่งเสริมให้ชุมชน สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดของบริบทสถานศึกษา และไม่สอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วมของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังนี้ บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 1) มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม และอาสาสมัครกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาและชุมชน 2) ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียน ให้โอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกแผนการเรียน การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ 3) ดูแล เอาใจใส่ผู้เรียน และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหของผู้เรียน 4) เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่พึงามให้แก่ผู้เรียน 5) ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน บทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา 1) ให้ความเห็นชอบและมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนดำเนินกิจกรรมพัฒนา

ผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวัชร สุทธิวินิช; และคณะ (2559) การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า 1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วม และมีการกำหนดให้มีการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง

ประการที่ 8 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านมีการประเมินผลโดยวิธีการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ โดยรวมและรายข้อ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีการประเมินผลตามหลักการประเมินผลที่ถูกต้อง การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมหรือผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะของผู้เรียน เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนค้นหาศักยภาพของตน สะท้อนแนวคิดจากการปฏิบัติ กิจกรรม การทำงานกลุ่ม และการมีจิตสาธารณะ โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมิน วิไลรัตน์ โกพลรัตน์ (2556) การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม พบว่า 1) สภาพการบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ รูปแบบของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภายในโรงเรียนมีความคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะกิจกรรมหลายกิจกรรมใช้บุคลากรกลุ่มเดียวกัน ใช้สถานที่การจัดกิจกรรมเดียวกัน ทำให้ความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมไม่เกิดความแตกต่างทั้งในด้านของเพศและระดับการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย สันติภาพ ภูสมศรี (2562) เรื่องบริบทของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนนำมหันดาล้าและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่มีผลออกมาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์สภาพความต้องการต่าง ๆ โดยเฉพาะความเหมาะสมของระดับการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเพศ วัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน ติดตามประเมินผล เพื่อนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรม และมีการรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในด้านสภาพปัญหาของการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่จะนำไปสู่ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลว่าสภาพปัญหาของการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่จะส่งเสริมในลักษณะใดมี

ปัญหามากน้อยแตกต่างกัน และสามารถกำหนดรูปแบบการส่งเสริมของสถานศึกษาที่เหมาะสมต่อไป สามารถนำมา
ปรับและพัฒนาระบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาสภาพความพร้อมของบุคลากร รวมไปถึงความเหมาะสมของกิจกรรมที่ส่งเสริม
ความสามารถของผู้เรียน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อจะทำให้ทราบถึง
ความต้องการของนักเรียนในการร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ขวัญนคร ปกป้อง. (2555). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านโนนสะอาดนาเหมิอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 3. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ณัฐวุฒิ ประเสริฐศรี. (2556). การนำเสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร-
ศรีอยุธยา.

ธีรเดช ภูทองชัย. (2554). การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.

ปิยวัชร สุทธิวินิช; และคณะ. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณ-
ประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสาร มจร สันติศึกษาปริทรรศน์.

มรกต ใจดี. (2560). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตสุโขทัย. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

วีไลรัตน์ โกพลรัตน์. (2556). การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเรณูนคร
จังหวัดนครพนม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.

สันติภาพ ภูสมศรี. (2562). บริบทของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนนำมหันดาล้าและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน.

E0057: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

TEACHERS' OPINION ON PERSONNEL MANAGEMENT OF ANUBAN-TRAT SCHOOL UNDER THE OFFICE OF TRAT PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA

สวิตรี พลเทพ¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน คือ t-test

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลในด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานบุคคล, ความคิดเห็น

Abstract

The objectives of this study were to study and compare the teachers' opinions on personnel management of Anuban-Trat school under the office of Trat primary education service area, classified by education level and work experience. The sample used in this research was 70 teachers in Anuban-Trat school under the office of Trat primary education service area. Research instruments was 5-level Rating Scale of questionnaire which reliability was .95. The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test

The results were as follows:

1. The teachers' opinion on personnel management of Anuban-Trat school under the office of Trat primary education service area, in the overall and in the each aspect were at a high level.
2. The opinion of teacher of different levels of education on personnel management of Anuban-Trat school under the office of Trat primary education service area, in the overall and in the each aspect were no different.
3. The opinion of teacher of different work experiences on personnel management of Anuban-trat school under the office of Trat primary education service area, in the overall was no different. When considering each aspect, it was found that the opinion of teacher of different work experiences on personnel management in the aspect of Planning for Power Rate and Positioning, were statistically significant different at the .05 level. As for the other aspect, the opinions of teachers of different work experiences were no different.

Keywords: Personnel management, opinion

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542: 12) มาตรา 39 บัญญัติว่าให้กระทรวงศึกษามีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงการจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษามีอิสระในการบริหารงานและใช้ดุลยพินิจของวิชาชีพในการจัดการโรงเรียนนั้นๆ ให้มากขึ้น การศึกษาจะเจริญก้าวหน้าตามความเหมาะสมกับสภาพความต้องการ เศรษฐกิจ สังคม การเมืองได้นั้น กระทรวงศึกษาธิการในฐานะกลไกหนึ่งของรัฐซึ่งมีภารกิจโดยตรง ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติต้องตระหนักว่า ครูผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้มีส่วนสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะอย่างสูงในการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งคุณภาพและมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่และภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องในเรื่องของการควบคุม ส่งเสริม ยกย่องและพัฒนาการประกอบวิชาชีพครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบการบริหารงานบุคคลไว้ดังนี้ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจ การได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารต้องดำเนินการในภารกิจหลัก คือ การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ แต่งานบริหารบุคคลเป็นงานที่ยุ่งยากและซับซ้อนเพราะต้องทำงานเกี่ยวข้องกับคนซึ่งมีความรู้ความสามารถตลอดจนมีความสำนึก

แตกต่างกัน และที่สำคัญคนเป็นสิ่งที่ชีวิตจิตใจ มีอารมณ์ความรู้สึก ผู้บริหารจึงต้องประสบกับปัญหาต่างๆ ในการบริหารบุคคลซึ่งปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการวางแผนการบริหารบุคลากร ปัญหาการสรรหาและการแต่งตั้งบุคลากร ปัญหาการพัฒนาบุคลากร ปัญหาการประเมินผลการปฏิบัติงาน ปัญหาการให้บุคลากรพ้นจากงาน และปัญหาการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้การปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องใช้ภาวะผู้นำและบุคลิกภาพประชาธิปไตยให้เอื้อต่อการทำงานของครู ให้ครูมีเสรีภาพในการคิดมีโอกาสดำเนินการตามแผนงาน และมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาศักยภาพครูในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนสามารถพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ ความสนใจความต้องการและระดับพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียนจนบังเกิดผลตามจุดหมายหลักสูตร และเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ให้แก่ครูรวมทั้งพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารจึงควรดำเนินการควบคู่ไปกับการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จัดสรรเวลาและโอกาสที่เหมาะสม รวมทั้งสร้างบรรยากาศการทำงานที่ทำให้ครูเห็นคุณค่าเห็นความสำคัญของตนเอง ที่มีต่องาน ชื่นชมความสำเร็จในการปฏิบัติงานของตน จะนำไปสู่การพัฒนาตนเองและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืนต่อไป และการพัฒนาตนเองและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพได้นั้นต้องมาจากการบริหารงานบุคคล เพราะการบริหารงานบุคคลมีความสำคัญ 3 เป็นอย่างยิ่งที่สามารถเอื้ออำนวยให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร ซึ่งก็คือความเจริญเติบโตขององค์กรนั่นเอง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547: 21-22)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรารุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานบุคคลให้สามารถบริหารจัดการให้บุคลากรภายในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ทำงานอย่างเต็มความสามารถสร้างบรรยากาศของความสามัคคี ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานการศึกษาที่สำคัญของหน่วยงานต้นสังกัด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรารุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรารุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรารุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน

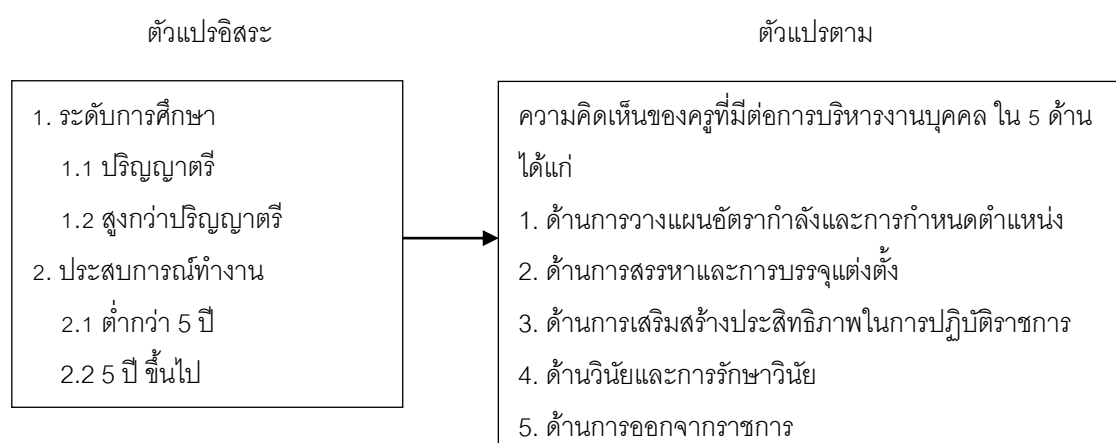
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรารุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาหรือแนวทางการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัย ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยศึกษาขอบข่ายของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552: 6-7) แสดงเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ โรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารงานบุคคล ใน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการออกจากราชการ

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 87 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เคริจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 70 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 3) ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) ด้านวินัยและการรักษาวินัย และ 5) ด้านการออกจากราชการ ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และอันดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

การบริหารงานบุคคล	(n = 70)		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	4.35	.27	มาก	4
2. ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	4.33	.41	มาก	5
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	4.39	.34	มาก	1
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	4.38	.31	มาก	2
5. ด้านการออกจากราชการ	4.38	.30	มาก	3
รวม	4.36	.28	มาก	

จากตาราง 1 ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการออกจากราชการ ส่วนข้อที่ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน ผลการวิเคราะห์แสดงในตาราง 2-3

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานบุคคล	ระดับการศึกษา				t	sig
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	4.33	.29	4.40	.17	-1.01	.28
2. ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	4.29	.44	4.44	.28	-1.33	.39
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	4.36	.36	4.46	.26	-1.05	.43
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	4.35	.33	4.45	.24	-1.16	.33
5. ด้านการออกจากราชการ	4.36	.30	4.43	.28	-.96	.87
รวม	4.34	.31	4.44	.19	-1.29	.21

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การบริหารงานบุคคล	ประสบการณ์ทำงาน				t	sig
	ต่ำกว่า 5 ปี		มากกว่า 5 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	4.30	.37	4.37	.17	-.93*	.01
2. ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	4.20	.51	4.40	.32	-2.07	.09
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	4.30	.43	4.44	.27	-1.77	.09
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	4.31	.37	4.42	.26	-1.45	.07
5. ด้านการออกจากราชการ	4.32	.29	4.41	.30	-1.32	.65
รวม	4.28	.35	4.41	.23	-1.84	.06

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรวด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลในด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรวด โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยด้านที่ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการออกจากราชการ ส่วนข้อที่ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรวด จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ พบว่า

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรวด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรวด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลในด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตรวด โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูส่วนใหญ่เห็นว่าการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมีการวางแผนอัตราบุคลากรอย่างชัดเจน มีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรตามคุณสมบัติและสมรรถนะตามตำแหน่งที่ต้องการ การวางแผนอบรมและพัฒนาบุคลากรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมพัฒนาตนเองอย่างอิสระ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานบุคคล ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องผลการวิจัยของ ชาญยุทธ ลือนาม (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญส่ง ศรีทราพันธ์ (2556) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่ม เครือข่ายสถานศึกษาที่ 8, 9 และ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผุสดี ทัดเที่ยง (2557) ได้ศึกษาความคิดเห็นของพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา

ที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน สรุปได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษานั้น เป็นสิ่งที่แสดงถึงความรู้ความสามารถเป็นคุณสมบัติเฉพาะของแต่ละบุคคล และครูได้รับมอบหมายความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถตามสมรรถนะอย่างธรรมชาติ จึงทำให้ความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องผลการวิจัยของ วีรพจน์ เสงสม (2551) ศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนชุมชนพรหมบุรีบริหารธุรกิจตามความคิดเห็นของครู เจ้าหน้าที่และพนักงานโรงเรียนชุมชนพรหมบุรีบริหารธุรกิจ พบว่า เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลัย อ่อนละเอียด (2551) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนในสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลี สุริยะ (2554) ศึกษาการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน

ส่วนครูที่มีระดับประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนส่งเสริมการเข้ารับการอบรมและกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงแก่ครูอยู่เสมอ ให้คำชี้แจงภาระงานมาตรฐานด้านต่างๆ ก่อนการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงาน งานบุคคลมีการประสานงานให้ความช่วยเหลือช่วยแก้ไขปัญหา และเป็นพี่ปรึกษาให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมทำงานร่วมกันภายในองค์กรอย่างมีความสุข ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นภาพร พรหมประศรี (2554) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุฉินารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1 พบว่า ครูมีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุฉินารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1 ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราดแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยส่วนมากจะไม่ได้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมการประชุมหรือแสดงความคิดเห็นในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ ที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉราพร สารสมศรี (2561) ได้ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลโรงเรียนสิงห์สมุทร พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลโรงเรียนสิงห์สมุทร โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวางแผนและการกำหนดอัตรากำลัง แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนอนุบาลตราดควรให้หน่วยงานต้นสังกัดเข้ามามีส่วนร่วมให้คำแนะนำปรึกษาในการบรรจุและแต่งตั้งที่รับย้ายมาจากสถานศึกษาอื่น เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนได้ทันเวลาตามความต้องการของสถานศึกษา
2. โรงเรียนอนุบาลตราดควรดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนงานและวิเคราะห์ประเมินสภาพความต้องการอัตรากำลังที่สอดคล้องกับภารกิจของโรงเรียนอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลที่โรงเรียนอนุบาลตราด สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ตซินดิเคท จำกัด.
- _____. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- _____. (2548). **พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- ชาญยุทธ ลือนาม. (2556). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 19 สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2**. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- นภาพร พรมประศร. (2554). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอภูพาน สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากงนคร เขต 1**. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- บุญส่ง ศรัทธาพันธ์. (2556). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 8 9 และ 10 สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3**. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- มุสดี ทัดเที่ยง. (2557). **ความคิดเห็นของพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย**. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

- มาลัย อ่อนละเอียด. (2551). การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- มาลี สุริยะ. (2554). การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วีรพจน์ เคงสม. (2551). การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนชุมชนพรบริหารธุรกิจตามความคิดเห็นของครู เจ้าหน้าที่และพนักงาน. ชุมพร: โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจ.
- อัจฉราพร สารสมัค. (2561). การศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลโรงเรียนสิงห์สมุทร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

E0058: ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรืองฉายอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

OPINIONS OF PARENTS TOWARDS LEARNER DEVELOPMENT ACTIVITIES BANMAITHUNG DINKHOR SCHOOL (RUENGCHAI UPPATHAM) SARABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

ธรรณชนก กุลยอด¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรืองฉายอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรืองฉายอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรืองฉายอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ เป็นดังนี้

2.1 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรืองฉายอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรืองฉายอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

Abstract

The objective of this research were to study and to compare the opinions of parents toward Learners Development Activities of BanmaiThungDinKhor School (Ruengchai Uppatham), Office of the Saraburi Primary Educational Service Area 2, classified by education levels and occupations. The sample used in this research were 70 perents. Research instrument was 5-level Rating Scale of questionnaire

which reliability was .98. The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test.

The results were as follows:

1. Opinions of parents toward Learners Development Activities of BanmaiThungDinKhor School (Ruengchai Uppatham), Office of the Saraburi Primary Educational Service Area 2, in the overall and in each aspect were at the high level.

2. The results of comparing opinions of parents on the Learner Development Activities of Banmai ThungDinKhor School (Ruengchai Uppatham), Office of the Saraburi Primary Educational Service Area 2, classified by education levels and occupations, as follows:

2.1 Opinions of parents of different education levels, toward Learners Development Activities of BanmaiThungDinKhor School (Ruengchai Uppatham), Office of the Saraburi Primary Educational Service Area 2, in the overall and in each aspect were no different.

2.2 Opinions of parents of different occupations, toward Learners Development Activities of BanmaiThungDinKhor School (Ruengchai Uppatham), Office of the Saraburi Primary Educational Service Area 2, in the overall and in each aspect were no different.

Keywords: Comments, Learner Development Activities

บทนำ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นระบบประกอบด้วยรูปแบบกระบวนการวิธีการที่หลากหลาย ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง มีความหมายและมีคุณค่าในการพัฒนาผู้เรียนทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม พัฒนาความสามารถตามศักยภาพ และให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมที่พึงเลือกตามความถนัด ความสนใจ รู้จักเข้าใจตนเอง สร้างเสริมทัศนคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมประสงค์ สร้างจิตสำนึกหรือในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติ ให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพที่จะดำรงชีวิตสร้างตนสร้างครอบครัวพัฒนาคุณภาพชีวิตมีความเป็นไทยอยู่ในสังคมโลก และนำพาประเทศไทยให้มั่นคงยั่งยืนสืบไป บนพื้นฐานของความเป็นไทยนั้น นอกจากการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้พื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งได้กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ แล้วหลักสูตรยังได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้างด้วยเป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ให้ผู้เรียนรู้จักตนเองค้นพบความสามารถความถนัดของตนเอง เพื่อการพัฒนาให้เต็มศักยภาพเห็นคุณค่าในการประกอบสมาชิกให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยจริยธรรม รู้จักบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชนสังคมประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของทุกสถานศึกษาที่จะต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: 63)

การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนับเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เป็นหน้าที่ของทุกสถานศึกษาที่จะต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ให้กว้างขวางหลากหลาย ทั้งด้านวิชาการและด้านอาชีพส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนา ความเป็นผู้นำ ผู้ตาม รู้จักเคารพนับถือผู้อื่นและตนเอง มีสุขภาพดีมีความสุขมี ทักษะในการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย มีจิตใจที่มั่นคง สร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับคุณในวัยเดียวกันและต่างวัยได้นำไปสู่การดำรงชีวิต ในสังคมประชาธิปไตยที่ส่งเสริมให้เคารพในสิทธิเสรีภาพ มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ชยัน อดทนและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้งานด้านนี้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยการร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียน อันได้แก่ กรรมการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระหัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมและผู้เรียนสนับสนุนและส่งเสริมงานกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนร่วมกับกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์เป้าหมายจะทำงานเป็นแผนงานและโครงการบริหารงานด้านนี้ให้ชัดเจน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: 70)

จากแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนล้วนจัดขึ้นตามความพร้อมของสถานศึกษาความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยเน้นความหลากหลายทั้งรูปแบบและวิธีการเน้นการปฏิบัติจริงเป็นหมู่คณะสัมพันธ์ชีวิตกับผู้เรียน รวมทั้งมีการตรวจสอบประเมินผลในสภาพจริงการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาต้องดำเนินการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น แต่จากการศึกษางานวิจัยของ ประดิษฐ์ แสงใส (2550: 1) พบว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนในแต่ละโรงเรียนยังมีปัญหาทางด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมที่ไม่ได้สำรวจความต้องการของนักเรียน การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผนขาดบุคลากรในการดำเนินการจัดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ปัญหาด้านงบประมาณอาคารสถานที่ซึ่งยังต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) ที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีปัญญามีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญา อีกทั้งมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และมีคุณภาพได้มาตรฐานสากลสู่การแข่งขันในยุคปัจจุบัน จัดเป็นสาระการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐานตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผู้เรียน เป็นรายปีในระดับประถมศึกษาและกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 51)

ดังนั้นเมื่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นประโยชน์แก่โรงเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องต้องนำไปพัฒนานักเรียนตามภาพต่อไป โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องรับผิดชอบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานก็มีปัญหาตามสภาพและบริบทเช่นกัน โรงเรียนยังได้รับการสนับสนุนจากโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งผู้ปกครองยังมีส่วน

ช่วยในการสนับสนุนหรือแนะนำให้สถานประกอบการมาจัดกิจกรรมหรือให้การสนับสนุนสถานศึกษาที่บุตรหลานได้ศึกษาอีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเอง และยังให้ผู้เรียนรู้จักตนเองค้นพบความถนัด ความสามารถของตนเอง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้จัดขึ้นตามความพร้อมของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยการให้หน่วยงานภายนอก ชุมชน และผู้ปกครองของนักเรียนให้เข้ามามีส่วนร่วม การดำเนินกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะรวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการตามหลักสูตรขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนในการวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สำหรับสถานศึกษาอื่นจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

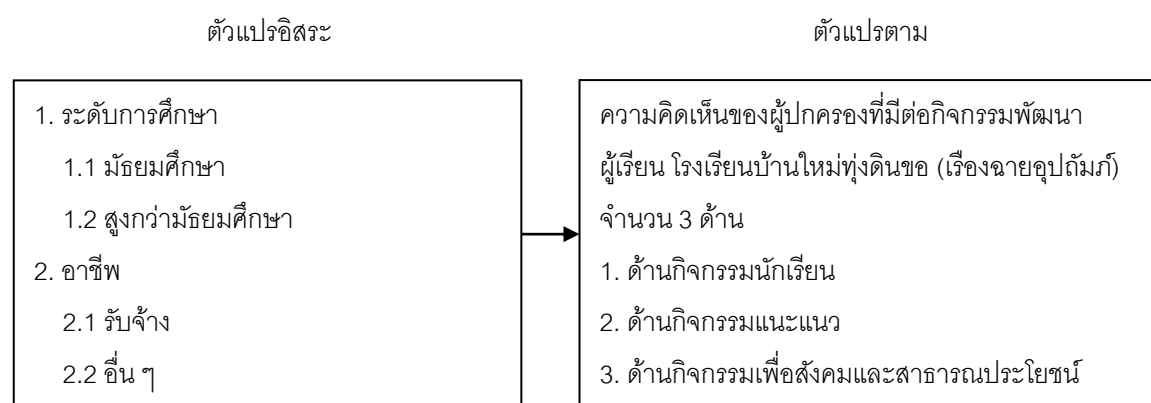
สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศและแนวทางการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์)

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม 2563

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ
2. ตัวแปรตาม คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ด้าน 1) ด้านกิจกรรมนักเรียน 2) ด้านกิจกรรมแนะแนว 3) ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 70 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 85 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 70 คน โดยเทียบจากตาราง เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิงด้วยการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าที่ (Independent Samples Test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น (n = 70)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านกิจกรรมนักเรียน	4.40	.48	มาก	3
2. ด้านกิจกรรมแนะแนว	4.41	.46	มาก	1
3. ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	4.40	.53	มาก	2
รวม	4.40	.47	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกิจกรรมแนะแนว ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .46) และด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .53) ด้านกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .48)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระดับการศึกษา				t	Sig
	มัธยมศึกษา		สูงกว่า มัธยมศึกษา			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านกิจกรรมนักเรียน	4.43	.47	4.34	.46	.64	.92
2. ด้านกิจกรรมแนะแนว	4.41	.47	4.35	.52	.45	.54
3. ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	4.42	.46	4.34	.50	.54	.17
รวม	4.42	.46	4.34	.50	.57	.29

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามอาชีพ

ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	อาชีพ				t	Sig
	รับจ้าง		อื่นๆ			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านกิจกรรมนักเรียน	4.48	.45	4.35	.46	1.20	.37
2. ด้านกิจกรรมแนะแนว	4.45	.51	4.35	.46	.78	.64
3. ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	4.45	.54	4.35	.52	.77	.94
รวม	4.46	.47	4.35	.46	.96	.87

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล วิจัย ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผล ดังนี้

ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องฉายอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว และด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ก็เพราะผู้ปกครองได้รับข่าวสารที่เพียงพอ มีความคิดเห็น ความพึงพอใจ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนสม่ำเสมอ และเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ครูเข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาตนเองกิจกรรมนักเรียน โดยมีวุฒิทางลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือ (A.T.C.)

และความรู้เบื้องต้น (B.T.C.) ครูรับการอบรมทางวิชาชีพกับหน่วยงานภายนอกที่ให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะทางอาชีพ อยู่เสมอ ทำให้วางแผนการดำเนินงานโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้ปกครองยอมรับโรงเรียน มากขึ้น ผู้ปกครองมีความคิดเห็น มีความเห็นด้วยต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ (เรื่องนาย อุปลัมภ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมความเห็นอยู่ระดับมากเพราะผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของบุตรหลาน เช่น กิจกรรมการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ของลูกเสือ ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์ ด้วยความเต็มใจ มีการประสานงานกันทุกเรื่อง โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนด้วยดีเสมอมาดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธมน พงษ์เศรษฐ (2547: 111-114) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาของสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทั้ง 3 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า หลักการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน โรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของ นักเรียน ให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมมีบทบาทในการปฐมนิเทศให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมาย และวิธีการดำเนินกิจกรรมการ จัดกิจกรรมมีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยมีผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียน ขั้นตอนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีการเตรียม บุคลากรและการจัดหาเอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้ศึกษาหาความรู้กำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้นิเทศ ติดตาม และประเมินผล มีการสำรวจความพร้อมของสถานศึกษาด้านบุคลากรอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ การประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการกำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมและผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา กำหนด โดยให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมมีบทบาทดูแลให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอันพึง ประสงค์

1. ด้านกิจกรรมนักเรียน โดยภาพรวมและพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการ วางแผน ศึกษาวิเคราะห์นโยบายและสภาพปัจจุบันที่สอดคล้องกับการดำเนินการตามกิจกรรมนักเรียน การประชุม วางแผนการปฏิบัติการประจำปี การวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งครูและ บุคลากรในสถานศึกษาไปอบรมพัฒนาตนเอง การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ การขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง นักเรียน การให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกิจกรรมแก่ผู้ปกครอง แจกแจงแผนการดำเนินงานตามกิจกรรมให้แก่ผู้ปกครองใน วันประชุมผู้ปกครองหรือประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา แต่เนื่องด้วยบางครอบครัวไม่สนับสนุนให้นักเรียนทำ กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สมพร โพธิ์กำเนิด (2558: 98-99) การศึกษาปัญหา การบริหารงานกิจการ นักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ด้านที่ 1 การ บริหารงานกิจกรรมนักเรียนพบว่า สถานศึกษามีปัญหาในการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ การบริหารกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา สถานศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ด้านที่ 2 การบริหารงานด้านครูที่ปรึกษางานกิจกรรมนักเรียน มีปัญหาในเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินกิจกรรม และสถานศึกษามีปัญหาส่วนร่วมดำเนินการเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงาน ครูสถานศึกษามีปัญหาในการประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานของครู ที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน

2. ด้านกิจกรรมแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีส่วนช่วยในการ ส่งเสริมผู้เรียนรู้จักการวางแผนชีวิตในด้านการเรียนและอาชีพ ช่วยเหลือผู้ปกครองด้านการพัฒนาผู้เรียน ครูมีการ

ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนในการตัดสินใจและคิดแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการปฏิบัติงานกระตุ้นให้เกิดทักษะชีวิต การสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนให้ครูได้มีการอบรม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิชญ์ ประจัญฤทธิ์ (2552) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมด้านกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับมาก

3. ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม จริยธรรม ทางโรงเรียนได้มีการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้เรียนในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียนชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนข้างเคียงและหน่วยงานภายนอกที่เข้ามาเป็นวิทยากรในการสร้างสรรค์กิจกรรมค่ายอาสา กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม และการจัดกิจกรรมรอบรู้ธรรมชาติ การเข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ การเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม การปฏิบัติตามกิจกรรม การดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ล้วนได้รับความร่วมมือระหว่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โฉมฉาย กาศโอสถ (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารกิจกรรมนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนที่ 3 กระบวนการบริหารกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ คณะกรรมการที่ปรึกษากรรมการนักเรียน (กำหนดนโยบาย การเสนอแนะ การสนับสนุนส่งเสริม การประเมินผล) คณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน (การตัดสินใจ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การประเมินผลงาน การปรับปรุงและพัฒนา การรายงานผล)

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเอื้ออาทรและสมานฉันท์ การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดความสามัคคีต่อกัน
2. ครูมีการส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการแก้ปัญหา การตัดสินใจ การร่วมกิจกรรมที่มีการระดมความคิด การตัดสินใจต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรพัฒนารูปแบบการวิจัยแนวทางในการส่งเสริมการสร้าง ความเอื้ออาทรและสมานฉันท์ภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- โคมฉาย กาศโอสถ. (2554). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน สถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร**. 13(3).
- พิพัฒน์ พลเกษตร. (2547). **การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่สุราษฎร์ธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมพร โพธิ์กำเนิด. (2558). **การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา
ของมหาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุพิชญ์ ประจัญทด. (2552). **การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี.

E0059: ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

TEACHERS' OPINIONS ON THE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE 21ST CENTURY OF NIKOM PHATTHANA SCHOOL GROUP, RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

วาสนา บัณฑิตดี¹ ปราศรัย ประวัตรุ่งเรือง²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประชากร ได้แก่ ครู จำนวน 231 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 148 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทดสอบ ได้แก่ การทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 มีค่าน้อยที่สุด

2. ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed to study and compare teachers' opinions on the leadership of school administrators in the 21st century. of Nikom Phatthana School Group, Rayong Primary Educational Service Area Office 1 The population consisted of 231 teachers. A sample of 148 teachers was obtained by simple random sampling. using questionnaires The confidence level of .95 was analyzed using basic statistics: Percentage, Mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), and t-test.

The research results were found that

1. Teachers' Opinions on 21st Century Educational Institutional Leadership In the group Nikhom Phatthana School Rayong Primary Educational Service Area Office 1 The overall picture is at a high level. And when considering each side In all aspects Sort scores, mean, descending, namely, leadership, change. Creative leadership Innovative leadership Ethical leadership And strategic leadership in the 21st century. Smallest value

2. Teachers' Opinions on 21st Century Educational Institutional Leadership by Gender, Education Level And work experience Overall and each aspect was no different.

Keywords: opinions, leadership of the school administrators in the 21st century.

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบันนั้นมีการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของคนในสังคมอย่างทั่วถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทอย่างมาก สังคมการศึกษาของไทยนั้นจำเป็นต้องตื่นตัว และเตรียมพร้อมจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ทักษะสำคัญ เช่น ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะการปรับตัว ทักษะทางสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม และเป็นผู้นำคนอื่น จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในประเทศไทย ต้องนำนโยบายสู่การปฏิบัติ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง (2563) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “คุณธรรมนำสังคมแห่งการเรียนรู้ ร่วมสร้างระยองให้เป็นเมืองนวัตกรรมการศึกษา สู่การพัฒนาเศรษฐกิจชั้นนำ ผู้เรียนมีงานทำอย่างยั่งยืน” ซึ่งพันธกิจ ยุทธศาสตร์ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาที่บูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน พัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์; และคณะ (2556) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารหรือผู้นำองค์กรก็ไม่ได้เพียงมีหน้าที่ในการบริหาร สิ่งการเท่านั้น แต่ความเป็นผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่มีความสลับซับซ้อน ผู้นำต้องอาศัยกระบวนการคิดและมุมมองที่แตกต่างจากเดิมในการมองหาทิศทางใหม่ในการขับเคลื่อนองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ มองโลกในแง่ดี มีความยืดหยุ่น มีความสร้างสรรค์และมีจินตนาการ ดังนั้นบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้กับครูและนักเรียนสามารถก้าวสู่โลกแห่งยุคดิจิทัล เพราะในศตวรรษที่ 21 New Zealand Ministry of Education (2013; อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์. 2556: 70-75) กล่าวถึง โมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership Model) ซึ่งเป็นโมเดลที่กล่าวถึงเรื่องของ คุณภาพ (qualities) ความรู้ (knowledge) และ ทักษะ (skills) ของผู้นำทางการศึกษา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำสถานศึกษาของตนเองเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองในด้านต่าง ๆ คือการปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน ริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สำรองและสนับสนุนการใช้ ICT และ e-learning พัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ และพัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ สอดคล้องกับ ธรรมนูญลักษณะ เหล่าจันทร์ (2551) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำสูงคือกุญแจสำคัญนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาให้ยั่งยืน ซึ่งนักการศึกษาต่างมีความเชื่อว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะการบริหารงานมีความรู้

ความสามารถและความเป็นมืออาชีพในการนำพาทิศการก้าวไปข้างหน้า พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะทำให้ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูรูปแบบที่นำไปสู่การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีภาวะผู้นำสอดคล้องกับทักษะผู้บริหารยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำข้อมูลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ปรับตัวให้เข้ากับสังคมการเปลี่ยนแปลง มีคุณสมบัติเพียงพอในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

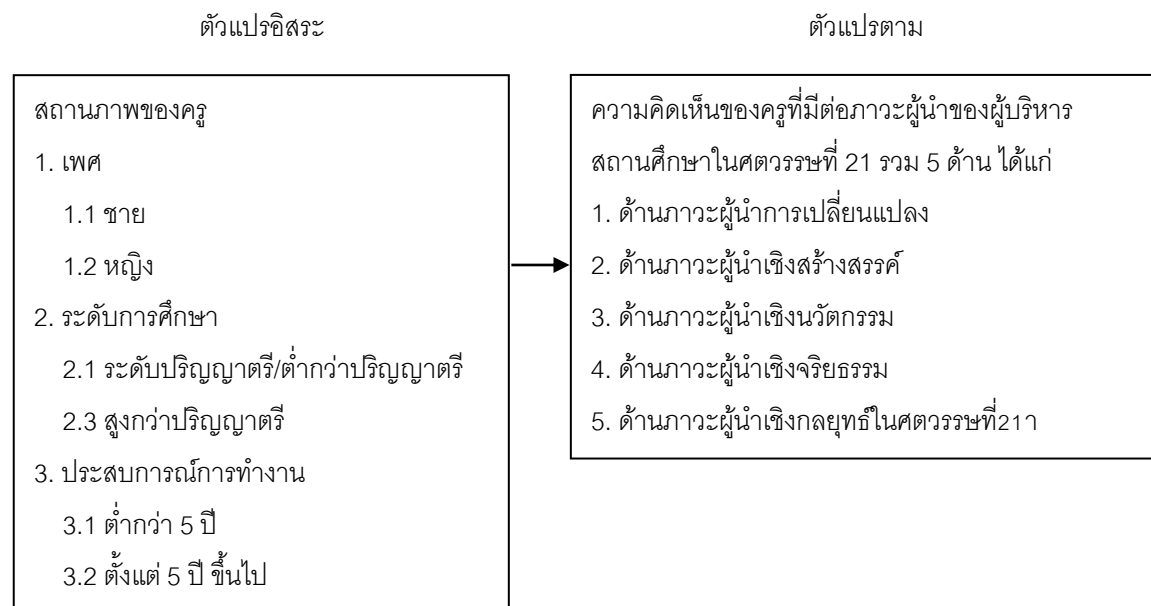
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 นำข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ประกอบการพิจารณาคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสังกัด ให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ
3. ผู้บริหารนำข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษา ยุทธศาสตร์

พันธกิจ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง และแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 รวม 5 ด้าน และนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

- ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2563
- ตัวแปรที่ศึกษา
 - ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของครูในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
 - ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 148 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครู ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 231 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครู กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 148 คน ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607; อ้างถึงใน ประภาพรณ เล็งวงศ์. 2550: 238) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายโรงเรียนและใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.2 ร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
3. สถิติในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบโดยการทดสอบ การทดสอบที (t-test) ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และอันดับ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น (N = 148)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.28	.57	มาก	1
2. ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	4.27	.60	มาก	2
3. ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	4.25	.61	มาก	3
4. ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	4.25	.61	มาก	3
5. ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21	4.24	.59	มาก	4
รวม	4.26	.55	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ

การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.28$) ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.27$) ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.25$) ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ($\bar{X} = 4.25$) และด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.31	.62	4.27	.55	.32	.16
2. ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	4.33	.60	4.23	.60	.99	.69
3. ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	4.27	.64	4.24	.59	.27	.21
4. ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	4.28	.64	4.24	.59	.43	.22
5. ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21	4.29	.64	4.22	.57	.66	.13
รวม	4.30	.60	4.24	.53	.58	.17

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับการศึกษา				t	Sig
	ปริญญาตรี/ ต่ำกว่า ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.27	.59	4.34	.52	.68	.46
2. ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	4.23	.61	4.39	.55	1.34	.19
3. ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	4.25	.61	4.27	.61	.18	.80
4. ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	4.25	.60	4.29	.64	.34	.33
5. ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21	4.24	.59	4.27	.61	.26	.89
รวม	4.25	.56	4.31	.53	.60	.39

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ประสบการณ์ทำงาน				t	Sig
	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.36	.64	4.24	.52	1.19	.06
2. ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	4.36	.67	4.21	.55	1.40	.29
3. ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	4.35	.66	4.19	.57	1.52	.38
4. ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	4.33	.62	4.21	.60	1.21	.62
5. ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21	4.36	.59	4.18	.59	1.78	.97
รวม	4.35	.60	4.21	.52	1.53	.25

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.27$) ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.25$) และด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ($\bar{X} = 4.25$)

2. ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีการสำรวจความต้องการก่อนความถนัด ก่อนที่จะมอบหมายงานให้ปฏิบัติ โดยมีการจัดลำดับงาน และเปิดโอกาสให้ซักถามงานที่มอบหมาย ($\bar{X} = 4.34$) ผู้บริหารมีการทำงานการเปลี่ยนแปลงอย่างมีจิตสำนึก มีความรักในงานและมีความภูมิใจในงานที่ทำ ($\bar{X} = 4.34$) ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจผ่านการคำนึงถึงความเป็น

ปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นทางปัญญาเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.31$) ผู้บริหารสร้างความมั่นใจ ความแน่วแน่ ความภาคภูมิใจ ความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ($\bar{X} = 4.29$)

3. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มองโลกในแง่ดี มีความสร้างสรรค์และมีจินตนาการ ($\bar{X} = 4.33$) ผู้บริหารสามารถประสานงานบุคคลที่มีความคิดเห็นตรงกันและมีความคิดเห็นไม่ตรงกันและพัฒนาสมรรถนะของบุคคลนั้นให้เกิดความสร้างสรรค์ในทุกสถานที่และทุกระดับ ($\bar{X} = 4.31$) ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ และสร้างบรรยากาศในการคิดนอกกรอบ ใช้วิธีการใหม่ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ($\bar{X} = 4.27$) และผู้บริหารส่งเสริมสร้างบรรยากาศ สร้างแรงผลักดันเชิงสร้างสรรค์ในการทำงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าในภาวะโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.27$)

4. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีวิธีการทำงานแบบมีการติดตาม แบบเดินตรวจสอดส่องและการให้ข้อมูลย้อนกลับ ($\bar{X} = 4.33$) ผู้บริหารเป็นผู้เริ่มในการส่งเสริมการปฏิบัติงานให้ได้นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.26$) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูไม่ยึดติดกับการทำงานกรอบแบบเดิม ให้แสวงหาข้อมูลใหม่ ๆ ใช้ข้อมูลสารสนเทศใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ ($\bar{X} = 4.26$) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้ช่องทางของเทคโนโลยี เครื่องมือการสื่อสาร และเครือข่ายทางสังคมในการสร้างนวัตกรรมอย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.26$) และผู้บริหารมีใจเปิดกว้างและอนุญาตให้บุคคลสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยผู้บริหารสนับสนุนวางแผนงบประมาณที่มีความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.25$)

5. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ($\bar{X} = 4.29$) ผู้บริหารมีความรักห่วงใยผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.28$) ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 4.28$) ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อหน่วยงาน และผู้อื่น ($\bar{X} = 4.28$) และผู้บริหารมีความเมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงานและผู้อื่น ($\bar{X} = 4.27$)

6. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อพบว่า เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรด้วยความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.33$) ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาด้วยกระบวนการ การมีส่วนร่วมระหว่าง ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ($\bar{X} = 4.27$) ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกในการทำงาน ($\bar{X} = 4.27$) และ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นที่มีความแตกต่าง ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณสนับสนุนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.18$)

7. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน

8. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน

9. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ทุกคนมีการศึกษาต่อและจบการศึกษามหาบัณฑิต มีประสบการณ์ในการทำงานสูง ได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะทางการบริหารอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารงาน มีการบริหารงานรูปแบบใหม่ ทำงานด้วยความรับผิดชอบประสานความร่วมมือกับองค์กรหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารมีศักยภาพ มีความสามารถ มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการบริหารมีภาวะผู้นำเป็นอย่างดี จึงทำให้ครูในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรินทร์ โตเขียว (2560) ได้ศึกษารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 พบว่า รูปแบบภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทยา ดานิล (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่ายสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์

พันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์และกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้าพบได้เสมอเพื่อให้คำปรึกษา และผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ จงรักภักดีต่อหน่วยงาน และหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นารินทร์ เดชสะท้อน (2557) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงภาวะผู้นำ ความสามารถในการบริหารจัดการหรือการทำงานที่เป็นระบบ ทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีศักยภาพสูง ส่งผลถึงผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงตามไปด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ศิล (2556: 92) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการไว้วางใจ ด้านการเจรจาต่อรอง ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านการบริหารเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทัต จันทะสินธุ์ (2560) ได้ศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มิติด้านการบริหารความสัมพันธ์อย่างมีจริยธรรม มิติด้านการบริหารงานอย่างมีจริยธรรม มิติการบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างมีจริยธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศรา สิทธิแก้ว (2558) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน และ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ รองลงมา ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล และด้านการคิดเชิงปฏิวัติร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ ได้แก่ จำแนกตามเพศ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูต้องการให้ผู้บริหารมีความรอบรู้ในวิชาชีพ รอบรู้งานที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร เป็นผู้มีความรู้สูงสุด มองการณ์ไกล สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องงานวิจัยของ เฟาชี วงศ์ภักดี; และ อโนทัย ประสาน (2556) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสถานศึกษาเอกชน สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้านของครูที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา ปัจจุบันมีการพัฒนาตนเองโดยการศึกษา ค้นคว้า การเข้ารับการ

อบรมเพิ่มศักยภาพในการทำงาน ผู้บริหารต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ เพื่อเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สูดาวรรณ เต็มเปี่ยม (2553) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนะไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีการให้ความสนับสนุนให้ครู ให้ทุกกลุ่มงานมีการพัฒนาหลากหลายรูปแบบและเพิ่มการมีประสิทธิภาพในการทำงาน ดังนั้นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความพร้อมอย่างทั่วถึงและเกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สอนในโรงเรียนมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีบรรยากาศทางวิชาการแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์สอนในโรงเรียนระหว่าง 6-10 ปี ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลและบรรลุเป้าหมาย
2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อให้มีการพัฒนา ปรับปรุงทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ศิล. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร-มหานคร สำนักงานเขตบางเขน. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์; จักรกฤษณ์ โพดาพล; และ วิสัยพรรณ เสรีวัฒน์. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์. ขอนแก่น. คลังนาโนวิทยา.
- เกศรา สิทธิแก้ว. (2558). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จีราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาปทุมธานี. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธัญญลักษณ์ เหล่าจันทร์. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. อยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- นารินทร์ เดชชะท้าน. (2557). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- พิชญา ดาณิล. (2558). ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่ายสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED**. 10(1): 240-248.
- เพาชี วงศ์ภักดี; และ อโนทัย ประสาน. (2556). **ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). **กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีทัศนคติต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. (2563). จาก <http://rayongpeo.go.th/index.php/2017-11-08-02-15-55>.
- สุดาวรรณ เต็มเปี่ยม. (2553). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2**. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุทนต์ จันทะสินธุ์. (2560). **รูปแบบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สุพชาติ ชุ่มชื่น. (2554). **ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุรรัตน์ โตเขียว. (2560). **รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

E0060: การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

TEACHERS' PARTICIPATION IN SCHOOL ADMINISTRATION OF SAHA CAMPUS PIYAMIT SCHOOL UNDER THE OFFICE OF THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 4, PATHUM THANI PROVINCE

นวัรัฐ ทิพย์แสง¹ ปราศรัย ประวัตรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครู จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนสายปัญญารังสิต โรงเรียนธัญบุรี โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ปทุมธานี โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 31 ข้อ ได้ค่าเท่ากับ 0.92

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู รายด้านแล้ว พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า ครูเพศชายและครูเพศหญิง มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แต่ละด้านมีความแตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนด้าน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี และประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี และส่วนคู่เปรียบเทียบอื่นๆ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การบริหารสถานศึกษา, สหวิทยาเขต ปิยมิตร

Abstract

This research aimed to study the participation in educational administration of teachers in the Sahu Campus Piyamit School under the Secondary Education Service Area Office, District 4, Pathum Thani Province. And to compare the teachers' participation in school administration Classified by gender and work experience The sample group in this research was teachers of 5 schools, namely Saipanya Rangsit School. Thanyaburi School Triamudomsuksa Phatthanakan Pathumthani School Nawaminthrachinuthit School Suankularb Wittayalai Pathumthani Secondary School Sangkhee Wittaya Bangkok, academic year 2020, 226 people It is a questionnaire of 31 questions, resulting in a value of 0.92.

The results showed that

1. Participation in school administration of teachers in the Sahu Campus Piyamit School under the Office of the Secondary Educational Service Area 4, Pathum Thani Province. Very level When considering the participation in the school administration of teachers on each side, it was found that the teachers' participation in the school administration At a high level in all 5 areas
2. The results of the comparison were classified by gender. Overall, it was found that male teachers and female teachers. There are different levels of participation in the administration of teachers' educational institutions. When considering each aspect, it was found that each aspect was different.
3. Comparison results Classified by overall work experience found that teachers with different work experience Participate in the administration of teachers' educational institutions differently. When considering each aspect, it was found that participation in planning Participation in the operation There was a statistically significant difference at a level of 0.05 with teachers with 10 years of work experience involved in the administration of the teachers' educational institutions. Higher than teachers with 6-10 years of experience and less than 5 years of work experience. Participation in the administration of the teachers' educational institution is no different.

Keywords: Participation, School Administration, Saha Campus Piyamit School

บทนำ

ในการบริหารงานขององค์กรหรือหน่วยงาน ผู้ที่มีความสำคัญในการดำเนินงานให้กิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จตามวัตถุประสงค์คือ ผู้บริหาร ซึ่งมีโอกาสเลือกปฏิบัติได้หลายแบบ บทบาทหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารสถานศึกษา คือการตัดสินใจ เนื่องจากงานบริหารเป็นงานที่ยุ่งยากซับซ้อนเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย จึงจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องแบ่งงานให้ชัดเจนว่างานใดอยู่กับฝ่ายใด เกี่ยวข้องกับเรื่องใด และต้องพิจารณาว่าเรื่องใดรับเร่งควรทำก่อนหลัง ผู้บริหารต้องไม่ลืมว่าการตัดสินใจสิ่งใด ๆ ผู้ใต้บังคับบัญชา จะต้องนำไปปฏิบัติ ดังนั้นการพิจารณาเรื่องการแก้ปัญหาจึงต้องคำนึงถึงว่าวิธีการแก้ปัญหาใดจะเป็นวิธีที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดและวิธีการใดที่จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมได้มากที่สุด (เพ็ญใจ เรืองฤทธิ์. 2550: 1-2)

ในการบริหารองค์กรนั้น นอกจากผู้บริหารซึ่งมีบทบาทสำคัญในองค์กรและสมาชิกหรือบุคคลในองค์กรก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรก้าวหน้าไปด้วยดี การบริหารในปัจจุบัน จึงพยายามหาวิธีการที่จะให้มีการยอมรับและความเข้าใจระหว่างผู้บริหารและผู้ที่อยู่ในองค์กร การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) ได้ถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรทั้งนี้เพราะการบริหารแบบมีส่วนร่วมหรือการมีส่วนร่วมในการบริหารนับว่าเป็นวิทยาการสมัยใหม่ในการบริหารจัดการอีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งนอกจาก ผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในองค์กรแล้ว สมาชิกหรือบุคคลในองค์กรก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรก้าวหน้าไปด้วยดี ซึ่งการที่ให้บุคคลมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งสำหรับองค์กร ทั้งนี้การปฏิบัตินั้นมีความไม่เข้าใจหรือเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานและไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรแล้ว การบริหารงานขององค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยยาก (ธร สุนทรยุทธ์, 2551: 539) และการบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทร่วมคิดร่วมวางแผนและร่วมทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน ผู้มีจิตและตกลงใจร่วมกันในการบริหารโรงเรียนและพัฒนาโรงเรียน ดังนั้นความสำเร็จของการบริหารงาน ทั้งในภาครัฐและเอกชนมิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำเท่านั้น แต่ยังคงอาศัยความรู้ความชำนาญและความร่วมมือจากผู้ตามประกอบด้วย ฉะนั้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้ตามจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2543: 662)

Argyris (1964: 21) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนาองค์กร ที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กร ควรประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สมาชิกขององค์กรย่อมมีความผูกพันกับองค์กรที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย ช่วยให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันระหว่างกลุ่มสมาชิก และการมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกันจะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์กร ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาน่าจะช่วยให้ครูเต็มใจที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานและเป็นส่วนสำคัญที่ขับเคลื่อนกระบวนการส่งเสริมความเป็นพลเมืองของนักเรียนในโรงเรียนให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายได้

จากความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน 5 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

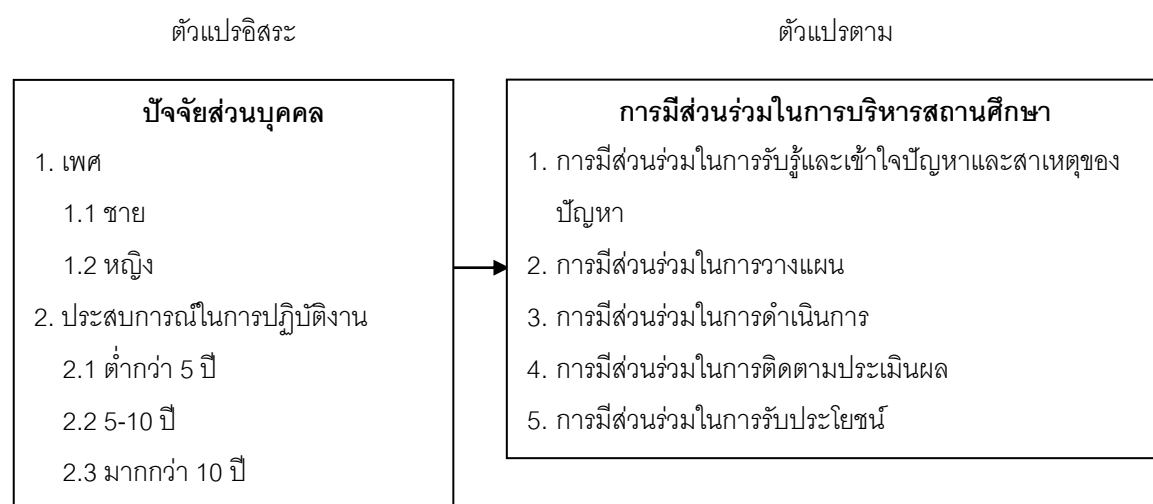
สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ปทุมธานี นำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำนโยบายการจัดการศึกษา
2. โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี นำข้อมูลไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ธันวาคม 2563 - มกราคม 2564
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ทั้งหมด 5 ด้าน การมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อใช้วัดระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบสอบถามประกอบไปด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

ซึ่งแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 226 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีการทดสอบความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรครูในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร (โดยใช้เกณฑ์ปีการศึกษา 2563) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนสายปัญญารังสฤษฎ์ 2) โรงเรียนธัญบุรี 3) โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ปทุมธานี 4) โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี 5) โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีครูจำนวนรวม 513 คน

สุ่มกลุ่มตัวอย่างบุคลากรครูจากโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร ทั้ง 5 โรงเรียน ตามตารางกำหนดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) และดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี จำนวน 226 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่า (t-test) และการทดสอบเอฟ (F-test) ซึ่งผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ เรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร	ระดับการมีส่วนร่วม (n = 226 คน)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา	4.17	0.80	มาก	1
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.06	0.87	มาก	3
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.97	0.88	มาก	5

ตาราง 1 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร	ระดับการมีส่วนร่วม (n = 226 คน)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	3.98	0.75	มาก	4
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ด้านการได้รับความสำเร็จ	4.14	0.91	มาก	2
รวม	4.06	0.84	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา ($\bar{X} = 4.17$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ด้านการได้รับความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.14$) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X} = 4.06$) และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.97$)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร	ชาย		หญิง		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจ ปัญหาและสาเหตุของปัญหา	4.33	.36	4.28	.34	.873	.484
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.08	.49	4.05	.39	.406*	.036
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	4.12	.55	4.06	.47	.835	.167
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	4.07	.44	4.04	.37	.591*	.023
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ด้าน การได้รับความสำเร็จ	4.30	.39	4.28	.38	.372	.940
รวม	4.19	.36	4.14	.31	.797	.095

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ด้านการได้รับความสำเร็จ ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร	แหล่งความ แปรปรวน	SS.	df.	MS.	F	p-value
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการ รับรู้และเข้าใจปัญหาและ สาเหตุของปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	8.148	2	4.074	48.781**	.000
	ภายในกลุ่ม	18.624	223	.084		
	รวม	26.772	225			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการ วางแผน	ระหว่างกลุ่ม	.144	2	.072	.395	.674
	ภายในกลุ่ม	40.585	223	.182		
	รวม	40.729	225			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	1.242	2	.621	2.498	.085
	ภายในกลุ่ม	55.428	223	.249		
	รวม	56.669	225			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ติดตามประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	18.198	2	9.099	116.305**	.000
	ภายในกลุ่ม	17.446	223	.078		
	รวม	35.644	225			
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับ ประโยชน์ด้านการได้รับ ความสำเร็จ	ระหว่างกลุ่ม	11.923	2	5.962	62.493**	.000
	ภายในกลุ่ม	21.273	223	.095		
	รวม	33.196	225			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.523	2	1.762	19.405**	.000
	ภายในกลุ่ม	20.244	223	.091		
	รวม	23.767	225			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสห-
วิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์
ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ด้านการได้รับความสำเร็จ จึงเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparison) มีความแตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์		ต่ำกว่า 5 ปี	6-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.01	4.41	4.36
ต่ำกว่า 5 ปี	4.02	-	-.24349*	-.26058*
5-10 ปี	4.26	.24349*	-	-.01709
10 ปี ขึ้นไป	4.28	.26058*	-.01709	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์ 10 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สูงกว่ามีประสบการณ์ 5-10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยระดับพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์		ต่ำกว่า 5 ปี	6-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.09	4.47	4.47
ต่ำกว่า 5 ปี	4.09	-	-.38187*	-.37816*
5-10 ปี	4.47	.38187*	-	.00370
10 ปี ขึ้นไป	4.47	.37816*	-.00370	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา จำแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และ 10 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สูงกว่ามีประสบการณ์ ต่ำกว่า 5 ปี

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วม ในการติดตามประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	6-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป
		3.74	4.28	4.39
ต่ำกว่า 5 ปี	3.74	-	-.53816*	-.61283*
5-10 ปี	4.28	.53816*	-	-.07467
10 ปี ขึ้นไป	4.39	.61283*	.07467	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์ 10 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วม ในการรับประโยชน์ด้านการได้รับความสำเร็จ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	6-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป
		4.04	4.49	4.52
ต่ำกว่า 5 ปี	4.04	-	-.44887*	-.47801*
5-10 ปี	4.49	.44887*	-	-.02914
10 ปี ขึ้นไป	4.52	.47801*	.02914	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ด้านการได้รับความสำเร็จ จำแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์ 10 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สูงกว่า 5-10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี

สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา ($\bar{X} = 4.17$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ด้านการได้รับความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.14$) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X} = 4.06$) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 3.98$) และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.97$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านสร้างแรงจูงใจใช้กฎระเบียบหรือกติกาในการแก้ปัญหาแทนการใช้กำลังหรือความรุนแรง อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนในการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านเข้าร่วมในโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ด้วยความสมัครใจตามที่เห็นสมควร/เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

4. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมุ่งสร้างแรงจูงใจให้ตระหนักถึงความเท่าเทียมกันในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่นอยู่ในระดับมาก

5. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ด้านการได้รับความสำเร็จ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้สนับสนุนให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความสมัครใจ และท่านสามารถทำสิ่งที่เห็นว่าก่อให้เกิดประโยชน์ได้ตามความต้องการ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี พบประเด็นที่น่าสนใจผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้ง 2 ปัจจัย รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ด้านการได้รับความสำเร็จ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ทั้งนี้เนื่องจากว่า ในปัจจุบันได้มีการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนของครู และการบริหารงานของผู้บริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปมาก ได้มีการจัดการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญที่มีส่วนร่วมในการศึกษา สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า บุญญฤทธิ์ ะพันธ์ (2559:47) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง กระบวนการที่เกิดจากความร่วมมือของบุคคลสมาคมหรือองค์กรต่าง ๆ ซึ่งอาจมีความผูกพันเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และผลประโยชน์ อันเป็นเหตุเร้าใจให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการคิดริเริ่ม การวางแผน การปฏิบัติ ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าอะไรควรทำ และทำอย่างไร รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลที่เกิดขึ้น ผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมในการประเมินผลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวทางที่กำหนดไว้ ในรายละเอียดเป็นรายข้อดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากครูมีรับรู้และเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหา การลงมือปฏิบัติปรับปรุงแก้ไข และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้จึงทำให้งาน ที่ออกมามีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สุธีรา มุกดาเกษม (2557:22) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมจะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ทำให้งานประสบความสำเร็จ ในการดำเนินงานผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเข้าใจและควรมีพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม โดยต้องคำนึงถึงกระบวนการมีส่วนร่วมซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่ครูได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากเพื่อนร่วมงานเสมอ สามารถเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดีและสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้ปกครองและนักเรียนยอมรับในการสอนและความรู้ของครูผู้บังคับบัญชาให้คำชมเชย ยกย่อง เชื่อถือไว้วางใจในการทำงาน รวมถึงเพื่อนร่วมงานหรือบุคลากรอื่น ๆ ที่ให้การยอมรับในความรู้ความสามารถในการทำงาน ส่งผลให้บุคลากรได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชา หน่วยงานได้รับความไว้วางใจ และน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้อง ปริญวัฒน์ ถมกระจำจ (2561: 40) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน หมายถึง ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานต้องร่วมกันตั้งเป้าหมายขององค์กรเพื่อให้สามารถทำงานไปในทางเดียวกัน

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้เนื่องจากจากครูมีส่วนร่วมในการจัดโครงการ/กิจกรรมต่างๆ รวมถึงได้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ขององค์การ และดำเนินงานตามแผนงานของกิจกรรมนั้นๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ สมบัติ นามบุรี (2562: 111) สรุปไว้ว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม โดยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคมและการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ

4. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ขององค์การอยู่เสมอ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานและตรวจสอบการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ สอดคล้องกับ Cohen; & Uphoff (1981: 6) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นการที่สมาชิกในองค์การเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบการมีส่วนร่วมประเมินอย่างเป็นทางการ เช่น การประชุมเพื่อทบทวน และประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา การร่วมเป็นคณะทำงานหรือคณะกรรมการในการประเมินผล หรือการเข้าร่วมเป็นคณะทำงานในการวิจัยประเมินผล สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ หรือการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ

5. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ด้านการได้รับความสำเร็จ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ แล้วก็มี ความมุ่งมั่นปฏิบัติงาน จนบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเสมอ และเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จทันเวลาเสมอ ซึ่งสอดคล้อง สำนักรมাত্রฐานการศึกษา; สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา; กระทรวงศึกษาธิการ; สำนักรมাত্রฐานอุดมศึกษา; และทบวงมหาวิทยาลัย (2545: 116) ชี้ว่าการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้จากการพัฒนาหรือยอมรับผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยสรุปเป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาทุกเรื่องตามขอบข่ายงานของแต่ละฝ่าย อย่างเป็นระบบ
2. ควรสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้ข้าราชการครู ทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี
2. ควรมีการศึกษาปัญหาในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

3. ควรมีการศึกษความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของครูกับความสำเร็จของโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขต ปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี

เอกสารอ้างอิง

- จตุพล โนมณี. (2562). แนวทางในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ชุตพร นพเก้า. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงาน เป็นทีมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขต 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์ โปรเกรสซีฟ.
- ญาณทัต ช่อคำ. (2560). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรกลุ่มศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพ ภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระ รุณเจริญ. (2556). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แอล ที เพรส.
- บุญญฤทธิ์ ระพันธ์. (2561). การมีส่วนร่วมและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิณสุดา สิริรังศรี. (2557). การศึกษาฐานรากการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชน: แนวคิดสู่ การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางการศึกษาวิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เพียงใจ เรืองฤทธิ์. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2536). การวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหาร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยฯ.
- ยงควิโรจน์ เศษวงศ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยเครือข่ายการศึกษาของโรงเรียน ในเขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุทธิชัย เรืองฤทธิ์. (2545). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเนินพัฒนา จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- Cohen, J. M.; & Uphoff, N. T. (1981). **Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. Rural Development Committee Center for International Studies. Cornell University.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607-610.
- Ministry of Education. (2009). **Key Competences for Lifelong Learning in Finland Education 2010 - Interim Report**. Helsinki: Prime Minister's Office Publications.
- Robbins, S. P.; & Coulter, M. (1996). **Management**. 5th ed., New Jersey: Prentice-Hall.
- Schugurensky, D. (2005). **Citizenship and Citizenship Education**. Canada in International Context. Retrieved October 8, 2016.
- Yukl, G. (2010). **Leadership in Organizations**. 7th ed., New Jersey: Prentice-Hall. Inc.

E0061: การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2

STUDY GUIDELINES FOR THE QUALITY ASSURANCE INTERNAL QUALITY MANAGEMENT OF SMALL SCHOOLS THE GARISTION OF CHACHOENGSAO PRIMARY EDUCATIONAL AREA 2

อารยา วงศ์พชร¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติงานโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 59 คน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (S.D. = 0.55) และเมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนพบว่า ทุกขั้นตอนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีการดำเนินงานสูงสุด (S.D. = 0.71) คือ ขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการดำเนินงานต่ำสุด (S.D. = 0.51) คือ ขั้นตอนการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

คำสำคัญ:

Abstract

This research the purpose was to of this neverel to study in predicament of assessment director's small school be under Chachoengsao Primary Education service area office 2nd. Samples are 59 directors who have worked in all small schools which are under Chachoengsao Primary Education service area office 2nd year 2019

which research is under Chachoengsao Primary (S.D. = 0.55) Education service area office 2nd be high level predicament of assessment director's small school, and when we have considered each step process, we have gotten (S.D. = 0.71) high level of process. The highest-level process is education development being more, and the low-level process is (S.D. = 0.71) standard education of assessment school step process.

Keywords:

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ความหนึ่งกล่าวว่า “การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และความสำคัญตามหมวด 6 ได้กำหนดหลักการสำหรับข้อหนึ่งเช่นกัน คือ ให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยกำหนดให้มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นภารกิจสำคัญหมวดหนึ่งที่โรงเรียนและหน่วยที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ให้มีมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 2 ระบบ คือ ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554)

กฎกระทรวง มาตราที่ 5 ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กล่าวถึงการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งต้องกระทำโดยบุคลากรของโรงเรียนหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลโรงเรียน และกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า เป็นการประเมินและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าโรงเรียนนั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และตามกฎกระทรวงนี้ ข้อ 3 กำหนดให้โรงเรียนแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ติดตามผลและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเป็นประจำทุกปี

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพที่ดีด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ มีความเป็นอิสระ คล่องตัวในการบริหารจัดการการตัดสินใจดำเนินการในทุก ๆ ด้าน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นการเปิดโอกาสของการทำงานที่มีการร่วมมือ ร่วมกันคิด ร่วมกันแสดงความคิดเห็น มีส่วนในการตัดสินใจให้การสนับสนุน ส่งเสริมและติดตามตรวจสอบกระบวนการทำงาน โดยมีคณะกรรมการโรงเรียนกำหนดเป้าหมาย จุดเน้นที่ต้องพัฒนา การกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้มีทิศทางในการพัฒนาโรงเรียนที่เกิดผลในรูปธรรมอย่างชัดเจน ดังนั้น จึงถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง สามารถปฏิบัติงานด้วยความเป็นระบบมีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร รวมถึงสถานประกอบการที่รับผู้จบการศึกษาแต่ละแห่ง

ได้บุคลากรที่มีคุณภาพ อีกทั้งระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนเป็นเหมือนเข็มทิศในการชี้้นำการก้าวเดินของการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และใช้แนวทางการประเมินนี้เป็นแนวทางพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีโรงเรียนในสังกัด 149 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 59 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 39.60 โดยมีโรงเรียนขนาดเล็กจำแนกตามจำนวนนักเรียน คือ นักเรียน 0-50 คน จำนวน 14 โรงเรียน นักเรียน 51-60 คน ลงมา จำนวน 9 โรงเรียน และนักเรียนต่ำกว่า 60-120 คน จำนวน 36 โรงเรียน ในการบริหารจัดการ และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้ใช้กระบวนการ PLC โดยให้โรงเรียนขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และบริหารจัดการ และผลสำเร็จที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด จำนวน 5 โรงเรียน มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ใน 4 สาระหลักค่าเฉลี่ยแต่ละโรงเรียนสูงกว่าในปีการศึกษา 2560 ทั้งหมด และใน 4 สาระหลักในแต่ละสาระสูงกว่าในปีการศึกษา 2560 ทั้งหมด จำนวน 4 โรงเรียน ทั้งนี้ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ที่ได้ดำเนินการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาในทิศทางที่คล้ายกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดการ ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งสรุปได้พอสังเขปดังนี้ ประชากร มีแนวโน้มลดลงทำให้อัตราส่วนครูต่อนักเรียนต่อห้องต่ำกว่ามาตรฐาน ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียน 1 คน สูงกว่าโรงเรียนขนาดอื่น โรงเรียนได้รับเงินอุดหนุนรายหัวไม่เพียงพอ ปัญหาด้านการสอน ขาดแคลนบุคลากร/ครูที่มีความถนัดเฉพาะด้าน/ครูไม่ครบชั้นเรียน มีนักเรียนในโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 40 คน ลงมา จำนวน 5 โรงเรียน และผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2561 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก 4 สาระ ดังนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 57.63 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 41 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 69.49 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 41 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 69.49 และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 45 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.27 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. 2562-2565) ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพต่อไปอย่างต่อเนื่อง

ถึงแม้ว่าโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ ได้มีคะแนนที่พัฒนาขึ้นจากปีก่อนก็ตาม แต่ผู้ศึกษายังพบว่ายังมีปัญหาอีกข้อหนึ่งที่สำคัญ คือ โรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้รับการรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ.รอบ 3 จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องจากสภาพปัญหาการขาดแคลนบุคลากรของโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งกระทบเกี่ยวข้องกัน เพราะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเป็นหน้าที่เฉพาะบุคคล และในการจัดเตรียมความพร้อมในการประเมินภายนอกโรงเรียนขนาดเล็ก ยังมีปัญหาในเรื่องการเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ใช้ในการรองรับการประเมิน รวมถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ถึงแม้จะผ่านเกณฑ์แต่ก็ยังไม่สูงมากนัก สามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้อีก ซึ่งนั่นคือ การดำเนินการทั้งหมด จากการดำเนินประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ที่ทุกโรงเรียนจะต้องปฏิบัติและรายงานผลเป็นประจำทุกปี

ดังนั้น เพื่อให้ทราบแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ซึ่งผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการบริหารการศึกษา ตามที่กำหนดให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้มีหน้าที่ในการกำหนด

ทิศทาง วิธีการปฏิบัติและการกำกับดูแลให้การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเป็นไปตามแนวทาง วิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้แล้ว เพื่อที่จะได้ทราบถึงข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมของผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการทราบโดยมีความสงสัยเกี่ยวกับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 2 รวมถึงการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ว่ามีปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะอย่างไรในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 2 เพื่อศึกษาเป็นแนวทางในวางแผนพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ และเตรียมความพร้อมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปปรับปรุง พัฒนาการศึกษาศึกษาของโรงเรียน พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

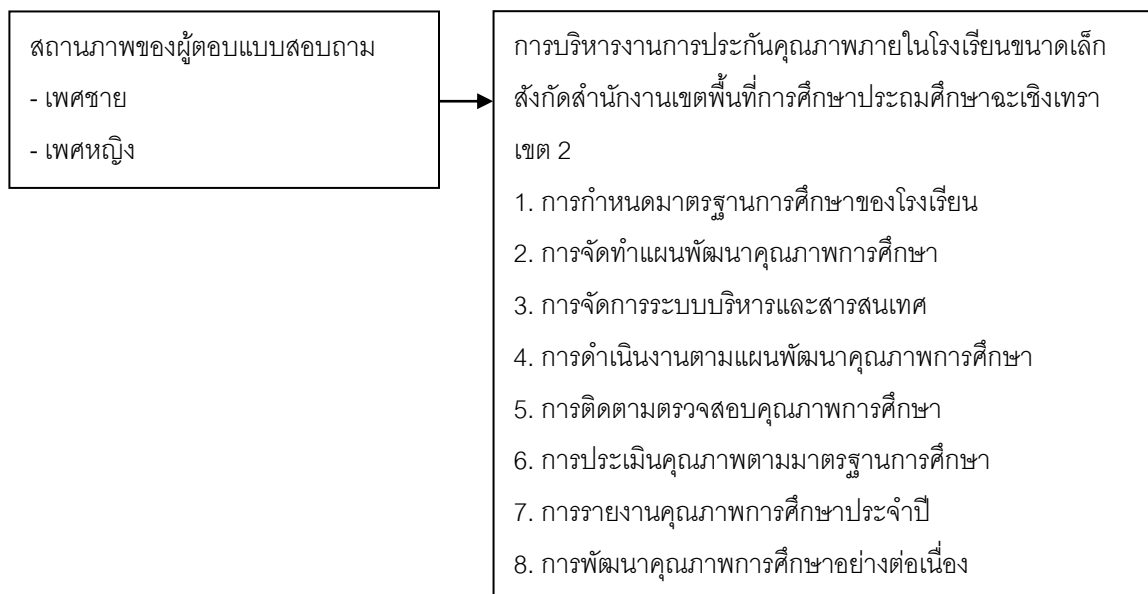
1. ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 2 และสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษาได้
2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม และประเมินผล การพัฒนา โรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 2
3. ทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษา ในโรงเรียน มีแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ และพัฒนา ผู้เรียนให้มีความก้าวหน้าด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 2 ผู้วิจัย ได้กำหนดกรอบแนวคิดตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ดังภาพประกอบ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ตามแนวทางในการดำเนินงานของระบบการประกันคุณภาพภายใน ที่ยึดตามหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 149 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 59 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย (Methodology)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ของผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (Best; & Kahn. 1993)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายใน
2. สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษา แล้วนำเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและจุดประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญ
4. ปรับแก้ไขแบบสอบถามให้เรียบร้อยสมบูรณ์แล้วเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ปีการศึกษา 2562 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach) ได้สัมประสิทธิ์อัลฟา ตั้งแต่ 0.81
5. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบและนำเสนอเกี่ยวกับการจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	16	27.12
1.2 หญิง	43	72.88
รวม	59	100

ผลการวิจัยผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.88 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 27.12

ผลการวิจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	4.06	0.71	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.10	0.36	มาก
3. การจัดการระบบบริหารและสารสนเทศ	4.04	0.30	มาก
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.08	0.71	มาก

(ต่อ)

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.05	0.36	มาก
6. การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.03	0.51	มาก
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	4.10	0.71	มาก
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.23	0.71	มาก
รวมเฉลี่ย	4.08	0.55	มาก

ผลการศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (S.D. = 0.55) และเมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนพบว่า ทุกขั้นตอนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีการดำเนินงานสูงสุด (S.D. = 0.71) คือ ขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการดำเนินงานต่ำสุด (S.D. = 0.51) คือ ขั้นตอนการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ รวมทุกด้าน โดยภาพรวม 8 ด้าน ดังนี้

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง	N	Df	$\bar{X}$	S.D.	t	p
คุณภาพภายในโรงเรียน	เพศชาย	16	57	4.12	.32	2.50	0.40
	เพศหญิง	43	18.93	3.94	.18	1.95	

พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ รวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาข้อมูลเรื่องการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 สรุปได้ดังนี้

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนพบว่า ทุกขั้นตอนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีการดำเนินงานสูงสุด คือ ขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการดำเนินงานต่ำสุด คือ ขั้นตอนการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาโดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีรายการดำเนินงานสูงสุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับโรงเรียน และรายการดำเนินงานต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับโรงเรียนโดยยึดหลักของระบบ การประกันคุณภาพทางการศึกษา ด้านนักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน

2. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีรายการดำเนินงานสูงสุด คือโรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพที่มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีและรายการดำเนินงานต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดบุคลากรให้รับผิดชอบงานต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การจัดการระบบบริหารและสารสนเทศในภาพรวม มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีรายการดำเนินงานสูงสุด คือโรงเรียนมีคณะกรรมการกำหนดแนวทางและวิธีการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และรายการดำเนินงานต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีรายการดำเนินงานสูงสุด คือ โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลเป็นระยะเพื่อนำปัญหามาปรับปรุงแก้ไขระหว่างปฏิบัติงานตามสถานการณ์ในการบรรลุเป้าหมาย และรายการดำเนินงานต่ำที่สุดมีสามอันดับ คือโรงเรียนมีการนำแผนงานไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของโรงเรียน, โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานในแต่ละแผนงาน/โครงการ และโรงเรียนนำผลการประเมินตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีรายการดำเนินงานสูงสุด คือ คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษานำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและรายการดำเนินการดำเนินงานต่ำที่สุดคือ คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาดำเนินการทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

6. การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในภาพรวม มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีรายการดำเนินงานสูงสุด คือ คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียน และรายการดำเนินงานต่ำที่สุด คือ โรงเรียนใช้แบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติในการประเมินผลการเรียนรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ในภาพรวมมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากโดยมีรายการดำเนินงานสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน และโรงเรียนมีการนำประโยชน์จากรายงานไปใช้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องในภาพรวม มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีรายการดำเนินงานสูงสุด มีสองอันดับ คือ โรงเรียนมีการวิเคราะห์เพื่อการวางแผนพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและโรงเรียนมีการวิจัยนวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการ ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และรายการดำเนินงานต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

สรุปได้ว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ควรดำเนินงานโดยการจัดประชุมชี้แจงคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวางแผนดำเนินงาน มีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ควรให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการโรงเรียน ขึ้นพื้นฐานเขามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาข้อมูลเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (S.D. = 0.55) และเมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนพบว่า ทุกขั้นตอนมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีการดำเนินงานสูงสุด (S.D. = 0.71) คือ ขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการดำเนินงานต่ำสุด (S.D. = 0.51) คือ ขั้นตอนการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิตย์ ไชยแก้ว (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 โดยผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพ อยู่ระดับมาก ระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดให้บุคลากรของโรงเรียนรับผิดชอบงาน/โครงการและกิจกรรม ส่วนระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เกี่ยวกับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาในหลักสูตรท้องถิ่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชุดา แก้ววรรณดี (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของโรงเรียน ด้านการจัดระบบบริหารสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของโรงเรียนด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ด้านการจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายในและด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีปัญหาทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ผู้บริหารควรให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนโดยมีการติดตามและกำกับดูแลอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

2. การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ในขั้นตอนการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารควรให้ครูทำงานร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการโรงเรียน ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด เพื่อเป็นการรวมทรัพยากรและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายเพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. โรงเรียนควรให้ความสำคัญในเรื่องการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพการศึกษาและรองรับการประเมินภายนอกต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน การส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษากับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน

2. ควรศึกษาความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของบุคลากรในโรงเรียน

3. ค่าที่ต่ำสุด นำไปปรับปรุงต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ธนิศย์ ไชยแก้ว. (2559). **สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.

วิชุดา แก้ววรรณดี. (2559). **ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. (2562). **แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีการศึกษา 2562-2565**. ฉะเชิงเทรา:

สำนักงานฯสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554ก). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

_____. (2554ข). **แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

E0062: การศึกษาความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

A STUDY ON NEEDS FOR THE ACADEMIC ADMINISTRATION DEVELOPMENT OF TEACHERS AT PAK-AW CHAOPHRAYA SCHOOL CLUSTER UNDER SAMUT PRAKAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

หนึ่งฤทัย กำจาย¹ กุลจิรา รักษนคร² เบญจรัตน์ ราชฉวาง³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา จำนวน 132 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติพื้นฐานใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test และ f-test และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่าความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ทางด้านเพศ ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดการหลักสูตร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดการหลักสูตรและด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ

Abstract

This research aims to study and to compare the needs for academic administration development of teachers of the Pak-Aw Chao Phraya School group. Under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1 The sample group used in this research was 132 teachers using simple randomness. The instrument for data collection was a 5-level estimation scale questionnaire. The basic statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation. And statistics to test hypothesis, including t-test and f-test, and multiple linear regression.

The finding revealed that

1. Needs for the development of academic administration of teachers Pak-Aw Chao Phraya school cluster under the samut prakan primary educational service area office 1 Overall and each aspect was at the highest level. By seeing that the need for the development of academic administration of teachers Development of media and technology for education The second is the research to improve the quality of education. And the least mean is Evaluation

2. The results of comparing the needs for the development of academic administration of the teachers Pak-Aw Chao Phraya school cluster under the samut prakan primary educational service area office 1, it was found that teachers with different sexes There are no different needs for the development of academic administration in all areas. Except for course management Research to improve educational quality And the development of media and technology for education. Teachers with different performance experience There are no different needs for the development of academic administration in all areas. Except for research to improve the quality of education Development of quality assurance systems within educational institutions And teachers with different educational background There are no different needs for the development of academic administration in all areas. except for curriculum management and the development of quality assurance systems within educational institutions.

Keywords: Academic Administration

บทนำ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ระบุว่ามาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ประเทศ

ไทยจะต้องเตรียมเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะและความสามารถในการปรับตัวมีคุณลักษณะสำคัญในการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ได้อย่างรู้เท่าทัน มีคุณภาพชีวิตที่ดี เหมาะสม และเพียงพอในขณะเดียวกันสถานศึกษาก็ต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในโลกในยุคศตวรรษที่ 21 การศึกษาจึงนับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 5)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการศึกษามีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อชีวิตมนุษย์นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งปัจจุบันนี้เป็นหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องการบริหารงานวิชาการโดยเฉพาะงานด้านการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักของบุคลากรในสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553) มาตราที่ 23 ว่าด้วยเรื่องการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา การศึกษาสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นมีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม มีความพร้อมที่จะประกอบกิจการอาชีพได้ การศึกษาช่วยให้คนเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย จิตใจ และปัญญา การศึกษาจึงเป็นความจำเป็นของชีวิตอีกประการหนึ่ง สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด ผู้เรียนจะเป็นเช่นไรนั้นขึ้นอยู่กับกรอบการปฏิบัติงานตามแนวทางของสถานศึกษา ปัจจุบันการบริหารงานในสถานศึกษาได้จัดรูปแบบการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ บริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไป และการที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จทางการเรียนรู้นั้น การบริหารวิชาการจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นปัจจัยหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากฝ่ายบริหารวิชาการมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง เนื่องจากการบริหารวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนที่ดำเนินตามนโยบายของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 13-14)

การบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ ทราบขอบข่ายและปฏิบัติการกิจการบริหารงานวิชาการ กระจายอำนาจในการบริหารงานอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการสามารถปฏิบัติงาน ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุดโดยมุ่งประโยชน์ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถปรับตัวในสังคม มีคุณธรรม ขยันหมั่นเพียร มีความรู้ ทักษะตามศักยภาพ และเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย (สำนักการศึกษา. 2550: 26) การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ เป็นการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลแก่ผู้เรียนสูงสุด และโรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่ ภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา จึงต้องมีหน้าที่ในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ การบริหารงานวิชาการจึงเป็นตัวกำหนดในการจัดการของโรงเรียนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ มาตรฐานและคุณภาพของการบริหารผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ปรากฏว่าวิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 32.40 คะแนน คะแนน วิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 42.64 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย 30.62 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 37.63 ซึ่งมีบางวิชาที่คะแนนเฉลี่ยมีระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. 2562) แต่จะเห็นได้ว่า

คุณภาพการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาต่ำกว่าที่คาดหวังไว้ในบางรายวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นสิ่งที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางด้านการวิชาการให้สูงขึ้น

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารใช้บริหารงานวิชาการ โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

สถานภาพส่วนบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษาส่งผลให้มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอนแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

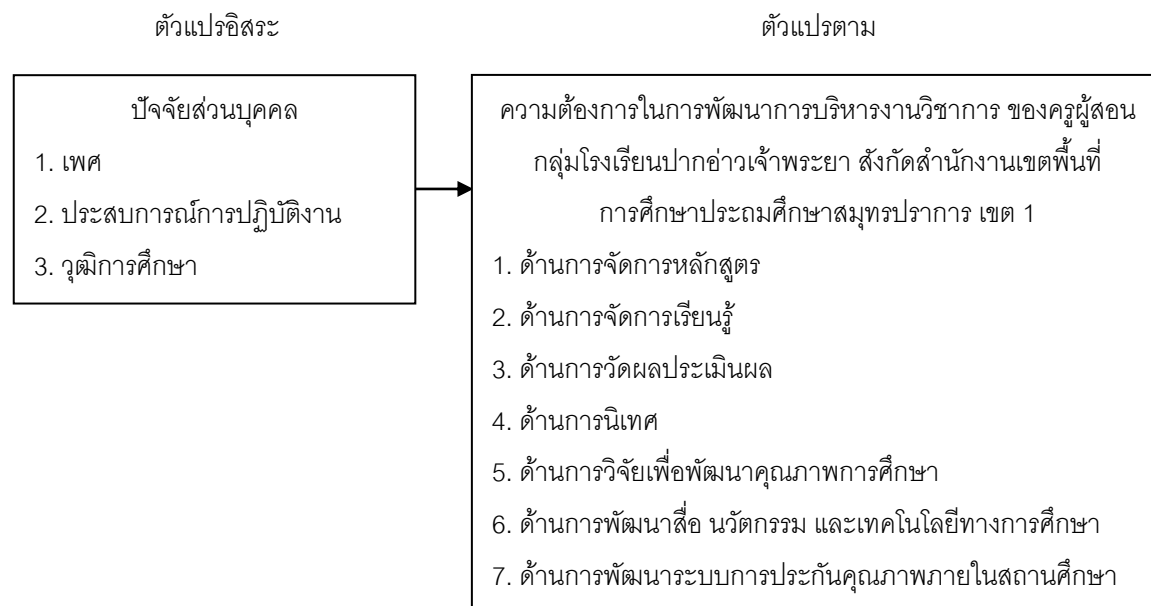
1. ได้ทราบความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารและครูได้แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
2. ได้ข้อมูลจากการเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารใช้บริหารงานวิชาการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

จากขอบข่ายงานบริหารวิชาการ ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากนักวิชาการ ได้แก่ สุระพล ด่านแก้ว (2542: 18) สัต อุทรนันท์ (2542: 13-14) วิจิต บุญเลิศ (2543: 22) ณรงค์ ผิวอ่อน (2550: 77-78) เพชริน สงค์-ประเสริฐ (2550: 194-196) พงษ์ศักดิ์ ขอบจดี (2552: 32) กมล ภูประเสริฐ (2553:4) กษม โสมศรีแพง (2554: 45)

กษม โสมศรีแพง (2554:45) และ กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29-30) ผู้วิจัยได้นำขอบข่ายงานดังกล่าวมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล 4) ด้านการนิเทศ 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 204 คน จากกลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ครูผู้สอน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตาราง R. V. Krejcie & D. W. Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน จำนวน 132 คน ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มโรงเรียนปากอ่าว

เจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน รวมทั้งสิ้น 132 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความต้องการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความเที่ยงของแบบสอบถามได้ค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 มีความเชื่อมั่นที่ 0.98 ซึ่งแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ทั้งนี้แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ความต้องการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 (จำนวน 34 ข้อ) ใน 7 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล 4) ด้านการนิเทศ 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามในตอนดังกล่าวเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ถึงน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ต้องการนำเสนอเพื่อพัฒนา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าความเที่ยงตรง (IOC: Index of Consistency)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

3. สถิติทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ด้วยค่า t-test แบบ Independent และ F-test (one way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ scheffe'

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานของสภาพการความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานของสภาพการความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการจัดการหลักสูตร	4.67	.23	มากที่สุด	5
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.75	.19	มากที่สุด	3
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.65	.21	มากที่สุด	6
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.71	.25	มากที่สุด	4
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.82	.19	มากที่สุด	2
6. ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.84	.18	มากที่สุด	1
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.60	.24	มากที่สุด	7
รวม	4.72	.13	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มี ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = .13) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับ ดังนี้ อันดับแรกด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = .18) รองลงมาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = .19) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = .19) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = .25) ด้านการจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .23) ด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = .21) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .24) ตามลำดับ

การเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏดังตาราง 2-4

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศ

ความต้องการในการพัฒนา การบริหารงานวิชาการ	ชาย (n = 48)		หญิง (n = 84)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดการหลักสูตร	4.68	.25	4.66	.28	-1.576	.001*
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.77	.19	4.74	.19	.813	.585

ตาราง 2 (ต่อ)

ความต้องการในการพัฒนา การบริหารงานวิชาการ	ชาย (n = 48)		หญิง (n = 84)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.70	.21	4.63	.22	.463	.650
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.72	.23	4.71	.27	.161	.206
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.78	.24	4.84	.15	-1.429	.000*
6. ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	4.80	.21	4.87	.15	-1.773	.005*
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	4.64	.22	4.59	.25	1.181	.711
รวม	4.72	.14	4.72	.12		

*p ≤ .05

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าว เจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดการหลักสูตร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าว เจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน แบบสถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test) พบรายละเอียดดังนี้

สภาพปัญหา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการจัดการหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	.20	.100	1.912	.152
	ภายในกลุ่ม	129	6.76	.052		
	รวม	131	6.96			
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.071	.036	.945	.391
	ภายในกลุ่ม	129	4.859	.038		
	รวม	131	4.930			
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	.131	.065	1.441	.240
	ภายในกลุ่ม	129	5.858	.045		
	รวม	131	5.989			

ตาราง 3 (ต่อ)

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.008	.004	.059	.943
	ภายในกลุ่ม	129	8.509	.066		
	รวม	131	8.517			
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.233	.116	3.381	.037*
	ภายในกลุ่ม	129	4.443	.034		
	รวม	131	4.676			
6. ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.113	.056	1.788	.171
	ภายในกลุ่ม	129	4.072	.032		
	รวม	131	4.185			
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.553	.277	4.983	.008*
	ภายในกลุ่ม	129	7.164	.056		
	รวม	131	7.717			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.053	.027	.1677	.191
	ภายในกลุ่ม	129	2.045	.016		
	รวม	131	2.98			

*p ≤ .05

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันต่อความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าว เจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา แบบสถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test) พบรายละเอียดดังนี้

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการจัดการหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	1	.957	.957	20.719	.000*
	ภายในกลุ่ม	130	6.002	.046		
	รวม	131	6.959			

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1	.024	.024	.635	.427
	ภายในกลุ่ม	130	4.906	.038		
	รวม	131	4.930			
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1	.007	.007	.157	.693
	ภายในกลุ่ม	130	5.982	.046		
	รวม	131	5.998			
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1	.108	.108	1.664	.199
	ภายในกลุ่ม	130	8.409	.065		
	รวม	131	8.517			
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1	.048	.048	.1347	.248
	ภายในกลุ่ม	130	4.628	.036		
	รวม	131	4.676			
6. ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1	.010	.010	.312	.578
	ภายในกลุ่ม	130	4.175	.032		
	รวม	131	4.185			
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1	1.020	1.020	19.808	.000*
	ภายในกลุ่ม	130	6.697	.052		
	รวม	131	7.717			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1	.169	.169	11.368	.001*
	ภายในกลุ่ม	130	1.929	.015		
	รวม	131	2.098			

*p ≤ .05

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันต่อความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดการหลักสูตรและด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่ประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ประสบการณ์การปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 20 ปี	20-30 ปี	มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป
		4.84	4.75	4.85
น้อยกว่า 20 ปี	4.84	-	.09641*	.00429
20-30 ปี	4.75	-	-	.10070
มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป	4.85	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน 1 คู่ ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อยกว่า 20 ปี มีความต้องการสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 20-30 ปี

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าว เจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่ประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา

ประสบการณ์การปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 20 ปี	20-30 ปี	มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป
		4.84	4.75	4.85
น้อยกว่า 20 ปี	4.84	-	0.1029	.21395*
20-30 ปี	4.75	-	-	.22424*
มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป	4.85	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าว เจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา แตกต่างกัน 2 คู่ ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 30 ปี มีความต้องการสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อยกว่า 20 ปี และครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 30 ปี มีความต้องการสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 20-30 ปี

สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สามารถสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัย ดังนี้

1. ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่าความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวัดผลประเมินผล

2. การเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดการหลักสูตร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.3 ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดการหลักสูตรและด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าครูมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น มุมมองในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการไม่ได้แตกต่างกัน เนื่องจากระบบการทำงานซึ่งวิชาการและสถานศึกษาจะต้องมีแนวทางร่วมกันในการพัฒนาเป้าหมายความสำเร็จในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวุฒิ ชัยนอก (2557) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมให้นำผลการนิเทศติดตามและประเมินผลมาใช้ปรับ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามความเหมาะสม และต่อเนื่องสม่ำเสมอ 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการ

เรียนรู้ให้สอดคล้องตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผล โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการการปฏิบัติและผลงาน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยตลอดจนการเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถาบัน บุคคลครอบครัวองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น 5) ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 6) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงานและวุฒิการศึกษา พบว่า

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดการหลักสูตร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันในแง่ความคิด ความสนใจ ความชอบ และจึงทำให้มีความคิดเห็นความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัย ศิริพิน (2558) พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม จำแนกตามวิทยฐานะ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษาประสบการณ์การปฏิบัติงานและวิทยฐานะ มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันต่อความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์การปฏิบัติงานแต่ละคนมีระยะเวลาที่ไม่เท่ากัน และการทำงานแตกต่างกัน อีกทั้งมีการเรียนการสอนมากและต้องรับผิดชอบงานด้านอื่น ๆ ประกอบกับไม่ได้รับการส่งเสริมด้านงานวิชาการ ทำให้มีความแตกต่างกันในบางด้านเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัย ศิริพิน (2558) พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม จำแนกตามวิทยฐานะ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษาประสบการณ์การปฏิบัติงานและวิทยฐานะ มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันต่อความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดการหลักสูตรและด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน ทำให้มีความแตกต่างกันมีส่วนในทัศนคติในการพิจารณาความต้องการการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในบางด้านเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัย ศิริพิน (2558) พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม จำแนกตามวิทยฐานะ โดยรวม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานและวิทยฐานะ มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การใช้สื่อ นวัตกรรมมม อุปกรณ์เทคโนโลยี ประกอบการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ในด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรจัดอบรมในเรื่องของการใช้สื่อ นวัตกรรมมม อุปกรณ์เทคโนโลยี ในการการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนด้วยการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมเพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนปากอ่าว เจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2539). **คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาไปสู่โรงเรียน**. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ลาดพร้าว.
- ณัฐวุฒิ ชัยนอก. (2558). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานการศึกษา. (2550). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **รายงานการสังเคราะห์แนวคิดและวิธีการการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). **แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

หทัย ศิริพิน. (2558). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราษฎร์ประสิทธิ์).
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

E0063: การศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา
กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

A STUDY OF GUIDELINES FOR DEVELOPMENT OF 8 BASIC MORAL PROMOTING OF
EDUCATIONAL INSTITUTIONS NETWORK SCHOOLS GROUP 26TH UNDER BUENGMUM
DISTRICT OFFICE BANGKOK

อภิญา อินตะ¹ กุลจิรา รักษานคร² เบญจรัตน์ ราชฉวาง³

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ อาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม
กรุงเทพมหานคร จำนวน 108 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่; และ มอร์แกน และวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .961 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบด้วย t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way
ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ Scheffe'

ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26
สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความ
มีน้ำใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความสามัคคี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความมีวินัย

2. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่ม
โรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอน
ต่างกัน ในด้านความมีวินัยมีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทดสอบความแตกต่าง
รายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และผู้ที่มี
ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี

คำสำคัญ: การส่งเสริมคุณธรรม คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

Abstract

This research aimed to study and compare the 8 basic moral promotion guidelines of the group
schools. Network School 26 under Bueng Kum District Office Bangkok Classified by personal factors The
samples used in this research were administrators and teachers from the 26 network school group under

Bueng Kum District Office. Bangkok, 108 people Using a ready-made table of Crazy and Morgan, and a simple randomization method. The research instrument was a questionnaire, a 5-level estimation, with a confidence factor of .961. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way variance analysis (One- way ANOVA) and test the double difference using the Scheffe' method.

The finding revealed that;

1. Guidelines for the development of 8 basic virtues of schools group 26 network schools under Bueng Kum District Office, Bangkok, in all 8 aspects, overall and each aspect was at the highest level. Where kindness was the most average, followed by unity. And the one with the least average is discipline.

2. The results of the comparison of the 8 basic moral development approaches of schools, network 26 schools under Bueng Kum District Office Bangkok Administrators and teachers with different teaching experience In terms of discipline, there are different opinions. With statistical significance at the .05 level. Therefore, the average score score by the Scheffe 'post hoc comparison method was found that those with less than 5 years of work experience and those with 5-10 years of work experience had different opinions with those with less than 5 years of work experience. With more than 10 years of work experience.

Keywords: Moral promotion, 8 basic virtues

บทนำ

สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของโลก ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีที่มีอยู่ก่อให้เกิดความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตเพิ่มขึ้นจนหลายครั้งความสะดวกสบายเหล่านี้ กลายเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาสังคม สมาชิกในสังคมเกิดความหลงลืมละเลยที่จะพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมคุณงามความดีที่มีอยู่ในตัวเอง กระทรวงศึกษาธิการ ได้ระบุว่า ด้วยภาวะวิกฤติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญอยู่ขณะนี้ เมื่อพิจารณาอย่างรอบด้านที่สำคัญคือ การอยู่บนรากฐานของคุณธรรมซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมควรแก่การประพฤติปฏิบัติ การพัฒนาบุคคลโดยใช้คุณธรรมนั้นเป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนาคนในชาติให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยกาย วาจา ใจ โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ซึ่ง 8 คุณธรรมพื้นฐานประกอบด้วย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: ออนไลน์)

ด้วยสภาพของสังคมไทยในปัจจุบัน สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาซึ่งทำหน้าที่หล่อหลอมทางสังคมให้กับเด็กและเยาวชนขาดประสิทธิภาพ ด้วยสภาวะทางเศรษฐกิจบีบบังคับทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองต้องแข่งขันกันทำมาหากินเพื่อความอยู่รอด อบรมเลี้ยงดูบุตรหลานแบบปล่อยปละละเลยมองข้ามความสำคัญของการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุตรหลานของตนหวังให้สถาบันการศึกษาทำหน้าที่นี้ ส่วนสถาบันการศึกษาเองก็พบว่าการบริหารจัดการ การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนขึ้นพื้นฐานไม่เน้นคุณธรรม แต่กลับเน้นผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการ ทุกระดับ ขาดการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำของสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาทั้งนโยบาย การวางแผน งบประมาณ บุคลากร งานวิชาการ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนงานทั่วไปและงานสัมพันธ์ชุมชนให้ประสบความสำเร็จเพื่อตอบสนองความต้องการ ช่วยแก้ปัญหาสังคม อีกทั้งบรรทัดฐานสังคมปัจจุบันเน้นให้คุณค่าทางวัตถุมากกว่าจิตใจให้คุณค่ากับคนเก่งมากกว่าคนดี จึงทำให้เด็กและเยาวชนจำนวนมากมองข้ามความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมประจำชาติคุณธรรมพื้นฐาน อาจกล่าวได้ว่าสภาพสังคมในปัจจุบันประสบปัญหาเกิดวิกฤตทางศีลธรรมจนเรียกได้ว่าเป็นยุคที่สังคมกระหายคุณธรรม ศีลธรรม กิ่วได้ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น ต้องประกอบไปด้วยความเจริญทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และ ความมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ดังเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั่นคือ การมีความรู้ คู่คุณธรรม ซึ่งมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา. 2542: 3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งให้เห็นถึงแนวโน้ม และสถานการณ์ของสังคมไทยว่าคนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัยความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่หลังไหลเข้าสู่ประเทศไทยในสังคมที่เป็นยุคดิจิทัล ส่งผลให้ค่านิยมในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คนไทยบางส่วนไม่สามารถปรับใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันส่งผลให้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่เป็นรากเหง้าของคนไทยถูกกลืน โดยวิถีชีวิตแบบใหม่มีค่านิยมยึดตนเองเป็นหลักมากกว่าการคำนึงถึงสังคมส่วน โดยผลสำรวจของศูนย์คุณธรรมร่วมกับนิด้าโพล ปี 2559 พบว่าปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ประชาชนมากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าสำคัญที่สุดคือ ด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และประชาชนกว่าร้อยละ 70 เห็นว่าจำเป็นต้องส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมโดยเร็วที่สุด จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับวางรากฐานการปรับเปลี่ยนให้คนมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมไทยปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมการเลี้ยงดูในครอบครัวที่เน้นการฝึกเด็กให้รู้จักการพึ่งพาตัวเอง ในรูปแบบของกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรประจำวันส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสาธารณะ รวมทั้งเร่งสร้างสภาพแวดล้อมภายในและโดยรอบสถานศึกษาให้ปลอดจากอบายมุขอย่างจริงจัง (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560: 43-75)

กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร มีบทบาทและภารกิจหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและมีจุดเน้นด้านผู้เรียนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การจัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ค่อนข้างมีความซับซ้อนเพราะต้องจัดการศึกษาตามบริบท ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มากมาย รวมถึงการดำเนินงานการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา และจากการค้นคว้า เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ พบว่าการส่งเสริมคุณธรรมของสถานศึกษาตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียนยังมีพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมไม่เหมาะสมหลายประการ เช่น การพูดจาไม่สุภาพ สูบบุหรี่ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ทะเลาะวิวาท ลอกการบ้าน ไม่เข้าแถวซื้ออาหาร มาสาย แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่มีจิตอาสา ไม่ดูแลรักษาทรัพยากรส่วนรวม ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ระบุไว้ข้างต้น

ทั้งที่ความเป็นจริงจากอดีตจนถึงปัจจุบันกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ได้มีการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนมาโดยตลอด โดยมีกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับด้านคุณธรรม เช่น โครงการค่ายคุณธรรม มีการดำเนินการทางโรงเรียนเห็นว่าควรนำนักเรียนเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางของศาสนาแต่ผลที่พบ คือ นักเรียนยังขาดคุณธรรม จริยธรรม และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมปัญหาเหล่านี้ยังมีอยู่เนื่องจากไม่มีการดำเนินการต่อเนื่องหรือเว้นระยะห่างเกินไปทำให้นักเรียนละเลยที่จะใส่ใจการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับวางรากฐานการปรับเปลี่ยนให้คนมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมไทย ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ส่งเสริมการเลี้ยงดูในครอบครัวที่เน้นการฝึกเด็กให้รู้จักการพึ่งพาตัวเองมีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบในรูปแบบของกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรประจำวันส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสาธารณะ รวมทั้งเร่งสร้างสภาพแวดล้อมภายในและโดยรอบสถานศึกษาให้ปลอดจากอบายมุขอย่างจริงจัง (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560: 43-75)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร เป็นสถานศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนได้ทำ หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และจัดทำโครงการต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดนโยบายและมาตรการอย่างชัดเจนในการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนแล้วแต่ก็ยังไม่สามารถที่จะพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมที่สมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมเป็นส่วนประกอบที่สำคัญต่อการประพฤติปฏิบัติตนจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ คือ ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคีและความมีน้ำใจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 2) เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีการส่งเสริมคุณธรรมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าเป็นสังคมคุณธรรมนำความรู้ชีวิตของคนในชาติคงจะดีกว่าเดิมสังคมไทยจะสงบสุขกว่านี้ ประเทศไทยก็คงเป็นไทยอยู่ตลอดไปมีการพัฒนาอย่างรุดหน้าไม่ด้อยกว่าประเทศใดในโลกนี้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานในการวิจัย

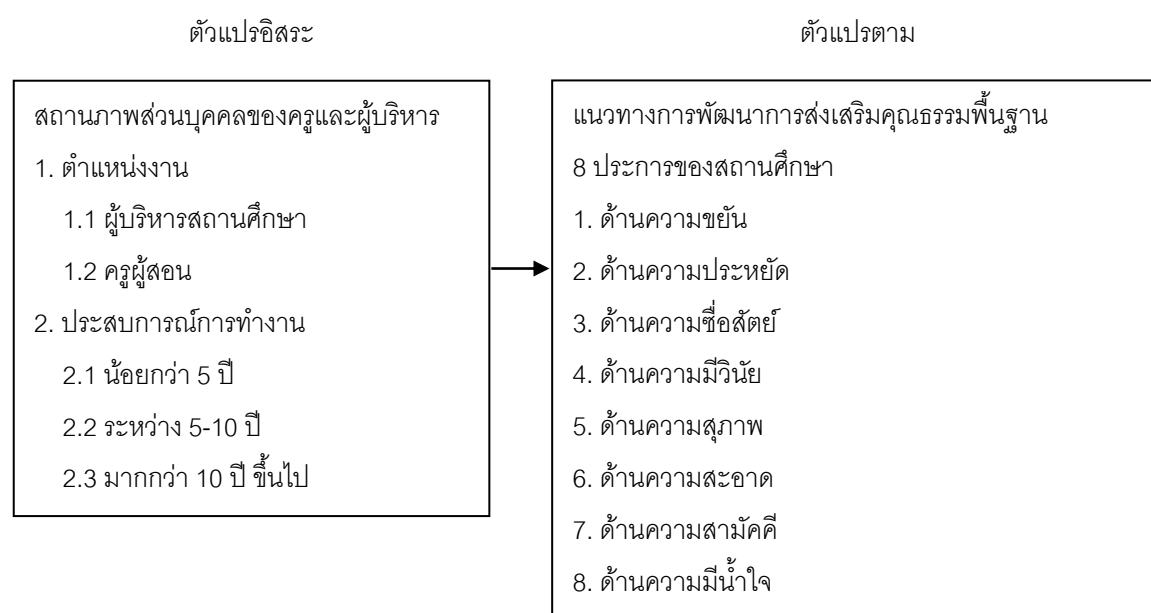
ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันมีแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ได้มีการพัฒนาตนเองด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข
2. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร นำข้อมูลที่ได้จากผลวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
3. ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้จากผลวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ (2560)

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูและผู้บริหารของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2563 - มกราคม 2564

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ดังนี้ 1) ขยัน 2) ประหยัด 3) ซื่อสัตย์ 4) มีวินัย 5) สุภาพ 6) สะอาด 7) สามัคคี และ 8) มีน้ำใจ

ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 108 คน เป็นผู้บริหาร 4 คน และเป็นครูผู้สอน 104 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เกรจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan) และวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 108 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.961

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient Alpha)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ Scheffe'

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวม 8 ด้าน ตามความคิดเห็นแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความซื่อสัตย์	4.80	.46	มากที่สุด
2. ด้านความประหยัด	4.75	.47	มากที่สุด
3. ด้านความซื่อสัตย์	4.78	.47	มากที่สุด
4. ด้านความมีวินัย	4.78	.51	มากที่สุด
5. ด้านความสุภาพ	4.79	.50	มากที่สุด
6. ด้านความสะอาด	4.81	.48	มากที่สุด
7. ด้านความสามัคคี	4.82	.48	มากที่สุด
8. ด้านความมีน้ำใจ	4.84	.46	มากที่สุด
รวม	4.80	.48	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = .48) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = .46) รองลงมา คือ ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = .48) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความประหยัด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = .47)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่ง

แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา	ผู้บริหาร (N = 4)		ครูผู้สอน (N = 104)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความซื่อสัตย์	4.95	.10	4.79	.48	.650	.517
2. ด้านความประหยัด	4.95	.10	4.74	.48	.858	.393
3. ด้านความซื่อสัตย์	5.00	.00	4.77	.48	.960	.339

ตาราง 2 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	p
	(N = 4)		(N = 104)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. ด้านความมีวินัย	4.50	1.00	4.79	.49	-.570	.608
5. ด้านความสุภาพ	4.69	.63	4.80	.50	-.434	.665
6. ด้านความสะอาด	4.75	.50	4.81	.49	-.256	.798
7. ด้านความสามัคคี	4.94	.13	4.82	.48	.494	.623
8. ด้านความมีน้ำใจ	4.94	.13	4.83	.47	.448	.655
เฉลี่ยรวม	4.84	.25	4.79	.45	.196	.845

*p ≤ .05

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

แนวทางการพัฒนาการส่งเสริม คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	ประสบการณ์ในการทำงาน				
		SS	df	MS	F	p
1. ด้านความขยัน	ระหว่างกลุ่ม	.909	2	.455	2.112	.126
	ภายในกลุ่ม	22.611	105	.215		
	รวม	23.520	107			
2. ด้านความประหยัด	ระหว่างกลุ่ม	.946	2	.473	2.145	.122
	ภายในกลุ่ม	23.144	105	.220		
	รวม	24.090	107			
3. ด้านความซื่อสัตย์	ระหว่างกลุ่ม	.756	2	.378	1.723	.184
	ภายในกลุ่ม	23.036	105	.219		
	รวม	23.792	107			

ตาราง 3 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการส่งเสริม คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	ประสบการณ์ในการทำงาน				
		SS	df	MS	F	p
4. ด้านความมีวินัย	ระหว่างกลุ่ม	2.361	2	1.181	4.884*	.009
	ภายในกลุ่ม	25.381	105	.242		
	รวม	27.742	107			
5. ด้านความสุภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.458	2	.729	3.044	.052
	ภายในกลุ่ม	25.146	105	.239		
	รวม	26.604	107			
6. ด้านความสะอาด	ระหว่างกลุ่ม	1.055	2	.572	2.310	.104
	ภายในกลุ่ม	23.972	105	.228		
	รวม	25.027	107			
7. ด้านความสามัคคี	ระหว่างกลุ่ม	1.156	2	.578	2.628	.077
	ภายในกลุ่ม	23.100	105	.220		
	รวม	24.256	107			
8. ด้านความมีน้ำใจ	ระหว่างกลุ่ม	.083	2	.415	1985	.143
	ภายในกลุ่ม	21.941	105	.209		
	รวม	22.770	107			
ภาพรวมทั้ง 8 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.089	2	.545	2.810	.065
	ภายในกลุ่ม	20.352	105	.194		
	รวม	21.441	107			

*p ≤ .05

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ด้านความมีวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในภาพรวมและด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ด้านความมีวินัย แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	ประสบการณ์ในการทำงาน		
		น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.85	4.87	4.65
น้อยกว่า 5 ปี	4.85	-	.04309	.34296*
5-10 ปี	4.87	-	-	.29987*
มากกว่า 10 ปี	4.65	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา แตกต่างกัน ด้านความมีวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปีและผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี

สรุปผลการศึกษา

1. ความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความมีน้ำใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความสามัคคี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความมีวินัย

2. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันในด้านความมีวินัยมีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี โดย

ครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์อาจจะเห็นด้วยในการพัฒนาด้านความมีวินัยสูงกว่าผู้บริหารหรือครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา กลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา กลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ใน 8 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทั้ง 8 ด้าน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากด้านความซื่อสัตย์ ความสุภาพ ความขยัน แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมของสถานศึกษาอยู่ในระดับท้ายต้องพัฒนามากกว่า ด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากจากการจัดกิจกรรมและโครงการพัฒนาคุณธรรมต่าง ๆ เน้นการพัฒนาคุณธรรมในด้านอื่น ๆ เป็นส่วนใหญ่ ทำให้การพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมไม่ได้รับการพัฒนาไปอย่างที่ควรจะเป็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญวิชาการมากกว่ากิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม โดยที่ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551: 22-23) ได้ศึกษาเพื่อประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กิจกรรมทุกกิจกรรมของโรงเรียนมีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษาจะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีบทบาทในการจัดกีฬาในกิจกรรมนี้นักเรียนมีโอกาสในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเกือบทุกด้าน เวทีหรือพื้นที่ที่นำมาใช้ในการปลูกฝังส่งเสริมคุณธรรมอย่างสำคัญ คือ ช่วงเวลากิจกรรมหน้าเสาธงโรงเรียนมีกิจกรรมใหม่ใหม่ในการสร้างเสริมนักเรียนมากขึ้น เช่น โครงการยุวทูตความดี โครงการเด็กดีศรี (ชื่อโรงเรียน) โครงการของหายไม่สูญหาย โครงการพบพระชำระใจ เป็นต้น แต่หลายโครงการเป็นโครงการในลักษณะแยกส่วน คือ เน้นการฝึกอบรมเป็นด้าน ๆ และให้ความสำคัญกับพิธีการหรืองานเชิงเอกสารมากกว่าเนื้อแท้ของคุณธรรมจริยธรรม การเรียนการสอนในห้องเรียนยังเป็นแบบรูปแบบเดิม คือ เน้นการบรรยายเป็นหลักการอบรมคุณธรรมอยู่ในลักษณะว่ากล่าวสั่งสอนแทรกเข้าไปในเวลาที่สอนหรือเวลาที่เห็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยครูไม่มีแผนการสอนที่ชัดเจน แต่ครูส่วนใหญ่เอาใจใส่กับพฤติกรรมนักเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่นำเอากระบวนการเรียนรู้ที่ใช้การพัฒนาตามวัยและ/หรือพัฒนาสมองเป็นฐานมาใช้ในการพัฒนาคุณธรรมโดยส่วนใหญ่ปรากฏในการทำโครงการพิเศษนอกห้องเรียนได้แก่ กิจกรรมกีฬาโดยนักเรียนที่มีโอกาสในการพัฒนาความคิดมากกว่าผู้อื่นคือ นักเรียนที่เป็นหัวหน้ากิจกรรมต่าง ๆ ประธานนักเรียนหัวหน้าห้องผู้นำชมรมและอุปสรรคสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม คือ ผู้ปกครองและชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดคุณธรรมของสถานศึกษาตั้งแต่เริ่มต้นจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาเฉพาะในกิจกรรมวันสำคัญตามที่โรงเรียนเชิญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน ปาตาล (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทครูในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามไชยเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า การปฏิบัติตามบทบาทครูในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และผลการปฏิบัติตามบทบาทของครูผู้ขายและครูผู้หญิงในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน คือ ความมี

วินัย ความรับผิดชอบ ความประหยัดและด้านความซื่อสัตย์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี สารพิทักษ์ (2553: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาคุณธรรม ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความมีวินัย ควรสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในด้านที่เป็นปัญหา สถานศึกษาควรมีการประชุมร่วมกับผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน ผู้ปกครองควรเอาใจใส่บุตรหลานให้มากขึ้น

2. จากผลการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา แตกต่างกัน ด้านความมีวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ซึ่งเป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี อาจยังไม่เห็นความสำคัญด้านคุณธรรม จริยธรรมเท่าที่ควร อาจจะมีมองไปในด้านเนื้อหาวิชาการมากเกินไปจนลืมใส่ใจคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานที่มากกว่า อาจจะมีประสบการณ์ที่เจอมากกว่า จึงให้ความสำคัญในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม มองเห็นถึงความสำคัญที่ผู้เรียนจะได้รับไม่เพียงแต่ความรู้จึงเห็นว่าควรเน้นคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในเนื้อหาการเรียนการสอนหรือกิจกรรมต่างๆ ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนคุณธรรมจริยธรรมและส่งเสริมกิจกรรมวิชาการ โดยสอดแทรกด้านคุณธรรมคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น และสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณธรรม จริยธรรมและได้รับความรู้วิชาการควบคู่ไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรงค์ ละเอียด (2558: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนโรงเรียนวัดละลวด อำเภอลำสนธิ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า 1) ปัญหาคุณธรรม จริยธรรมด้านคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนโรงเรียน วัดละลวด อำเภอลำสนธิ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนี้ คือ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความประหยัด ด้านความสะอาด ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความซื่อสัตย์ 2) แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนโรงเรียนวัดละลวด อำเภอลำสนธิ จังหวัดบุรีรัมย์ มีดังนี้ 2.1) ผู้บริหารโรงเรียน ควรดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย โดยกำหนดนโยบาย วางแผน กลยุทธ์ แผนการปฏิบัติงานประจำปี โครงการต่าง ๆ ในแต่ละภาคเรียนหรือปีการศึกษาอย่างชัดเจน โดยมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้แก่ผู้เรียน ตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย ซึ่งการดำเนินการของกิจกรรม ควรมีความต่อเนื่อง สอดคล้องกับวัยและความสนใจของผู้เรียน 2.2) ครูผู้สอน ควรเอาใจใส่เด็กเป็นรายบุคคล สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาหรือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งต้องประสานงานกับครูฝ่ายกิจการนักเรียนหรือครูฝ่ายปกครองเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลที่สอดคล้องกัน และเตรียมวางแผนแก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงซึ่งต้องประสานงานกับผู้ปกครองของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2.3) นักเรียนควรปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนที่กำหนดไว้ โดยเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนมีความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในด้านที่ถูกต้องเหมาะสม ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน จนเกิดความเคยชินสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมได้ในอนาคต

2.4) ผู้ปกครองควรมีเวลาในการอบรมและดูแลเอาใจใส่บุตรหลานอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องในด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่พึงปรารถนาถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจัดขึ้นเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข และมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาการศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สถานศึกษาควรมีการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ เพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมให้กับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น โดยเน้นด้านความมีวินัยมากขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการให้แก่ผู้เรียน โดยการกระตุ้นให้ครูสอดแทรกลงในการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาการศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรม เช่น สภาพแวดล้อม สภาพบริบท สถานศึกษา สภาพปัจจัยต่าง ๆ เป็นต้น
2. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขในเรื่องการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรม เชิงลึกเป็นรายโรงเรียน เพื่อให้ทราบปัญหาภายในแต่ละโรงเรียนที่ชัดเจน เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรพัฒนารูปแบบการส่งเสริมแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 26 สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ดำรงค์ ละเอียด. (2558). **แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนโรงเรียนวัดละลวด อำเภอขามเฒ่า จังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ยุพิน ปาตาล. (2553). **การปฏิบัติตามบทบาทครูในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มตำบลท่ากระดาน อำเภอสนมชัยเขต สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข้เถรา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2563, จาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรุณี สารพิทักษ์. (2553). แนวทางการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

E0064: ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ

THE OPINIONS OF TEACHERS AND EDUCATIONAL PERSONNEL TOWARD THE USE OF PRINCIPLE OF BRAHMAVIHARA 4 OF ADMINISTRATORS OF DONMUANG TECHNICAL COLLEGE OF BANGKOK VOCATIONAL EDUCATION

ไพโรจน์ ชาละวัน¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ โดยจำแนกตามเพศและระดับการศึกษา ประชากร คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ประจำปีการศึกษา 2563 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 108 คน เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ t-test

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านกรุณา รองลงมาคือ ด้านเมตตา ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านอุเบกขา

2. ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ไม่แตกต่างกัน และความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: หลักธรรมพรหมวิหาร 4, ความคิดเห็น

Abstract

The objective of this research were to study and to compare the opinions of teachers and educational personnel toward the use of principle of Brahnavihara 4 of Administrators of Don Mueang Technical College of Bangkok Vocational Education, classified by gender and level of education. Samples was 108 teachers and educational personnel of Don Muang Technical College. Research instruments

was 5-level Rating-Scale of questionnaires which reliability was .94. The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results were as follows:

1. The opinions of teachers and educational personnels toward the use of principle of Brahnavihara 4 of Administrators of Don Mueang Technical College of Bangkok Vocational Education, in the overall was a high level of use. When considering each aspect, it was found that the Compassion was a highest level of use, as for the other aspect were a high level of use.

2. Teachers and educational personnels of different genders, the opinions toward the use of principle of Brahnavihara 4 of Administrators of Don Mueang Technical College of Bangkok Vocational Education, in the overall was no different. When considering each aspect, it was found that the Loving-Kindness was statistically significant different at the 0.5 level. As for the other aspect were no different.

3. Teachers and educational personnels of different levels of education, the opinions toward the use of principle of Brahnavihara 4 of Administrators of Don Mueang Technical College of Bangkok Vocational Education, in the overall and in the each aspect were no different.

Keywords: Principle of Brahma 4, Opinions

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และยังได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ใน มาตรา 23 ว่า การจัดการศึกษาทั้งการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545: 1) การปฏิรูปการศึกษาและนโยบายของรัฐบาลมีวัตถุประสงค์ต้องการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่ยึดหลักคุณธรรมนำความรู้ และใช้ระบบการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีคุณธรรม เป็นพื้นฐานในกระบวนการเรียนรู้ โดยการร่วมมือกันทั้งสถาบันครอบครัว ชุมชนสถาบันทางศาสนาและสถานศึกษาอย่างบูรณาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาที่จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาวินัย คุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาทักษะในระดับสถานศึกษา รวมทั้งสามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนจนสามารถนำไปปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตได้

ผู้บริหารในฐานะผู้นำทางการศึกษาจึงควรมีแนวปฏิบัติที่อยู่ในกรอบของคุณธรรมเพราะคุณธรรมเป็นเครื่องเหนี่ยวนำจิตใจบุคคลให้ประพฤติในทางที่ถูกที่ควร และเป็นเครื่องมือช่วยเสริมให้บุคคลนั้น เป็นที่ยอมรับนับถือแก่ผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดขวัญและกำลังใจเชื่อมั่นคงในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ หลักพรหมวิหาร 4 เป็นหลักคุณธรรมของผู้ใหญ่ที่ผู้บริหาร หัวหน้างาน หรือนายจ้างที่เป็นผู้นำองค์กรควรยึดปฏิบัติและผู้บริหารสามารถใช้เป็นหลักในการบริหารจัดการ (วิเชียร บุญกล้า. 2550: 2-3) สอดคล้องกับ (พระมหาอดิสร ธิรสีโล.

2540: 55) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาที่จะมีผลต่อการจัดการศึกษาและการปฏิบัติงานของครูผู้สอนผู้นำชุมชนและตัวผู้บริหารเองจึงต้องมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะมีผลต่อการจัดการศึกษาและการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและผู้บริหารต้องมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาผลที่ได้จากการวิจัยนี้จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและสังคมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน (พระพุฒาคำ วินะจิต. 2555: 5) หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา เป็นผู้ที่จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาวิสัยคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชา นักเรียน รวมทั้งยังกำหนดนโยบาย แนวทางในการฝึกอบรมสั่งสอน และสามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่แก่นักเรียน ครูผู้สอนและบุคคลอื่นๆ ในโรงเรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หากผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนไร้คุณธรรม ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี ก็ไม่สามารถที่จะสร้างคุณธรรมให้แก่แก่นักเรียนครูผู้สอนและบุคคลอื่นๆ (นิตยา นิยมวงศ์. 2555: 4)

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยเห็นว่า ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นต่อการบริหารการศึกษาอย่างมาก คือการนำหลักธรรมเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษา พรหมวิหาร 4 เป็นหลักธรรมของผู้บริหารหลักธรรมหนึ่ง ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ ด้วยเหตุว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการจัดการงานของสถานศึกษาในทุกด้าน จะเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตน การควบคุมดูแล การปลูกฝังความดีให้กับครูผู้สอน นักเรียน นักศึกษาทุกระดับ และเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาคน พัฒนางานในสถานศึกษาให้พัฒนายิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ โดยจำแนกตามเพศและระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

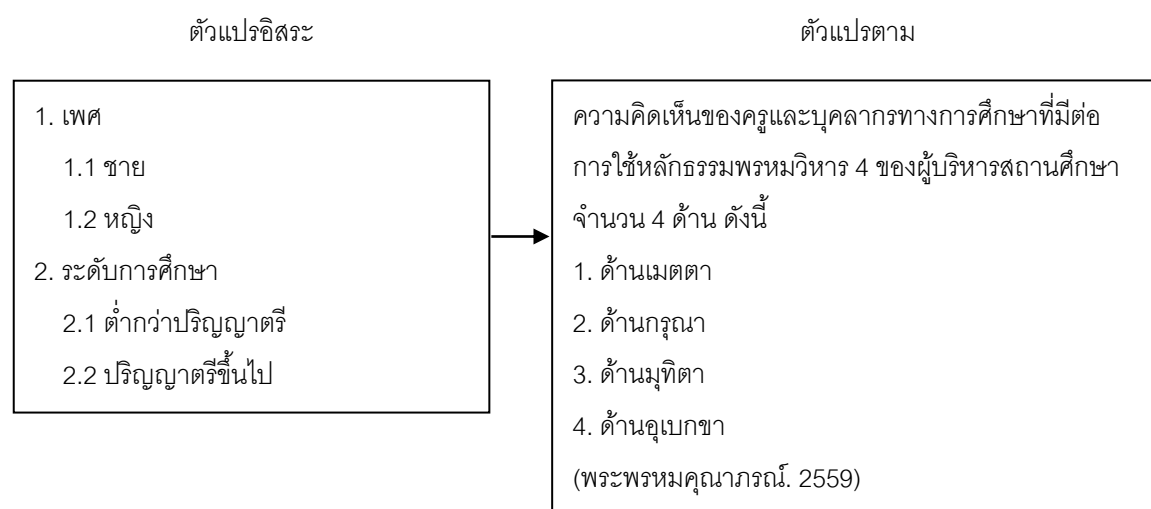
1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารแตกต่างกัน
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้ เพื่อเป็นแนวทางข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการครองตน ครองคน ครองงาน ของผู้บริหาร ต่อผู้ได้บังคับบัญชาให้เท่าเทียมกันในทุกเพศและทุกระดับการศึกษาต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ ผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ เพศและระดับการศึกษา
 - 2.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านเมตตา 2) ด้านกรุณา 3) ด้านมุทิตา และ 4) ด้านอุเบกขา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ เครจซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ t-test

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	60	55.6
หญิง	48	44.4
รวม	108	100.00
2. ระดับทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	27.8
ปริญญาตรีขึ้นไป	78	72.2
รวม	108	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 เป็นเพศหญิง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 ส่วนระดับทางการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 ระดับทางการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ ในภาพรวม ดังนี้

การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านเมตตา	4.46	.26	มาก	2
2. ด้านกรุณา	4.54	.24	มากที่สุด	1
3. ด้านมุทิตา	4.22	.36	มาก	3
4. ด้านอุเบกขา	4.13	.40	มาก	4
ภาพรวม	4.34	.26	มาก	

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านกรุณา รองลงมาคือ ด้านเมตตา และด้านมุทิตา ตามลำดับ ส่วนด้าน ด้านอุเบกขา มีการระดับปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ ดังตาราง 3 และตาราง 4

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร	ชาย		หญิง		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านเมตตา	4.46	.29	4.46	.22	.028*	.021
2. ด้านกรุณา	4.55	.26	4.52	.21	.589	.083
3. ด้านมุทิตา	4.23	.35	4.22	.37	.107	.663
4. ด้านอุเบกขา	4.15	.39	4.10	.41	.633	.655
ภาพรวม	4.35	.26	4.32	.26	.412	.616

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเมตตา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร	ต่ำกว่า		ปริญญาตรีขึ้นไป		t	sig
	ปริญญาตรี					
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านเมตตา	4.42	.27	4.48	.26	-.946	.662
2. ด้านกรุณา	4.50	.28	4.55	.22	-1.150	.113
3. ด้านมุทิตา	4.18	.33	4.24	.37	-.818	.167
4. ด้านอุเบกขา	4.03	.41	4.16	.39	-1.533	.847
ภาพรวม	4.28	.26	4.36	.26	-1.351	.745

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งสี่ด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านกรุณา รองลงมาคือ ด้านเมตตา ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านอุเบกขา
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเมตตา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ไม่แตกต่างกันและการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพ ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านกรุณา รองลงมาคือ ด้านเมตตา ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุดคือ ด้านอุเบกขา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการครองตน ครองคน ครองงาน ให้เป็นที่ประจักษ์ เช่น การช่วยเหลือสังคมส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลหมู่คณะด้วยความเมตตาอารี ให้คำปรึกษาด้วยความสุภาพและเอาใจใส่ด้วยความเต็มใจ ให้โอกาสผู้ปฏิบัติงานได้ปรับปรุงตนเองให้ความกับงานวิจัยของ พระครูวิจิตรสาธุรส (2560) ทำการศึกษาเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มโรงเรียนการกุศล จังหวัดสงขลา พบว่า ครูกลุ่มโรงเรียนการกุศล จังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมูทิตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านเมตตา ส่วนด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินา มุสิกานนท์ (2555) เรื่อง การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 1 โนนแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 1 โนนแดง โดยภาพรวมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ในรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา อยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเมตตา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้มีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 มาใช้ในการบริหารงานด้วยความเสมอภาค การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานเป็นไปตามบริบทของแต่ละบุคคล จึงอาจทำให้ความเห็นแตกต่างกันในด้านความเมตตา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจัยของ พระครูวิจิตรสาธุรส (2560) ทำการศึกษาเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มโรงเรียนการกุศล จังหวัดสงขลา พบว่า ครูกลุ่มโรงเรียนการกุศลที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินา มุสิกานนท์ (2555) เรื่อง การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 1 โนนแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่าครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ลูกจ้าง ซึ่งมีระดับการศึกษาแตกต่างกันด้วยความเท่าเทียม ให้ความเอาใจใส่ต่อผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจัยของ พระครูวิจิตรสาธุรส (2560) ทำการศึกษาเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มโรงเรียนการกุศล จังหวัดสงขลา พบว่า ครูกลุ่มโรงเรียนการกุศลที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนะต่อการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินา มุสิกานนท์ (2555) เรื่อง การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 1 โนนแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง พบว่าในด้านอุเบกขามีการปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่นๆ แต่ในภาพรวมในทุกๆ ด้านมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือ ผู้บริหารมีการนำหลักพรหมวิหาร 4 มาปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการเก็บข้อมูลในครั้งนี้เป็นการเก็บจากกลุ่มตัวอย่างภายในสถานศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ควรศึกษาการใช้หลักธรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- ชุติมา มุสิกานนท์. (2555). **การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 1 โนนแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- นิตยา นิยมวงศ์. (2555). **การศึกษาคุณธรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พระชุงคำ วีระจิต. (2555). **พรหมวิหาร 4 และหลักธรรม 3 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบือรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พระครูวิจิตรสาธุส. (2560). **การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มโรงเรียนการกุศล จังหวัดสงขลา**. วารสาร **มหาจุฬานาครธรรม**. 4(1). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2559). **พจนานุกรมฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 34. กรุงเทพฯ: มูลนิธิการศึกษาเพื่อสันติภาพพระธรรมปิฎก.
- พระมหาอดิสร ธีรสีโล. (2540). **คุณธรรมสำหรับครู**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิเชียร บุญกล้า. (2550). **ศึกษาการใช้หลักพรหมวิหารธรรม 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

E0065: การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

THE STUDY OF CONDITIONS AND DEVELOPMENT GUIDELINES FOR THE LEARNING EXPERIENCE OF EARLY CHILDOOD OF THE SCHOOL IN THE BUENG KUM DISTRICT OFFICE UNDER THE OFFICE OF EDUCATION, BANGKOK

สาธิตา หริกประโคน¹ กุลจิรา รักชนคร² เบญจรัตน์ ราชฉวาง³

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 87 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระปฐมวัย จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการบริการนักเรียน และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านครูผู้สอน

2. แนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนรู้การสอน การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก ให้เด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการสร้างรากฐานชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม การจัดประสบการณ์สำคัญต่างๆ นั้นต่างมีความสัมพันธ์กัน และหน่วยย่อยที่สัมพันธ์กัน เหล่านี้เกิดการผสมผสานหลอมรวมจนเกิดเอกลักษณ์ใหม่ที่มีความเป็นหนึ่งเดียว การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง และมีความสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ของสมอง คือ “กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม” ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา

2.2 ด้านครูผู้สอน ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำให้เกิดการเรียนรู้ กำหนดบริบทของการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ความคิดให้ซับซ้อนยิ่งขึ้น กำหนดให้ผู้เรียนเห็นปัญหาที่มีขอบเขตกว้างขวาง กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นว่าปัญหานั้น เป็นปัญหาของ

เขา จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมโดยควบคุมกระบวนการการเรียนรู้ให้บรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ เป็น ผู้ชี้แนะไม่ใช่ชี้นำ แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนตามโอกาสที่เหมาะสม ครูผู้สอนเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยทั่วถึงกัน ตลอดจนรับฟังและสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจ แก่ผู้เรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ทำให้ บรรยากาศในการเรียนการสอนเกิดความเป็นกันเองและมีความเป็นมิตรที่ดีต่อกันคอยช่วยแก้ปัญหาให้ผู้เรียน

2.3 ด้านการบริการนักเรียน ผู้เรียนจะต้องให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่ และที่ได้รับมอบหมาย นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ รักการอ่าน กล้าซักถาม มีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและสร้างความรู้ไปพร้อมๆ กัน มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยกัน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ฝึกความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีความยินดีร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ เรียนรู้ได้เองกล้าแสดงออก กล้าเสนอความคิดอย่างสร้างสรรค์ รู้จัก แสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง

2.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ครูและผู้ปกครองจะต้องมีความสนิทสนมคุ้นเคย กันเป็นอย่างดียอมส่งผลให้เกิดการทำงานร่วมกันเป็นทีมในการดูแลและสร้างชีวิตเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ ทั้งสองฝ่ายมีการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับเด็กระหว่างกันได้อย่างครบถ้วนในรายละเอียด ครูสามารถทราบอุปนิสัย ความชอบไม่ชอบของเด็กจากการที่ผู้ปกครองเล่าให้ฟัง ทำให้ครูสามารถจัดหาวิธีการเรียนการสอนที่ตรงกับเด็กใน แต่ละคนได้อย่างเฉพาะเจาะจงลงไป การสานสัมพันธ์กับครูให้สนิทสนมอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็นและก่อให้เกิด ประโยชน์กับตัวเด็ก ดังนั้นครูและผู้ปกครองควรวางเวลาในการเข้าไปพูดคุยเป็นประจำ นอกเหนือจากวันที่โรงเรียน จัดไว้ เพื่อพบปะผู้ปกครอง สร้างความรู้สึกเป็นเหมือนกับเป็นญาติสนิท โดยประเด็นในการสื่อสาร พูดคุยกัน

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัย

Abstract

This research aimed to study the condition and propose guidelines for the development of early childhood learning experience. Of the school in the Bueng Kum district office Under the Office of Education, Bangkok. The sample groups used in this research were educational institution administrators and government teachers and educational personnel. Of the school in the Bueng Kum district office Under the Office of Bangkok Education, total 87 people and two heads of the Primary Education Group. The tools used for data collection were Questionnaire and interview form The statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The findings revealed that.

1. The study of conditions and development guidelines for the learning experience of early childhood. Of the school in the Bueng Kum district office Under the Office of Education, Bangkok. Overall, it was at a high level, with the view that the relationship between the school and the parents And experience management And teaching activities The first place, followed by student service. And the least mean is Teachers

2. Development guidelines for the learning experience of early childhood. Of the school in the Bueng Kum district office Under the Office of Education, Bangkok.

2.1 Experience And teaching and learning activities Early childhood education is a parenting and promoting the learning process that meets the nature and development of children. Allowing children to develop both physical, emotional, social and intellectuals that are suitable for aging Ability and differences between people Is the foundation Life for children to develop into a complete human being Valuable to oneself and society Organizing various important experiences That is related And related sub-units These combinations are combined until the new identity is unique. Experience Which emphasizes the child as a center And is consistent with the brain learning principle is "6 main activities" which consists of free activity, creative activities Movement and rhythm activities Experience activities Outdoor activities And educational game activities

2.2 Teacher side Teachers are learning. Determine the context of learning for learners to use ideas. To be more complicated Require students to see problems with extensive boundaries Encourage students to see that problem Is his problem Arrange the right learning atmosphere by controlling the learning process. The target as specified Is a guiding not to guide Comment and provide useful information to Learners according to the right opportunity Teachers provide opportunities for learners to observe. Participate in general learning activities As well as listening and supporting encouragement to learners Accepting the opinions of learners, accepting the differences between people Have a good interaction with learners Makes the atmosphere in teaching and learning and having good friendliness to help solve the problem for learners

2.3 Student service Students must help each other. Know the responsibility of work that they are doing and assigned Bring what is learned to apply in real life and have a good attitude towards learning, love to read, dare to ask, play a role as a practitioner and create knowledge at the same time. Interact with learners together By using the group process Exchange learning Accept the opinions of others Practice leadership And good follower Be enthusiastic in learning. Be happy to participate in activities every time with voluntary. Learn yourself. Dare to offer creative ideas Know how to seek knowledge from various knowledge sources that are owned by themselves.

2.4 Relationship between schools and parents Teachers and parents must be familiar with each other. Resulting in a team of work together in caring and building a child life effectively Without both sides communicating information about children between each other completely in detail Teachers can know the habit. The liking of the child from the parents told Causing teachers to provide specific children's teaching methods in each person Concerning the relationship with the teacher continuously is necessary. And benefit the child Therefore, teachers and parents should find time to talk regularly. In addition to the school day Arranged to meet parents Create feelings as a close relative By communication issues

Keywords: Guidelines for the development of early childhood learning experiences.

บทนำ

สภาพปัญหาการจัดการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า เด็กปฐมวัยไทยมีพัฒนาการทางสมองอยู่ในขั้นวิกฤติ (สายสุรี จุติกุล. 2542; อ้างถึงใน บุญชู อังสวัสดิ์. 2553) การประเมินคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษา (สมศ.) พบว่า มีสถานศึกษาที่อยู่ในระดับดีเพียงร้อยละ 34.14 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 49) ผู้บริหารยังขาดการจัดการหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสม ขาดการนำมาตราฐานคุณภาพที่เหมาะสมไปใช้ ขาดกระบวนการผลิต และการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ขาดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 5) จากที่ได้สัมภาษณ์ข้อมูลจากครูผู้สอนนักเรียนระดับปฐมวัยในโรงเรียนต่าง ๆ พบว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนในระดับปฐมวัยมักมีปัญหาลาดด้าน เช่น การจัดทำหลักสูตรซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เข้ากับบริบทและสภาพแวดล้อมปัจจุบัน เทคนิคการสอนที่เป็นลักษณะแบบเดิม ๆ ไม่ค่อยหลากหลาย สอนไม่ตรงตามแผนการสอนที่ตั้งไว้ สื่อวัสดุ-อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครูขาดความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ขาดการนำผลการประเมินพัฒนาการมาใช้ในการปรับปรุง ส่งเสริม แก้ไขปัญหาเด็กปฐมวัย สถานที่และอาคารไม่อำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนจำนวนครูไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ทำให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย แต่อย่างใดก็ตามการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดขึ้นอยู่กับปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารงานของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร (ภารดี อนันต์นาวิ. 2553: 260)

จากเหตุผลที่กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นปฏิบัติการสอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลที่ได้มาสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย อย่างเต็มศักยภาพ และประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูผู้สอนนำข้อมูลที่ได้จากผลวิจัยไปพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความพร้อมในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

2. ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยศึกษาตัวแปรที่ศึกษาจาก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560)

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ทักษะที่จำเป็นสำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครูและครูพี่เลี้ยงที่เกี่ยวข้องในระดับปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 110 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครูและครูพี่เลี้ยงที่เกี่ยวข้องในระดับปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างใช้การเปิดตาราง เครซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608-610) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 87 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระปฐมวัย จำนวน 2 คน การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของครูปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม จำนวน 87 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.980
2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) จำนวน 2 ชุด โดยกำหนดประเด็นหรือข้อคำถามแบบคำถามปลายเปิด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
- 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 หาค่าความเที่ยงตรง (IOC: Index of Consistency)
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตปทุมวัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตปทุมวัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน

สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน	4.53	.50	มากที่สุด
2. ด้านครูผู้สอน	4.33	.49	มาก
3. ด้านการบริการนักเรียน	4.42	.49	มาก
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	4.55	.50	มากที่สุด
รวม	4.45	.49	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับสภาพการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตปทุมวัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .50) และด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .50) รองลงมา คือ ด้านการบริการนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .49) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .49)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรม
การเรียนรู้การสอน

ด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีเนื้อหาสาระตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชัดเจน	4.45	.78	มาก
2. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและระเบียบวินัยให้กับเด็ก	4.40	.49	มาก
3. มีการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่เสริมสร้าง พัฒนาการ ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	4.63	.48	มากที่สุด
4. ส่งเสริมทักษะด้านวิชาการเรื่องการบวกลบเลข และการอ่าน การเขียนให้กับเด็ก	4.61	.67	มากที่สุด
5. ความเหมาะสมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก	4.59	.49	มากที่สุด
6. การส่งเสริมให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียน	4.48	.50	มาก
7. การส่งเสริมให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองและเพื่อนได้	4.33	.47	มาก
8. จัดหาสื่อสำหรับใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมกับจำนวนเด็ก	4.46	.67	มาก
9. แจ้งผลพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองได้ทราบ	4.90	.30	มากที่สุด
รวม	4.53	.50	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ระดับสภาพการพัฒนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แจ้งผลพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองได้ทราบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = .30) รองลงมาคือ มีการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมที่เสริมสร้างพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองและเพื่อนได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .47)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ของโรงเรียนในสำนักงานเขตปทุมวัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านครูผู้สอน

ด้านครูผู้สอน	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ครูมีบุคลิกภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี	4.52	.50	มากที่สุด
2. ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและเอาใจใส่ต่อเด็ก	4.60	.49	มากที่สุด
3. ครูมีวุฒิการศึกษาปฐมวัย และมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนได้ เหมาะสมกับเด็ก	3.99	.61	มาก
4. ครูใช้สื่อที่หลากหลายใช้สำหรับส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างเหมาะสม	4.48	.50	มาก
5. ครูมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนเด็ก	3.95	.79	มาก
6. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างเหมาะสม	4.39	.49	มาก
7. ครูปลูกฝังวัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ไทยให้กับเด็ก เช่น การไหว้ เป็นต้น	4.17	.86	มาก
8. ครูมีความรัก เมตตา โอบอ้อมอารีต่อเด็ก	4.61	.49	มากที่สุด
รวม	4.33	.49	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ระดับสภาพการพัฒนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนใน
สำนักงานเขตปทุมวัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$,
S.D. = .49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรัก เมตตา โอบอ้อมอารีต่อเด็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .49) รองลงมาคือ ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและเอาใจใส่ต่อเด็ก อยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .49) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครูมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนเด็ก อยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .79)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ของโรงเรียนในสำนักงานเขตปทุมวัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการบริการนักเรียน

ด้านการบริการนักเรียน	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. จัดบริการอาหารที่ดีมีคุณค่า และประโยชน์ตามหลักโภชนาการ	4.82	.39	มากที่สุด
2. มีโรงอาหารที่สะอาด มีอากาศถ่ายเท และมีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอกับจำนวนเด็ก	4.38	.48	มาก
3. จัดบริการตรวจสุขภาพให้กับเด็ก	4.29	.45	มาก
4. จัดห้องพยาบาล และมีเจ้าหน้าที่ดูแลเด็กอย่างเพียงพอ			

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านการบริการนักเรียน	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. จัดให้มีระบบตรวจสอบรายชื่อ / จำนวนเด็กที่มาถึงโรงเรียน และกลับบ้าน อย่างรัดกุม ละเอียดถี่ถ้วนและเข้มงวด	4.19	.50	มาก
6. มีการส่งเสริมการออกกำลังกายให้กับเด็ก	4.41	.48	มาก
7. จัดให้มีการทำประกันอุบัติเหตุให้กับเด็ก	4.33	.49	มาก
8. จัดบริการรถรับ-ส่ง ให้ความสะดวกและมีความปลอดภัย	4.48	.78	มาก
รวม	4.42	.49	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ระดับสภาพการพัฒนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตปทุมฯ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการบริการนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดบริการอาหารที่ดีมีคุณค่า และประโยชน์ตามหลักโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = .39) รองลงมาคือ จัดห้องพยาบาล และมีเจ้าหน้าที่ดูแลเด็กอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ จัดให้มีระบบตรวจสอบรายชื่อ / จำนวนเด็กที่มาถึงโรงเรียน และกลับบ้านอย่างรัดกุม ละเอียดถี่ถ้วน และเข้มงวด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .48)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการพัฒนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตปทุมฯ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดและปิดของแต่ละภาคเรียน	4.59	.49	มากที่สุด
2. การให้ความรู้ความเข้าใจนโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางการจัดการศึกษา	4.70	.46	มากที่สุด
3. การนำเด็กนักเรียนระดับอนุบาลเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน เช่น วันสำคัญทางพุทธศาสนา เป็นต้น	4.61	.49	มากที่สุด
4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น เช่น วันแม่ เป็นต้น	1	.40	มาก
5. ประสานงานทางโทรศัพท์ให้ผู้ปกครองได้ทราบในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้นกับเด็ก	4.57	.49	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ผู้ปกครองได้รับทราบผลการเรียนและพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่อง จาก การเยี่ยมบ้านเด็ก หรือการมารับ-ส่ง เด็ก	4.61	.49	มากที่สุด
7. จัดแสดงผลงานเด็กให้ผู้ปกครองได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ	4.62	.48	มากที่สุด
รวม	4.55	.50	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า ระดับสภาพการพัฒนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การให้ความรู้ความเข้าใจนโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = .46) รองลงมา คือ จัดแสดงผลงานเด็กให้ผู้ปกครองได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .48) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น เช่น วันแม่ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .40)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แจ้งผลพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองได้ทราบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ มีการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่เสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองและเพื่อนได้ อยู่ในระดับมาก

ด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรัก เมตตา โอบอ้อมอารีต่อเด็ก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและเอาใจใส่ต่อเด็ก อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครูมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนเด็ก อยู่ในระดับมาก

ด้านการบริการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จัดบริการอาหารที่ดีมีคุณค่า และประโยชน์ตามหลักโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ จัดห้องพยาบาล และมีเจ้าหน้าที่ดูแลเด็กอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ จัดให้มีระบบตรวจสอบรายชื่อ จำนวน เด็กที่มาถึงโรงเรียน และกลับบ้านอย่างรัดกุมละเอียดถี่ถ้วนและเข้มงวด อยู่ในระดับมาก

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การให้ความรู้ความเข้าใจนโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ใน

ระดับมากที่สุด รองลงมาคือ จัดแสดงผลงานเด็กให้ผู้ปกครองได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น เช่น วันแม่ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาศาภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ครูในโรงเรียนที่มีระดับชั้นอนุบาล ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการศึกษาศาภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูจัดกระบวนการเรียนการสอน แจ่มผลพัฒนาการของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ทราบ จะเป็นการสื่อสารของครูผู้สอนและผู้ปกครองโดยตรง ทำให้ผู้ปกครองรับรู้ถึงปัญหาของนักเรียนแต่ละคน และรับรู้ถึงความสามารถของเด็กแต่ละคนว่าควรส่งเสริมอย่างไร ให้นักเรียนได้พัฒนาอย่างเต็มที่ ให้มีผลสัมฤทธิ์ในเกณฑ์ที่ดี สอดคล้องกับวิจัยของ นิติธร ปิลวาสน์ (2556: 68-70) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เด็กปฐมวัยท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ (Early Childhood in Globalization) ผลการวิจัยพบว่า พ่อแม่ผู้ปกครองจะมีความต้องการและคาดหวังต่อสถานศึกษา ในด้านต่างๆ ทั้งในด้านของคุณภาพด้านการเรียนการสอน คุณภาพครู การจัดสภาพแวดล้อม และการให้บริการอื่นๆ ของสถานศึกษา มีผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการคาดหวังและความต้องการในการเลือก โรงเรียนอนุบาล ซึ่งเป็นความต้องการและความคาดหวัง ประการแรก ก่อนที่ผู้ปกครองจะตัดสินใจส่งลูกหลานเข้าเรียนในสถานศึกษานั้นๆ ความคาดหวังเกี่ยวกับตัวเด็ก และเรื่องของการส่งเสริมเด็กใน ด้านวิชาการ ทำให้ผู้ปกครองและครูผู้สอนจะต้องมีการพูดคุยเรื่องของการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ หวน พินธุพันธ์ (2554: 102-109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการศึกษา นักบริหารมืออาชีพ นนทบุรี หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยร่วมงานและกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน โดยเฉพาะชั้นอนุบาลซึ่งผู้ปกครองมารับส่งเด็กที่โรงเรียน โรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองได้ง่าย เพื่อหาวิธีการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่เสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

1.2 ด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูมีความรัก เมตตา โอบอ้อมอารีต่อนักเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูเป็นคนที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ถ้าเด็กรู้สึกอุ่นใจ ไม่กลัว นักเรียนก็จะมี ความมั่นใจในการกล้าแสดงความคิดเห็นและเด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมครูผู้สอนอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการพูด การแต่งตัว บุคลิกภาพ ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีกิริยามารยาทที่ดีอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ทศนีย์ ศุภเมธี (2555: 74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสอนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนว่า ครูที่แท้จริงเป็นครูผู้กระทำแต่ความดี ได้แก่ ต้องขยันหมั่นเพียร และอุทิศสละชีพเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่น อดกลั้นและอดทน โอบอ้อมอารี ต้องรักษาวินัย สำรวม ระวังความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดีงาม ต้องปลื้มใจ ปลื้มใจ จากความสะอาด สบายและความสนุกสนานรื่นเริง ที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจมั่นคง และแน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์ และรักษาความจริงใจ ต้องเมตตา หวังดี ต้องวางใจเป็นกลางไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรม

ปัญญาให้เพิ่มพูนสมรรถนะขึ้นทั้งในด้านวิทยาการและความฉลาดรอบรู้ในเหตุและผล ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้ปกครองและเอาใจใส่ต่อนักเรียน และสอดคล้องกับ หวน พินธุพันธ์ (2554: 102-109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหาร การศึกษา นักบริหารมืออาชีพ นนทบุรี หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท พุทธศักราช 2560 ผลการวิจัยพบว่า ในการบริหาร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้ ผู้บริหารและครูมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนโดยร่วมงานและกิจกรรมต่างๆ ของ ชุมชน โดยเฉพาะชั้นอนุบาลซึ่งผู้ปกครองมารับส่งเด็กที่โรงเรียน โรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ กับผู้ปกครองได้ง่าย เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ทราบถึงการดำเนินงานและกิจกรรม ต่างๆ ของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนได้แสดงความคิดเห็นและให้ชุมชนเป็นวิทยากรในการจัดการเรียนการสอน มีการสนับสนุนให้ชุมชนได้ให้บริการในเรื่องของสถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกของโรงเรียน

1.3 ด้านการบริการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดบริการ อาหารที่ดีมีคุณค่าและประโยชน์ตามหลักโภชนาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองไม่ได้ใส่ใจเรื่องเรียนของนักเรียน เพียงอย่างเดียวแต่ยังสนใจ เรื่อง เมนูอาหารที่นักเรียนต้องรับประทานในแต่ละวันด้วยว่า มีสารอาหารที่มีประโยชน์ ต่อการพัฒนาการต่างๆ ของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างมาก นักเรียนจะต้องได้รับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ ในปริมาณที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ นิติธร บิลวาสน์ (2556: 68-70) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เด็กปฐมวัย ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ (Early Childhood in Globalization) ผลการวิจัยพบว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีความต้องการ และคาดหวังต่อสถานศึกษาใน ด้านต่างๆ ทั้งในด้านของคุณภาพด้านการ เรียนการสอน คุณภาพครู การจัดสภาพแวดล้อม และการ ให้บริการอื่นๆ ของสถานศึกษา มีผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการคาดหวังและความต้องการในการเลือกโรงเรียนอนุบาล ซึ่งเป็นความต้องการและความคาดหวัง ประการแรก ก่อนที่ผู้ปกครองจะตัดสินใจส่งลูกหลานเข้าเรียนในสถานศึกษานั้นๆ ความคาดหวังด้านการบริการต่างๆ ของโรงเรียน ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ในปัจจุบันไม่ค่อยมีเวลาในการจัดการต่างๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก และเรื่องของการส่งเสริมเด็กในด้าน วิชาการทำให้ผู้ปกครองคาดหวังว่าทางโรงเรียนจะมีระบบการบริการในทุกเรื่อง เช่น การรับ-ส่ง เด็ก การบริการอาหาร เข้า การบริการด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องเขียน แบบเรียนต่างๆ สิ่งเหล่านี้เป็นการ ประหยัดทั้งเวลาและการเดินทางของ ผู้ปกครองในการเตรียมการให้กับลูกหลานก่อนการเปิดภาคเรียน จัดห้องพยาบาล และมีเจ้าหน้าที่ดูแลเด็กอย่าง เพียงพอ จัดให้มีระบบตรวจสอบรายชื่อ/จำนวนเด็กที่มาถึงโรงเรียน และกลับบ้านอย่างรัดกุมละเอียดถี่ถ้วนและ เข้มงวด และสอดคล้องกับวิจัยของ พัชรียา แก่นสา (2555: 48) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสอนวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ และการดูแลเด็กปฐมวัย ผลวิจัยพบว่า ความพึงพอใจ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการ สรุปได้ ว่า ความพึงพอใจต่อการให้บริการเป็นความพึงพอใจของคนที่เกิดจากการรับบริการ สิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ให้บริการว่า สิ่งนั้นสามารถที่จะตอบสนองความต้องการ หรือแก้ไขปัญหาสิ่งที่เขา ประสบได้แค่ไหน เกิดความภูมิใจได้มากหรือน้อยเพียงใด

1.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะการให้ความรู้ความเข้าใจนโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางการจัดการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและ ผู้ปกครองควรพูดคุยสื่อสารกันอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เข้าใจในการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่ง สอดคล้องกับวิจัยของ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2554: 57) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การสร้างสัมพันธ์ของครูปฐมวัยกับ ผู้ปกครอง และชุมชน ไว้ดังนี้ ครูปฐมวัย ต้องจัดการศึกษาสำหรับ ผู้ปกครอง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปกครองเรียนรู้ และเข้าใจในการดูแล และให้การศึกษาแก่เด็กได้อย่างสอดคล้องและถูกต้อง ครูต้องสามารถพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ด้วยการบรรจุแนวคิดวัฒนธรรม และ

ความต้องการของชุมชน ผนวกไว้ในหลักสูตรการศึกษาให้ได้แล้วถ่ายโยงข้อความรู้สู่การเรียนรู้การสอนสำหรับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ ของชุมชน รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น และสอดคล้องกับวิจัยของ หวน พินธุพันธ์ (2554: 102-109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการศึกษานักบริหารมืออาชีพ นนทบุรี หลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2560 ผลการวิจัยพบว่า ในการบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้ ผู้บริหารและครูมี บทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยร่วมงานและกิจกรรมต่างๆ ของ ชุมชน โดยเฉพาะชั้นอนุบาลซึ่งผู้ปกครองมารับส่งเด็กที่โรงเรียน โรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองได้ง่าย เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ทราบถึงการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนได้แสดงความคิดเห็นและให้ชุมชนเป็นวิทยากรในการจัดการเรียนการสอน มีการสนับสนุนให้ชุมชนได้ใช้บริการในเรื่องของสถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกของโรงเรียน

2. สรุปผลสัมฤทธิ์หัวหน้ากลุ่มสาระปฐมวัยเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสำนักงานเขตปทุมวัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก ให้เด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการสร้างรากฐานชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม การจัดประสบการณ์สำคัญต่างๆ นั้นต่างมีความสัมพันธ์กัน และหน่วยย่อยที่สัมพันธ์กัน เหล่านี้เกิดการผสมผสานหลอมรวมจนเกิดเอกลักษณ์ใหม่ที่มีความเป็นหนึ่งเดียว การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง และมีความสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ของสมอง คือ “กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม” ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา

2.2 ด้านครูผู้สอน ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำให้เกิดการเรียนรู้ กำหนดบริบทของการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ความคิด ให้ซับซ้อนยิ่งขึ้น กำหนดให้ผู้เรียนเห็นปัญหาที่มีขอบเขตกว้างขวาง กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นว่าปัญหานั้น เป็นปัญหาของเขา จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมโดยควบคุมกระบวนการการเรียนรู้ให้บรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ เป็นผู้ชี้แนะไม่ใช่ชี้นำ แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์แก่ ผู้เรียนตามโอกาสที่เหมาะสม ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยทั่วถึงกัน ตลอดจนรับฟังและสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้เรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนเกิดความเป็นกันเองและมีความเป็นมิตรที่ดีต่อกันคอยช่วยแก้ปัญหาให้ผู้เรียน

2.3 ด้านการบริการนักเรียน ผู้เรียนจะต้องให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ และมีเจตคติ ที่ดีต่อการเรียนรู้ รักการอ่าน กล้าซักถาม มีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและสร้างความรู้ไปพร้อมๆ กัน มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยกัน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีความยินดีร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ เรียนรู้ได้เองกล้าแสดงออก กล้าเสนอความคิดอย่างสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง

2.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ครูและผู้ปกครองจะต้องมีความสนิทสนมคุ้นเคยกันเป็นอย่างดียอมส่งผลให้เกิดการทำงานร่วมกันเป็นทีมในการดูแลและสร้างชีวิตเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ทั้งสองฝ่ายมีการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับเด็กระหว่างกันได้อย่างครบถ้วนในรายละเอียด ครูสามารถทราบอุปนิสัย ความ

ชอบไม่ชอบของเด็กจากการที่ผู้ปกครองเล่าให้ฟัง ทำให้ครูสามารถจัดหาวิธีการเรียนการสอนที่ตรงกับเด็กในแต่ละคนได้อย่างเฉพาะเจาะจงลงไป การสานสัมพันธ์กับครูให้สนิทสนมอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์กับตัวเด็ก ดังนั้นครูและผู้ปกครองควรหาเวลาในการเข้าไปพูดคุยเป็นประจำ นอกเหนือจากวันที่โรงเรียน จัดไว้เพื่อพบปะผู้ปกครอง สร้างความรู้สึกเป็นเหมือนกับเป็นญาติสนิท โดยประเด็นในการสื่อสาร พูดคุยกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน แจ้งผลพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองได้ทราบ พ่อแม่ผู้ปกครอง จะมีความต้องการรู้ผลสัมฤทธิ์ของลูกหลานในความดูแลของตัวเอง ทางครูผู้สอนจะต้องมีการแจ้งผล การเรียนของเด็กแต่ละคนให้ผู้ปกครองรับทราบอยู่เสมอ เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ เพราะเด็ก แต่ละคนมีความถนัดไม่เหมือนกัน

2. ด้านครูผู้สอน ครูมีความรัก เมตตา โอบอ้อมอารีต่อนักเรียน ครูผู้สอนจะต้องให้ความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ให้นักเรียนเกิดความ กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ของตัวเด็ก

3. ด้านการบริการนักเรียน จัดบริการอาหารที่ดีมี คุณค่าและประโยชน์ตามหลักโภชนาการ ทางโรงเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดเตรียมอาหาร ให้นักเรียนแต่ละมื้อจะต้องคำนึงถึงคุณค่าสารอาหารที่ครบ 5 หมู่ และเหมาะสมกับเด็กแต่ละช่วงวัย เพื่อพัฒนาการที่เหมาะสมทั้งทางด้านร่างกายและสติปัญญา

4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง การให้ความรู้ความเข้าใจนโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางการจัดการศึกษา โรงเรียนจะต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดีในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกับผู้ปกครองให้ เข้าใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในไปในทิศทางเดียวกัน มีข้อกำหนดในการจัดวันประชุม ผู้ปกครอง เพื่อนำข้อมูลจากนโยบายต่างๆ มาส่งต่อผู้ปกครอง แก่ไข ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน หรือกำหนดวิธีการดำเนินงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้สอนของโรงเรียนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2554). **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2555). **การสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- นิติธร ปิลวาสน์. (2556). **เด็กปฐมวัยท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ (Early Childhood in Globalization)**. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2557, จาก <http://taamkru.com/th>.
- บุญชู อังสวัสดิ์. (2553). **ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พัชรียา แก่นสา. (2555). ในเอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.

ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2557). คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย ปีการศึกษา 2557. การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). ภาพอนาคต & กลยุทธ์”เราจะใช้ ICT เพื่อสนับสนุนการ
ปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างไร?. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทยตามแนวคิดไฮสโคป. กรุงเทพฯ: ห้าง
หุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

หวน พินธุพันธ์. (2554). การบริหารการศึกษา นักบริหารมืออาชีพ นนทบุรี หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560. กระทรวงศึกษาธิการ. พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2560: พินธุพันธ์การพิมพ์.

E0066: การศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

A STUDY OF LEARNING RESOURCES MANAGEMENT OF SCHOOLS NETWORK SCHOOLS MUEANG 3 UNDER AMNATCHAROEM PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

ชนัญชิตา มุลประกะโก¹ กุลจิรา รักชนคร² เบญจรัตน์ ราชขวาง³

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้และนำเสนอการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05 จำนวน 155 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของครูในโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .985 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบด้วย t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ระดับการบริหารแหล่งเรียนรู้โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในรายด้านทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน รองลงมา คือ การตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการดำเนินงานและการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ผลปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา การวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้

Abstract

The objective of this research is to study the approach to learning resources management and to present the management of the educational institutions. Network School Mueang 3 Under AmnatCharoen

Primary Educational Service Area Office Classified by personal factors The samples used in this research were school administrators and teachers. In Network School Mueang 3 Under AmnatCharoen Primary Educational Service Area Office. By using ready-made tables of Krejcie and Morgan (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) determined the error of .05 on 155 subjects. Stratified random sampling was proportionate to school teachers. The research instrument was a questionnaire, a 5-level estimation, with a confidence factor of .985. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance (One-way ANOVA)

The findings revealed that;

1. A study of the management of learning resources of educational institutions In the network School Mueang 3 Under AmnatCharoen Primary Educational Service Area Office The overall level of management of the learning resources had the highest opinion. When considering each aspect. Found that in all aspects, opinions were at the highest level the side with the highest average was planning, followed by the evaluation and monitoring usage of learning resources, in the operations and usage of learning resources, in the aspect of improvement and development of learning resources management.

2. The comparison of the management of the educational institutions network School Mueang 3 Under AmnatCharoen Primary Educational Service Area Office classified by the status of the respondents the results showed that the respondents with different positions. The opinion toward the management of educational institutions in general and every aspect is no different. When classified by work experience, the respondents with different work experience. The opinion toward the management of educational institutions in general and every aspect is no different.

Keywords: Management of learning resources in schools, Planning of learning resources management.

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตราที่ 49 กำหนดว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2550: 28) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา โดยเน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่สังคมโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ และมาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ให้แหล่งเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในรูปแบบต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน โดยเริ่มจากการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เป็นระบบ มีวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล มีการควบคุมกำกับและติดตาม มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ รวมทั้งแสวงหาแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และความ

ต้องการของครูในฐานะผู้อำนวยการความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ จึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. 2551: 135)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ในส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ได้มีการจัดลงในแผนงานโครงการสำคัญด้านการสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยสาระสำคัญ คือ มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่แหล่งเรียนรู้ให้มีชีวิตทันสมัยมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล เพื่อดึงดูดให้คนทุกช่วงวัยเกิดความสนใจเข้าไปเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมีการศึกษาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ ที่จะช่วยเพิ่มพูนศักยภาพคนไทยให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ผ่านบริการห้องสมุดในภูมิภาคที่ทันสมัย สร้างโอกาสให้กลุ่มเด็กเยาวชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างมีคุณภาพ สะดวกและรวดเร็ว จัดให้มีเครือข่ายอุทยานการเรียนรู้ในระดับจังหวัดและภูมิภาค รวมทั้งประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในชุมชน เพื่อพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมด้วยรูปแบบที่ทันสมัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559: 74) ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการกำหนดเป้าหมายด้านแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียนนวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้ต้องมีคุณภาพและมาตรฐาน ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 111)

จากแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จุดเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการ ยังพบปัญหาอุปสรรค คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 252 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กที่ตั้งอยู่กระจายทั่วทุกอำเภอทั้ง 7 อำเภอ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาสำคัญ ดังนี้ 1) ปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษาค่อนข้างต่ำ 2) ปัญหาด้านการบริหารจัดการ และ 3) ปัญหาด้านการเรียนการสอน ซึ่งปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษา อาจเกิดจากปัจจัยหลายๆ ประการ ทำให้นักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าในโรงเรียนขนาดใหญ่ จากข้อเสนอแนะในแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ คือ ให้ครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง การแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กควรมีนโยบายการควบรวมที่ชัดเจน และสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนในการสร้างแหล่งเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. 2561: 15) ส่วนทิศทางการเป้าหมายความสำเร็จนั้น ให้ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ผสมกับการนำบริบทภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ โดยสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. 2560: 37-39)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าแหล่งเรียนรู้นั้น มีสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาและตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 เป็นกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็กไปจนถึงโรงเรียนขนาดใหญ่

ซึ่งนับว่ามีความหลากหลายในการจัดการศึกษา ตามข้อเสนอแนะในแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ที่ยังมีปัญหาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญด้านต่างๆ อยู่มาก ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ อันจะส่งผลดีต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานในการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน ที่มีผลต่อสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

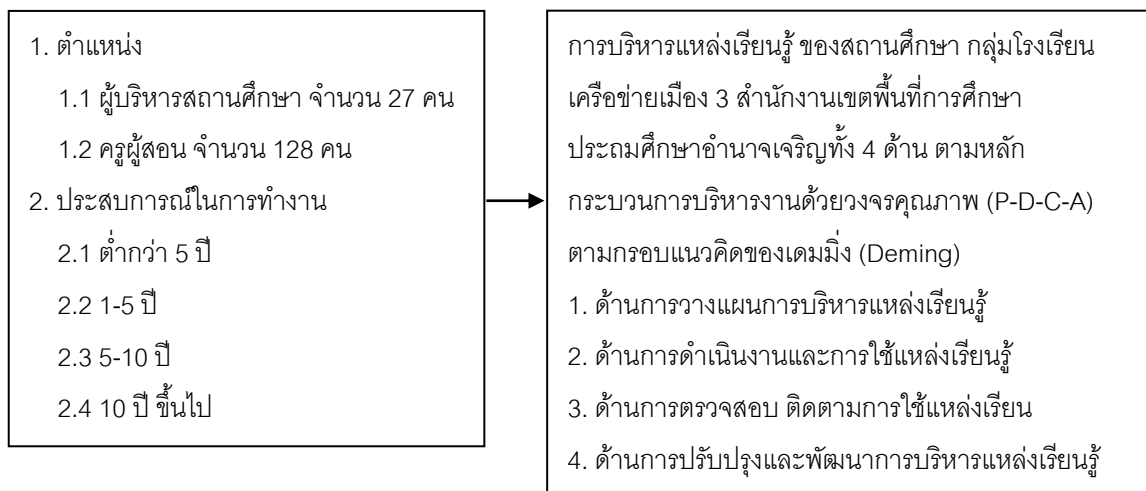
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ทราบถึงการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ และสามารถนำไปใช้ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
2. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2563 - มกราคม 2564
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การศึกษาแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา แบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้ 2) ด้านการดำเนินงานและการใช้แหล่งเรียนรู้ 3) ด้านการตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียน และ 4) ด้านการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้

ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรตาม คือ การบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ประชากรเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูจำนวน 232 คน รวมจำนวน 260 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างใช้การเปิดตาราง เครซี; และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608-610) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 155 คน โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน

27 คน ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง ตามจำนวนโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 และครูจำนวน 128 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของครูในโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวน 155 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.985

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 หาค่าความเที่ยงตรง (IOC: Index of Consistency)
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
3. สถิติทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ด้วยค่า t-test แบบ Independent และ F-test (one way analysis of variance)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวม

การบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้	4.69	.37	มากที่สุด	1
2. ด้านการดำเนินงานและการใช้แหล่งเรียนรู้	4.66	.32	มากที่สุด	2
3. การตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้	4.66	.27	มากที่สุด	2
4. การปรับปรุงและพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้	4.66	.38	มากที่สุด	2
รวม	4.68	.26	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = .26) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = .37) รองลงมา คือ การตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการดำเนินงานและการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .27), ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .32) และ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .38)

การเปรียบเทียบแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 2-3

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่งงาน

การบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา	ผู้บริหาร (n = 27)		ครูผู้สอน (n = 128)		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผน	4.72	.40	4.69	.36	.446	.427
2. ด้านการดำเนินงานและการใช้แหล่งเรียนรู้	4.72	.32	4.65	.32	1.038	.727
3. ด้านการตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้	4.67	.24	4.66	.28	.045	.232
4. การปรับปรุงและพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้	4.70	.40	4.66	.38	.591	.617
รวม	4.71	.29	4.67	.25	.752	.203

*p ≤ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การบริหารแหล่งเรียนรู้ ของสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	ตำแหน่ง				
		SS	df	MS	F	p
1. ด้านการวางแผนการบริหาร แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.027	1	.027	.199	.656
	ภายในกลุ่ม	20.667	153	.135		
	รวม	20.694	154			

ตาราง 3 (ต่อ)

การบริหารแหล่งเรียนรู้ ของสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	ตำแหน่ง				
		SS	df	MS	F	p
2. ด้านการดำเนินงานและการใช้ แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.109	1	.109	1.078	.301
	ภายในกลุ่ม	15.446	153	.101		
	รวม	15.555	154			
3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม การใช้แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.000	1	.000	.002	.964
	ภายในกลุ่ม	11.555	153	.076		
	รวม	11.555	154			
4. การปรับปรุงและพัฒนาการ บริหารแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.050	1	.050	.349	.555
	ภายในกลุ่ม	22.005	153	.144		
	รวม	22.005	154			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.038	1	.038	.556	.453
	ภายในกลุ่ม	10.182	153	.067		
	รวม	10.219	154			

*p ≤ 0.05

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ สามารถสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ระดับการบริหารแหล่งเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในรายด้านทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน รongลงมา คือ การตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการดำเนินงานและการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์

การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ระดับการบริหารแหล่งเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ในรายด้านทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน การบริหารแหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ การตรวจสอบ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการดำเนินงานและการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจาก นโยบายและยุทธศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายความสำเร็จไว้ ให้ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ผนวกกับการนำบริบทภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ มีสิ่งอำนวยความสะดวก พอเพียง อยู่ในสภาพใ้การใช้ได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่นและมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ, 2560: 37-39) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นบุคลากรหลักในการบริหารจัดการ จึงได้เล็งเห็นความสำคัญและมีความมุ่งมั่นผลักดันให้สถานศึกษาขับเคลื่อนต่อไปอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยเฉพาะด้านคุณภาพของผู้เรียนเป็นตัวแปรที่สำคัญที่บ่งบอกถึงความสำเร็จและคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ การบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา นับว่าเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะเป็นการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนให้หลากหลาย รวมทั้งเป็นการบูรณาการความรู้กับชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับภารกิจของ สุรเกียรติ์ งามเลิศ (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่าผู้บริหารมีบทบาทโดยตรงในการบริหารจัดการ เพื่อสร้างสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายโครงสร้างและระบบบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีการสนับสนุนการจัดสร้างจัดหาและพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมถึงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์โดยยึดบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนมาใช้เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริญาญ์ เลียบคง (2560: บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารควรร่วมกันวิเคราะห์การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เปิดโอกาสให้คณะผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ ได้จัดการอบรมให้ความรู้ในการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัย เมื่อพิจารณารายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการวางแผน ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ มีการกำหนดบุคลากรและคณะกรรมการรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากร มีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมวดี ขวัญเพชร (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อการจัดการเรียน

การสอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการดำเนินการตามแผนงานหรือการดำเนินการบริหารแหล่งการเรียนรู้ให้เกิดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน การมีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ นักเรียนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่าและรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ดีขึ้นและบ่งบอกถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้น อาจทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า การวางแผนเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนและให้ครูผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาร่วมกับครู รวมทั้งบุคลากรภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาขับเคลื่อนไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ ระตา (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอน ของโรงเรียนเทศบาลดอกเงิน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอน บุคลากร สถานที่และกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนทุกคนได้ดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์การใช้แหล่งเรียนรู้ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการดำเนินงานและการใช้แหล่งเรียนรู้ ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่เสมอ รองลงมา คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระมีการจัดกิจกรรมที่ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สภาพแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิดา นิยมวงษ์ (2552: 85-92) ได้ศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนธัญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การใช้แหล่งเรียนรู้ของครูโรงเรียนธัญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนนั้น เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วาสนา เมฆสุข (2557: บทคัดย่อ) พบว่า ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้ ควรส่งเสริม สนับสนุนให้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยรูปแบบที่หลากหลายและสามารถบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจึงได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน มีการจัดให้บุคลากรไปศึกษาดูงาน การพานักเรียนไปศึกษากับปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่นของจังหวัดอำนาจเจริญ เช่น การจักสานไม้ไผ่ การทอผ้าขาวม้า การทอผ้าฝ้าย เป็นต้น รวมทั้งโครงการพานักเรียนไปทัศนศึกษาในแต่ละปี จึงทำให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ อีกทั้งสถานศึกษามีการจัดการแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้ผู้เรียนเข้าศึกษาเล่าเรียน ครูเข้าถึงแหล่งเรียนรู้จะส่งผลให้ครูสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการตรวจสอบและติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการรายงานผลการใช้แหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีปฏิทินการนิเทศติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารทุกโรงเรียนให้ความสำคัญกับการตรวจสอบติดตามการประเมินผลการนำแหล่งเรียนรู้ไปใช้ เพื่อที่จะได้นำผลจากการบริหารแหล่ง

เรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในครั้งต่อไป ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้สถานศึกษา สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริบุญย เลียบคง (2560: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ควรมีการตรวจสอบ ทบทวน กำกับติดตาม ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปฏิญา ไตรพรหม (2552: บทคัดย่อ) พบว่า แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ต้องมีการติดตามประเมินผล และรายงาน ได้แก่ กำหนดวัตถุประสงค์ เครื่องมือและระยะเวลาในการติดตาม ประเมินผลตามแนวทางส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ประเมินผลร่วมกันระหว่างคณะทำงาน ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และรายงานผลการปฏิบัติงานตามแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ซึ่งมีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติงาน

1.4 ด้านการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในภาพรวม ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแก่สาธารณชนและองค์กรต่างๆ รองลงมา คือ มีการกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ อาจมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการบริหารแหล่งเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนและนำผลการใช้แหล่งเรียนรู้ รวมทั้งปัญหาต่างๆ มาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารมีการประชุมครูและระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกพงษ์ อวดมูล (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ในการใช้แหล่งเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม และให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้นำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแหล่งเรียนรู้มีความสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ เอื้อพงศ์ เฉลิมเล่า (2552: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการทำโครงการเพื่อเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ในระดับมาก นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและวิทยากรท้องถิ่นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าการลงมือปฏิบัติจริงหรือการพบกับสถานการณ์จริง จะสามารถเชื่อมโยงความรู้และนำไปใช้ ประโยชน์ได้

2. การเปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลปรากฏ ดังนี้

การบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อำนาจเจริญ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอน ต่างมีบทบาทและหน้าที่ที่เหมือนหรือคล้ายตามกันในการบริหารแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารในฐานะที่เป็นบุคลากรหลักในโรงเรียน จะเป็นตัวขับเคลื่อนและกระตุ้นผลักดันให้ครูในโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ ให้ครูเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในการสร้างประโยชน์ให้กับสถานศึกษา อีกทั้งครูผู้สอนได้เห็นถึงความสำคัญและตระหนักถึงประโยชน์ของแหล่งการเรียนรู้ที่จะนำมาพัฒนาผู้เรียน ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงาน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โชคชัย หริกประโคน (2557: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัสราวุฒิ จันทะแสง (2557: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การบริหารแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีตำแหน่งไม่ต่างกัน โดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิชชาภา ผลาผล (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ผล พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน จำแนกตามตำแหน่งงาน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งงานต่างกัน สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน ภาพรวมด้านแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาประเภทบุคคล ด้านแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาประเภทนวัตกรรม และด้านเทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาประเภทอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนั่น แก้วนุช (2549: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริญาญ์ เสียบคง (2560: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นในการ

บริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูต่างให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงสุด อีกทั้งสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร มีจำนวน 27 คน ซึ่งผู้บริหารแต่ละโรงเรียนได้ทำการตอบแบบสอบถามครบจำนวนของสถานศึกษาที่มีอยู่ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผู้บริหารสถานศึกษาอาจใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ รวมทั้งการปฏิบัติงานในภารกิจหน้าที่ประจำวันในการตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การประเมินและติดตามการใช้แหล่งเรียน เพื่อนำผลการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อไป อีกทั้งเพื่อใช้ในการรองรับการประเมินต่างๆ ส่วนครูผู้สอนซึ่งเป็นครู 128 คน ค่าเฉลี่ยที่ได้สูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปี ขึ้นไป อาจใช้ประสบการณ์ที่สั่งสมมากกว่า 10 ปี ในการตอบแบบสอบถาม จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนต่างก็มีภารกิจที่ต้องปฏิบัติเหมือนๆ กัน คือมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ครูอาจจะมีการพัฒนาตนเองในด้านวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้นหรือไปศึกษาอบรมเพิ่มเติมจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดให้ครูมีการอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านวิชาการของสถานศึกษาตามความเหมาะสมกับบุคลากรและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีการวางแผนเพื่อรองรับการประเมินทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และการประเมินเพื่อเพิ่มอัตราเงินประจำตำแหน่งต่างๆ จากที่กล่าวมาจึงทำให้ครูเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ พร้อมทั้งทำงานในหน้าที่ให้เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ โรงเรียนควรมีการวางแผนให้รอบคอบ มีการระบุหน้าที่ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้
2. โรงเรียนควรมีการส่งครูและบุคลากรเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในด้านมาตรฐานและตัวชี้วัดของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้การจัดทำแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมาก
3. โรงเรียนควรมีการกำกับ นิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามแผนหรือโครงการอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้ต่อไป เพื่อทำให้งานมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมือง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับท้องถิ่นหรือตามสภาพจริง
2. ควรศึกษาบทบาทผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- โชคชัย หริกประโคน. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นิดา นิยมวงษ์. (2559). การใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนธัญรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- เบญจวรรณ ระตา. (2551). การใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเทศบาลดอกเงิน จังหวัดเชียงใหม่. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปริญญา ไตรพรหม. (2552). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เปรมวดี ช่วยเพชร. (2555). สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พิชชาภา ผลาผล. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วาสนา เมฆสุข. (2557). แนวทางการบริหารการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนกลุ่มแก้ววารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศิริญาญ์ เลียบคง. (2560). การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สนั่น แก้วนุช. (2549). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาระยะ 4 ปี พ.ศ. 2561-2564. อำนาจเจริญ: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สุรเกียรติ์ งามเลิศ. (2558). บทบาทในการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อัคราวุฒิ จันทะแสง. (2557). การบริหารแหล่งเรียนรู้โรงเรียนของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เอกพงษ์ อดมูล. (2551). การใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสเบย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอื้อพงศ์ เฉลิมเล่า. (2552). ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการทำโครงการเพื่อเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0067: การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

A STUDY OF TEACHERS' SATISFACTION TOWARDS ADMINISTRATION OF STUDENT AFFAIRS OF RAJAPRAJANUGROH SCHOOL, UNDER THE SPECIAL EDUCATION BUREAU

จารุวัฒน์ พุนทรัพย์¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 3 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านปกครอง ด้านสวัสดิการนักเรียน จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ในกลุ่มโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 173 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, การบริหารกิจการนักเรียน

Abstract

The objectives of this research were to study and to compare teachers' satisfaction towards student affairs administration of Rajaprajanugroh School, under Special Education Bureau, in 3 aspects: student activities, student supervision and student welfare aspects, classified by gender and education level. The sample were 173 teachers in Rajaprajanugroh School, under the Special Education Bureau. Research instruments was 5 level Rating Scale of questionnaire with reliability was .94. The statistics for data analysis were frequency, percentage, Mean, Standard Deviation and t-test.

The research results were as follows:

1. The teacher's satisfaction towards student affairs administration of Rajaprajanugroh School, under the Special Education Bureau, in overall and each aspect were at a high level.
2. The teacher's satisfaction towards student affairs administration of Rajaprajanugroh School, of teachers of different genders, in overall and each aspect were no different.
3. The teacher's satisfaction towards student affairs administration Rajaprajanugroh School, of teachers of education levels, in overall and each aspect were no different.

Keywords: Satisfaction, student affairs administration.

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองนั้น ปัจจัยที่มีความสำคัญจะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก ได้แก่ “การเตรียมประชากรที่มีคุณภาพ” ซึ่งการศึกษามีบทบาทที่สำคัญที่จะทำให้เป้าหมายนั้นบรรลุผล ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ความว่า “ปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ทั้งของชีวิตและส่วนรวม คือ การศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานส่งเสริมความเจริญความมั่นคงเกือบทุกอย่างในบุคคลและประเทศชาติ ผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาของอนุชนทุกระดับจึงควรได้ทราบ ตระหนักในความสำคัญของงานที่ตนทำ ทั้งต้องพยายามปฏิบัติให้ได้ผลสมบูรณ์เต็มความมุ่งหมาย เจตนาของการศึกษานั้น กล่าวโดยสรุปก็คือ การวางรากฐานที่ดีที่ถูกต้องในตัวบุคคลทั้งด้านร่างกายจิตใจและความรู้ทั้งปวง ที่สำคัญที่สุด คือ รากฐานด้านความรู้จักรับผิดชอบชีวิต รู้จักตัดสินใจตามทางที่ถูกที่เป็นธรรม ที่สร้างสรรค์ ผู้จัดการศึกษาต้องดำเนินงานให้ได้ประโยชน์พร้อมดังนี้ จึงจะเรียกว่าปฏิบัติการถูกต้อง ครบถ้วน เป็นผู้มีการศึกษาแท้” การศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับประชาชนทุกคน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมไทย กล่าวคือ ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมายให้มากที่สุด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4 กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ การสร้างองค์ความรู้ตลอดชีวิต และในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนา คนไทยให้เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายการศึกษาซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดหลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ โดยจะต้องจัดการให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 10) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่ กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อคนไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และเพื่อการศึกษาที่มีต่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542)

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าทางสังคม เศรษฐกิจ และการแก้ปัญหาต่างๆ ของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม การสร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคม และการศึกษาจะช่วยสร้างความเจริญในทางความคิด จิตใจ ทั้งยังได้พัฒนาตนเอง ในด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลระหว่าง ความเจริญทางจิตใจกับวัตถุ และความเติบโตทาง เศรษฐกิจ การพัฒนาคนนั้นจะต้องพัฒนาไปพร้อมกันในด้านความรู้ในเรื่องต่าง ๆ และพัฒนาบุคคลให้มีความคิด ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรม ซึ่งจะต้องควบคู่กันไปเสมอ เพราะเมื่อบุคคลหนึ่งมีความรู้แต่มีความ ประพฤติ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม ย่อมจะนำไปสู่การใช้ความรู้ในทางที่ไม่ก่อประโยชน์ ต่อ ทั้งตนเองและส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ. 2542)

ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประชากรและประเทศชาติให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการ ศึกษาแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรฐานและประสิทธิภาพที่ดีพอที่จะพัฒนา ประชากรและประเทศชาติให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. 2545: 14)

การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เพื่อมุ่งหวังพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพการจัด การศึกษาของประเทศ โดยมุ่งเพิ่มโอกาส และความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ของประชาชนทุกช่วงวัย ทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งคุณธรรม จริยธรรม ปลอดภัย สมานฉันท์ และปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นพลเมือง รวมทั้งส่งเสริมกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบและแรงงานต่างด้าวให้ได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เหมาะสม และสอดคล้องกับ อัตลักษณ์ความต้องการของชุมชนและพื้นที่ เพื่อความมั่นคงในชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม มุ่งพัฒนา ศักยภาพคนทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิด จัดบริการการศึกษาและการเรียนรู้ที่ตอบสนอง ต่อความต้องการของคนทุกกลุ่ม เป้าหมายและทุกช่วงวัย สื่อ เวลา และสถานที่ ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้ตามศักยภาพ มีคุณธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สร้างจิตสำนึก ปลูกฝังทัศนคติค่านิยมที่ดี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. 2560: 16)

สำหรับหน่วยงานที่ดูแลจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้วยโอกาสก็คือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่เป็น หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยมีภารกิจในการส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและเด็กด้วยโอกาส ทั้ง ระบบให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ มีทักษะชีวิตที่ดีสามารถพึ่งตนเองได้สถานศึกษาที่ดูแลนักเรียนด้วย โอกาสที่อยู่ในสังกัดของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ คือ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ เป็น รูปแบบโรงเรียนประจำให้กับผู้ด้วยโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ในสภาวะยากลำบากเป็นพิเศษ โดยการจัดการสถานศึกษา ในรูปแบบของโรงเรียนประจำนั้น การบริหารจัดการความเป็นอยู่ของนักเรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะบริหารจัดการ นักเรียนได้อย่างถูกสุขลักษณะ เนื่องจากสถานศึกษาประเภทโรงเรียนประจำเป็นสถานที่ ที่มีนักเรียนอยู่ร่วมกันเป็น จำนวนมาก มักจะทำให้มีความเสี่ยงสูงหากมีการระบาดของโรคระบาด การมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

และการให้คำปรึกษากับนักเรียน โดยกลุ่มงานในโรงเรียนที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลความเป็นอยู่ของนักเรียน คือ กลุ่มบริหารกิจการนักเรียน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. 2556)

การดูแลนักเรียนประจำในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ เป็นภาระงานหนึ่งที่มีความสำคัญพอๆ กับการบริหารงานวิชาการว่าด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ เนื่องจาก นักเรียนที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ เป็นนักเรียนพักนอนที่โรงเรียน (แบบประจำกินนอน) ดังนั้นภาระงานที่จะต้องดูแลชีวิตนักเรียนตลอดระยะเวลาที่พักอยู่ในโรงเรียนจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะส่งผลต่อพัฒนาการในทุกๆ ด้าน ดำเนินกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการสอนในห้องเรียน โดยมีลักษณะงานดังต่อไปนี้ 1) ด้านกิจกรรมนักเรียน 2) ด้านงานปกครองนักเรียน 3) ด้านการบริการและสวัสดิการนักเรียน

จากบริบทต่าง ๆ ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีลักษณะเป็นโรงเรียนประจำดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามความมุ่งหวังของกลุ่มโรงเรียนที่มุ่งหวังให้นักเรียนได้พัฒนาได้เต็มที่ตามศักยภาพของตนเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

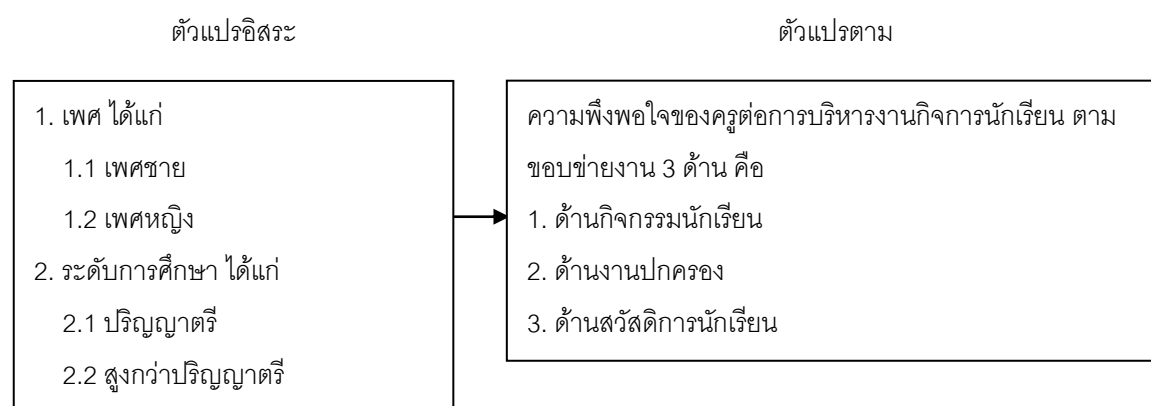
1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 5 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แตกต่างกัน
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของครู ในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 5 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาตรฐานการดูแลนักเรียนประจำสำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครู ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 โรงเรียน จำนวนครู 212 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง เคร็จซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 173 คน โดยการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

- ตัวแปรอิสระ คือ
 - 1.1 เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง
 - 1.2 ระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
- ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนตามขอบข่ายงาน 3 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านงานปกครองนักเรียน และด้านสวัสดิการนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .94

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติในการทดสอบสมมติฐาน คือ t-test

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การบริหารงานกิจการนักเรียน	ระดับความพึงพอใจ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านกิจกรรมนักเรียน	3.94	.47	มาก	1
2. ด้านงานปกครองนักเรียน	3.89	.51	มาก	3
3. ด้านสวัสดิการนักเรียน	3.93	.51	มาก	2
รวม	3.92	.42	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านกิจกรรมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .47) รองลงมาคือ ด้านสวัสดิการนักเรียน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .51) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านงานปกครองนักเรียน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .51)

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 5 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา ผลปรากฏดังตาราง 2-3

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ

การบริหารงานกิจการนักเรียน	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านกิจกรรมนักเรียน	3.95	.45	3.93	.48	.21	.63
2. ด้านงานปกครองนักเรียน	3.77	.48	3.93	.44	-1.87	.05
3. ด้านสวัสดิการนักเรียน	3.92	.60	3.94	.47	-.20	.30
รวม	3.88	.44	3.93	.41	-.758	.99

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานกิจการนักเรียน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านกิจกรรมนักเรียน	3.94	.46	3.95	.54	-.11	.28
2. ด้านงานปกครองนักเรียน	3.88	.52	3.99	.44	-.83	.47
3. ด้านสวัสดิการนักเรียน	3.92	.51	4.06	.54	-1.10	.64
รวม	3.91	.42	4.00	.41	-.82	.67

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 5 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สรุปผลได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านกิจกรรมนักเรียน ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ ตามความถนัดและความสามารถของนักเรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญของชาติและวันสำคัญทาง

ศาสนา และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคมและศีลธรรม การจัดกิจกรรมมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง การจัดกิจกรรมเชิญบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดทำแผนดำเนินการกิจกรรมนักเรียนที่เหมาะสมและชัดเจน การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพเศรษฐกิจ และสังคมของนักเรียน การจัดกิจกรรมอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และการจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละครั้งมีการประเมินผลเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงและแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรศักดิ์ สมบูรณ์ (2549) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนวชิรวิทย์ ฝายมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ การทำระเบียบและการรายงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน การปฐมนิเทศ การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน และการจัดกิจกรรมนักเรียน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนภรณ์ พลวัน (2555: 57-58) ที่ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่าสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมนักเรียน การรักษาระเบียบวินัย และการจัดบริการและสวัสดิการสุขอนามัยตามลำดับ

ด้านงานปกครองนักเรียน ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก มีการจัดทำคู่มือนักเรียนเพื่อชี้แจงเรื่องระเบียบและข้อปฏิบัติต่าง ๆ ให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ และการป้องกันปัญหายาเสพติดและปัญหาการทะเลาะวิวาทในโรงเรียน การจัดทำแผนการดำเนินงาน และขอข่ายหน้าทำงานปกครอง การส่งเสริมและยกย่องนักเรียนที่มีความประพฤติดี จัดอบรมและควบคุมดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมงานปกครองนักเรียน การแต่งตั้งครูฝ่ายปกครองโดยพิจารณาจากความเหมาะสม การประสานงานกับสรวตรนักเรียน เจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ปกครองในการแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียน และการติดตามผลการแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน การประเมินผลงานปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ การประสานงานกับครูที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูฝ่ายปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธิดา อ่องตระกูล (2552) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การบริการกิจการนักเรียนมีการปฏิบัติทั้งในภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการจัดบริการอาหารกลางวันและการจัดบริการสุขภาพ และอนามัยนักเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรศักดิ์ สมบูรณ์ (2549) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนวชิรวิทย์ ฝายมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ตามลำดับ ดังนี้ การทำระเบียบและการรายงานเกี่ยวกับนักเรียน การปฐมนิเทศ การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนภรณ์ พลวัน (2555: 57-58) ได้วิจัย สภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมนักเรียน รองลงมาคือ การรักษาระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียน และการจัดบริการและสวัสดิการสุขภาพอนามัย

ด้านสวัสดิการนักเรียน ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 5 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก มีการจัดห้องพยาบาล มีเพียงพอต่อการบริการนักเรียน และการจัดการด้านระบบดูแลรักษาความปลอดภัยที่ดีให้แก่ นักเรียน การตรวจสอบสุขภาพนักเรียนเป็นประจำทุกปี การจัดห้องน้ำ ห้องส้วมและอ่างล้างมือมีเพียงพอ การจัดทำแผนปฏิบัติการงานสวัสดิการนักเรียน การจัดทำบัตรสุขภาพและบันทึกผลให้เป็นปัจจุบัน และการจัดห้องสมุด แหล่งค้นคว้าข้อมูลมีเพียงพอสำหรับนักเรียน การควบคุมคุณภาพของอาหารที่โรงเรียนจัดให้หรือจำหน่ายให้ถูกหลักโภชนาการ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานสวัสดิการนักเรียน การประเมินผลงานสวัสดิการนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และการจัดบริการน้ำดื่มให้แก่ นักเรียนเพียงพอและถูกสุขลักษณะ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธิดา อ่วงตระกูล (2552) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การบริการกิจการนักเรียนมีการปฏิบัติทั้งในภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ด้านการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการจัดบริการอาหารกลางวันและการจัดบริการสุขภาพ และอนามัยนักเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรศักดิ์ สมบูรณ์ (2549) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ การทำระเบียบและ การรายงานเกี่ยวกับนักเรียน การปฐมพยาบาล การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียนและไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนาภรณ์ พลวัน (2555: 57-58) ได้วิจัยสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรกได้แก่ การจัดกิจกรรมนักเรียน รองลงมาคือ การรักษาระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียน และการจัดบริการและสวัสดิการสุขภาพอนามัย

2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ นั้นครูเพศชายและเพศหญิงได้ เข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติงานกิจการนักเรียนร่วมกันจึงทำให้ครูเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจในการบริหารงานกิจการนักเรียนไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพ์ไฉ่ ฤกษ์ใหญ่ (2560) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนกำแพง อำเภอดุหมพพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนกำแพง อำเภอดุหมพพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองที่มีเพศและอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนกำแพงอำเภอดุหมพพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูในกลุ่มโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้เปิดโอกาสให้ครูทุกระดับมีโอกาสร่วมคิด ร่วมทำงานอย่างเท่าเทียม ซึ่งครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ได้ให้แนวทางขั้นตอนการบริหารงานกิจการนักเรียนให้แก่ครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าใจ ในแนวความคิดและเจตคติ

ในการบริหารกิจการนักเรียนไปในทิศทางเดียวกัน จึงส่งผลให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริพร โชติธนา (2559) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลชลธารราษฎร์ นครราชสีมา สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลชลธารราษฎร์ นครราชสีมา สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ โดยส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในด้านกิจกรรมนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น และต้องมีการปรับและพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในด้านการปกครองนักเรียนโดยศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของคณะครูและบริบทของโรงเรียนในแต่ละท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการบริหารงานกิจการนักเรียนของครูเพื่อนำผลที่ได้มาหาวิธีการพัฒนาให้ตรงกับความต้องการอันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. ควรวิจัยความพึงพอใจของครูในด้านอื่นๆ เช่น ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

- จิรศักดิ์ สมบูรณ์. (2549). การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนนวมิยวชิรวิทย์ฝ่ายมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธิดา อ่องตระกูล. (2552). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พิมพ์ไฉ่ ฤกษ์ใหญ่. (2560). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนกำแพง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัตนารักษ์ พลวัน. (2555). สภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศิริพร โชติชนะ. (2559). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ชลราษฎร์นุเคราะห์ สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: โรงเรียนคุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2556). **มาตรฐานการดูแลนักเรียนประจำสำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- เสริมวิทย์ ศุภเมธี. (2531). **การบริหารกิจการนักเรียน**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- Krejcie, R. V.; & D. W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0068: การศึกษาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมรดานิจานุเคราะห์ จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model)

STUDYING THE CRITICAL READING AND COMMUNICATIVE WRITING ABILITIES IN THAI LANGUAGE OF MATHAYOMSUKSA 5 STUDENTS AT PRAMANDANIJJANUKRAOH SCHOOL THROUGH CIPPA MODEL TECHNIQUE

ศุภวิชัย ชัยวงษ์¹ สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากการสุ่มอย่างง่าย ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมรดานิจานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน โดยการจับฉลากห้องเรียน ได้ห้อง ม.5/2 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ 1 ฉบับ แบบทดสอบความสามารถในการเขียนสื่อความ 1 ฉบับ และแบบบันทึกปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา 1 ฉบับ ระยะเวลาในการทดลอง 20 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (one-sample t-test, paired t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมรดานิจานุเคราะห์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดี ($\bar{X} = 32.59$, $\bar{X} = 14.41$ ตามลำดับ) และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมรดานิจานุเคราะห์ ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการแก้ปัญหาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) คือการเลือกใช้สื่อของครูผู้สอนต้องพิจารณาเลือกสื่อตามความเหมาะสมของเนื้อหาในแต่ละชั่วโมง การอ่านจับใจความสำคัญต้องฝึกทักษะการแปลความหมายของคำศัพท์ยากให้ถูกต้องก่อนการใจความสำคัญของเนื้อเรื่อง และเทคนิคในการอ่านจับใจความสำคัญนักเรียนให้ใช้การขีดเส้นใต้เพื่อเป็นแนวทางการจับประเด็นสำคัญ การเขียนต้องกำหนดแผนผังความคิดเป็นข้อมูลก่อน

คำสำคัญ: การอ่านคิดวิเคราะห์ การเขียนสื่อความภาษาไทย การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model)

Abstract

The research objectives were to study the critical reading and communicative writing abilities in Thai language and to compare the critical reading, ability, and to study problems and solutions in Thai language through Cippa Model Technique. The samples were selected 1 classroom. (34 students) by simple random sampling of the students from Mathayomsuksa 5 students semester 1, Academic Year 2020 at Pramandanijanukraoh School. The research instruments were 1) Learning management plan using the cippa technique, 4 units, 2) the 1 critical reading ability test, 1 communicative writing ability test, and 1 problem-solving form. The experimental period was 20 hours. The data was analyzed by count, percentage, mean, standard deviation. and t-test statistics (one-sample t-test, paired t-test).

The research results were found that;

1. The critical reading and communicative writing abilities in Thai language of Mathayomsuksa 5 students at Pramandanijanukraoh School through Cippa Model Technique was at a good level ($\bar{X} = 32.59$, $\bar{X} = 14.41$ respectively) and higher with the statistical significance level of .05.
2. The critical reading in Thai language of Mathayomsuksa 5 students at Pramandanijanukraoh School through Cippa Model Technique was higher with statistical significance level of .05.
3. The Solving Problems through Cippa Model Technique Is the choice of the teacher's media if the teacher has to consider selecting the appropriate media for the content of each hour. Reading comprehension is important, it is necessary to practice the skill of interpreting the meaning of difficult words correctly before the focus of the story. And techniques for critical reading. Students need to use underlining as a guide for grasping key points. Writing a mind map must first be informed.

Keywords: Critical Reading and Communicative Writing Abilities, the Cippa Model Technique

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีการปรับหลักสูตร เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคม โดยต้องการพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน อ้างอิงตามมาตรฐานสากลเน้นพัฒนาเด็กตามศักยภาพและ ตามความถนัดของนักเรียน เมื่อมีการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ ครูจะต้องปรับกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนใหม่ โดยให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัดของตนเองและครูต้องดึงศักยภาพของเด็กออกมาเติมเต็มให้ได้ (อำนาจ วิชยานุวัติ. 2562: ออนไลน์) นอกจากหลักสูตรที่เน้นพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนแล้ว ยังเน้นให้นักเรียนได้รับความรู้ ที่ครบถ้วน เกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปคิดวิเคราะห์ต่อยอดใช้ในชีวิตประจำวันได้ การจัดการเรียนการสอนที่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นศูนย์กลางของการเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่าง ๆ ได้นำไปสู่สมรรถนะที่ต้องการ การเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ หมายถึง วิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาให้นักเรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์

ความสำคัญของการสอนภาษาไทยหลักสูตรต้องการให้นักเรียนมีความสามารถคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความได้ตามสมรรถนะ จะต้องเป็นการสอนแบบให้ตามมาตรฐานของหลักสูตร มีการอ่านตีความ อ่านแปลความ อ่าน

ขยายความเรื่องที่สามารถอ่านได้ สรุปประเด็นสำคัญ สารสำคัญของเรื่องได้ วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง และเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล สามารถเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามหลักของภาษา เขียนสื่อความได้ชัดเจน จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (โอเน็ต) ประจำปีการศึกษา 2562 พบว่า นักเรียนโรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยในรายวิชาภาษาไทย คะแนนอยู่ที่ 46.52 หากแยกรายละเอียดเป็นด้าน ด้านการอ่าน คะแนนอยู่ที่ 49.68 ด้านการเขียน คะแนนอยู่ที่ 47.95 (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. 2562: 1) จากผลการทดสอบจะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนมีคะแนนไม่ถึงครึ่งของคะแนนสอบ ในวิชาภาษาไทยถือเป็นพื้นฐานในการเรียนของนักเรียนในวิชาอื่น ๆ นักเรียนต้องมีพื้นฐานการอ่านคิด วิเคราะห์ การตีความ การเขียนสื่อความ สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจน เมื่อนักเรียนมีความสามารถดังกล่าวที่ดีแล้ว ก็จะสามารถนำไปต่อยอดในการเรียนวิชาอื่น ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องหาแนวทางแก้ไขสอดคล้อง และเหมาะสมกับการเรียนการสอน โดยเฉพาะวิชาภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐานในการฟัง พูด อ่าน เขียน ในชีวิตประจำวันที่ต้องมีพื้นฐานภาษาไทยที่ครอบคลุม แม่นยำ และถูกต้องตามหลักภาษา เพื่อที่จะนำไปประยุกต์และพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ในวิชาอื่น ทั้งสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจึงได้มีการนำเทคนิคชิปปา (CIPPA Model) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญรูปแบบหนึ่งมีหลักการการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียนเกิดความรู้ ความคิด และการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนทั้งร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ โดยหลักการของชิปปา โมเดล (CIPPA Model) (ทิตินา แซมมณี. 2542: 10) โดยกำหนดว่า Construct หมายถึง การสร้างความรู้ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง Interaction หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือสิ่งแวดล้อม Physical Participation หมายถึง การให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการปฏิบัติ Process Learning หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ กิจกรรมการเรียนรู้ในการปฏิบัติที่ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ Application หมายถึง การนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปปรับใช้กับชีวิตประจำวัน โดยหลักการของชิปปา โมเดล เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในหลักการคือช่วยให้นักเรียนมีบทบาท มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นด้านความคิด การให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ จากสถานการณ์ตัวอย่างที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียน มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างดี เนื่องจากเทคนิคชิปปา (CIPPA Model) เป็นรูปแบบที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ฉะนั้นนักเรียนจะได้ฝึกคิดเอง และนำความคิดของตนเองไปแลกเปลี่ยนกับกลุ่มเพื่อน จากนั้นก็นำสิ่งที่ได้มาคิดวิเคราะห์ให้ได้องค์ความรู้ที่ถูกต้อง และยังได้คิดค้นผลงาน สร้างผลงานด้วยตนเอง สามารถนำไปปรับใช้ได้กับสังคมจริง

ฉะนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ชิปปา (CIPPA Model) น่าจะแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องในกระบวนการคิดวิเคราะห์ ตีความเรื่องต่าง ๆ และการเขียนที่สามารถสื่อสารเพราะเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนจะช่วยฝึกให้นักเรียนได้มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ เรื่องราวต่าง ๆ และนำสิ่งที่ได้จากการคิดนั้นไปแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมชั้นเรียนทำให้ต้องใช้ความคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน และวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

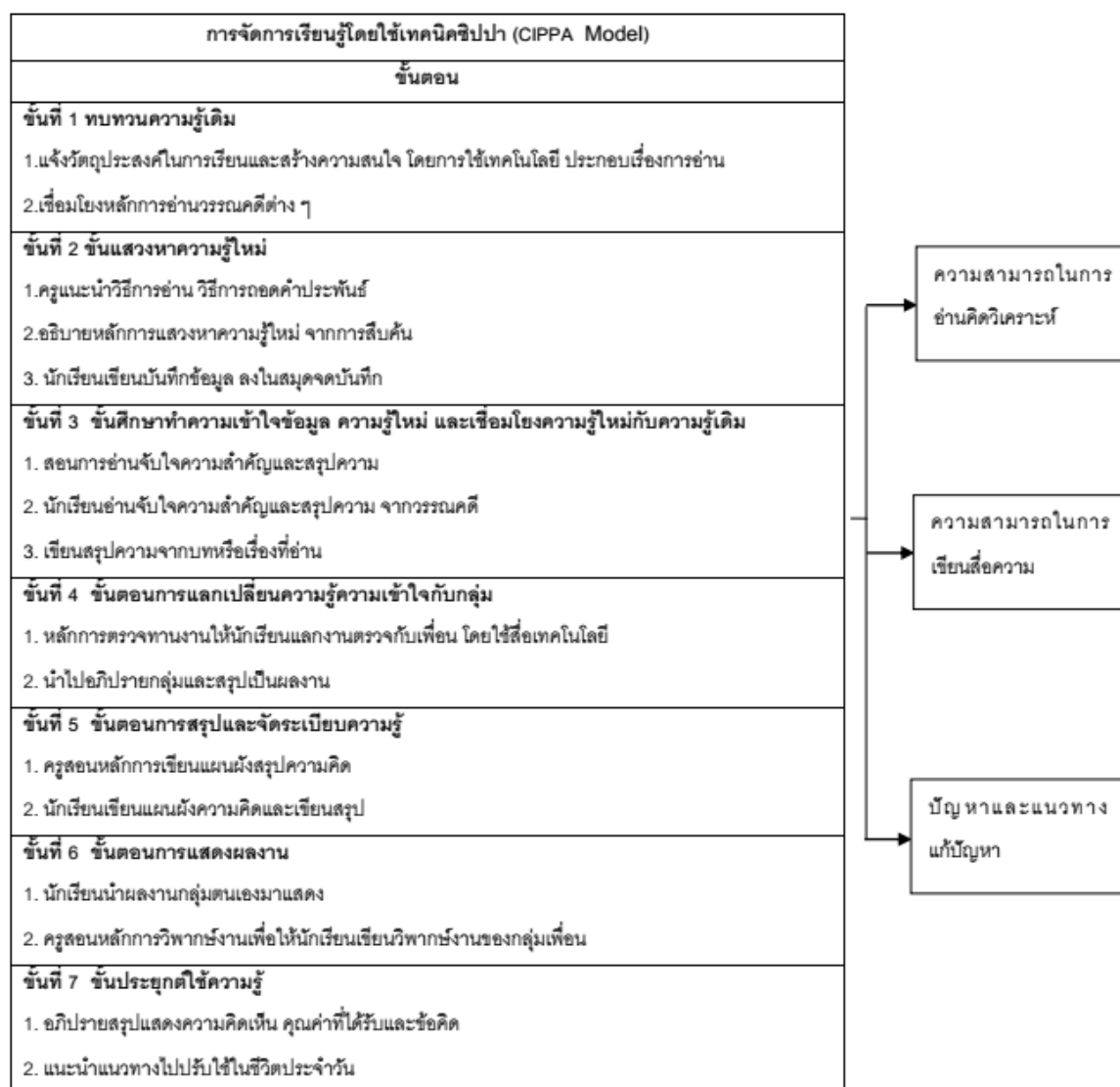
1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model)
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model)
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจานุเคราะห์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความภาษาไทยของนักเรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) สูงขึ้น
2. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น
3. เป็นข้อมูลในการเสนอแนะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่คณะครูในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

กรอบแนวคิด

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) ประยุกต์จากแนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ (ทศนา เขมมณี, 2545; กิตติยานนท์ วรรณวงศ์, 2561) นำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน โดยการสุ่มอย่างง่ายจากการจับฉลากห้องเรียน ได้นักเรียนห้อง ม.5/2 จำนวน 34 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา 4 หน่วยการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนข้อความ 1 ฉบับ มีลักษณะแบบทดสอบเป็นแบบเขียนตอบ จำนวน 4 ข้อ 3) แบบบันทึกปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา 1 ฉบับ แบบทดสอบแบบทดสอบฉบับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย IOC (Item-Objective Concordance) ระหว่าง .67 ถึง 1.00 และแบบทดสอบฉบับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย IOC (Item-Objective Concordance) ระหว่าง .67 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .669

3. วิธีการทดลอง ใช้แบบแผนการวิจัยทดลอง Weak Experimental Research Designs ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง One Group Pretest-Posttest Design ตามลำดับขั้นตอน คือ 1) ทดสอบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง 2) ดำเนินการทดลอง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) แก่นักเรียน จำนวน 4 หน่วย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เป็นเวลา 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน) และ 3) ทดสอบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนข้อความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) แบบทดสอบ 2 ฉบับ ประกอบด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ 1 ฉบับ และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนข้อความ 1 ฉบับ ใช้เวลาในการทดสอบ 2 ชั่วโมง ระหว่างการทดลองมีการบันทึกปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามาแต่ละครั้งนำไปพัฒนาการสอนในครั้งต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และสถิติการทดสอบที (one-sample t-test, paired t-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษา

1. การศึกษาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนข้อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาราง 1-2 ดังนี้

ตาราง 1 ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 30$ คะแนน)

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value (1-tailed)
34	40	32.59	3.12	30	33	4.83	.000

จากตาราง 1 แสดงว่าความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่าความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดี

ตาราง 2 ความสามารถในการเขียนสื่อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 15$ คะแนน)

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value (1-tailed)
34	20	15.50	2.12	15	33	1.37	.001

จากตาราง 2 แสดงว่าความสามารถในการเขียนสื่อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่าความสามารถในการเขียนสื่อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดี

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model)

การสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value (1-tailed)
ก่อนการจัดการเรียนรู้	34	17.65	4.85	33	20.86	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	34	32.59	3.12			

จากตาราง 3 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่าความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคชิปปา สูงขึ้น

3. ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) จากปัญหาในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) มีปัญหาและได้แนวทางการแก้ปัญหาตามขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นการทบทวนความรู้เดิมต้องมีการปรับเปลี่ยนการใช้สื่อในการนำเสนอทุกครั้ง 2) ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ฝึกให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ยากก่อนจึงจะจับใจความสำคัญได้ 3) ขั้นศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ การจับใจความให้ชัดเจนได้ใจความสำคัญที่อ่านเพื่อที่นักเรียนจะได้ตอบคำถามตามประเด็นสำคัญของบทความ 4) ขั้น

แลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่ม ให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งในชั้นเรียนและชั้นสรุป มีการแลกเปลี่ยนชิ้นงานกับเพื่อน ๆ ต่างกลุ่ม 5) ชั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ต้องมีการเขียนแผนผังความคิดของเรื่องก่อนและเขียนสรุปเนื้อหาจากการเรียนแผนผังความคิดอีกครั้งหนึ่ง 6) ชั้นการแสดงผลงาน ให้มีการแสดงผลงานและวิพากษ์ผลงานโดยที่นักเรียนไม่ต้องระบุชื่อของตนเอง เพื่อความเป็นอิสระและเปิดโอกาสในการวิพากษ์งานได้เต็มที่ 7) ชั้นประยุกต์ใช้ความรู้ กระตุ้นให้นักเรียนนำคุณค่าที่ได้จากเรื่องไปปรับใช้ในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ

สรุปผลการศึกษา

1. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ที่ว่าความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดี
2. ความสามารถในการเขียนข้อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่าความสามารถในการเขียนข้อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดี
3. ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) ปัญหาที่พบคือการเลือกใช้สื่อของครูผู้สอนหากครูผู้สอนมีการใช้สื่อเดิมบ่อยครั้ง จะทำให้นักเรียนเกิดความไม่สนใจในการเรียนได้ ครูจึงต้องพิจารณาเลือกสื่อตามความเหมาะสมของเนื้อหาในแต่ละชั่วโมง ในการอ่านจับใจความสำคัญนักเรียนจำเป็นต้องแปลความหมายของคำศัพท์ยากให้ถูกต้องก่อนจึงจะจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้ และเทคนิคในการอ่านจับใจความสำคัญนักเรียนจำเป็นต้องใช้การขีดเส้นใต้เพื่อเป็นเครื่องหมายในการเน้นใจความสำคัญของข้อความนั้น ๆ

อภิปรายผล

การวิจัยศึกษาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนข้อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนข้อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) มี 7 ขั้นตอน คือ จากแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า หลักของโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเทคนิคมีขั้นตอนสำคัญในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนตามรูปแบบชิปปา สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิตนา แชมมณี (2545: 280-282) ดังนี้ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม ครูถามนักเรียน เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเดิมทางการอ่าน จุดประสงค์ของการอ่านเพื่ออะไร จากการจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้ครูต้องมีการปรับเปลี่ยนสื่อที่ใช้ในทุกครั้งที่สอน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนและไม่เบื่อ ครูขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ ครูนำคำประพันธ์รูปแบบต่าง ๆ ให้

นักเรียนได้ศึกษา และฝึกอ่าน นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ลงในสมุดจดบันทึก พร้อมกับฟังครูอธิบาย จากการจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้นักเรียนต้องแปลความหมายของคำศัพท์ยากให้ได้ก่อน ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ครูให้นักเรียนทำความเข้าใจความเข้าใจเนื้อหาของเรื่องจากหนังสือวรรณคดี วิเคราะห์โดยครูอ่านคำประพันธ์ให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้นักเรียนอ่านตาม และให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูล เขียนคำศัพท์ยากที่ไม่ทราบความหมายลงสมุดจดบันทึกหรือเครื่องมือเทคโนโลยี (แท็บเล็ต ไอแพด) จากการจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้เมื่อนักเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ยากแล้ว นักเรียนต้องจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องในตอนนั้น ๆ ขั้นที่ 4 ขั้นตอนการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ครูให้แต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาของกลุ่มตนเองในรูปแบบของแผนผังความคิดใส่กระดาษที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ จากการจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้นักเรียนควรเขียนสรุปเนื้อหาอีกครั้งจากการเขียนแผนผังความคิดในขั้นนี้เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเป็นระยะ ขั้นที่ 5 ขั้นตอนการสรุปและจัดระเบียบความรู้ ครูอธิบายสรุปเนื้อหาของ และสรุปคุณค่าด้านต่าง ๆ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อเรื่อง โดยการอรรถาธิบายวิธีคิดของตนเอง พูดแสดงความคิดเห็นและควรสรุปเป็นข้อเขียนของตนเองเพิ่มเติมจากการทดลองในขั้นนี้และอภิปรายผลส่งครู ตามเวลาที่กำหนด ขั้นที่ 6 ขั้นตอนการแสดงผลงาน ให้นักเรียนทุกคนนำชิ้นงานที่ครูมอบหมายให้ มาแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน จากการจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้ครูต้องให้นักเรียนวิพากษ์ชิ้นงานของเพื่อนโดยการเขียนข้อความลงในกระดาษที่จัดไว้เนื่องจากนักเรียนโดยไม่สามารถพูดวิจารณ์ต่อหน้าเพื่อนได้เพราะความเกรงใจ ความกลัวเพื่อน ขั้นที่ 7 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ ครูอธิบายสรุปเรื่องราวของเรื่องให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนตอบแสดงความคิดเห็นของเรื่อง คุณค่าที่ได้รับ จากการจัดการเรียนรู้จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ข้อความเนื้อหา บทความ ที่ตนเองได้อ่านแล้วจึงมีกระบวนการคิด ตัดสินใจและเกิดทักษะการเขียนได้อย่างดีมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัทยา เล็กยีนดี (2558) ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการแปลความและทักษะการตีความ เรื่องสิ่งแวดล้อม ในภูมิภาค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชบุรีบารุงวิทยา ด้วยรูปแบบชิปปา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีทักษะการแปลความ ทักษะการตีความ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชิปปาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคชิปปา จนทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น ตรงตามตัวชี้วัดด้านการอ่าน ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ว่านักเรียนต้องมีความสามารถในการตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่าน ในทุก ๆ ด้าน อย่างมีเหตุผล แสดงความคิดเห็นได้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดเห็นใหม่อย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 21-22) อีกทั้งยังนักเรียนจะได้รับประโยชน์จากการอ่านคิดวิเคราะห์ เช่น สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบมีหลักการและมีเหตุผล ผลงานมีประสิทธิภาพ สามารถพิจารณาสิ่งต่าง ๆ และประเมินผลงานโดยใช้หลักเกณฑ์อย่างสมเหตุสมผล รู้จักประเมินตนเอง และผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ได้เรียนรู้เนื้อหาได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่า มีความหมายและมีประโยชน์ ได้ฝึกทักษะการทำงาน การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา มีความรู้ความสามารถ มีกระบวนการทำงานอย่างมีระบบขั้นตอนนับตั้งแต่กำหนดเป้าหมาย รวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ ค้นคว้าหาความรู้ ทฤษฎีหลักการ ตั้งข้อสันนิษฐานตีความหมายและลงข้อสรุป ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาและสื่อความหมาย เกิดความสามารถในการคิดอย่างชัดเจน คิดถูกต้อง คิดแจ่มแจ้ง

คิดกว้างขวาง คิดไกลและคิดอย่างลุ่มลึกตลอดจนคิดอย่างสมเหตุสมผล ทำให้เป็นผู้มีปัญญามีคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความเมตตา กรุณา และเป็นผู้มีประโยชน์ต่อสังคม มีทักษะและความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่องในสถานการณ์ที่โลกเปลี่ยนแปลง (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. 2551: 89) และผลการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครวิน พุ่มมรินทร์ (2556) ได้จัดการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA Model) เรื่องลำดับและอนุกรมที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางไทรวิทยา พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA Model) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลงานวิจัยของ บัทมา เล็กยินดี (2558) ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการแปลความและทักษะการตีความ เรื่องสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราษฎร์บำรุงวิทยา ด้วยรูปแบบชิปปา พบว่า ทักษะการอ่านแปลความ ทักษะการตีความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราษฎร์บำรุงวิทยา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) ในระหว่างการจัดการเรียนรู้ได้พบกับปัญหาต่าง ๆ ในแต่ละขั้นการสอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม นักเรียนให้ความสนใจเป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้น อยากที่จะเรียนและค้นหาข้อมูล แต่ในบางครั้งในขั้นการทบทวนความรู้เดิมจะใช้เวลามากเกินไปเพราะนักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรม ทำให้ล่วงเกินเวลาการจัดกิจกรรมในขั้นต่อไป ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่นักเรียนให้ความสนใจในการสืบค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี แต่จะมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่สืบค้นหาข้อมูลและรอที่จะคัดลอกงานของเพื่อน นักเรียนไม่เข้าใจความหมายของบทร้อยกรอง เพราะในบทร้อยกรองคำศัพท์ส่วนใหญ่เป็นคำที่โบราณ และไม่มีใช้ในปัจจุบันทำให้นักเรียนไม่คุ้นเคยกับคำเหล่านี้ ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล ความรู้ใหม่ นักเรียนมีความตั้งใจในการอ่านจับใจความดีเยี่ยม แต่นักเรียนยังอ่านจับใจความได้ไม่ถูกต้อง สาเหตุมาจาก 2 ประการ คือ 1) นักเรียนแปลความหมายของคำศัพท์ผิดก่อนแล้วจึงจับใจความผิดเนื้อเรื่องไปด้วย 2) นักเรียนจับใจความผิดประเด็นของเนื้อหาในตอนนั้น ๆ เกิดจากการอ่านประเด็นของเรื่องไม่แตก ขั้นที่ 4 ขั้นตอนการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนชิ้นงานกับเพื่อนให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี แต่ส่วนมาจะเป็นการแลกเปลี่ยนชิ้นงานกันเฉพาะในกลุ่มของตนเอง ทำให้เมื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกัน ในกลุ่มเดียวกันก็จะมีความคิดเห็นที่คล้าย ๆ กันไม่เกิดความหลากหลาย อีกทั้งนักเรียนยังมีความสามารถในการอธิบายผลงานของตนเองได้เป็นอย่างดีและนำการเขียนแผนผังความคิดสรุป ในขั้นที่ 5 มาปรับใช้ ขั้นที่ 5 ขั้นตอนการสรุปและจัดระเบียบความรู้ นักเรียนสรุปเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องตนเองได้ค่อนข้างครบถ้วน มีเพียง 1-2 กลุ่มที่ยังสรุปเนื้อหาได้ยังไม่ครอบคลุม และมีการเขียนสรุปเนื้อหาของตนเองในรูปแบบของแผนผังความคิด ขั้นที่ 6 ขั้นตอนการแสดงผลงาน นักเรียนมีความตั้งใจในการนำผลงานของตนเองมานำเสนอหน้าชั้นเรียน มีการอธิบายได้ครอบคลุมเนื้อหา แต่ในขั้นตอนของการวิพากษ์งาน นักเรียนยังมีความเกรงใจ ไม่กล้าวิพากษ์งานของเพื่อน กลัวว่าเพื่อนจะโกรธ จะได้คะแนนน้อย ขั้นที่ 7 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากเนื้อหาของเรื่องไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี แต่เนื้อหาด้านวรรณศิลป์ เช่น การใช้คำ โวหาร นักเรียนยังไม่สามารถนำไปประยุกต์กับรายวิชาอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้**

1. ครูผู้สอนมีการใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) เพื่อให้นักเรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยที่ครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการค้นคว้าหาข้อมูลและการปฏิบัติ ครูจึงจำเป็นต้องสังเกตนักเรียนและให้ความช่วยเหลือทันที เป็นรายบุคคลเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาในการเรียน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูต้องมีการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนที่หลากหลาย ไม่ใช่สื่อซ้ำเดิม เพราะอาจทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่มีแรงกระตุ้นในการเรียนรู้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูต้องสอนทักษะทั้งการอ่านและการเขียนควบคู่กันไปโดยให้เทคนิคในการอ่าน คือในการอ่านจับใจความสำคัญควรต้องมีการเขียนเส้นเพื่อเน้นประเด็นสำคัญของเรื่องนั้น และการเขียนหลังจากเขียนแผนผังความคิดแล้วควรมีการสรุปจากแผนผังความคิดอีกครั้ง

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา(CIPPA Model) ไปใช้กับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะจะสามารถเป็นพื้นฐานในการเรียนให้กับนักเรียนได้ตั้งแต่เริ่มแรก
2. ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปา (CIPPA Model) โดยมีการปรับขึ้นของการจัดการเรียนรู้ในชั้นที่ 4 โดยมีการเขียนและในชั้นที่ 5 ให้เขียนสรุปความรู้ที่ได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติยานนท์ วรรณวงศ์. (2561). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชวิทยาลัย.
- ทศนา แหมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). **การพัฒนาการคิด**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วน 9119.
- ปัทมา เล็กยินดี. (2558). **ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการแปลความและทักษะการตีความเรื่องสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราษฎร์บำรุงวิทยา ด้วยรูปแบบชิปปา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2562). **คะแนนสอบ โอนเน็ต 62**. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2563, จาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx>.

อัศวิน พุ่มมรินทร์. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่องลำดับและอนุกรมที่มีต่อ
ความสามารถในการแก้ปัญหาและความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อำนาจ วิทยานุกูล. (2563). **หลักสูตรปี 2563**. สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2563, จาก <https://www.dailynews.co.th>.

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

วิทยาเขตสะพานใหม่

6/999 ซอยพหลโยธิน 52 ก.พหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม
กรุงเทพฯ 10220 โทร. 02-972-7200 แฟกซ์. 02-972-7751

วิทยาเขตรังสิต

59 ถ.รังสิต-นครนายก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130
โทร. 02-533-1000 แฟกซ์. 02-533-1020

ศูนย์การศึกษานนทบุรี

49/178 หมู่ 8 ถ.รัตนาธิเบศร์ ต.บางกระสอ อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี 11000
โทร. 02-589-1133 แฟกซ์. 02-589-5808

www.northbkk.ac.th